الرحيق المختوم

DEN FÖRSEGLADE NEKTARN

en biografi av profeten Muhammad

- över honom vare Guds frid och välsignelser -

av Dr. Safi-ur Rahman al-Mubarakpuri

بسم الله الرحمن الرحيم

الرحيق المختوم
DEN FÖRSEGLADE NEKTARN

بحث في السيرة النبوية على صاحبها أفضل الصلاة والسلام

Biografi av Den Noble Profet

فضيلة الدكتور صفي الرحمن المباركفوري

Av Dr. Safi-ur Rahman al-Mubarakpuri

Utgiven av: Sagifa Bokförlag

Det Islamiska Trosamfundet i Skandinavien

Huvudkontor i Köpenhamn:
Dortheavej 45, Copenhagen NV
P.O. Box 2614
2100 Copenhagen
Tel: +45 38 11 22 25
Fax: +45 38 11 22 26
Hemsida: www.wakf.com
E-postadress: svbocker@wakf.com

Engelska originalets titel: Ar-Raheeq Al-Makhtum (THE SEALED NECTAR)

Första Upplagan (1430 E.H. 2010)
ISBN: 87-91225-27-2

Förord

Profetens, över honom vare Guds frid och välsignelser, biografi består som den främsta källa ur vilken efterföljande generationer av Profeternas arvtagare och bärare av trons fackla bringar fram dess innersta frukter, dess varaktighets bakomliggande faktorer samt dess spridnings vidd.

Den som begrundar Profetens, över honom vare Guds frid och välsignelser, liv och ger denna den observation, reflektion och granskning som den förtjänar, kommer att bevittna en fascinerande del av historien. En del där Profeten, över honom vare Guds frid och välsignelser, och de troende med honom höjde sig över materiella och världsliga begär och nådde en sådan nivå i mänsklighet som ingen tidigare tidsperiod skådat.

Läsaren ska emellertid inte fokusera på enbart de historiska händelserna vid läsningen utan ska snarare gå igenom biografin med syftet att få ökad kunskap om hur de islamiska doktriner och trosföresatser som man sedan tidigare har kännedom om, gestaltar sig i praktiken. Studerandet av Profetens, över honom vare Guds frid och välsignelser, liv ska således ses som en källa för kunskap om hur man omsätter den islamiska teorin i praktiken. Detta syfte kan delas in i ett antal underpunkter, av vilka ingår att:

1. Få större insikt i Profetens, över honom vare Guds frid och välsignelser, liv och karaktär för att försäkras om att han verkligen är ett Sändebud som mottog uppenbarelser från Allah.

2. Kunna använda Profeten, över honom vare Guds frid och välsignelser, som en förebild i livets alla områden.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ... ﴿٢١﴾

I Guds sändebud har ni ett gott föredöme (Quranen 33:21)

3. Få ökad förståelse för Koranens innebörd i och med att många av verserna förklaras genom olika händelser i Profetens, över honom vare Guds frid och välsignelser, liv.

4. Erhålla större kunskap om islam eftersom Profeten, över honom vare Guds frid och välsignelser, utgjorde ett perfekt exempel på hur islam ska efterlevas.

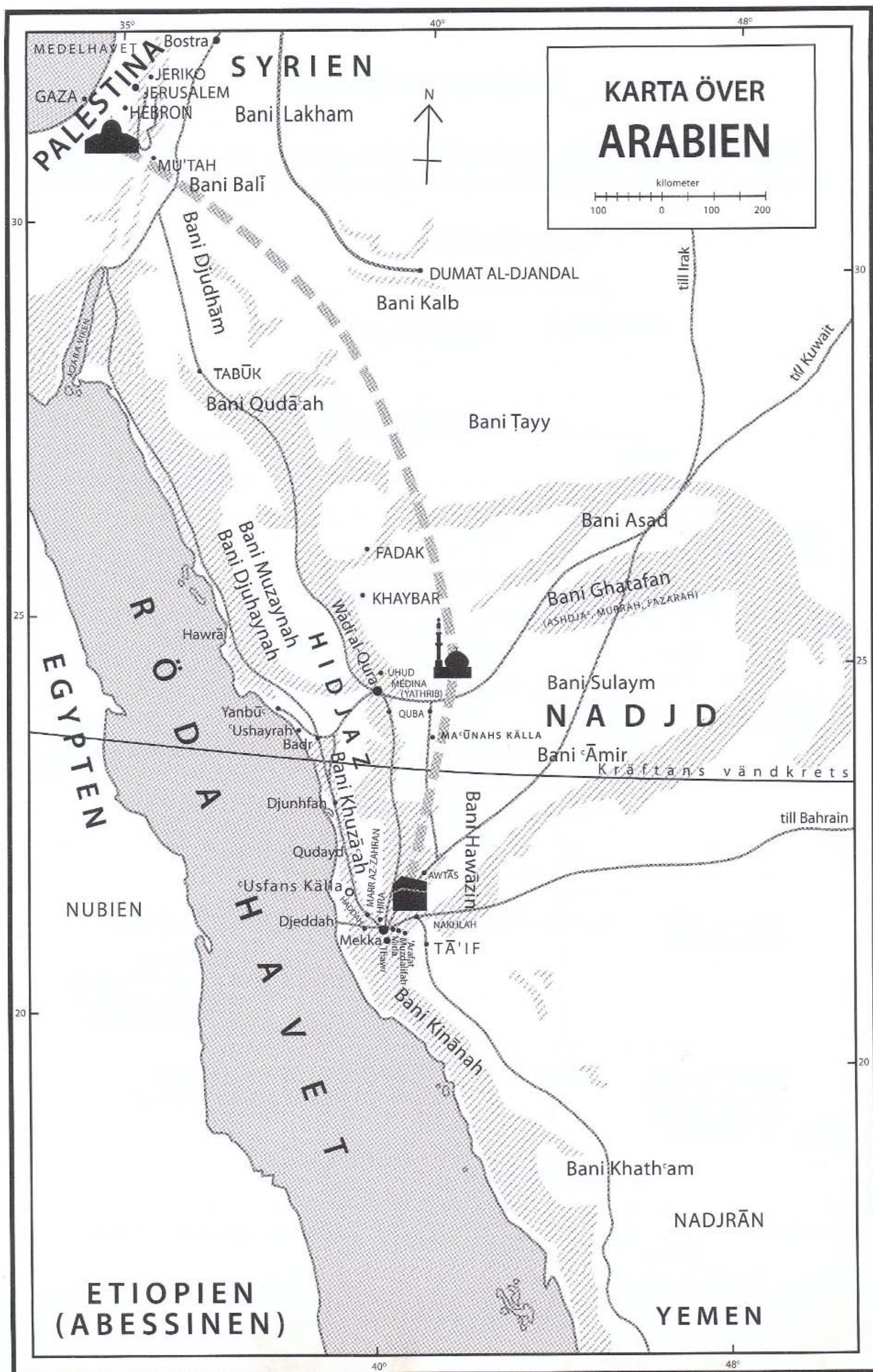
5. Lära av Profeten, över honom vare Guds frid och välsignelser, när det exempelvis gäller pedagogik och uppfostran.

Vad som gör att Profetens, över honom vare Guds frid och välsignelser, biografi kan ge tillfredsställande uppgifter kring alla ovanstående punkter, är det faktum att hans liv innefattar alla individualistiska och kollektivistiska aspekter som kan finnas i en människa eftersom han var såväl en välfungerande individ som en aktiv samhällsmedborgare.

Profetens, över honom vare Guds frid och välsignelser, liv presenterar en måttstock för varje väluppfostrad, trovärdig ungdom, för varje person som kallar till Allah med visdom och som anstränger sig till det yttersta för att nå fram med sitt budskap, för varje stadsöverhuvud som sköter sin stads angelägenheter med oerhörd intelligens och vishet, för varje make som är den ideala i sitt goda beteende och varje far som med omtanke och rättvisa tar hand om sina barn, för varje skicklig befälhavare och varje sannfärdig politiker och för varje muslim som kombinerar uppriktig dyrkan till Allah och angenämt umgänge med familj och vänner.

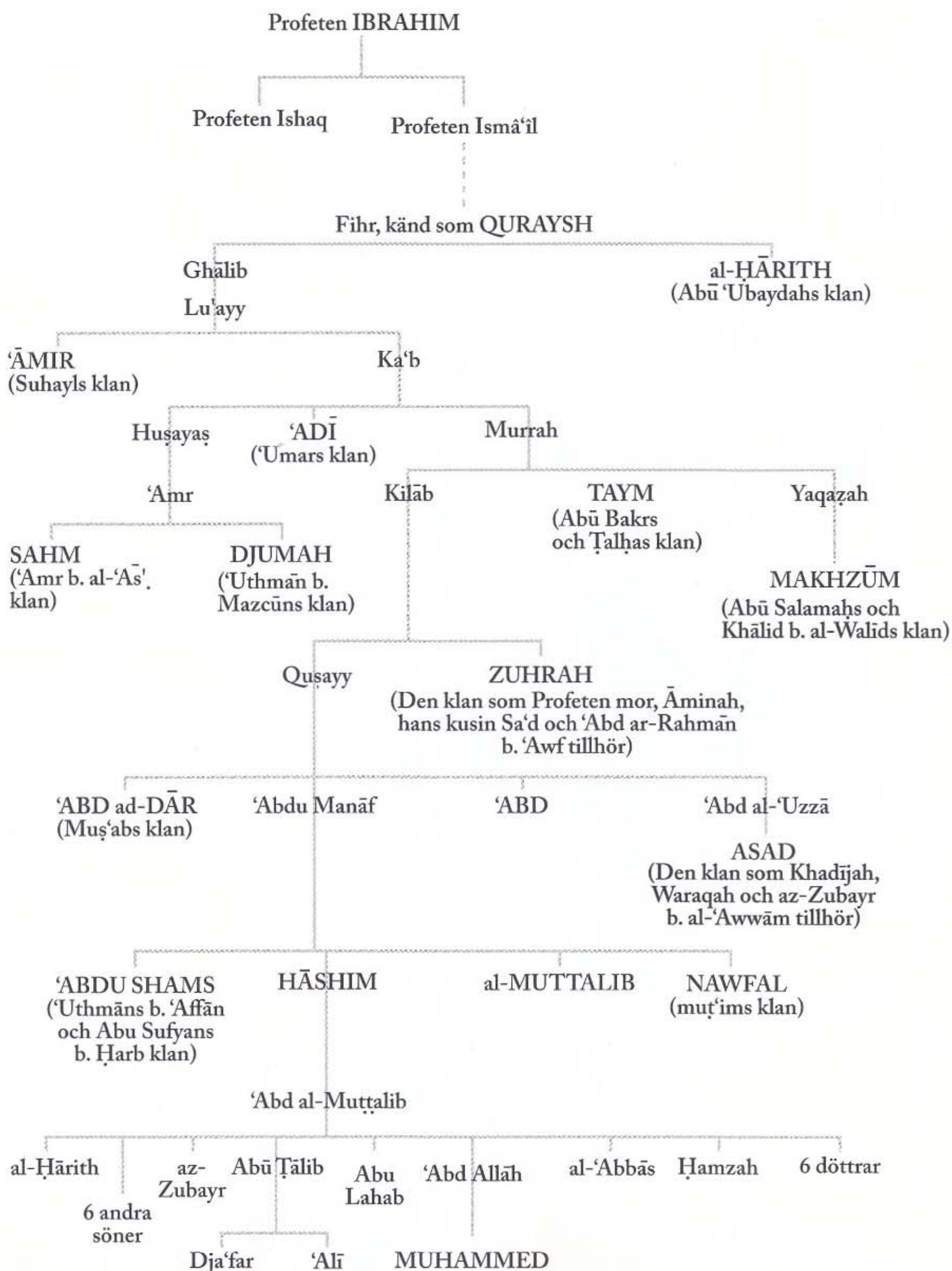
Det råder således ingen tvekan om att Profetens, över honom vare Guds frid och välsignelser, biografi inte är mindre än alla dessa mänskliga aspekter gestaltat i det bästa föredömet och den mest perfekta bild.

Sakifa bokförlag

KARTA ÖVER
ARABIEN
kilometer
100 0 100 200
MEDELHAVET
PALESTINA
Bostra
JERIKO
JERUSALEM
GAZA
HEBRON
SYRIEN
Bani Lakham
N
MU'TAH
Bani Balī
Bani Djudhām
DUMAT AL-DJANDAL
Bani Kalb
till Irak
till Kuwait
TABŪK
Bani Qudāʿah
Bani Ṭayy
Bani Asad
FADAK
KHAYBAR
Bani Ghatafan
(ASHDJAʿ, MURRAH, FAZARAH)
Bani Muzaynah
Bani Djuhaynah
HIDJAZ
Wādī al-Qurā
Hawrā
UHUD
MEDINA
(YATHRIB)
Bani Sulaym
QUBA
NADJD
Yanbūʿ
ʿUshayrah
Badr
MAʿŪNAHS KÄLLA
Bani ʿĀmir
Kräftans vändkrets
EGYPTEN
RÖDA HAVET
Djunhfah
Bani Khuzāʿah
Bani Hawāzin
till Bahrain
Qudayd
MARR AZ-ZAHRAN
AWTĀS
ʿUsfans Källa
NUBIEN
Djeddah
Mekka
NAKHLAH
TĀ'IF
Bani Kinānah
Bani Khathʿam
NADJRĀN
ETIOPIEN
(ABESSINEN)
YEMEN
35°
40°
48°
30
25
20

Dalgångens Quraysh

(Fihr härstammar direkt från Ismâ'îl på den manliga sidan. Fihrs ättlingar, som kom att bli kända som Omnejdens Quraysh, visas inte i detta släktträd.)

Innehållsförteckning

Arabiska stammars
kännetecken och geografiska hemvist

Biografin över Profeten Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - صلى الله عليه وسلّم representerar utan tvekan ett uttömmande förkroppsligande av det upphöjda Gudomliga Budskap vilket han förmedlade i syfte att leda den mänskliga rasen från mörkrets och polyteismens träsk till ljusets och monoteismens paradis. En både autentisk och allsidig bild av detta Budskap kan därför endast bli åtkomligt via en noggrann och genomgripande analys av såväl teman[18] som förutsättningar och omständigheter för en sådan biografi. I ljuset av detta ägnas här ett helt kapitel åt såväl arabiska stammars kännetecken och geografiska hemvist före islam som den av omständigheterna bestämda miljö vilken inneslöt Profetens uppdrag.

Arabernas geografiska hemvist

Lingvistiskt sett betyder ordet "arab" عرب öken och karg, ofruktbar mark i det närmaste utan vatten och växtlighet. Sedan urminnes tider har den arabiska halvön och dess folk kallats så.

Den arabiska halvön omsluts i väster av Röda Havet och Sinai, i öster av Persiska Viken, i söder av Arabiska Havet som är en förlängning av Indiska Oceanen, samt i norr av det gamla Syrien och delar av Irak. Arealen uppskattas till mellan en och en och en halv miljon engelska kvadratmil.

Tack vare sitt geografiska läge har halvön alltid bibehållit en stor betydelse. Dess inre struktur med mestadels öknar och torra sandområden har trots närvaron av två angränsande mäktiga imperier gjort den otillgänglig för främlingar och inkräktare och genom århundradena givit dess folk fullständig frihet och oberoende.

Dess yttre läge gjorde å andra sidan den till den gamla världens centrum och gav den land- och sjöförbindelser med de flesta av den tidens statsbildningar. Tack vare detta strategiska läge blev den arabiska halvön centrum för handel, kultur, religion och konst.

Arabiska stammar:

Arabiska släkter har efter härkomst delats in i tre grupper:

1. **Avtynande araber:** De forntida araberna om vilkas historia lite är känt och som inbegrep 'Ad, Thamûd, Tasam, Jadis, Emlaq och andra.
2. **Rena araber:** De som hade sitt ursprung hos de efterkommande till Ya'rub bin Yashjub bin Qahtan. De kallades också qahtaniska araber.
3. **Arabiserade araber:** De som hade sitt ursprung hos de efterkommande till Ismâ'îl. De kallades också 'adnaniska araber.

De rena araberna - Qahtans folk - levde ursprungligen i Jemen och utgjorde många stammar av vilka två var mycket berömda.

1. **Himyar** حمير: I vilken de mest kända klanerna var Zaid al-Jamhur, Quda'a och Sakasic.
2. **Kahlân** كهلان: I vilken de mest kända klanerna var Hamdan, Anmar, Tai', Mudhhij, Kinda, Lakhm, Judham, Azd, Aws, Khazraj och ättlingarna till Jafna - kungarna i det gamla Syrien.

På grund av handelns nedgång under det romerska tryck på och herravälde över både land- och sjöhandelsvägar som följde på den romerska ockupationen av Egypten och Syrien emigrerade klaner ur Kahlans stam från Jemen för att slå sig ner i de olika delar av den arabiska halvön som var äldre än den Stora Floden (Sail al-'Arim سيل العرم i Ma'ribdammen).

Konkurrens mellan Kahlan och Himyar ledde naturligt nog till den förras utflyttning och den senares bosättning i Jemen.

De emigrerande Kahlanklanerna kan delas in i fyra grupper:

1. **Azd** الأزد: Som under 'Imran bin 'Amr Muzaiqbâ' ledarskap vandrade in i Jemen och slutligen gav sig norrut. Detaljerna i deras emigration kan summeras som följer:

   Tha'labah bin 'Amr lämnade sin stam al-Azd för Hijâz och slog sig ner mellan Tha'labiyah och Dhi Qar. När han skaffat sig styrka gav han sig av mot Medina där han stannade. Från honom härstammar Aws och Khazraj, söner av Haritha bin Tha'labah.

   Haritha bin 'Amr, känd som Khuza'a, vandrade med sitt folk i Hijâz tills de nådde Mar al-Thahran. Senare erövrade de al-Haram och slog sig ner i Mecka efter att ha fördrivit dess invånare stammen Jurhum.

   'Imran bin 'Amr begav sig med sitt folk till 'Oman där de etablerade stammen Azd vilkens barn befolkade Tihama och var kända som Shanu'a-Azd.

   Jafna bin 'Amr och hans familj, på väg till Syrien där han skulle komma att grunda kungadömet Ghassan som kom att kallas så efter en källa, stannade i Hijâz på vägen.

2. **Lakham och Judham** لخم وجذام: Från vilka kom Nasr bin Rabi'a, far till Manadhira, kungar över Hîrah.

3. **Banu Tai'** بنو طيء: Som också emigrerade norrut för att slå sig ner vid de så kallade Aja- och Salmabergen vilka konsekvent kom att kallas Tai'bergen.

4. **Kinda** كندة: Som levde i Bahrain men blev förvisade till Hadramout och Najd där de upprättade en mäktig regim som emellertid blev kortvarig eftersom hela stammen snart tynade bort.

   En annan stam från Himyar, känd som Quda'a, lämnade också Jemen och slog sig ner i Samawas halvöken vid gränsen till Irak.

De arabiserade araberna går i härkomst tillbaka till sin förfader Ibrâhîm (Abraham) إبراهيم عليه السلام från staden "Ar" أر nära Kufa på Eufrats västra stränder i Irak. Utgrävningar har spridit ljus över viktiga detaljer om staden,

Ibrâhîms (Abraham) familj samt över de förhärskande religiösa och sociala förhållandena.[1]

Det är känt att Ibrâhîm (Abraham) lämnade Ar för att bege sig till Harran حران och sedan till Palestina فلسطين vilket han gjorde till högkvarter för sitt Budskap. Han vandrade överallt i regionen. När han begav sig till Egypten försökte faraon där skada hans hustru Sara men Allâh räddade henne och faraos ondskefulla plan rekylerade på honom själv. Farao kom då att inse Saras starka bindning till Allâh och som ett erkännande av hennes grace gav han sin dotter Hagar i Saras tjänst. Sara gav henne emellertid som hustru till Ibrâhîm (Abraham).[2]

Ibrâhîm (Abraham) återvände till Palestina där Hagar födde Ismâ'îl (Ismael). Sara blev så svartsjuk på Hagar att hon tvingade Ibrâhîm (Abraham) att skicka bort Hagar och hennes nyfödde till en ofruktbar dal vid en liten höjd i Hijâz الحجاز vid Helgedomen, utsatt för påfrestande översvämningar från höger och vänster. Han valde åt dem en plats under ett ståtligt träd ovan Zamzam زمزم nära den övre sidan av moskén i Mecka där varken människor eller vatten fanns, och återvände till Palestina efter att hos sin hustru och nyfödde ha lämnat en läderpåse med lite dadlar och ett krus vatten i. Mycket snart tog både mat och vatten slut men tack vare Allâhs nåd forsade vatten fram och försörjde dem en tid. Hela historien om Zamzamkällan är redan allmänt känd.[3]

En annan jemenitisk stam - den andra Jurhum - kom med Hagars tillåtelse och slog sig ner i Mecka مكة efter att som det sägs ha levt i dalarna runt staden. Det nämns i Sahih al-Bukhari صحيح البخاري att denna stam kom till Mecka innan Ismâ'îl (Ismael) var en vuxen man men att de hade färdats genom dalen långt innan denna tilldragelse.

Ibrâhîm (Abraham) إبراهيم brukade då och då resa till Mecka för att träffa sin hustru och son. Antalet resor är fortfarande okänt men tillförlitligt historiskt material talade om fyra stycken.

Allâh, den Högste, säger i den Heliga Quranen att Han gjorde så att Ibrâhîm (Abraham) i en dröm såg att han slaktade sin son Ismâ'îl (Ismael) إسماعيل och därför gjorde sig redo att uppfylla Hans befallning:

1 Tafhîm-ul-Qur'ân, 1/553.

2 Sahih al-Bukhari, 1/474.

3 Sahih al-Bukhari, 1/475.

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿١٠٤﴾ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾

Men så fort de båda hade visat att de underkastade sig Guds vilja och [Abraham] hade lagt [sonen] med tinningen mot marken, ropade Vi till honom: "Abraham [hejda din hand]! Du har redan utfört den befallning som du fick i drömmen!" Så belönar Vi dem som gör det goda och det rätta; detta var klart och tydligt en prövning. Som lösen för [sonen] tog Vi emot ett präktigt offerdjur. (Quranen 37:103-107)

I Första Moseboken nämns att Ismâ'îl var tretton år äldre än sin bror Ishâq إسحاق. Avsnittet ur berättelsen om offrandet av Ismâ'îl visar att detta faktiskt inträffade före Ishâqs födelse och att Allâhs Löfte om att ge Ibrâhîm (Abraham) ytterligare en son, Ishâq, kom efter att hela berättelsen återgivits. Berättelsen talade om åtminstone en resa innan Ismâ'îl blev en vuxen man. Al-Bukhari البخاري rapporterade med hänvisning till Ibn 'Abbas إبن عباس de andra tre resorna. En summering lyder som följer:

När Ismâ'îl blev en ung man lärde han sig arabiska av stammen Jurhum vilken med stor beundran älskade honom och strax efter att hans mor dog gav honom en av sina kvinnor till hustru. Ibrâhîm som velat träffa sin hustru och son igen kom till Mecka efter Ismâ'îls bröllop men fann honom dock inte hemma. Han frågade Ismâ'îls hustru om hennes man och om hur de hade det. Hon klagade över fattigdom så han bad henne att säga till Ismâ'îl att byta farstutrappa. Denne förstod budskapet, skilde sig från sin hustru och äktade dottern till Mudad bin 'Amr, Jurhums ledare.[4]

Ännu en gång kom Ibrâhîm för att träffa sin son och ännu en gång fann han honom inte hemma. Han ställde samma frågor som tidigare till sonens nya hustru på vilka hon svarade med att tacka Allâh. Ibrâhîm (Abraham) bad henne att säga till Ismâ'îl (Ismael) att behålla sin farstutrappa (dvs. behålla henne som hustru) och återvände till Palestina.

En tredje gång kom Ibrâhîm (Abraham) till Mecka och fann sin son vässa en pil under ett ståtligt träd i närheten av Zamzam. Efter en så lång separation

4 Qalb Jazîrat al-Arab, s 230.

blev mötet för en så kärleksfull far och en så plikttrogen och rättskaffens son oerhört känslofyllt. Denna gång byggde far och son al-Ka'bah الكعبة och reste dess pelare och Ibrâhîm (Abraham) uppmanade i enlighet med Allâhs Befallning folk att vallfärda dit.

Genom Allâhs nåd hade Ismâ'îl (Ismael) tolv söner från Mudads dotter vilkas namn var Nabet, Qidar, Edbael, Mebsham, Mishma', Duma, Micha, Hudud, Yetma, Yetour, Nafis och Qidman och vilka så småningom kom att bilda tolv stammar som var bosatta i Mecka och handlade med Jemen, det geografiska Syrien och Egypten. Senare spreds de över hela halvön och också utanför den. Förutom ättlingarna till Nabet och Qidar föll alla uppgifter om dem så småningom i glömska.

Nabetenerna - Nabets ättlingar - etablerade en blomstrande civilisation i norra Hijâz där de gjorde Petra till sin huvudstad och grundade ett mäktigt styre vars inflytande spred sig till alla närliggande stammar. Ingen vågade utmana dem förrän romarna kom och lyckades eliminera deras kungarike. Sulaiman an-Nadwi drog efter en omfattande forskning och omsorgsfull utredning slutsatsen att de ghassanidiska kungarna tillsammans med Aws och Khazraj الأوس والخزرج troligen inte var qahtanier utan nabetener.[5]

Ättlingar till Ismâ'îls (Ismael) son Qidar levde länge i Mecka och ökade i antal. Från dem härstammar 'Adnan عدنان och sonen Ma'ad till vilka de adnaniska araberna härleder sitt ursprung. 'Adnan är den tjugoförsta förfadern i serien av profetiskt förfaderskap. Det sades att Profeten Muhammad närhelst han talade om sitt ursprung brukade stanna vid 'Adnan och säga: "Genealoger kommer med lögner" och aldrig gå längre tillbaka än honom. En grupp lärda talade emellertid till förmån för möjligheten att gå längre bakåt än till 'Adnan och lade ingen vikt vid den nämnda profetiska hadithen الحديث. De gick vidare och hävdade att det mellan 'Adnan och Ibrâhîm (Abraham) fanns precis fyrtio förfäder.[6]

Nizar, Ma'ads ende son, hade fyra söner som gav upphov till fyra framträdande stammar - Eyad, Anmar, Rabi'a och Mudar. De två sistnämnda förgrenade sig i ett flertal klaner. Rabi'a fostrade Asad, 'Anazah, 'Abdul Qais, Wa'ils två söner Bakr och Taghlib, Hanifa och många andra.

---

[5] Tarikh Ard al-Qur'ân, 2/78-86.

[6] Rahmat-ul-lil'âlamîn, 2/7-17.

Stammar härstammande från Mudar förgrenade sig i två huvudavdelningar: Qais 'Ailan bin Mudar samt stammar härstammande från Elias bin Mudar. Från Qais 'Ailan fanns Banu Salîm, Banu Hawazin och Banu Ghatafan från vilka härstammade 'Abs, Thubyan, Ashja' och Ghani bin A'sur. Från Elias bin Mudar fanns Tamim bin Murra, Hudhail bin Mudrika, Banu Asad bin Khuzaimah, samt klaner tillhörande Kinana bin Khuzaimah från vilka härstammade Quraish قريش, ättlingarna till Fahr bin Malik bin an-Nadr bin Kinana.

Quraish förgrenade sig i ett flertal stammar av vilka de mest kända var Taim, Jumah, Sahm, 'Adi, Makhzum, Zahra och de tre klanerna från Qusai bin Kilab: 'Abd ad-Darbin Qusai, Asad bin 'Abdul 'Uzza bin Qusai och 'Abd Manaf bin Qusai.

'Abd Manaf förgrenade sig i fyra stammar: 'Abd Shams, Nawfal, Muttalib och Hashim. Det är från Hashim som Allâh utvalde Profeten Muhammad bin 'Abdullah bin 'Abdul-Muttalib bin Hashim محمد بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم صلى الله عليه وسلم.

Profeten Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa:

> إنَّ الله اصْطَفَى مِنْ وَلد إبراهِيمَ إسماعِيلَ ، واصْطَفى من وَلَدِ إسماعِيلَ كَنانة ، واصْطَفى مِنْ بني كَنانة قُريشاً ، واصْطَفى مِنْ قُريشٍ بني هَاشِمٍ ، واصْطَفاني مِنْ بني هَاشِم .
>
> Allâh valde Ismâ'îl (Ismael) från Ibrâhîms (Abraham) söner, Kinana från Ismâ'îls (Ismael) söner Quraish från Kinanas söner, Hashim från Quraishs söner och Han valde mig från Hashims söner.[7]

Al-'Abbas bin 'Abdul-Muttalib citerade Allâhs Sändebud:

> إنَّ الله خَلَقَ الخلق فَجَعلني مِنْ خَيرِهِمْ : مِنْ خَيرِ فِرَقِهِم وخير الفَرِيقين ، ثُم تخيَّر القَّبائِلَ ، فَجَعلني مِنْ خَيرِ القَبيلَةِ ، ثُمَّ تخيَّر البُيوتَ فَجعلني مِنْ خَيرِ بُيوتهم ، فَانا خَيرُهمْ نَفْسَا وخَيرُهُمْ بيتاً .

[7] Sahih Muslim, 2/245; Tirmidhi, 2/201.

> Allâh skapade mänskligheten och valde mig från de bästa därav, och från de två bästa grupperna, Han valde stammarna och utsåg mig från de bästa därav; och Han valde familjer och utsåg mig från de bästa därav. Jag är den bäst lämpade av person och familj.[8]

'Adnans barn hade ökat i antal och i jakt på betesmarker och vatten spred de sig till olika delar av Arabien.

'Abdul Qais stam tillsammans med några klaner ur Bakr bin Wa'il och Tamim utvandrade till Bahrain där de bosatte sig.

Banu Hanifa bin Sa'b bin Ali bin Bakr gav sig av för att slå sig ner i Hijr, huvudstad i Yamama. Alla stammar från Bakr bin Wa'il levde i ett område som bestod av Yamama, Bahrain, Saif Kazima, havskusten, de yttersta gränsområdena i Irak, Ablah och Hait.

De flesta från Taghlib bodde i området kring Eufrat medan vissa av dem levde tillsammans med Bakr.

Banu Tamim levde i Basras halvöken.

Banu Salîm levde i Medinas omgivningar på det land som sträckte sig från Wadi al-Qura till Khaibar och vidare till de östra bergområdena och Jarrah.

Thaqif levde i Ta'if och Hawazin öster om Mecka nära Autas på vägen från Mecka till Basra.

Banu Asad levde i området öster om Taimâ' och väster om Kufa medan Tai' uppehöll sig mellan Banu Asad och Taimâ' fem dagars fotvandring från Kufa.

Zubyan bebodde plätten i och mellan Taimâ' och Hawran.

Några stammar från Kinana levde i Tihama medan stammar från Quraish levde i Mecka och dess omgivningar. Quraish förblev helt splittrade fram till dess att Qusai bin Kilab lyckades samla dem på värdiga villkor och ge dem en betydande och framskjuten vikt och status.[9]

---

[8] Tirmidhi, 2/201.

[9] Muhadrat Tarîkh al-Umam al-Islamiyah, 1/15, 16.

Styres- och furstenskick bland araberna

DÅ VI TALAR OM DE förislamiska araberna och för att möjliggöra en förståelse av framträngande förhållanden vid tiden för islams framträdande ser vi det som nödvändigt att teckna en minibild av styresskick, fursteskick, sekterism och religiös inriktning hos araberna.

Då islams sol steg mot himlen fanns två typer av arabiska ledare - krönta kungar vilka i praktiken inte var oberoende samt stam- och klanledare vilka åtnjöt samma typ av auktoritet och privilegier som krönta kungar och i huvudsak var oberoende även om en del kunde uppvisa en viss underdånighet inför en krönt kung. Krönta kungar fanns bara i Jemen, Hîrah och Ghassan. Alla andra arabiska ledare var okrönta.

Styresskick i Jemen

Människorna från Saba (*Saba* سبأ) utgjorde ett av de äldsta folken bland de rena araberna och levde i Jemen. Utgrävningar vid "Or" bringade ljus över deras existens tjugofem århundraden f.Kr. Deras civilisation blomstrade och deras inflytelsesfär bredde ut sig elva århundraden f.Kr.

Det är möjligt att dela in epoken enligt följande uppskattning:

1. Århundradena före 650 f.Kr. under vilka kungarna kallades "Makrib Saba". Huvudstaden var Sarwah, också känd som Khriba, vars ruiner ligger på en plats en dags fotvandring från Ma'ribs västra sida. Under

denna period påbörjades bygget av "Ma'ribdammen سد مأرب" vilken kom att få stor betydelse i Jemens historia. Saba sades också ha haft så stor inflytelsesfär att de hade kolonier inne i och utanför Arabien.

2. Från 650 f.Kr. till 115 f.Kr.. Under denna tid övergav man benämningen "Makrib" och antog beteckningen "Kungar av Saba". Man gjorde också Ma'rib till huvudstad istället för Sarwah. Ma'ribs ruiner ligger på ett avstånd av sextio engelska mil öster om San'a.

3. Från 115 f.Kr. till 300 e.Kr.. Under denna period erövrade stammen Himyar Sabas kungadöme och gjorde Redan till huvudstad istället för Ma'rib. Redan kom senare att kallas "Zifar" ظفار. Dess ruiner ligger fortfarande på berget Mudawwar nära staden Yarim. Under denna period inleddes Sabas nedgång och fall. Handeln misslyckades i stor utsträckning, för det första på grund av nabatenernas dominans i norra Hijâz; för det andra på grund av den romerska överhögheten över de vattenburna handelslederna efter den romerska erövringen av Egypten, Syrien och norra Hijâz; samt för det tredje på grund av interna stamstridigheter. På grund av de tre nämnda faktorerna splittrades Qahtans familjer och spreds ut.

4. Från 300 e.Kr. till det att islam grydde över Jemen. Denna period fick se mycken oordning och turbulens. De oerhört många inbördeskrigen lämnade Jemens folk utsatt för utländskt betvingande och sålunda förlust av oberoende. Under denna era erövrade romarna 'Adn och hjälpte till och med genom att utnyttja de ständiga interna stamkonflikterna mellan Hamdan och Himyar abessinierna (etiopierna) همدان وحمير att år 340 e.Kr. för första gången ockupera Jemen. Den abessinska ockupationen av Jemen varade till år 378 e.Kr. varefter Jemen återfick sitt oberoende. Senare började sprickor synas i Ma'ribdammen, något som ledde till den Stora Översvämningen 450) سيل العرم eller 451 e.Kr.) som också nämns i Quranen. Detta var en viktig händelse som orsakade hela den jemenitiska civilisationens fall och skingrandet av de folk som levde inom den.

År 523 e.Kr. ledde en jude, Dhu Nawas, ut en stor expedition mot de kristna i Najran نجران för att tvinga dem att konvertera till judendomen. Då de vägrade kastades de levande i ett stort dike där en väldig eld hade tänts. Quranen

hänvisade till den händelsen:

قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾

Guds förbannelse över dem [som grävde] en grav [för de troende]. (Quranen 85:4)

Detta gav upphov till stor vrede bland de kristna och särskilt de romerska kejsarna som inte bara uppviglade abessinierna mot araber utan också samlade en stor flotta vilken bistod den abessinska armén på sjuttio tusen krigare att under Eriats ledarskap år 525 e.Kr. genomföra en andra erövring av Jemen. Eriat gavs makten över Jemen, en position han behöll fram till det att han lönnmördades av en av sina officerare. Abraha أبرهة, som mördaren hette, tog efter förlikning med den abessinske kungen över styret av Jemen. Senare försökte han få sina soldater att förstöra al-Ka'bah, därmed blev han och soldaterna kända som ”elefantmännen” أصحاب الفيل.

Efter ”elefanthändelsen” revolterade Jemens folk under ledning av Ma'dyakarib bin Saif Dhu Yazin al-Himyari och med assistans från Persien mot de abessinska inkräktarna, återställde oberoendet och utsåg Ma'dikarib till kung. Denne blev emellertid mördad av en abessinier som han brukade ha nära sig för service och skydd. Familjen Dhu Yazin berövades sålunda sin kungliga status för all evighet. Den persiske härskaren Kisra كسرى utsåg en persisk regent över San'a och gjorde således Jemen till en persisk koloni. Persiska härskare bibehöll härskarrätt över Jemen fram till att Badhan, den siste av dem, år 638 e.Kr. gick över till islam och därmed gjorde slut på persisk överhöghet i Jemen.

Styresskick i Hîrah الحيرة

Ända sedan Chosroes den store (557-529 f.Kr.) enade perserna hade dessa styrt Irak och närliggande områden. Inte förrän Alexander den store år 326 f.Kr. besegrade deras kung Dareios och därmed betvingade perserna kunde någon skaka om deras styre. Från och med nu utsattes de persiska områdena för delning och styrdes fram till år 230 e.Kr. av kungar kända under epitetet ”Sektkungarna”.

År 226 e.Kr. etablerade Ardashir det sassanidiska riket och under honom återskapade perserna tillräcklig enhet och styrka för att underkuva de araber som levde i kungarikets utkanter. Quda'a tvingades ge sig av till Syrien medan folken i Hîrah och Anbar hamnade under persisk överhöghet.

Under Ardashirs tid fungerade Juthaima Alwaddah som regent över Hîrah, Rabi'a och Mudar, samt över Mesopotamien. Ardashir hade insett att det vore omöjligt för honom att styra direkt över araberna och hindra dem att angripa hans gränser om han inte till kung utsåg en av dem som inom sin stam åtnjöt stöd och makt. Ardashir insåg också att han kunde ha nytta av araberna mot de bysantinska kungar som alltid brukade besvära honom. På samma gång kunde de irakiska araberna möta de av bysantinska kungar styrda syrianska. Han såg det dock som lämpligt att hålla en persisk bataljon under befäl av kungen i Hîrah för att sättas in mot de araber som eventuellt gjorde uppror mot honom.

Efter Juzaimas död omkring år 268 e.Kr. utsågs 'Amr bin 'Adi bin Nasr al-Lakhmi till kung av den persiske kungen Sabour bin Ardashir. 'Amr var den förste av de lakhmidiska kungar som styrde Hîrah fram till dess att perserna utsåg Qabaz bin Fairuz under vars styre det uppträdde en person vid namn Mazdak som förespråkade ett utsvävande socialt liv. Tillsammans med många av sina undersåtar tog Qabaz till sig Mazdaks religion och uppmanade till och med Hîrahs kung al-Munzir bin Ma' as-Sama' att följa exemplet. Då den senare på grund av sin stolthet och självrespekt vägrade avsatte Qabaz honom och utsåg Harith bin 'Amr bin Hajar al-Kindi som hade accepterat den mazdakiska läran.

Kisra Anu Shairwan hann inte mer än efterträda Qabaz innan han till följd av sin avsky för Mazdaks filosofi dödade Mazdak och många av dennes anhängare, återinsatte Munzir på Hîras tron och gav order om arrestering av Harith som då sökte skydd hos al-Kalbs stam där han tillbringade resten av sitt liv.

Söner till al-Munthir bin Ma' as-Sama' behöll länge tronen fram till det att an-Nu'man bin al-Munthir tog över. En smädelse från Zaid bin 'Adi al-'Abbadis sida frambringade den persiske konungens vrede över an-Nu'man som blev kallad till konungens palats. I hemlighet begav sig an-Nu'man till ledaren för Shaibans stam, Hani bin Mas'ud, och överlämnade i dennes vård sin egendom och sin familj och inställde sig sedan hos den persiske konungen.

Han blev omedelbart kastad i fängelse där han förgicks. Kisrah utnämnde sedan Eyas bin Qubaisa at-Ta' till kung av Hîrah. Eyas beordrades att ge Hani bin Mas'ud uppdraget att framföra an-Nu'mans beskyllan till Kisra. Så fort den persiske kungen hade mottagit det fanatiskt motiverade avvisandet från den arabiske ledaren förklarade han krig mot Shaibans stam. Under kung Eyas ledning samlade han sina trupper och krigare vid en plats med namnet Dhî Qar ذي قار, vilken fick bevittna en rasande strid i vilken perserna för första gången i historien led ett allvarligt nederlag mot araberna. Detta inträffade inte långt efter Profeten Muhammads födelse åtta månader efter Eyas bin Qubaisahs tillträde till makten i Hîrah.

Efter Eyas utsågs en persisk regent i Hîrah men år 632 återvände makten till familjen Lukhm då al-Munthir al-Ma'rur tog över. Dennes regering hade bara varat i åtta månader då Khalid bin al-Walîd خالد بن الوليد angrep honom med muslimska soldater.[10]

Styresskick i det geografiska Syrien

Under stamutvandringsprocessen nådde vissa av Quda'as stammar Syriens gränser där de slog sig ner. De tillhörde Sulaih bin Halwans familj från vilken härstammar sönerna till Duj'am bin Sulaih, känd som ad-Duja'ima. Sådana stammar användes av bysantinerna i försvaret av Bysans gränser mot både perser och arabiska beduinrazzior, och åtnjöt under avsevärd tid en autonomi som sägs ha varat hela det andra århundradet e.Kr.. En av deras mest berömda kungar var Zyiad bin al-Habula. Deras makt fick emellertid ett slut då ghassaniderna besegrade dem. Som en konsekvens tillerkändes dessa det ställföreträdande styret över Syriens araber med Dumat al-Jandal دومة الجندل som högkvarter, ett styre som varade fram till slaget vid Yarmuk år 13 e.H. Deras siste kung Jabala bin al-Aihum blev muslim under de Troendes Ledare 'Umar bin al-Khattabs عمر بن الخطاب regering.

Styresskick i Hijâz

Ismâ'îl skötte under hela sin levnad såväl styret i Mecka som tillsynen av Helgedomen. Då han dog 137 år gammal efterträdde två av hans söner, Nabet och Qidar, honom. Senare tog deras morfar Mudad bin 'Amr al-Jurhumi över och förflyttade därmed makten över Mecka till Jurhums stam. På grund

10 Muhadrat Tarîkh al-Umam al-Islamiyah, 1/29-32.

av faderns prestationer i bygget av Helgedomen bevarades en vördnadsvärd position men mycket lite makt åt Ismâ'îls söner, en position de behöll fram till Jurhams stams nedgång strax före Bukhtnassars framträdande.[11]

Adnanidernas politiska roll hade börjat bli starkare i Mecka vilket det faktum att den arabiske ledaren i 'Dhati 'Irq' under Bukhtanassars första invasion inte var från Jurhum bar tydligt vittne om.[12]

Under Bukhtanassars andra invasion år 587 f.Kr. skrämdes dock adnaniderna iväg till Jemen medan Burmia an-Nabi flydde till Syrien med Ma'ad. När Bukhtanassars tryck lättade återvände emellertid Ma'ad till Mecka men fann där inte någon från Jurhum förutom Jursham bin Jalhamah, vars dotter Mu'ana gavs som hustru till Ma'ad. Senare fick de en son som gavs namnet Nizar.[13]

Som en följd av förhärskande svåra levnadsförhållanden och nöd i Mecka började Jurhums stam behandla Helgedomens besökare illa och tära på dess tillgångar. Detta gav upphov till förbittring och harm hos adnaniderna (söner till Bakr bin 'Abd Manaf bin Kinana) vilka med hjälp av den i det närbelägna området Marr az-thahran bosatta stammen Khuza'a angrep Jurhum och körde bort dem från Mecka. Resultatet blev att makten i Mecka i mitten av det andra århundradet e.Kr. kom i Quda'as händer.

I samband med att Jurhums stam lämnade Mecka fyllde de igen Zamzams källa, jämnade ut marken och grävde ner en mängd föremål. Den välkände historikern Ibn Ishaq rapporterade att 'Amr bin al-Harith bin Mudad al-Jurhumi i Zamzam innan deras sorgliga flykt till Jemen grävde ner de två guldhjortarna tillsammans med den Svarta Stenen samt en mängd smycken och svärd.[14]

Ismâ'îls (Ismael) epok beräknas ha varat tjugo århundraden f.Kr. vilket betyder att Jurhums stam fanns i Mecka under tjugoen århundraden och innehade makten omkring tjugo århundraden. Då Jurhum besegrades monopoliserade Khuza'as stam styret i Mecka. Stammar av Mudar åtnjöt dock tre privilegier:

---

[11] Muhadrat Tarîkh al-Umam al-Islamiyah, 1/34; Tarîkh Ard al-Qur'ân, 2/80-82.

[12] Qalb Jazîrat al-Arab, s 230.

[13] Rahmat-ul-lil'âlamîn, 2/48.

[14] Ibn Hisham, 1/114, 115.

1. Det första: Att leda pilgrimer från 'Arafat عرفات till Muzdalifah مزدلفة och sedan från Mina منى till 'Aqabahs العقبة Steningspelare, något som al-Ghawth bin Murra, en av Elias bin Mudars klaner som kallades "Sofa", hade myndighet över. Privilegiet innebar att ingen pilgrim var tillåten att kasta sten på al-'Aqabah förrän en av Sofas män gjorde det. När de hade slutfört steningen och ville lämna Minadalen stod Sofas män på al-'Aqabahs båda sidor och ingen passerade där förbi innan Sofas män hade gjort det och skapat väg för pilgrimerna. Då Sofa gick under tog Sa'd bin Zaid Manats familj från Tamim över.
2. Det andra: Al-Ifađah الإفاضة (att ge sig av mot Mina efter Muzdalifah) på offermorgonen, vilket var Adwans familjs ansvar.
3. Det tredje: Iakttagande av de helgade månaderna, ett ansvar som låg på Tamim bin 'Adis familj från Bani Kinana.

Khuza'as styre i Mecka varade i trehundra år under vilka adnaniderna spred sig över hela Najd och i ytterområdena i Bahrain och Irak medan små klaner från Quraish blev kvar i områdena runt Mecka. Dessa var Haloul, Harum och en del familjer från Kinana. De åtnjöt inga privilegier i Mecka eller i Helgedomen förrän Qusai bin Kilab قصي بن كلاب, vars far sägs ha dött när Qusai ännu var ett spädbarn och vars mor sedermera gifte sig med Rabi'a bin Haram från Bani 'Udhras stam, uppträdde. Rabi'a tog sin hustru och hennes barn till sina hemtrakter i gränsområdena mot Syrien. Då Qusai blev en ung man återvände han till Mecka som nu styrdes av Halil bin Habsha från Khuza'a. Halil gav Qusai sin dotter Hobba till hustru. Efter Halils död bröt ett krig mellan Khuza'a och Quraish ut och resulterade i att Qusai tog över Mecka och Helgedomen.[15]

Orsakerna till kriget har framställts i tre versioner:

1. **Den första:** Efter att ha noterat sina barns spridning, ökningen av sin egendom samt tillväxten av sitt anseende efter Halils död fann Qusai sig själv mer berättigad än Khuza'as och Bani Bakrs stammar att axla styresansvar över Mecka och tillsyn av Helgedomen. Han förfäktade också Quraish som ledande bland Ismâ'îls (Ismael) ättlingar. Qusai rådgjorde därför med män från Quraish och Kinana angående

[15] Ibn Hisham, 1/117.

sin önskan att driva bort Khuza'a och Bani Bakr från Mecka. De instämde med honom och stödde honom.[16]

2. **Den andra:** Khuza'a hävdade att Halil bad Qusai att ta tillsynsansvar över al-Ka'bah och styresansvar över Mecka efter sin död.

3. **Den tredje:** Halil gav rätten över al-Ka'bah till sin dotter Hobba och utsåg Abu Ghabshan al-Khuza'i att fungera som hennes agent häri. Vid Halils död köpte Qusai denna rätt för en läderväska vin, något som gav upphov till besvikelse hos Khuza'as män vilka då försökte hålla tillsynsansvaret över Helgedomen borta från Qusai. Den senare lyckades emellertid med hjälp av Quraish och Kinana ta över och också fullständigt fördriva Khuza'a från Mecka.[17]

Hur det än var med den saken resulterade hela affären i att Sofa, som tidigare nämnts, berövades sina privilegier, att Khuza'a och Bakr fördrevs från Mecka och att makten i Mecka och tillsynen över Helgedomen hamnade i Qusais händer. Efter våldsamma krig mellan Qusai och Khuza'a som orsakade svåra förluster på båda sidor skedde förlikning och medling med hjälp av Ya'mur bin 'Awf från Bakrs stam. Hans domslut innebar att Qusais position som regent i Mecka och ansvarig för tillsyn av Helgedomen godtogs, att Qusai inte hade ansvar för Khuza'as blodspillan samt att den sistnämnde pålades blodspengar. Qusais regering i Mecka och över Helgedomen började år 440 e.Kr. och gav honom och senare Quraish absolut makt över Mecka och oomtvistad tillsyn över Helgedomen till vilken araber från hela Arabien kom för att betyga sin vördnad.
Qusai tog sina stamfränder till Mecka och fördelade det bland dem varav en del gick till Quraish. Familjerna från Safwan, Adwan och Murra bin 'Awf behöll samma rättigheter som de hade före hans ankomst.[18]
En betydande insats som tillskrivs Qusai var iordningställandet av an-Nadwa دار الندوة (en möteslokal) på al-Ka'bah-moskéns norra sida som kom att fungera som en mötesplats för Quraish. Huset betydde mycket för Quraish eftersom det säkrade en åsiktskonsensus bland dem samt gav möjlighet till gynnsamma lösningar på deras problem.[19]

---

[16] Ibn Hisham, 1/117.

[17] Rahmat-ul-lil'âlamîn, 2/55.

[18] Ibn Hisham, 1/124.

[19] Ibn Hisham, 1/125; Akhbar al-Kiram, s 152.

Qusai åtnjöt emellertid följande heders- och ledarskapsprivilegier:

1. **Leda mötena i an-Nadwa-huset** i vilket överläggningar kring viktiga frågor hölls samt äktenskapskontrakt tillkännagavs.
2. **Fanan** اللواء: Han bestämde ensam i frågor som var relevanta för krigföring.
3. **Al-Ka'bahs dörrvakt** الحجابة: Han var den ende som var tillåten att öppna dess port, och han var ansvarig för dess underhåll och beskydd.
4. **Tillhandahålla vatten åt pilgrimerna** سقاية الحاج: Det innebär att han brukade fylla skålar sötade med dadlar och russin för pilgrimerna att dricka ur.
5. **Utspisa pilgrimerna** رفادة الحاج: Det innebär att tillhandahålla mat för de pilgrimer som själva inte hade råd med det. Qusai ålade också Quraish en årlig markskatt som skulle betalas vid varje pilgrimssäsong just i detta syfte.

Värt att notera är att Qusai valde ut en av sina söner, 'Abd Manaf, till ära och prestige trots att han inte var den äldste sonen (det var 'Abd ad-Dar), och anförtrodde honom sådana uppdrag som att leda an-Nadwa-mötena, ta hand om portarna till al-Ka'bah samt förse pilgrimerna med mat och vatten. På grund av att Qusais handlingar sågs som odiskutabla och hans order som okränkbara gav hans död inte upphov till några konflikter bland sönerna, däremot bland barnbarnen. 'Abd Manaf hann knappt dö innan hans söner började bråka med sina kusiner - 'Abd ad-Dars söner - vilket skulle ha givit upphov till oenighet och stridigheter inom hela Quraishs stam om det inte hade varit för ett fredsavtal, via vilket befattningar omfördelades och bevarade utfodringen av pilgrimerna för 'Abd Manafs söner medan an-Nadwa-huset, flaggan och al-Ka'bahs portar bibehölls för 'Abd ad-Dars söner. 'Abd Manafs söner drog likväl lott om sitt uppdrag och gav således uppdraget att tillhandahålla mat och vatten till Hashim bin 'Abd Manaf. Vid Hashims död tog en av hans bröder, al-Muttalib bin 'Abd Manaf, över uppdraget och efter honom Profetens farfar 'Abd al-Muttalib bin Hashim vars söner innehade den positionen fram till islams ankomst under vilken 'Abbas bin 'Abdul-Muttalib hade ansvaret.[20]

[20] Ibn Hisham, 1/129-179.

Många andra befattningar distribuerades bland Quraishs folk för att etablera grundstenarna i en ny demokratisk ministat innehållande regeringsorgan och rådsförsamlingar liknande dagens. Nedan listas några av dessa befattningar.

1. **Al-Îsâr** الإيسار : Lottkastning för avgudabilderna tilldelades Bani Jumah.
2. **At-Tahdjîr** التحجير : protokollföring över offer och offergåvor, biläggning av dispyter och relevanta ärenden kom att ligga på Bani Sahm.
3. **Ash-Shûrah** الشورى : ådplägning gick till Bani Asad.
4. **Al-Ishnâq** الإشناق : organisering av blodspengar och böter låg på Bani Tayim.
5. **Al-'Iqâb** العقاب : ärandet av nationsbaneret låg på Bani Omaiyah.
6. **Al-Qubbah** القبة : Den militära apparaten, fotsoldater och kavalleri blev Bani Makhzums ansvarsområde.
7. **As-Safârah** السفارة : Bani 'Adi kom att ha hand om utrikesaffärer.

Styresskick i Panarabien

Vi har tidigare nämnt de qahtaniska och adnaniska utvandringarna och uppdelningen av Arabien mellan dessa två. De stammar som levde i Hîrahs närhet var underordnade den arabiske kungen där medan de som levde i den syriska halvöknen lydde under den arabiske ghassanidiske kungen, en typ av beroende som i praktiken var mer formellt än faktiskt. De som levde i de bortre öknarna åtnjöt full autonomi.

Dessa stammar hade faktiskt ledare valda av hela stammen och fungerade som en regering baserad på stamsolidaritet och gemensamma intressen av att försvara mark och egendom.

Stamledare åtnjöt bestämmandeprivilegier liknande de som kungarna hade och visades total lydnad och underordning i krig såväl som i fred. Inte desto mindre drev rivalitet över makten ofta kusiner att överglänsa varandra i gästfrihet, generositet, visdom och höviskhet med det enda syftet att överträffa rivalerna och uppnå ryktbarhet bland människor, och då särskilt hos poeterna vilka fungerade som tidens officiella språkrör.

Stamledare och andra herrar hade särskilda rättigheter över krigsbyte som t.ex. en fjärdedel av bytet, vadhelst han valde ut åt sig själv, eller hittade på vägen tillbaka eller till och med det återstående odelbara bytet.

Den politiska situationen

De tre arabiska områden som var belägna i anslutning till främmande folk plågades av stor svaghet och underlägsenhet. Folken där var antingen herrar eller slavar, härskare eller underordnade. Herrar, särskilt de främmande folken, hade rätt till alla fördelar medan slavar inte hade någonting annat än skyldigheter att axla. Egenmäktigt och autokratiskt styre förde med andra ord med sig okunskap, förtryck, orättfärdighet, orättvisa, umbäranden och övergrepp på de underlydandes rättigheter och gjorde dem till folk som famlade i mörker och okunskap, medan bördigt land hembar sina gåvor till härskarna och maktens män till att överdådigt förslösa på sina nöjen och njutningar, nycker och begär, på tyranni och aggression. De stammar som bodde nära dessa områden var rörliga mellan Syrien och Irak medan de som bodde i Arabien var splittrade och styrda av stammässiga konflikter samt dispyter av rasmässig och religiös art. De hade varken en kung som kunde upprätthålla deras oberoende eller en anhängare att rådfråga eller förlita sig på i svåra tider.

Härskarna i Hijâz var emellertid högt sedda och respekterade av araberna och uppfattades som de religiösa centrens härskare och tjänare. Styresformen i Hijâz var faktiskt en blandning av sekulärt och officiellt företräde såväl som religiöst ledarskap. De regerade bland araberna i namn av religiöst ledarskap och monopoliserade alltid tillsynen av Helgedomen och närliggande områden. De såg till al-Ka'bahs besökares intressen och hade ansvar för att Ibrâhîms (Abraham) kodex tillämpades. De hade till och med sådana befattningar och organ som i dagens parlamentariska system. Likväl var de för svaga för att kunna klara den tunga bördan vilket också kom i uppenbar dager under den abessinska invasionen.

Arabernas religioner

DE FLESTA AV ARABERNA hade följt Ismâ'îls (Ismael) kallelse och bekände sig till dennes fader Ibrâhîms (Abraham) religion. De hade tillbett Allâh, bekänt Hans Enhet och följt Hans religion under en lång tid tills de glömde delar av det de hade blivit påminda om. De bibehöll dock fundamentala trossatser såsom monoteism och en del andra aspekter av Ibrâhîms (Abraham) religion fram till det att 'Amr bin Luhai, en ledare från Khuza'as stam känd för rättfärdighet, välgörenhet samt vördnad för och omsorg om religion och som från sina stamfränder var föremål för oreserverad kärlek och lydnad, återvände från en resa till Syrien. Här hade han sett människor tillbe avbildningar av sina gudar, något som han gav sitt gillande och trodde var rätt eftersom Syrien var det särskilda området för Budbärares och Skrifters framträdande. 'Amr bin Luhai förde med sig en avbild (Hubal هبل) vilken han placerade i al-Ka'bahs mitt och uppmanade människor att tillbe den. Hedendom spreds tämligen lätt över hela Mecka och sedan också till Hijâz eftersom Meckas folk hade tillsynen över inte bara Helgedomen utan över hela Haram. Ett stort antal avbilder som bar olika namn introducerades i området.[21]

En avbild med namnet "Manat مناة" till exempel tillbads på en plats med namnet al-Mushallal nära Qadid vid Röda Havet. En annan, "al-Lat اللات", tillbads i Ta'if, en tredje, "al-'Uzza العزى", tillbads i Nakhlahdalen, osv. Polyteism var förhärskande och antalet avbilder ökade överallt i Hijâz. Det sades till och

21 Mukhtasar Sîrat-ar-Rasûl, s 12.

med att 'Amr bin Luhai, med hjälp av en djinnföljeslagare som berättade för honom att avbilder av Nûhs (Noa) folk - Wadd ودًا, Suwa' سواعًا , Yaguth يغوث, Ya'uk يعوق och Nasr نسرًا- fanns nergrävda i Jedda, grävde upp dem och förde dem till Tihama. I vallfärdstider distribuerades avbilderna bland stammarna för att ta med sig hem.[22] Varje stam, och hem, hade sina egna avbilder och Helgedomen svämmade över av dem. Vid tiden för Profetens erövring av Mecka fann man 360 avbilder kring al-Ka'bah. Han rev ner dem och lät ta bort och bränna dem.[23]

Polyteism och avbildstillbedjan blev trots anförd bekännelse till Ibrâhîms (Abraham) religion det mest framträdande inslaget i förislamiska arabers religion.

Traditioner och ceremonier knutna till deras avbildstillbedjan hade i huvudsak skapats av 'Amr bin Luhai och bedömdes vara goda innovationer snarare än avvikelser från Ibrâhîms (Abraham) religion. Några inslag i deras avbildstillbedjan var:

- Man visade hängivenhet för avbilderna, man sökte skydd hos dem, man ropade bifall åt deras namn, man bad om deras hjälp i svårigheter, och man åkallade dem för att uppfylla önskningar och hoppades att avbilderna, dvs hedniska gudar, skulle kommunicera med Allâh för att få människors önskningar uppfyllda.
- Man vallfärdade till avbilderna, man cirkulerade kring dem, man ödmjukade sig och gjorde till och med prostration framför dem.
- Man sökte avbilders välvilja genom olika typer av offer, något som nämns i Quranen:

وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ﴿٣﴾

...och djur som slaktats på hedniska offeraltare (Quranen 5:3)

Allâh säger också:

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ ﴿١٢١﴾

Och ät inte av det som Guds namn inte har uttalats över. (Quranen 6:121)

---

22 Sahih al-Bukhari, 1/222.

23 Mukhtasar Sîrat-ar-Rasûl, s 13-54.

- Man helgade viss mat, dryck, boskap och grödor till avbilder. Överraskande nog helgades vissa delar också till Allâh Själv men folk hittade ofta anledningar att föra över delar av Allâhs andel till avbilder. Det motsatta inträffade emellertid aldrig. Om detta säger Quranen:

وَجَعَلُواْ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالأَنْعَامِ نَصِيباً فَقَالُواْ هَـذَا
لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَـذَا لِشُرَكَآئِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمْ فَلاَ يَصِلُ
إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَآئِهِمْ سَاءَ مَا
يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

Av grödan som Gud låter mogna och av boskapen som Han låter föröka sig tar de undan en del åt Gud och säger: "Detta tillhör Gud" - det påstår de - "och detta är Guds medhjälpares [andel]". Men det som är avsett för Guds [förmenta] medhjälpare når inte Gud och det som är avsett för Gud kommer medhjälparna till godo; hur dåligt är inte deras omdöme! (Quranen 6:136)

- Man ställde sig in hos dessa avbilder genom offergåvor i form av grödor och boskap om vilket Quranen säger:

وَقَالُواْ هَـذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لاَّ يَطْعَمُهَا إِلاَّ مَن نَّشَاءُ بِزَعْمِهِمْ
وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لاَّ يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا
افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِم بِمَا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾

Och de säger: "Denna boskap och denna gröda är fredade; ingen utom den som vi vill får äta av detta" - så säger de. Och [om andra] djur [heter det att] de inte får användas som dragare eller lastdjur, och [det finns] djur som Guds namn inte uttalas över [när de slaktas]. De påstår lögnaktigt att allt detta är Hans [påbud]; [Gud] skall straffa dem för deras lögner. (Quranen 6:138)

- Man tillägnade avbilderna vissa djur (till exempel Bahira, Sa'ba, Wasila och Hami) vilket betydde att sådana djur för dessa hedniska gudars skull besparades arbete. Bahira البحيرة var, såsom rapporterats av den

välkände historikern Ibn Ishaq, dotter till Sa'ba السائبة vilken var en kamelhona som födde tio hondjur men inga handjur. Hon släpptes fri och man förbjöds att tjudra henne, lasta henne, klippa av hennes ull eller mjölka henne (förutom för gäster att dricka). Allt detta kom också att gälla all hennes avkomma som efter att ha skårats i öronen gavs namnet Bahira. Wasila الوصيلة var en fårtacka som fick tio på varandra följande hondjur under fem graviditeter. Nya födslar från denna Wasila anvisades endast manliga personer. Hami الحامي var en kamelhanne som producerade tio på varandra följande hondjur och omgavs därefter av liknande förbud. Quranen säger med hänvisning till detta:

مَا جَعَلَ ٱللَّهُ مِنۢ بَحِيرَةٍ وَلَا سَآئِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَٰكِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

Gud har inte gett föreskrifter om någon Bahira (En kamelhona vars mjölk reserverades för avbilderna och ingen fick dricka av) eller Sa'ba (en kamelhona lössläppt till fritt bete för de falska gudarna, dvs avbilderna, som inte tilläts lastas med något) eller Wasila (en kamelhona frisläppt för avbilder därför att den vid första födseln födde ett hondjur och sedan igen vid andra födseln också födde ett hondjur) eller Ham (en kamelhanne som efter att ha genomfört ett antal kopulationer som den tilldelats, för avbilderna befriats från arbete - alla dessa djur släpptes fria till avbildernas ära såsom praktiserades av hedniska araber i den förislamiska perioden); men förnekarna av sanningen sätter ihop lögner om Gud och de flesta av dem använder inte sitt förstånd. (Quranen 5:103)

Allâh säger också:

وَقَالُواْ مَا فِي بُطُونِ هَٰذِهِ ٱلْأَنْعَٰمِ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ
عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِنَا وَإِن يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَآءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ
إِنَّهُۥ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾

> *De säger också: "Det som dessa djur föder fram är tillåtet som föda för våra män och våra söner, men förbjudet för våra hustrur; men om det är dödfött får de också äta av det ..."* (Quranen 6:139)

Det finns säkerställda rapporter om att sådana vidskepelser först initierades av 'Amr bin Luhai.[24]

Araberna trodde att sådana avbilder eller hedniska gudar skulle föra dem närmare Allâh, leda dem till honom och föra deras talan inför Honom. Om detta säger Quranen:

مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ﴿٣﴾

> *Vi tillber dem just för att de skall föra oss närmare Gud.* (Quranen 39:3)

och

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰؤُلَاءِ
شُفَعَاؤُنَا عِندَ اللَّهِ ﴿١٨﴾

> *Vid sidan av Gud dyrkar de vad som varken kan skada eller gagna dem och säger: "De är våra talesmän inför Gud."* (Quranen 10:18)

En annan divinatorisk tradition bland araberna var kastande av Azlam الأزلام (dvs. fjäderlösa pilar av tre typer: en som visade "ja", en som visade "nej" samt en tredje som visade blankt) vilket man brukade tillgripa vid viktiga angelägenheter såsom resande, giftermål och liknande. Om lotten visade "ja" genomförde man det man planerat men om den visade "nej" sköt man upp det till nästa år. Andra typer av Azlam kastades om vatten, blodspengar eller visade "från dig" منكم, "inte från dig" من غير كم eller "Mulsaq" ملصق (blankt). I händelse av oklarheter ifråga om släktskap och härkomst tog man sin tillflykt till avbilden Hubal med en gåva på hundra kameler för pilkastaren. Pilarna enbart kom sedan att avgöra saken. Visade pilen "från dig" bestämdes att barnet tillhörde stammen; visade den "från andra" kom vederbörande att betraktas som en allierad, men om "Mulsaq" visades behöll personen sin ställning men utan stamtavla eller allianskontrakt.

---

24 Sahih al-Bukhari, 1/499.

Det här liknade mycket hasardspel och ett särkilt sätt genom vilket de hade för vana att dela upp köttet från de kameler de slaktade i enlighet med denna tradition.

Dessutom hade de vanligen en djup tro på de budskap som siare, spåmän och astrologer tillhandahöll. En siare sysslade med att förutsäga framtida händelser, hävdade sig ha kunskap om privata hemligheter och att ha djinner الجن underställda sig som förmedlade informationen. Vissa siare hävdade att de kunde avslöja det okända med hjälp av en skänkt kraft medan andra spåmän ståtade med att de kunde röja hemligheterna via en orsak-verkan-induktiv process som skulle leda till att spåra ett stulet gods, platsen för en stöld, ett djur på drift etc. Astrologen tillhörde en tredje kategori som iakttog stjärnorna och beräknade deras rörelsemönster och omloppsbanor för att utifrån detta förutsäga framtiden.[25] Att skänka tilltro till denna nyhet utgjorde en nyckel till den deras övertygelse som vad gäller regn tillräknade vissa stjärnors rörelser särskild betydelse.[26]

Tron på att tecken الطيرة vittnade om framtida händelser var naturligtvis vanlig bland araberna. Vissa dagar och månader samt speciella djur sågs som ominösa. De trodde också att en mördad persons själ flög omkring och inte vilade förrän hämnd tagits. Vidskepelse grep omkring sig. Om en hjort eller en fågel då den släpptes vände åt höger kom den förestående aktiviteten att betraktas som gynnsam. I annat fall blev man pessimistisk och avstod från att fullfölja den.[27]

Oaktat att den förislamiska periodens människor var djupt vidskepliga bevarade de fortfarande några av de abrahamitiska traditionerna såsom hängivenhet för Helgedomen, cirkulering kring den, iakttagande av vallfärden, gudstjänsten på 'Arafah och offer. Alla iakttogs till fullo trots en del innovationer som blandades in i dessa heliga ritualer. Quraish till exempel brukade, på grund av arrogans, känsla av överlägsenhet gentemot andra stammar och stolthet över sin tillsynsmyndighet över Helgedomen, avstå från att bege sig till 'Arafah tillsammans med massan och istället stanna vid Muzdalifah. Den Heliga Quranen tillrättavisar dem och säger:

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٩﴾

[25] Mirqat al-Mafatîh, 2/2, 3.

[26] Sahih Muslim med an-Nawawi, 1/59.

[27] Sahih al-Bukhari med fotnoter av Ahmad Ali Saharanpuri, 2/851, 857.

> *Gå därefter vidare med människoströmmen och be om Guds förlåtelse för era synder.* (Quranen 2:199)[28]

En annan i deras sociala tradition djupt etablerad irrlära föreskrev att de så länge de var upptagna med vallfärden inte skulle äta torkad yoghurt eller tillagat fett, och inte heller gå in i ett tält gjort av kamelhår eller söka skydd annat än i ett hus byggt av soltorkat tegel. Utifrån en djupt rotad missuppfattning nekade de också pilgrimer som inte var från Mecka tillgång till den mat de tog med sig då de ville göra pilgrimsfärden eller den mindre pilgrimsfärden.

De beordrade pilgrimer som kom från utanför Mecka att cirkulera kring al-Ka'bah i Quraishs enhetliga klädsel. Om de inte hade råd med detta fick männen gå i naket tillstånd och kvinnor med endast ett tygstycke för att dölja skrevet. Med hänvisning till detta säger Allâh:

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ ﴿٣١﴾

> *Söner av Adam! Anlägg vårdad klädsel var gång ni går till bön.* (Quranen 7:31)

Om män eller kvinnor var generösa nog att gå runt al-Ka'bah i sina kläder var de efteråt tvungna att kassera dem för gott.[29]

Då meckaborna befann sig i ett vallfärdshelgande tillstånd gick de inte in i sina hem genom dörrarna utan genom hål som de vanligen grävde i de bakre väggarna. Ett sådant beteende betraktade de som gudfruktigt och fromt handlande. Bruket förbjöds av Quranen:

... وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ
اتَّقَىٰ وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾

> *Det är inte fromhet att stiga in i ett hus genom [en dörr på] dess baksida; nej, fromhet visar den som fruktar Gud. Stig därför in i huset genom [den främre] dörren och frukta Gud - kanske skall det gå er väl i händer.* (Quranen 2:189)

---

28 Ibn Hisham, 1/199; Sahih al-Bukhari, 1/226.

29 Sahih al-Bukhari, 1/226; Ibn Hisham, 1/202.

Sådant var det religiösa livet i Arabien - polyteism, avgudadyrkan och vidskepelse.

Judendom, kristendom, mazdeism och sabeisk religion fann emellertid sina vägar till Arabien utan några problem.

Judarnas utflyttning från Palestina till Arabien genomgick två faser: Den första inföll som en följd av det tryck de utsattes för av kung Bukhtanassar vilket ledde till förstörelsen av deras tempel och fångenskapen i Babylon. År 587 f.Kr. lämnade några judar Palestina och begav sig till Hijâz där de slog sig ner i de norra delarna. Den andra fasen inleddes med den romerska ockupationen av Palestina år 70 e.Kr. under ledning av de Roman Buts vilken resulterade i en tidvattensvåg av judisk invandring till i synnerhet Hijâz och Yathrib, samt Khaibar och Taima'. Här omvände man ett flertal stammar, byggde borgar och slott och bosatte sig i byar. Judendomen kom att spela en viktig roll i förislamiskt politiskt liv. Vid tiden för islams framkomst på denna mark hade det redan funnits ett flertal ryktbara judiska stammar - Khabîr خيبر, al-Mustaliq المصطلق, an-Nadîr النضير, Quraithah قريظة och Qainuqa' قينقاع. I vissa återgivningar räknades de judiska stammarna till så många som tjugo.[30]

Judendomen introducerades i Jemen av en person vid namn As'ad Abi Karb. Han hade slagits i Yathrib och där blivit judisk proselyt. Vid sin återresa tog han med sig två rabbiner från Bani Quraithah för att instruera jemeniterna i denna nya religion. Judendomen fann här fruktbar mark för att propagera och vinna anhängare. Efter As'ad Abi Karbs död kom hans son Yusuf Dhu Nawas till makten. Han angrep den kristna kommuniteten i Najran نجران och beordrade den att gå över till judendomen. Då de vägrade gav han order om att en eldgrop skulle grävas och om att alla kristna utan undantag skulle kastas för att brinna däri. Uppskattningar gör gällande att mellan tjugotusen och fyrtiotusen kristna dödades i den mänskliga massakern. Quranen berättar delar av den historien i al-Buruj سورة البروج (Stjärnbilderna).[31]

Kristendomen hade gjort sitt första framträdande i Arabien i samband med abessinska (etiopiska) och romerska kolonisters intåg. De abessinska koloniala styrkorna i koalition med kristen mission gick i en vedergällningsaktion för Dhu Nawas orättvisor in i Jemen och började häftigt och lidelsefullt propagera för sin tro. De byggde till och med en kyrka och kallade den Yemeni al-Ka'bah

---

[30] Qalb Jazîrat al-Arab, s 151.

[31] Tafhîm-ul-Qur'an, 6/297; Ibn Hisham 1/20-36.

i syfte att rikta de arabiska pilgrimskaravanerna till Jemen. De gjorde sedan ett försök att riva Helgedomen i Mecka. Allâh, den Allsmäktige, straffade dem dock och gjorde dem till ett exempel - här och för alltid.[32]

En kristen missionär vid namn Fimion, känd för sitt asketiska beteende och sina mirakler, hade också infiltrerat Najran där han kallade människor till kristendomen. I kraft av sin uppriktighet och sin sanna hängivenhet lyckades han få dem att reagera positivt på hans inbjudan och gå över till kristendomen.

De främsta stammar som gick över till kristendomen var Ghassan, Taghlib, Tai' och några himyaritiska kungar liksom andra stammar som var bosatta längs gränserna mot det romerska riket.

Magianism (Zoroasterisme المجوسية) var också populär bland de araber som var bosatta i gränsområdena mot Persien, Irak, Bahrain, al-Ahsâ' och en del andra områden längs den Arabiska vikens kust. Vissa jemeniter rapporteras också ha bekänt sig till magianismen under den persiska ockupationen.

Utgrävningar i Irak har avslöjat att sabeisk religion var populär bland kaldéiska folk, syrier och jemeniter. Med judendomen och kristendomens ankomst började emellertid den sabeiska الصابئة tron att ge vika för de nya religionerna även om den behöll en del anhängare blandade med eller angränsande till magianerna i Irak och vid den Arabiska viken.[33]

Den religiösa situationen

Sådant var arabernas religiösa liv före islams ankomst. Den roll som de vedertagna religionerna spelade var så marginell att den praktiskt taget inte existerade. Polyteisterna som förfalskade abrahamismen var så långt avskilda från dess bud och hade så fullständigt glömt dess inneboende goda seder och bruk. De störtade sig in i olydnad och ogudaktighet och utvecklade särskilda religiösa vidskepligheter som lämnade djupa avtryck i det religiösa och sociopolitiska livet i hela Arabien.

Judendomen blev i takt med sin dominans vederstyggligt hycklande. Rabbiner förbyttes och blev herrar med uteslutande av Herren. De började utöva diktatoriskt undertryckande av människor och ställde sina underlydande till

[32] Tafhîm-ul-Qur'an, 6/297; Ibn Hisham 1/20-36.

[33] Tarîkh Ard al-Qur'ân, 2/193-208.

svars för minsta ord eller tanke. Deras enda mål blev förvärvande av rikedom och makt även om det äventyrade deras religion eller innebar en risk för uppkomsten av ateism och otro.

På liknande sätt öppnade kristendomen sina dörrar för polyteism och blev alltför svår att förstå som en himmelsk religion. Som en religiös praktik utvecklade den en slags märklig blandning av människa och Gud. Den hade helt enkelt ingen som helst inverkan på själarna hos de araber som bekände den därför att den var främmande för deras livsstil och inte hade den minsta relevans för deras praktiska liv.

Människor med andra religioner liknade polyteisterna vad gäller tycken, dogmer, seder och traditioner.

Aspekter av det förislamiska samhället

EFTER DE EFTERFORSKNINGAR vi har gjort om religiöst och politiskt liv i Arabien är det nu lämpligt att kort tala om de sociala, ekonomiska och etiska förhållanden som var förhärskande.

ARABERNAS SOCIALA LIV

Det arabiska samhället uppvisade en social brokighet med olika och heterogena sociala skikt. Kvinnans status inom aristokratin utmärktes av en avsevärd grad av aktning. Hon åtnjöt en betydande andel fri vilja och hennes beslut sattes allt som oftast i verket. Hon var så högt omhuldad att det mycket lätt kom till blodspillan då det gällde att försvara hennes ära. Hon var i själva verket den mest avgörande faktorn för blodig strid eller vänskaplig fred. Dessa privilegier oaktat var familjesystemet i Arabien helt och fullt patriarkalt. Äktenskapskontraktet låg helt i händerna på kvinnans juridiska förmyndare vars ord när det gällde hennes äktenskapliga status aldrig kunde ifrågasättas.

Å andra sidan fanns sociala skikt där prostitution och oanständighet grasserade och var i full verksamhet. Abu Da'ûd أبو داود rapporterade med stöd hos 'Aishah عائشة رضي الله عنها fyra typer av äktenskap i det förislamiska Arabien: Den första liknade nutida äktenskapliga procedurer under vilka en man ger sin dotter i äktenskap till en annan man efter att man har kommit överens om en hemgift. Den andra typen innebar att den äkta mannen efter sin

hustrus menstruationsperiod skickade henne att sammanbo med en annan man i syfte att bli havande. Efter befruktningen kunde mannen om han så önskade ha sexuellt umgänge med henne. En tredje typ gick till så att en grupp på mindre än tio män hade sexuellt umgänge med en kvinna. Skulle hon bli havande och föda ett barn skickade hon efter dessa män och ingen tilläts vara frånvarande. De anlände tillsammans till hennes hem. Kvinnan sa: "Ni vet vad ni har gjort. Jag har fött ett barn och det är ditt" (här pekade hon ut en av dem). Den utpekade mannen var tvungen att acceptera detta. I den fjärde typen hade en mängd män sexuellt umgänge med en viss kvinna (en prostituerad). Hon hindrade ingen. Sådana kvinnor placerade vanligen en speciell flagga vid sina portar för att bjuda in den som så önskade. Skulle denna kvinna bli gravid och föda ett barn samlade hon ihop männen och en sierska berättade vems barnet var. Den utnämnde fadern tog emot barnet och förklarade det som sitt eget. Då profeten Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser -förkunnade islam i Arabien ogiltigförklarade han alla dessa former av sexuell kontakt med undantag för det nu gällande muslimska äktenskapet.[34]

Kvinnor följde alltid sina män i krig. Segrarna hade fritt sexuellt umgänge med sådana kvinnor men för de barn som blev resultatet följde livslång vanära.

Förislamiska araber hade ingen begränsning för antalet hustrur. De kunde äkta två systrar på samma gång eller till och med sina fäders hustrur såvida de var frånskilda eller änkor. Skilsmässa låg i mycket stor utsträckning i händerna på den äkta mannen.[35]

Utomäktenskapliga förbindelser var vanligt inom i stort sett alla sociala klasser med undantag för ett fåtal män och kvinnor vilkas självrespekt förhindrade dem att begå en sådan handling. Förhållandena för fria kvinnor var långt bättre än för slavinnor vilka utgjorde den största katastrofen. Det förefaller som om den stora majoriteten av förislamiska araber inte kände sig förlägna över att begå denna obscenitet. Abu Da'ûd rapporterade: En man ställde sig upp framför Profeten Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sade: "O, Guds profet! Den pojken är min son. Jag hade sexuellt umgänge med hans mor under den förislamiska perioden." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sade:

34 Abu Da'ûd, The book of marriage.
35 Abu Da'ûd, The book of marriage.

لا دَعْوَةَ في الاسْلامِ، ذَهبَ أمرُ الجاهِلية. الوَلَدُ للفِرَاشِ وللعَاهِرِ الحَجَرُ

> I islam står ingen till svars för förislamiska händelser. Barnet tillhör den på vars säng det föddes och stening är äktenskapsbrytarens lott.[36]

Vi kan se att tillvaron i Arabien med avseende på den förislamiska arabens förhållande till sin avkomma var paradoxal och visade upp en dyster bild av kontraster. Under det att vissa araber höll barnen varmt om hjärtat och ömt vårdade dem begravde andra sina döttrar levande på grund av att en bedräglig fruktan för fattigdom och skam hängde tungt över dem. På grund av det trängande behovet av manlig avkomma för att skydda mot fiender kan förekomsten av barnamord emellertid inte ses som oåterkalleligen grasserande.

En annan aspekt av arabens tillvaro som förtjänar att nämnas är beduinens djupt rotade känslomässiga bindning till sin klan. Familj eller kanske hellre stamheder var en av de starkaste passionerna inom honom. Doktrinen om blodsenhet som den princip som knöt araberna samman i en social enhet formades och understöddes av stamhedern. Det obestridda mottot var:

انْصُرْ أخاكَ ظالماً أو مظلوماً .

> Stöd din broder oavsett om han är en förtryckare eller en förtryckt.

De beaktade inte det islamiska tillägg vilket slår fast att stöd till en förtryckande broder handlar om att hindra honom från synd.

Hunger efter ledande positioner och en passionerad känsla för ädel tävlan resulterade trots härstamning från en gemensam förfader ofta i bitter krigföring mellan stammar. I detta avseende utgör de fortsatta blodiga konflikterna mellan Aws الأوس och Khazraj الخزرج, 'Abs عبس och Dhubyan ذبيان, Bakr och Taghlib تغلب etc. slående exempel.

Beroende på ständigt återkommande utnötningskrig mellan stammar var relationerna dem emellan bräckliga och svaga. Djup hängivenhet för religiösa vidskepelser och vissa högt respekterade seder tyglade emellertid

[36] Abu Da'ûd, kapitel "The child is to be to the one on whose bed it was born".

deras impulsiva tendens att stilla sin blodtörst. I andra fall var det motiven till och respekten för allianser, lojalitet och beroende som lyckosamt kunde frambringa en anda av nära förbindelser och undanröja grundlösa orsaker till dispyt. En hävdvunnen sed att inställa fientligheter under de förbjudna månaderna (Muharram محرم, Rajab رجب, Dhul-Qa'dah ذو القعدة och Dhul-Hijjah ذو الحجة) fungerade bra och tillhandahöll en möjlighet att tjäna ett levebröd och samexistera i fred.

Vi kan sammanfatta den sociala situationen i Arabien genom att säga att den förislamiska periodens araber famlade i mörker och okunskap, intrasslade i ett nät av vidskepelser som förlamade deras sinnen och drev dem att framleva djuriska liv. Kvinnan var en handelsvara och betraktades som ett stycke själlös egendom. Relationer mellan stammar var bräckliga. Girighet efter rikedom och förande av gagnlösa krig var de huvudsakliga mål som styrde ledarnas självcentrerade strategier.

Den ekonomiska situationen

Den ekonomiska situationen löpte i linje med den sociala atmosfären. De arabiska levnadssätten illustrerar detta fenomen tämligen klart. Handel var det vanligaste medlet för att säkra livets behov. Handelsresorna kunde inte fullföljas såvida inte karavanvägarnas säkerhet och stammarnas fredliga samexistens var tryggade - två oavvisliga krav som i Arabien olyckligtvis inte var uppfyllda annat än under de förbjudna månaderna under vilka araberna höll sina sammankomster i 'Ukaz عكاظ, Dhil-Majaz ذي المجاز, Mijannah مجنة och på andra ställen.

Industriliknande verksamhet var främmande för det arabiska psyket. Det mesta av den tillgängliga sticknings- och garvningsindustrin i Arabien utfördes av människor från Jemen, Hîrah och gränsområdena mot Syrien. I Arabien förekom en del jordbruk och boskapsskötsel. I stort sett alla arabiska kvinnor var sysselsatta med garnspinning men också den hotades ständigt av krig. På det stora hela var fattigdom, hunger och otillräcklig klädsel de ur ekonomisk synvinkel förhärskande kännetecknen i Arabien.

Etik

Vi kan inte förneka att de förislamiska araberna hade en sådan stor volym gissel. Det måste medges att brister och missförhållanden, i högsta grad

avvisade av förnuftet, grasserade bland de förislamiska araberna. Detta förhållande kan likväl inte skärma av den överraskande förekomsten av högst berömvärda dygder av vilka vi kan anföra följande:

Gästfrihet الكرم

Man brukade försöka överträffa varandra i gästfrihet och såg den yttersta stolthet i detta. Nästan hälften av det poetiska arvet tillägnades den förtjänst och den ädelhet som man förband med att ta väl hand om en gäst. Man var generös och gästfri när det gällde misstag. Man offrade sitt eget uppehälle för en frusen eller hungrig gäst. Man tvekade inte att ådra sig tunga blodspengar och relevanta bördor enbart för att stoppa blodsutgjutelse och följaktligen göra sig förtjänt av lovord och beröm.

I anknytning till gästfrihet dyker också den spridda vanan att dricka vin upp, något som ansågs springa ur generositet och uppvisande av gästfrihet. Vindrickande var en äkta källa till stolthet för den förislamiska tidens araber. Den erans stora poeter glömde aldrig att i sina dikter inkludera de mest sirliga rader fyllda av skrävel och lovtal över dryckesorgier. Det är till och med så att ordet ”druvor” på arabiska både i uttal och stavning är identiskt med ”generositet”. Hasardspel var en annan sysselsättning som också nära förbands med generositet eftersom intäkterna alltid gick till välgörenhet. Inte förnekar heller den Ädla Quranen de fördelar som kan erhållas ur vindrickande och spel men säger också,

﴿...وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا ...﴾ ﴿٢١٩﴾

Det onda de medför är dock större än den nytta de kan ge.
(Quranen 2:219)

Hålla ett fördrag الوفاء بالعهد

Att ge ett löfte innebar för araben att sätta sig i skuld. Han skulle aldrig beklaga sig över sitt barns död eller sitt hushålls sammanbrott bara för att upprätthålla den djupt rotade traditionen att hålla fördrag. Periodens litteratur är rik på historier som belyser den förtjänsten.

Känsla för heder och förkastande av orättvisa عزة النفس والإباء

Detta attribut stammade huvudsakligen från ett överskott på mod, lidelsefull känsla för självaktning och impulsivitet. Araben reste sig alltid mot minsta

antydan till förödmjukelse. Han tvekade aldrig att offra sig själv för att upprätthålla sin evigt skärpta känsla för självrespekt.

Fast vilja och beslutsamhet المضي في العزائم

En arab avstod aldrig från en väg befrämjande för en ädel sak även om det skulle kosta honom livet.

Fördragsamhet, ståndaktighet och mildhet الحلم والأناة والتؤدة

Araben såg inte oväntat på dessa egenskaper med stor beundran eftersom hans impulsivitet och modbaserade liv var i sorgligt behov av dem.

Äkta och enkelt beduinliv السذاجة البدوية

Ännu obefläckat av bedrägliga urbana företeelser, var en drivande orsak till hans sannfärdiga och uppriktiga natur och oförmåga till ränksmideri och svek.

Sådana ovärderliga etiska normer tillsammans med Arabiens gynnsamma geografiska belägenhet utgjorde i själva verket de faktorer som låg bakom valet av araberna för att bära bördan att förmedla Budskapet (om islam) och leda mänskligheten i en ny riktning.

Trots att den i vissa områden var till förfång och vissa avseenden i behov av korrigering var denna etik per se ovärderlig för det mänskliga samhällets grundläggande välfärd, och islam fullkomligade den.

Den näst fördragshållande mest ovärderliga etiken var tveklöst känslan för självaktning och den starka beslutsamheten, vilka utgör två oundgängliga mänskliga egenskaper för att å ena sidan bekämpa ondska och eliminera moraliskt fördärv och å den andra upprätta ett gott och rättviseorienterat samhälle.

Arabernas tillvaro i den förislamiska perioden var i själva verket rik på andra oräkneliga dygder som det för tillfället inte är nödvändigt att räkna upp.

Muhammads
- över honom vare Guds frid och välsignelser -
härstamning och familj

DET EXISTERAR TRE VERSIONER av profeten Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - härstamning. Den första har bestyrkts av biografer och genealoger och slår fast att Muhammads stamtavla spåras till 'Adnan. Den andra är föremål för debatt och tvivel och spårar hans härstamning bortom 'Adnan tillbaka till Ibrâhîm (Abraham). Den tredje versionen i vilken vissa delar utan tvekan är inkorrekta spårar hans härstamning bortom Ibrâhîm (Abraham) tillbaka till Adam - över honom vare frid.

Efter denna hastiga överblick torde det vara lämpligt med en mer detaljerad redovisning.

1. **Den första delen:** Muhammad bin 'Abdullah bin 'Abdul-Muttalib (som kallades Shaiba) bin Hashim, (kallad 'Amr bin 'Abd Manaf (kallad al-Mughîra) bin Qusai (också kallad Zaid) bin Kilab bin Murra bin Ka'b bin Lo'i bin Ghalib bin Fahr (som kallades Quraish och vars stam gavs namn efter honom) bin Malik bin an-Nadr (så kallad Qais) bin Kinana bin Khuzaiman bin Mudrikah (som kallades 'Amir) bin Elias bin Mudar bin Nizar bin Ma'ad bin 'Adnan.[37]

[37] Ibn Hisham, 1/1,2; Talqeeh Fuhoom Ahl al-Athar, s 5, 6; Rahmat-ul-lil'alameen, 2/11-14, 52.

2. **Den andra delen:** 'Adnan bin Add bin Humaisi' bin Salaman bin Aws bin Buz bin Qamwal bin Obai bin 'Awwam Nashid bin Haza bin Bildas bin Yadlaf bin Tabikh bin Jahim bin Nahish bin Makhi bin Aid bin 'Abqar bin 'Ubaid bin ad-Da'a bin Hamdan bin Sanbir bin Yathrabi bin Yahzin bin Yalhan bin Ar'awi bin Aid bin Deshan bin Aisar bin Afnad bin Aiham bin Muksar bin Nahith bin Zarih bin Sami bin Mazzi bin 'Awda bin Aram bin Qaidar bin Ismâ'îl (Ismael), son till Ibrâhîm (Abraham) - över honom vare frid.[38]

3. **Den tredje delen:** Bortom Ibrâhîm (Abraham) - över honom vare frid - Ibn Tarih (Azar) bin Nahur bin Saru' bin Ra'u bin Falikh bin Abir bin Shalikh bin Arfakhshad bin Sam bin Nûh (Noa) نوح عليه السلام - över honom vare frid - bin Lamik bin Mutwashlack bin Akhnukh [som sades vara profeten Idris (Hanok) إدريس عليه السلام - över honom vare frid] bin Yarid bin Mahla'il bin Qainan bin Anusha bin Shith bin Adam آدم عليه السلام - över honom vare frid.[39]

Den profetiska familjen

Profeten Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - familj kallas den hashimitiska familjen efter hans farfar Hashim bin 'Abd Manaf. Låt oss nu tala lite om Hashim och hans ättlingar.

Hashim هاشم

Som vi tidigare har nämnt var han den som ansvarade för att pilgrimerna fick mat och vatten. Detta hade blivit hans uppgift när sönerna till 'Abd Manaf respektive 'Abd ad-Dar kompromissade och delade upp åliggandena mellan sig. Hashim var välbärgad och rättskaffens. Han var den förste att erbjuda pilgrimerna bröd doppat i buljong. Hans förnamn var 'Amr men eftersom han hade sysslat med att smula sönder bröd åt pilgrimerna kallades han Hashim. Han var också den förste som började företa Quraishs två sommar- och vinterresor. Det rapporterades att han i egenskap av handelsman begav sig till Syrien. I Medina äktade han Salma, dotter till 'Amr från Bani 'Adi bin an-Najjar. Han tillbringade en tid med henne i Medina för att sedan åter bege sig till Syrien medan hon var havande. Han dog i Ghazza i Palestina år

[38] Rahmat-ul-lil'alameen, 2/14-17.

[39] Ibn Hisham, 1/2-4; Rahmat-ul-lil'alameen, 2/18; Khulasat as-Siyar, s 6.

497 e.Kr. Senare födde hans hustru 'Abdul-Muttalib och gav honom namnet Shaiba شيبة för det vita håret på hans huvud.[40] Hon fostrade honom i sin faders hus i Medina. Ingen i hans familj i Mecka fick kännedom om hans födelse. Hashim fick fyra söner - Asad, Abu Saifi, Nadla och 'Abdul-Muttalib - och fem döttrar - Ash-Shifa, Khalida, Da'ifa, Ruqyah och Jannah.[41]

'Abdul-Muttalib عبد المطلب

Vi vet redan att ansvaret för mat och vatten till pilgrimerna efter Hashims död övertogs av hans bror Al-Muttalib bin 'Abd Manaf (som var rättskaffens, generös och pålitlig). När 'Abdul-Muttalib var en ung pojke hörde hans farbror Al-Muttalib talas om honom och reste till Medina för att hämta honom. Al-Muttalibs ögon fylldes av tårar som rullade nerför hans kinder då han såg sin brorson och han omfamnade honom och tog upp honom på sin kamel. Pojken ville emellertid inte följa med till Mecka innan han fått sin mors samtycke. Al-Muttalib bad henne att låta pojken resa med honom till Mecka men hon vägrade. Han lyckades övertyga henne genom att säga: "Din son reser till Mecka för att återställa sin fars myndighet och för att leva i Helgedomens närhet." Väl i Mecka stod folk frågande då de såg 'Abdul-Muttalib och betraktade honom som Al-Muttalibs slav. Al-Muttalib sa: "Han är min brorson, sonen till min bror Hashim." Pojken fostrades i Al-Muttalibs hushåll. Då Al-Muttalib dog i Bardman i Jemen tog 'Abdul-Muttalib över och lyckades bevara sitt folks anseende och genom sitt hedervärda sätt överträffa sina farfäder, något som tillvann honom Meckas djupa kärlek och höga uppskattning.[42]

Vid Al-Muttalibs död tillskansade sig Nawfal 'Abdul-Muttalibs uppdrag. Den senare bad då Quraish om hjälp men de avböjde att ge någon av parterna sitt stöd. 'Abdul-Muttalib kontaktade därför sina morbröder från Bani an-Najjar och bad dem om hjälp. Hans morbror Abu Sa'd bin 'Adi marscherade till Mecka i spetsen för åttio ryttare och slog läger i Abtah i Mecka. 'Abdul-Muttalib tog emot männen och bjöd in dem till sitt hem men Abu Sa'd sa: "Inte förrän jag har träffat Nawfal." Han fann Nawfal sittande tillsammans med några äldre män från Quraish i skuggan av al-Ka'bah. Abu Sa'd drog sitt svärd och sa: "Jag svär vid Allâh att jag om du inte till min brorson återbördar det som

[40] Ibn Hisham, 1/137; Rahmat-ul-lil'alameen, 1/26, 2/24.

[41] Ibn Hisham, 1/107.

[42] Ibn Hisham, 1/137, 138.

du har tagit kommer att döda dig med det här svärdet." Nawfal tvingades således att ge upp det som han hade tillvällt sig och Quraishs främsta blev vittnen till hans ord. Abu Sa'd begav sig sedan till 'Abdul-Muttalibs hem där han stannade tre nätter, gjorde 'Umra och återvände till Medina. Nawfal gick senare i allians med Bani 'Abd Shams bin 'Abd Manaf mot Bani Hashim. När stammen Khuza'a såg Bani an-Najjars stöd till 'Abdul-Muttalib sa de: "Han är vår son liksom han är er. Vi har fler anledningar att stödja honom än ni." 'Abd Manafs mor var en av dem. De gick in i an-Nadwa och slöt en allians med Bani Hashim mot Bani 'Abd Shams och Nawfal. Det var en allians som senare skulle komma att bli den huvudsakliga orsaken till erövringen av Mecka. 'Abdul-Muttalib fick under sin livstid uppleva två betydelsefulla händelser - framgrävandet av Zamzams källa och Elefanträden.[43]

Det gick i korthet till så att 'Abdul-Muttalib i en dröm mottog en uppmaning att gräva fram Zamzam på en viss plats. Han gjorde så och fann de föremål som Jurhums folk hade begravt där då de hade tvingats överge Mecka. Han fann svärden, rustningarna och de två guldhjortarna. Al-Ka'bahs port gjordes med hjälp av guldsvärden och de två hjortarna och sedan etablerades traditionen att tillhandahålla Zamzam-vatten åt pilgrimerna. Då vatten åter forsade ur Zamzams källa hävdade Quraish sin rätt till delaktighet i verksamheten, men 'Abdul-Muttalib avvisade kraven med hänvisning till att Allâh hade valt ut honom och endast honom för denna hedersamma syssla. För att avgöra tvisten kom de överens om att konsultera Bani Sa'ds spåman. På vägen visade Allâh Sina tecken vilka bekräftade 'Abdul-Muttalibs företrädesrätt vad angår den heliga källan. Först då gav 'Abdul-Muttalib ett högtidligt löfte att offra ett av sina vuxna barn till al-Ka'bah om han skulle få tio.

I den andra viktiga händelsens centrum stod den abessinske (etiopiske) vicekungen i Jemen Abraha as-Sabah al-Habashi. Han hade sett att arabernas pilgrimsfärd gick till al-Ka'bah och byggde då en stor kyrka i San'a i syfte att på Meckas bekostnad locka de arabiska pilgrimerna dit. En man från Kinanas stam förstod syftet med det hela och smög sig därför en natt in i kyrkan och smetade in dess främre väggar med exkrement. Då Abraha fick vetskap om detta blev han mycket arg och ledde en enorm armé på sextiotusen krigare för att förstöra al-Ka'bah. Hans armé innehöll nio eller tretton elefanter och han valde den största för sig själv. Han marscherade tills han nådde en plats kallad al-Magmas. Där mobiliserade han sin armé,

43 Mukhtasar Seerat Ar-Rasool, s. 41, 42; Ibn Hisham, 1/142-147.

förberedde sina elefanter och gjorde sig klar att tåga in i Mecka. När han kom fram till Muhassardalen mellan Muzdalifah och Mina satte sig elefanten ner och vägrade fortsätta. Närhelst den dirigerades norrut, söderut eller österut förflyttade den sig snabbt men styrd västerut mot al-Ka'bah satte den sig ner. Under tiden släppte Allâh lös fåglar i flykt som vräkte stenar av bränd lera över dem och gjorde så att de liknade förbrända gröna strån. Dessa fåglar var någonting liknande svalor och sparvar som var och en bar med sig tre stenar - en i näbben och två i sina klor. Stenarna träffade Abrahas soldater och högg av deras lemmar och dödade dem. Ett stort antal av Abrahas krigare dödades på detta sätt och resten flydde huller om buller och dog överallt. Abraha själv fick en infektion som amputerade hans fingertoppar. När han nådde San'a var han i ett erbarmligt skick och dog kort därefter.

Quraishs folk hade för sin del flytt för sina liv till kullarna och bergstopparna. Då fienden så hade sänts bort återvände de hem i säkerhet.[44]

Elefantincidenten inträffade i månaden al-Muharram femtio eller femtiofem dagar före Profeten Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - födelse, vilket motsvarar sent i februari eller tidigt i mars år 571 e.Kr. Det var en gåva från Allâh till Sin Profet och dennes familj och kunde i själva verket betraktas som ett Gudomligt glädjande förebud om det ljus som skulle komma och beledsaga ankomsten av Profeten och hans familj. Som kontrast kan nämnas att Jerusalem hade lidit under Allâhs fienders ogärningars ok. Här kan vi erinra oss Bukhtanassar år 587 f.Kr. och romarna år 70 e.Kr. Genom Gudomlig Nåd kom al-Ka'bah aldrig i händerna på de kristna - den tidens muslimer - trots att Mecka befolkades av polyteister.

Nyheten om Elefantincidenten nådde de mest avlägsna hörnen i den då civiliserade världen. Abessinien (Etiopien) bibehöll starka band till romarna medan perserna å sin sida var på sin vakt mot alla strategiska förändringar som tornade upp sig vid horisonten och kom snart att ockupera Jemen. För övrigt var det de romerska och persiska imperierna som stod för den mäktiga civiliserade världen vid den tiden. Elefantincidenten drog världens uppmärksamhet till helgden hos Allâhs Helgedom och visade att den av Allâh hade utvalts för sin helighet. Därav följer att om någon ur dess folk gjorde anspråk på profetskap så skulle det vara i överensstämmelse med utfallet av Elefantincidenten, och på ett sätt som transcenderar orsak-verkan-formeln

---

44 Ibn Hisham, 1/43-56; Tafheemul-Qur'ân, 6/462-469.

tillhandahålla en rimlig förklaring till den Gudomliga Visdom som låg bakom stödet till polyteister mot kristna.

'Abdul-Muttalib hade tio söner: al-Harith, az-Zubair, Abu Talib, 'Abdullah, Hamzah, Abu Lahab, Ghidaq, Maqwam, Safar, och al-'Abbas. Han hade också sex döttrar vilka var Umm al-Hakim (den enda vita), Barrah, 'Atikah, Safiya, Arwa och Omaima.[45]

'Abdullah عبد الله

var Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - far. Fatima, dotter till 'Amr bin 'A'idh bin 'Imran bin Makhzum bin Yaqdha bin Murra, var hans mor. 'Abdullah var den klipskaste av 'Abdul-Muttalibs söner, den renaste och den mest älskade. Han var också den son som divinationspilarna pekade ut för slakt som ett offer till al-Ka'bah. Då 'Abdul-Muttalib hade tio söner och de nådde mogen ålder yppade han detta hemliga löfte för dem vilket de stillsamt och lydigt fann sig i. Deras namn skrevs ner på divinationspilar och gavs till deras mest älskade gudinna Hubals هبل väktare. Pilarna blandades och drogs. En pil visade att 'Abdullah skulle offras. 'Abdul-Muttalib tog då pojken till al-Ka'bah med en rakkniv för att slakta honom. Quraish, 'Abdul-Muttalibs farbröder från Makhzums stam och hans bror Abu Talib försökte emellertid avråda honom från att fullgöra sin avsikt. Han sökte då deras råd i frågan. De föreslog att han skulle tillkalla en spåkvinna för att sia därom. Hon gav order om att divinationspilarna skulle dras om 'Abdullah och tio kameler. Hon tillade att dragningen skulle upprepas med ytterligare tio kameler varje gång pilen visade 'Abdullah. Operationen upprepades så tills antalet kameler uppgick till etthundra. Då visade pilen på kamelerna som följaktligen alla slaktades (till Hubals tillfredsställelse) i 'Abdullahs ställe. De slaktade kamelerna lämnades till den som ville äta, människa eller djur.

Incidenten frambragte en förändring av den summa blodspengar som vanligen godtogs i Arabien. Den hade varit tio kameler men ökades nu till etthundra. Islam godkände senare detta. Någonting annat och nära relaterat till det ovan omtalade handlar om att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - en gång sa:

"أنَا ابن الذَّبيحَين" يَعني إسماعيل وأباه عبد الله .

[45] Rahmat-ul-lil'alameen, 2/56, 66; Talqeeh Fuhoom Ahl Al-Athar, s. 8, 9.

> Jag är ättling till de två slaktade [dvs. Ismâ'îl (Ismael) och 'Abdullah].[46]

'Abdul-Muttalib valde Amina, dotter till Wahab bin 'Abd Manaf bin Zahra bin Kilab, som hustru till sin son 'Abdullah. I ljuset av denna härstamning stod hon sålunda högt ansedd i fråga om nobless med hänsyn till position och härkomst. Hennes far var ledare för Bani Zahra vilken stod högt i aktning.

De båda gifte sig i Mecka och inte långt senare skickades 'Abdullah av sin far för att köpa dadlar i Medina där han dog. I en annan version reste 'Abdullah till Syrien på en handelsresa och dog i Medina på hemvägen. Han begravdes i an-Nabigha al-Ju'dis hem i Medina och var tjugofem år gammal vid sin död. De flesta historiker säger att hans död inträffade två månader innan Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - födelse. Vissa andra påstår att hans död inträffade två månader efter Profetens födelse. Då Amina fick vetskap om sin mans död firade hon hans minne i en ytterst hjärtknipande elegi.[47]

'Abdullah efterlämnade mycket lite rikedom - fem kameler, ett litet antal getter och en tjänarinna vid namn Barakah (Umm Aiman) som senare skulle fungera som Profetens barnjungfru.[48]

---

[46] Ibn Hisham, 1/151-155; Rahmat-ul-lil'alameen, 2/89, 90.

[47] Ibn Hisham, 1/156-158; Fiqh As-Seerah, s. 45.

[48] Sahih Muslim, 2/96; Talqeeh Fuhoom Ahl Al-Athar, s. 4; Mukhtasar Seerat Ar-Rasool, s. 12.

Muhammads födelse och de fyrtio åren före Profetskapet

Hans födelse

Enligt forskaren Muhammad Sulaimân al-Mansourpuri och astrologen Mahmûd Pasha föddes Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser, den främste bland profeter, i Bani Hashims kvarter i Mecka måndag morgon den nionde i månaden Rabi' al-Awwal samma år som Elefantincidenten och det fyrtionde året av Kisras (Khosru Nushirwan) styre, dvs. den tjugonde eller tjugoandra april år 571 e.Kr.[49]

Ibn Sa'd rapporterade att Muhammads mor sa: "Då han föddes strömmade ett ljus ut från mitt pudendum och tände Syriens palats." Ahmad rapporterade med stöd hos 'Arbadh bin Sariya något liknande.[50]

I samband med födelsen rapporterades betydande förebud. Fjorton balkonger i Kisras palats sprack och rasade ner, zoroasternas heliga eld dog ut och en del kyrkor vid sjön Sawa sjönk och rasade samman.[51]

Hans mor sände omedelbart bud för att informera sonens farfar 'Abdul-Muttalib om den glädjande tilldragelsen. Lycklig kom han till henne, tog barnet till al-Ka'bah, bad till Allâh och tackade Honom. 'Abdul-Muttalib kallade pojken Muhammad, ett namn som vid den här tiden inte var vanligt

[49] Muhadarat Tareekh Al-Uman Al-Islamiyah, 1/62; Rahmat-ul-lil'alameen, 1/38, 39.

[50] Mukhtasar Seerat Ar-Rasool, s. 12; Tabaqat Ibn Sa'd, 1/63.

[51] Rapporterades av al-Baihaqi men al-Ghazzali hade invändningar. Se Fiqh-us-Seerah, s. 46.

bland araberna. Han omskar sonsonen på dennes sjunde dag såsom seden var bland araberna.[52]

Abu Lahabs konkubin Thuyebah var den första kvinna efter Muhammads mor som, tillsammans med sin egen son Masrouh, ammade honom. Hon hade tidigare ammat Hamzah bin 'Abdul-Muttalib och kom senare att amma Abu Salamah bin 'Abd al-Asad al-Makhzumi.[53]

Tidig barndom

Det var en vanlig sed bland de araber som bodde i städer att skicka bort sina barn till beduinammor för att de skulle få växa upp i öknens fria och hälsosamma miljö. Härigenom förväntades de utveckla en robust kropp och förvärva det ofördärvade tal och sätt som kännetecknade beduinen vilken var känd både för språklig renhet och för att vara fri från de olater som vanligen utvecklas i bofasta samhällen.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - anförtroddes senare åt Halimah حليمة bint Abi Dhuaib från Bani Sa'd bin Bakr. Al-Harith bin 'Abdul 'Uzza kallad Abi Kabshah från samma stam var hennes man.

Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade flera fosterbröder och fostersystrar; 'Abdullah bin al-Harith, Anisah bint al-Harith, Hudhafah eller Judhamah bint al-Harith (känd som ash-Shayma') som brukade pyssla om Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, samt hans kusin Abu Sufyan bin al-Harith bin 'Abdul-Muttalib. Profetens farbror Hamzah bin 'Abdul-Muttalib ammades av samma två ammor, Thuyeba och Halimah as-Sa'diyah, som ammade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser.

Traditioner omtalar hänförande hur Halimah och hela hennes hushåll välsignades med upprepade fördelaktiga händelser medan Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var i hennes vård. Ibn Ishaq upplyser om att Halimah berättade att hon tillsammans med sin man och ett ammande barn lämnade byn i sällskap med några kvinnor från sin klan i jakt på barn att amma. Hon sa:

---

52 Ibn Hisham, 1/159, 160; Zâd al-Ma'ad, 1/18; Muhadarat Tareekh Al-Uman Al-Islamiyah, 1/62.

53 Talqeeh Fuhoom Ahl Al-Athar, s. 4; Mukhtasar Seerat Ar-Rasool, s. 13.

Det var ett torkans och hungersnödens år och vi hade ingenting att äta. Jag red på en brun åsninna. Vi hade också med oss en gammal kamelhona. Vi kunde vid Allâh inte få en enda droppe mjölk och vi fick inte en blund i ögonen därför att barnet skrek av hunger. Det fanns inte tillräckligt med mjölk i mitt bröst och inte ens kamelhonan hade någonting att ge honom. Vi bad oupphörligt om regn och omedelbar hjälp. Slutligen nådde vi Mecka och sökte efter barn att amma. Inte någon kvinna bland oss ville ta sig an Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - då han erbjöds oss. Så fort vi fick veta att han var faderlös nekade vi. Vi var fokuserade på den ersättning vi skulle få av barnets far. En faderlös! Vad skulle hans farfar och mor kunna göra? Så vi försmådde honom på grund av det. Varje kvinna som kom med mig fick tag i ett dibarn och när vi var i färd att ge oss av sa jag till min man: "Vid Allâh, jag vill inte gå tillbaka tillsammans med de andra kvinnorna utan ett barn. Jag måste gå till den faderlöse och jag måste ta mig an honom." Han sa: "Det ligger inget fel i att göra så och kanske välsignar Allâh oss genom honom." Så jag gick och hämtade honom ty det fanns helt enkelt inget alternativ kvar för mig annat än att göra så. Jag lyfte upp honom i mina armar, återvände till min plats, satte honom till mitt bröst och upptäckte till min stora förvåning att jag nu hade tillräckligt med mjölk däri. Han drack sig nöjd liksom hans fosterbror och sedan föll båda i sömn trots att mitt barn inte hade kunnat sova föregående natt. Min man gick sedan för att mjölka kamelhonan och till hans häpnad fann han nu mycket mjölk hos den. Han mjölkade den och vi drack oss nöjda och fick njuta av en god sömn den natten. Följande morgon sa min man: "Vid Allâh, Halimah, du måste förstå att du har fått tag på ett välsignat barn." Och jag svarade: "Genom Allâhs nåd hoppas jag att det är så."

Traditionen är entydig i att Halimahs återresa och hennes därpå följande liv så länge Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var med henne kantades av en rad lyckliga tilldragelser och omständigheter. Den åsna som Halimah red då hon kom till Mecka och som var mager och i det närmaste slutkörd återhämtade sig till Halimahs medresenärers stora förundran snabbt. Då de nådde lägerplatserna i klanen Sa'ds område fann de att lyckans vindar hade börjat blåsa i deras riktning. Frodigt gräs sköt i höjden på den karga jorden och djur kom nöjda och fulla av mjölk tillbaka till dem. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - stannade hos Halimah under två år tills han var avvänjd, som Halimah sa:

Vi tog honom sedan tillbaka till sin mor och bad henne enträget att låta honom bo hos oss och dra nytta av den goda lycka och de välsignelser som han hade bringat till oss. Vi var ihärdiga i vår begäran som vi gav tyngd genom vår oro för att barnet skulle dra på sig en speciell infektion typisk för Mecka.[54] Slutligen bifölls vår önskan och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bodde med oss tills han var fyra eller fem år gammal.

Då Jibrîl (Gabriel) جبريل, såsom återges av Anas i Sahih Muslim, kom ner och slet upp Profetens bröst och tog ut hjärtat drog han ut en blodklump ur det och sa: "Det var Satans الشيطان del i dig." Sedan tvättade han det i en guldskål med vatten från Zamzam. Därefter fogades hjärtat samman och återbördades till dess plats. Pojkarna och lekkamraterna kom rusande till hans mor, dvs. hans amma, och sa. "Sannerligen, Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - har blivit mördad." De rusade alla i riktning mot honom och fann honom i normalt skick med undantag för ansiktet som var vitt.[55]

Tillbaka till sin passionerade mor

Efter den händelsen blev Halimah orolig för pojken och återbördade honom till hans mor där han stannade tills han var sex år gammal.[56]

För att hedra sin mans minne beslutade sig Amina för att besöka dennes grav i Yathrib (Medina). Hon gav sig tillsammans med sin faderlöse pojke, sin tjänarinna Umm Ayman och sin svärfar 'Abdul-Muttalib ut på en resa på femhundra kilometer. I Yathrib tillbringade hon en månad och gav sig sedan iväg tillbaka till Mecka. Under resan drog hon på sig en allvarlig sjukdom och dog i Abwa på vägen mellan Mecka och Medina.[57]

Till sin medlidsamme farfar

'Abdul-Muttalib tog pojken med sig till Mecka. Han hade starka känslor för sin föräldralöse sonson vars senaste sorg (moderns död) ytterligare byggde på det förflutnas smärtor. 'Abdul-Muttalib var mer känslosam i umgänget med sin sonson än med sina egna barn. Han lät aldrig pojken bli offer för ensamhet utan föredrog alltid honom framför sina egna barn. Ibn Hisham rapporterade:

---

[54] Ibn Hisham, 1/162-164.

[55] Sahih Muslim, 1/92.

[56] Talqeeh Fuhoom Ahl Al-Athar, s. 7; Ibn Hisham, 1/168.

[57] Ibn Hisham, 1/168; Talqeeh Fuhoom Ahl Al-Athar, s. 7.

En madrass för 'Abdul-Muttalib hade placerats i skuggan av al-Ka'bah. Runt den brukade hans barn i respekt för fadern sitta men Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - brukade sitta på den. Hans farbröder brukade då ta honom tillbaka men om 'Abdul-Muttalib var närvarande brukade han säga: "Låt min sonson vara här. Jag svär vid Allâh att den här pojken kommer att få en betydelsefull ställning." Han brukade sätta pojken på madrassen, klappa honom på ryggen och han var alltid nöjd med vad pojken tog sig för.[58]

Då Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var åtta år, två månader och tio dagar gammal gick hans farfar 'Abdul-Muttalib bort i Mecka. Förmyndarskapet över Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - överlämnades nu till hans farbror Abu Talib.

Abu Talib tog hand om sin brorson på bästa sätt. Han placerade honom bland sina egna barn och föredrog honom framför dem. Med stor respekt och hög aktning skilde han ut pojken. Under fyrtio års tid fortsatte Abu Talib att hålla sin brorson kär och ge honom allt möjligt skydd och stöd. Hans förhållande till andra bestämdes i ljuset av den behandling de gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -.

Ibn 'Asakir rapporterade med stöd hos Jalhamah bin 'Arfuta som sa: "Jag kom till Mecka ett regnlöst år och Quraish sa: 'Abu Talib, dalen har blivit lövlös och barnen hungriga. Låt oss gå för att bedja om regn.' Abu Talib gick till al-Ka'bah tillsammans med en ung pojke som var vacker som solen och ett svart moln var ovan hans huvud. Abu Talib och pojken stod vid al-Ka'bahs mur och bad en bön för regn. Moln från alla håll samlades omedelbart och regn föll ymnigt och källor sprang fram och växter grodde i staden och på landsbygden."[59]

Bahîrâ, munken بحيرا الراهب

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var tolv år gammal följde han sin farbror Abu Talib på en handelsresa till Syrien. Då de nådde Busra (vilket var en del av Syrien i närheten av Howran på romerskt område) stötte de på en munk som kallades Bahira (hans verkliga namn var Georges) som visade stor vänlighet och underhöll dem överdådigt. Han hade

[58] Ibn Hisham 1/168.

[59] Mukhtasar Seerat-ur-Rasool, s. 15, 16.

aldrig tidigare haft för vana att ta emot eller underhålla dem. Han kände med lätthet igen Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sa medan han tog hans hand: "Detta är alla människors herre. Allâh kommer att sända honom med ett Budskap som blir en nåd för alla väsen." Abu Talib frågade: "Hur vet du det?" Munken genmälde: "Då ni blev synliga från 'Aqabahs håll gjorde alla stenar och träd prostration, något som de bara gör för en profet. Jag känner också igen honom på Profetskapets sigill som finns nedanför hans skuldra som ett äpple. Vi har kommit att lära detta från våra böcker." Av rädsla för judarna bad han också Abu Talib att skicka pojken tillbaka till Mecka och inte ta honom till Syrien. Abu Talib åtlydde rådet och skickade honom tillbaka till Mecka tillsammans med några av sina manliga tjänare.[60]

De "vanhelgande" krigen حرب الفجار

Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var bara femton år gammal när de "vanhelgande" krigen (vilka med skiftande krigslycka och avsevärda förluster i människoliv pågick under ett antal år) bröt ut mellan Quraish och Banu Kinana på en sida och Qais 'Ailans stam på den andra. De kallades så därför att det okränkbara kränktes, inklusive de heliga månaderna. Harb bin Omaiyah brukade på grund av sin enastående position och ärevördiga härkomst leda Quraish och dess allierade. Under en av striderna bistod Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sina farbröder men tog inte till vapen mot deras motståndare. Hans insats begränsades till att plocka upp fiendernas pilar då de stupade och överlämna dem till sina farbröder.[61]

Al-Fudoul-konfederationen حلف الفضول

Då fred var upprättad efter dessa krig kände människor ett behov av att bilda en konfederation i Mecka i syfte att bekämpa våld och orättvisor och försvara de svagas och de nödlidandes rättigheter. Representanter för Banu Hashim, Banu al-Muttalib, Asad bin 'Abd al-'Uzza, Zahrah bin Kilab och Taim bin Murra kallades till möte hemma hos en ärevördig äldre man vid namn 'Abdullah bin Jada'an at-Taimy i syfte att bilda en konfederation som skulle sörja för ovan nämnda önskemål. Kort efter att Allâhs Sändebud - över

[60] Ibn Hisham, 1/180-183; Zâd al-Ma'ad, 117.

[61] Ibn Hisham, 1/184-187; Qalb Jazeerat Al-Arab, s. 260.

honom vare Guds frid och välsignelser - hade förärats Profetskapet bar han vittne om detta förbund och kommenterade det i mycket positiva ordalag:

"Jag blev vittne till en konfederation i 'Abdullah bin Jada'ans hem. Det var för mig mer tilltalande än boskapshjordar. Jag skulle också nu under islams epok se positivt på att närvara vid ett sådant möte om jag skulle bli inbjuden."[62]

Konfederationens anda och inriktningen på de betänkanden som den byggde på markerade faktiskt en helomvändning bort från den förislamiska stamstoltheten. Historien som ledde till avtalet berättar att en man från Zubaids klan kom som köpman till Mecka där han sålde varor till al-'As bin Wa'il as-Sahmy. Den senare försökte på alla sätt undgå att betala för varorna. Försäljaren sökte hjälp hos Quraishs olika klaner men de fäste inget avseende vid hans enträgna vädjanden. Han tog då sin tillflykt till en bergstopp och började med högsta röst recitera klagoverser som redogjorde för de orättvisor han fick uthärda. az-Zubair bin 'Abdul-Muttalib hörde om honom och gjorde förfrågningar i saken. Som en följd samlades parterna i den tidigare nämnda konfederationen till möte och lyckades tvinga az-Zubaidys pengar från al-'As bin Wa'il.[63]

MUHAMMADS TIDIGA ARBETE

Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade inget speciellt arbete i sin tidiga ungdom men det har rapporterats att han arbetade som herde för Bani Sa'd och i Mecka. Vid tjugofem års ålder begav han sig till Syrien som handelsman för Khadijah - må Gud vara nöjd med henne. Ibn Ishaq rapporterade att Khadijah, dotter till Khwailid, var en framgångsrik och högt ansedd affärskvinna. Hon brukade anlita män för att för en del av vinsterna göra affärer för hennes räkning. Quraishs folk var i huvudsak handelsmän så när Khadijah fick höra talas om Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelsr -, hans sannfärdighet, stora ärlighet och milda sätt skickade hon efter honom. Hon erbjöd honom att för en högre ersättning än de andra bege sig till Syrien för att sköta hennes affärer. Hon skickade också sin tjänstepojke Maisarah med honom. Han samtyckte och begav sig tillsammans med hennes tjänare till Syrien för handel.[64]

---

62 Ibn Hisham, 1/113, 135.

63 Mukhtasar Seerat-ur-Rasool, s. 30, 31.

64 Ibn Hisham, 1/187, 188.

Äktenskapet med Khadijah

Då han återvände till Mecka lade Khadijah i vinsten märke till en högre välsignelse än hon var van vid. Hennes tjänare berättade också för henne om Muhammads goda sätt, ärlighet, djupa eftertanke, uppriktighet och tro. Hon insåg att hon hittat det hon sökte. Många framstående män hade bett om hennes hand i äktenskap men hon hade alltid avvisat deras närmanden. Hon avslöjade sin önskan för sin väninna Nafisa, Maniyas dotter, som genast gick till Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och förmedlade de glada nyheterna till honom. Han samtyckte och bad sina farbröder att söka upp Khadijahs farbror för att diskutera saken. Därefter gifte de sig. Äktenskapskontraktet bevittnades av Bani Hashim och Mudars ledare. Detta inträffade efter Profetens återkomst från Syrien. Han gav Khadijah tjugo kameler i hemgift. Hon var då fyrtio år gammal och betraktades som den i hennes släkt främsta kvinnan med avseende på härkomst, framgång och visdom. Hon var den första kvinna som Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gifte sig med. Han äktade ingen annan förrän Khadijah hade avlidit.[65]

Khadijah födde alla hans barn utom Ibrahim: al-Qasim, Zainab, Ruqaiyah, Umm Kulthum, Fatimah och 'Abdullah som kom att kallas Taiyib och Tahir. Alla hans söner dog under barnaåren och alla döttrar utom Fatimah dog under hans livstid. Fatimah dog sex månader efter hans död. Alla hans döttrar kom att uppleva islam, ta tron till sig och utvandra till Medina.[66]

Al-Ka'bahs återuppbyggnad och medlingsfrågan

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var trettiofem år gammal började Quraish återuppbygga al-Ka'bah som sedan Ismâ'îls (Ismael) dagar utgjorde en låg byggnad av vita stenar, inte mer än sex och en halv meter hög. Den hade heller inget tak vilket betydde att tjuvar med lätthet kunde få tillträde till skatterna på insidan. Som följd av sin ålder var al-Ka'bah också utsatt för naturens och tidens tand vilka försvagade och bröt ner dess murar. Fem år före Profetskapets början drabbades Mecka av en omfattande översvämning som svepte fram över al-Ka'bah och nästan utplånade den. Quraish var förpliktigade att återuppbygga den för att skydda dess helighet och position och stammens ledare bestämde att endast lovliga

65 Ibn Hisham, 1/189; Fiqh As-Seerah, s. 59; Talqeeh Fuhoom Ahl Al-Athar, s. 7.

66 Ibn Hisham, 1/190; Fath Al-Bari, 7/507.

medel härvid fick användas. Alla pengar som tjänats på otukt, ocker eller orättvisa metoder exkluderades. De var till en början alltför fyllda av fruktan för att riva ner murarna men al-Walîd bin al-Mughîrah al-Mukhzumi inledde insatsen. Då de andra såg att ingenting ont drabbade honom tog de del i rivandet av murarna ner till den grund som lagts av Ibrâhîm (Abraham). Arbetet med att återuppbygga dem fördelades mellan stammarna. Varje stam blev ansvarig för en del och de samlade stenar och påbörjade arbetet. Den man som gjorde i ordning stenarna var en romersk stenhuggare vid namn Baqum. Arbetet förflöt smärtfritt fram till dess att den heliga Svarta Stenen الحجر الأسود skulle placeras på sin rätta plats. Då bröt konflikter som varade i fyra eller fem dagar ut mellan ledarna som stred om äran av att få lägga stenen på plats. Dolkar var på randen till att dras och stor blodspillan föreföll oundviklig. Lyckligtvis lade den äldste bland ledarna, Abu Omaiyah bin Mughîrah al-Makhzumi, fram ett förslag som accepterades av alla. Han sa: "Låt honom som först av alla stiger in i Helgedomen fatta beslut i frågan." Det var då Allâhs Vilja att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle bli den förste att stiga in i Moskén. Då de såg honom utropade alla de närvarande med en röst: "al-Amîn (den pålitlige) الأمين har kommit. Vi är nöjda med att rätta oss efter hans beslut." Lugn och behärskad tog Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - emot förtroendet och beslutade sig genast för en lösning som kom dem alla att försonas. Han bad om en mantel, bredde ut den på marken och lade stenen i dess mitt. Han bad sedan representanterna för de olika klanerna att lyfta stenen tillsammans. Då den hade nått fram till sin rätta plats lade Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - den på plats med sina egna händer. På detta sätt lugnades en mycket spänd situation ner och en mycket allvarlig fara undanröjdes genom Profetens - över honom vare Guds frid och välsignelser - visdom.

Då Quraish fick slut på sina lovliga medel tog de bort några kvadratmeters yta på al-Ka'bahs norra sida vilken kallas al-Hijr الحجر eller al-Hatîm الحطيم. I syfte att kunna kontrollera vilka de släppte in höjde de upp dörröppningen två meter från marknivån. När byggnaden hade nått femton meters höjd reste de taket vilket vilade på sex stycken pelare.

Då bygget var slutfört hade al-Ka'bah fått en femton meter hög kvadratisk form. Sidan med den Svarta Stenen och den mitt emot var vardera tio meter långa. Den Svarta Stenen var placerad en och en halv meter över den marknivå

som används för cirkulering. De två andra sidorna var var och en tolv meter långa. Dörren låg två meter över marknivån. En byggnadskonstruktion som i genomsnitt var en kvarts meter hög och en tredjedels meter bred omgav al-Ka'bah. Den kallades ash-Shadherwan الشاذروان och hade ursprungligen varit en integrerad del av Helgedomen men Quraish placerade den utanför.[67]

En snabb genomgång av Muhammads biografi innan han anförtroddes Profetskapet

Profeten Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - utgjorde i sin ungdom en kombination av de bästa sociala kännetecknen. Han var en exemplarisk man med allvarligt sinne och oklanderlig klarsyn. Han var begåvad med intelligens, unikt tänkande och förmåga att välja lämpliga medel som leder till lämpliga mål. Hans långa tysthet var nyttig för hans vana att meditera och på djupet begrunda sanningen. Hans levande sinne och rena natur var honom behjälpliga i att ta till sig och förstå människors och folks olika sätt, såväl på ett individuellt som på ett samhälleligt plan. Han undvek vidskepliga bruk men tog aktiv del i konstruktiva och nyttiga uppgörelser. För övrigt tog han sin tillflykt i sin avskildhet. Han höll sig undan från att dricka vin, från att äta kött som slaktats på stenaltare och från att delta i festivaler i avgudars namn. Han kända en oerhörd avsky och avoghet gentemot avgudabilderna och kunde aldrig tolerera att någon svor vid al-Lat اللات och al-'Uzza العزى. Utan tvekan var det Allâhs försyn som höll honom borta från alla förhatliga och onda bruk. Också då han försökte följa sin instinkt och njuta något världsligt nöje eller följa någon respektlös tradition ingrep Allâhs försyn och hindrade varje steg i en sådan riktning. Ibn al-Athîr rapporterade att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Jag har aldrig försökt göra det som mitt folk gör utom två gånger. Varje gång ingrep Allâh och hindrade mig från att göra det och jag gjorde det aldrig igen. En gång bad jag min medherde att ta hand om mina får när vi var i Meckas övre del. Jag ville gå ner till Mecka och roa mig såsom de unga männen gjorde. Jag gick ner till det första huset i Mecka där jag hörde musik. Jag steg in och frågade: 'Vad är det här?' Någon svarade: 'Det är en bröllopsfest.' Jag satt ner och lyssnade men föll snart i djup sömn. Jag väcktes av hettan från solen. Jag gick tillbaka till min medherde och berättade vad som hade hänt mig. Jag har aldrig försökt det igen."

[67] Sahih al-Bukhari, 1/215; Fiqh As-Seerah, s. 62, 63; Ibn Hisham, 2/192-197.

Al-Bukhari rapporterade med stöd hos Jabir bin 'Abdullah att han sa: Medan folk höll på att återuppbygga al-Ka'bah gick Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med 'Abbas för att bära sten. 'Abbas sa: 'Sätt ditt höftskynke runt nacken som skydd för stenarna.' Medan han gjorde det föll Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till marken och hans ögon riktades mot himlen. Lite senare vaknade han och ropade: 'Mitt höftskynke... mitt höftskynke.' Han virade in sig i sitt höftskynke." Och i en annan rapport: "Hans länder syntes aldrig mer."[68]

Auktoriteterna är överens i att tillskriva Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - ungdom anständigt uppträdande, rättskaffens beteende och värdigt sätt. Han visade sig vara ett ideal för manlighet och besitta en klanderfri karaktär. Han var den mest tillmötesgående mot sina landsmän, den mest uppriktige i sitt tal och den mildaste i temperament. Han var den mest godhjärtade, kyske, gästvänlige och imponerade ständigt på människor med sin av fromhet inspirerade lugna fattning. Han var den mest sannfärdige och den främste i att hålla fördrag. Hans landsmän gav honom samstämmigt titeln al-'Amîn (den pålitlige). De troendes Moder, Khadijah أم المؤمنين خديجة - må Gud vara nöjd med henne - sa en gång: Han förenar halvsyskon, han hjälper de fattiga och de behövande, han underhåller gästerna och uthärdar umbäranden på sannfärdighetens väg.[69]

---

[68] Sahih al-Bukhari, Kapitel: The building of Al-Ka'bah, 1/540.

[69] Sahih al-Bukhari, 1/3.

I skuggan av
Budskapet och Profetskap

I Ḥirâ's grotta غار حراء

Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var närmare fyrtio år gammal hade han för vana att tillbringa många timmar i avskildhet och fundera över och begrunda alla aspekter av skapelsen omkring honom. Detta meditativa sinnelag bidrog till att vidga den mentala klyftan mellan honom och hans landsmän. Han brukade förse sig med Sawiq السويق (korngröt) och vatten och sedan genast ge sig av mot bergen och ravinerna i Meckas omgivningar. Särskilt en av dessa, en grotta på berget an-Nour جبل النور kallad Hira' حراء, utgjorde hans favorittillhåll. Det var en liten grotta, cirka fyra meter lång och drygt en och en halv meter bred, som låg på bara tre kilometers avstånd från Mecka. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - brukade alltid gå dit och bjuda vandrare att dela hans enkla matsäck med honom. Han ägnade den största delen av sin tid och i synnerhet Ramadan رمضان åt dyrkan och begrundan över universum omkring honom. Hans hjärta var oroat över de moraliska gissel och den avgudadyrkan som grasserade bland hans folk, men han var fortfarande hjälplös eftersom ingen bestämd inriktning eller något speciellt synsätt hade funnits tillgängligt för honom att följa för att rätta till de fördärvliga skick och bruk som var för handen i hans omgivning. Denna ensamhet åtföljd av en sådan typ av kontemplativt närmande måste förstås i sitt Gudomliga perspektiv. Det rörde sig om ett förstadium till den period fylld av tungt ansvar vilket han mycket snart skulle komma att axla.[70]

[70] Rahmat-Al-lil'alameen, 1/47; Ibn Hisham, 1/235, 236; Fi Thilal Al-Qur'ân, 29/166.

Avskildhet och ett lösgörande från livets orena inslag utgjorde två oundgängliga förutsättningar för att Profetens själ skulle komma i nära kontakt med den Osedda Makt som ligger bakom alla tillvarons aspekter i detta ändlösa universum. Det var en rik period av avskildhet som varade i tre år och som ledde in i en ny era av oupplöslig kontakt med den Makten.[71]

Jibrîl جبريل (Gabriel) förmedlar Uppenbarelsen

Då Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var fyrtio år gammal, dvs i den ålder av fullständig perfektion vid vilken profeter alltid beordrades att tillkännage sitt Budskap, började tecken på hans Profetskap att visa sig och gnistra vid livets horisonter - det var de sanna visioner han kom att erfara under sex månader. Profetskapet varade tjugotre år och dessa sex månader av sanna visioner utgjorde en integrerad del av Profetskapets fyrtiosex delar. I månaden Ramadhan under hans tredje år av ensamhet i Hira's grotta lät Allâhs Vilja Hans Nåd flöda på jorden och Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - förärades Profetskap och Uppenbarelsens ljus bröt fram över honom med några verser ur den Heliga Quranen.[72]

Vad gäller frågan om den exakta tidpunkten pekar noggranna undersökningar av till omständigheterna bundna belägg och tillämpliga ledtrådar direkt på måndag kväll den tjugoförsta Ramadan, dvs. den tionde augusti år 610 e.Kr. Profeten Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var då exakt fyrtio år, sex månader och tolv dagar gammal, dvs. 39 gregorianska år, tre månader och tjugotvå dagar.[73]

'Aishah, den sannfärdiga, gav följande redogörelse för denna ytterst betydande händelse som frambringade det Gudomliga ljus som skulle komma att skingra och fördriva otrons och okunskapens mörker. Det förde livet in på en ny väg och producerade den mest betydande förändringen i mänsklighetens historia.

---

71 Fi Thilal Al-Qur'ân, 29/166, 167.

72 Fath Al-Bari, 1/27.

73 Det råder viss oenighet mellan forskare angående den exakta dagen för Uppenbarelsens början men jag har här återgett den som förefaller vara den rätta. För detaljer se Sahih Muslim, Musnad Ahmad, Rahmat-Al-lil'alameen, Al-Hakim, Al-Baihaqi etc.

Förelöpare till Uppenbarelsen antog formen av sanna visioner som på ett frapperande sätt hela tiden förverkligades. Efter detta blev ensamheten Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kär och han kom att bege sig till Hira's grotta, hänge sig åt Tahannuth (gudsdyrkan och andakt) تحنث under ett antal nätter innan han återvände till sin familj, och sedan vända tillbaka för att förbereda en liknande vistelse. Slutligen och oväntat kom ängeln till honom med Sanningen och sa: "Läs." اقرأ "Jag kan inte läsa," sa han (Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser -). Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - beskrev sedan det som hände: "Då tog han tag i mig och pressade mig våldsamt mot sig för att sedan släppa mig och upprepa befallningen 'Läs'. 'Jag kan inte läsa,' sa jag och än en gång pressade han mig intill sig till utmattning. Sedan sa han: 'Läs.' Jag sa: 'Jag kan inte läsa.' Han pressade mig intill sig en tredje gång och sa:

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

Läs! I din Herres namn, Han som har skapat, skapat människan av en grodd som sätter sig fast. Läs! Din Herre är den Främste Givaren, som har lärt [människan] pennans bruk, lärt människan vad hon inte visste. (Quranen 96:1-5)

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - upprepade dessa verser. Han skakade av fruktan. I detta skede återvände han hem till sin hustru Khadijah och sa, "täck över mig... täck över mig" زملوني زملوني. De täckte över honom tills han hade återställt sitt lugn. Han berättade för Khadijah om händelsen i grottan och tillade att han var skräckslagen. Hans hustru försökte lugna honom och gav honom ny tillförsikt genom att säga: "Allâh skulle aldrig vanhedra dig. Du återförenar halvsyskon, du bär de svagas börda, du hjälper de fattiga och de behövande, du tar hand om gäster och du utstår umbäranden på sannfärdighetens väg."

Hon begav sig tillsammans med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till sin kusin Waraqa bin Nawfal bin Asad bin 'Abd al-'Uzza, en blind gammal man som under den förislamiska perioden hade antagit

kristendomen och var sysselsatt med att skriva Bibeln på hebreiska. Khadijah sa: "Min kusin! Lyssna på din svåger!" Waraqa sa: "Min svåger! Vad var det du såg?" Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - berättade vad som hade hänt honom. Waraqa svarade: "Detta är Namus هذا الناموس (dvs. den ängel som är betrodd med Gudomliga Hemligheter) som Allâh skickade till Mûsâ (Moses). Jag önskar att jag vore yngre. Jag önskar att jag kunde leva till den tid då ditt folk vänder sig från dig." Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - frågade: "Kommer de att driva bort mig?" Waraqa svarade jakande och sa: "Vem som än kommit med något som liknar det du har fört med dig behandlades fientligt och om jag skulle leva den dagen skulle jag till fullo stödja dig." Några dagar senare dog Waraqa och uppenbarelsen ebbade också ut.[74]

At-Tabari och Ibn Hisham rapporterade att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - efter att ha överraskats av Uppenbarelsen lämnade Hira's grotta men att han i ett senare skede återvände och återupptog sin ensamhet. Han kom sedan tillbaka till Mecka och at-Tabari berättade om den tilldragelsen:

"Efter att ha nämnt Uppenbarelsens ankomst sa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser : "Jag har aldrig avskytt någon mer än en poet eller en galen man. Jag förmår inte titta på någon av dem. Jag ska aldrig berätta för någon i Quraish om min Uppenbarelse. Jag ska klättra upp på ett berg och kasta mig ner och dö. Det kommer att befria mig. Jag gick för att göra det men halvvägs upp på berget hörde jag en röst från skyn som sa: 'Muhammad! Du är Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och jag är Jibrîl (Gabriel).' Jag tittade upp och såg Jibrîl (Gabriel) i formen av en man som placerade sina ben på horisonten. Han sa: 'Muhammad! Du är Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och jag är Jibrîl (Gabriel).' Jag stannade och såg på honom. Hans åsyn drog min uppmärksamhet bort från det jag hade avsett att göra. Jag stod som förstenad på min plats. Jag försökte rikta mina ögon bort från honom men varhelst jag tittade fanns han där. Jag stannade orörlig på stället tills Khadijah skickade någon för att leta efter mig. Denna person gick ner till Mecka och tillbaka medan jag stod kvar på samma ställe. Sedan gav sig Jibrîl (Gabriel) iväg och jag gick tillbaka hem. Khadijah var hemma när jag kom och jag satte mig tätt intill henne. Hon frågade: 'Fader till Al-Qasim! يا أبا القاسم Var

[74] Sahih Al-Bukhari, 1/2, 3.

har du varit? Jag skickade någon för att leta efter dig. Han gick till Mecka och återvände till mig.' Jag berättade för henne vad jag hade sett. Hon svarade: 'Det är ett gynnsamt tecken, o make. Ta dig samman, jag svär vid Allâh att du är ett Sändebud för detta folk.' Hon stod upp och gick till Waraqa för att informera honom. Waraqa sa: 'Jag svär vid Allâh att han har tagit emot den samma Namus الناموس, dvs. ängeln som sändes till Mûsâ (Moses) موسى. Han är detta folks Profet. Säg till honom att vara tålmodig.' Hon återvände till honom och berättade vad Waraqa hade sagt. När Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - avslutade sin vistelse i ensamhet och återvände till Mecka gick han till Waraqa som sa till honom: 'Du är detta folks Profet. Jag svär vid Allâh att du har tagit emot samma ängel som sändes till Mûsâ (Moses)."[75]

Uppehåll i Uppenbarelsen

Ibn Sa'd rapporterade med stöd hos Ibn 'Abbas att Uppenbarelsen gjorde uppehåll under några dagar.[76] Detta förefaller efter noggrann undersökning vara det troligaste. Att som en del lärda påstå att den varade i tre och ett halvt år är inte korrekt, men det finns inte utrymme att gå in på detaljer här.

Under tiden fastnade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i en slags depression i förening med förvåning och bryderi. Al-Bukhari rapporterade:

Den Gudomliga ingivelsen gjorde uppehåll och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - blev så beklämd att, som vi har hört, han flera gånger avsåg att kasta sig ut från höga bergs toppar, och att Jibrîl (Gabriel) varje gång han klättrade upp på en bergstopp för att kasta sig ner visade sig för honom och sa: "Muhammad! Förvisso är du Allâhs Sändebud i sanning", varpå hans hjärta blev stilla och han lugnade sig och återvände hem. Närhelst väntan på Uppenbarelsen blev lång gjorde han på detta sätt men Jibrîl (Gabriel) visade sig då åter för honom och sa till honom detsamma som tidigare.[77]

---

75 At-Tabari, 2/207; Ibn Hisham, 1/237, 238.

76 Fath Al-Bari, 1/27, 12/360.

77 Sahih Al-Bukhari, 2/340.

Jibrîl (Gabriel) förmedlar åter Allâhs Uppenbarelse

Ibn Hajar ابن حجر sa: "Uppehållet i Uppenbarelsen under några dagar kom att befria Allâhs Sändebud från den fruktan han erfor och få honom att längta efter Uppenbarelsen." När villrådighetens dunkel gav vika och sanningens fanor hissades visste Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - med säkerhet att han hade blivit Den Högstes Sändebud. Han var också säker på att det som kommit till honom inte var någonting annat än Ingivelsens sändebud. Hans väntan och längtan efter Uppenbarelsens ankomst utgjorde en god anledning till hans ståndaktighet och självbehärskning då Allâhs Ingivelse kom till honom. Al-Bukhari rapporterade med stöd hos Jabir bin 'Abdullah att denne hade hört Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tala om uppehållet på följande vis:

Medan jag var ute och gick fick jag höra en röst från skyn. Jag såg upp och det var utan någon som helst tvekan samme ängel som hade kommit till mig i Hira's grotta. Han satt på en stol mellan himlen och jorden. Jag var oerhört rädd för honom och knäböjde på marken. Jag återvände hem och sa: "Täck över mig..., täck över mig...". Allâh uppenbarade för mig verserna:

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾

> *Du som sveper in dig! Stå upp och varna! Och prisa din Herres majestät! Och rena ditt hjärta! Och fly från all hednisk smitta!* (Quranen 74:1-5)

Efter det började Uppenbarelsen komma kraftfullt, regelbundet och ofta.[78]

De olika sätt på vilka Uppenbarelsen nedkom

Innan vi ger oss in på detaljer i den period då Budskapet och Profetskapet förmedlades ska vi bekanta oss med de olika sätt på vilka Uppenbarelsen nedkom. Ibn al-Qayyim säger följande om dessa:

---

[78] Sahih Al-Bukhari, The Book of Tafseer, 2/733.

1. **Det första:** Den sanna uppenbarelsens period (alroaja alhaq). Detta utgjorde startpunkten för Uppenbarelsen till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser -.

2. **Det andra:** Det som ängeln omärkligt delgav Profetens hjärta och medvetande. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Den Heliga Anden avslöjade för mig att ingen själ kommer att förgås förrän den har levt sin utmätta tid, så frukta Allâh och be Honom milt. Bli aldrig så otålig att du hemfaller åt olydnad. Det som Allâh har kan aldrig erhållas förutom via lydnad mot Honom."

3. **Det tredje:** Ängeln kom till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - i en människas form och talade direkt till honom. Det gjorde det möjligt för honom att till fullo förstå vad ängeln sa. Ängeln kom ibland att ses i denna form av Profetens Följeslagare.

4. **Det fjärde:** Ängeln kom till honom som ett klockslag. Detta var den svåraste formen eftersom ängeln brukade gripa tag i honom hårt så att svett också den kallaste av dagar trängde fram i hans panna. Om Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - satt på sin kamel kunde den inte bära tyngden utan gick omedelbart ner på knä på marken. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick en gång en sådan uppenbarelse då han satt ner med låret på Zaids زيد بن ثابت lår, och Zaid kände att trycket nästan skadade hans lår.

5. **Det femte:** Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg ängeln i sin verkliga form. Ängeln uppenbarade för honom det som Allâh hade befallt honom att uppenbara. Detta som inträffade två gånger nämns i Quranens femtiotredje kapitel Sûrat an-Najm (Stjärnan) سورة النجم.

6. **Det sjätte:** Det som Allâh Själv uppenbarade för honom i himlen, dvs. då han steg upp till himlen och mottog Allâhs påbud om Salât (bönen).

7. **Det sjunde:** Allâhs direkta Ord till Sin Budbärare - över honom vare Guds frid och välsignelser - utan en förmedlande ängel. Det

var ett privilegium som Mûsâ (Moses) - över honom vare frid - hade åtnjutit och som klart och tydligt omvittnas i Quranen, liksom det också omvittnas för vår Profet - över honom vare Guds frid och välsignelser - i Quranens sjuttonde kapitel Sûrat al-Isrâ' سورة الإسراء (Den nattliga resan).

Vissa religiösa lärda lade till ett kontroversiellt åttonde stadium i vilket de påstår att Allâh talar direkt till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - utan ett förhänge emellan. Det här är hur som helst ännu ett obekräftat påstående.[79]

[79] Zâd Al-Ma'ad, 1/18.

Tillkännagivandet av Allâh Den Upphöjde, och de närmast föreliggande delarna i Budskapet

DEN FÖRSTA UPPENBARELSEN som sändes till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förde med sig ett antal föreskrifter som var enkla i form men synnerligen effektiva och med allvarliga och långtgående utlöpare. Ängeln förmedlade ett tydligt Budskap till honom som löd:

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ
﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾

Du som sveper in dig! Stå upp och varna! Och prisa din Herres majestät! Och rena ditt hjärta! Och fly från all hednisk smitta! [När du ger] ge inte för att få något tillbaka![80] *Och ha tålamod och fördrag [med allt] för din Herres skull!* (Quranen 74:1-7)

För att underlätta förståelsen och göra Budskapet mer lätthanterligt spaltar vi upp det i dess närmast föreliggande beståndsdelar.

- Det primära syftet med att varna är att säkerställa att ingen i hela universum som bryter mot Allâhs önskan är ovetande om de allvarliga konsekvenser som handlandet för med sig, och att skapa en slags exempellös chock i förövarens hjärta och medvetande.

---

[80] Dvs, betrakta inte dina gärningar i lydnad inför Allâh som en tjänst åt Allâh.

- "Prisa din Herres majestät" föreskriver uttryckligen att den enda ära som med uteslutande av alla andra är tillåten att odla på jorden är Allâhs.
- "Att rena sig och undvika alla aspekter av vederstygglighet" pekar, vid sidan av villkoret att helga själen och ge den en stark motståndskraft mot olika typer av befläckelser och förorenande källor, direkt på det oundgängliga behovet av att hålla såväl det yttre som det inre exceptionellt rent och fläckfritt. Endast via denna väg kan Profetens själ - över honom vare Guds frid och välsignelser - nå ett idealt tillstånd och bli kvalificerad för att åtnjuta Allâhs vårdande barmhärtighet och Hans beskydd, trygghet, vägledning och för evigt strålande ljus, och sålunda kunna bli det mänskliga samfundets bästa exempel, dra till sig de friska själarna och i de vilsegångna plantera fruktan och vördnad på ett sådant sätt att hela världen, i samtycke eller oenighet, rör sig mot det och tar det som utgångspunkt i alla aspekter av sin välgång.
- Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ska inte betrakta sin strävan på Allâhs väg som en nådehandling som ger honom rätt till en stor belöning. Tvärtom måste han utan någon som helst känsla av stolthet över sina gärningar eller offer anstränga till sitt yttersta, ägna all sin kraft och vara beredd till alla offer i en anda av självförglömmande insvept i en allestädes närvarande medvetenhet om Allâh.
- Den sista för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - uppenbarade versen åsyftar de fientliga attityderna hos de förhärdade otrogna som skulle komma att håna honom och hans följeslagare. De förväntas ringakta honom och trappa upp sin illvilja till en punkt då de kommer att smida ränker mot hans liv och också mot alla troende kring honom och deras liv. I det skedet måste han vara tålmodig och förväntas att med enda syfte att nå Allâhs gillande uthärda och uppvisa den högsta grad av uthållighet.

Detta var de grundläggande förberedelser som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle iaktta; anvisningar som var mycket enkla i sin utformning, oerhört fascinerande i sin lugna rytm, och enormt effektiva i praktiken. De utgjorde den utlösande faktor som orsakade en vittomfattande storm i alla världens hörn.

Verserna innefattar komponenterna i den nya kallelsen och spridningen av den nya tron. En varning antyder logiskt sett att det förekommer försyndelser vars förövare kommer att ådra sig smärtsamma påföljder. Eftersom jordelivet inte nödvändigtvis utgör den enda ramen inom vilken människor kan ställas till svars för sina ogärningar eller en del av dem så betyder varningen med nödvändighet att människor kallas till ansvar en annan dag, dvs. den Yttersta dagen, vilket per se ger en vink om existensen av ett annat liv än det vi lever just nu. Alla den Heliga Quranens verser kallar människor att uttryckligen vittna om Allâhs Enhet, att ägna all sin verksamhet åt Allâh, den Upphöjde, och att underställa jagets och Allâhs tjänares begär vinnandet av Allâhs Nåd. De komponenter som kallelsen till islam består av kan i korthet beskrivas enligt följande:

- Vittnesmål om Allâhs Enhet.
- Tro på domedagen.
- Helga själen och höja den högt över det onda och de vederstyggligheter som leder till ohyggliga efterräkningar. Det finns ett trängande behov av dygdigt och föredömligt uppträdande parat med en tillvänjning i att handla rättskaffens.
- Ägna all sin verksamhet åt Allâh, den Upphöjde.
- Allt detta bör komma som en naturlig följd av en orubblig tro på Muhammads Budskap och ett fasthållande vid hans upphöjda ledarskap och rättfärdiga vägledning.

Verserna hade föregåtts av en himmelsk kallelse från den Högste som bemyndigar Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att ta på sig detta ohyggligt tunga ansvar (att kalla människor till Allâh). Versernas funktion var att tvinga upp Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ur sin sömn, avkläda honom hans mantel och avskilja honom från det lugna och bekväma livet för att sedan föra honom i en ny riktning kantad med oräkneliga umbäranden och med krav på en avsevärd del kamp på Allâhs väg:

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾

Du som sveper in dig! Stå upp och varna! (Quranen 74:1-2)

Att leva för sin egen skull är tämligen lätt men det har bestämts att du ska axla denna tunga börda och följaktligen är sådana saker som sömn, bekvämlighet eller en varm säng förklarade obekanta i ditt livs vokabulär. Muhammad, stå hastigt upp för den kamp och det slit som väntar dig. Det finns ingen tid för sömn och annat angenämt. Tunga plikter som, för att utveckla en ny sorts bräcklig närhet till människors medvetande och livets realiteter, driver dig rakt in i tillvarons virrvarr har enligt Gudomlig bestämmelse fallit på din lott.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - lyckades tämligen framgångsrikt komma på fötter och visa sig vuxen den nya uppgiften. Han satte igång i en anda av fullständig oegennytta och strävade utan att någonsin slå av på takten obevekligt med att bära det viktiga Förtroendets börda, dvs. bördan av att upplysa mänskligheten och tyngden av den nya tron och den över tjugo år långa kampen då ingenting kunde avleda hans uppmärksamhet från det väldiga uppdraget. Må Allâh för oss och hela mänskligheten belöna honom med det bästa av slut. Föreliggande arbete ger en redogörelse i miniatyr för hans långa strävan och den oavbrutna kamp han förde efter att ha mottagit Profetskapets uppdrag.[81]

Kallelsens faser och stadier

Den Profetiska Kallelsen kan delas in i två klart avgränsade faser:

1. Den meckanska fasen som varade nära tretton år.
2. Den medinensiska fasen som pågick i tio hela år.

Var och en av de två faserna innehöll utpräglade kännetecken lätt urskiljbara via noggrann granskning av de omständigheter som utmärkte var och en.

Den meckanska fasen kan delas in i tre stadier:

1. Den hemliga Kallelsen som varade tre år.
2. Proklamation av Kallelsen i Mecka vilken pågick från början av Profetskapets fjärde år till slutet av det tionde året.
3. Spridning av Kallelsen till islam utanför Mecka. Detta stadium varade från slutet av Profetskapets tionde år fram till det att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - emigrerade till Medina.

Den medinensiska fasen återkommer vi till i sinom tid.

[81] Fi Thilal al-Qur'ân, 29/168-171, 182.

Det första stadiet
Kamp på Kallelsens Väg

Tre års hemlig Kallelse

Som väl känt var Mecka arabernas centrum och härbärgerade också de som hade tillsyn över al-Ka'bah. Meckaborna stod för beskydd av och kontroll över de idoler och stensnidade bilder som vördades av alla araber. Härav ursprunget till svårigheten att uppnå förändring och rättrådighet på en plats som sågs som idoldyrkans näste. Att verka i en sådan atmosfär krävde tvivelsutan en orubblig vilja och målmedvetenhet och kallelsen till islam tog sig därför en fördold form för att undvika att den oväntade överraskningen skulle reta upp meckaborna.

De tidiga konvertiterna

Det var naturligt att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - inledde sitt helgade uppdrag i sitt eget hem för att sedan rikta sig mot de människor som stod honom närmast. Till islam kallade han vem han än trodde skulle bekräfta den sanning som hade kommit från hans Herre. Faktum var att en mängd människor som inte hyste några som helst tvivel på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - omedelbart reagerade och tämligen beredvilligt antog den nya tron. I den islamiska litteraturen är de kända som de tidiga konvertiterna.

Profetens hustru Khadijah خديجة, "de troendes moder", var den första som tog plats i den islamiska församlingen, tätt följd av Profetens frigivne slav Zaid bin Harithah زيد بن حارثة, hans kusin 'Ali bin Abi Talib علي بن أبي طالب som hade levt i hans närhet sedan tidig barndom, samt Profetens näre vän Abu Bakr as-Siddiq (Abu Bakr sanningsbekräftaren) أبو بكر الصديق. Alla dessa bekände sig till islam på kallelsens allra första dag.[82] Abu Bakr visade sig från sin första dag som muslim vara en energisk och mycket ambitiös aktivist. Han var välbärgad, tjänstvillig, vänlig och rättskaffens. Människor samlades i hans hem och drogs till honom för hans kunskap, en atmosfär av samhörighet, trevligt sällskap och affärer. Han bjöd alla han hade förtroende för till islam och som en frukt av hans personliga ansträngning antog en mängd människor islam, bland andra 'Uthman bin 'Affan al-Umawi عثمان بن عفان, az-Zubair bin 'Awwam al-Asadi الزبير بن العوام, 'Abdur Rahman bin 'Awf عبد الرحمن بن عوف, Sa'd bin Abi Waqqas سعد بن أبي وقاس, az-Zuhri och Talhah bin 'Ubaidullah at-Tamimy طلحة بن عبيد الله. Dessa åtta män utgjorde föregångare och den nya trons förtrupp i Arabien. Bland de tidiga muslimerna återfinns Bilal bin Rabah (abessiniern) بلال بن رباح, Abu 'Ubaidah bin al-Jarrah أبو عبيدة بن الجراح från Bani Harith bin Fahr (det mest pålitliga av de muslimska folken), Abu Salamah bin 'Abd al-Asad أبو سلمة بن عبد الأسد, al-Arqam bin Abi al-Arqam الأرقم بن أبي الأرقم från Makhzums stam, 'Uthman bin Maz'oun عثمان بن مظعون och hans två bröder Qudama och 'Abdullah, 'Ubaidah bin al-Harith bin al-Muttalib bin 'Abd Manaf عبيدة بن الحارث, Sa'id bin Zaid al-'Adawi سعيد بن زيد och hans hustru Fatimah - dotter till al-Khattab ('Umar bin al-Khattabs syster), Khabbab bin al-Aratt خباب بن الأرت, 'Abdullâh bin Mas'ud al-Hadhali عبدالله بن مسعود och många andra. Dessa var de muslimska föregångarna och kom från olika klaner ur Quraish. Biografen Ibn Hisham räknade dem till över fyrtio stycken.[83]

Ibn Ishaq sa: "Sedan anslöt sig folk i mängd till den islamiska församlingen, män och kvinnor och den nya tron kunde inte längre hållas hemlig."[84]

Eftersom kallelsen till islam fortfarande sköttes individuellt och i hemlighet träffade och undervisade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - de nya anhängarna i sin religion i avskildhet. Uppenbarelsen fortsatte och accelererade efter de första verserna. De verser och delar av sûror

82 Rahmat-Al-lil'alameen, 1/50.

83 Ibn Hisham, 1/245-262.

84 Ibn Hisham, 1/262.

(kapitel) som uppenbarades vid denna tid var korta med starkt betonade pauser och fascinerande rytmer i full harmoni med den grannlaga och hemlighetsfulla miljön. Det centrala tema som genomsyrar dem fokuserar på själens helgande och på att förhindra muslimerna att falla offer för tillvarons bedrägliga glans. De tidiga verserna ger också en noggrann redogörelse för Helvetet och Paradiset och leder de troende i en ny riktning diametralt motsatt de fördärvliga bruk som florerade bland deras landsmän.

As-Salât الصلاة (Bönen)

Muqatil bin Sulaiman sa: "Salât (bön) etablerades på ett tidigt stadium av den islamiska Kallelsen som en obligatorisk ritual med en två rak'ah (bönecykel) ركعة lång salât på morgonen och en likadan på kvällen:

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٥٥﴾

Och lova och prisa din Herre morgon och afton. (Quranen 40:55)

Ibn Hijr sa: "Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade absolut börjat förrätta bön innan "Den Nattliga Resan", men det råder fortfarande delade meningar om huruvida bönen var etablerad som en obligatorisk ritual innan föreskrifterna om de vanliga fem dagliga bönerna kom. Det finns återgivet att obligatorisk bön infördes två gånger om dagen, på morgonen före soluppgången och på kvällen efter solnedgången." Via en kedja av berättare rapporterades att ängeln Jibrîl (Gabriel) då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - mottog den första Uppenbarelsen lärde honom att göra wudu (tvagning) الوضوء. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var färdig tog han en handfull vatten och stänkte över sina länder.[85]

Ibn Hisham rapporterade att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans Följeslagare då det var tid för bön begav sig till en dalgång för att förrätta bönen i hemlighet. Abu Talib såg en gång Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och Ali förrätta bön och frågade dem vad de sysslade med. Då han fick veta att det rörde sig om obligatorisk bön sa han till dem att vara ståndaktiga i sin utövning.[86]

85 Mukhtasar Seerat-ur-Rasool, s. 88.
86 Ibn Hisham, 1/247.

Quraishs folk får höra talas om Kallelsen

Trots att Kallelsen hade utövats i hemlighet och på en individbaserad nivå läckte i detta skede nyheten om den ut och drog till sig allmänt intresse i hela Mecka. Dess ledare brydde sig i ett inledningsskede inte särskilt mycket om Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och fäste inget avseende vid hans läror. De trodde först att han liksom Omaiyah bin Abi as-Salt, Quss bin Sa'idah, 'Amr bin Nufail och deras likar bara var en religiös filosof som filosoferade kring gudomlighet och religiösa plikter. Den här likgiltiga attityden förbyttes emellertid snabbt i reella farhågor. Quraishs polyteister började i fruktan för att Kallelsen skulle spridas och frambringa en förändring i den förhärskande mentaliteten närgånget och ängsligt bevaka Muhammads rörelser.[87]

Från tre års underjordisk aktivism framträdde en grupp troende präglade av broderskap och samarbete och med ett bestämt mål för ögonen - att sprida och på djupet etablera kallelsen till islam. Under tre hela år hade Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - nöjt sig med att undervisa i en tämligen snäv krets. Dock hade tiden nu kommit för att öppet predika Guds tro. Jibrîl (Gabriel) hade förmedlat ännu en Uppenbarelse från Allâhs Vilja för att konfrontera hans folk, ogiltigförklara deras påhitt och krossa deras avguderi.

87 Fiqh as-Seerah, s. 76.

Det andra stadiet
Öppen förkunnelse

Den första Uppenbarelsen om Förkunnelsen

وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾

Och varna dem som står dig närmast. (Quranen 26:214)

Detta var den första vers som uppenbarades angående detta och ingår i Sûrah ash-Shu'arâ (kapitel 26 - Poeterna) سورة الشعراء. Suran berättar historien om Mûsâs (Moses) - över honom vare frid - tidiga Profetskap och går igenom utvandringen med Israels folk, flykten från Farao och om hur han och hans härskaror dränks. Den återger de olika stadier som Mûsâ (Moses) - över honom vare frid - gick igenom i sin kamp med Farao och i uppdraget att kalla sitt folk till Allâh. Dessutom innehåller suran berättelser som beskriver de ohyggliga slut som ligger i beredskap för de som handlar i strid med Budbärarna såsom till exempel Nûhs (Noa), 'Âds, Thamûds, Ibrâhîms (Abraham) och Lûts (Lot) folk samt ahl-ul-'Aikah أصحاب الأيكة (folket i al-'Aikah som var en grupp människor som dyrkade ett träd som kallades 'Aikah).

Kronologiskt tillhör denna sura mitten av Mecka-perioden - en tid då Profetskapets ljus mätte sin kraft med Meckas hedniska kulturklimat under dess mest arroganta skede. Det Budskap som suran förmedlar kan sammanfattas med följande ord: "Sanningen är oövervinnerlig. När

Profetskapets anda sänkte sig över Mecka mötte den motstånd hos det ondas förkämpar. Sanningen är dock till skillnad från lögnen bestämd att bestå medan lögnen sannerligen är förgänglig."

Kallelse till de närmaste stamfränderna

I lydnad inför Allâhs befallningar kallade Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - samman sina stamfränder i Bani Hashim och en grupp från Bani al-Muttalib bin 'Abd Manaf. Församlingen uppgick till fyrtiofem män.

Abu Lahab tog omedelbart initiativet och vände sig till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser : "Detta är dina farbröder och kusiner. Tala öppet, men var medveten om att dina stamfränder inte har någon möjlighet att stå emot alla araber. En annan sak du bör hålla i minnet är att dina släktingar är nog för dig. Följer du deras tradition blir det lättare för dem än att möta Quraishs andra klaner stödda av de andra araberna. Sannerligen har jag aldrig hört om någon som har åsamkat sina stamfränder mer skada än du." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - höll tyst och sa ingenting under det mötet.

Han bjöd in dem till ytterligare ett möte och lyckades få audiens. Han ställde sig upp och höll ett kort anförande och förklarade tämligen övertygande vad som stod på spel. Han sa: "Jag lovprisar Allâh, jag söker Hans hjälp, jag tror på Honom, jag förlitar mig på Honom, jag bär vittne om att det inte finns någon gud att dyrka förutom Allâh utan någon vid Sin sida. En vägvisare kan aldrig ljuga för sitt folk. Vid Allâh svär jag att det inte finns någon gud förutom Honom och att jag har sänts som Budbärare till er i synnerhet och till alla folk i allmänhet. Vid Allâh svär jag att ni kommer att dö som när ni sover och återuppväckas som när ni vaknar. Ni kommer att ställas till svars för era gärningar. Det blir då antingen Helvetet för alltid eller Paradiset för alltid."

Abu Talib sa: "Vi hjälper dig gärna, tar emot ditt råd och tror på dina ord. Detta är dina stamfränder som du har samlat och jag är en av dem men jag är den snabbaste att göra som du vill. Gör som du har blivit beordrad. Jag kommer att skydda och försvara dig men jag kan inte lämna 'Abdul-Muttalibs religion."

Abu Lahab sa då till Abu Talib: "Vid Allâh svär jag att detta inte bådar gott. Du måste stoppa honom innan de andra gör det." Abu Talib genmälde dock: "Vid Allâh svär jag att skydda honom så länge jag lever."[88]

På berget as-Safa

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - försäkrat sig om Abu Talibs genuina vilja att ge honom skydd medan han kallade människorna till Allâh ställde han sig en dag på berget as-Safa och utropade med hög röst: "Sabahah!" يا صباحاه [89] Klaner ur Quraish kom då till honom. Han manade dem att vittna om Allâhs Enhet och tro på hans eget Budbärarskap och på Domedagen. Al-Bukhari rapporterade med stöd hos Ibn 'Abbas - må Gud vara nöjd med honom - en del av denna händelse. Han sa: "När följande vers uppenbarades:

وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾

Och varna dem som står dig närmast. (Quranen 26:214)

gick Allâhs Budbärare upp på as-Safa och utropade: 'Bani Fahr! Bani 'Adi!'[90] Många människor samlades och de som inte kunde närvara skickade någon att rapportera till dem. Abu Lahab var också närvarande. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: 'Ni förstår, om jag skulle säga er att det i dalen fanns några ryttare som planerade att attackera er, skulle ni då tro mig?' De sa: 'Ja, vi har aldrig hört en lögn från dig.' Han sa: 'Jag är en varnare för er före en svår plåga.' Abu Lahab svarade omgående: 'Måtte du förgås! Har du samlat oss för en sådan sak?' Omedelbart uppenbarades då följande verser:[91]

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِي
جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

---

[88] Fiqh as-Seerah, s. 77,78.

[89] Detta är ett arabiskt uttryck som används då man ber om hjälp eller gör andra uppmärksamma på fara.

[90] Två klaner ur Quraish.

[91] Sahih al-Bukhari, 2/702; Sahih Muslim, 1/114.

Måtte Abu Lahab förgås! Ja, måtte han [hel och hållen] förgås! Vad hjälper honom [nu] hans rikedomar och allt vad han har förvärvat? Han skall brinna i en Eld som blossar högt, och hans hustru, alltid på språng med illvilligt skvaller och förtal, skall bära ett tvinnat rep om sin hals." (Quranen 111:1-5)

Muslim rapporterade med stöd hos Abu Hurairah - må Gud vara nöjd med honom - en annan del av denna historia. Han sa: "När följande vers uppenbarades:

وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾

Och varna dem som står dig närmast. (Quranen 26:214)

kallade Allâhs Budbärare - över honom vare Guds frid och välsignelser - alla Quraishs människor. De samlades och han gav dem en allmän varning. Sedan vände han sig särskilt till vissa stammar och sa: 'Quraish, rädda er från Elden; Bani Ka'b, rädda er från Elden; Fatimah, dotter till Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser, rädda dig från Elden. Jag har ingen makt att skydda er från Allâh, men jag kommer att upprätthålla förbindelsen med er."[92]

Det var sannerligen en kraftfull och talande Kallelse som för de närmaste entydigt slog fast att tro på hans Budskap utgjorde hörnstenen i något som helst framtida förhållande mellan honom och dem, och att de blodsband på vilka hela den arabiska tillvaron vilade i ljuset av detta Gudomliga ultimatum hade upphört att existera.

Sanningens förkunnande och polyteisternas reaktion

Profetens röst fortsatte att ljuda i Mecka tills följande vers uppenbarades:

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾

Förkunna därför allt som du blir befalld [att förkunna] och håll dig borta från dem som sätter medhjälpare vid Guds sida. (Quranen 15:94)

[92] Sahih Muslim, 1/114; Sahih al-Bukhari, 1/385, 2/702.

Han började sedan diskreditera de av vidskepelse fyllda bruken att dyrka avbilder, avslöjade dess värdelösa verklighet och fullständiga oförmåga och tillhandahöll konkreta belägg för att såväl idoldyrkan i sig som bruket att använda den som ett medel för att komma i kontakt med Allâh obestridligen inte är giltig.

Bland meckaborna å sin sida briserade upprördhet och ogillande. Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - ord orsakade ett åsknedslag som vände upp och ner på meckanernas hävdvunna livsstil. De kunde svårligen lyssna till någon som beskrev polyteister och idoldyrkare som vilsegångna. De började mobilisera sina resurser för att göra slut på saken, kväva den marscherande revolutionen och utdela ett preventivt slag mot dess förkämpar innan den uppslukade och krossade deras helgade traditioner och ärorika förflutna. Meckanerna var djupt övertygade om att ett förnekande av gudomlighet hos allt utom Allâh och en tro på det Gudomliga Budskapet och det Efterkommande Livet måste tolkas i termer av fullständig undfallenhet och totalt överlämnande, vilket i sin tur inte skulle lämna något utrymme för dem att göra anspråk på makt över sig själva eller sina tillgångar, än mindre sina underlydande. Kort sagt skulle deras förmätna religionsbaserade överhöghet och egenmäktighet inte längre gälla. Deras intressen skulle komma att bli underordnade Allâhs och Hans Sändebuds intressen, de skulle bli tvungna att avhålla sig från att utsätta dem som de felaktigt bedömde som svaga för orättvisor och göra sig skyldiga till rysliga synder i sin vardag. De var redan fullt medvetna om dessa saker vilket är orsaken till att det inte var bevekelsegrunder baserade på värdighet och heder som gjorde att deras själar inte ville nedlåta sig till att acceptera denna "ovärdiga" position utan snarare det som uttrycks i följande vers:

بَلْ يُرِيدُ الْإِنسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾

Men människan vill fortsätta att leva sitt syndiga liv.
(Quranen 75:5)

De var medvetna om alla dessa följder men de kunde inte göra någonting inför en ärlig och uppriktig man som utgjorde det bästa exempel på gott uppförande och humana värderingar. De kände inte till något liknande fall i sina släkters historia. Vad skulle de göra? De var förbryllade och de hade anledning att vara det.

Efter omsorgsfulla överväganden gjorde de det enda möjliga, dvs. de tog kontakt med Sändebudets farbror Abu Talib och hemställde att han skulle agera och råda sin brorson att upphöra med sin verksamhet. I syfte att ge sitt krav en allvarlig och uppriktig prägel valde de att beröra det arabiska medvetandets mest känsliga område, dvs. den fäderneärvda stoltheten. De tilltalade Abu Talib på följande sätt: "Abu Talib! Din brorson förbannar våra gudar, hittar fel i vårt sätt att leva, hånar vår religion och nedvärderar våra förfäder. Du måste antingen stoppa honom eller låta oss ta hand om honom. Ty du är lika emot honom som vi, och vi kommer att befria dig från honom." Abu Talib försökte dämpa deras vrede genom att ge dem ett artigt svar. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fortsatte emellertid obekymrad över alla deras desperata ansträngningar och illvilliga avsikter på sin väg för att förkunna Allâhs religion och kalla människor dit.[93]

En rådsförsamling för att hålla pilgrimer borta från Muhammads Kallelse

I dessa tider hade Quraish också ett annat allvarligt problem. Proklamationen av Kallelsen var bara några få månader gammal då pilgrimssäsongen närmade sig. De arabiska representanterna var i antågande och Quraish enades om att det var nödvändigt att fundera över en plan för att fjärma de arabiska pilgrimerna från den nya tro som förkunnades av Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. De begav sig till al-Walîd bin al-Mughîrah för att rådslå kring denna fråga. Al-Walîd bjöd dem att komma överens om en unison föresats som de alla kunde bifalla. Likväl var de oense. En del föreslog att de skulle beskriva honom som Kahin كاهن, dvs. spåman, men förslaget godkändes inte med motiveringen att hans ord inte var så rimmade. Andra föreslog Majnun مجنون, dvs. besatt av djinn, vilket emellertid också underkändes med motiveringen att ingenting som kännetecknade ett sådant sinnestillstånd hade upptäckts. "Varför inte säga att han är poet?" föreslog några. Återigen kunde inte en gemensam ståndpunkt intas utan det anfördes att hans ord helt låg utanför det poetiskt godtagbara. "Gott, låt oss anklaga honom för trolldom," var ett fjärde förslag. Här ställde sig åter al-Walîd tveksam och menade att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var känd för att aldrig ha varit verksam med att blåsa på knutar, och medgav att hans tal var tilltalande och genomgripande. Likväl

[93] Ibn Hisham, 1/265.

fann han trolldom vara den mest lämpliga anklagelsen man kunde rikta mot Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Det ogudaktiga sällskapet gjorde den uppfattningen till sin och kom överens om att driva en enhetlig formel som gick ut på att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var en magiker som var så mäktig och skicklig i sin konst att han lyckosamt kunde fjärma en son från sin far, en broder från sin broder, en hustru från sin äkta man och en man från sin klan.[94]

Värt att notera i detta sammanhang är att Allâh uppenbarade sexton verser angående al-Walîd och den sluga metod han övervägde för att manipulera de människor som väntades till Mecka för vallfärden. Allâh säger:

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ
قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ
﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنْ هَٰذَا إِلَّا قَوْلُ
الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

Han tänker skarpt och överväger [hur han skall angripa dessa budskap] - måtte han förgås för dessa tankar, ja, måtte han förgås för dessa [onda] tankar. - Så ser han sig omkring, rynkar pannan och antar en bister uppsyn. Till sist vänder han sig bort med överlägsen min och säger: "Det är bara vältalighet som bländar [åhöraren, ord] hämtade från [gamla sagor]; människors ord och ingenting annat!" (Quranen 74:18-25)

Den uslaste av dem var islams och Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - svurne fiende Abu Lahab som skymde Profetens - över honom vare Guds frid och välsignelser - steg genom att högt ropa, "människor, lyssna inte till honom ty han är en lögnare; han är en avfälling." Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - lyckades likafullt väcka stor uppståndelse i hela området och också övertyga en del människor att acceptera hans Kallelse.[95]

---

[94] Ibn Hisham, 1/271; Fi Zilai al-Qur'ân, 29/188.

[95] At-Tirmidhi; Musnad Ahmad, 3/492, 4/341.

Försök att hejda Islams Marsch Framåt

Då Quraish till fullo hade insett att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - aldrig skulle upphöra med sin Kallelse tog de i ett desperat försök att hindra Kallelsens tidvattensvåg till andra lumpna medel:

De hånade, nedvärderade, förlöjligade och framförde beskyllningar om motsägelsefullt och till skratt uppmanande beteende, allt riktat mot de nya konvertiterna i allmänhet och mot Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - person i synnerhet i syfte att i deras kampvilja ingjuta en anda av misströstan och försvaga deras brinnande entusiasm. De pekade ut Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som en av djinn besatt person eller som en sinnessjuk:

وَقَالُواْ يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾

De [som förnekar sanningen] säger: "Du måste vara galen, du som [påstår att] denna Quran har uppenbarats för dig! (Quranen 15:6)

eller en lögnare som utövar trolldom:

وَعَجِبُوا أَن جَاءهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾

De förvånas över att [en man] ur deras egen krets kommer till dem för att varna dem, och förnekarna av sanningen säger: "Hans vältalighet bländar oss, men han är bara en lögnare och trollkarl. (Quranen 38:4)

Deras ögon försökte också se på den gode mannen som om de tänkte "äta upp honom", eller störa hans stabilitet och fasthet. De använde alla slags föraktfulla tillmälen såsom "galning" eller "en av en ond ande besatt person".

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾

> *[Ha tålamod] även om de som förnekar sanningen kastar så hätska blickar mot dig, när de får höra [stycken av] Quranen [att de så när får dig att förlora fattningen] och säger: "Han är sannerligen galen!"* (Quranen 68:51)

Det fanns bland de tidiga konvertiterna en grupp som olyckligtvis inte hade en stark klan bakom sig som kunde backa upp dem. Dessa försvarslösa människor blev ständigt hånade och förlöjligade. Med hänvisning till sådana människor vände sig Quraishs högbrynta aristokrater under gyckel och hån upprepade gånger till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med frågan:

...أَهَٰؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّن بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

> *... Är det dessa som Gud har skänkt Sina gåvor [med förbigående av oss]? Skulle inte Gud veta bäst vilka de tacksamma är?* (Quranen 6:53)

och Allâh sa:

...أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

> *Skulle inte Gud veta bäst vilka de tacksamma är?* (Quranen 6:53)

De orättfärdiga brukade på olika sätt skratta åt de rättfärdiga.

- De skrattade invärtes åt deras Tro eftersom de såg sig själva som högre stående.
- De förolämpade och vinkade åt de rättfärdiga då de passerade på offentliga platser.
- De talade illa om dem i sina hem.
- Varhelst och närhelst de såg dem bannade de dem och kallade dem dårar som kommit vilse.
- I det Efterkommande kommer alla dessa påhitt och lögner att visas för vad de verkligen är och rollerna kommer att vara ombytta. Allâh har sagt:

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمُ انقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾

De som har slagit sig till ro med sin synd försöker göra de troende till åtlöje, och när de går förbi [någon av] dem utbyter de sinsemellan menande blickar; när de sedan återvänder till de sina [fortsätter de] med sina skämt. Och när de ser dem säger de: "De där [människorna] har sannerligen gått vilse!" Men de hade inget uppdrag att vaka över de troende! (Quranen 83:29-33)

I form av grundlösa påståenden om Muhammads läror, person och karaktär förvrängde de hans förkunnelse, frambesvärjde oklarheter och spred falsk propaganda och gick på sådana sätt till överdrifter för att omintetgöra allt utrymme för allmänheten att ordentligt begrunda det hela. Quranen berättar att de brukade påstå att det var

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾

De säger också: " Det är bara sagor från förfädernas tid som han har låtit skriva ned och som han får upplästa för sig morgon och kväll. (Quranen 25:5)

De orättfärdiga fortsatte oupphörligt att i människors öron inskärpa att Quranen inte var en sann Uppenbarelse:

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٤﴾

Denna [Quran] är ingenting annat än [en härva av] osanningar, som han har satt samman med andra [människors] hjälp. (Quranen 25:4)

Hedingarna och de som var fientliga till islam och Allâhs Uppenbarelse kunde inte förstå hur så vackra verser kunde flöda från Profetens tunga utan att någon fanns som lärde honom, och de hävdade:

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ
إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٠٣﴾

Det är bara en människa som lär honom. (Quranen 16:103)

De reste också en annan grundlös och ytlig invändning:

وَقَالُوا مَالِ هَٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ
لَوْلَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٧﴾

Vad slags sändebud är detta som äter [vanlig] föda och besöker marknaderna [som vi andra]? (Quranen 25:7)

De var sorgligt okunniga och plågsamt förbryllade ty de kunde inte för sitt liv tänka sig att en mänsklighetens lärare skulle kunna vara en människa som delar deras natur, tar del i deras liv, känner till deras förehavanden och förstår deras sorger och glädjeämnen.

Den Heliga Quranen har med kraft vederlagt deras beskyllningar och anklagelser och har klargjort att Profetens yttranden utgör Herrens Uppenbarelse och att deras karaktär och innehåll står för en oförfärad utmaning mot dem som hänför hans profetiska yttranden till något slags världsligt ursprung, ibland till en drömmande reformators mentala våndor, en vanvettig poets utgjutelser eller en sinnessjuk mans osammanhängande pladder.

De ställde Quranen mot den gamla mytologin för att leda människors intresse bort från Allâhs Ord. an-Nadr bin Harith vände sig en gång till Quraish med följande ord: ”Quraish! Ni har fått uppleva ett aldrig tidigare skådat fenomen inför vilket ni hittills har stått hjälplösa. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - växte upp här bland er och har alltid visat sig vara ytterst tillmötesgående och en högst sannfärdig och pålitlig ung man. Då han senare blev en vuxen man började han dock predika en för ert samhälle främmande tro som inte föll er i smaken. Ni började då fördöma honom, ena gången som trollkarl, den andra som en spåman, poet eller till och med som

en galen man. Jag svär vid Allâh att han inte är något utav detta. Han är inte intresserad av att blåsa på knutar som magiker gör och hans ord tillhör inte spåkonstens värld. Han är inte heller poet eftersom han inte har vandrarens mentalitet, och han är inte galen då han aldrig har setts utveckla någon typ av hallucinationer eller andra tecken typiska för vansinniga. Quraish! Det handlar verkligen om någonting allvarligt och jag råder er att ompröva er inställning."

Det berättas att an-Nadr i ett senare skede begav sig till Hîrah och där blev bevandrad i de persiska konungarnas traditioner och redogörelser från människor som Rustum och Asphandiar. Han återvände till Mecka och kom att alltid följa i Profetens spår varhelst denne predikade den nya tron och varnade människor för Allâhs vrede. an-Nadr följde omedelbart upp Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och förtalde för samma åhörarskara långa berättelser om människorna i Persien. Han bifogade då vanligen i sitt framförande också en fråga där han skickligt kastade fram en undran om han inte överglänste Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser -.[96] Ibn 'Abbas- må Gud vara nöjd med honom - berättade att an-Nadr brukade köpa in sångerskor som genom sina kroppsliga attribut och sina sånger lockade människor från islam och från att utveckla minsta tycke för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -.[97] Om detta säger Allâh:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ
عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾

Men det finns människor som köper [eller byter till sig] tomt prat för att, utan kunskap, locka [andra att avvika] från Guds väg, och som [försöker] göra narr av [dem som följer] den..... (Quranen 31:6)

I ett nytt försök att förmå Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - att överge sin principiella position uppmanade Quraish honom att kompromissa lite med sina läror och ta till sig deras förislamiska bruk på så sätt att han gjorde lite avkall på sin religion och polyteisterna gjorde på samma sätt. Allâh, den Upphöjde säger:

---

96 Ibn Hisham, 1/299, 300, 358; Tafheem-ul-Qur'ân, 4/8, 9.

97 Tafheem-ul- Qur'ân, 4/9.

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾

De skulle vilja att du gick dem till mötes för att då visa sig tillmötesgående [mot dig]. (Quranen 68:9)

Ibn Jarîr och at-Tabarani rapporterar att belätesdyrkarna erbjöd Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - att dyrka hans Herre under ett år medan han dyrkade deras gudar under ett år. I en annan version säger de: "Om du accepterar våra gudar ska vi dyrka dina لو قبلت آلهتنا نعبد إلهك." Ibn Ishaq berättade att ett antal inflytelserika polyteister - al-Aswad bin al-Muttalib, al-Walîd bin al-Mughîrah, Omaiyah bin Khalaf och al-'As bin Wa'il as-Sahmy - hejdade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - medan han cirkulerade runt Helgedomen och föreslog att han skulle dyrka det som de dyrkade, och de skulle dyrka det som han dyrkade. På så sätt skulle de, enligt dem, kunna nå fram till en minsta gemensamma nämnare. De tillade: "Skulle den Herre du dyrkar visa sig vara bättre än våra blir det så mycket bättre för oss, men skulle våra gudar visa sig vara bättre än dina är det i så fall till nytta för dig." Allâh, den Upphöjde, var omedelbart bestämd och uppenbarade följande Kapitel:

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنتُمْ
عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنتُمْ
عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

Säg: "Ni som förnekar sanningen! Jag dyrkar inte vad ni dyrkar. Inte heller dyrkar ni vad jag dyrkar. Och jag kommer aldrig att dyrka vad ni dyrkar, och ni kommer heller aldrig att dyrka vad jag dyrkar. Ni har er tro - och jag har min tro!" (Quranen 109:1-6)

FÖRFÖLJELSER

I början av Kallelsens fjärde år under en period på några månader begränsade polyteisterna sina trakasserier till de ovan beskrivna. Då de insåg det fruktlösa i dessa manövrar beslutade de sig emellertid för att organisera en fullskalig motståndskampanj. De sammankallade ett allmänt möte och valde en kommitté som bestod av tjugofem framstående män ur Quraish och med

Profetens farbror Abu Lahab som ledare. Efter långa överläggningar nådde de fram till ett avgörande beslut om att vidta åtgärder som de trodde via olika kanaler skulle sätta stopp för islams tidvattensvåg. De var fast beslutna att inte spara någon kraft i att bekämpa den nya tron. De bestämde sig för använda alla tillgängliga resurser för att baktala Allâhs Sändebud och utsätta de nya konvertiterna för olika typer av plågor. Vad gällde de nya konvertiterna som förmodades vara svaga var det lätt att sätta föresatserna i verket. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var det däremot inte lätt att baktala eftersom han hade en sådan värdighet, en sådan storsinthet och en sådan enastående och fulländad karaktär att det avhöll till och med hans fiender från att begå några dumheter mot honom. Han hade också sin farbror Abu Talib med sin ärorika bakgrund och en respektinjagande klan som stödde honom. Dessa förhållanden var en källa till stor oro för de otrogna men de kände att de inte längre kunde visa tålamod eller vara toleranta inför en formidabel kraft som taktfast trängde framåt för att utplåna deras religiösa funktion och världsliga auktoritet.

Abu Lahab tog själv initiativet till den nya räckan förföljelser och började dela ut oräkneliga typer av skadliga handlingar, hat och agg mot Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han började med att slunga stenar på honom, tvinga sina två söner att skilja sig från sina hustrur och tillika Profetens döttrar Ruqaiya och Umm Kulthum,[98] visa skadeglädje över hans andra sons död och kalla honom "mannen som har blivit av med sin avkomma", och sedan kasta en skugga över hans steg under vallfärden och handelssäsongerna för att motsäga honom och locka bort beduinerna från honom och hans Kallelse.[99] Hans hustru och tillika syster till Abu Sufyan, Umm Jamîl bint Harb, hade också sin del i denna skoningslösa kampanj. Hon visade att hon inte stod sin man efter i fientlighet och hat mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. I syfte att åsamka Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fysisk skada brukade hon binda buntar av törnekvistar med rep tvinnade av fibrer från palmblad och strö ut dem på de stigar som han förväntades betrampa. Hon var en riktig argbigga med dåligt humör, grovt språk och besatt en stor skicklighet i ränksmideri och i att tända oenighetens och upproriskhetens eld. Hon fick i den Heliga Quranen välförtjänt epitetet "den som bär brasved" حمالة الحطب. Då hon fick

[98] Fi Thilal al-Qur'ân, 30/282; Tafheem-ul-Qur'ân, 6/522.

[99] At-Tirmidhi.

höra detta begav hon sig omedelbart till Moskén med en handfull småsten att kasta på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Allâh, den Störste, tog ifrån henne synen och hon såg bara Abu Bakr som satt alldeles bredvid Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Hon vände sig då fräckt till Abu Bakr och hotade att krossa hans Följeslagares mun med sin handfull stenar och reciterade en vers fylld av oförskämt trots: "Vi har varit olydiga mot den vanprisade, avvisat hans Kallelse och fjärmat oss från hans religion." Då hon hade givit sig iväg vände sig Abu Bakr till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och undrade över händelsen. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - försäkrade honom om att hon inte såg honom därför att Allâh hade tagit ifrån henne synen.[100]

Abu Lahab och hans hushåll vållade dessa skamliga exempel på plågor och trakasserier trots de blodsband som fanns, ty han var Profetens - över honom vare Guds frid och välsignelser - farbror och de bodde i angränsande hus. Det var faktiskt så att få av Profetens grannar avstod från att baktala honom. De slängde till och med inälvor från en get på hans rygg då han förrättade sin bön. Han beklagade alltid den dåliga grannsämjan men förgäves eftersom de var alltför långt gångna i sina fel.

Med stöd hos Ibn Mas'ud berättar al-Bukhari att Abu Jahl vid ett tillfälle då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gjorde prostration vid bön i al-Ka'bah bad sina följeslagare att placera en kamelhonas smutsiga foster på hans rygg. 'Uqbah bin Abi Mu'ait var den olycklige man som skyndade sig att utföra detta gemena dåd och skallande skrattsalvor bröt ut bland de otrogna. Under tiden kom det sig att Profetens dotter Fatimah passerade. Hon tog bort smutsen från sin fars rygg. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad Allâh nedkalla sin vrede över dem, särskilt Abu Jahl, 'Utbah bin Rabi'a, al-Walîd bin 'Utbah, Omaiyah bin Khalaf och 'Uqbah bin Mu'ait. De har alla rapporterats döda i slaget vid Badr.[101]

Skandalskvaller och förtal tillhörde också de förtryckarmedel som Meckas ledare i allmänhet och Omaiyah bin Khalaf i synnerhet tog till i sin allomfattande strävan efter att göra ont. Om detta säger Allâh:

﴿ وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴾١

---

[100] Ibn Hisham, 1/335.

[101] Sahih al-Bukhari, 1/37.

Illa skall det gå den som försöker finna fel hos [andra] och baktalar dem! (Quranen 104:1)

'Uqbah bin al-Mu'ait närvarade en gång vid ett av Profetens framträdanden och lyssnade då han förkunnade islam. En nära vän till honom, Ubai bin Khalaf, fick veta detta. Han tolererade inget sådant handlande så han tillrättavisade 'Uqbah och beordrade honom att spotta Profeten i ansiktet, vilket denne gjorde utan att skämmas. Ubai tog till alla upptänkliga sätt att förödmjuka Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och tog till och med gamla söndervittrade ben och slängde dammet på honom. Al-Akhnas bin Shuraique ath-Thaqafi förringade Profetens karaktär i tid och otid. Som en direkt reaktion på denne mans skändliga handlande tillskrev Quranen honom nio förhatliga drag:

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَّشَّاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ
مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍّ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾

Och lyssna inte till den som är färdig att svära på allt och springer med skvaller och illvilligt förtal, som motarbetar det goda, överträder alla förbud [och] syndar [av vana], grov i sättet och omåttlig [och] därtill av tvivelaktig härkomst.[102] (Quranen 68:10-13)

Abu Jahls arrogans och högdragenhet blockerade alla vägar som skulle kunna frambringa minsta ljus av tro i hans hjärta:

فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿٣١﴾

Men [denne man] hade ingen tro och han bad inte. (Quranen 75:31)

Han ville dessutom stänga Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ute från Helgedomen. Det hände en gång att Abu Jahl då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förrättade bön inom Helgedomens område hotfullt gick förbi och kastade ur sig förolämpningar. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillrättavisade honom skarpt på vilket Abu Jahl utmanande replikerade att han var den mäktigaste i Mecka. Allâh uppenbarade då:

---

102 Ibn Hisham, 1/356.

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٧﴾

Och låt honom då kalla på de äldstes råd. (Quranen 96:17)

I en annan version av samma incident tar Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Abu Jahl i kragen, skakar honom ordentligt och säger:

أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾

[Ditt slut] är nära [eländige förnekare]! Ja, [ditt slut] är nära! (Quranen 75:34-35)

Trots tillrättavisningen vaknade Abu Jahl aldrig till och han insåg aldrig sitt dåraktiga beteende. Han var tvärtom fast besluten att gå till ytterligheter och svor att slå Budbärarens ansikte sönder och samman och krossa honom. Han hann inte mer än ta ett steg framåt för att utföra sin onda avsikt förrän han vände om och skyddade sig själv med händerna (som om något förfärligt var honom i hälarna). Hans följeslagare frågade honom hur det var fatt och han sa: "Jag förnam ett dike av brinnande eld och några vingar i luften." Profeten kommenterade senare detta med att säga: "Hade han fortsatt ytterligare skulle änglarna ha ryckt av honom lemmarna en efter en."[103]

Sådan var den vanhedrande behandling som utmättes för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, den storslagne mannen, respekterad som han var av sina landsmän och med en inflytelserik man, sin farbror Abu Talib, bakom sig som stöd. Om situationen var sådan för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, hur var det då med dem som bedömdes som svaga och inte hade någon klan som stödde dem? Låt oss ta en titt på deras situation i lite mer detalj. Närhelst Abu Jahl fick veta att en man av börd med mäktiga vänner hade konverterat försökte han nedvärdera dennes klokhet och intellekt och så tvivel om hans omdöme. Var den omvände en handelsman hotades han med allvarliga konsekvenser och var den nye konvertiten socialt sett svag blev han misshandlad och utsatt för obeskrivliga plågor.[104]

---

[103] Fi Thilal Al-Qur'ân, 29/312; Sahih Muslim.

[104] Ibn Hisham, 1/320.

'Uthman bin 'Affans farbror svepte in 'Uthman i en palmbladsmatta och tände en eld under honom. Då Umm Mus'ab bin 'Umair hörde om sin sons omvändelse lät hon honom svälta och körde honom sedan på porten. Han brukade tidigare njuta det lättjefulla livets lyx men efter alla de plågor han uthärdade tärdes hans hy och han antog ett förfärligt utseende.[105]

Omaiyah bin Khalafs slav Bilal بلال misshandlades allvarligt av sin herre då denne fick kännedom om hans omvändelse till islam. Det hände att ett rep slogs runt hans hals och att gatpojkar sedan fick släpa honom genom gatorna och till och med över Meckas höjder. Han förvägrades mat och dryck under långa perioder och ibland bands han och tvingades ligga ner på den brännande sanden under stora stenars tyngd. Andra liknande åtgärder vidtogs för att få honom att återkalla sin omvändelse. Allt detta visade sig vara förgäves. Han framhärdade i sin tro på Allâhs Enhet. Vid ett sådant tillfälle passerade Abu Bakr som rördes av medlidande och friköpte Bilal ur slaveriet.[106]

Ett annat offer för Quraishs maktfullkomlighet var 'Ammar bin Yasir عمار بن ياسر som var en av Bani Makhzoum frigiven slav. Tillsammans med sin mor och sin far antog han islam i ett tidigt skede. De tvingades upprepade gånger ligga i den brännheta sanden och misshandlades brutalt. 'Ammar blev vid tillfällen kastad över glödande kolstycken. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - blev kolossalt rörd över de ogärningar som begicks mot 'Ammar och hans familj. Han tröstade dem alltid och höjde sin hand i bön och sa: "Var tålmodiga, ni kommer sannerligen ha er boning i Paradiset." Fadern Yasir dog som följd av upprepad tortyr och 'Ammars mor Sumaiyah stacks ihjäl av Abu Jahl själv och blev därmed den första kvinnliga martyren i islam.'Ammar själv utsattes för olika typer av tortyr och hotades ständigt av djupt lidande om han inte hånade Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och återgick till al-Lat och 'Uzza. I ett svagt ögonblick yttrade han något som lät som ett återkallande men hans hjärta vacklade aldrig och han kom en gång tillbaka till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som tröstade honom för hans smärta och bekräftade hans tro. I omedelbar anslutning uppenbarades följande vers:

مَن كَفَرَ بِاللَّهِ مِن بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ
بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ
اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

105 Rahmat-ul-lil'alamîn, 1/57; Talqîh Fuhûm ahl-al-Athar, s. 60.

106 Ibn Hisham, 1/317-318; Rahmat-ul-lil'alamîn, 1/57.

Den som förnekar Gud efter att ha antagit tron - inte den som är utsatt för tvång fastän hans hjärta förblir tryggt i sin övertygelse, utan den som frivilligt öppnar sig för otron - sådana [människor] ådrar sig Guds vrede och ett hårt straff väntar dem. (Quranen 16:106)

Abu Fakîh som var en av Bani 'Abd ad-Dar frigiven slav var det tredje av dessa hjälplösa offer. Förtryckarna brukade fästa hans fötter i ett rep och dra honom längs gatorna i Mecka.[107]

Khabbab bin al-Aratt var också ett lätt offer för liknande utbrott vid varje möjligt tillfälle. Han fick utstå avskräckande tortyr och dålig behandling. Polyteisterna i Mecka brukade dra honom i håret och vrida om hans nacke, och tvinga honom att ligga på brinnande kol med en stor sten på bröstet som hinder för flykt. Vissa muslimer av förnämt ursprung blev insvepta i färska kamelhudar och ivägslängda medan andra kläddes i rustning och kastades i brännande sand under Arabiens stekheta sol.[108]

Inte heller de kvinnliga konvertiterna skonades och listan är för lång för att alla ska få plats här. Zanirah, an-Nahdiyah och hennes dotter, Umm 'Ubais och många andra fick sin beskärda del av förföljelse från förtryckarna - inklusive 'Umar bin al-Khattab, naturligtvis före hans omvändelse till islam.[109]

Abu Bakr som var en förmögen troende friköpte några av dessa slavinnor precis som han gjorde med Bilal och 'Amir bin Fuheirah.

Al-Arqams Hus دار الأرقم

I ljuset av dessa omänskliga förföljelser fann Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - det klokast att råda sina anhängare att i både ord och handling dölja sin omvändelse. För att inte Quraish skulle få kännedom om hans avsikter och vidta åtgärder som skulle kunna omintetgöra hans mål beslöt han att träffa dem i hemlighet. Eftersom en öppen konfrontation med polyteisterna i detta tidiga skede inte skulle gynna den nya Kallelsen som ännu var sårbar och inte fullt flygfärdig hade han också i tankarna att undvika allt sådant. Vid ett tillfälle under Profetskapets fjärde år då muslimerna var

107 Eijaz at-Tanzil, s. 53.

108 Rahmat-ul-lil'alamîn, 1/57; Talqîh Fuhûm ahl-al-Athar, s. 60.

109 Ibn Hisham, 1/319.

på väg mot höjderna runt Mecka för ett hemligt möte med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - upptäckte en grupp polyteister deras misstänkta förflyttning och började ansätta och bekämpa dem. Sa'd bin Abi Waqqas slog en polyteist blodig och antecknade därmed det första fallet av blodsutgjutelse i islams historia.[110]

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - å andra sidan förkunnade öppet den islamiska tron med djup hängivenhet och trägen nit. Med tanke på de nya konvertiternas välfärd och islams strategiska intressen gjorde han under sitt uppdrags femte år Dar al-Arqam دار الأرقم i as-Safas الصفا bergsområden till ett tillfälligt center för att kunna träffa sina anhängare i hemlighet och undervisa dem i Quranen och islamisk lärdom.

Den första utvandringen till Abessinien (Etiopien)

De återkommande förföljelserna startade sent under Profetskapets fjärde år. I början var de inte så omfattande men de ökade och förvärrades stadigt dag för dag och månad för månad tills situationen vid mitten av det femte året blev ytterst allvarlig och inte längre godtagbar. Muslimerna började då på allvar fundera över de möjliga vägar som fanns tillgängliga för att avvärja de plågsamma lidanden som utmätts för dem. Det var i denna dystra och desperata tid som Quranens artonde sura al-Kahf سورة الكهف uppenbarades och tillhandahöll definitiva svar på de frågor med vilka Meckas polyteister oupphörligt tröttade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med. Den innehåller tre berättelser i vilka återfinns synnerligen suggestiva liknelser för de troende att ta till sig. Berättelsen om männen i grottan أصحاب الكهف medför implicit vägledning för de troende för att avlägsna de känsliga punkter i otro och aggression som är fyllda med risken i lockelsen bort från den sanna religionen:

وَإِذِ ٱعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ فَأْوُۥٓا۟ إِلَى ٱلْكَهْفِ يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَيُهَيِّئْ لَكُم مِّنْ أَمْرِكُم مِّرْفَقًا ﴿١٦﴾

[Och sinsemellan sade de:] "Sedan vi [nu] har dragit oss undan dem och allt vad de dyrkar i Guds ställe, låt oss fly till grottan! Gud skall förbarma Sig över oss och ge oss vad vi behöver och hjälpa oss att bestå [provet]. (Quranen 18:16)

---

110 Ibn Hisham, 1/263.

Sedan följer berättelsen om al-Khidr الخضر (den arabiske läraren) och Mûsâ (Moses) - över honom vare frid - som är en tydlig och finstämd hänvisning till livets växlingar. Framtida förhållanden i livet är inte nödvändigtvis produkter av rådande omständigheter utan de kan stå i rak motsats till varandra. Det krig som fördes mot muslimerna kunde med andra ord i framtiden ta en annorlunda vändning och de tyranniska förtryckarna skulle en dag kunna komma att lida på samma sätt och undergå samma plågor som muslimerna fått göra. Dessutom har vi berättelsen om Dhul-Qarnain ذو القرنين (den Tvåhornade), den mäktige härskaren över väst och öst. Den berättelsen säger uttryckligen att Allâh låter Sina rättmätiga tjänare ärva jorden och allting som finns i den. Den säger också att Allâh då och då låter en rättfärdig man framgå för att skydda de svaga mot de starka.

Sedan uppenbarades Quranens trettionionde sura az-Zumar سورة الزمر som direkt pekade på utvandring och slog fast att jorden är tillräckligt rymlig och att de troende inte får låta tyranniets och det ondas krafter begränsa den:

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ
الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿١٠﴾

......De som gör det goda i denna värld har gott att vänta [i nästa liv]. Guds jord är så vid [att ni kan lämna ondskans rike för att få dyrka Gud i frihet]. Bara de som håller ut skall få sin [fulla] lön och mer därtill. (Quranen 39:10)

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kände till att kungen över Abessinien Ashamah Negus أصحمة النجاشي var en rättvis härskare som inte behandlade någon av sina undersåtar med orätt, så han tillät att några av hans anhängare sökte asyl i landet.

I månaden Rajab i Profetskapets femte år gav sig en grupp på tolv män och fyra kvinnor av till Abessinien. Bland utvandrarna fanns 'Uthman bin 'Affan och hans hustru Ruqaiyah, Profetens dotter. Om dessa två sade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser :

إِنَّهُمَا أَوَّلُ بَيْتٍ هَاجَرَ فِي سَبِيلِ الله بعدَ إبراهيمَ ولُوطٍ عَليهِمَا السَّلامُ .

> De är de första att utvandra för Allâhs skull sedan Ibrâhîm (Abraham) och Lût (Lot) - över dem vare frid.

De smög ut ur Mecka i skydd av den svarta nattens mörker och gav sig av mot havet där det kom sig att två båtar skulle avsegla mot deras resmål Abessinien. Nyheter om deras avvikande nådde Quraishs öron och några man sändes skyndsamt efter dem. De troende hade emellertid redan avseglat från Shuaibah mot sin tillflyktsort där de blev varmt mottagna och visade vederbörlig gästfrihet.

Samma år under Ramadhan begav sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till Helgedomen الكعبة där också en stor samling polyteister inklusive ett antal bemärkta och kända personer var närvarande. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - började med ens att recitera ur Quranens fyrtioförsta sura an-Najm سورة النجم. Allâhs vördnadsbjudande Ord sänkte sig oförmodat över dem och överväldigade dem omedelbart. Det var första gången de hörde den sanna Uppenbarelsen. För de människor som ville skymfa Uppenbarelsen hade det förnämsta tricket då den lästes upp inte bara varit att inte lyssna själva utan också att tala högljutt och oförskämt för att hindra också de sanna lyssnarna att höra. De hade för sig att de dränkte Allâhs Röst men det enda de lyckades med var att samla ihop elände åt sig själva. Allâhs Röst kan aldrig tystas.

لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾

De som framhärdar i att förneka sanningen säger [till sina meningsfränder]: "Lyssna inte på uppläsningen av Quranen! Nej, [överrösta] den med rop [och skrik] så vinner ni kanske [överhanden]!" (Quranen 41:26)

Då de obeskrivligt fascinerande Orden från Allâh kom i direkt kontakt med deras hjärtan blev de hänförda och omedvetna om den materiella världen runt omkring dem, och fångades i en total uppmärksamhet på de Gudomliga Orden i en sådan utsträckning att avgudadyrkarna då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - nådde det våldsamt gripande slutet:

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

Fall ned inför Gud och tillbe [Honom]! (Quranen 53:62)

I fullständig gudsfruktan och obefläckad hängivenhet omedvetet och i full medgörlighet föll de ned på sina ansikten. Faktum är att detta var Sanningens sagolika stund som banade sig väg genom de högmodigas förstockade själar och bespottarnas attityder. De blev bestörta när de blev varse att Allâhs Ord hade besegrat deras hjärtan och åstadkommit just det som de så ihärdigt hade försökt tillintetgöra och förinta. Deras kamrater i vantron som inte hade varit närvarande klandrade och tillrättavisade dem strängt och de började därför finna på lögner och baktala Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och påstå att han hade visat stor vördnad för deras avbilder och tillskrivit dem förbönens makt. Allt detta utgjorde desperata försök att hitta en godtagbar förklaring till att de den dagen föll ned på knä tillsammans med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Detta dåraktiga och upprörande ärekränkande beteende var naturligtvis i linje med deras hängivna vana att ljuga och smida ränker.

Nyheten om den händelsen nådde de muslimska utvandrarna i Abessinien i en något förvanskad form. De fick veta att hela Quraishs folk hade antagit islam och följaktligen gav de sig av hemåt. De anlände till Mecka i månaden Shawwal samma år. Först då de befann sig en timmes resa från Mecka fick de kännedom om de verkliga förhållandena. Vissa av dem återvände till Abessinien medan andra tog sig in i staden i hemlighet eller offentligen under någon bemärkt persons beskydd. Meckaborna hade emellertid blivit informerade om den goda gästfrihet och det varma välkomnande som muslimerna hade åtnjutit i Abessinien vilket gjorde dem högeligen harmsna. De började mäta ut än mer sträng och förfärlig misshandel och tortyr av muslimerna. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg det då som högprioriterat att låta dessa hjälplösa söka asyl i Abessinien en andra gång. Det var dock inte lika lätt denna gång eftersom Quraishs folk var synnerligen vaksamma på minsta misstänkta förflyttning från muslimernas sida. I sinom tid skötte de sina göromål alltför bra för att Quraishs folk skulle hinna omintetgöra deras flyktplaner. Gruppen av utvandrare bestod denna gång av åttiotre män och nitton - enligt vissa versioner arton - kvinnor. Huruvida 'Ammar var bland dem är fortfarande inte klarlagt.[111]

---

[111] Tafhîm-ul-Qur'ân, 5/188; Zâd al-Ma'ad, 1/24; Ibn Hisham, 1/364; Rahmat-ul-lil'alamîn, 1/61.

Quraishs ränker mot utvandrarna

Quraish kunde inte tolerera utsikten av en möjlig tillflyktsort för muslimerna i Abessinien så de skickade två pålitliga delegater - 'Amr bin al-'As och 'Abdullah bin Abi Rabi'a före omvändelsen till islam - för att kräva att flyktingarna utlämnades. De förde med sig dyra gåvor till kungen och prästerna och hade lyckats vinna över en del hovfolk till sin sida. Den hedniska delegationen gjorde gällande att de muslimska flyktingarna borde utvisas från Abessinien och utlämnas till dem. Kravet grundade man på att flyktingarna hade övergett sina förfäders religion och på att deras ledare förkunnade en religion som skilde sig såväl från deras egen som från kungens.

Kungen kallade då muslimerna till hovet och bad dem förklara sin religion. De muslimska utvandrarna hade beslutat sig för att berätta hela sanningen oavsett vilka konsekvenserna skulle bli. Ja'far bin Abi Talib ställde sig upp och talade till kungen i följande ordalag:

Konung! Vi var störtade i okunskapens och barbariets djup. Vi dyrkade avbilder, vi levde i oanständighet, vi åt dött kött, vi utsade vederstyggligheter, vi åsidosatte alla känslor av mänsklighet och gästfrihetens och grannsämjans plikter. Vi kände ingen annan lag än den starkes rätt då Allâh bland oss upphöjde en man om vars börd, sannfärdighet, hederlighet och renhet vi alla var medvetna. Han kallade oss till Allâhs Enhet och lärde oss att inte sätta någonting vid Hans sida. Han förbjöd oss att dyrka avbilder och anbefallde oss att tala sanning, att vara trogna våra åligganden, att vara barmhärtiga och att beakta grannars, vänners och släktingars rättigheter. Han förbjöd oss att tala illa om kvinnor och att nyttja det som tillhör de föräldralösa. Han beordrade oss att fly synden och avstå det onda, att förrätta bön, ge allmosor och fasta. Vi tror honom och vi har accepterat hans läror och hans anbefallning att dyrka Allâh och inte sätta någonting vid Hans sida, och vi har tillåtit vad Han har tillåtit och vi har förbjudit vad Han har förbjudit. På grund av detta har vårt folk vänt sig mot oss och förföljt oss för att få oss att överge dyrkan av Allâh och återvända till att dyrka avbilder och andra vederstyggligheter. De har plågat och skadat oss och då vi inte kan känna någon säkerhet bland dem har vi kommit till ert land och hoppas att ni vill skydda oss från förtryck.

Kungen blev mycket imponerad av dessa ord och bad muslimerna återge något av Allâhs Uppenbarelse. Ja'far reciterade de inledande verserna i Sûrah Maryam سورة مريم (kapitel 19 - Maria) i vilka återfinns såväl berättelsen om

Yahyâs (Johannes) och 'Îsâs (Jesus) födelser som skildringen av hur Maryam (Maria) mirakulöst fick mat. Konungen, och hans biskopar, rördes då till tårar som rullade nerför kinderna och till och med blötte ner hans skägg. I detta ögonblick utropade Negus att "det förefaller som om dessa ord och de som uppenbarades för 'Îsâ (Jesus) är strålar från ett ljus som har sitt ursprung i samma källa." Han vände sig till de modfällda delegaterna från Quraish och sa: "Jag är rädd att jag inte kan överlämna dessa flyktingar till er. De är fria att leva och utöva sin religion som de behagar i mitt rike."

Följande dag gick de två delegaterna åter till kungen och sa att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans anhängare smädade 'Îsâ المسيح (Jesus). Muslimerna kallades åter och frågades vad de tänkte om 'Îsâ (Jesus). Ja'far ställde sig återigen upp och svarade: "Vi talar om 'Îsâ (Jesus) på det sätt som vår Profet - över honom vare Guds frid och välsignelser - har lärt oss, dvs. att han är Allâhs tjänare, Hans sändebud, Hans ande och Hans Ord inandat i Maryam (Maria)." Konungen anmärkte genast att "så tror vi också. Välsignad vare du och välsignad vare din lärare." Sedan vände han sig mot de ogillande delegaterna och sina biskopar som blivit arga och sa: "Ni kan rasa som ni vill men 'Îsâ (Jesus) är ingenting annat än det som Ja'far sa om honom." Han försäkrade muslimerna om fullt skydd och vände sig sedan åter mot delegaterna från Quraish och de gåvor de fört med sig och skickade iväg dem. Muslimerna kom oantastade att leva i Abessinien under ett antal år innan de återvände till Medina.[112]

Quraishs illvilliga avsikter slog på detta sätt tillbaka på dem själva och deras ränker misslyckades helt. De fick tillfullo veta att det agg de hyste mot muslimerna inte kunde få utlopp annat än inom deras egen inflytandesfär i Mecka. De började nu konsekvent nära en fruktansvärd tanke om att på diverse brutala sätt en gång för alla tysta den nya Kallelsens sakförare, eller i värsta fall mörda honom. En envis svårighet som normalt stämde alla försök i den riktningen fanns dock förkroppsligad i Profetens farbror Abu Talib och det mäktiga sociala anseende han åtnjöt som gav sin brorson fullt beskydd och stöd. Meckas hedningar bestämde sig därför för att en andra gång ta kontakt med Abu Talib och insistera på att denne satte stopp för sin brorsons verksamhet, vilken om den fick fortgå okontrollerad skulle, som de sa, blanda in honom i allvarliga fientligheter. Abu Talib var djupt bekymrad över det öppna hotet, brytningen med sitt folk och deras fientlighet men

[112] Ibn Hisham, 1/334-338.

han hade inte råd att också överge Budbäraren - över honom var Guds frid och välsignelser. Han sände bud efter sin brorson, berättade för honom vad folket hade sagt och utbrast: ”Skona mig och dig själv och lägg inte på mig en börda som jag inte kan bära.” Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hörde detta trodde han att farbrodern skulle svika och inte längre ge honom sitt stöd och han svarade:

يا عَمِّ ، واللهِ لَوْ وضَعُوا الشَّمْسَ في يميني والقَمَرَ في يَساري على
أنْ أتْـرُكَ هذا الأمرَ - حَتى يُظْهِرَهُ الله أو أهلَكَ فيه - مَا تَرَكْتُهُ ، ثُمَّ
اسْتَعبَرَ وبكى ، وقَام ، فَلَمّا ولى نَاداهُ أبو طالب فلما أقبَلَ قال لهُ :
اذْهَبْ يا ابنَ أخِي فقُل ما أحبَبْتَ ، فوالله لا أسَلِّمُكَ لِشَيءٍ أبَداً .

”Farbror! Vid Allâh, om de så skulle ge mig solen i min högra hand och månen i min vänstra på villkor att jag övergav den väg jag valt - innan Allâh har gjort mig segerrik, eller jag förgås, överger jag den inte.” Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - reste sig och vände sig om då hans farbror kallade på honom och sa, ”Kom tillbaka, min brorson”, och när han kom tillbaka sa han, ”gå iväg och förkunna det du vill, ty jag kommer vid Allâh aldrig att överge dig.”

Han reciterade sedan ett par rader fyllda med innebörder om fullt stöd till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och absolut tillfredsställelse med den väg som hans brorson hade stakat ut för Arabien.[113]

Quraish kontaktar Abu Talib ännu en gång

Quraish förstod att Allâhs Budbärare - över honom vare Guds frid och välsignelser - fortfarande höll fast vid sin Kallelse och insåg att Abu Talib aldrig skulle överge sin brorson även om det skulle åsamka honom deras fiendskap. Några av dem sökte åter upp honom i sällskap med en ung man vid namn ‘Amarah bin al-Walîd bin al-Mughîrah och sa: ”Abu Talib! Vi har till dig med oss en intelligent pojke i sin ungdoms blom för att du ska kunna nyttja hans huvud och hans styrka och ta honom som son i utbyte mot din brorson som har satt sig emot din religion, förorsakat social oro och funnit fel i din livsstil, så att vi kan döda honom och befria dig från de ändlösa

[113] Ibn Hisham, 1/265.

bekymmer han har förorsakat. En man mot en man." Abu Talib svarade: Det är sannerligen en orättvis affär ni föreslår. Ni ger mig er son för att uppfostras och jag ger er min son för att dödas! Det är vid Allâh något häpnadsväckande!" En person i delegationen vid namn al-Mut'im bin 'Adi avbröt och sa att Quraishs förslag var rimligt eftersom "de endast ville hjälpa dig att bli av med källan till problemen, men som jag förstår är du fast besluten att vägra att ta emot deras tjänster." Abu Talib avböjde naturligtvis alla deras erbjudanden och bjöd dem att göra vadhelst de önskade.[114] Historiskt material ger oss inte exakt datum för dessa två möten men de förefaller högst sannolikt ha ägt rum under Profetskapets sjätte år och med en kort tid emellan dem.

Tyrannernas beslut om att mörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -

När nu alla Quraishs planer och konspirationer hade misslyckats återgick de till sin gamla metod att förfölja och pläga muslimerna än mer brutalt än tidigare. De började också nära en tanke om att mörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Tvärtemot deras förväntningar bidrog den nya metoden och själva tanken till att konsolidera Kallelsen till islam och till att stärka den med omvändelsen av två av Meckas pålitliga och mäktiga hjältar - Hamzah bin 'Abdul-Muttalib och 'Umar bin al-Khattab - må Allâh vara nöjd med dem.

'Utaibah bin Abi Lahab närmade sig en gång Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och skrek synnerligen utmanande och fräckt: "Jag tror inte på 'vid den sjunkande stjärnan' والنجم إذا هوى (Quranen 53:1) eller 'därefter närmade han[115] sig دنا فتدلى (Quranen 53:8).' Jag tror med andra ord inte på Quranen." Därefter började han egenmäktigt attackera Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och bar hand på honom, rev sönder hans skjorta och skickade iväg en spottloska som emellertid missade Profetens vördade ansikte. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - åkallade då Guds vrede och bad:

اَللّهُمَّ سَلِّطْ عَلَيهِ كَلْباً مِنْ كِلابِكَ .

Allâh! Skicka en av Dina hundar på honom.

---

[114] Ibn Hisham, 1/266.

[115] Dvs. Jibrîl (Gabriel), Uppenbarelsens ängel. (övers. anm.)

Allâh svarade positivt på Muhammads bön och det skedde på följande sätt: Det kom sig en gång att 'Utaibah tillsammans med några landsmän från Quraish gav sig av mot Syrien och övernattade i az-Zarqa'. Till 'Utaibahs stora fasa närmade sig där ett lejon gruppen och han erinrade sig genast Muhammads ord i sin bön och utbrast: "Ve dig min broder! Detta lejon kommer att sluka mig precis som Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - - bad om. Han har förvisst dödat mig i Syrien medan han är i Mecka." Lejonet rusade sannerligen fram som en blixt, nappade åt sig 'Utaibah och krossade hans skalle.[116]

Det har också rapporterats att en hopplös avgudadyrkare från Quraish vid namn 'Uqbah bin 'Abi Mu'ait en gång då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - föll ned på ansiktet i bön trampade på hans nacke tills ögonen stod ut.[117]

Fler uppgifter rapporterade av Ibn Ishaq vittnar om tyrannernas djupt förankrade avsikt att mörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Islams ärkefiende Abu Jahl vände sig vid ett tillfälle till sina medbrottslingar med följande ord:

Quraish! Det förefaller som om Muhammad är fast besluten att fortsätta söka fel i vår religion, nedvärdera våra förfäder, misskreditera vårt sätt att leva och skymfa våra gudar. Vid vår gud vittnar jag om att jag för att en gång för alla göra er kvitt Muhammad ska ta en tung sten och släppa den på hans huvud då han ligger på sitt ansikte i bön. Jag fruktar inte vad hans klan Banu 'Abd Manaf kan ta sig till.

Det ohyggligt olyckliga auditoriet godkände planen och uppmuntrade honom att översätta den i en avgörande handling.

På morgonen följande dag låg Abu Jahl och väntade på att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle anlända för att förrätta bön. Quraishs folk inväntade nyheter i sina samlingslokaler. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - föll ned på sitt ansikte i bön närmade sig Abu Jahl med den stora stenen för att realisera sin onda avsikt. Han hann inte mer än närma sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ett stycke förrän stenen föll ur hans krampaktiga grepp och han vit i ansiktet och skakande ryggade tillbaka. De människor som bevittnat det hela skyndade

---

116 Tafhîm-ul-Qur'ân, 6/522; citerad från al-Isti'ab, al-Isaba, Dala'il an-Nubuwwah, etc.

117 Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 113.

därpå fram till honom och frågade hur det var fatt. Han svarade: "När jag närmade mig gensköt en till storleken onormal kameltjur med fasansfulla hörntänder som nästan förintade mig." Ibn Ishaq rapporterade att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kommenterade händelsen med följande ord: "Det var Jibrîl (Gabriel) - över honom vare frid. Om Abu Jahl hade gått närmare hade han dödat honom."[118] Quraish ville inte ta till sig varningen utan tanken om att mörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - närdes tvärtom fortfarande i deras orättfärdiga hjärtan. 'Abdullah bin 'Amr bin al-'As rapporterade att några personer ur Quraish befann sig på en plats som kallades al-Hijr och beklagade sig över att de hade varit alltför tålmodiga med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som då plötsligt dök upp och började cirkulera på sitt vanliga sätt. De började vinka åt honom och framkasta sarkastiska kommentarer men han förblev tyst två vändor. Under den tredje stannade han och tilltalade de otrogna:

أَتَسْمَعُون يَامَعشَرَ قُريش ، أمَا والذي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَقَدْ جِئْتُكُمْ بالذَّبْح ، فَاَخَذَتِ القَومَ كلِمَتَهُ ، حتى مَا مِنْهُمْ رَجُلٌ إلا كَانما عَلى رَأْسِهِ طَائِرٌ واقِعٌ حتى إنَّ أشَدَّهُم فِيَهِ لَيُرَفِّئُوهُ باحْسَنِ ما يجدُ ، ويقولُ: انْصَرِفْ يا أبا القَاسِمِ ، فوالله ما كُنْتَ جَهُولاً .

"Quraish! Lyssna, jag svär vid Allâh i Vars Hand min själ ligger att ni en dag kommer att slaktas." Så fort Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade yttrat sina ord om slakt blev de alla bestörta och bytte till en ny språkdräkt, som med en anstrykning av fruktan och även skräck försökte stilla hans vrede och blidka honom genom att säga: "Du kan gå din väg Abul Qasim, ty du har aldrig varit dåraktig."[119]

'Urwa bin az-Zubair berättade: Jag bad Abdullah bin 'Amr bin al-'As att berätta för mig det värsta som hedningarna gjorde mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han sa: "Medan Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad i al-Hijr i al-Ka'bah kom 'Uqbah bin al-Mu'ait och virade sin klädnad runt Profetens hals och drog våldsamt åt.

[118] Ibn Hisham, 1/298.
[119] Ibn Hisham, 1/289.

Abu Bakr tog tag i honom och knuffade undan honom från Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sa: "Vill du döda en man bara därför att han säger att hans Herre är Allâh?"[120]

Hamza bin 'Abdul-Muttalibs omvändelse

I en dyster atmosfär hemsökt av orättfärdighetens och tyranniets mörka moln sken vid horisonten ett lovande ljus för de förtryckta - Hamza bin 'Abdul-Muttalibs حمزة بن عبد المطلب omvändelse i månaden Dhul-Hijjah under Profetskapets sjätte år. Det rapporteras att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - en dag satt på Safas lilla höjd då Abu Jahl kom att passera och klankade på den religion som han förkunnade. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - förblev dock tyst och yttrade inte ett ord. Abu Jahl fortsatte ohejdat, tog upp en sten och spräckte huden på Profetens huvud som började blöda. Angriparen gav sig sedan av för att förena sig med Quraish på deras samlingsplats. Det hände sig så att Hamzah som var på hemväg efter en jakttur efter en kort stund med sin båge på axeln passerade samma väg. En slavflicka tillhörande 'Abdullah bin Jada'an som hade bevittnat Abu Jahls tilltag berättade hela historien om attacken på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - för honom. Då Hamzah hörde detta blev han djupt förorättad och skyndade till al-Ka'bah där han på Helgedomens gårdsplan fann Abu Jahl sittande tillsammans med ett sällskap från Quraish. Hamzah rusade på honom och slog våldsamt bågen i hans huvud och sa: "Ah! Du har skymfat Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Också jag följer hans religion och bekänner det han förkunnar." Bani Makhzums män skyndade till hjälp och män från Bani Hashim ville ingripa men Abu Jahl skickade iväg dem och sa: "Låt Abu 'Ummarah vara, jag smädade vid Allâh skamlöst hans brorson."[121] Hamzas omvändelse hade faktiskt sin grund i stoltheten hos en man som inte kunde acceptera att andra förödmjukade en släkting till honom. Allâh renade dock senare hans natur och han lyckades få tag i det mest pålitliga fästet (Tron på Allâh). Han kom att visa sig bli en källa till väldig styrka för den islamiska tron och dess anhängare.[122]

---

120 Sahih al-Bukhari, 1/544.

121 Ibn Hisham, 1/291; Rahmat-ul-lil'alamîn, 1/68; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 66.

122 Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 101.

'Umar bin al-Khattabs omvändelse

'Umar bin al-Khattabs omvändelse i månaden Dhul-Hijjah under Profetskapets sjätte år tre dagar efter Hamzah var en annan avgörande förstärkning av den islamiska styrkan.[123] Han var en beslutsam man med oförfärat mod, fruktad och respekterad i Mecka och en bitter motståndare till den nya religionen. Traditionen avslöjar att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - en gång lyfte sina händer i bön och sa:

اللَّهُمَّ أعِزَّ الإسْلامَ بِأحَبِّ الرَّجُلينِ إليكَ ، بِعُمَرَ بْنِ الخَطَّابِ أو بِأبي جَهْلِ بن هِشامٍ .

> Allâh! Ge islam särskild styrka genom den du älskar mest av 'Umar bin al-Khattab och Abu Jahl bin Hisham.

Det blev uppenbarligen 'Umar som fick åtnjuta det privilegiet.[124]

Ur en granskning av de åtskilliga versioner som talar om 'Umars omvändelse kan vi med säkerhet dra slutsatsen att ett antal motsägelsefulla känslor stred med varandra i hans själ. Å ena sidan högaktade han sitt folks traditioner och hade för vana att delta i vinorgier. Å andra sidan beundrade han storligen muslimernas karaktärsstyrka och oeftergivliga hängivenhet för sin tro. Dessa två extremer skapade en slags skepticism i hans sinne och fick honom till och från att luta åt att de islamiska lärorna kunde ge livet ett bättre och mer helgat innehåll. Det var därför som han ständigt drabbades av ursinnesattacker på vilka omedelbart följde oväntad kraftlöshet.[125] Berättelserna om hans omvändelse är på det hela taget mycket intressanta och föranleder oss att göra en lite mer detaljerad granskning.

En dag begav sig 'Umar bin al-Khattab från sitt hem till Helgedomen där han fick se Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förrätta bön och hörde honom recitera den Heliga Quranens Sûrah al-Hâqqah سورة الحاقة (kapitel 69 - Sanningens stund). Allâhs Ord tilltalade honom och rörde vid de innersta cellerna i hans hjärta. Han kände att de härrörde från en unik förlaga och han började ifrågasätta sitt folks påståenden om Quranen som mänskligt författad poesi eller en spåmans ord. Profeten - över honom vare

---

123 Tarîkh 'Umar bin al-Khattab, s. 11.

124 At-Tirmidhi, 2/209.

125 Fiqh as-Sîrah, s. 92-93.

Guds frid och välsignelser - fortsatte sin recitation:

إِنَّهُۥ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾

Förvisso är detta ett Ädelt Sändebuds ord, inte ord av en poet - få är de ting ni tror på! - Inte heller ord av en spåman - få är de ting ni ägnar eftertanke åt! [Detta] är en uppenbarelse från världarnas Herre! (Quranen 69:40-43)

I det ögonblicket genomträngde islam hans hjärta.[126] De förislamiska tendensernas mörka lager, den djupt rotade traditionella trångsyntheten såväl som den blinda förfadershedern överskuggade dock essensen i den mäktiga Sanning som sakta men säkert började finna sin väg till hans hjärta. Han framhärdade därför i sina illdåd mot islam och dess anhängare utan att tänka på den rena och mot människans natur trogna känsla som fanns bakom den förislamiska okunskapens och mentalitetens bräckliga yta. Hans hetsiga humör och överdrivna fientlighet mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick honom en dag att lämna sitt hem med svärd i hand i avsikt att mörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han var rasande och vandrade i ursinne och vredesmod. Nu'aim bin 'Abdullah som var en vän till 'Umar träffade honom av en händelse på vägen. Vad hade orsakat så mycken upprördhet och vem skulle den drabba, frågade han nonchalant. 'Umar sa rasande: "Att förgöra Muhammad, den kättaren som har förstört Quraishs enhet, slagit hål på deras religion, funnit dårskap hos deras vise och hädat deras gudar."

"'Umar, jag försäkrar dig, din själ har bedragit dig, tror du att Banu 'Abd Manaf skulle låta dig vandra vidare på jorden om du slår ihjäl Muhammad? Varför tar du inte hand om din egen familj först och leder dem rätt?"

"Vilka i min släkt?" frågade 'Umar argt.

"Din svåger och din syster har avfallit, dvs. de har blivit anhängare till Muhammad och övergett din religion."

---

126 Tarîkh 'Umar bin al-Khattab, s. 6.

'Umar styrde då sina steg mot systerns hem. Då han närmade sig hörde han Khabbab bin Aratts röst som läste Quranens Sûrah Tâ-Hâ سورة طه för dem båda. Då Khabbab hörde 'Umars fotsteg drog han sig undan till ett annat rum. 'Umars syster Fatimah tog bladet och gömde det. 'Umar hade dock redan hört rösten. "Vad var det för ljud jag just hörde?" skrek Khattabs son medan han i vredesmod klev in. Både hans syster och hennes man svarade, "Du hörde ingenting." "Nej," sa han och svor vilt, "jag har hört att ni har avfallit." Han kastade sig över sin svåger och misshandlade honom svårt men Fatimah rusade till sin mans undsättning. 'Umar vände sig då mot sin syster och slog henne i huvudet. Mannen och hustrun kunde nu inte behärska sig utan utropade med hög röst: "Ja, vi är muslimer, vi tror på Allâh och Hans Sändebud Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - så gör vad du vill." När 'Umar såg sin kära systers ansikte höljt i blod mjuknade han och sa: "Låt mig se vad ni läser så att jag kan förstå vad Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - har fört med sig." Fatimah var nöjd med försäkringen men sa: "Min bror, du är på grund av din avgudadyrkan oren och ingen annan än de rena får röra vid det. Gå först och tvätta dig. " Han gjorde så och tog sedan bladet och läste Sûrah Tâ-Hâs första verser fram till:

إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ
لِذِكْرِي ﴿١٤﴾

Jag är Gud. Ingen gudom finns utom Jag. Dyrka Mig därför och förrätta bönen för att minnas Mig! (Quranen 20:14)

'Umar läste verserna med stort intresse och blev mycket hänförd av dem. "Så enastående det är, och så förfinat. Var snäll och led mig till Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser -," sa han. Då Khabbab hörde detta kom han fram ur sitt gömställe och sa, "'Umar, jag hoppas att Allâh har svarat på Profetens - över honom vare Guds frid och välsignelser - bön, ty jag hörde honom säga: 'Allâh! Ge islam styrka genom antingen 'Umar bin al-Khattab eller Abu Jahl bin Hisham'." 'Umar begav sig sedan till ett hus i Safa där Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade hållit möten tillsammans med sina Följeslagare. 'Umar kom fram till platsen med svärdet i sin hand. Han knackade på dörren. Profetens - över honom vare Guds frid och välsignelser - Följeslagare tittade ut för att se vem inkräktaren

var. En av dem kikade ut genom en springa i dörren, snubblade bakåt och utbrast: "Det är 'Umar med sitt svärd." Hamzah skingrade sina fränders fruktan genom att säga: "Släpp in honom. Som en frände är han välkommen. Som en fiende kommer han att få sitt huvud avhugget med sitt eget svärd." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad sina Följeslagare att öppna dörren. In steg Khattabs son. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - steg fram för att ta emot den fruktansvärde besökaren, tog honom vid hans kläder och svärdsskida och frågade om anledningen till hans besök. På detta svarade 'Umar: "Jag har kommit till dig för att tro på Allâh och Hans Sändebud och på det som han har överbringat från sin Herre." Fyllda av glädje ropade Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans Följeslagare ut: "Allâhu Akbar الله أكبر (Allâh är Större)!"[127]

'Umars omvändelse var en verklig triumf för islams sak. Så genomgripande och omedelbar var effekten av den på den rådande situationen att de troende som dittills hade dyrkat Allâh inom fyra väggar i hemlighet, nu samlades och öppet förrättade sin tillbedjan i Helgedomen själv. Detta förhöjde deras sinnesstämning samtidigt som fruktan och oro började lägra sig över Quraish.

Med stöd hos 'Umar - må Gud vara nöjd med honom - refererar Ibn Ishaq: "Då jag hade antagit islam mindes jag Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - ärkefiende Abu Jahl. Jag gav mig av och knackade på hans dörr. Då han kom ut för att träffa mig berättade jag genast att jag hade antagit islam. Han slängde omedelbart igen dörren och stämplade avvisande min handling som avskyvärd och mitt ansikte som motbjudande."

'Umars omvändelse orsakade en hel del uppståndelse i Mecka så att vissa stämplade honom som en avfälling. Han vacklade likväl aldrig i tron utan framhärdade tvärtom i sitt ställningstagande också då han svävade i livsfara. Quraishs polyteister marscherade en gång mot hans hem i avsikt att mörda honom. 'Abdullah bin 'Umar - må Gud vara nöjd med honom - refererade:

Då 'Umar i skräck befann sig i sitt hem kom al-'As bin Wa'il as-Sahmy Abu 'Amr iklädd en broderad mantel och en skjorta med sömmar i silke. Han tillhörde Bani Sahm som var våra allierade under okunskapens förislamiska period. Al-'As sa till 'Umar: "Vad är det med dig?" Han svarade: "Ditt folk

---

[127] Tarîkh 'Umar bin al-Khattab, s. 7-11; Ibn Hisham, 1/343.

lovar att döda mig om jag blir muslim." al-'As sa: "Ingen kommer att skada dig när jag har givit dig skydd." al-'As gick så ut för att möta allt folk som flödade i hela dalen. Han sa: "Vart är ni på väg?" De svarade: "Vi vill ha al-Khattabs son som har antagit islam." al-'As sa: "Det finns inget sätt för någon att röra honom." Och folket drog sig tillbaka.[128]

I förhållande till muslimerna i Mecka fick 'Umars omvändelse en annan enorm inverkan. Med stöd hos Ibn al-'Abbas berättar Mujahid att han då han frågade 'Umar bin al-Khattab varför han hade givits epitetet al-Farouq الفاروق (han som skiljer sanning från lögn) fick svaret: "Efter att jag hade antagit islam frågade jag Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser : 'Är vi inte på rätt väg här och i det Efterkommande?' Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: 'Visst är du det! Jag svär vid Allâh i Vars Hand min själ ligger att du är rätt i denna värld och i det Efterkommande.' Jag frågade då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser : 'Varför måste vi då bedriva lönnlig verksamhet. Jag svär vid Allâh Som har sänt dig med sanningen att vi ska lämna våra gömställen och offentligt förkunna vår helgade sak.' Vi begav oss då ut i två grupper med Hamzah som ledare för den ena och jag för den andra. Vi satte kurs mot Moskén i fullt dagsljus. Då Quraishs polyteister fick syn på oss bleknade deras ansikten och blev mäkta sorgsna och förbittrade. Det var vid det tillfället som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav mig epitetet al-Farouq." Ibn Mas'ud - må Gud vara nöjd med honom - berättade att de (muslimerna) aldrig hade kunnat förrätta sina religiösa plikter inne i Helgedomen innan 'Umar antog islam.[129]

Suhaib bin Sinan - må Gud vara nöjd med honom - sa i samma sammanhang att det var först efter 'Umars omvändelse som vi började förkunna Kallelsen och fritt samlas kring och cirkulera runt Helgedomen. Vi hade till och med mod att ge igen för några av de orättvisor som begåtts mot oss. I samma sammanhang sa Ibn Mas'ud: "Vi har stärkts oerhört sedan 'Umar antog islam."

---

128 Sahih al-Bukhari, 1/545; Ibn Hisham, 1/349.

129 Ibn Hisham; Tarîkh 'Umar bin al-Khattab, s. 13; Mukhtasar as-Sîrah, s. 103.

Quraishs representant förhandlar med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser

Kort efter omvändelsen av dessa två kraftfulla hjältar, Hamzah bin 'Abdul-Muttalib och 'Umar bin al-Khattab - må Gud vara nöjd med dem -, började tyranniets och förtryckets moln skingras och polyteisterna insåg att det inte var någon god idé att mäta ut tortyr för muslimerna. De började följaktligen leda sin kampanj in på ett annat spår. De autentiska nedteckningarna av Profetens - över honom vare Guds frid och välsignelser - biografi visar att det hade slagit Meckas ledare att försöka vinna Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - genom hans ärelystnad. De ansatte honom därför då och då med lockelser. Några av de betydande männen i Mecka samlades en dag på al-Ka'bahs område och 'Utbah bin Rabi'a, som var en av deras ledare, erbjöd sig att närma sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sluta ett avtal med honom som gick ut på att de gav honom vadhelst han önskade av världslig rikedom på villkor att han höll tyst och slutade förkunna sin nya tro. Quraishs folk gav bifall till hans förslag och uppdrog åt honom att utföra uppgiften. 'Utbah närmade sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och tilltalade honom i följande ordalag:

Vi har inte sett någon annan arabisk man föra med sig en sådan olycka till ett folk som du har gjort. Du har grovt förolämpat våra gudar och vår religion, beskyllt våra förfäder och vise för gudlöshet och fel och sått split bland oss. Du har inte sparat någon möda för att anstränga förhållandet mellan oss. Är det så att du gör allt detta i utsikt att vinna rikedom går vi nu samman för att ge dig större rikedomar än hittills någon medlem ur Quraish har ägt. Är det ärelystnad som driver dig gör vi dig till vår ledare. Önskar du kungavärdighet ger vi dig det. Är det så att du är i en ond andes våld, en ande som tycks förfölja och behärska dig så att du inte kan skaka av dig dess ok, är vi beredda att låta kalla på skickliga läkare för att bota dig.

"Är du färdig?" frågade Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och då han fått det bekräftat sa han:

حم ﴿١﴾ تَنزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا
عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي
آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ إِنَّنَا عَامِلُونَ ﴿٥﴾

> *Hâ mîm. [Detta är] uppenbarat av den Nåderike, den Barmhärtige - en Skrift vars budskap är avfattat i en fast och klar förkunnelse på arabiskt språk till nytta för de insiktsfulla, med varsel om hopp och glädje - och med ord till varning. Men de flesta [människor] vänder sig bort och vill inte lyssna [när den läses högt], och de säger: "Våra hjärtan är övertäckta så att dina ord inte når fram, och våra öron har täppts till och ett hinder har rests mellan oss och dig. Handla nu [som du anser bäst]; vi skall handla [som vi anser bäst]!"* (Quranen 41:1-5)

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - fortsatte att recitera kapitlet medan 'Utbah med handen bakom ryggen som stöd lyssnade uppmärksamt. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - nådde den vers som föreskriver prostration föll han ögonblickligen ner på sitt ansikte. Därefter vände han sig till 'Utbah och sa: "Ja, Abu al-Walîd! Du har hört mitt svar och du är nu fri att göra vadhelst du önskar." 'Utbah drog sig då tillbaka till sina stamfränder för att underrätta dem om Profetens inställning. Då de såg honom svor de på att hans anlete visade en helt annan fattning än det hade haft innan han mötte Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. 'Utbah redogjorde genast för detaljerna i det han hade sagt och det svar han hade fått och tillade:

Jag har aldrig hört något som liknar det han reciterade. Det handlade absolut inte om varken poesi eller trolldom och inte heller om spådomar. Quraish! Jag uppmanar er att beakta mitt råd och ge denne man full frihet att genomdriva sina syften, i vilket fall ni också lugnt kan lösgöra er från honom. Jag svär att hans ord bär på ett unikt Budskap. Om de andra araberna gör er kvitt honom besparas ni besväret. Om han å andra sidan kommer till makten över araberna kan ni sola er i hans kungavärdighet och dela hans makt.

Dessa ord föll naturligtvis för döva öron och tilltalade inte de otrogna som kastade glåpord efter honom och påstod att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade förhäxat honom.[130]

En annan version av samma händelse berättar att 'Utbah uppmärksamt lyssnade till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tills han började recitera Allâhs Ord:

[130] Ibn Hisham, 1/293, 294.

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِّثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

Men säg, om [lyssnarna] drar sig undan: "Jag varnar er för en katastrof som den [som förintade stammarna] 'Ād och Thamûd!" (Quranen 41:13)

I detta ögonblick ställde sig 'Utbah upp i panik och chock och lade sin hand över Profetens mun och bönföll honom: "I Allâhs namn och vid våra släktband ber jag dig sluta på det att inte katastrofen ska drabba Quraishs folk." Därpå återvände han skyndsamt till sina stamfränder och gav dem besked om vad han hade hört.[131]

Abu Talib kallar samman Bani Hashim och Bani al-Muttalib

De nya och välkomna förändringarna till trots hade Abu Talib fortfarande en djup föraning om fara för sin brorson. Han tänkte noga över den tidigare serien av incidenter inklusive 'Amarah bin al-Walîds förslag till bytesaffär, Abu Jahls sten, 'Uqbahs försök att strypa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, och slutligen (före omvändelsen) 'Umars avsikt att mörda Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Den kloke mannen förstod att allt detta otvetydigt tydde på en allvarlig komplott som kokats ihop för att ignorera hans position som beskyddare av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och offentligt mörda den senare. Om ett sådant läge uppstod var Abu Talib fullt övertygad om att varken 'Umar eller Hamzah skulle vara till någon hjälp, deras sociala makt till trots.[132]

Abu Talib hade rätt. Polyteisterna hade utverkat en väl genomtänkt plan för att mörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och gaddade ihop sig för att sätta den i verket. Han kallade därför samman sina släktingar i Bani Hashim och Bani al-Muttalib, dvs. 'Abd Manafs ättlingar, och manade dem att immunisera och skydda hans brorson. Alla bland dem, troende såväl som icketroende, reagerade positivt med undantag för Abu Talibs bror Abu Lahab som lierade sig med avgudadyrkarna.

[131] Tafsîr Ibn Kathir, 6/159-161.

[132] Ibn Hisham, 1/269; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 106.

Allmän social bojkott

INOM LOPPET AV MINDRE ÄN fyra veckor ägde fyra händelser av särskild betydelse rum - Hamzahs omvändelse, 'Umars omvändelse, Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - vägran att gå med på någon slags kompromiss och till sist den pakt som slöts mellan Banu Muttalib och Banu Hashim för att göra Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - oåtkomlig och skydda honom från alla förrädiska försök att mörda honom. Polyteisterna var förbryllade och osäkra på hur de skulle göra för att bli kvitt detta envisa och obevekliga hinder som hade kommit för att slå deras traditionella tillvaro i spillror. De hade redan insett att ett mord på Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle resultera i att deras eget blod också ymnigt skulle flyta i Meckas dalar och att de utplånades. Med hänsyn tagen till dessa fasliga utsikter tillgrep de motvilligt en annan orättfärdig strategi som inte inbegrep mord.

EN ORÄTTVISANS OCH AGGRESSIONENS PAKT

Meckas hedningar sammankallade ett möte på en plats kallad Wadi al-Muhassab och bildade en konfederation som var fientlig mot både Bani Hashim och Bani al-Muttalib. De fattade beslut om att inte göra några affärer eller knyta några äktenskapliga band med dem. Sociala kontakter, besök och alla former av verbal kommunikation med Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans anhängare skulle avbrytas tills Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - överlämnades till dem för att dödas. Artiklarna i deras proklamation som uppmanade till skoningslöas åtgärder mot Bani Hashim skrevs ut av Baghîd bin 'Amir bin

Hashim och hängdes upp i al-Ka'bah. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - åkallade Allâhs förbannelse över Baghîd vars hand senare blev förlamad.[133]

Abu Talib analyserade klokt och lugnt situationen och bestämde sig för att dra sig tillbaka till en dal i Meckas östra utkanter. Banu Hashim och Banu al-Muttalib som anslöt sig fann sig sålunda från början av månaden Muharram under det sjunde året av Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - uppdrag fram till det tionde året, dvs. under en treårsperiod, inträngda i ett smalt pass شعب ابي طالب (Abu Talibs Shi'b). Det var en kvävande belägring. Livsmedelstillförseln upphörde i stort sett helt och de instängda ställdes inför väldiga umbäranden. Avgudadyrkarna köpte upp alla livsmedel som fördes in i Mecka så att de inte skulle nå människorna i ash-Shi'b som var så pressade att de var tvungna att äta djurhudar och löv från träden. Skrik från små barn som led av hunger hördes regelbundet. Ingenting ätbart nådde fram till dem med undantag för vissa begränsade mängder mat som vid några enstaka tillfällen smugglades in av medlidsamma meckabor. Under "de förbjudna månaderna" då fientligheter enligt tradition skulle upphöra lämnade de sin isolering och köpte livsmedel som kom utifrån Mecka. Maten var dock så orimligt dyr att deras finasiella situation gjorde det svårt att kunna få tillgång till den.

Hakîm bin Hizam var en gång på väg för att smuggla lite vete till sin faster Khadijah - må Gud vara nöjd med henne - då Abu Jahl genskjöt honom och försökte hindra honom. Först när al-Bukhtari lade sig i lyckades Hakîm nå sitt mål. Abu Talib var oerhört bekymrad över sin brorsons personliga säkerhet. Närhelst folk drog sig tillbaka för att sova bad han Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att lägga sig vid hans plats, men då de andra föll i sömn beordrade han honom att byta plats, allt för att lura en eventuell lönnmördare.

Mot alla odds höll Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - fast vid sin linje och hans beslutsamhet och hans mod vacklade aldrig. Han fortsatte att gå till al-Ka'bah för att offentligt förrätta sin bön. Han tog varje tillfälle i akt för att predika för utomstående som besökte Mecka i affärer eller för vallfärd under de helgade månaderna och särskilda perioder för sammankomster.

---

133 Zâd al-Ma'ad, 2/46.

Situationen gav i längden upphov till split mellan de olika grupperna i Mecka vilka ju med blodsband var knutna till de belägrade. I månaden Muharram under Muhammads - över honom vare Guds frid och välsignelser - uppdrags tionde år sprack pakten efter tre års belägring. Hisham bin 'Amr, som brukade smuggla mat till Bani Hashim under nätterna, gav sig iväg för att träffa Zuhair bin Abi Omaiyah al-Makhzoumy och förebrådde honom för att ha gett efter för den oacceptabla behandling som hade beståtts hans farbröder i exil. Den senare åberopade maktlöshet men accepterade att arbeta med Hisham och bilda en påtryckningsgrupp som skulle åstadkomma en befrielse av de belägrade. Med familjeförbindelser som grundläggande motivation uppstod en grupp på fem personer vars mål var att upphäva pakten och förklara alla klausuler ogiltiga. De var Hisham bin 'Amr, Zuhair bin Abi Omaiyah, al-Mut'im bin 'Adi, Abu al-Bukhtari och Zam'a bin al-Aswad. De beslöt att träffas på sin församlingsplats och inleda sitt självpåtagna uppdrag från själva Helgedomens område. Efter att ha cirkulerat sju gånger närmade sig Zuhair tillsammans med sina kollegor värdfolket där och klandrade dem för att hänge sig åt livets lockelser medan deras släktingar i Bani Hashim försmäktade av svält och ekonomisk bojkott. De svor att inte ge tappt förrän det dokument som föreskrev bojkott hade rivits i bitar och pakten var upplöst. Abu Jahl som befann sig i närheten svarade tvärt att det aldrig skulle rivas i bitar. Zam'a blev ursinnig och beskyllde Abu Jahl för lögner, och tillade att pakten hade slutits och dokumentet skrivits utan att deras samtycke hade sökts. Al-Bukhtari slöt upp vid Zam'a och stödde det han sa. Al-Mut'im bin 'Adi och Hisham bin 'Amr intygade sina två följeslagares sannfärdighet. Abu Jahl svarade i ett skickligt försök att svalka av det hetsiga meningsutbyte som inte gynnade hans illvilliga syften att frågan redan hade avgjorts en gång tidigare på en annan plats.

Abu Talib satt under tiden på en annan plats i Moskén. Han steg nu fram och förmedlade till dem att en Uppenbarelse hade sänts till hans brorson, Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, med följden att deras proklamation, som hade en smak av orättvisa och aggression, med undantag för de delar som innehöll Allâhs namn hade ätits upp av myror. Han sa sig vara beredd att överlämna Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - till dem om hans ord visade sig osanna. Om inte skulle de återkalla och upphäva sin bojkott. Meckaborna godtog det förnuftiga i förslaget. Al-Mut'im gick för att titta på dokumentet och upptäckte då att det med undantag för de delar som innehöll Allâhs namn hade ätits av myror.

Proklamationen upphävdes således och Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och de andra människorna tilläts lämna ash-Shi'b och återvända hem. I samband med denna prövning som muslimerna utsattes för hade polyteisterna ett gyllene tillfälle att uppleva ett slående tecken på Muhammads Profetskap (de vita myror som åt dokumentet) men till deras egen fasansfulla nackdel lät de bli och tilltog i otro.

وَإِن يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾

Men om de [som förnekar sanningen] får se ett tecken, vänder de sig bort och säger: "Alltid dessa trollkonster!" (Quranen 54:2)[134]

[134] Sahih al-Bukhari (i flera kapitel); Zâd al-Ma'ad, 2/46; Ibn Hisham, 1/350.

Den sista fasen i förhandlingsdiplomatin

ALLÂHS SÄNDEBUD - över honom vare Guds frid och välsignelser - lämnade belägringen och fortsatte att predika sin Tro som vanligt. Quraish upphävde bojkotten men fortsatte med sina övergrepp och sitt förtryck mot muslimerna. Den över åttio år gamle Abu Talib var fortfarande mån om att beskydda sin brorson men på grund av de extraordinära händelserna och fortgående lidandena började han utveckla en del tecken på svaghet. Han hade inte mer än klarat av den omänskliga bojkotten på ett lyckosamt sätt förrän han drabbades av ihållande sjukdom och fysisk kraftlöshet. Polyteisterna i Mecka insåg den allvarliga situationen och då de fruktade den vanärans skamfläck som andra araber skulle kunna tillskriva dem om de, när Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade förlorat sitt främsta stöd Abu Talib, skulle angripa honom, fattade beslut om att än en gång förhandla med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och föreslå ytterligare eftergifter. De utsåg några representanter för att möta Abu Talib och diskutera frågan med honom. Ibn Ishaq med flera berättade:

Då en allvarlig sjukdom drabbade Abu Talib började Quraishs folk att rådslå och gå igenom periodens huvudkomponenter, dvs. 'Umars och Hamzahs omvändelse till islam tillsammans med den oerhörda uppståndelse som Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade skapat bland alla Quraishs stammar. De gjorde bedömningen att det var av yttersta vikt att före Abu Talibs död träffa honom och pressa hans brorson att förhandla fram en kompromiss på de punkter som man var oense om. De fruktade att de andra araberna skulle beskylla dem för opportunism.

Quraishs delegation bestod av tjugofem personer inklusive bemärkta män som 'Utbah bin Rabi'a, Shaibah bin Rabi'a, Abu Jahl bin Hisham, Omaiyah bin Khalaf och Abu Sufyan bin Harb. De gav honom först sina hyllningar och uttryckte sin höga aktning för hans person och status bland dem. De bytte sedan till den nya "ge-och-ta-strategi" som de påstod att de ville anamma. För att ge substans åt sin linje sa de sig vilja avstå från att blanda sig i hans religion om han gjorde likadant.

Abu Talib kallade sin brorson till sig och underrättade honom om mötet med dem och sa: "Ja, min brorson, här är ditt folks främste. De har tagit initiativ till detta möte för att lägga fram ett förslag om ömsesidiga eftergifter och fredlig samexistens." Allahs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - vände sig till dem och sa:

أرأيتم إنْ أعطيتكم كلمةً تكلمتم بها ، ملكتم بها العرب ، ودانت لكم بها العجم ...

> Jag ska visa er de vägar på vilka ni kan vinna suveränitet över både araber och ickearaber.

I en annan version vänder sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till Abu Talib med följande ord: "Farbror! Varför kallar du dem inte till något bättre?" Abu Talib frågade honom: "Vad är det som du bjuder dem till?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Jag bjuder dem till att hålla fast vid ett Budskap som obestridligen kommer att ge dem kungavärdighet över araberna och ickearaberna," eller hos Ibn Ishaq: "Det är bara ett ord som kommer att ge er överhöghet över araber och ickearaber." De utsända från Mecka togs med oerhörd överraskning och började undra över vilken typ av ord det kunde vara som skulle gynna dem så till den milda grad. Abu Jahl frågade: "Vilket är ordet? Jag svär vid din far att vi sannerligen kommer att uppfylla din önskan följt av tio gånger så mycket." Han sa: "Jag vill att ni vittnar om att det inte finns någon gudom som är värd att dyrka utom Allâh och sedan frigöra er från all typ av dyrkan som ni reserverar för andra än Allâh." De klappade omedelbart sina händer i hånfullhet och sa: "Hur kan du tro att vi skulle sätta samman alla gudomar till en Gud? Det är sannerligen något oerhört." På vägen därifrån sa de till varandra: "Denne man (Muhammad - över honom vare Guds frid och

välsignelser) låter sig vid Gud aldrig bevekas och kommer aldrig gå med på några eftergifter. Låt oss hålla fast vid våra förfäders religion så kommer Allâh i sinom tid döma och bilägga tvisten mellan honom och oss." Om denna händelse uppenbarade Allâh följande verser:

صٓ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ
وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ فَنَادَوا وَّلَاتَ حِينَ
مَنَاصٍ ﴿٣﴾ وَعَجِبُوا أَن جَاءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ
هَٰذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾ أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَٰذَا
لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾ وَانطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ
آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾ مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي الْمِلَّةِ
الْآخِرَةِ إِنْ هَٰذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾

Sâd. Vid denna ärofulla Quran! De som förnekar sanningen av högmod och motsägelselusta [och förkastar dess budskap bör tänka på] hur många släkten Vi har låtit gå under före dem! [När de såg straffet] ropade de [på förskoning], men den tid då de hade kunnat rädda sig var förbi. De förvånas över att [en man] ur deras egen krets kommer till dem för att varna dem, och förnekarna av sanningen säger: "Hans vältalighet bländar oss, men det är bara lögn. Han gör ju alla gudar till en gud? Det är högst märkligt!" Och deras ledare sade till varandra när de bröt upp [från en överläggning:] "Låt oss hålla fast vid våra gudar! Häri ligger säkert något bakom! Något liknande har vi inte hört från [de kristna]. Nej, detta är bara [hans eget] påfund. (Quranen, 38:1-7)[135]

[135] Ibn Hisham, 1/417-419; Tafhîm-ul-Qur'ân, 4/316; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 91.

Sorgens år

عام الحزن

Abu Talibs död

I månaden Rajab under Profetskapets tionde år, sex månader efter fångenskapen i ash-Shi'b, blev Abu Talib sjuk och gick bort. En annan version berättar att Abu Talib drog sitt sista andetag under Ramadan tre dagar före Khadijahs - må Gud vara nöjd med henne - bortgång. Enligt al-Musaiyab[136] klev Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - då Abu Talib låg i sin dödsbädd in i rummet där han fann Abu Jahl och 'Abdullah bin Abi Omaiyah. Han bad sin farbror:

أَيْ عَمِّ ، قُلْ: لا إله إلا الله ، كَلِمَةً أُحَاجُّ لَكَ بِهَا عِنْدَ الله ...

> Farbror, vittna bara om att det inte finns någon sann gud utom Allâh, så ska jag vittna inför Allâh (om att du är en troende).

Abu Jahl och 'Abdullah bin Abi Omaiyah vände sig till honom och sa: "Abu Talib, kommer du att överge 'Abdul-Muttalibs religion?" Allâhs Sändebud bad honom oupphörligt (att acceptera hans erbjudande) och (å andra sidan) upprepades samma ord (av Abu Jahl och 'Abdullah bin Abi Omaiyah) - tills Abu Talib fattade sitt slutgiltiga beslut och höll fast vid 'Abdul-Muttalibs religion och vägrade att vittna om att det inte finns någon sann gud utom Allâh. Allâhs Sändebud sa då:

لأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ مَالم أُنْهَ عَنْكَ.

---

136 Sahih al-Bukhari, 1/548.

Vid Allâh, jag kommer ihärdigt fortsätta att be om förlåtelse för dig tills jag förbjuds att göra det (av Allâh).

Det var då Allâh, den Härlige, den Högste, uppenbarade följande vers:

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَن يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾

Det anstår inte Profeten och inte heller de troende att be om syndernas förlåtelse för avgudadyrkare, även om de hörde till deras nära anförvanter, sedan det klargjorts för dem att Elden är sådana [människors] arvedel. (Quranen 9:113)

och till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sades:

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

Du kan inte leda dem du älskar [Muhammad] på rätt väg, men Gud leder den Han vill. (Quranen 28:56)

Det behöver knappast nämnas att Abu Talib var mycket fäst vid Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Under fyrtio års tid hade Abu Talib varit den trogne vännen - stödet under barndomen, beskyddaren under ungdomsåren och i livets senare skeden en försvarsklippa. De uppoffringar som Abu Talib och hans familj, trots sin skepticism mot hans uppdrag, gjorde pekar på en helt och hållet osjälvisk och högsint personlighet. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gjorde sitt bästa för att övertala sin åttioårige farbror att uttala sin bekännelse till den sanna tron, men han förblev förhärdad och höll fast vid sina förfäders hedendom och kunde således inte nå ända fram. Al-'Abbas bin 'Abdul-Muttalib berättade att han sa till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser : "Du har inte varit till någon nytta för din farbror (Abu Talib) och ändå, vid Allâh, beskyddade han dig och vredgades å dina vägnar." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Han är i en liten eld, och hade det inte varit för mig hade han varit på botten av Elden (i Helvetet)."[137]

---

[137] Sahih al-Bukhari, 1/548.

Abu Sa'id al-Khudri berättade att han hörde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - då hans farbror nämndes säga: "Jag hoppas att min förbön är honom till nytta och han blir placerad i en liten eld som bara når honom till hälarna."[138]

Khadijah går bort till Allâhs barmhärtighet

Endast två månader efter farbroderns död led Allâhs Sändebud en annan svår förlust då hans hustru Khadijah, de troende Moder, i Ramadan under Profetskapets tionde år gick bort. Hon var då sextiofem år gammal och han femtio.[139] Khadijah var en välsignelse från Allâh för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Under tjugofem års tid och i synnerhet under Profetskapets första tio år delade hon livets vedermödor och prövningar med honom. Han sörjde djupt hennes död och en gång brast han ut i följande innerliga och känsloladdade ord:

آمَنَتْ بي حِين كَفرَ بي النّاس ، وَصدّقتني حِين كَذّبَني النّاس ، وأشْركَتني
في مَالِها حِين حَرمني النَّاس ، ورَزقني الله وَلَدها ، وحَرَّم ولَدَ غيرِهَا .

> Hon trodde på mig då ingen annan gjorde det. Hon antog islam då folk misstrodde mig och hon hjälpte och tröstade mig med sin person och sina tillgångar då ingen fanns som gav mig en hjälpande hand. Jag fick barn endast med henne.[140]

Abu Hurairah rapporterade att Jibrîl (Gabriel) kom till Allâhs Budbärare - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sa: "Allâhs Sändebud, se, Khadijah kommer till dig med ett kärl av smakrik mat och dryck. Då hon kommer till dig, framför Herrens hälsningar till henne och ge henne glada nyheter om ett palats av ädelstenar i Paradiset i vilket inga störningar och inga vedermödor existerar."[141]

Dessa två smärtfyllda händelser inträffade inom loppet av en kort tid och spädde ytterligare på hans sorg och lidande. Meckas invånare deklarerade nu öppet sin kampanj av förtryck och tortyr. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tappade allt hopp om att kunna leda dem in

---

[138] Sahih al-Bukhari, 1/548.

[139] Talqîh Fuhûm ahl-al-Athar, s. 7; Rahmat-ul-lil'alamîn, 2/164.

[140] Musnad Imam Ahmad, 6/118.

[141] Sahih al-Bukhari, 1/539.

på den rätta vägen och sökte en mer positiv atmosfär i al-Ta'if. Där blev han emellertid också besviken och fick utstå outhärdlig tortyr och omild behandling som vida överträffade den eländiga situationen i hemstaden.

Hans Följeslagare var på samma sätt föremål för obeskrivlig tortyr och outhärdligt förtryck i en sådan omfattning att den närmaste vännen Abu Bakr flydde från Mecka för att komma undan trycket. Han hade också givit sig av till Abessinien om det inte hade varit för Ibn ad-Daghanah som träffade honom i Bark al-Ghamad برك الغماد och lyckades övertala honom att inte fullfölja sin flykt och tog honom med sig tillbaka under sitt beskydd.[142]

Abu Talibs död lämnade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sårbar och polyteisterna utnyttjade möjligheten att ge fritt utlopp åt sitt hat och sin egenmäktighet och översatte dem i förtryck och fysisk tortyr. En oförskämd medlem av Quraish hejdade honom en gång och hällde sand över hans huvud. Då han kom hem tvättade en dotter bort sanden och grät. "Gråt inte, min dotter. Allâh kommer i sanning att beskydda din far," sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -.[143]

Den snabba strömmen av olyckor gjorde att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kom att kalla perioden för "bedrövelsens och sorgens år". Året fick hädanefter bära det namnet.

Äktenskapet med Sawdah - må Gud vara nöjd med henne - i månaden Shawwal under Profetskapets tionde år

Khadijahs död lämnade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ensam. Han föreslogs att äkta Sawdah vilket han accepterade. Denna kvinna hade lidit mycket för islams sak. Hon var en tidig kovertit till islam och det var hon som övertalade sin man att göra detsamma. Vid den andra utvandringen till Abessinien hade Sawdah gjort sin man as-Sakram bin 'Amr sällskap. Han dog under återresan till Mecka och lämnade henne i ett fruktansvärt armod. Hon var den första kvinna som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - äktade efter Khadijahs död. Några år senare överlät hon en del av sin tid med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till sin medhustru 'Aishah.[144]

---

142 Sahih al-Bukhari, 1/552; Ibn Hisham, 1/372.

143 Ibn Hisham, 1/416.

144 Talqîh Fuhûm ahl-al-Athar, s. 10; Rahmat-ul-lil'alamîn, 2/165.

Faktorer som inspirerade till tålamod och ståndaktighet

DET BLIR EN NATURLIG SAK för kloka och sansade människor att djupt begrunda de faktorer som ingav dessa tidiga muslimer en sådan sällsam hängivenhet och ståndaktighet. Det är fullt normalt att undra hur dessa människor klarade av att uthärda obeskrivliga förföljelser och stå stadigt inför grym tortyr. Med dessa frågor i minnet finner vi det klokt att beröra de underliggande skälen:

En bergfast tro på Allâh الإيمان بالله وحده

Den första och den viktigaste faktorn är tveklöst en bergfast tro på Allâh Ensam, åtföljd av en enastående förståelse av Hans Attribut. En människa som har denna tro djupt inpräntad i sitt hjärta kommer att betrakta de förestående svårigheterna som bagatellartade och inte möjliga att ställa mot trons sötma.

فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي
الأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللهُ الأَمْثَالَ ﴿١٧﴾

Slammet och slaggen stöts bort och försvinner, men det som är till människornas nytta blir kvar på jorden. (Quranen 13:17)

Andra underfaktorer som förgrenar sig ur denna tro och stärker den och befrämjar långvariga vänskapsförbindelser är:

Helhjärtad kärlek för ledarskapet القيادة النبيلة

Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser, den store ledaren för den muslimska gemenskapen och mänskligheten i stort, var i sitt exemplariska uppträdande och genom sina högsinta egenskaper en föredömlig människa. Ingen kunde mäta sig med hans storsinthet, hederlighet, pålitlighet och återhållsamhet vilket också hans fiender enstämmigt och obestritt medgav. Abu Jahl själv, islams store fiende, sa vid åtskilliga tillfällen: "Muhammad (över honom vare Guds frid och välsignelser), vi har inte någon möjlighet att motbevisa dig. Vi misstror bara det som du har bibringat oss (islam)." Det har berättats att tre personer från Quraish var och en på var sitt håll i hemlighet lyssnade till några verser ur den Heliga Quranen. Hemligheten uppdagades och en person ur Quraish frågade Abu Jahl (en av de tre) om vad han tyckte om det han fått höra från Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han svarade: "Vi tävlade med Banu 'Abd Manaf om äran av ledarskap och generositet och delade lika på privilegierna. Sedan började de skryta om en Profet som hade stigit fram ibland dem och som mottog Uppenbarelse från himlarna. Jag svär att vi aldrig kommer att tro på honom."[145] Så Allâh sa:

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ
وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾

[...] det är inte dig de kallar för lögnare, nej, det är Guds budskap som de tar avstånd från, dessa orättfärdiga. (Quranen 6:33)

De vantroende i Quraish riktade en dag en cynisk anmärkning till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tre gånger. Han förblev tyst men vid den tredje påpekade han: "Quraish! Slakt kommer att bli er lott." De blev tagna på sängen och en fördold fruktan fyllde deras hjärtan till den grad att de mest fientliga bland dem började kompensera sin förolämpning genom det mest vänskapliga sätt de kunde förmå sig till. När de slängde inälvorna från en kamel på honom medan han föll ned på ansiktet i bön, åkallade han Allâhs vrede över dem och de hamnade omedelbart i ett obeskrivligt orostillstånd och var i det närmaste övertygade om att de skulle förintas. Ubai bin Khalaf hotade alltid med att döda Muhammad - över honom vare

145 Ibn Hisham, 1/316.

Guds frid och välsignelser. En dag replikerade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med att säga att han med Allâhs Vilja skulle döda honom. Då Ubai vid Uhud fick en skråma på halsen mindes han med en känsla av skräck Profetens ord och utbrast: "Jag är övertygad om att han skulle kunna döda mig enbart genom att spotta på mig."[146] I Mecka sa Sa'd bin Mu'adh till Omaiyah bin Khalaf: "En dag hörde jag Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - säga att muslimerna utan tvivel kommer att döda dig." Omaiyah greps av panik och svor på att aldrig sätta sin fot utanför Mecka. Då Abu Jahl ålade honom att marschera med dem för att slåss mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - vid Badr köpte han för att säkra sin flykt de bästa och snabbaste kameler som stod att finna i Mecka. Också hans hustru varnade honom för att ge sig av och påminde om Sa'ds ord och han sa till henne: "Jag har vid Allâh ingen avsikt att rida ut med Quraish utan jag kommer att dra mig ur efter ett kort stycke."[147]

Sådan var den känsla av skräck och fruktan som hemsökte hans fiender varhän de befann sig. Hans vänner och följeslagare höll honom å andra sidan kärast av allt och han tog plats i deras hjärtans allra innersta. De var ständigt beredda att med risk för sina egna liv försvara honom och garantera hans säkerhet. Abu Bakr bin Abi Quhafa blev en dag allvarligt misshandlad av 'Utbah bin Rabi'a, en av polyteisterna. Stora delar av hans kropp blödde och han svävade mellan liv och död men då hans nära, upprörda över hans olycka, förde honom hem, svor han att inte äta eller dricka något förrän de hade berättat för honom om tillståndet för hans högsinte följeslagare Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Sådan var den anda av osjälviskhet och uppoffring som präglade dessa tidiga följeslagares uppträdande.[148]

Ansvarskänsla الشعور بالمسؤولية

De tidiga följeslagarna var fullt medvetna om det förskräckande ansvar som de förväntades axla. Av fruktan för de långtgående följder och det fruktansvärda genomslag för mänskligheten som skulle bli resultatet om de smet från sina skyldigheter, var de också övertygade om att dessa åligganden trots förföljelser inte gick att undkomma.

---

146 Ibn Hisham, 2/84.

147 Sahih al-Bukhari, 2/563.

148 al-Bidayah wan-Nihayah, 3/30.

Orubblig Tro på det Efterkommandes realitet الايمان بالآخرة

Detta utgjorde den hörnsten som stärkte deras ansvarskänsla. Via religionens ljus hade en djup visshet om att de en dag skulle återuppstå på Återuppståndelsens Dag och ställas till svars för alla sina gärningar i jordelivet, stora som små, etablerats. De var övertygade om att deras framtid i den andra världen, antingen evigt Paradis eller ständig tuktan i Helvetet, helt och hållet bestämdes av deras agerande i det kortvariga livet på jorden. Hela deras liv delades mellan hoppet om Allâhs barmhärtighet och fruktan för Hans straff.

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوا وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾

... och som, när de ger sina gåvor, ängslas vid tanken på att de skall stå till svars inför sin Herre. (Quranen 23:60)

De visste redan att tillvaron med alla dess bekvämligheter och plågor var utan värde i jämförelse med det Efterkommande. Sådana djupa övertygelser gav inom dem upphov till en känsla av likgiltighet inför alla de svårigheter och umbäranden som drabbade dem i livet.

Quranen القرآن

Den heliga Quranens verser och kapitel uppenbarades på ett tilltalande, kraftfullt och gynnsamt sätt vid detta dystra och kritiska stadie, och tillhandahöll argument för sanningen och giltigheten hos islams principer runt vilkas axel hela Muhammads Kallelse roterade. De utgjorde den resistenta bas på vilken det bästa och mest lysande gudomligt påbjudna samhälle skulle byggas. Quranens verser tjänade också till att framkalla de troendes känslor, stärka deras jag på tålamodets och ihärdighetens väg och göra dem bekanta med de mest meningsfulla exemplen och tankeväckande anvisningarna.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُم مَّثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِن
قَبْلِكُم مَّسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾

Tror ni att ni skall få stiga in i paradiset utan att först ha gått igenom detsamma som de som levde före er? Olycka och motgång drabbade dem och skakade dem i grunden, så

att sändebudet och de som följde honom i tron utropade: "När skall hjälpen [komma] från Gud?" Men Guds hjälp är [alltid] nära! (Quranen 2:214)

الم ﴿١﴾ أَحَسِبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ
﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٣﴾

Alif lâm mîm. Tror människorna att de efter att ha förklarat "Vi tror" skall lämnas i fred utan att få utstå prövningar? Men vi satte deras föregångare på prov [och Guds vägar kommer att förbli desamma]; Gud vet vilka de sanna och uppriktiga är och Han vet vilka som ljuger. (Quranen 29:1-3)

Blott en läpparnas bekännelse av Tron är inte tillräcklig. Den måste prövas i tillvarons verkliga kaos. Prövningen kommer att tillämpas i alla typer av omständigheter, i det personliga livet och i relation till omgivningen, för att utröna huruvida vi är förmögna att ständigt anstränga oss och sätta Herren före oss själva. Mycken smärta, sorg och självuppoffring kan vara nödvändig, inte därför att de är något gott i sig själva utan därför att de kommer att rena oss på samma sätt som elden då den används i guldsmedens smältdegel rensar ut slaggen.

Dessa verser utgjorde å ena sidan ett ovedersägligt svar på de icketroendes falska beskyllningar, och ett tydligt ultimatum som visade på de fruktansvärda konsekvenser som skulle följa om de framhärdade i sin icketro. Den heliga Quranen ledde å andra sidan muslimerna till en ny värld och upplyste dem om dess gestalt, gudsherraväldets skönhet och fullkomning, betydelsen av välvilja och barmhärtighet samt manifestationerna av längtan efter Allâhs välbehag. Implicit innebar de meningsfyllda budskap som innehöll glada nyheter om en i antågande Gudomlig Nåd som leder till evig salighet i ett sällt Paradis. På samma gång förutsåg de slutet för förtryckare och icketroende som skulle komma att ställas inför Gudomlig Rättvisa och sedan släpas i Elden där de skulle få smaka Helvetet.

6. Glada nyheter om framgång البشارات بالنجاح

Ända sedan tiden då de erfor livets motgångar hade muslimerna varit övertygade om att inträde i islams fålla inte medförde svårigheter eller att man grävde sin egen grav. De hade varit medvetna om att den islamiska kallelsen hade ett mål - att utrota den förislamiska traditionen och förstöra dess orättfärdiga system. Parallellt skulle dess inflytande utvidgas till hela jorden och den internationella politiska situationen bringas under kontroll för att leda mänskligheten på en väg befrämjande för Allâhs Välbehag och tillräckligt komplett för att lotsa människor från att dyrka Allâhs tjänare till att dyrka Allâh Själv. Sådana glada nyheter uppenbarades på det sätt som situationen krävde, uttryckligen eller underförstått. Vid de tillfällen då muslimerna var tvungna att underkasta sig restriktioner eller då deras liv var föremål för ihållande tvång, uppenbarades verser som berättade liknande historier om tidigare profeter och deras folk och de lidanden och plågor de hade fått genomgå. Verserna innehöll också suggestiva ledtrådar till det tragiska slut som väntade de icketroende i Mecka och förutsåg deras slutliga undergång. På samma gång framförde de dock glada nyheter till de troende och lovade de sanna tjänarna till ställföreträdarskapet på jorden absolut framgång, och seger för den islamiska kallelsen och dess anhängare.

Här kan vi anföra några verser ur denna kategori fylld av glada nyheter som hänvisar till den slutliga triumf som skulle komma att kröna muslimernas ståndaktighet och tålamod.

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ
الْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾ وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ
حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَذَابِنَا
يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ
﴿١٧٧﴾

Vi har redan gett Våra tjänare, budbärarna, Vårt löfte att de skall få all hjälp och att Våra styrkor [av troende] skall hemföra segern. Håll dig nu en tid ifrån dem [Muhammad] men ha dem under uppsikt - [när lidandet drabbar dem] kommer de att inse [sanningen]. Vill de [verkligen] att Vårt straff kommer över dem med en gång? Då måste det

bli ett dystert uppvaknande för dem när de ser [straffet] på planen framför sitt hus, de som inte lät sig varnas! (Quranen 37:171-177)

I samma sammanhang sa Allâh till Sin Profet - över honom vare Guds frid och välsignelser :

﴿سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾﴾

[Nej,] skaran [av förnekare] skall besegras och skall tvingas göra helt om och fly. (Quranen 54:45)

Han sa också:

﴿جُندٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ ﴿١١﴾﴾

De är bara en liten skara som har gaddat sig samman [mot Profeten]; de är redan besegrade. (Quranen 38:11)

Till de muslimer som flydde till Abbessinien riktades följande:

﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِن بَعْدِ مَا ظُلِمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾﴾

De som efter att ha lidit förföljelse överger ondskans rike för [att kämpa för] Guds sak, dem skall Vi låta inrätta sig på bästa sätt i denna värld, men en större belöning [väntar dem] i nästa liv - om ändå de [som tvekar inför detta steg] hade förstått [det]. (Quranen 16:41)

I historien om Yûsuf (Josef) kan vi läsa:

﴿لَّقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِّلسَّائِلِينَ ﴿٧﴾﴾

I [berättelsen om] Josef och hans bröder ligger helt visst budskap till dem som söker [sanningen]. (Quranen 12:7)

Det betyder att Meckas invånare kommer att möta samma öde som Yûsufs (Josef) bröder, dvs., misslyckande och kapitulation. På ett annat ställe talar Allâh om budbärarna:

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُم مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾
وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِن بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي
وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾

Men de som förnekade sanningen sade till sändebuden: "Vi kommer helt säkert att jaga bort er från vårt land, om ni inte återvänder till vår tro!" Deras Herre lät då sändebuden veta genom en uppenbarelse: "Vi skall förvisso förgöra de orättfärdiga människorna, men er skall Vi låta leva kvar på jorden när de är borta. Detta [lovar Jag] dem som bävar [vid tanken att de skall] föras fram inför Mig [för att dömas] och fruktar Min varning." (Quranen 14:13-14)

Under kriget mellan perserna och romarna önskade de icketroende innerligt att de förra skulle segra, eftersom de båda bekände sig till polyteism. Muslimerna bad istället om en romersk seger emedan båda parter trodde på Allâh, Hans sändebud, Hans böcker, Uppenbarelsen och det Efterkommande.

Kriget slutade med att Persien besegrade Rom. De icketroende var som sagt persienvänliga och i sina hjärtan hoppades de att den gryende islamiska rörelsen, som ur en världslig synvinkel vid den tiden var mycket svag och hjälplös, skulle gå under av deras förföljelse. De feltolkade emellertid tidens tecken och fick veta att deras beräkningar inom en snar framtid skulle göra dem besvikna. Så skedde verkligen också då Herakleios fälttåg trängde djupt in i Persiens hjärta och quraishiterna från Mecka besegrades vid Badr.

غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُم مِّن بَعْدِ غَلَبِهِمْ
سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِي بِضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِن قَبْلُ وَمِن بَعْدُ
وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾ بِنَصْرِ اللَّهِ يَنصُرُ مَن يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

Bysantinerna är slagna; [de har besegrats] i ett närbeläget land, men efter detta nederlag skall de åter segra inom några få år. Avgörandet ligger hos Gud - så har det [alltid] varit och så skall det förbli. Vid samma tid skall [även] de troende få glädjas åt Guds hjälp. (Quranen 30:2-5)

Under handelssäsongen på 'Ukath سوق عكاظ och vid andra sådana tillfällen förmedlade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - själv inte bara glada nyheter med anknytning till Paradiset utan också nyheter om lovande framtidsutsikter för de sanna troende. Han sa öppet till dem att de tveklöst skulle komma att blomstra, styra hela Arabien och betvinga Persien om de bekände den mest centrala av islams grunder, dvs., Allâhs Absoluta Enhet.[149]

Khabbab bin al-Aratt bad en gång enträget Budbäraren - över honom vare Guds frid och välsignelser - att åkalla Allâh för att skydda honom för de motgångar som polyteisterna åsamkade honom. Profetens ansikte mörknade och han påpekade att den sanne troende inte bör påskynda saker. Tvärtom åligger det en troende att genomgå livets motgångar i så stor utsträckning som möjligt och inte frukta någon annan än Allâh fram till att religionen är upprättad, något som tveklöst kommer att ske. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hänvisade i detta sammanhang till den ståndaktighet som muslimerna var tvungna att visa och de umbäranden de var tvungna att gå igenom för att upprätta islams domän där fred och trygghet skulle härska.

Glada nyheter om bättre utsikter för islam och muslimerna var inte begränsade till Muhammads efterföljare utan avslöjades då och då för både troende och icketroende. Närhelst de båda parterna möttes kastade de senare glåpord och sa hånfullt "Här har vi jordens kungar som kommer att besegra Chosroes och Herakleios". I förväntan över den lysande och gudsorienterade framtiden höll de troende emellertid alltid stånd och uthärdade alla slag av förföljelse och förödmjukelse på samma sätt som de förhöll sig till moln som snart skulle skingras.[150]

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - å sin sida bar upp och bevarade alltid sina efterföljares själar med trons ljus, helgade dem genom att inpränta Quranens visdom i deras hjärtan och bearbetade på djupet deras medvetanden med islams anda. Detta skulle upphöja dem till ett tillstånd av äkta andlighet, renhjärtighet och en fullständig frihet från materialismens ok, samt en hög moral tillräckligt kraftfull för att motstå världsliga begär och som en följd leda dem från mörkret till ljus. Han lärde dem ständigt att

---

149 At-Tirmidhi.

150 Fiqh as-Sîrah, s. 84.

vara toleranta, förlåtande och i full kontroll av sina jag för att kunna bli väl orienterade i sin religion, försmå begäret för att Allâh skall bli nöjd med dem, längta efter Paradiset, intressera sig för vetenskap som har med deras tro att göra, rannsaka sig själva, undertrycka plötsliga infall, ha full kontroll över alla händelser som kan uppamma vrede och slutligen iaktta nykterhet, tålamod och värdighet.

Det tredje stadiet
Kallelse till islam utanför Mecka

I MÅNADEN SHAWWAL[151] (slutet av maj eller början av juni år 619 e.Kr.) tio år efter att ha mottagit sitt uppdrag från sin Herre gav sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelse - i sällskap med en av sina frigivna slavar, Zaid bin Haritha, av mot at-Ta'if الطائف, som var beläget cirka sextio kilometer från Mecka, för att bjuda människor till islam. Tvärtemot hans förväntningar var dock den allmänna stämningen förfärande fientlig. Han sökte upp 'Umairs familj som tillhörde aristokratin i staden. Till hans besvikelse slog de alla dövörat till och talade i förolämpande ordalag om den ädla sak som han kämpade för. Tre bröder från Thaqîfs ledande رؤساء ثقيف familjer - 'Abd Yalîl, Mas'ud och Habîb - söner till 'Amr bin 'Umair ath-Thaqafy, mötte Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som bjöd dem att anta islam och dyrka Allâh men de hånade honom oförskämt och avvisade hans inbjudan. "Han talar illa om al-Ka'bahs prästerskap; är det sant att Allâh har skickat dig som ett sändebud?" sa en av dem. "Har inte Allâh hittat någon annan att anförtro Sitt Budskap?" sa den andre. "Vid Allâh svär jag att aldrig ha någon kontakt med dig. Om du verkligen är Allâhs Sändebud är du för allvarligt sinnad för att lämna något svar, och om du motsäger Allâh är det oeftergivligt att inte tala med dig." sa den tredje. Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - insåg att de var hopplösa fall reste han sig och lämnade dem med orden: "Om ni fortsätter att ge er hän dessa vanor, avslöja dem aldrig för mig."

151 Tarîkh-e-Islam, 1/122.

I tio dagar stannade han där och framförde sitt budskap till ett flertal personer en efter en, men förgäves. Uppviglade att påskynda den ovälkomne besökarens avresa skrek folk åt honom i gränderna, bombarderade honom med stenar och tvingade honom att fly från staden förföljd av en obarmhärtig mobb. Blodet rann längs båda hans ben och Zaid som ansträngde sig för att skydda honom skadades i huvudet. Mobben gav sig inte förrän han hade jagats tre-fyra kilometer över de sandiga slätterna till foten av de omgivande bergen. Utmattad och medtagen tog han där skydd i en av de många fruktodlingarna och vilade mot muren till en vingård. Vid en tidpunkt då hela världen föreföll att ha vänt sig emot honom vände sig Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - till sin Herre och ägnade sig åt bön. Följande gripande ord finns fortfarande bevarade som de genom vilka hans betryckta själ gav fritt utlopp åt sin bedrövelse.

اللهمَّ إليْكَ أشْكو ضَعْفَ قوَّتي ، وقِلَّةَ حيلَتي ، وهَواني على النّاس ، يا
أرحَمَ الراحمينَ ، أنْتَ ربُّ المستضعفينَ ، وأنْتَ ربي ، إلى مَنْ تكِلُني؟
إلى بعيد يتجهَّمُني؟ أم إلى عدوٍّ ملَّكتَهُ أمري؟ إن لمْ يُكنْ بكَ عليَّ
غَضَبٌ فلا أُبالِي ، ولن عافيَتُكَ هي أوسَعُ لي ، أعوذُ بنورِ وَجْهِكَ الذي
أشْرَقَتْ لَهُ الظُّلماتُ ، وَصَلَحَ عليهِ أمرَ الدُّنيا والآخرةِ مِنْ أن تُنزلَ بي
غَضَبكَ ، أو يحل علي سخطك ، لك العُتْبى حتى ترضى ، ولا حوْلَ
ولا قُوة إلا بك .

Allâh! För Dig ensam beklagar jag mig över min hjälplöshet, mina bristfälliga resurser och min obetydlighet för mänskligheten. Du är den mest Barmhärtige av barmhärtiga. Du är de hjälplösas och de svagas Herre. Min Herre! I vems händer skulle du lämna mig: händerna på en osympatisk avlägsen släkting som vresigt skulle rynka pannan åt mig, eller till fienden som har givits kontroll över mina intressen? Men om Din vrede inte drabbar mig har jag ingenting att oroa mig för.

Jag söker skydd i ljuset av Ditt Anlete, som lyser upp himlarna och fördriver mörker, och som styr allting i denna värld såväl som i det Efterkommande. Låt det aldrig bli så att jag ådrar mig Din vrede, eller att Du blir vred på mig. Och det finns ingen makt eller resurs, förutom Din ensam.

Då Rabi'as två söner som var välbärgade meckabor såg honom i detta hjälplösa tillstånd rördes de på grund av såväl släktskap som medlidande, och sände en av sina kristna tjänare till honom med ett fat druvor. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog emot frukten med en from invokation: "I Allâhs Namn." بسم الله Den kristne tjänaren som hette 'Addas عداس tog djupt intryck av dessa ord och sa: "Detta är ord som människor i detta land normalt inte använder." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - frågade honom varifrån han kom och vilken tro han bekände sig till. "Jag bekänner mig till den kristna tron och kommer från Nineveh نينوى." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då: "Du tillhör den rättfärdige Yûnus يونس (Jona) stad, han som var son till Matta." 'Addas frågade ängsligt om han visste något om Yûnus (Jona). Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - påpekade betecknande nog: "Han är min broder. Han var profet liksom jag." 'Addas visade därpå Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - sin vördnad och kysste hans händer. Hans husbönder bannade honom för detta men han svarade: "Ingen på jorden är bättre än han är. Han har avslöjat en sanning för mig som endast en profet kan göra." De tillrättavisade honom åter och sa: "Vi förvarnar dig om följderna av att överge dina förfäders tro. Den religion som du bekänner dig till är långt bättre än den du lutar mot."

Bedrövad och deprimerad gav sig Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - av tillbaka till Mecka. Då han nådde Qarn al-Manazil skickade Allâh, den Allsmäktige, Jibrîl (Gabriel) och bergens ängel till honom. Den senare bad om Profetens tillåtelse att begrava Mecka mellan al-Akhshabain الأخشبين -Abu Qubais أبو قبيس och Qu'ayga'ans قعيقعان berg. En fullständig redogörelse för denna händelse gavs av 'Aishah (Profetens hustru) - må Gud vara nöjd med henne. Hon sa:

Jag frågade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om han någonsin hade upplevt en värre dag än Uhud. Han svarade att han hade utstått mycket från dessa människor (avgudadyrkarna) men att den värsta var 'Aqabah. Jag gick för att söka stöd från Ibn 'Abd Yalil bin 'Abd Kalal men han avvisade mig. Uttröttad och bedrövad gav jag mig utan att bry mig om någonting runt omkring mig av, tills jag plötsligt insåg att jag befann mig vid Qarn ath-Tha'alib, kallat Qarn al-Manazil. Där tittade jag upp och såg ett moln som kastade sin skugga över mig och Jibrîl (Gabriel) som tilltalade mig: "Allâh har hört ditt folks ord och sänt bergens ängel till din hjälp." Den

senare påkallade min uppmärksamhet, hälsade mig och bad om min tillåtelse att begrava Mecka mellan de två berg som inneslöt staden. Jag svarade att jag skulle föredra att det fanns någon ur deras led som ville dyrka Allâh, den Allsmäktige, utan någon vid Hans sida.[152]

Detta var ett kort och kärnfullt svar som fullständigt speglade Profetens exempellösa karaktär och omätbart storsinta sätt.

Allâhs Sändebud kom då åter till sans och hans hjärta kom åter till ro i ljuset av den osynliga gudomligt tillhandahållna hjälpen. Han fortsatte till Wadi Nakhlah där han stannade några dagar.

Under vistelsen där sände Allâh en grupp djinner som lyssnade då han reciterade Quranen:

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَراً مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ
قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا
يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَاباً أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقاً لِّمَا
بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَا
قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ
وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾

Och se, Vi lät en skara av osynliga väsen närma sig dig [Muhammad], så att de kunde höra [dig läsa ur] Quranen, och när de kom fram, sade de [till varandra]: "Lyssna nu noga!" Och när läsningen var slut, vände de tillbaka till de sina som varnare och sade: "Landsmän! Vi har lyssnat till en uppenbarelse, som [människorna] efter Moses [tid] har fått del av och som bekräftar det som ännu består [av äldre tiders uppenbarelser] och den leder [lyssnaren] till sanningen och till en rak väg. Landsmän! Hör den som kallar er till Gud och tro på honom! [Gud] skall ge er förlåtelse för era synder och skona er från ett plågsamt straff. (Quranen 46:29-31)

152 Sahih al-Bukhari, 1/458; Sahih Muslim, 2/109.

I Sûrah al-Jinn hänvisas till samma händelse:

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾

Säg [Muhammad]: "Det har uppenbarats för mig att en skara av osynliga väsen fick lyssna till [Quranen], och [att] de sade [till de sina]: "Vi har lyssnat till en märklig uppläsning, som leder [lyssnaren] till kunskap om rätt och orätt. Vi tror på dess [ord] och vi skall inte sätta gudar vid vår Herres sida." (Quranen 72:1-2)

Från sammanhanget kring dessa verser och deras relevanta tolkning kan vi med säkerhet slå fast att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - inte var medveten om dessa djinners närvaro. Först då Allâh uppenbarade ovan citerade verser fick han kännedom om dem. Verserna bekräftar också att det var första gången de kom. De olika versionerna tycks dock ge besked om att djinnerna senare upprepade sina besök. Närvaron av denna grupp djinner utgör i ljuset av den gudomliga hjälp som gavs till Allâhs Sändebud ett gynnsamt tecken på slutlig seger och framgång för islams Kallelse. Den tillhandahåller ett orubbligt belägg för att ingen makt, oavsett förmåga, kan ändra det som är format av Allâh.

وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾

Men den som inte lyssnar till honom kan inte trotsa [Guds vilja] på jorden och han kommer inte att finna en annan beskyddare än Gud. Det är uppenbart att den människan har gått vilse. (Quranen 46:32)

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾

Men vi har insett att vi inte kan trotsa Guds [vilja] på jorden och inte heller komma undan den genom att fly. (Quranen 72:12)

Given denna hjälp och lyckobådande start försvann den misströstan, bestörtning och sorg som hade ansatt honom sedan han drevs ut ur at-Ta'if, och han vände sitt ansikte mot Mecka med en ny beslutsamhet att återuppta sin tidigare plan att med stor nit och exempellös entusiasm exponera människor för islam och förmedla sitt Budskap.

Zaid bin Harithah, en av hans följeslagare, frågade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser : "Hur vågar du återvända till Mecka efter att de (Quraish) har förvisat dig?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Hör på Zaid, Allâh kommer tveklöst att bistå oss och Han kommer förvisso att stödja Sin religion och Profet."

Då han befann sig ett litet stycke från Mecka drog han sig undan till Hira's grotta. Härifrån skickade han iväg en man från Khuza'ahs stam som sökte hans beskydd till al-Akhnas bin Shuraiq. Den senare svarade att han var en allierad till Quraish och inte kunde erbjuda något skydd. Han sände budbäraren till Suhail bin 'Amr, men till ingen nytta. Al-Mut'im bin 'Adi som var en framstående person från Mecka erbjöd sig att svara på Profetens anhållan om beskydd. Han beordrade sitt folk att rusta sig i full beväpning och bad sedan Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att bege sig in i staden och gå raka vägen till Helgedomen. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förrättade en två rak'a lång bön och begav sig till sitt hem under beskydd av 'Adis tungt rustade och vaksamma folk.

Det har rapporterats att islams ärkefiende Abu Jahl frågade Mut'im om hans uppträdande betydde att han antagit islam eller bara handlade om beskydd. Då Mut'im svarade att det endast var fråga om beskydd blev Abu Jahl lättad och sa att han skulle ge Muhammad beskydd för hans skull.

Allâhs Sändebud glömde aldrig Mut'ims tjänst. Då slaget vid Badr var över deklarerade han offentligt att om Mut'im hade varit i livet och bett om att de fångna från Quraishs sida skulle släppas hade han inte nekat honom hans begäran.[153]

---

[153] Ibn Hisham, 1/419-422; Zâd al-Ma'ad, 2/46; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 141; Rahamt-al-lil'alamîn, 1/71-74; Tarîkh-e-Islam, 1/123.

Islam introduceras för arabiska stammar och enskilda

I MÅNADEN DHUL QA'DAH under Profetskapets tionde år, dvs. i juli år 619, återvände Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till Mecka för att återuppta sin verksamhet. Vallfärdssäsongen var i antågande så han skyndade sig att presentera islam för såväl stammar som enskilda och, på samma sätt som han gjort sedan sitt Profetskaps fjärde år, uppmana dem att anta den.

Med hänvisning till az-Zuhri kan vi se att bland de stammar som avses fanns Banu 'Amir bin Sa'sa'ah, Muharib bin Khasfa, Fazarah, Ghassan, Murrah, Hanîfah, Salîm, 'Abs, Banu Nasr, Banu al-Buka', Kindah, Kalb, al-Harith bin Ka'b, Udhrah och folk från Hadrmout. Islam presenterades inte för dem under ett och samma år utan successivt från det fjärde året fram till den sista vallfärdssäsongen före utvandringen. De förblev dock förhärdade och ingen av dem reagerade positivt.[154]

Nedan följer ett sammandrag av aspekter som har samband med Profetens uppmaningar angående den nya tro som han predikade:

- Han besökte en klan från Banu Kalb som hette Banu 'Abdullah. Han kallade dem till Allâhs Budskap och bad dem acceptera det för Allâhs skull Som ju hade valt ett vackert namn åt deras far, men förgäves.

[154] At-Tirmidhi; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 149; Tarîkh-e-Islam, 1/125.

- Han gästade Banu Hanîfah i deras boning men fick motta mycket obehaglig behandling.
- Han vände sig till Bani 'Amir bin Sa'sa'ah vid deras lägerplats och manade dem att överge idoldyrkan och slå följe med honom. En av

  dem vid namn Buhairah bin Firras gav honom svaret: "Om vi svär dig trohet och Allâh ger dig makt över dina motståndare, kommer du då att ge oss arvs- och successionsrätt efter dig?" Profeten svarade: "Allting ligger i Händerna på Allâh. Han ger makten åt vemhelst Han önskar." Mannen sa: Förväntar du dig att vi ska ådra oss arabernas vrede och hämnd utan minsta hopp om ledarskap? Vi kan faktiskt avvara dina erbjudanden."

Då Banu 'Amir var tillbaka i sina boningar återgav de historien för en äldre man som på grund av sin ålder hade stannat kvar. De sa: "En ung man från Quraishs Bani 'Abdul Muttalib som påstod sig vara en profet tog kontakt med oss, bad om stöd och bjöd oss att anta hans religion." Den gamle blev tagen av nyheten och undrade om det inte fanns något sätt att kompensera för den förlorade möjligheten och svor: "Han är verkligen ismailit (ättling till Ismâ'îl). Han är Sanningen (han är en verklig profet). Hur kunde ni felbedöma hans ord?"

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - nedslogs inte alls. Han framhärdade i sin nit att uppfylla det som han mot alla odds blivit anförtrodd att göra. Hans ansträngningar begränsades inte till stammarna utan han odlade också kontakter med enskilda individer av vilka vissa gav ett positivt gensvar. Senare under samma tid började en del av dessa tro på hans Profetskap och trädde in i islams gemenskap. Följande lista inkluderar några av dem:

Swaid bin Samit سويد بن صامت

Han var en intelligent och taktfull poet från Yathrib (Medina). Under sin vistelse i Mecka i samband med vallfärden träffade han Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som bjöd honom att anta islam. Vid denna inbjudan förlänade Swaid till Profeten några kloka ord från Luqmâns visdom حكمة لقمان. Profeten gav sitt bifall åt den visdomen men berättade för mannen att han hade något långt bättre. Han reciterade några verser ur Quranen.

Mannen lyssnade tankfullt och orden grep hans ursprungliga rena natur och han tog omedelbart emot islam som sin tro. Han dödades i slaget vid Bu'ath. Det skedde i profetskapets elfte år.[155]

Eyas bin Mu'adh إياس بن معاذ

Han var fortfarande en ungdom från Aws stam. Han kom som medlem av en delegation som sökte en allians med Quraish mot al-Khazraj, en annan rivaliserande stam i Medina. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - träffade dem och gav dem rådet att slå in på en bättre väg än den de hade i sinnet. Han presenterade sig själv och islam för dem, gav dem besked om sitt uppdrag och återgav några verser ur den Heliga Quranen. Eyas hjärta sög omedelbart in det Gudomliga Budskapet och instämde med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Abul Haisar Anas bin Rafi', en medlem av delegationen, ogillade pojkens beteende och tystade honom genom att slänga grus i ansiktet på honom. Folket lämnade sedan Mecka efter att ha misslyckats med att bygga en allians med Quraish. Kort efter framkomsten till Medina drog pojken sitt sista andetag och proklamerade Allâhs Namn och lovprisade Hans Ära.[156]

Abu Dhar al-Ghifari أبو ذر الغفاري

Han bodde i Yathribs utkanter. Nyheter om Swaid bin Samits och Eyas bin Mu'adhs islamisering nådde honom och blev i sig en vändpunkt i hans liv. Han skickade sin bror till Mecka efter fler detaljer om Profetens syften. Denne kom tillbaka och meddelade Abu Dhar att den "nämnde mannen" anbefallde det goda och förbjöd det onda. Abu Dhar lät sig inte nöja utan bestämde sig för att själv ge sig iväg för att undersöka saken. Efter några försök att lokalisera Profetens person lyckades han träffa honom, dock inte utan svårigheter vilka berodde på den fientliga atmosfär i vilken förespråkarna av den nya tron försökte verka. Så fort Abu Dhar fick islams sanna natur klar för sig antog han den. Trots Profetens uppriktiga vädjan om att inte avslöja sitt handlande begav sig Abu Dhar raka vägen till Helgedomen där han offentligt deklarerade att han hade vittnat om Allâhs Enhet och Muhammads Profetskap. Hedningarna på platsen skyndade till och började misshandla honom. Han var nästan död då al-'Abbas ingrep och varnade för att döda någon vars stam hade full kontroll över de strategiska karavanvägar som ledde

155 Ibn Hisham, 1/425; Rahamt-al-lil'alamîn, 1/74.

156 Ibn Hisham, 1/424; Tarîkh-e-Islam, 1/126.

till Mecka. Händelseförloppet upprepades följande morgon med samme man som anlände till scenen och räddade Abu Dhar.[157]

Tufail bin 'Amr ad-Dausi طفيل بن عمرو الدوسي

Han var en ärlig och uppriktig poet, tillika ledare för ad-Daus stam som bebodde ett område nära Jemen i södra Arabien. Han kom till Mecka i profetskapets elfte år och stora mottagningsceremonier hölls för honom vid hans ankomst. Meckas invånare började snart i hans öron inpränta all sorts antipati mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. De beskyllde denne för att ha orsakat den mest förskräckliga samhälleliga schism och splittrat allt slags socialt liv. Också familjebanden var enligt dem föremål för hans planer på att så split. De varnade till och med Tufail för att tala med eller lyssna på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Överväldigad av dessa vädjanden följde Tufail deras uppmaningar. Han stoppade till och med bomull i öronen för att undvika att höra något av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Då han en gång gick in i moskén och såg Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förrätta sin bön närmade han sig dock av nyfikenhet honom, ty det var en Gudomlig Vilja att höra Profetens kloka och anslående ord. Frestelsen att höra mer var oemotståndlig så han följde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till dennes hem och berättade kort för honom om sin ankomst och om allt som Quraishs folk hade berättat för honom. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - reciterade några verser ur Quranen och Tufail fick smaka på något enastående vackert och ana den sanning som låg latent däri. Han antog islam och vittnade om att det inte finns någon gud utom Allâh och att Muhammad är Hans Sändebud. Sedan sa han att han var en inflytelserik person bland sitt folk och att han skulle kalla dem att anta islam men att han ville att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle utrusta honom med ett understödjande tecken för att underlätta hans framtida uppgift. Det var i själva verket ett Gudomligt givet ljus som sporrade honom. Han kallade sin far och hustru att anta islam och de svarade positivt. Hans folk var lite långsammare men han manade dem entusiastiskt och var fullständigt lyckosam. Han och sjuttio eller åttio av hans anhängare emigrerade till Medina efter vallgravsslaget. Han var en fulländad kämpe på Allâhs väg och blev martyr under al-Yamama-händelserna.

---

157 Sahih al-Bukhari, 1/449-544.

Dhumad al-Azdi ضماد الأزدي

Han kom från Azd Shanu'a i Jemen och var specialist på trollformler och besvärjelser. Han anlände till Mecka för att höra dårarna där säga att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var från sina sinnen. Han beslöt sig för att pröva sin konst på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som då han fick syn på Dhumad sa: "Lovad vare Allâh, vi prisar Honom och söker Hans hjälp. Vemhelst Allâh vägleder kommer inte att ledas vilse, och vemhelst Allâh leder vilse kommer inte att vägledas. Jag vittnar om att det inte finns någon gud utom Allâh och att Muhammad är Hans tjänare och Sändebud." Dhumad hörde orden och bad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att uttala dem igen, och han gicks till mötes tre gånger. Då sa han: "Jag har hört siarna, spåmännen och poeterna, men aldrig har jag upplevt dina ords välljud." Därpå gjorde han en utfästelse om en uppriktig omvändelse.[158]

Hoppingivande fläktar från medinensarna

Det var under pilgrimssäsongen i Profetskapets elfte år som den islamiska kallelsen fann de rättfärdiga frön genom vilka den skulle komma att växa till höga träd vars löv skulle komma befrämja den nya tron och skydda de nya sårbara konvertiterna från Quraishs orättvisor och egenmäktighet. Det var Profetens kloka strategi att träffa delegater från de arabiska stammarna nattetid så att de fientliga meckanerna inte skulle hindra honom från att nå sina mål.[159] I sällskap med sina två sannfärdiga följeslagare 'Ali och Abu Bakr hade han ett intressant samtal om islamisering med Bani Dhuhal men den senare avbröt konversationen.[160] I samma ärende passerade Profeten och hans följeslagare 'Aqabat Mina där de hörde folk samtala. De fortsatte tills de stötte på sex män från Yathrib vilka alla tillhörde Khazrajs stam: As'ad bin Zurarah, 'Awf bin Harith, Rafi' bin Malik, Qutbah bin 'Amir, 'Uqbah bin 'Amir och Jabir bin 'Abdullah.

Medinensarna fick ständigt höra judarna säga att en profet var på väg och att tiden för en ny ordning var kommen. Honom skulle de följa och sedan förgöra sina fiender såsom 'Ads barn hade förgjorts.[161]

---

158 Mishkat al-Masabîh, 2/525.

159 Tarîkh-e-Islam, s. 129.

160 Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 150.

161 Rahamt-al-lil'alamîn, 1/84; Ibn Hisham, 1/429; Zâd al-Ma'ad, 2/50.

"Från vilken stam är ni?" frågade Profeten. "Från Khazrajs stam," svarade de. "Är ni judarnas allierade?" sporde Profeten. De sa: "Ja." "Varför då inte sitta ner en stund så jag får tala med er."

Muhammads rykte hade spritt sig till Medina och främlingarna var nyfikna på att se mer av den man som hade orsakat oro i hela området, så erbjudandet accepterades beredvilligt. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav dem en översikt över islam, förklarade dess konsekvenser och de skyldigheter som föll på dem som antog den. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - avslutade sitt tal utbytte de tankar inbördes som utmynnade i följande: "Detta är med säkerhet den Profet med vilken judarna ständigt hotar oss; låt oss därför hasta och bli de första att ansluta oss till honom."

De antog sålunda islam och sa till Profeten: "Vi har lämnat vårt samhälle ty ingen stam är så splittrad av hat och agg som den är. Allâh kanske stärker våra band genom dig. Så låt oss gå och bjuda dem till denna din religion; och om Allâh enar dem i den, kommer ingen man att vara kärare än du."

Denna handfull konvertiter från Medina förblev orubbliga för saken. De predikade islam med odelad nit och hängivenhet och följden blev att de lyckades vinna anhängare av islam bland sina stamfränder. Det fanns knappast något hem i Medina där det inte nyfiket och entusiastiskt talades om Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser -.[162]

Profetens giftermål med 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne

I månaden Shawwal samma år slöt Profeten ett äktenskapskontrakt med 'Aishah, "bekräftaren av sanning" - må Gud vara nöjd med henne - då hon var sex år gammal, och fullföljde sitt äktenskap med henne i Medina i Shawwal år 1 e. H. då hon var nio.[163]

---

[162] Ibn Hisham, 1/428-430.

[163] Sahih al-Bukhari, 1/551; Talqîh Fuhûm Ahl-al-Athar, s. 10.

Al-Isra' och al-Mi'raj

(Den mirakulösa Nattliga Resan från al-Haram-moskén i Mecka till al-Aqsa-moskén i Jerusalem, och Uppstigningen genom Himlarna)

الإسراء والمعراج

DE SISTA DAGARNA av den meckanska fasen i Profetens liv kännetecknas av skiftande öden mellan två extremer: gradvis framgång och fortsatt förföljelse. Glimtar av gynnsamt ljus syntes emellertid vid den avlägsna horisonten och materialiserade sig slutligen i Profetens nattliga färd till Jerusalem och uppstigning genom himlarna.

Det exakta datumet för detta skeende är ännu oklart och ingen konsensus har nåtts om detta. De flesta jurister lutar likväl åt ett datum mellan sexton och tolv månader före utvandringen till Medina. Det följande är ett koncentrat av detaljerna kring denna mirakulösa händelse berättad med stöd hos Ibn al-Qayyim.[164]

I sällskap med ärkeängeln Jibrîl (Gabriel) fördes Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - kroppsligen från den Heliga Moskén i Mecka till Moskén i Jerusalem på en häst med namnet al-Buraq البراق. Där satt han av, tjudrade hästen vid en ring i porten till Moskén och ledde profeterna i bön. Sedan tog Jibrîl (Gabriel) honom till himlarna på samma häst. Då de nådde fram till den första himlen bad Jibrîl (Gabriel) den övervakande ängeln att öppna dörren till himlen. Den öppnades och han såg

---

164 Zâd al-Ma'ad, 2/49; Tarîkh-e-Islam, 1/124; Rahmat-al-lil'alamîn, 1/76.

Adam آدم, mänsklighetens stamfader. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hälsade honom och den andre välkomnade honom och betygade sin tro på Muhammads Profetskap. Han såg martyrernas själar på hans högra sida och de uslas på hans vänstra.

Jibrîl (Gabriel) uppsteg sedan med Profeten till den andra himlen där han såg och hälsade Yahyâ (Johannes), Sakarias son (Yahyâ bin Zakariyyâ) يحيى بن زكريا och 'Îsâ (Jesus) عيسى, Marias son. De besvarade hans hälsning, välkomnade honom och betygade sin tro på hans Profetskap. Sedan nådde de den tredje himlen där de såg Yûsuf يوسف (Josef) och hälsade honom. Den senare välkomnade Profeten och betygade tro på hans Profetskap. I Jibrîls (Gabriel) sällskap nådde sedan Profeten den fjärde himlen där han träffade profeten Idris إدريس (Hanok) och hälsade honom. Idris (Hanok) besvarade hälsningen och betygade sin tro på hans Profetskap. Sedan fördes han till den femte himlen där han träffade profeten Hârûn هارون (Aron) Imransson och hälsade honom. Den senare besvarade hälsningen och betygade tro på hans Profetskap. I den sjätte himlen träffade han Mûsâ موسى (Moses) och hälsade honom. Den senare besvarade hälsningen och betygade tro på hans Profetskap. Då Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var på väg att ge sig av såg han att Mûsâ (Moses) började gråta. Han frågade om anledningen. Mûsâ (Moses) Imrans son svarade att han grät därför att han bevittnade en man skickad efter honom som ett Sändebud som kunde leda fler ur hans folk till Paradiset än han själv hade gjort. Sedan nådde Profet Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - den sjunde himlen och mötte Ibrâhîm إبراهيم (Abraham) - över honom vare frid - och hälsade honom. Den senare besvarade hälsningen och betygade tro på hans Profetskap. Han fördes sedan till Sidrat-al-Muntaha سدرة المنتهى (det mest avlägsna trädet) och visades al-Bait-al-Ma'mûr البيت المعمور (det frekvent besökta huset) vilket är som al-Ka'bah (Helgedomen) och dagligen omgivet av sjuttiotusen änglar, så att de änglar som en gång omgivit det inte får göra det igen förrän vid Uppståndelsen]. Han presenterades sedan för den Gudomliga Närvaron och upplevde hänförelsen av att bevittna den Gudomliga Härligheten och Manifestationen på närmast möjliga avstånd. Där uppenbarade Herren för Sin tjänare det som Han uppenbarade och föreskrev femtio dagliga böner för honom. På återvägen talade han med Mûsâ (Moses) om att hans efterföljare blivit anbefallda att be femtio gånger per dag. Mûsâ (Moses) sa till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser : "Dina efterföljare kan inte förrätta så många böner. Gå tillbaka till din Herre och be om en reduktion

av antalet." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - vände sig till Jibrîl (Gabriel) som om han gjorde en överläggning med honom. Jibrîl (Gabriel) nickade, "Ja, om du så önskar", och steg upp med honom till Allâhs Närvaro. Den Allsmäktige Allâh, Prisad vare Han, gjorde en reduktion på tio böner. Profeten steg då ner och rapporterade detta till Mûsâ (Moses) som åter uppmanade honom att be om ytterligare reduktion. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad ännu en gång sin Herre att reducera antalet böner ännu mer. Han steg på Mûsâs (Moses) begäran upprepade gånger upp till Allâhs Närvaro för att be om reduktion av bönerna tills de var nere på endast fem. Mûsâ (Moses) bad honom åter att bönfalla om ytterligare reduktion men han sa: "Jag skäms nu över att oupphörligen be min Herre om reduktion. Jag accepterar och underkastar mig Hans Vilja." Då Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - gick vidare kunde en Kallare höras säga: "Jag har stadgat Mitt Påbud och lindrat bördan för Mina tjänare."[165]

Det råder dock viss oenighet i frågan om huruvida Profeten såg Allâh med sitt fysiska öga eller inte. Vissa uttolkare säger att det inte bekräftas att han såg Allâh med blotta ögat. Ibn 'Abbas säger å andra sidan att ordet Ru'ya رؤية såsom det används i Quranen betecknar observation med ögats hjälp. I Sûrah an-Najm سورة النجم (kapitel 53 - Stjärnan) kan vi läsa:

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ﴿٨﴾

Därefter närmade han sig till dess han stod [svävande i luften]. (Quranen 53:8)

"Han" refererar här till ärkeängeln Jibrîl (Gabriel) och sammanhanget är helt olikt det som återfinns i de profetiska traditionerna om Isra' och Mi'raj الإسراء والمعراج i vilka "närmandet" hänför sig till Herren, prisad vare Han.

Den Nattliga Resan kännetecknas av en del utmärkande händelser av vilka vi kan nämna:

- Profetens bröst klövs av Jibrîl (Gabriel) och hans hjärta togs ut och tvättades med vatten från Zamzam - den heliga källan i Mecka.

165 Zad Al-Maad, del 2 s. 47-48.

- I samma sammanhang fördes två guldkärl fram till honom. I en fanns mjölk medan den andra var full av vin. Han ombads välja en av dem, så han valde det kärl som innehöll mjölk och drack den. Han (ängeln) sa: "Du har vägletts på al-Fitrah الفطرة eller du har uppnått al-Fitrah. Hade du valt vinet hade ditt folk letts vilse." [Det är ett symboliskt sätt att säga att gott och ont i form av mjölk och vin fördes fram till Profeten och att han instinktivt valde det goda. Det är mycket svårt att återge den arabiska termen "Fitrah" på svenska. Den betecknar den ursprungliga natur och disposition med vilken ett barn kommer till denna världen, i kontrast till egenskaper och böjelser som erhållits under livets gång. Dessutom refererar den till den andliga benägenhet som finns nedärvd i människan i hennes ofördärvade tillstånd.]
- Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa att han såg två manifesta floder - Nilen och Eufrat - och två dolda. Det förefaller som om de två manifesta floderna, Nilen och Eufrat, symboliskt beskriver de områden i vars bördiga dalar Muhammads Budskap skulle komma att slå rot, och vars folk alltid skulle komma att förbli de trogna överbringarna av den islam som skulle komma att överföras från generation till generation. De kan absolut inte syfta på att de strömmar fram ur Paradiset.
- Han fick möjlighet att möta Malik مالك, Helvetets övervakare, med ett bistert och glädjelöst ansikte. Därinne såg han Helvetets invånare bland vilka fanns de som utan rätt förslösade de föräldralösas egendom. De hade hängkäftar liknande kamelers som svalde glödheta stenar som sedan kom ut ur deras stjärtar. Där fanns också de människor som tog ocker med magar alltför stora för att kunna röra sig fritt; de trampas på av faraos folk då dessa släpps in i Helvetet. I samma boning såg han äktenskapsbrytarna som erbjöds smakrikt saftigt kött och ruttet stinkande, och valde det senare. De tygellösa kvinnorna fanns också där hängande från sina bröst.
- Den Nattliga Resan renderade en hel del uppståndelse bland folk och den skeptiska publiken ansatte Muhammad med alla typer av frågor. Han berättade för dem att han såg de meckanska handelsmännens kameler. Han ledde dem också till vissa av deras djur som hade sprungit iväg. Han informerade dem om att han hade druckit en del av deras vatten då de legat och sovit och lämnat kärlen övertäckta.

De icketroende fann emellertid detta vara ett lämpligt tillfälle att håna muslimerna och deras tro. De tjatade på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att han skulle beskriva Moskén i Jerusalem där han aldrig tidigare varit. Till mångas häpnad innehöll Profetens svar i högsta grad korrekt information om staden. Han försåg dem med alla nyheter om deras karavaner och deras kamelers rutter. Likväl stegrade detta inom dem ingenting annat än en flykt från Sanningen och de godtog ingenting annat än otro.[166]

För de sanna muslimerna var det dock inget ovanligt med Den Nattliga Resan. Den allsmäktige Allâh Som är mäktig nog att ha skapat himlarna och jorden genom en viljeakt, är utan tvivel mäktig nog att föra Sitt Sändebud bortom himlarna och visa honom de av Sina tecken som annars inte är tillgängliga för människan. De icketroende å sin sida vände sig till Abu Bakr för att få klarhet i det inträffade, och han svarade raskt: "Ja, jag bekräftar det." Det är denna händelse som ligger bakom hans tillnamn as-Siddiq الصديق (sanningens bekräftare).[167]

Den mest slående och koncisa bekräftelsen av den Nattliga Färden uttrycks i Allâhs Ord:

...لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾

... för att visa honom några av Våra tecken. (Quranen 17:1)

De gudomliga påbuden vad gäller profeterna lyder som följer:

وَكَذَٰلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾

Vi visade nu Abraham [Vårt] herravälde över himlarna och jorden, för att han skulle bli fullt övertygad. (Quranen 6:75)

Till Mûsâ (Moses) sa Herren:

لِنُرِيَكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى ﴿٢٣﴾

Vi har nämligen velat låta dig se några av Våra stora tecken. (Quranen 20:23)

---

166 Sahih al-Bukhari, 2/684; Sahih Muslim, 1/96; Ibn Hisham, 1/402.
167 Ibn Hisham, 1/399.

Så att:

وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ .

Han blir en av dem som har en säker tro. (Quranen 6:75)

Efter att ha sett Allâhs tecken baserar profeterna sin tro på en solid grund som är alltför stark för att kunna slås sönder. De är kvalificerade för detta gudomliga privilegium därför att de kommer att få bära bördor som är för tunga för vanligt folk. Under sitt uppdrag kommer de att betrakta alla världsliga plågor och prövningar som alltför ringa för att bry sig om.

Det finns rena fakta som härrör från denna välsignade färd och som strömmar in i Profetens biografis blomstrande trädgård - över dess upphovsman Muhammad vare Allâhs frid och välsignelser. Berättelsen om den Nattliga Resan i Quranen sammanfattas i Sûrah Isra's سورة الإسراء (kapitel 17 - Den Nattliga Resan) första vers. Sedan följer ett kort avsnitt som avslöjar judarnas skamliga handlingar och brott följt av en förmaning som säger att Quranen vägleder till det som är mest rättvist och riktigt. Denna uppläggning är i själva verket ingen tillfällighet. Jerusalem var den Nattliga Resans första anhalt och här ligger det budskap som är riktat till judarna och som uttryckligen lät förstå att de skulle komma att avlägsnas från sin ställning som mänsklighetens ledare, eftersom de brott som de begått innebar att de inte längre hade rätt till den positionen. Budskapet låter också uttryckligen förstå att ledarskapet skulle återinstiftas av Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och att han skulle kontrollera båda den abrahamitiska trons centra, dvs. Helgedomen i Mecka och Moskén i Jerusalem. Det var hög tid för den andliga auktoriteten att överföras från ett folk vars historia hade fyllts av förräderi, förbundsbryteri och aggressivitet, till ett folk välsignat med fromhet och plikttrogenhet mot Allâh, ett Sändebud som hade fått det privilegium som den quraniska uppenbarelsen innebar och som leder till det bästa och det rätta.

Likafullt återstår en avgörande fråga som väntar på att besvaras: Hur skulle denna förväntade överföring av makt genomföras medan förkämpen själv (Muhammad) var lämnad övergiven famlande bland höjderna utanför Mecka? Den frågan avtäcker en annan aspekt som refererar till en fas i den islamiska kallelsen och uppkomsten av en ytterligare roll den skulle spela, annorlunda i sin inriktning och ädel i sina ansatser. Förelöparna till denna nya uppgift tog

sig form av quraniska verser som utmärks av direkta och otvetydiga varningar följda av ett skarpt ultimatum till polyteisterna och deras likar:

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

Men när Vi har beslutat att låta ett folk gå under, varnar Vi dem i deras mitt som bara lever för nöjen och njutningar, och [om] de ändå [fortsätter] att trotsa Oss faller den ofrånkomliga domen över dem och Vi förintar dem alla. Hur många släkten har vi inte låtit gå under efter Noas tid! Ingen känner sina tjänares synder bättre, [ingen] ser dem klarare än din Herre. (Quranen 17:16-17)

Tillsammans med dessa verser uppenbarades andra för att visa muslimerna föreskrifterna och ingredienserna i den civilisation på vilken de kunde bygga sitt muslimska samhälle, och ställa i utsikt deras ägande av ett stycke land, deras fulla kontroll över det samt deras etablering av ett fullständigt samhälle runt vars axel hela mänskligheten skulle komma att rotera. I realiteten förebådade de verserna bättre utsikter för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - dvs. en säker plats att slå sig ner på och ett högkvarter tillräckligt säkert för att ge honom möjligheten och modet att förmedla sitt budskap till världen i stort. Detta var i själva verket den välsignade resans inre hemlighet. På grund av denna visdom ser vi det som riktigt att anta att den Nattliga Resan ägde rum antingen före den första utfästelsen vid 'Aqabah eller mellan de två. Allâh vet trots allt bäst.

Den första utfästelsen vid al-'Aqabah

VI HAR REDAN NÄMNT sex medinensare som antog islam under pilgrims-säsongen i Profetskapets elfte år. De lovade att förmedla islams budskap till sina fränder.

Vid tiden för vallfärden följande år kom en grupp på tolv adepter som var redo att erkänna Muhammad som sin profet. Gruppen bestod av fem av de sex som hade träffat Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - året innan (den sjätte var Jabir bin 'Abdullah bin Reyab) och de sju andra var:

1. Mu'adh bin al-Harith ibn 'Afra från Khazraj.
2. Dhakwan bin 'Abd al-Qais från Khazraj.
3. 'Ubadah bin as-Samit från Khazraj.
4. Yazîd bin Tha'labah från Khazraj.
5. 'Al-'Abbas bin 'Ubadah bin Nadalah från Khazraj.
6. Abul Haitham bin at-Taihan från Aws.
7. 'Uwaim bin Sa'idah från Aws.

De tillstod sin tro på Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - som profet och svor: "Vi kommer inte att dyrka någon förutom Allâh; vi kommer inte att stjäla; begå äktenskapsbrott; döda våra barn;

baktala; avsiktligt förfalska sanningen och vi kommer inte att gå emot dig i någon rättfärdig sak." Då de hade gjort sin utfästelse sa Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser : "Den som uppfyller det kommer Allâh att belöna, och den som försummar något och plågas av det i denna världen, för den kan det bli en lösen för honom i det Efterkommande; och om synden förblir dold för människors ögon och ingen sorg kommer över honom, då ligger hans ärende hos Allâh. Han kanske förlåter honom eller Han kanske inte gör det."[168]

Muslimernas envoyé i Medina

Efter utfästelsen (i form av en ed som svors) skickade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Mus'ab bin 'Umair al-'Abdari - må Gud vara nöjd med honom - som förste muslimske ambassadör till Medina för att undervisa folket där om islams läror, ge dem praktisk vägledning och försöka sprida islam bland dem som ännu bekände sig till polyteism. As'ad bin Zurarah var hans värd i Medina. Så förberedd var marken och så enträgen spridningsverksamheten att islam snabbt spreds från hus till hus och från stam till stam. Mus'abs gärning karaktäriserades av ett antal glädjande och lovande tecken på framgång. En dag då Mus'ab och As'ad var på väg till Bani 'Abd al-Ashhals och Bani Thafrs boningar satt de på den senare klanens område ner i konversation med några nya konvertiter. De båda klanernas ledare Sa'd bin Mu'adh och Usaid bin Hudair fick höra talas om mötet, och Usaid närmade sig muslimerna med sin lans medan Sa'd ursäktade sig med att As'ad var hans kusin på mödernet. Usaid närmade sig svärande och förbannande, anklagade de båda männen för att förleda människor som var svaga i anden och beordrade dem att sluta med det. Mus'ab bad honom lugnt att sitta ner och sa, "Om du blir tillfreds med våra ord kan du acceptera dem, men om du ser dem som förhatliga är du fri att skydda dig från det du avskyr." "Det är rimligt", sa Usaid, stack sin lans i sanden, lyssnade på Mus'ab och fick sedan höra några verser ur den Heliga Quranen. Hans ansikte vittnade om tillfredsställelse och gillande innan han yttrade bifall. Han frågade de båda männen om de procedurer som var relevanta för att anta islam. De bad honom att tvätta sig, rengöra sina kläder, vittna om Sanningen och sedan förrätta två rak'at. Han gjorde exakt som han blev ombedd och sa sedan att det fanns en man (Sa'd bin Mu'adh) vars folk aldrig skulle tveka om han följde islam. Han gav sig sedan av för att söka upp Sa'd och hans folk. Sa'd

---

168 Sahih al-Bukhari, 1/550, 2/727; 2/1003.

kunde genast se att Usaid hade förändrats. På en fråga från Sa'd svarade Usaid att de två männen var redo att foga sig efter de order de fick. Han arrangerade sedan en situation som möjliggjorde för de båda männen att tala enskilt med Sa'd. Usaid återvände och Sa'd antog islam. Han vände sig sedan till sitt folk och svor att han aldrig skulle tala med dem förrän de trodde på Allâh och Hans Sändebud. Innan kvällen var kommen den dagen hade alla män och kvinnor i den arabiska stammen anagit islam utom en person, al-Usairim, som tvekade fram till Uhud. Den dagen antog han islam och kämpade mot polyteisterna men dödades till sist innan han hade kunnat förrätta bönen. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kommenterade detta med orden: "Han har gjort lite, men hans belöning är stor."

Mus'ab stannade i Medina och genomförde omsorgsfullt sitt uppdrag till dess att det fanns muslimska element, män och kvinnor, i alla al-Anşârs (de framtida Hjälparna) hus. Endast en familj förblev förhärdad inför islams da'wah (Kallelse). De stod under poeten Qais bin al-Aslats inflytande och han lyckades hålla dem i schack och hålla islams kallelse borta från deras öron till år 5 e.H.

Kort före följande års pilgrimssäsong, dvs. under Profetskapets trettonde år, återvände Mus'ab bin 'Umair till Mecka och framförde till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - glada nyheter om den nya fruktbara jord för islam som Medina utgjorde, om de goda utsikterna för gott i dess omgivningar samt om den makt och det skydd som staden skulle komma att ge islams sak.[169]

[169] Ibn Hisham, 1/435; Zâd al-Ma'ad, 2/51.

Den andra utfästelsen vid al-'Aqabah

FÖLJANDE ÅR, PROFETSKAPETS trettonde, dvs. år 622 e.Kr, kom över sjuttio konvertiter från Medina i spåren av sina polyteistiska folk för att genomföra vallfärdsritualerna i Mecka. Den ofta upprepade frågan bland dem löd: "Är det inte hög tid för oss att skydda Muhammad istället för att lämna honom övergiven famlande bland höjderna utanför Mecka?"

Kort efter ankomsten kontaktade de i hemlighet Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och kom överens om ett hemligt nattligt möte under Tashrîq (elfte, tolfte och trettonde dagen i månaden Dhul Hijja) på en höjd vid al-'Abaqah, föregående års mötesplats.

En av ledarna för Ansâr (Hjälparna) vid namn Ka'b bin Malik al-Anşâri - må Gud vara nöjd med honom - gav en redogörelse för det historiska möte som i grunden förändrade utvecklingen av kampen mellan islam och hedendom. Han sa:

Vi gav oss iväg på vallfärden och avtalade ett möte under Tashrîq. Vi hade sällskap av en av våra mest framstående män, 'Abdullah bin 'Amr bin Haram, som fortfarande var polyteist. Vi avslöjade vår avsikt att träffa Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - för honom och uppmanade honom att sluta sig till oss och ge upp polyteismen för att slippa bli bränsle för Helvetet i det Efterkommande. Han antog genast islam och närvarade vid det viktiga mötet vid al-'Aqabah.

Följande natt sov vi med vårt folk i våra läger. Efter att en tredjedel av natten hade gått började vi obemärkt att ge oss av och träffades på en höjd i närheten. Vi var sjuttiotre män och två kvinnor, Nusaibah bint Ka'b från Najjars och Asma' bint 'Amr från Bani Salamah. Vi väntade tills Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - kom i sällskap med sin farbror al-'Abbas bin 'Abdul Muttalib som, även om han inte var muslim, enträget manade oss att inte frånta hans brorson sina egnas beskydd såvida vi inte var fullkomligt redo att försvara honom med våra liv. Han var den förste som talade:

Khazrajs folk (araberna kallade Ansâr för Khazraj oavsett om de var från Khazraj eller Aws), ni känner alla till vilken ställning Muhammad har hos oss. Vi har skyddat honom från vårt folk så gott vi har kunnat. Han är ansedd och respekterad bland sitt folk. Han vägrar att ansluta sig till någon förutom er. Så om ni tror att ni kan uppfylla det ni lovar då ni bjuder honom till er stad, och om ni kan försvara honom mot fienden, axla då den börda ni har valt. Om ni däremot avser att förråda och lämna ut honom efter att ni har tagit honom med er, är det bättre att ni lämnar honom nu. Han är ansedd och väl skyddad hos sina egna.[170]

Ka'b svarade:

Vi har lyssnat till dina ord, och nu, o Allâhs Sändebud, är det du som ska tala och avkräva oss den utfästelse som du vill ha angående din Herre och dig själv.

Det var ett bestämt ställningstagande som visade total beslutsamhet, oräddhet och djup övertygelse att axla det förskräckande ansvaret och bära dess allvarliga följder.

Allâhs Sändebud förkunnade sedan Tron och utfästelsen gjordes. Al-Imam Ahmad gav med stöd hos Jabir följande detaljer:

Ansâr (Hjälparna) frågade Allâhs Sändebud om de principer om vilka de gjorde en utfästelse. Profeten svarade:

- Att lyssna och lyda under alla omständigheter.
- Att ge av sina tillgångar såväl i överflöd som i nöd.
- Att påbjuda det goda och förbjuda det onda.

---

170 Ibn Hisham, 1/440-442.

- Att i Allâhs tjänst inte frukta fördömanden från någon.
- Att försvara mig om jag söker er hjälp, och uteslut mig från allt som ni utesluter er själva, era hustrur och era barn från. Och om ni iakttar dessa bud väntar er Paradiset.[171]

I en annan version återberättad av Ka'b sa han:

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - började tala, reciterade några verser ur Quranen, kallade människor till Allâh, uppmanade dem att komma till islam och avslutade med orden: "Jag erbjuder er en utfästelse om att ni utesluter mig från allt som ni utesluter era hustrur och barn från." al-Bara' fattade hans hand och sa: "Ja, vi svär vid Allâh, Som sänt dig som Sanningens Profet, att vi ska utesluta dig från det som vi utesluter våra kvinnor från. Lita på oss, o Allâhs Sändebud. Vi är vid Allâh fullfjädrade krigare och pålitliga i krig. Det är ett drag som är nedärvt från våra förfäder."

Ibn 'Abul Haitham lade sig i och sa: "Allâhs Sändebud! Mellan oss och judarna finns överenskommelser som vi då skulle bryta. Bör vi om Allâh beviljar dig makt och ära inte förvänta oss att du lämnar oss och ansluter dig till ditt folk (dvs. Quraish)?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - log och svarade:

بَلْ الدَّمُ الدَّمُ ، والهَدَمُ الهدمُ ، أنا مِنْكُمْ وأنْتُمْ مِني ، أُحَارِبُ من حَارَبْتُم ، وأسَالِمُ مَنْ سَالَمْتُمْ .

> Så kommer det aldrig att bli. Ert blod kommer att vara mitt blod. I liv och död kommer jag att vara med er och ni med mig. Jag kommer att kämpa mot dem ni kämpar, och jag kommer att sluta fred med dem ni sluter fred med.[172]

Då förhandlingarna om villkoren för lojalitet var avslutade och de närvarande enhälligt hade enats om att raticifera dem, reste sig två män ur den tidiga generation konvertiter som hade antagit islam under det elfte och tolfte året. De uppmärksammade de andra på vilket långtgående steg de var i färd med att ta, så att de skulle kunna göra sin utfästelse fullt medvetna om hela saken och följaktligen vara redo för den uppoffring de förväntades göra. Al-'Abbas bin Ubada bin Nadlah påpekade i detta sammanhang:

---

171 Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 155; Ibn Hisham, 1/454.

172 Ibn Hisham, 1/442.

Khazrajs folk! Är ni medvetna om betydelsen av den pakt som ni ingår med denne man? Ni tillstår faktiskt att ni kommer att kämpa mot alla och envar. Fruktar ni att er egendom kommer att sättas på spel eller att era ädlingars liv äventyras, lämna honom då genast. Gör ni detta efter er utfästelse kommer det att bli förödmjukande för er både i denna värld och i den som ska komma. Tror ni däremot att ni kan utföra det som ni kallas att göra trots förlust av dyrbara liv och egendomar, axla då detta tunga ansvar. Vid Allâh svär jag att häri ligger det goda i denna värld och i nästa.

De svarade: "Vi har redan tagit i beaktande förlust av egendom och mord på våra ädlingar, och ändå förklarar vi oss lojala mot honom. Men vilken är vår belöning om vi iakttar alla delar i denna pakt?" Profeten svarade: "Paradiset ligger i beredskap för er." De bad honom då sträcka ut sin hand och de sträckte alla ut sina händer och gjorde utfästelsen. Först vid det tillfället kom As'ad bin Zurarah till insikt om människors vilja till uppoffringar på Allâhs väg.[173]

Och med stöd hos Jabir som sa:
Då vi började visa lojalitet mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ställde sig As'ad bin Zurarah upp och gav följande korta anförande: "Ta det lugnt, Yathribs folk! Vi har inte tillryggalagt den långa distansen förutom att vi har en djup tro på att han är Allâhs Sändebud. Vi vet redan att om vi följer honom innebär det ett avståndstagande från de hedniska araberna också om det är med risk för våra liv. Om ni håller er på den vägen och håller fast vid den, ligger er stora belöning i Allâhs Händer. Om ni är drabbad av fruktan förmanar jag er att ge upp omedelbart, så att ni kanske blir förlåten av Allâh."[174]

Med de två kvinnorna gjordes utfästelsen muntligt, ty Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skakade aldrig hand med en främmande dam.[175]

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad sedan gruppen att utse tolv delegater för att förkunna islam för sina folk i Medina, axla ansvaret att implementera utfästelsens artiklar och vägleda människor i respektive stammar i frågor som har att göra med spridandet av islam. De delegater som utsågs bestod av nio från al-Kazraj: As'ad bin Zurarah bin

---

173 Ibn Hisham, 1/446.

174 Musnad Ahmad.

175 Sahih Muslim, 2/131.

'Ads, Sa'd bin ar-Rabi' bin 'Amr, 'Abdullah bin Rawahah bin Tha'labah, Rafi' bin Malik bin al-'Ajlan, al-Bara' bin Ma'rur bin Sakhr, 'Abdullah bin 'Amr bin Haram, 'Ubadah bin as-Samit bin Qais, Sa'd bin'Ubadah bin Dulaim och al-Mundhir bin 'Amr bin Khunais. Tre andra kom från al-Aws: Usaid bin Hudair bin Sammak, Sa'd bin Khaithamah bin al-Harith och Rifa'a bin 'Abdul Mundhir bin Zubair. Dessa tolv män edsvors att fungera som borgensmän för sina folks angelägenheter på samma sätt som Jesus lärjungar gjorde, och Profeten skulle fungera som borgensman för sitt folk, dvs. alla muslimer.

På något sätt läckte nyheten om dessa hemliga ökensammankomster med medinensarna ut. Profeten visste omedelbart att det var en viss knubbig och ful djävul bosatt i al-'Aqabah som upptäckte deras möten, och han hotade med att inom en snar framtid göra upp räkningen med denne.

Då al-'Abbas fick höra detta sa han: "Vi är vid Allâh Som har sänt dig i Sanning mäktiga nog att möta Minas folk (Quraish) med svärd imorgon, om du så vill." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: Vi har inte kommenderats att följa ett sådant spår. Återvänd nu till era läger." De återvände för att sova till morgonen.[176]

Knappt hade Quraish fått höra om detta fördrag förrän ett oroväckande tumult började sprida sig i alla riktningar. De insåg till fullo att en lojalitetspakt av detta slag skulle komma att utmynna i långtgående förgreningar med en direkt påverkan på deras liv och tillgångar. Påföljande dag gav sig en stor delegation bestående av Meckas ledare och ärkeskurkar av mot medinensarnas läger för att skarpt protestera mot fördraget. De vände sig till medinensarna: "O, Khazrajs folk, det har kommit till vår kännedom att ni har kommit hit för att sluta ett fördrag med denne man (Muhammad) och föra bort honom från Mecka. Vid Allâh fasar vi för all slags konflikt mellan er och oss."[177]

Medinas polyteister som inte visste något om den i hemlighet gjorda utfästelsen började svära vid Allâh och svarade i god tro att det inte låg någon sanning i rapporterna. En av de medinensiska polyteisterna, 'Abdullah bin Ubai bin Salul, vederlade deras beskyllningar och stämplade dem som av noll och intet värde, och hävdade att hans folk aldrig skulle inleda någonting om han inte gav dem klara order.

---

[176] Ibn Hisham, 1/448.
[177] Ibn Hisham, 1/448.

Medinas muslimer förblev tysta och varken bekräftade eller dementerade. De quraishitiska ledarna föreföll nästan helt övertygade av de argument som fördes fram av polyteisterna och återvände frustrerade hem. De lät sig dock inte helt nöjas med de ord de hade hört. De började skärskåda alla detaljer och spåra den minsta nyhet tills det utan skuggan av ett tvivel var fastslaget att pakten hade ingåtts. Detta var emellertid efter de medinensiska pilgrimerna hade lämnat Mecka. I ett anfall av ursinne gav de sig efter dem men lyckades inte få fatt i någon förutom Sa'd bin 'Ubadah. De utsatte honom för obeskrivlig tortyr men han räddades senare av al-Mut'im bin 'Adi och Harith bin Harb bin Omaiya med vilka han hade handelsrelationer.[178]

Detta är historien om det andra 'Aqabah-fördraget, senare känt som det stora 'Aqabah-fördraget, som åstadkoms i en anda av kärlek, lojalitet och ömsesidigt stöd mellan medinensiska troende och svaga meckanska muslimer. Denna nya anda av tillgivenhet, goda relationer och samarbete kan aldrig förklaras med ett flyende vindspel, utan härrörde tvärtom från en redan djupt etablerad inställning, dvs. tron på Allâh, Hans Sändebud och Hans Skrift. Det var en tro så rotad i människornas inre att den lyckades förbli immun mot alla orättvisans och aggressionens krafter, och kunde översättas i mirakler i handlingens och den ideologiska strävans praktiska aspekter. Den sortens tro utgjorde det egentliga instrument med vars hjälp muslimerna skrev in sig i historiens annaler om oöverträffade genombrott. Vi är också övertygade om att framtiden alltid kommer att vara i avsaknad av sådana imponerande bedrifter som utfördes av dessa storslagna män.

[178] Zâd al-Ma'ad, 2/51, 52; Ibn Hisham, 1/448-450.

Utvandringens förtrupp

EFTER ATT DET ANDRA 'Aqabah-fördraget hade trätt i kraft och en liten muslimsk stat hade upprättats i en vidsträckt öken där icketro och okunskap var vida spridd - det ur islamisk synpunkt mest betydelsefulla åstadkommandet -, gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - muslimerna sitt tillstånd att utvandra till Medina, den muslimska staten i vardande.

Ur det personliga perspektivet innebar en utvandring till Medina ingenting annat än materiell förlust och offrande av tillgångar i utbyte mot personlig säkerhet. Dessutom kunde migranten i själva verket inte förvänta sig en fullständig säkerhet utan löpte risk att rånas eller till och med dödas under resan. Framtiden var dimmig och fylld av otaliga oförutsägbara sorger och bedrövelser.

Med allt detta i minnet började muslimerna utvandra medan polyteisterna inte sparade någon möda för att hindra och stoppa dem, medvetna som de var om att ett sådant drag inrymde sanslösa hot och kolossalt förödande faror för hela deras samhälle.

Den förste som utvandrade var Abu Salamah, ett år innan 'Aqabah-fördraget. Då han beslöt sig för att lämna Mecka höll hans ingifta släktingar i ett desperat försök att resa hinder kvar hans hustru, kidnappade hans son och vred hans hand ur led. Efter sin mans avfärd och förlusten av sin son grät och sörjde Umm Salamah under ett år i ensamhet. En släkting kände till sist medlidande med henne och uppmanade de andra att släppa hennes son och låta henne förenas med sin man. Hon gav sig så ut på en femhundra

kilometer lång resa utan någon som helst hjälp. Vid en plats kallad at-Tan'im stötte 'Uthman bin Talhah på henne och erbjöd henne eskort till Medina. Tillsammans med sin son återförenades hon med Abu Salamah i byn Quba som låg i Medinas utkanter.[179]

Suhaib utgör ett annat exempel på de meckanska polyteisternas grymheter i anslutning till utvandringen. Denne man uttryckte sin önskan om att utvandra vilket naturligtvis var en källa till förtrytelse bland de icketroende. De började förolämpa honom och påstå att han hade kommit till Mecka som en värdelös landstrykare. På grund av deras stads storsinne och tack vare dem hade han sedan lyckats tjäna mycket pengar och blivit välbärgad. De gav order om att han inte skulle ge sig av. Då han förstod detta erbjöd han sig att ge bort all sin rikedom till dem. Till sist gick de med på att släppa honom på det villkoret. Profeten hörde denna historia och kommenterade den genom att säga:

رَبِحَ صُهَيْبٌ ، رَبِحَ صُهَيْبٌ

Suhaib är segraren, Suhaib är segraren, trots allt.[180]

Vi har också historien om 'Umar bin al-Khattab, 'Ayyash bin Abi Rabi'a och Hisham bin al-'Asi som kom överens om att träffas på en viss plats en morgon för att bege sig till Medina. 'Umar och 'Ayyash kom men Hisham hölls kvar av meckanerna.

Kort därpå kom Abu Jahl och hans bror al-Harith till Medina för att besöka sin tredje bror 'Ayyash. De försökte slugt spela på människans ömmaste område, dvs. relationen till modern. De vände sig till honom och påstod att hans mor hade svurit att inte kamma sitt hår eller skydda sig från solen förrän hon hade träffat honom. 'Ayyash kände medlidande med sin mor men 'Umar var klok nog att förstå att de var ute efter att locka 'Ayyash bort från islam och varnade honom för deras knep och tillade: "Din mor kommer att kamma sitt hår om hon besväras av löss, och hon kommer att skydda sig från Meckas sol om den blir för het för henne." 'Ayyash var trots dessa ord besluten att ge sig iväg för att träffa sin mor. 'Umar gav honom då sin lätthanterliga och fogliga kamel och gav honom rådet att hålla sig på dess rygg eftersom det skulle bli en räddning för honom om han uppfattade något misstänkt med

[179] Ibn Hisham, 1/468.
[180] Ibn Hisham, 1/477.

sina följeslagare. Gruppen på tre gav sig så iväg mot Mecka. Så snart de tillryggalagt en del av sträckan beklagade sig Abu Jahl över sin kamel och bad 'Ayyash om tillåtelse att rida bakom honom på hans kamel. Då de gick ner på knä på marken överföll de båda polyteisterna 'Ayyash och band honom. De red in i Mecka och ropade åt folk att följa deras exempel vad gäller "dårar".[181]

Dessa är endast tre tydliga exempel på meckanernas reaktioner mot den som avsåg att utvandra. De troende lyckades trots detta fly i omgångar och så snabbt att hela kvarter i Mecka inom två månader efter det andra 'Aqabah-fördraget låg övergivna. Förutom Abu Bakr, Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - själv samt de bemärkta själar som hade hållits kvar i förvar eller av någon anledning inte kunde fly, hade i det närmaste alla av Muhammads efterföljare migrerat till sin nya hemvist. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade tillsammans med Abu Bakr och 'Ali gjort alla nödvändiga förberedelser för utvandring men väntade på tillåtelse från sin Herre.[182]

Värt att notera är att de flesta av de muslimer som hade utvandrat till Abbessinien nu kom tillbaka till Medina för att förenas med resten av muslimerna där.

Situationen i Mecka var utan tvivel kritisk men Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var inte alls oroad. Abu Bakr manade dock enträget Profeten att ge sig av från staden. Han väntade också ivrigt på en möjlighet att göra Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - sällskap på denna betydelsefulla resa. Profeten sa honom emellertid att tiden ännu inte var inne; Herren hade inte givit honom befallning om att utvandra. I väntan på Allâhs Befallning hade Abu Bakr gjort förberedelser inför resan. Han hade förvärvat två snabba kameler och hade utfodrat dem ordentligt under fyra månaders tid så att de skulle klara av den prövning som den långa ökenresan innebar.[183]

---

181 Ibn Hisham, 1/474; Sahih al-Bukhari, 1/558.

182 Zâd al-Ma'ad, 2/52.

183 Sahih al-Bukhari 1/553.

I an-Nadwah (Rådhuset)
Quraishs parlament
دار الندوة

POLYTEISTERNA VAR LAMSLAGNA av Muhammads följeslagares noggranna planering och snabba förflyttning mot sin nya hemvist i Medina. De fångades av en aldrig tidigare erfaren ängslan och oroades djupt över hela sin hedniska och ekonomiska enhet. De uppfattade redan Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - som en inflytelserik ledare och hans följeslagare som målmedvetna, ärbara och ständigt redo att offra allt de hade för Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Al-Aws och al-Khazrajs stammar, de meckanska muslimernas blivande värdar, var också kända i Arabien för sin makt och styrka i krig och sin omdömesgilla och förnuftiga inställning i fred. Eftersom de själva hade erfarit bittra tider med inbördes krigföring var de avogt inställda till hätskhet och partiskhet. Det blivande högkvarteret för den ständigt växande islamiska rörelsen, Medina självt, ägde ett mycket strategiskt läge. Staden kontrollerade de kommersiella rutter som ledde till Mecka, vars folk omsatte varor till ett värde av omkring en kvarts miljon gulddinarer per år. Säkerhet längs karavanvägarna var av avgörande betydelse för ett beständigt välmående ekonomiskt liv. Med alla dessa faktorer i åtanke kände sig polyteisterna vara i händerna på ett stort hot. De började därför söka den mest effektiva metod som skulle kunna avvärja denna förestående fara. Två och en halv månad efter det andra 'Aqabah-fördraget, dvs. torsdagen den tjugosjätte Safar i profetskapets fjortonde år eller den tolfte september år 622 e.Kr. sammankallade de ett möte.[184] Den dagen höll "Meckas parlament" sitt viktigaste möte någonsin med en enda

[184] För detaljer se Rahmat-al-lil'alamîn, 1/95-102.

punkt på dagordningen: Vilka åtgärder ska vidtas för att effektivt kunna stoppa tidvattenvågen? Delegater som representerade alla Quraishs stammar var närvarande av vilka de mest kända var:

1. Abu Jahl bin Hisham från Bani Makhzum.
2. Jubair bin Mut'im, Tuaima bin 'Adi och al-Harith bin 'Amir som representerade Bani Naufal bin 'Abd Manaf.
3. Rabi'as två söner Shaibah och 'Utbah vid sidan av Abu Sufyan bin Harb från Bani 'Abd Shams bin 'Abd Manaf.
4. an-Nadr bin al-Harith (som hade smetat ner Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med djurtarmar) som talesman för Bani 'Abd ad-Dar.
5. Abul Bukhtary bin Hisham, Zama'a bin al-Aswad och Hakeem bin Hizam som representanter för Bani Asad bin 'Abd al-'Uzza.
6. al-Hajjajs två söner Nabih och Munbih från Bani Sahm.
7. Omaiyah bin Khalaf från Bani Jumah.

Vid an-Nadwah avbröt Iblis إبليس (Satan), i skepnad av en vördnadsvärd äldre man stående i dörren, deras konversation och presenterade sig som en man från Najd som önskade närvara vid mötet, lyssna till debatten och önska dem lycka i att nå fram till ett klokt ställningstagande. Han släpptes beredvilligt in.

En lång debatt tog vid och ett flertal förslag lades fram. Ett av dem hemställde om och debatterade fördrivning från Mecka men avslogs till sist på grundval av att Muhammads fina och tilltalande ord kunde förleda de andra araberna att angripa dem i deras egen stad. Livstids fångenskap diskuterades också men förkastades även det av rädsla för att hans följeslagare kunde öka i antal, övermanna dem och frita honom med våld. I det ögonblicket framkastade Meckas ärkebrottsling, Abu Jahl bin Hisham, att de skulle lönnmörda honom. Mord skulle dock ha utsatt förövaren och dennes familj för blodshämnd. Svårigheten löstes slutligen av Abu Jahl själv som föreslog att en grupp unga män, en från varje stam, samtidigt skulle fälla Muhammad med sina svärd så att blodspengarna låg över dem alla och därför inte skulle kunna drivas in. Hans folk skulle då istället söka en ersättningsuppgörelse. Det skändliga förslaget accepterades enhälligt och representanterna bröt upp från mötet och återvände hem fast beslutna om omedelbar handling.[185]

[185] Ibn Hisham, 1/480-482.

Profetens utvandring

هجرة النبي صلى الله عليه وسلم

Då det upprörande beslutet hade fattats sändes Jibrîl (Gabriel) ner till Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att avslöja Quraishs sammansvärjning och ge honom hans Herres tillåtelse att lämna Mecka. Han bestämde tiden för utvandringen och bad honom att inte sova i sin vanliga säng den natten. Vid middagstid gick Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att träffa sin följeslagare Abu Bakr och med honom ordna allt inför den föresatta utvandringen. Abu Bakr var förvånad över att se Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - maskerad komma för att besöka honom. Han fick dock snart veta att Allâhs befallning hade kommit och han föreslog att de skulle ge sig av tillsammans vilket Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - samtyckte till.[186]

Meckas ledare hade utvalt elva män att göra nödvändiga förberedelser för att deras djävulska plan skulle kunna implementeras. Männen var Abu Jahl, Hakam bin Abil al-'As, 'Uqbah bin Abi Mu'at, an-Nadr bin Harith, Omaiyah bin Khalaf, Zama'a bin al-Aswad, Tu'aima bin 'Adi, Abu Lahab, Ubai bin Khalaf, Nabih bin al-Hajjaj och hans bror Munbih bin al-Hajjaj. Alla var redo. Då natten föll på placerade de ut lönnmördare runt Profetens hem. De vakade hela natten i väntan på att mörda honom i det ögonblick han gick hemifrån tidigt på morgonen, och kikade då och då in genom ett hål i dörren för att kontrollera att han fortfarande låg i sin säng. Islams store fiende Abu

---

[186] Sahih al-Bukhari, 1/553.

Jahl gick högdraget och arrogant omkring och hånade Muhammads ord och sa till folket runt honom: "Muhammad påstår att han om ni följer honom kommer att göra er till härskare över araberna och ickearaberna och att er belöning i det Efterkommande kommer att vara Trädgårdar liknande de vid Jordanien, och att han i annat fall kommer att slakta er och att ni efter döden kommer att brinna i eld."[187] Han var alltför övertygad om framgång i sin djävulska plan. Allâh, den Allsmäktige, i Vars Händer ligger makten över himlarna och jorden, gör dock som Han önskar - Han kommer till undsättning och kan aldrig utmanövreras. Han gjorde exakt det som Han senare sa till sin Profet:

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾

Och [minns, Muhammad] hur förnekarna av sanningen smidde onda planer mot dig; de ville ta dig till fånga eller döda dig eller driva bort dig. Ja, de smider sina planer, men Gud smider [också] Sina planer och Gud smider bättre planer än någon annan. (Quranen, 8:30)

Vid den kritiska tidpunkten misslyckades Quraishs planer helt trots den strama belägring de utsatte Profetens hem för. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och 'Ali befann sig i huset. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa till 'Ali att sova i hans säng och täcka sig med hans gröna mantel och försäkrade honom om komplett säkerhet under Allâhs beskydd. Profeten drog sig sedan ut ur rummet, kastade en handfull damm på lönnmördarna och lyckades ta sig förbi dem medan han reciterade ur den Heliga Quranen:

وَجَعَلْنَا مِن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

Och Vi har satt ett hinder framför dem och ett hinder bakom dem, och Vi har täckt över deras (ögon ansikten) så att de inte kan se. (Quranen, 36:9)

---

[187] Ibn Hisham, 1/483.

Han styrde genast stegen mot Abu Bakrs hem. Denne gjorde honom omedelbart sällskap och båda gav sig av söderut, besteg Thawrs جبل ثور ståtliga topp och beslöt att ta skydd i en grotta.[188]

De lönnmördare som belägrade huset väntade på timme noll då någon kom och gav dem besked om att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - redan hade gett sig av. De rusade in och fann till sin stora häpnad att den person som låg i Profetens säng var 'Ali och inte Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Händelsen orsakade stor uppståndelse i hela staden. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade således lämnat sitt hem den tjugosjunde Safar under Profetskapets fjortonde år, dvs. den tolfte eller trettonde december år 622 e.Kr.[189]

Väl medveten om att Quraish skulle uppbringa alla sina krafter för att hitta honom spelade han dem ett spratt. Istället för att ta vägen till Medina norr om Mecka som polyteisterna skulle anta, gick han längs en inte alls förväntad väg som låg söder om Mecka och ledde till Jemen. Han gick drygt sju kilometer tills han nådde fram till det oländiga klippberget Thawr. Där var hans skor utslitna, och vissa säger att han hade gått på tårna för att inte lämna något spår efter sig. Abu Bakr - må Gud vara nöjd med honom - bar honom uppför berget till en grotta som uppkallats efter berget och fått namnet Thawrs grotta. Abu Bakr gick in först för att utforska grottan och förvissa sig om att den var säker. Han täppte igen alla hål med bitar rivna från sina kläder, städade grottan och bad sedan Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att stiga in. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gick in och lade omedelbart sitt huvud i Abu Bakrs knä och somnade. Plötsligt blev Abu Bakr stungen i foten av en giftig insekt och det gjorde så ont att hans tårar föll på Profetens ansikte. Denne strök genast sin saliv på Abu Bakrs fot och smärtan försvann omedelbart. De höll sig i grottan tre nätter - fredag, lördag och söndag. Abu Bakrs son 'Abdullah kom till dem efter skymningen och informerade dem om den senaste utvecklingen i Mecka. Han tillbringade natten i grottan och gav sig sedan av i ottan för att beblanda sig som vanligt med Meckas befolkning och inte dra någon uppmärksamhet till sina hemliga aktiviteter. 'Amir bin Fuhairah, som i sällskap med andra herdar från Mecka vallade Abu Bakrs hjord, smög sig varje kväll osedd iväg med några getter till grottan och försåg dess invånare med ett rikligt förråd av mjölk.[190]

---

188 Ibn Hisham, 1/483; Zâd al-Ma'ad, 2/52.

189 Rahmat-al-lil'âlamîn, 1/95.

190 Sahih al-Bukhari, 1/553; Ibn Hisham, 1/486.

Quraish blev å andra sidan skäligen förbluffade och förargade då nyheten om de båda följeslagarnas flykt bekräftades. De förde 'Ali till al-Ka'bah, misshandlade honom brutalt och höll kvar honom där i en timme i ett desperat försök att få honom att röja hemligheten bakom de två "rymlingarnas" försvinnande, men utan resultat. De begav sig till Abu Bakrs dotter Asma' men deras ansträngningar var också här förgäves. Abu Jahl slog till flickan så hårt att hennes örhänge gick itu.[191]

Meckas bemärkta sammankallade ett krismöte för att bestämma inriktning och utforska alla områden som skulle kunna bidra till att de två männen infångades. De beslöt att spärra alla vägar som ledde ut ur Mecka och placerade tungt beväpnad bevakning vid alla tänkbara utfarter. Ett pris på etthundra kameler sattes på deras huvuden.[192] Ryttare, fotfolk och spårare genomsökte landet. De var också vid ett tillfälle vid ingången till den grotta i vilken Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och Abu Bakr gömde sig. Då den sistnämnde såg fienden på så kort avstånd viskade han till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser : "Vad händer om de tittar in genom skrevan och upptäcker oss?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade med sitt gudsinspirerade lugn:

اسْكُتْ يَا أبَا بَكْر ، اثنانِ الله ثَالِثُهُمَا .

> Tyst, Abu Bakr! Vad tror du om de två med vilka Den tredje är Allâh?[193]

Det var sannerligen ett Gudomligt mirakel, ty förföljarna var endast några få steg från grottan.

Under tre dagar bodde Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och Abu Bakr i grottan och Quraish fortsatte sina frenetiska ansträngningar att få fatt i dem.

En person vid namn 'Abdullah bin Uraiquit, som ännu inte hade antagit islam men som åtnjöt Abu Bakrs förtroende och som hade anlitats som vägvisare, kom enligt en plan efter tre nätter till grottan med Abu Bakrs två kameler. Hans rapport övertygade de två distingerade "flyktingarna"

---

191 Rahmat-al-lil'alamîn, 1/96; Ibn Hisham, 1/487.

192 Sahih al-Bukhari, 1/554.

193 Sahih al-Bukhari, 1/516; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 168.

om att sökandet efter dem hade minskat i intensitet. Tiden för att ge sig av var kommen. Abu Bakr erbjöd Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - det snabba djuret att rida på. Den senare accepterade på villkor att han fick betala vad det var värt. De tog med sig de förnödenheter som Asma', Abu Bakrs dotter, kom med och knöt ihop med en bit av sin gördel efter att hon delat den i två delar, en händelse som sedermera gav henne tillnamnet "Asma' med de två gördlarna". Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -, Abu Bakr och 'Amir bin Fuhairah gav sig av och deras vägvisare 'Abdullah bin Uraiquit förde dem på sällan beträdda vägar längs kusten. Detta hände under Rabi' al-Awwal år 1 e.H, dvs. i september år 622 e.Kr. Den lilla karavanen reste genom många byar på väg mot Quba', och det är i det sammanhanget relevant att redogöra för några intressanta incidenter som präglade deras tröttsamma färd:

En dag kunde de inte finna skydd mot den brännande hettan så Abu Bakr - må Gud vara nöjd med honom - såg sig omkring och fann lite skydd vid en klippa. Han rensade marken, bredde ut sin mantel för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att ligga på och gav sig sedan ut för att söka efter mat. Han stötte på en herde, en beduinpojke, som också letade efter skugga. Abu Bakr bad honom om lite mjölk och tog den med sig till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -, kylde den med lite vatten och väntade tills Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - vaknade och släckte sin törst.[194]

Till vemhelst som frågade Abu Bakr - må Gud vara nöjd med honom - om hans ärade följeslagares identitet svarade han att det var en man som visade honom vägen. Frågeställaren trodde då att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var en vägvisare i geografisk mening, medan Abu Bakr avsåg en vägvisare på rättfärdighetens väg.[195]

Quraish hade som vi redan har nämnt förklarat att vemhelst som grep Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle få motta etthundra kameler i belöning. Detta hade sporrat många att pröva sin lycka. Bland dem som var på jakt efter Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans följeslagare för att lägga beslag på belöningen fanns Maliks son Suraqah. Då han fick information om att en grupp på fyra hade

194 Sahih al-Bukhari, 1/510.
195 Sahih al-Bukhari, 1/556.

iakttagits på en viss rutt beslöt han sig för att ta upp förföljandet i hemlighet så att han ensam skulle få belöningen. Han satt upp på en snabb häst och gav sig ut på jakt efter dem. På vägen snubblade hästen och han föll till marken. Såsom araberna hade för vana vid sådana tillfällen kastade han lott för att avgöra om han skulle fortsätta jakten eller inte. Utsikterna visade sig vara ogynnsamma men begäret efter materiell rikedom förblindade honom helt och hållet och han återupptog jakten. Ännu en gång drabbade honom samma sak men han tog ingen notis om det. Han kastade sig åter upp i sadeln och red i halsbrytande hastighet tills han kom förhållandevis nära Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Abu Bakrs hjärta oroades och han fortsatte att se bakåt medan Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förblev orubblig och fortsatte att recitera verser ur Quranen.

Suraqahs hästs upprepade snavande och hans egna fall gjorde honom uppmärksam på situationen och han insåg att det handlade om en upprepad varning från Allâh för hans onda anslag mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han närmade sig de resande med ett ångerfullt hjärta och bad ödmjukt om Profetens förlåtelse. Han vände sig till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans följeslagare och sa: "Ditt folk (Quraish) har utfäst en frikostig belöning till den som infångar dig." Han erbjöd dem förnödenheter som de dock avböjde. De bad honom endast om att dölja deras uppbrott och vilseleda polyteisterna. Sedan förlät Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - honom och bekräftade det med ett tecken nedskrivet av 'Amir bin Fuhairah på en bit pergament. Suraqah skyndade tillbaka till Mecka och försökte korsa planerna för dem som var på jakt efter Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans redbara följeslagare. Den svurne fienden förvandlades till en uppriktig troende.[196]

I en version från Abu Bakr - må Gud vara nöjd med honom - säger han: "Vi emigrerade medan meckanerna var på jakt efter oss. Ingen hann upp oss med undantag för Suraqah bin Malik bin Ju'sham på en häst. Jag sa: 'Allâhs Sändebud, den här har hunnit upp oss.' Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade:

لا تَحْزَنْ إِنَّ الله مَعَنَا

Slås inte ned. Allâh är i sanning med oss."

[196] Sahih al-Bukhari, 1/516, 1/554; Zâd al-Ma'ad, 2/53.

Gruppen fortsatte sin resa och nådde fram till ensliga tält som tillhörde en kvinna vid namn Umm Ma'bad al-Khuza'iyah. Hon var en vänlig dam som satt vid sin tältöppning med en matta utrullad för den eventuelle resande som kunde ha vägarna förbi. Utmattade och törstiga ville Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans följeslagare fräscha upp sig med mat och lite mjölk. Damen sa dem att hjorden var ute på bete och att den get som stod i närheten nästan inte hade någon mjölk. Det var ett regnlöst år. Med tillåtelse från kvinnan rörde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - vid getens juver, reciterade Allâhs namn över dem, och till deras stora glädje flödade mjölken ur dem. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - erbjöd den först till husets dam och delade sedan återstoden med gruppens medlemmar. Innan han gav sig av mjölkade han geten, fyllde kärlet och gav det till Umm Ma'bad. Senare återvände hennes make med magra getter som knappt hade någon mjölk alls i sina juver. Han häpnade över att det fanns mjölk i huset. Hans hustru berättade för honom att en välsignad man hade haft vägarna förbi, och beskrev sedan hans utseende och hans sätt att tala. Abu Ma'bad insåg omedelbart att mannen var den som Quraish letade efter och bad henne om en fullständig beskrivning av honom. Hon gav en underbar redogörelse för hans yttre och hans sätt, till vilkas detaljer vi återkommer senare i processen att tala om hans egenskaper och företräden.

Efter att ha lyssnat till sin hustrus redogörelse uttryckte Abu Ma'bad en innerlig önskan om att slå följe med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - närhelst det var möjligt. Han upprepade sin beundran i lyriska verser som gav eko i hela Mecka till en sådan grad att människor där trodde att det var en djinn som inpräglade ord i deras öron. Då Abu Bakrs dotter Asma' hörde dessa verser förstod hon att de två följeslagarna var på väg mot Medina.[197] Det korta poemet öppnade med tacksägelser riktade till Allâh för att ha gett dem (familjen Ma'bad) möjligheten att vara värd för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - en stund. Det beskrev sedan den lycksalighet som slog rot i Profetens följeslagare, oavsett vem han eller hon var; och den avslutade med en inbjudan till hela mänskligheten att komma för att själva se Umm Ma'bad, hennes get och kärlet med mjölk som alla vittnade om Profetens sannfärdighet.

---

197 Zâd al-Ma'ad, 2/54.

På vägen mot Medina stötte Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - på Abu Buraidah som var en av dem som drevs av begäret efter Quraishs belöning. Knappt hade han kommit ansikte mot ansikte med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och talat med honom förrän han och sjuttio av hans män hade antagit islam. Han tog av sin turban, fäste den runt sin lans och förde den med sig som ett tecken som vittnade om att trygghetens och fridens ängel hade kommit för att genomsyra världen med rättvisa och oväld.[198]

De två emigranterna återupptog sin resa. Det var under denna tid som de mötte az-Zubair i spetsen för en karavan på väg tillbaka från Syrien. Varma hälsningar utväxlades och az-Zubair överlämnade till dem två vita klädnader som de tacksamt tog emot.[199]

Måndag den åttonde Rabi' al-Awwal under Profetskapets fjortonde år, dvs. den tjugotredje september år 622, anlände Allâhs Sändebud till Quba قباء.[200]

Så snart nyheten om Muhammads ankomst började sprida sig strömmade stora skaror till från Medina. De kom varje morgon och väntade ivrigt på hans framträdande tills den olidliga hettan tvingade dem att återvända. En dag då de som vanligt hade gått dit och efter en lång väntan och vaka var på väg tillbaka till staden, utropade en jude som hade fångat en glimt av tre resande klädda i vitt på väg mot Medina från toppen av en höjd: "Arabiens folk! Er profet har kommit! Han som ni så ivrigt har väntat på har kommit!" Muslimerna rusade genast till med sina vapen i beredskap (för att försvara honom).[201] Den glädjande nyheten spreds snart i staden och folk gick åstad för att hälsa sin upphöjde gäst.

Ibn al-Qayyim sa: "Ropen 'Allâhu Akbar' الله أكبر (Allâh är Stor) genljöd i Banu 'Amr bin 'Awf. Muhammads glädje ökade i samma takt men med en sällsynt känsla för timing och vad som passar sig gav han order om att de skulle upphöra. Stillhet omslöt honom och uppenbarelsen nedsändes.[202]

فَإِنَّ اللهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾

198 Rahmat-al-lil'âlamîn, 1/101.

199 Sahih al-Bukhari, 1/554.

200 Rahmat-al-lil'âlamîn, 1/102.

201 Sahih al-Bukhari, 1/555.

202 Zâd al-Ma'ad, 2/54.

> *...Gud är hans Beskyddare och att därför också Gabriel och de främsta bland de troende och [alla] änglar står vid hans sida.* (Quranen, 66:4)[203]

'Urwah bin az-Zubair sa: De tog emot Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och gick med dem till höger. Där tog Banu 'Amr bin 'Awf hand om honom. Detta var på måndag i Rabi' al-Awwal. Han satt ned i tysthet och al-Anşâr الأنصار (Hjälparna), som inte hade haft möjlighet att träffa honom förr, kom in för att hälsa honom. Det sägs att solen blev så het att Abu Bakr ställde sig upp för att skydda honom från de varma strålarna.[204] Det var sannerligen en dag utan motstycke i Medina. Judarna kunde konkret uppfatta sanningshalten hos sin profet Habquq حبقوق النبي som sa: "Gud har kommit från at-Taiman, och den Helige från berget Faran."

Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - bodde fyra dagar (måndag, tisdag, onsdag och torsdag) i Quba' med Kulthum bin al-Hadm, 'Amr bin 'Awfs stams gästvänlige hövding. Det var under dessa dagar som grunden lades till Qubamoskén مسجد قباء, den första moské som byggdes av Profeten och på basis av gudsfruktan. 'Ali blev kvar i Mecka under tre dagar för att å Profetens vägnar lämna tillbaka det som anförtrotts honom till deras respektive ägare. Efter det började han sin utvandringsresa tillfots för att förenas med honom i Quba'.[205]

På fredag morgon skickade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - efter sina morbröder i Bani an-Najjar för att komma och eskortera honom och Abu Bakr till Medina. Han red mot det nya högkvarteret mitt ibland de varma hälsningarna från sina medinensiska efterföljare som kantade vägen. Vid en plats i Banu Salims dal gjorde han halt och förrättade fredagsbön tillsammans med ett hundratal andra.[206] Under tiden strömmade stammarna och familjerna i Medina (det nya namnet på staden Yathrib يثرب och en kortform av "Sändebudets madinah المدينة (stad)") till och tävlade med varandra om att bjuda den ärade besökaren till sina hem. Medinensarnas flickor skanderade vackra välkomststrofer rika på alla innebörder av lydnad och plikttrogenhet mot det nya Sändebudet.

---

[203] Zâd al-Ma'ad, 2/54; Ibn Hisham, 1/493.

[204] Sahih al-Bukhari, 1/555.

[205] Zâd al-Ma'ad, 2/54; Ibn Hisham, 1/493.

[206] Sahih al-Bukhari, 1/555.

Trots att de inte var välbeställda var varje Anşâr (Hjälpare) ivrigt otålig och angelägen om att ta emot Sändebudet i sitt hem. Det blev sannerligen en triumfartad procession. Runt Muhammads kamel och hans närmaste följeslagare red stadens ledare i sina bästa dräkter och blänkande rustningar, och de sa alla: "Sitt av här, o Allâhs Sändebud, stanna med oss." Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade dem alla hövligt och vänligt: "Den här kamelen anförs av Allâh, och varhelst den stannar blir min vistelseort."

Kamelen fortsatte framåt med lösa tyglar, nådde fram till platsen för Profetens Moské och satte sig ner. Profeten satt inte av förrän den hade rest sig igen, gått framåt, vänt om och sedan återvänt för att sätta sig ner på samma plats som tidigare. Här stannade han hos Banu Najjar som var släkt med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - på mödernet. Det var i själva verket också hans önskan att hedra sina morbröder och bo bland dem. Med gränslös glädje över den gudomliga välsignelse som hade beviljats honom klev den lyckosamme värden Abu Ayyub al-Anşâri fram, välkomnade den ärade gästen och bad honom stiga in i sitt hem.[207]

Några dagar senare anlände Profetens hustru Sawdah, hans två döttrar Fatimah och Umm Kulthum, Usama bin Zaid, Umm Aiman och Abu Bakrs son 'Abdullah med Abu Bakrs hushåll inklusive 'Aishah - må Allâh vara nöjd med henne. Zainab hade inte möjlighet att utvandra utan stannade hos sin man Abi al-'As till slaget vid Badr.[208]

'Aishah - må Allâh vara nöjd med henne - sa:

Då Allâhs Sändebud anlände till Medina blev både Abu Bakr och Bilal sjuka. Jag brukade se till dem. Då febern fick ett fast grepp om Abu Bakr brukade han recitera poesi med en smak av nära död. Bilal reciterade då feberattackerna lättade också poesi som vittnade om tydlig hemlängtan.

Hon tillade:

Jag underrättade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om deras allvarliga tillstånd och han svarade: "Allâh, vi bönfaller Dig om att i våra hjärtan etablera en lika stark kärlek till Medina som den vi hade för Mecka, eller större. Allâh, välsigna och öka Medinas välstånd och vi ber Dig enträget att omvandla dess ofruktbara gyttja till hälsobringande bördighet."

---

207 Zâd al-Ma'ad, 2/55.

208 Sahih al-Bukhari, 1/556.

Tillvaron i Medina

Tiden i Medina kan delas in i tre faser:

1. Den första fasen kännetecknas av alltför mycket oro och oenighet och alltför många inre hinder, tillsammans med en fientlig yttre våg vars mål var den växande trons fullständiga utplånande. Den slutade med fredsfördraget vid al-Hudaibiyah i Dhul Qa'da år 6 e.H.

2. Den andra fasen präglas av en vapenvila med det hedniska ledarskapet och slutar med erövringen av Mecka i Ramadan år 8 e.H. Den såg också Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bjuda härskare bortanför Arabien att sluta in sig i islams led.

3. Under den tredje fasen kom människor i horder för att anta islam. Stammar och andra grupper kom till Medina för att hylla Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Den slutade med Profetens död i Rabi' al-Awwal år 11 e.H.

Den första fasen
Tillståndet i Medina
vid tiden för utvandringen

UTVANDRINGEN TILL MEDINA kan inte kopplas till försöken att fly från hån och förtryck enbart, utan utgjorde också en slags samverkan som syftade till att resa fundamenten till ett nytt samhälle på en säker plats. Det blev sålunda ett åliggande för varje duglig muslim att bidra till att bygga detta nya hemland, immunisera det och stötta upp det. Som ledare och andlig vägvisare fanns utan tvekan Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser, i vars händer alla avgöranden uteslutande låg.

I Medina var Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tvungen att ta itu med tre helt olika kategorier människor med skiljaktiga problem:

1. Följeslagarna, den storsinta och gudfruktiga eliten - må Gud vara nöjd med dem.
2. Helt medinensiska polyteistiska stammar som fortfarande var avskilda från islam.
3. Judarna.

Följeslagarnas livsvillkor i Medina var helt olika de som varit för handen i Mecka. Där hade de arbetat mot ett gemensamt mål men fysiskt sett hade de varit splittrade, underlägsna och övergivna. De hade varit hjälplösa då det gällde att driva sin nya linje. De medel, sociala och materiella, som de hade till sitt förfogande räckte inte till för att upprätta ett nytt muslimskt

samhälle. I parallellitet med detta var den Heliga Quranens meckanska kapitel begränsade till att skissera de islamiska påbuden, stadga lagstiftning för de troende på det individuella planet samt anbefalla godhet och gudfruktighet och förbjuda ondska och synd.

I Medina var det annorlunda och här vilade deras livsangelägenheter i deras egna händer. De kände nu ett lugn och kunde tämligen tillitsfullt ta sig an civiliseringens utmaningar, uppbyggnad, livsuppehållande verksamheter, ekonomi, politik, organiseringen av styret, krig och fred, kodifikation av frågor som rör det tillåtna och det förbjudna, dyrkan, etik och alla relevanta frågor. Kort sagt hade de i Medina full frihet att uppresa fundamenten för ett nytt islamiskt samhälle som inte bara var ytterligt olikt de förislamiska livskoderna, utan också utmärkande i världen i stort. Det var ett samhälle som kunde stå för den islamiska kallelse för vars sak muslimerna hade utsatts för ohyggliga förföljelser under tio års tid. Det råder inget tvivel om att förfärdigandet av ett samhälle i linje med denna typ av etik inte kan åstadkommas över en natt eller på en månad eller ens ett år. Det kräver mycket tid under vilken lagstiftning och legalisering löper gradvis och parallellt med odling av det nya, fostran och utbildning. Allâh - den Allvetande - tog naturligtvis hand om lagstiftning och Hans Profet Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - skötte genomförandet och inriktningen.

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ
وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿٢﴾

Det är Han som har sänt ett Sändebud till de olärda ur deras egna led för att framföra Hans budskap till dem och [lära] dem renhet och undervisa dem i Skriften och [profeternas] visdom. (Quranen 62:2)

Profetens följeslagare - må Gud vara nöjd med dem - rusade med stor iver till för att ta till sig dessa quraniska föreskrifter och glatt fylla sina hjärtan med dem.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا
تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

Troende är enbart de som bävar i sina hjärtan då de hör Guds namn nämnas, och som känner sig stärkta i tron då de hör Hans budskap läsas upp, och som litar helt till sin Herre.
(Quranen 8:2)

Den uppgiften utgjorde Allâhs Sändebuds största utmaning vad gällde muslimerna. Faktum är att detta syfte fanns i den islamiska kallelsens och det profetiska uppdragets själva hjärta - det var aldrig en fråga av underordnad betydelse även om det fanns de ärenden som krävde omedelbara åtgärder.

Muslimerna i Medina bestod i realiteten av två grupper. Den första var redan etablerad på platsen med mark och välstånd, fyllda av lugn, dock med frön till tvedräkt djupt planterade och med kroniska regelbundet uppblossande fientligheter - denna grupp var al-Anşâr الأنصار (Hjälparna). Den andra gruppen var al-Muhajirûn المهاجرون (Utvandrarna) som var hemlösa, arbetslösa och medellösa. Deras antal var inte litet, tvärtom, och efter att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade givit grönt ljus för dem att ge sig av till Medina ökade det dag för dag. Medinas ekonomiska struktur, som ursprungligen inte hade varit särdeles blomstrande, började visa tecken på obalanser som också förvärrades av den ekonomiska bojkott som antiislamiska grupper lade på den, och följaktligen minskade införseln av varor och levnadsförhållandena försämrades.

De helt medinensiska polyteisterna utgjorde den andra sektor vilken Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var tvungen att ta itu med. Dessa människor hade ingen som helst kontroll över muslimer. Vissa av dem hyste inget agg mot muslimerna utan var relativt skeptiska till sina förfäders religiösa praktik, och utvecklade ett trevande tycke för islam och antog inom kort den nya tron och blev innerligt hängivna Allâh. Andra bar däremot på onda avsikter mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans följeslagare men var alltför fega för att visa sitt motstånd offentligt. Under dessa islamiskt sett gynnsamma förhållanden blev de istället tvungna att föregiva välvilja och vänlighet. 'Abdullah bin Ubai, som i kölvattnet efter Bu'ath-kriget mellan al-Kazraj och al-Aws närmast hade tilldelats ledarbefattningen över dessa båda stammar, ledde denna grupp hycklare. Profetens ankomst och den kraftfulla uppkomsten av islams nya anda omintetgjorde den inriktningen och tanken föll snart i glömska. 'Abdullah bin Ubai kunde inte blidkas då han såg en annan, Muhammad

- över honom vare Guds frid och välsignelser, komma och beröva honom och hans representanter framtida världsliga privilegier. Med en förskräckande otro djupt rotad i sitt hjärta gjorde han av allt överskuggande skäl anspråk på islam. Han utnyttjade också några händelser och vekhjärtade nya konvertiter för att illvilligt smida ränker mot de sanna troende.

De judar (hebréer) som hade migrerat till al-Hijaz från Syrien i spåren på de bysantinska och assyriska förföljelserna utgjorde den tredje existerande kategorin på Medinas demografiska arena. I sin nya hemvist antog klädsel, språk och sätt den arabiska prägeln och blandade äktenskap förekom, även om de bibehöll sin etniska partikularism och undvek att sammanblandas med den omedelbara omgivningen. De ärade sitt judisk-israelitiska ursprung, betraktade araberna omkring sig med förakt och beskrev dem som brutala, naiva och efterblivna analfabeter. De ville att deras grannars tillgångar gjordes tillgängliga för dem så att de kunde tillägna sig dem som de ville.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

...De påstår nämligen: "Vi har inte blivit ålagda [att hålla våra löften], när det gäller dessa okunniga människor." (Quranen 3:75)

Religiöst sett visade de ingen nit; deras mest uppenbara religiösa praktiker var spådomskonst, häxkraft och de hemliga vetenskaperna (blåsa på knutar), för vilka de tillskrev sig själva vetenskapliga framsteg och andliga företräden.

De var framstående då det gällde handel och att tjäna pengar. De hade faktiskt monopol på handel med gryn, dadlar, vin och kläder, import och export. För de tjänster de erbjöd araberna betalade dessa dyrt. Penningutlåning mot ränta var en spridd syssla bland dem. De lånade ut stora summor till arabiska bemärkta som förslösades på krämarpoeter och utsiktslösa företag, och tog sedan tillbaka dem genom att konfiskera de bördiga landområden som givits som säkerhet.

De var skickliga på att korrumpera och intrigera. De sådde split och tvedräkt mellan närliggande stammar och förledde dem att smida ränker mot varandra, av vilket naturligt följde upprepade och omfattande blodiga

stridigheter. Närhelst de märkte att hatet började avta närde de det på nya sätt, för att ständigt kunna ha övertaget och samtidigt ta ut höga räntor på lån som finansierade krigföringen.

Tre kända judiska stammar utgjorde den demografiska närvaron i Yathrib (nuv. Medina):

1. Banû Qainuquâ' بنو قينقاع , som var allierade med al-Khazraj,
2. Banû An-Nađîr بنو النضير och
3. Banu Quraithah بنو قريظة , som var knutna till al-Aws och bebodde Medinas utkanter.

Det var naturligt att de tog emot de nya förändringarna med avsky och var mycket hatfulla mot dem. Allâhs Sändebud tillhörde en annan etnisk grupp vilket i sig var alltför stötande för dem att förlika sig med. Islam kom dessutom för att bygga upp en anda av samverkan och goda relationer, göra slut på fiendskap och hat samt skapa en social ordning grundad på fördömelse av det förbjudna och befordran av det tillåtna. En anslutning till dessa livsnormer skulle innebära att vägen banades för en arabisk enhet som skulle kunna vara till förfång för judarna och deras intressen på såväl det sociala som det ekonomiska planet, eftersom de arabiska stammarna då skulle försöka återställa den rikedom och den mark som judarna genom sin ockerverksamhet hade förskingrat.

Judarna hade naturligtvis ända sedan de fått kännedom om att den islamiska kallelsen skulle försöka få fäste i Yathrib noga övervägt alla dessa saker, och det var ingen överraskning att de hyste största illvilja och hat mot islam och Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - även om de till en början inte hade mod att röja sina känslor.

Följande händelse visar tydligt den hemska antipati som judarna hyste mot de nya politiska och religiösa förändringar som kom att prägla tillvaron i Medina. Med de troendes moder Safiyah صفية - må Gud vara nöjd med henne - som källa berättade Ibn Ishaq att Huyayi bin Akhtabs dotter Safiyah sa:

Jag var det barn som var närmast min far och min farbror Abi Yasirs hjärta. Närhelst de såg mig med ett av deras barn skämde de bort mig så ömt med uteslutande av alla andra. I samband med Allâhs Sändebuds ankomst och

bosättning i Quba med Bani 'Amir bin 'Awf begav sig dock min far Huyayi bin Akhtab och min farbror Abu Yasir bin Akhtab för att träffa honom och var inte tillbaka förrän vid solnedgången. Då de med slö gång och helt modfällda kom tillbaka skyndade jag som vanligt leende dem till mötes, men på grund av den sorg som gripit dem tog de ingen notis om mig. Jag hörde min farbror Abu Yasir säga till Ubai och Huyayi: "Är det verkligen han (dvs. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser -)?" Den förre sa: "Det är han, det svär jag vid Allâh!" "Kände du verkligen igen honom?" frågade de. Han svarade: "Ja, och mitt hjärta brinner av illvilja mot honom."[209]

En intressant historia från den första dag då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - trädde in i Mecka kan citeras för att illustrera det mentala tumult och den djupa oro som ansatte judarna. 'Abdullah bin Salam, den mest lärde rabbinen bland judarna, besökte Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - då han anlände och ställde särskilda frågor till honom för att fastställa hans profetskap. Då han hörde Profetens svar antog han genast islam, men påpekade att hans folk om de fick kännedom om hans islamisering skulle föra fram falska argument mot honom. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickade efter några judar och frågade dem om 'Abdullah bin Salam. De vittnade om hans vetenskapliga begåvning och goda anseende. Här avslöjades att han hade antagit islam och de gav då kategoriska och motsatta vittnesmål och beskrev honom som det mest onda av allt ont. I en annan återgivning säger 'Abdullah bin Salam, "Judar! Frukta Allâh. Vid Allâh, den Ende, vet ni att han är Allâhs Sändebud sänt till människorna med Sanningen." De genmälde, "Du ljuger." Detta var Profetens första erfarenhet av judarna.[210]

Sådan var den demografisk-politiska bilden i Medina. Femhundra kilometer bort, i Mecka, låg fortfarande källan till ett annat farligt hot, dvs. islams ärkefiende Quraish. Under tio års tid medan muslimerna var utlämnade till Quraishs barmhärtighet hade de utsatts för alla sorters terror, bojkotter, trakasserier och svält, parat med ett storskaligt och väl utarbetat psykologiskt krig och en aggressiv organiserad propaganda. Då de utvandrade till Medina konfiskerades deras mark, tillgångar och egendom, deras hustrur hölls kvar och socialt lägst stående torterades brutalt. Quraish smed också ränker mot kallelsens främste person, Muhammad - över honom vare Guds frid och

209 Ibn Hisham, 1/518, 519.

210 Sahih al-Bukhari, 1/459.

välsignelser, och försökte ta hans liv. På grund av sitt erkända världsliga ledarskap och sin religiösa överhöghet över araberna som tillerkänt dem förvaltarskapet över Helgedomen, sparade Quraish ingen möda för att uppvigla araberna mot Medina och socialt och ekonomiskt bojkotta medinensarna. För att citera Muhammad al-Ghazali: "Det rådde praktiskt taget ett krigstillstånd mellan Meckas tyranner och muslimerna på sitt håll. Det är dåraktigt att klandra muslimerna för de förfärliga konsekvenser som i ljuset av den mångåriga konflikten utan tvivel skulle följa."[211]

Muslimerna i Medina var således fullt berättigade att konfiskera dessa förtryckares tillgångar, utmäta lämpliga straff och bibringa dem tvåfaldig vedergällning för att avskräcka dem från att ta sig för galenskaper mot muslimerna och deras helgd.

Detta var en resumé av de huvudsakliga problem som Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - stod inför och de komplicerade frågor han förväntades lösa.

Med full erkänsla kan vi tryggt säga att han tämligen uppriktigt axlade sändebudskapets skyldigheter och upphävde förpliktelserna för både det världsliga och det religiösa ledarskapet i Medina. Han medgav för var och en dess rätta andel av barmhärtighet eller bestraffning, där den förra vanligen mildrade den senare i den alltigenomgående process som etablerade islam på en fast grund bland dess trogna efterföljare.

---

211 Fiqh-us-Sîrah, s. 162.

Ett nytt samhälle byggs upp

VI HAR REDAN NÄMNT att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - anlände till Medina fredagen den tolfte Rabi' al-Awwal år 1 e.H (dvs. den tjugosjunde september år 622 e.Kr.), och tog Abi Ayyubs hus nedervåning som tillfällig bostad.

Den första uppgift som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog itu med vid ankomsten till Medina var byggnationen av en moské på den plats där hans kamel satte sig ner. Marken som tillhörde två föräldralösa köptes. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bidrog själv till bygget genom att bära soltorkat tegel och stenar medan han reciterade:

اللَّهُمَّ لا عَيْشَ إلا عَيْشُ الآخِرَة   فاغْفِرْ لِلأنْصارِ والمهَاجِرَة

Allâh! Ingen lycka finns utom den i det efterkommande livet,
jag ber Dig förlåta utvandrarna och hjälparna.

Marken rensades på ogräs, buskar, palmer och skräp. Polyteisternas gravar grävdes upp, marken jämnades sedan ut och träden planterades runt om. Qiblah (den riktning i vilken muslimerna vänder sina ansikten i bön) byggdes så att den var vänd mot Jerusalem och två bjälkar restes för att hålla taket uppe. Byggnaden var kvadratisk, var sida mätte uppskattningsvis etthundra meter och de tre sidor som inte vätte mot norr hade vardera tre portar. I anslutning uppfördes kvarter förbehållna Profetens hushåll byggda av soltorkat tegel och

sten med tak av palmblad.[212] Norr om moskén reserverades plats för de muslimer som varken hade familj eller hem. Adhân الأذان (dvs. det utrop som kallar muslimerna till moskén för bön) introducerades i detta tidiga skede av perioden efter utvandringen. Moskén var inte endast en plats för böneförrättande utan snarare ett islamiskt förbund i vilket muslimerna undervisades i islam och dess läror. Den fungerade som en mötesplats där olika mot varandra stridande förislamiska trender förlikades, och var det högkvarter i vilket muslimernas alla angelägenheter administrerades och alla konsultativa och exekutiva möten hölls.

På så sätt byggdes moskén upp och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ägnade sedan sin uppmärksamhet åt att befästa banden av ömsesidigt broderskap mellan muslimerna från Medina, al-Anşâr الأنصار (Hjälparna), och al-Muhajirun المهاجرون (Utvandrarna). Detta var sannerligen något unikt i världshistorien. En nittio man stark församling, varav hälften var Utvandrare och resten Hjälpare, samlades i Anas bin Maliks hem och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav här broderskapsandan sin officiella välsignelse. Då någon av två personer som parats ihop som bröder avled ärvdes hans egendom av trosbrodern. Bruket fortsatte fram till det att följande vers uppenbarades vid tiden för slaget vid Badr och den normala arvslagen började gälla:

... وَأُوْلُوا الأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللهِ إِنَّ اللهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

De som är knutna till varandra genom blodsband står dock enligt Guds beslut [ändå] närmare varandra. (Quranen, 8:75)

"Innebörden av broderskap i tron" أخ في العقيدة, för att åter citera Muhammad al-Ghazali, "är att låta varje ras- eller släktskapsmässigt särskiljande komma i andra hand, och stödja det islamiska rättesnöre som säger att ingen står högre än någon annan annat än på grundval av fromhet och gudsfruktan."[213]

Till detta broderskap kopplade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ett bindande fördrag. Det var inte bara meningslösa ord utan en bindande praktik knuten till blodsband och förmögenhet snarare än ett övergående vindspel i form av ett tillfälligt välkomnande.

---

212 Sahih al-Bukhari, 1/71, 555, 560; Zad al-Ma'ad, 2/56.

213 Fiqh-us-Sîrah, s. 140, 141.

Atmosfären av broderskap och gemenskap skapade en i efterföljarnas hjärtan djupt ingjuten anda av osjälviskhet och alstrade mycket goda resultat. Ett exempel är en Hjälpare vid namn Sa'd bin ar-Rabi' سعد بن الربيع som till sin broder 'Abdur Rahman bin 'Awf عبد الرحمن بن عوف sa: "Jag är den rikaste mannen bland Hjälparna. Jag är glad över att dela min egendom lika med dig. Jag har två hustrur och jag är beredd att skilja mig från den ena så att du efter att hennes "Iddah العدة (den föreskrivna tid en frånskild kvinna bör vänta innan hon gifter om sig) är förbi kan äkta henne." 'Abdur Rahman bin 'Awf var emellertid inte redo att ta emot vare sig egendom eller hem. Han välsignade sin broder och sa: "Var vänlig och för mig till marknaden så att jag kan göra mig min lycka med mina egna händer." Och via eget arbete blev han inom kort både framgångsrik och gift.[214]

Hjälparna var ytterligt frikostiga mot sina trosbröder. Abu Hurairah berättade att de en gång kom till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med begäran om att deras trädgårdar med palmer skulle fördelas rättvist mellan medinamuslimerna och deras bröder från Mecka. Profeten var dock tveksam till att lägga denna tunga börda på dem. Likafullt beslutades att Utvandrarna skulle arbeta i trädgårdarna tillsammans med Hjälparna och att skörden skulle delas lika mellan dem.[215]

Sådana exempel pekar direkt på den anda av offervilja, altruism och hjärtlighet som präglade Hjälparna, och också på den känsla av uppskattning, tacksamhet och självrespekt som Utvandrarna höll varmt om sina hjärtan. De tog endast det som hjälpte dem att förtjäna ett drägligt uppehälle. Denna strategi av ömsesidigt broderskap var kort sagt så klok och vältajmad att många envisa problem löstes på ett rimligt och tillfredsställande sätt.

En deklaration om islamisk allians

Liksom Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade etablerat en broderskapskodex bland de troende var han också angelägen om att bygga upp vänskapliga förbindelser mellan muslimerna och Arabiens ickemuslimska stammar. Han upprättade ett slags fördrag vars mål var att utradera all förislamisk hätskhet och alla konflikter mellan stammar. Han var ytterligt noggrann så att det inte på något område skulle kunna smyga sig in

214 Sahih al-Bukhari, 1/553.

215 Sahih al-Bukhari, 1/312.

förislamiska traditioner som kunde äventyra den nya miljö han ville etablera. Nedan tittar vi på några av dess stadgar.

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges namn! Detta är ett dokument från Muhammad, Allâhs Sändebud, som gäller Utvandrarna och Hjälparna, och de som följde dem och strävade med dem.

1. De är ett folk (en nation) uteslutande andra människor.
2. Utvandrarna från Quraish enar sig och ska betala blodspengar inbördes och ska på ett hedervärt sätt betala lösen för sina fångar. Varje stam bland Hjälparna enar sig som de var från början, och varje enhet bland dem betalar lösen för att friköpa sina fångna stamfränder.
3. Troende ska inte lämna någon bland sig nödlidande genom att inte betala in lösen eller blodspengar in natura.
4. Vemhelst som är omstörtande eller söker sprida illvilja och upproriskhet ska få varje gudfruktig muslims hand emot sig, även om det skulle vara hans son.
5. En troende ska inte döda en annan troende, och ska inte heller ge en icketroende sitt stöd mot en troende.
6. Allahs beskydd är ett och är likvärdigt utsträckt till den ödmjukaste av de troende.
7. De troende stöds av varandra.
8. Vemhelst av judarna som följer oss ska få hjälp och bistånd; de ska inte komma till skada och ingen fiende till dem ska ges stöd.
9. De troendes fred är odelbar. Ingen separat fred kan slutas då troende kämpar på Allâhs väg. Villkoren måste vara rättvisa och rimliga för alla.
10. Det är inte tillåtet för en troende som håller sig till innehållet i detta dokument och tror på Allâh och Domedagen att hjälpa en brottsling eller ge denne skydd. De som ger honom skydd och inte överlämnar honom ska på Uppståndelsens dag drabbas av Allâhs förbannelse och vrede. Deras bot accepteras inte.
11. Närhelst ni är oense om något måste detta lämnas till Allâh och till Muhammad.[216]

---

216 Ibn Hisham, 1/502, 503.

12. Att överlagt döda en troende utan någon god anledning medför att mördaren dödas såvida inte målsägaren bedömer saken annorlunda.

Det var enbart genom sin visdom och sin skicklighet som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - reste det nya samhällets pelare. Detta fenomen lämnade tveklöst sina spår hos de rättskaffens muslimerna. Han utbildade dem i ljuset av den islamiska utbildningen, han rättfärdigade deras själv, anbefallde dem att iaktta rättfärdighet och gott uppförande och var angelägen om att i dem ingjuta en etik av samförstånd, ära, heder, dyrkan samt först och främst lydnad inför Allâh och Hans Sändebud.

Följande är en samling av de dygder som han inskärpte i sina efterföljares sinnen:

En man frågade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - vilken förtjänst som är främst i islam. Han (Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -) svarade:

تُطْعِمُ الطَّعامَ ، وتُقْرِىءُ السَّلامَ عَلى مَنْ عَرَفْتَ ومَنْ لم تَعْرِفْ

Att du tillhandahåller mat och utväxlar hälsningar med den du känner och den du inte känner.[217]

'Abdullah bin Salâm sa: Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - anlände till Medina begav jag mig för att träffa honom, och på hans drag såg jag genast att han aldrig skulle bli en lögnare. Det första han sa var:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَفْشُوا السَّلامَ ، وأَطْعِمُوا الطَّعَامَ ، وَصِلُوا الأَرْحَامَ ، وصَلُّوا بالليلِ والنَّاسُ نِيَامٌ ، تَدْخُلوا الجنَّةَ بِسَلام

Utväxla fridshälsningar med varandra, tillhandahåll mat för de behövande, vårda relationen till era släktingar, förrätta bön på natten då folk sover, och ni ska fridfullt träda in i Paradiset.[218]

[217] Sahih al-Bukhari, 1/6, 9.

[218] Återberättad av at-Tirmidhi; Mishkat al-Masabih, 1/168.

Han sa också:

المُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ المسْلِمُون مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِه

Muslim är den från vars tunga och hand muslimerna är säkra.[219]

och:

لا يُؤْمِنُ أحَدُكم حتى يُحِبَّ لأخِيهِ ما يُحِبُّ لِنَفْسِه

Ingen av er har en sann tro förrän han för sin broder önskar det som han själv älskar.[220]

och:

لا يَدْخُلُ الجنَّةَ مَنْ لا يَامَنُ جَارُهُ بَوَائِقَه

Den vars granne inte är säker för hans kränkande uppförande kommer inte stiga in i Paradiset.[221]

och:

المُسْلِمُ أَخُو المسْلِمِ لا يَظْلِمُهُ ولا يُسْلِمُه ، ومَنْ كانَ في حَاجَةِ أخِيه كان الله في حَاجَتِهِ ، ومَنْ فَرَّجَ عنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ الله عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرُباتِ يَومِ القِيامَةِ ، ومَنْ سَتَرَ مُسْلِماً سَتَرَهُ الله يَوْمَ القِيَامَةِ

En muslim är broder med en muslim; han vare sig förtrycker eller sviker honom. För vemhelst som avlägsnar en världslig plåga från en troende, kommer Allâh att avlägsna en av Domedagens plågor. Vemhelst som skyddar en muslim kommer Allâh att skydda på Uppståndelsens dag.[222]

och:

سِبَابُ المؤمِنِ فُسُوقٌ ، وقِتَالُهُ كُفْرٌ

Att skymfa en muslim är en illgärning och att bekämpa honom är otro.[223]

---

219 Sahih al-Bukhari, 1/6.

220 Sahih al-Bukhari, 1/6.

221 Återberättad av Muslim, Mishkat al-Masabih, 2/422.

222 Mishkat al-Masabih, 2/422; Sahih al-Bukhari; Sahih Muslim.

223 Sahih al-Bukhari, 2/893.

och:

إِمَاطَةُ الأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ

Att från vägen ta bort något skadligt är välgörenhet.[224]

och:

الصَّدَقَةُ تُطْفِىءُ الخَطَايا كَمَا يُطْفِىءُ الماءُ النَّارَ

Välgörenhet utplånar synd på samma sätt som vatten tillintetgör eld.[225]

och:

لَيْسَ المؤمِنُ بالذِي يَشْبَعُ وجَارُهُ جَائِعٌ إلى جَانِبِهِ .

Den är inte en god troende som går till sängs mätt och vet att hans granne är hungrig.[226]

och:

ارْحَمُوا مَنْ في الأَرْضِ يَرْحَمْكُمْ مَنْ في السَّمَاءِ

Visa barmhärtighet mot människor på jorden för att Allâh ska vara barmhärtig mot dig i himlen.[227]

och:

اتَّقُوا النَّارَ ولَوْ بِشِقِّ تمرَةٍ فإنْ لم تجِدْ فبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ .

Skydda er från helveteselden om det så bara är med en halv dadel eller, om ni inte har det, genom att frambära ett gott ord.[228]

och:

أيما مُسْلِمٍ كَسَا مُسْلِماً ثَوباً على عُرْيٍ ، كَسَاه الله مِنْ خُضْرِ الجنَّةِ ، وأيما مُسْلِمٍ أطعَمَ مُسْلِماً على جُوعٍ أطعَمهُ الله مِنْ ثمارِ الجنَّةِ ، وأيما مُسْلِمٍ سَقى مُسْلماً على ظَمَإٍ سَقاهُ الله مِنَ الرَّحيقِ المخْتُومِ

[224] Mishkat al-Masabih, 1/12.
[225] Mishkat al-Masabih, 1/14.
[226] Mishkat al-Masabih, 2/424.
[227] Sunan Abu Da'ûd, 2/235.
[228] Sahih al-Bukhari, 2/190.

Den muslim som klär en undermåligt klädd muslim, klär Allah i en klädnad från Paradiset. Den muslim som föder en hungrig muslim, ger Allah frukt från Paradiset. Den muslim som ger vatten till en törstig muslim, kommer Allâh att förse med dryck från "den förseglade nektarn".[229]

Han brukade också uppmana de troende att vara generösa i välgörenhet och påminna dem om de dygder efter vilka hjärtat längtar.

Han sa:

المؤمنون كَرَجُلٍ واحِدٍ ، إنْ اشْتَكَى عَيْنُهُ اشتكى كُلُّهُ ، وإنْ اشْتكى رَأسُهُ اشْتكى كُلُّهُ

De troende är i sin ömsesidiga kärlek som människokroppen. Då ögat smärtar känner hela kroppen det onda, och då huvudet värker lider alla kroppens delar.[230]

och:

المؤمِنُ للمُؤْمِنِ كالبُنيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا

Broderskapsbanden mellan två muslimer är som delarna av ett hus; en del förstärker och stöttar en annan.[231]

och:

لا تَبَاغَضُوا ، ولا تحَاسَدُوا ، ولا تَدَابَرُوا ، وكُونُوا عِبَادَ الله إخْوَانًا ولا يحلُّ لِمُسْلِمٍ أن يَهْجُرَ أخَاهُ فوقَ ثَلاثَةِ أيَّامٍ

Hys inte agg mot en muslim; avundas inte andra muslimer; vänd dig inte mot en annan muslim och överge honom. Allâhs tjänare! Var som bröder med varandra. Det är inte tillåtet för en muslim att överge sin broder mer än tre dagar.[232]

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - introducerade också bruket att avstå från att be andra om hjälp så länge man inte är totalt hjälplös. Han pratade mycket med sina följeslagare om förtjänsterna, fördelarna

229 Mishkat al-Masabih, 1/169.

230 Återberättad av Muslim.

231 Sahih al-Bukhari, 2/890.

232 Sahih al-Bukhari, 2/896.

och den gudomliga belöning som låg i att iaktta de föreskrivna ritualerna och vägarna att tjäna Gud. För att fysiskt och andligt länka dem till den till honom skickade Uppenbarelsen lade han alltid fram bekräftade belägg, och upplyste dem sålunda om deras skyldigheter och plikter i termer av den islamiska kallelsens konsekvenser. Samtidigt underströk han nödvändigheten av verklig förståelse och begrundan.

Detta var hans sätt att maximera deras moral och hos dem ingjuta höga värden och ideal så att de kunde bli förebilder för kommande generationer att imitera.

'Abdullah bin Mas'ud - må Gud vara nöjd med honom - sa en gång:

Den som är villig att följa ett gott exempel har en resurs i den avlidnes tradition. De levande faller sannolikt lätt offer för förtryck (så att de kanske vacklar i tron). Följ i Muhammads följeslagares fotspår. De var de bästa bland detta folk, de mest fromma, de mest lärda och de minst pretentiösa. Allâh valde dem för att följa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och etablera Hans religion. Det är därför ett oavvisligt krav att lära känna deras grace, följa deras redliga väg och så mycket som möjligt hålla sig till deras sätt och införliva deras biografi. De höll sig alltid på den ortodoxa vägen. Sedan är det det magnifika sändebudet från Allâh - över honom vare Guds frid och välsignelser - vars synliga moraliska attribut, aspekter av perfektion, begåvningar, dygder, högstående sätt och berömvärda gärningar berättigar honom att uppta våra hjärtans allra innersta och bli det käraste mål som jaget längtar efter. Knappt hade han yttrat ett ord förrän följeslagarna rusade till för att införliva det och verka i dess ljus.[233]

Sådana var de attribut och kvaliteter på vars basis Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ville bygga ett nytt samhälle - det mest underbara och ärofulla samhället i historien. På dessa grunder strävade han efter att lösa de mångåriga problemen, och gav senare mänskligheten chansen att dra en lättnadens suck efter en lång och tröttande resa i mörker och på skumma vägar. En sådan sublim moral utgjorde själva grunden för att skapa ett nytt samhälle med integrerade delar immuna mot tidens alla växlingar, och mäktigt nog att ändra hela mänsklighetens kurs.

233 Mishkat al-Masabih, 1/32.

En samarbets- och icke aggressionspakt med judarna

SNART EFTER UTVANDRINGEN till Medina och efter att ha säkerställt att det nya islamiska samhällets pelare var väl förankrade i en stark grund av administrativ, politisk och ideologisk enighet, började Profeten upprätta normala och tydligt definierade relationer till ickemuslimer. Alla dessa ansträngningar gjordes med det enda syftet att tillhandahålla fred, säkerhet och välstånd för mänskligheten över lag, samt att frambringa en anda av goda relationer och harmoni inom den egna regionen särskilt.

Geografiskt var Medinas närmaste folk judarna. De hyste onda avsikter och närde bittert agg men uppvisade inte minsta motstånd eller fientlighet. Profeten bstämde sig för att ratificera ett avtal med dem som innehöll klausuler som garanterade full frihet i tro och tillgångar. Han hade inga som helst avsikter att föra en sträng politik som inbegrep bannlysning, konfiskation av tillgångar och mark, eller fientlighet.

Avtalet kom till i sammanhang med ett annat i större format som hade att göra med intramuslimska relationer, och de viktigaste stadgarna var följande:

1. Judarna från Bani 'Awf är ett samfund tillsammans med de troende. Judarna bekänner sin religion och muslimerna sin.
2. Judarna ansvarar för sina omkostnader och muslimerna för sina.
3. Om någon attackeras av en tredje part ska var och en komma till den andres undsättning.

4. Varje part ska rådgöra med den andra. Den ömsesidiga relationen ska baseras på redlighet; synd är helt utesluten.

5. Ingen ska begå synder till förfång för den andre.

6. Den förfördelade parten ska bistås.

7. Judarna ska dela krigskostnader så länge de kämpar vid de troendes sida.

8. Medina ska förbli helgad och oantastlig för alla som ingår detta avtal.

9. Om oenighet uppstår mellan avtalstecknarna ska Allâh - den Högste - och Hans sändebud lösa dispyten.

10. Avtalstecknarna ska bojkotta Quraish handelsmässigt; de ska också avstå från att låna dem något som helst stöd.

11. I händelse av ett angrepp utifrån ska var och en på sina respektive områden bistå i försvaret av Medina.

12. Avtalet ska inte hindra någon part att söka laglig hämnd.[234]

Efter avtalets ratificering blev Medina och dess förorter en koalitionsstat med det egentliga Medina som huvudstad och Muhammad som "president". Myndigheten låg främst i muslimernas händer och följaktligen var Medina en verklig huvudstad för islam. I syfte att utvidga freds- och säkerhetszonen började Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ingå liknande avtal med stammarna som levde i närheten av "hans stat".

---

234 Ibn Hisham, 1/503-504.

Profeten på slagfältet

QURAISHITERNA SOM VAR förtretade över Profetens flykt tillsammans med sina hängivna följeslagare الصحابة och avundsjuka på hans växande makt i Medina, vakade strängt över de kvarvarande muslimerna och förföljde dem på alla möjliga sätt. De inledde också hemliga kontakter med 'Abdullah bin Uabi bin Salul, ledaren för de medinensiska polyteisterna och före Profetens utvandring (Hidjrah) الهجرة det utpekade överhuvudet för stammarna 'Aws och Khazraj. De sände honom ett skarpt formulerat ultimatum som med hot om att iscensätta en omfattande militär insats som skulle utplåna hans folk och landsförvisa hans kvinnor beordrade honom att bekämpa och driva iväg Profeten.[235]

Med sårad stolthet och en förlorad konungavärdighet reagerade 'Abdullah bin Uabi bin Salul först positivt på sina medpolyteister från Quraish. Han mobiliserade sina anhängare för att bekämpa muslimerna. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick vetskap om den oheliga alliansen kallade han 'Abdullah till sig och förmanade honom att visa större förstånd och eftertänksamhet och varnade hans män för att låta sig luras av illvilliga konstgrepp.[236] Männen lät på grund av feghet eller förstånd idén falla. Deras ledare som till synes fogade sig förblev dock i sitt hjärta en illvillig och oberäknelig sammansvuren till Quraish och de avundsamma judarna. Skärmytslingar och provokationer började bana väg för en större konfrontation mellan muslimer och polyteister.

235 Återberättad av Abu Da'ûd.

236 Återberättad av Abu Da'ûd.

Sa'd bin Mu'ad som var en framstående Hjälpare annonserade sin avsikt att genomföra 'Umrah عمرة (den mindre pilgrimsfärden) och gav sig av till Mecka. Där gav Omaiya bin Khalaf honom handledning för att iaktta det rituella cirkulerandet طواف. Abu Jahl, islams ärkefiende, såg honom i Helgedomen och hotade med att han skulle ha dödat honom om han inte hade haft sällskap av Omaiya. Oförfärad och trotsig utmanade Sa'd honom uppfordrande att begå någon dårskap och riskera att få sina karavaner avskurna.[237]

Provokativa handlingar fortsatte och Quraish skickade bud till muslimerna och hotade att slå ihjäl dem i deras eget hemland. Det rörde sig inte enbart om ord, ty Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - mottog information från tillförlitliga källor som vittnade om att verkliga komplotter och ränker kokades ihop av islams fiender. Förebyggande åtgärder vidtogs och ett tillstånd av vaksamhet infördes, inklusive utplacering av säkerhetsvakter runt Profetens hem och vid strategiska knutpunkter. 'Aisha - må Gud vara nöjd med henne - rapporterade att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - en natt vid ankomsten till Medina lade sig på sängen och sa: "Finns det en gudfruktig person bland mina följeslagare som ska vaka över mig under natten?" Hon ('Aisha - må Gud vara nöjd med henne) sa: "Vi befann oss i det tillståndet då vi hörde det skramlande ljudet av vapen." Han (Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -) sa: "Vem är det?" Han sa: "Det här är Sa'd bin Abi Waqqas." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa till honom: "Vad för dig hit?" Då sa han: "Jag hyste fruktan över att något ont skulle drabba Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - så jag kom för att tjäna som din vaktpost." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - nedkallade välsignelser över honom och sov sedan.[238]

Denna vaksamhet fortsatte oupphörligt tills Allâhs Ord uppenbarades som sa:

وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ﴿٦٧﴾

...*Gud skall skydda dig mot människorna* (Quranen, 5:67)

---

237 Sahih al-Bukhari, 2/563.

238 Sahih Muslim, 2/280; Sahih al-Bukhari, 1/404.

I denna stund tittade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut från sitt hem, bad folk att avlägsna sig och gjorde klart att Allâh nu tog hand om hans beskydd.[239]

Det var inte bara Profetens liv som var mål för de illasinnade anslagen utan också muslimernas liv och hela enhet. Då medinensarna förság Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och följeslagarna med en tillflyktsort började ökenbeduinerna betrakta dem alla ur samma perspektiv och bannlyste muslimerna.

Vid denna prekära tidpunkt med Quraish fast beslutet att sätta sina aggressiva och ondskefulla planer i verket gav Allâh - den Högste - muslimerna tillstånd att ta till vapen mot de icketroende:

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

Tillåtelse [att kämpa] har de mot vilka ett orättfärdigt krig förs - och Gud har makt att ge dem stöd. (Quranen, 22:39)

Versen uppenbarades i ett vidare sammanhang av gudomliga instruktioner för att utradera alla aspekter av osanning och hålla Allâhs riter och symboler i ära:

الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

De som, om Vi ger dem makt och myndighet på jorden, förrättar bönen och ger åt de fattiga och anbefaller det som är rätt och förbjuder det som är orätt... (Quranen, 22:41)

Tillståndet att slåss uppenbarades otvivelaktigt i Medina efter utvandringen, och inte i Mecka även om det exakta datumet står i tvivelsmål.

Tillståndet att kämpa fanns redan, men i ljuset av rådande status quo var det klokt för muslimerna att bringa de handelsrutter som ledde till Mecka under sin kontroll. För att realisera detta strategiska mål stod Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - inför två möjligheter:

---

239 At-Tirmidhi, 2/130.

1. Ingå icke aggressionspakter med de stammar som bebodde antingen områdena i anslutning till rutterna eller mellan dem och Medina. Med tanke på denna handlingsstrategi hade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med judarna och andra grannstammar redan ingått den tidigare nämnda pakt som syftade till samarbete och goda grannrelationer.

2. Skicka ut regelbundna militära expeditioner för att störa de strategiska handelsrutterna.

Expeditioner السرايا och invasioner الغزوات före Badr

I syfte att implementera dessa planer inledde muslimerna faktiska militära aktiviteter. Till en början tog de sig form av rekognoseringspatruller utskickade för att utforska de geopolitiska kännetecknen hos vägarna runt Medina och andra som ledde till Mecka, samt bygga upp allianser med närboende stammar. Profeten ville för Medinas polyteister och judar såväl som för traktens beduiner visa att muslimerna hade besegrat sin gamla fruktan och varit för starka för att angripas ostraffat. Han ville också förevisa sina anhängares styrka i syfte att avskräcka Quraish från att göra sig skyldiga till några militära dårskaper som kunde äventyra deras ekonomiska liv och sätt att tjäna sitt levebröd, samt sätta stopp för deras förföljelser av de hjälplösa muslimer som hölls kvar i Mecka. Han kom således att begagna sig av detta tillfälle och återuppta sitt arbete med att fritt sprida den gudomliga kallelsen.

Det följande är en resumé av dessa expeditioner och uppdrag:

Saif al-Bahrs expedition سرية سيف البحر

Skickad under Ramadhan år 1 A.H, dvs. år 623 e.Kr, ledd av Hamzah bin 'Abdul Muttalib och bestående av trettio utvandrare med uppgift att genskjuta en av Quraishs karavaner. Den bestod av trehundra personer, däribland Abu Jahl bin Hisham. De två parterna stötte på varandra och rättade in sig i väntan på strid. Majdi bin 'Amr som hade goda förbindelser med båda sidor råkade vara där och lyckades avstyra en hotande sammandrabbning.

Vid detta tillfälle ackrediterade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - den första flaggan i islams historia. Den var vit och anförtroddes till Kinaz bin Husain al-Ghanawi att bära.

Râbeghs expeditionen سرية رابغ

I Shawwal år 1 A.H, dvs. april år 623 e.Kr, skickade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut 'Ubaidah bin al-Harith bin al-Muttalib i spetsen för sextio ryttare från utvandrarna till en plats som kallades Batn Rabegh där de stötte samman med Abu Sufyan som ledde en karavan på tvåhundra man. Det sköts en del pilar men kom aldrig till någon egentlig strid.

Intressant att notera är att två muslimer, al-Miqdad bin 'Amr al-Bahrani och 'Utbah bin Gazwan al-Mazini avföll från Quraishs karavan och slöt sig till 'Ubaidahs led. Muslimerna hade en vit flagga som bars av Mistah bin Athatha bin al-Muttalib bin 'Abd Manaf.

Al- kharrârs expedition سرية الخرار

Under Dhul Qa'dah år 1 A.H, dvs. maj år 623 e.Kr, sände Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut Sa'd bin Abi Waqqas i ledningen för tjugo ryttare och instruerade dem att inte bege sig bortom al-Kharrar. Efter en femdagarsmarsch nådde de platsen för att upptäcka att Quraishs kameler hade gett sig av dagen innan. Deras flagga var, som vanligt, vit och bars av al-Miqdad bin 'Amr.

Ghazwa al-Abwâ' غزوة الأبواء eller Waddân ودان

Under Safar år 2 A.H, dvs. år 623 e.Kr. Allâhs sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav sig själv ut i ledningen för sjuttio män, i huvudsak utvandrare, för att genskjuta en kamelkaravan tillhörande Quraish, och lämnade Sa'd bin 'Ubadah för att ta hand om göromålen i Medina. Då han nådde Waddan som låg mellan Mecka och Medina fann han inte någon där.

Under denna expedition ingick han en icke aggressionspakt med 'Amr bin Makhshi ad-Damari. Paktens villkor var som följer:

Detta är ett dokument från Muhammad, Allâhs sändebud, angående Bani Damrah i vilket han förklarar dem trygga och säkra i sina liv och sina tillgångar. De kan förvänta sig stöd från muslimerna såvida de inte motarbetar Allâhs religion. De förväntas också reagera positivt om Profeten söker deras hjälp.[240]

---

240 Al-Mawahib al-Ladunniyah, 1/75.

Detta var den första expeditionen under ledning av Allâhs sändebud. Den tog femton dagar med en vit flagga buren av Hamzah bin 'Abdul Muttalib.

Buwatexpeditionen Buwâţ-missionen غزوة بواط

Den gick ut i Rabi' al-Awwal år 2 A.H, dvs. år 623 e.Kr. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - marscherade i spetsen för tvåhundra följeslagare mot Buwat för att genskjuta en etthundra man (bland dem Omaiya bin Khalaf) och tvåtusenfemhundra kameler stark karavan som tillhörde Quraish. Då han nådde Buwat hade karavanen gett sig av. Innan han lämnade Medina hade han uppdragit åt Sa'd bin Mu'adh att sköta göromålen tills han återvände.

Safwan-missionen غزوة سفوان

Under Rabi' al-Awwal år 2 A.H, dvs. år 623 e.Kr, gjorde Karz bin Jabir i spetsen för en liten grupp polyteister en raid på Medinas betesmarker och stal en del djur. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - lämnade Medina i ledningen för sjuttio man för att bekämpa angriparna. Han förföljde dem fram till en plats kallad Safwan i närheten av Badr men lyckades inte hinna upp dem. Expeditionen kom att bli känd som den första Badrexpeditionen. Under sin bortavaro anförtrodde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Zaid bin Harithah ansvaret för Medinas angelägenheter. Fanan var vit till färgen och bars av 'Ali bin Abi Talib.

Dhil-'Ushairah-missionen غزوة ذي العشيرة

som pågick under Jumada-al-Ula och Jumada-al-Akhirah år 2 A.H, dvs. november-december år 623 e.Kr. I spetsen för etthundrafemtio-tvåhundra muslimska frivilliga och med trettio kameler som reds i skift gav sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - av för att genskjuta en quraishitisk karavan. Han nådde Dhil 'Ushairah men kamelerna hade gett sig av några dagar tidigare. Dessa kameler var desamma som han gav sig iväg för att genskjuta på återresan från Syrien och var den direkta orsaken till slaget vid Badrs utbrott. Under denna expedition ingick Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - en icke aggressionspakt med Bani Madlij och deras allierade Bani Dhumrah. Abu Salama bin 'Abd al-Asad al-Makhzumi uppdrogs att styra Medina under hans bortavaro.

Nakhlahexpeditionen سرية نخلة

Den gick ut under Rajab år 2 A.H, dvs. januari år 624 e.Kr. Allâhs sändebud skickade ut 'Abdullah bin Jahsh Asadi till Nakhlah i spetsen för tolv utvandrare och sex kameler. 'Abdullah fick med sig ett brev från Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - men instruerades att läsa det först efter två dagar. Han följde instruktionerna och fann att han ombads fortsätta till en plats kallad Nakhlah mellan Mecka och at-Ta'if, genskjuta en karavan till Quraish och skaffa information om deras avsikter. Han avslöjade brevets innehåll för sina följeslagare som blint följde instruktionerna. Vid Nakhlah passerade karavanen lastad med russin, livsmedel och andra varor. Framstående polyteister var också där såsom 'Amr bin al-Hadrami, 'Uthman och Naufal, söner till 'Abdullah bin al-Mughîrah och andra... Muslimerna överlade med varandra om att bekämpa dem med hänsyn tagen till att Rajab var en helgad månad (under vilken tillsammans med Dhul Hijja, Dhul Qa'da och Muharram krigshandlingar i enlighet med arabisk sed inställdes). Slutligen bestämde de sig för att gå till angrepp. 'Amr bin al-Hadrami sköts till döds med en pil, 'Uthman och al-Hakam tillfångatogs medan Naufal undkom. De återvände med krigsbytet och de två fångarna, avsatte en femtedel av bytet till Allâh och Hans sändebud och tog resten. Sändebudet tog avstånd från handlingen och med hänvisning till de nämnda förbjudna månaderna inställde han tills vidare alla åtgärder rörande kamelerna och de två fångarna. Polyteisterna å sin sida utnyttjade detta gyllene tillfälle att baktala muslimerna och anklaga dem för att ha vanhelgat det som är gudomligen oantastligt. Detta tomma prat gav Muhammads följeslagare en smärtsam huvudvärk fram tills de slutligen undsattes genom att en uppenbarelse nedsändes och gav ett avgörande besked. Den slog relativt explicit fast att polyteisternas beteende i hela processen var oerhört mycket mer skändligt och långt allvarligare än muslimernas handlingar:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ
عِندَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ﴿٢١٧﴾

De frågar dig om [det är tillåtet] att strida under den helgade månaden. Säg: "Att strida under denna månad är en svår [synd]. Men inför Gud är det en ännu svårare [synd] att

> *spärra vägen till Gud [för andra] och att förneka Honom och [att vägra människorna tillträde till] den heliga Moskén och att jaga bort de troende därifrån. Förtryck är ett värre ont än döden."* (Quranen, 2:217)

Orden från Allâh var ganska tydliga och sa att det rabalder som polyteisterna hade skapat var utan grund. De heliga och okränkbara helgderna hade oupphörligt vanhedrats under den långa perioden av kamp mot islam och förföljelse av dess anhängare. Muslimernas tillgångar såväl som deras hem hade redan attackerats och deras Profet - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade varit föremål för upprepade mordförsök. Kort sagt kunde den sortens propaganda välförtjänt beskrivas som oförskämdhet och prisgivande.

Detta har varit en resumé över expeditioner före Badr. Ingen av dem gav prov på någon form av plundring eller dödande förutom då polyteisterna begick sådana brott under Karz bin Jabir al-Fahris ledning. Det var i själva verket polyteisterna som hade initierat sådana handlingar. Det var inte att undra på eftersom sådant beteende var en del av deras naturliga disposition.

Kort därefter frigavs de två fångarna och blodspengar betalades ut till den mördade mannens far.[241]

Efter denna händelse började Quraish inse den reella fara som Medina utgjorde. De blev varse att Medina alltid varit på sin vakt och noga observerat deras handelskaravaner. Det var nu allmänt känt bland dem att muslimerna från sin nya hemvist kunde nå och utsträcka sina militära aktiviteter till ett område trehundra engelska mil bort och skaffa sig full kontroll över det. Meckanerna kunde dock inte avskräckas och var alltför halsstarriga för att finna sig i islams nya och ökande makt. De var fast beslutna att med sina egna händer bringa muslimerna på fall och med denna envishet framkallade de det stora slaget vid Badr.

Muslimerna å andra sidan beordrades av sin Herre att gå i krig i Sha'ban år 2 A.H:

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللهِ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ
{١٩٠} وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُم مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ

---

241 För detaljer se Zâd al-Maad, 2/83-85; Ibn Hisham, 1/605; Rahamt-al-lil'alamîn, 1/115, 2/468.

وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
حَتَّىٰ يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَٰلِكَ جَزَاءُ
الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنِ انتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ
حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ
إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

Kämpa för Guds sak mot dem som för krig mot er, men var inte de första som griper till vapen; Gud älskar sannerligen inte angripare. Och döda dem då var ni än möter dem och fördriv dem från de platser varifrån de har fördrivit er; ja, förtryck är ett värre ont än döden. Kämpa inte mot dem i den heliga Moskéns närhet, om de inte själva tar upp striden där; men kämpar de mot er [där], så döda dem. Det är förnekarnas lön. Men om de lägger ned vapnen [skall de se att] Gud är ständigt förlåtande, barmhärtig. Och kämpa mot dem tills allt förtryck upphör och all dyrkan kan ägnas Gud. Om de då slutar [strida] skall alla fientligheter upphöra utom [mot] de orättfärdiga [som vill kämpa vidare].
(Quranen, 2:190-193)

Inte långt senare sände Allâh åter en annan typ av verser till muslimerna som undervisade dem om olika sätt att kämpa, uppmanade dem att gå i krig samt förklarade vissa regler:

فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا
أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ
تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن
لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ
أَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾ سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا
لَهُمْ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ
أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾

Då ni möter förnekarna [i strid], låt [svärden] falla över deras huvuden till dess ni har tvingat dem på knä; tag därefter [de överlevande] till fånga. Sedan [kommer den tid]

då ni skall ge dem fria, godvilligt eller mot lösen, för att kriget skall lägga av sina bördor. Detta [är vad ni har att iaktta]. Om Gud ville kunde Han helt visst slå ned dem [utan er medverkan], men genom att låta er kämpa mot varandra sätter Han er alla på prov. Och vad dem beträffar som stupar i kampen för Guds sak, skall Han inte låta deras handlingar bli förgäves; Han skall leda deras [steg] och ge dem sinnesstyrka och inre lugn och föra dem till paradiset som Han har låtit dem veta. Troende! Om ni ger Gud er hjälp skall Han öka [er styrka] och göra er stadiga på foten. (Quranen, 47:4-7)

Kort därpå började Allâh klandra hycklarna, de själssvaga och de fega elementen:

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ
وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يَنظُرُونَ
إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٠﴾

... Men när ett budskap med fasta och klara föreskrifter om krig uppenbaras, ser du [Muhammad] hur de som har tvivlets sjuka i sina hjärtan ser på dig med den slocknade blicken hos den som är nära döden... (Quranen, 47:20)

De rådande kritiska omständigheterna tarvade en högsta prioritet att egga muslimerna till att slåss. Vilken ledare som helst med djup insikt skulle ge sina soldater order om att förbereda sig på alla former av nödlägen, så också den Allvetande och Upphöjde Herren, Som ständigt är allvetande om alltings minsta detaljer. Skärmytslingen med polyteisterna var ett tungt bakslag för Quraishs heder och skapade en slags förfärlig rastlöshet hos dem.

Ovan citerade verser ur Quranen som ålägger muslimerna att verka för Guds sak avslöjade att blodiga sammanstötningar som skulle krönas med en avgörande seger för muslimerna och slutlig fördrivning av polyteister från den heliga staden Mecka var nära förestående. De handlade om regleringar relevanta för behandling av fångar och strid mot hedniska soldater tills kriget var över och lade av sig sina bördor. De kunde alla spela en roll som nycklar

till en slutlig triumf som skulle komma att innesluta muslimernas strävan mot sina höga mål.

Under samma månad, Sha'ban år 2 A.H, dvs. februari år 624 e.Kr, inträffade en annan tilldragelse av stor betydelse i form av en gudomlig föreskrift om att al-Qiblah skulle ändras från Jeruslaem بيت المقدس till den Heliga Moskén البيت الحرام i Mecka. Detta var till stor nytta för muslimerna på två nivåer. För det första förde det med sig en slags social sållning, i den meningen att den sanna naturen och inriktningen hos hycklarna bland judarna och andra själssvaga avslöjades; de muslimska leden rensades därmed från splitsående element. För det andra hänvisar en ny qiblah varemot man bör vända sig - den Heliga Moskén i Mecka - stilla till en ny roll för muslimerna att träda in i. En roll som skulle starta först efter muslimernas repatriering till Mecka, ty det är inte logiskt att muslimerna skulle lämna sin Qiblah i ickemuslimers händer.

På Allâhs befallning och med hänvisning till dessa gudomliga nycklar utvidgade därför muslimerna sina aktiviteter och intensifierade ansatsen att verka för Guds sak och möta Hans fiender i en avgörande strid.

Slaget vid Badr - det första avgörande slaget i Islams historia

Orsaker till slaget

Vi har redan talat om al-'Ushairah-expeditionen då en av Quraishs karavaner hade undkommit en hotande militär sammandrabbning med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans män. Då deras återresa till Syrien var i antågande skickade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Talhah bin 'Ubaidullâh och Sa'id bin Zaid norrut för att speja efter rörelser av den typen. De två spanarna uppehöll sig vid al-Hawra' några dagar tills Abu Sufyan, ledaren för karavanen, passerade. De återvände då skyndsamt till Medinah och rapporterade sina iakttagelser till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Omfattande rikedomar uppgående till femtiotusen gulddinarer vaktade av fyrtio män som rör sig i relativ närhet till Medina utgjorde ett lockande mål för den muslimska militären, och erbjöd ett potentiellt tungt ekonomiskt, politiskt och militärt tillslag som skulle skaka om de meckanska polyteisternas hela struktur.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - uppmanade omedelbart muslimerna att skynda iväg för att hejda karavanen och kompensera för den egendom och förmögenhet de tvingats ge upp i Mecka. Eftersom han trodde att det rörde sig om en aktion i liten skala gav han inte order bindande för var och en, utan istället full frihet att följa med eller stanna hemma.

Den muslimska armén utgjordes av 300-317 man, 82-86 utvandrare, 61 från Aws och 170 från Khazraj. De var varken särkilt väl rustade eller rimligt förberedda. De hade bara två hästar som tillhörde az-Zubair bin al-'Awwam

och al-Miqdad bin al-Aswad al-Kindi, samt sjuttio kameler, en per två eller tre man att rida i skift. Allâhs sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - själv, 'Ali och Murthid bin Abi Murthid al-Ghanawi hade bara en kamel. Handhavande av Medinas angelägenheter anförtroddes Ibn Umm Maktum och senare till Abu Lubabah bin 'Abdul Mundhir. Det övergripande ledarskapet gavs till Mus'ab bin 'Umair al-Quraishi al-'Abdari och fanan var vit. Den lilla armén delades upp i två bataljoner där utvandrarnas fana bars av 'Ali bin Abi Talib och hjälparnas av Sa'd bin Mu'adh. az-Zubair bin al-'Awwam utsågs till att leda högerflanke, al-Miqdad bin 'Amr ledde den vänstra och i eftertruppen förde Qais bin Abi Sa'sa'ah befäl. Överbefälhavare var givetvis Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -.

I spetsen för sin armé marscherade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - iväg längs de huvudvägar som ledde till Mecka. Vid Badr tog han vänster och när han nådde as-Safrâ' skickade han ut två spejare för att hålla utkik efter Quraishs kameler.

Abu Sufyan var å sin sida ytterligt skärpt. Han var sedan tidigare medveten om att den led han färdades längs medförde faror, och också angelägen om att få reda på Muhammads rörelser. Hans spejare gav honom rapporter om att muslimerna hade lagt sig i bakhåll för hans karavan. För säkerhets skull lejde han Damdam bin 'Amr al-Ghifari för att förmedla ett bud om hjälp från Quraish. Budbäraren red snabbt och nådde Mecka i ett tillstånd av vilt vanvett. Fallande av sin kamel ställde han sig dramatiskt framför al-Ka'bah, skar av kamelens nos och öron, vände dess sadel upp och ner, drog sönder sin tröja framifrån och bakifrån och skrek:

Quraish! Era varor! De är med Abu Sufyan. Karavanen genskjuts av Muhammad och hans anhängare. Jag kan inte säga vad som kan ha hänt dem. Hjälp! Hjälp!

Effekten av detta ramaskri var omedelbar. Nyheten drabbade Quraish som ett klubbslag och de mindes genast sin sårade stolthet då muslimerna hade genskjutit al-Hadramis karavan. De enrollerade därför hastigt nästan alla sina styrkor och ingen stannade hemma förutom Abu Lahab som delegerade en person som var skyldig honom pengar. De mobiliserade också några arabiska stammar för att delta i kriget mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Alla Quriashs klaner utom Banu 'Adi samtyckte. Snart var en larmande och uppjagad massa på 1300 krigsmän inklusive 100 ryttare och

600 bepansrade soldater med ett stort antal kameler samlad för att ge sig ut och bekämpa muslimerna. Livsmedelsförsörjningen bestod av ett mellan nio och tio växlande antal kameler som slaktades varje dag. På grund av lång och djupt rotad fiendskap utgjorde Banu Bakr dock ett orosmoment och de var rädda för en attack mot eftertrupperna. I denna kritiska stund uppenbarade sig Iblis إبليس (Satan) för dem i skepnad av Bani Kinanas ledare Suraqa bin Malik bin Ju'sham al-Mudlaji och sa: "Jag garanterar att ingen skada kommer att ske bakifrån."

Fyllda av harm och motiverade av en fruktansvärd längtan efter hämnd gav de sig ut för att krossa var och en som äventyrade deras karavaner:

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِم بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ
وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾

...de som lämnade sina hem i skrytsamt övermod för att ses [och beundras] av människorna. De ville hindra [andra] att följa Guds väg... (Quranen, 8:47)

Eller som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa:

بحدهم وحديدهم يحادون الله ويحادون رسوله

O Allâh, dessa är de högmodiga och inbilska; de har kommit för att trotsa Allâh och trotsa Hans sändebud.

De förflyttade sig raskt norrut mot Badr. Under vägen mottog de ytterligare ett bud från Abu Sufyan i vilket han bad dem att återvända hem eftersom karavanen hade undkommit muslimerna. Händelsevis hade Abu Sufyan då han fått vetskap om muslimernas avsikter låtit karavanen lämna huvudvägarna och lett den mot Röda Havet. Genom denna manöver lyckades han slippa ur det medinensiska bakhållet och komma utom räckhåll för dem.

Då den meckanska armén nåddes av Abu Sufyans meddelande ville de återvända hem. Abu Jahl insistrade dock högdraget och arrogant på att de skulle fortsätta till Badr och stanna där tre nätter för festligheter (slakta kameler, äta, dela ut mat, dricka alkohol, och lyssna på sångerskorna). De ville nu straffa muslimerna, hindra dem från att hejda deras karavaner och

visa araberna att Quraish fortfarande hade övertaget och åtnjöt överhöghet i området.

Abu Jahls hot och insisterande till trots bröt Banu Zahrah på inrådan av al-Akhnas bin Shuraiq upp och återvände till Mecka. Alltifrån den tiden betraktades al-Akhnas som "en stor och respekterad man den välpolerade palmen inte med" för Bani Zahrah och åtlyddes blint i alla viktiga angelägenheter.

Bani Hashim var också böjda att bryta upp men Abu Jahls hot fick dem att överge den tanken.

Resten av armén som nu uppgick till 1000 soldater begav sig mot Badr och slog läger bortom en sanddyn vid al-Udwat al-Quswa العدوة القصوى.

Den medinensiska arméns "underrättelsetjänst" rapporterade till Profeten att en blodig uppgörelse med meckanerna var oundviklig, och att ett djärvt steg i detta sammanhang var tvunget att tas om inte ondskans krafter skulle kränka det okränkbara och som följd underminera islams goda sak och trampa ner dess trogna efterföljare. Muslimerna var rädda för att de hedniska meckanerna skulle marschera till Medina och inleda krigshandlingarna i muslimernas högkvarter. Ett sådant drag skulle naturligtvis skada och ha en vanhedrande inverkan på muslimernas värdighet och ställning.

Med anledning av den nya allvarliga utvecklingen höll Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ett konsultativt militärt krismöte för att analysera den pågående utvecklingen och utbyta åsikter med de militära ledarna. I sanningens namn var det så att vissa muslimer fruktade den hemska sammandrabbningen och deras mod började svikta. Om detta säger Allâh:

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنۢ بَيْتِكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ لَكَٰرِهُونَ ﴿٥﴾ يُجَٰدِلُونَكَ فِى ٱلْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى ٱلْمَوْتِ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٦﴾

Liksom några av de troende inte ville [följa dig] när din Herre med sann [vägledning] ledde dig att lämna ditt hem [för att gå ut till strid], vill de nu tvista med dig om vad som är sant, trots att sanningen blivit uppenbar - som om de med öppna ögon fördes ut att dö. (Quranen, 8:5-6)

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - underrättade sina män om situationens allvar och bad om deras råd. Abu Bakr var den förste som talade och försäkrade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om den oreserverade lydnaden inför hans befäl. 'Umar var näste man att ställa sig upp och stödja sin noble frändes synpunkter. Sedan reste sig al-Miqdad bin 'Amr المقداد بن عمرو och sa: "O sändebud från Allâh! Gå dit Allâh leder dig, ty vi är med dig. Vi kommer inte att som Israels barn sa till Mûsâ (Moses) - över honom vare frid:

اذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ .

Gå du och din Herre och slåss så stannar vi här.

Istället kommer vi att säga:

اذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلا إِنَّا معكما مقاتلونَ .

Gå du och din Herre och slåss så kommer vi att slåss vid din sida.

Vid Allâh! Om du så skulle ta oss till Bark al-Ghimad skulle vi ändå kämpa resolut med dig mot dess försvarare tills du segrade." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tackade och välsignade honom.

De tre ledarna som talade tillhörde utvandrarna som bara utgjorde en mindre del av armén. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ville av goda skäl höra hjälparnas åsikt, eftersom majoriteten av soldaterna tillhörde dem och skulle få axla en stor del av krigshandlingarna. Dessutom ålade inte klausulerna i al-'Aqabah-fördraget dem att strida bortom sina territorier.

Profeten sa sedan:

أَشِيرُوا عَليّ أَيُّها النَّاسُ ...

Ge mig råd, mina män!

Och avsåg då främst hjälparna. Sa'd bin Mu'adh reste sig och sa: "Vid Allâh tror jag att du vill att vi (hjälparna) ska tala." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa omedelbart: "Ja!" Sa'd sa: "O Allâhs Profet! Vi tror på dig och vi bär vittne om det som du har förunnat oss och vi förklarar entydigt att det som du har framburit är Sanningen. Vi ger dig vårt orubbliga löfte om lydnad och offer. Vi kommer frivilligt att lyda vadhelst du

befaller oss och vid Allâh, Som har skickat dig med Sanningen, om du ber oss att kasta oss i havet kommer vi villigt att göra det och inte en enda av oss kommer att fly undan. Vi knorrar inte över tanken på en sammandrabbning med fienden. Vi har erfarenhet av krig och vi är pålitliga i strid. Vi hoppas att Allâh genom våra händer visar dig de tappra gärningar som tillfredsställer dina ögon. Vänligen led oss i Allâhs namn till slagfältet."

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var imponerad av den trohet och den offeranda som hans följeslagare gav prov på i denna kritiska situation. Han sa till dem:

Framåt och förbli vid gott mod ty Allâh har lovat mig en av de två (ihdaa altaifatian det lukrativa att antingen ta bytet eller sträva på Allâhs väg mot polyteisterna), och vid Allâh är det som om jag nu såg fienden ligga besegrad på marken.

I Badrs omedelbara närhet företog Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans kompanjon från grottan, Abu Bakr, en spejaroperation under vilken de lyckades lokalisera Quraishs läger. I närheten träffade de på en gammal beduin som de lyckades påverka till att ge besked om polyteisternas armés exakta position. På kvällen samma dag skickade han ut tre av utvandrarnas ledare, 'Ali bin Abi Talib علي بن أبي طالب, az-Zubair bin al-'Awwam الزبير بن العوام och Sa'd bin Abi Waqqas سعد بن أبي وقاس för att spana efter nyheter om fienden. De såg två män hämta vatten åt den meckanska armén. Under förhör medgav dessa att de var vattenbärare och arbetade för Quraish. Svaret tillfredsställde emellertid inte en del av muslimerna och de misshandlade de två gossarna för att dra ur dem ett mer utförligt svar som, även om det inte var sant, hänsyftade på karavanen lastad med rikedomar. De två pojkarna ljög och misshandeln upphörde. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förargade sig över dessa män och kritiserade dem genom att säga: "Då de sa sanningen slog ni dem, då de ljög slutade ni slå dem!" Han vände sig sedan till de två pojkarna och efter en stunds samtal med dem fick han en mängd upplysningar om fienden: antal soldater, deras exakta position och namnen på en del av deras ledare. Han vände sig sedan till muslimerna och sa: "Lyssna, Quraish har skickat er sina mest omhuldade."

Samma natt regnade det över båda parter. För polyteisterna innebar det ett hinder för ytterligare framskridande medan det för muslimerna var en välsignelse. Det renade dem och avlägsnade Satans fläckar från dem. Allâh

skickade regn för att stärka deras hjärtan och placera deras fötter i stadigt samklang därmed. De förflyttade sig en liten bit framåt och slog läger i dalens bortre sluttning. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - gjorde halt vid Badrs närmaste källa. Al-Hubaib bin Mundhir الحباب بن المنذر frågade honom, "har Allâh väglett dig till *just denna plats eller är det en krigslist* och resultatet av överläggningar?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Det är en krigslist och resultatet av överläggningar." al-Hubaib sa då: "Den här platsen är inte bra; låt oss fortsätta och slå läger vid närmaste vattendrag, förfärdiga en reservoar full med vatten och sedan förstöra alla andra källor så att de får brist på vatten." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - godkände denna plan och dess utförande, och vid midnatt genomfördes den.

Sa'd bin Mu'adh föreslog att ett gallerverk skulle byggas åt Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att fungera som högkvarter för den muslimska armén och vara en plats som gav ett rimligt skydd åt ledaren. Sa'd började motivera sitt förslag och menade att om de segrade skulle allting vara tillfredsställande. I händelse av att de besegrades skulle Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - inte skadas och kunde återvända till Medina där det fanns mer folk som älskade honom och som skulle ha undsatt honom om de känt till den svåra situation han befann sig i. Han kunde då återuppta sitt arbete, rådgöra med dem och de skulle sträva på Allâhs väg med honom igen och igen.

En vaktstyrka under befäl av samme man, Sa'd bin Mu'adh, utsågs av män från hjälparna för att försvara Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i hans högkvarter.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillbringade hela natten före dagen för slaget i bön och åkallan. Den muslimska armén, uttröttad av sin långa marsch, fick njuta en god och stärkande sömn, ett tecken på gudomlig gunst och på deras ostörda sinnen.

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾

[Minns hur] Han ingav er ett stort lugn och en känsla av trygghet och lät ett regn falla från himlen för att rena er och

lossa Djävulens smutsiga [grepp] om era [sinnen], stärka ert mod och göra er stadiga på foten. (Quranen, 8:11)

Detta var fredag natt den 17 Ramadan år 2 A.H.

På morgonen kallade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till sig sina män för att förrätta bönen och uppmanade dem sedan att kämpa på Allâhs väg. Samtidigt som solen gick upp över öknen samlade han sin lilla armé, och med en pil i handen organiserade han leden.

Quraish å sin sida ställde upp sina styrkor vid al-'Udwat al-Quswa mittemot de muslimska linjerna. Några av dem närmade sig på ett provokativt sätt för att hämta vatten från Badrs källor men de sköts alla till döds utom en, Hakîm bin Hizam, som senare kom att bli en hängiven muslim. I ett försök att sondera muslimernas styrka gjorde 'Umair bin Wahab al-Jumahi en spejarutflykt och rapporterade att den muslimska armén uppgick till åtminstone 300 män beredda att slåss till sista man. Under ett annat rekognoseringsuppdrag drog han slutsatsen att varken förstärkningar eller bakhåll var att vänta. Han förstod att de var alltför modiga för att ge upp och alltför inriktade på att genomföra sina militära skyldigheter för att dra sig tillbaka utan att slå ihjäl största möjliga antal av polyteisterna. Denna rapport såväl som släktförhållanden som band de två krigförande parterna samman minskade lusten att slåss bland en del av quraishiterna. I syfte att motverka denna förnuftsbaserade opposition sakförd av 'Utbah bin Rabi'a, en rival till Abu Jahl, inledde den senare en motkampanj som sökte hämnd på Muhammads följeslagare för de quraishiter som dödades vid Nakhlah. På detta sätt lyckades han omintetgöra den motsatta ståndpunkten och manipulerade folket att enbart se hans olycksbringande perspektiv.

Då de båda parterna drog sig närmare och blev synliga för varandra började Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - åkalla Allâh: " Allâh! De inbilska och högdragna quraishiterna är redan här och trotsar Dig och motsätter sig Ditt sändebud. Allâh! Jag emotser Din seger som Du har lovat mig. Jag bönfaller Dig Allâh att besegra dem (fienden)."

Han gav också strikta order om att hans män inte skulle börja slåss förrän han gav dem sitt sista ord. Han anmodade dem att använda sina pilar sparsamt och inte ta till svärden annat än om fienden kom alltför nära.[242]

---

242 Sahih al-Bukhari, 2/568; Abu Da'ûd, 2/13.

Abu Jahl bad också om seger: " Vår Herre! Vemhelst av de två parterna som var minst god mot sina släktingar och bibringade oss det som vi inte vet - förgör dem imorgon."

De var övertygade om att deras överlägsna antal, utrustning och erfarenhet skulle bli avgörande. Den Heliga Quranen sa dem med en ordlek att tiden för beslut och seger hade kommit - men inte på det sätt som de hade hoppats.

إِن تَسْتَفْتِحُوا۟ فَقَدْ جَآءَكُمُ ٱلْفَتْحُ وَإِن تَنتَهُوا۟ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَإِن تَعُودُوا۟ نَعُدْ وَلَن تُغْنِىَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ
وَأَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

Om det var ett avgörande som ni [förnekare] sökte har ni nu fått ett avgörande tillstånd, och om ni upphör [att trotsa Gud] är detta för ert eget bästa. Men om ni på nytt [griper till vapen], skall Vi på nytt [låta er besegras] och er armé skall vara er till ingen nytta, hur stark den än är - Gud står på de troendes sida. (Quranen, 8:19)

al-'udwatul-Quswa (dalens bortre del), till Mecka, till Medina, Quraishs läger, palmträdgårdar, gravplats för Badrs martyrer, al-'udwatud-Duniya (dalens främre del), slott, platsen för Badrs by, beduinbostäder, islamiska arméns läger, allmän gravplats, al-Asfal-bergen (den lägre bergskedjan mot Mecka), vägen till Shâm, norr.

Den förste icketroende att utlösa striden och bli det första offret var al-Aswad bin 'Abdul Asad al-Makhzumi, en vildsint och hetlevrad avgudadyrkare. Han klev fram och svor att han skulle dricka från muslimernas vattenreservoar, eller annars förstöra den eller dö för den. Han inlät sig i strid med Hamzah bin 'Abdul Muttalib som träffade hans ben med sitt svärd och sedan utdelade ytterligare ett hugg som tog honom av daga inne i reservoaren.

Slaget hade nu de facto inletts. I skydd av Anşâr och sköldar klev 'Utbah bin Rabi'a fram ur Quraishs led mellan sin bror Shaibah och son al-Walîd bin 'Utbah och slungade förbannelser över muslimerna. Tre unga män från hjälparna - Hariths söner 'Awf och Mu'wwidh samt 'Abdullah bin Rawaha - gick ut för att möta dem. Meckanerna skrek att de inte hade någonting att göra med dem utan var ute efter deras kusiners huvuden. I detta ögonblick bad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - 'Ubaidah bin al-

Harith, Hamzah - hans farbror, samt hans kusin 'Ali - må Gud vara nöjd med honom - att gå ut i striden. De tre duellerna gick snabbt. Hamzah dödade Shaibah medan 'Ali dödade al-Walîd.[243] 'Ubaidah blev allvarligt sårad men innan han föll gav sig Hamzah på 'Utbah och högg med sitt svärd av honom huvudet. 'Ali och Hamzah bar tillbaka 'Ubaidah med benet avhugget. Han dog fyra eller fem dagar senare av en sjukdom i gallgången.

'Ali var besatt av en djup övertygelse om att Allâhs Ord uppenbarades:

﴿هَٰذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ ﴿١٩﴾﴾

Dessa är de två [grupperna] som tvistar med varandra om sin Herre... (Quranen, 22:19)

Dessa verser uppenbarades i samband med troende människor som bekänner sin Herre och söker utföra Hans Vilja (dvs. Muhammads efterföljare i slaget vid Badr), och människor som förnekar sin Herre och trotsar Honom (Quraishs folk).

Duellen följdes av några fler men meckanerna led fruktansvärda förluster i alla drabbningar och förlorade några av sina mest värdefulla och kära. De var alltför förtvivlade och förbittrade och angrep muslimerna för att förgöra dem en gång för alla. Muslimerna å sin sida ålades att, efter att ha åkallat sin Herre och bett Honom om assistans, hålla sina positioner och genomföra en defensiv krigsplan som var tillräckligt framgångsrik för att åsamka angriparna tunga förluster. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade för vana att oupphörligt och ihärdigt dag och natt be till sin Herre om undsättning. Då den vildsinta striden blev för upphetsad började han åter åkalla sin Herre och säga:

اللهُمَّ إنْ تُهْلِكْ هَذِهِ العِصَابَةَ اليومَ لا تُعْبَدْ ، اللهُمَّ إن شِئْتَ لم تُعْبَدْ بَعْدَ اليومَ أبداً

Allâh! Om denna grupp (muslimer) besegras idag kommer Du inte längre att dyrkas.

243 Mishkat, 2/343.

Med utsträckta händer vänd mot al-Qiblah fortsatte han att åkalla sin Herre tills manteln föll av hans axlar. Sedan kom Abu Bakr, tog upp manteln, satte den tillbaka över hans axlar och sa: "O Profet från Allâh! Du har ropat tillräckligt till din Herre. Han kommer säkerligen uppfylla det Han lovat dig."

Svaret från Allâh var omedelbart, och änglar sändes ner från himlen för att hjälpa och bistå Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans följeslagare. Den Heliga Quranen noterar:

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ
الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾

Och din Herre lät änglarna framföra [detta budskap till de troende]: "Se, Jag är med er" [och befallde dem att] inge de troende mod och tillförsikt [och låta dem veta]: "Jag skall injaga skräck i förnekarnas hjärtan... " (Quranen, 8:12)

Allâh, Den Allsmäktige, vägledde också Sitt sändebud med ytterligare ett budskap:

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ
مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾

... Jag skall sända tusen änglar till er i led efter led som förstärkning. (Quranen, 8:9)

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - dåsade till ett ögonblick i sitt gallerverk och lyfte sedan sitt huvud och ropade:

أَبْشِرْ يَاأَبَا بَكْرٍ ، أَتَاكَ نَصْرُ الله ، هَذَا جِبْرِيلُ أَخَذَ بِعِنَانِ فَرَسِهِ يَقُودُهُ ،
على ثَنَايَاهُ النَّقْعُ .

Abu Bakr, det finns glada nyheter för dig - Allâhs seger närmar sig, och jag kan se Djibrîl (Gabriel) på sin häst i en sandstorms tjocka.

Han sprang sedan ut ropandes:

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾

... Skaran [av förnekare] skall besegras och skall tvingas göra helt om och fly. (Quranen, 54:45)

Vid incidenten med Djibrîl (Gabriel) tog Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - en handfull sand och kastade mot fienden och sa: "Låt förvirring gripa deras ansikten!" Då han slängde sanden blåste en våldsam sandstorm som en tryckvåg in i fiendens ögon. Om detta säger Allâh:

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ ... ﴿١٧﴾

Och då du [Muhammad] kastade, var det inte du som kastade; nej, det var Gud som kastade ... (Quranen, 8:17)

Först i detta ögonblick gav han klara order om en kontraattack. Han ledde armén och ingjöt självförtroende bland sina män och uppmanade dem att kämpa mangrant för deras Herres sak genom att recitera Allâhs Ord:

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ
أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

Och tävla med varandra om er Herres förlåtelse och ett paradis, lika vidsträckt som himlarna och jorden... (Quranen, 3:133)

Den glöd han ingjöt i sina män kunde bevittnas i modet hos den sextonårige 'Umair som slängde iväg några dadlar som han åt och skrek: "Dessa (dadlarna) håller mig borta från paradiset!" Med de orden kastade han sig i stridens hetta och dog tappert kämpande. Enastående tappra gärningar, djup hängivelse och total lydnad inför Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förevisades under slaget. De trognas armé bars fram av en entusiasmens kraft som de halvhjärtade meckanska krigarna saknade. Ett stort antal polyteister dödades och de andra började vackla. Det var

inte underligt eftersom Sanningens fanbärare gavs omedelbar hjälp, och övernaturliga krafter الملائكة (änglarna) skickades till deras hjälp av deras Herre för att hjälpa dem att besegra ondskans makter.

Hadithlitteraturen berättar uttrycksfullt om det faktum att änglarna faktiskt dök upp den dagen och kämpade på muslimernas sida. Ibn Abbas har sagt:

På den dagen då en muslim jagade en icketroende hörde han ovanför sig en piskas vinande och en ryttares röst som sa: "Fortsätt, Haizum." Han kastade en blick på polyteisten som nu hade fallit ner på sin rygg. Hjälparen berättade för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om händelsen, och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Du har sagt sanningen. Det var hjälp från den tredje himlen."[244]

En av hjälparna tillfångatog 'Abbas bin 'Abdul Muttalib som sa:

Allâhs sändebud! Vid Allâh, den här mannen tog inte mig till fånga. Jag greps av en skallig man med det mest vackra ansikte som red en fläckig häst. Jag kan inte se honom bland folket här.

Hjälparen avbröt: "Jag grep honom, o sändebud från Allâh." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade:

اسْكُتْ فَقَدْ أَيَّدَكَ الله بِمَلَكٍ كَرِيمٍ

> Var tyst. Allâh Den Allsmäktige stärkte dig med hjälp av en ädel ängel.

Då Iblis, ärkesatanen, såg änglar arbeta för muslimerna och Quriash snabbt förlora mark på slagfältet, drog han sig i skepnad av Suraqah bin Malik bin Ju'sham al-Mudlaji hastigt tillbaka trots polyteisterna vädjanden om att stanna. Han sprang iväg och kastade sig i havet.

Quraishs led började ge vika och deras antal bidrog inte med något annat än förvirring. Muslimerna förföljde dem ivrigt och slog ihjäl eller grep alla som var inom räckhåll för dem. Tillbakadragandet förvandlades snart till en neslig flykt i panik och de flyende slängde av sig Anşâr och övergav lastdjur, läger och utrustning.

---

244 ahih Muslim, 2/93.

Då den store tyrannen Abu Jahl såg den riktning slaget höll på att ta, försökte han emellertid sätta stopp för den islamiska segerns tidvattenvåg genom att med alla tillgängliga medel stärka modet hos polyteisterna och med al-Lat, 'Uzza och alla hedniska symboler uppmuntra dem att rakryggade stå kvar och ge igen. Hans ansträngningar var dock förgäves, deras moral hade redan drastiskt gått ner till ingenting och deras linjer hade brutit samman. Han började då inse sin arrogans och högdragenhets realitet. Ingen fanns kvar runt omkring honom förutom en grupp dömda polyteister vars motstånd också hade kuvats av en oemotståndlig islamisk storm av tapperhet baserad på sann hängivenhet och en islamorienterad strävan mot martyrskap. Abu Jahl أبو جهل övergavs och lämnades ensam på sin häst i väntan på döden genom två tappra gossar från hjälparna.

'Abdur-Rahman bin 'Awf återberättade följande i detta sammanhang intressanta historia:

Jag befann mig i stridens vimmel då två ynglingar som föreföll ännu oerfarna i krigandets konst slöt upp på min högra och vänstra sida. En av dem talade med låg röst och bad mig peka ut Abu Jahl. Jag frågade om hans avsikt på vilket han replikerade att han hörde att han pratar dumt om profetenhan närde en stark önskan att inlåta sig i strid med honom tills antingen den ene eller den andre dödades. Detta var för mig något ofattbart. Jag vände mig åt vänster och den andre sa någonting liknande och förevisade samma önskan. Jag biföll deras franka begäran och pekade rakt mot deras mål. De skyndade båda hastigt mot platsen och utan ett ögonblicks tvekan högg de honom samtidigt med sina svärd och tog honom av daga. De återvände till Allâhs sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och påstod sig båda ensam ha dräpt Abu Jahl. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - frågade dem om de hade torkat av blodet från sina svärd och de svarade att de inte hade gjort det. Han undersökte då båda svärden och försäkrade dem om att de båda hade dräpt honom.[245] Då striden var över gavs krigsbytet från Abu Jahl till Mu'adh bin 'Amr bin al-Jumuh eftersom den andre, Mu'wwadh bin al-'Afra', dödades senare under slaget. Då slaget var över ville Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - leta upp denne islams ärkefiende Abu Jahl. 'Abdullah bin Mas'ud fann honom inne på sina sista andetag. Han ställde sig på hans hals och sa: ”Har du sett hur Allâh har förnedrat dig?” Islams fiende, ännu trotsig, svarade: ”Jag är

---

[245] Sahih al-Bukhari, 1/444; Mishkat, 2/352.

inte förnedrad. Jag är inte mer än en man som dödats av sitt eget folk på slagfältet." Sedan frågade han: "Vem har vunnit slaget?" Ibn Mas'ud svarade: "Allâh och Hans sändebud." Med ett hjärta fyllt av missunnsamhet sa Abu Jahl sedan: "Du har följt svåra vägar, du herde!" Ibn Mas'ud hade varit herde och arbetat för Meckas aristokrater.

Ibn Mas'ud högg sedan av honom huvudet och tog det till Allâhs sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som då han såg det började prisa Allâh:

الله أكبَرْ ، الحَمْدُ لله الذِي صَدَقَ وعْدَهُ ، ونَصَرَ عَبْدَهُ ، وهَزَمَ الأحْزَابَ وَحْدَهُ .

> Allâh är störst, prisad vare Allâh som har uppfyllt Sitt löfte, bistått sina tjänare och ensam besegrat de sammansvurna.

Han gav sig sedan ut för att titta på liket. Där sa han:

هذَا فِرْعَوْنُ هَذِهِ الأمَّةِ

Detta är detta folks Farao.

Några betydelsefulla exempel på hängivenhet i detta slag

1. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - rådde sina följeslagare att skona liven på medlemmar ur Bani Hashim som hade tågat till Badr med polyteisterna motvilligt och på grund av att de hade fruktat klander från dem. Bland dem hade han nämnt al-'Abbas bin 'Abdul Muttalib och Abu Bukhtari bin Hisham. Han beordrade muslimerna att tillfångata dem utan att döda dem. Abu Hudhaifah bin'Utbah förvånades storligen och fällde kommentaren: "Vi dödar våra fäder, barn, bröder och klanmedlemmar, och ska sedan skona al-'Abbas? Vid Allâh! Om jag ser honom kommer jag helt visst att låta honom smaka mitt svärd." Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hörde dessa ord sa han adresserande 'Umar bin al-Khattab: "Är det rätt att låta sändebudets farbrors ansikte smaka svärdet?" 'Umar förbittrades och hotade att döda Abu Hudhaifah - som senare sa att en enorm fruktan hade gripit honom och känt att ingenting utom martyrskap kunde sona hans misstag. Han dödades också verkligen senare under händelserna vid al-Yamamah.

2. Abu al-Bukhtari bin Hisham hade redan gjort sitt bästa för att förhindra sitt folk, meckanerna, att begå dåraktiga handlingar riktade mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - medan han ännu var i Mecka. Han varken skadade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - eller rapporteras ha yttrat något stötande om honom heller. Han hade också tillhört de som hade försökt häva den allians som infört bojkott mot Bani Hashim och Banu 'Abdul Muttalib.
   I slaget vid Badr insisterade han emellertid på att fortsätta slåss om inte hans stamförvanter skonades. Al-Mujdhir bin Ziyad al-Balwi som han var inlåten i strid med svarade att de andra inte var inkluderade i Profetens tillrådan.

3. 'Abdur-Rahman bin 'Awf och Omaiyah bin Khalaf hade under den förislamiska tiden varit nära vänner. Då slaget vid Badr var över såg 'Abdur-Rahman Omaiyah och hans son bland fångarna. Han slängde bort det Anşâr han hade som krigsbyte och förenade sig med dem båda. Bilal, Profetens böneutropare مؤذن såg Omaiyah, och all den tortyr han blivit utsatt för genom den mannens händer kom snart tillbaka till honom och han svor att ta hämnd på Omaiyah. 'Abdur-Rahman försökte utan framgång minska spänningen och hantera den pinsamma situationen på ett vänskapligt sätt. Muslimerna samlades och högg ner Omaiyahs son med svärd. I det läget manade 'Abdur-Rahman sin gamle vän att springa för sitt liv men han svärdshöggs av olika människor och föll död ner. Fullständigt hjälplös och resignerad sa 'Abdur-Rahman: "Må Allâh vara barmhärtig mot Bilal, ty han berövade mig mitt krigsbyte och jag har drabbats av två av mina fångars död."

4. På det moraliska planet var slaget vid Badr en ofrånkomlig konflikt mellan det godas och det ondas krafter. 'Umar bin al-Khattab skonade i detta sammanhang inte någon polyteists liv. Inte ens sin morbror al-'As bin Hisham bin al-Mughîrah.

5. Till sin son 'Abdur-Rahman som var polyteist och slogs på den sidan skrek Abu Bakr: "Var är min förmögenhet, din olycka till pojk?" Sonen svarade att den var borta med vinden.

6. Då slaget var över började muslimerna hålla en del polyteister i fångenskap. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg i Sa'd bin Mu'adhs (ledaren för Profetens vakt) ansikte att

denne var avogt inställd till att hålla fientliga element som fångar. Sa'd instämde i vad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa och tillade att detta var muslimernas första seger över polyteismens styrkor, och att han föredrog att ta dem av daga än att skona deras liv.

7. På dagen för Badr gick 'Ukashah bin Mihsan al-Asdis svärd itu, så Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav honom en träpinne. Han skakade den och den blev omedelbart ett långt starkt vitt svärd. 'Ukashah använde det svärdet i de flesta av de islamiska erövringarna fram till sin död under avfällingskrigen.
8. Då krigsaktiviteterna hade avslutats såg Mus'ab bin 'Umair al-'Abdari sin bror som ännu var polyteist bindas till händerna av en hjälpare. Mus'ab tillrådde hjälparen att dra åt knuten ty fångens mor var förmögen nog att betala lösen för sin son. 'Abu 'Aziz, som brodern hette, försökte med hänvisning till familjeband vädja till sin bror men den senare replikerade orubbligt att hjälparen var mer kvalificerad för broderskap än brodern.
9. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav order om att polyteisternas lik skulle släppas ner i en tom brunn såg Abu Hadhaifah bin 'Utbah sorgset på sin döde far som kämpat på polyteisternas sida. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - lade märke till det och frågade honom om det. Hudhaifah sa att han aldrig tvivlat det minsta på att fadern mötte sitt välförtjänta öde, men tillade att han önskade att han hade blivit ledd till islams väg och att det var därför han kände sig sorgsen. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - viskade några tröstande ord i hans öra.

Resultatet av slaget var som tidigare nämnts ett nesligt nederlag för polyteisterna och en omisskännlig triumf för muslimerna. Fjorton muslimer varav sex utvandrare och åtta hjälpare dödades. Polyteisterna led svåra förluster med sjuttio döda och ett liknande antal tillfångatagna. Många av Meckas ledande män och vissa av Muhammads bittraste motståndare fanns bland de dödade. Den förnämste av dessa var Abu Jahl.

På den tredje dagen gav sig Allâhs sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut för att titta på de dödade polyteisterna. Han sa:

بِئْسَ العَشِيرَةُ كُنتُمْ لِنَبيكُمْ ، كَذَّبتُمُوني وَصَدَّقَني النَّاسُ ، وَخَذَلْتُمُونِي
وَنَصَرَنِي النَّاسُ ، وأَخْرَجْتُمُونِي وآوَانِي النَّاسُ

Vilken illasinnad stam ni var vad gäller er profet. Ni motsade mig medan de andra trodde mig, ni svek mig medan de andra stödde mig, ni förvisade mig medan de andra beskyddade mig.

Han stod vid kropparna av tjugofyra av Quraishs ledare som hade kastats i en brunn, kallade dem vid deras och deras fäders namn och sa: "Hade det inte varit mycket bättre för er om ni hade åtlytt Allâh och Hans sändebud? Ta er i akt, vi har funnit att vår Herres löften blir uppfyllda - har ni (också) funnit att er Herres löften blev uppfyllda? " Härom sa 'Umar bin al-Khattab: "Allâhs sändebud! Varför talar du till kroppar som inte har några själar i sig? " Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Vid Honom i Vars hand ligger Muhammads själ! Du hör inte bättre än vad de gör vad jag säger."

Reaktionen i Mecka

Polyteisterna som hade råkat ut för en rejäl dos av ett straffande och tungt nederlag flydde panikslagna huller om buller i dalarna och på kullarna på sin väg mot Mecka och var alltför skamsna för att träffa sitt folk.

Ibn Ishaq återgav att de dåliga nyheternas förste härold var al-Haisaman bin 'Abdullah al-Khuza'i. Han berättade för dem hur deras bemärkta blev dödade. Först trodde folket där inte honom och trodde att han hade blivit galen, men nyheterna bekräftades snart och ett tillstånd av oerhörd förvirring grep hela den meckanska scenen. Abu Sufyan bin al-Harith gav Abu Lahab en fullständig redogörelse för massakern och den vanhedrande flykt de fått uthärda, och betonade den roll som änglarna hade spelat för att driva fram det tragiska slutet. Abu Lahab kunde inte behärska sig utan gav utlopp för sina förbittrade känslor genom att misshandla, skymfa och förolämpa Abu Rafi', en muslim förtegen om sin konversion, för att upprepa änglarnas roll. Umm al-Fadl, en muslimsk kvinna, var ursinnig på Abu Lahabs tanklösa beteende och slog honom med en trästock så att hans skalle spräcktes. Sju dagar senare dog han av den elakartade skadan och lämnades tre dagar utan att begravas. Av fruktan för skamliga rykten förde hans söner honom dock till en grop och på säkert avstånd kastade de stenar och jord på honom.

Nederlaget var en källa till stor skam och sorg för meckanerna. I nästan alla hem fälldes tysta tårar över de döda och tillfångatagna. De brann av förödmjukelse och törstade efter hämnd. Klagosånger, jämmer och gråt belades emellertid med strikt förbud på det att inte muslimerna skulle fröjdas över deras bedrövelse.

Medina mottar nyheterna om seger

Två budbärare, 'Abdullah bin Rawahah och Zaid bin Harithah, sändes iväg till Medina för att till muslimerna där framföra de glädjande nyheterna om seger.

Medinas multietniska och ideologiskt präglade struktur gav upphov till olikartade reaktioner. Ryktesspridare bland judarna och hycklarna spred uppgifter om att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade dödats, och försökte styrka sitt felaktiga antagande med det faktum att Zaid bin Harithah red al-Qaswâ' القصواء, Profetens kamelhona. Vid ankomsten vidarebefordrade de två budbärarna de glada nyheterna om seger till muslimerna, och lämnade precis information om händelseförloppet för att i hjärtana på de oroliga men nu glada muslimerna framkalla en känsla av tillförsikt. De började omedelbart hylla Allâhs Namn och lova Hans pris på toppen av sina röster. Deras ledare begav sig från staden för att vänta och ta emot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - på vägen mot Badr.

Usamah bin Zaid återgav att de mottog nyheterna om den omisskännliga segern kort efter att Ruqaiyah, Profetens dotter och 'Uthman bin 'Affans hustru, hade avlidit. Hon hade varit dödssjuk och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade bett 'Uthman att stanna i Medina och ta hand om henne.

På grund av att regleringar angående krigsbytesdistribution ännu inte hade utformats uppstod en tvist om detta bland de muslimska krigarna innan de hade lämnat platsen för slaget. När oenigheten ökade sköt Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - upp ett beslut i väntan på att en uppenbarelse skulle sändas ner.

'Ubadah bin as-Samit sa: "Vi gick ut med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och jag såg Badr tillsammans med honom. Slaget började och Allâh, Den Upphöjde, besegrade fienden. En del muslimer sökte

upp och förföljde fienden, vissa ville samla ihop byte från fiendelägret och andra vakade över Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och höll sig redo för nödsituationer eller överraskningsattacker. Då natten föll på och muslimerna samlades tillsammans sa de som hade samlat ihop byte: "Vi samlade ihop det och ingen annan har någon rätt till det." De som hade förföljt fienden sa: "Ni har inte mer rätt till det än vi; vi höll stånd mot fienden och besegrade dem." De män som hade vakat över Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gjorde liknande anspråk på krigsbytet.

I det ögonblicket uppenbarades en quranvers som sa:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الأَنفَالِ قُلِ الأَنفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١﴾

De frågar dig om krigsbyte. Säg: "Allt krigsbyte tillhör Gud och [Hans] Sändebud." Frukta Gud, gör upp era tvister i godo, se till att broderlig sämja råda mellan er, och lyd Gud och Hans Sändebud, om ni är sanna troende! (Quranen, 8:1)

Vid en stor sanddyn på vägen tillbaka till Medina delade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bytet lika mellan krigarna efter att han tagit al-Khums الخمس (en femtedel). Då de nådde as-Safra' gav han order om att två av fångarna skulle dödas. Det handlade om an-Nadr bin al-Harith och 'Uqbah bin Abi Muait och skälet var att de hade utsatt muslimerna i Mecka för förföljelser och hyste ett djupt hat mot Allâh och Hans sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. De var kort sagt krigsförbrytare i modern mening och deras avrättning utgjorde en formidabel läxa för förtryckare. 'Uqbah glömde sin stolthet och skrek ut: "Vem ska ta hand om mina barn, o Allâhs sändebud?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Elden (från Helvetet).[246]" Mindes inte 'Uqbah den dag då han hade slängt inälvorna från ett får i huvudet på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - då denne knäböjde سجود i bön, och Fatimah فاطمة hade kommit och tvättat bort det? Han hade också närapå strypt Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med sin

[246] Sunan Abu Da'ûd med 'Aun-ul-Ma'bood, 3/12.

mantel då Abu Bakr hade ingripit och frigjort Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. De båda förbrytarnas huvuden höggs av av 'Ali bin Abi Talib.

Vid ar-Rawhâ' i Medinas utkanter möttes den muslimska armén av de glada medinensarna som hade kommit för att gratulera Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till den klara segern som Allâh hade beviljat honom. Usaid bin Hudair agerade som språkrör för de andra sanna troende, och efter att ha sjungit Allâhs lov ursäktade han sig för att inte ha följt med med skälet att han antagit att Profetens avsikt endast hade varit att genskjuta en kamelkaravan. Han tillade att om det hade slagit honom att det skulle bli ett verkligt krig hade han aldrig stannat hemma. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - försäkrade Usaid om att han trodde honom.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - inträdde nu i Medina som en man att räkna med på ett nytt område - det militära. Som en konsekvens antog en betydande del av Medinas folk islam, vilket ökade den sanna religionens styrka, makt och moraliska status en hel del.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - uppmanade muslimerna att behandla fångarna så väl i en sådan grad att infångarna gav fångarna sitt bröd (som var den mer uppskattade delen av måltiden) och behöll dadlarna för sig själva.

Krigsfångar utgjorde ett problem som väntade på sin lösning, ty det var ett nytt fenomen i islams historia. Profeten rådgjorde med Abu Bakr och 'Umar bin al-Khattab om vad han skulle göra med fångarna. Abu Bakr föreslog att han skulle utlämna dem mot lösen och sa, "de är när allt kommer omkring våra släktingar och pengarna kommer att stärka oss mot de icketroende och dessutom kanske Allâh kommer att leda dem till islam." 'Umar tillrådde att de skulle dödas och sa, "de är ledare för Kufr رؤوس الكفر (icketro)." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - föredrog Abu Bakrs förslag framför 'Umars. Följande dag då 'Umar sökte upp Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och Abu Bakr fann han dem gråtande. Han företedde stor häpenhet och bad att få veta vad som stod på så att han kunde gråta om det var något värt att gråta för. Om inte skulle han simulera gråt.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa att en quranvers hade uppenbarats som tillrättavisade dem för att begära lösen för fångarna snarare än döda dem:

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللهُ يُرِيدُ الآخِرَةَ وَاللهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلا كِتَابٌ مِّنَ اللهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾

En profet skall inte hålla fångar [som friges mot lösen] om inte kriget tagit stora proportioner. Ni står efter de osäkra vinster som ni kan uppnå i denna värld, men Gud vill [att ni eftersträvar] det eviga [goda]. Gud är allsmäktig, vis. Om inte Gud redan hade beslutat [att överse med fel begångna under kamp för Guds sak] skulle ett hårt straff helt visst ha drabbat er för det [stora antal fångar] ni tog. (Quranen, 8:67-68)

Det tidigare gudomliga påbudet löd som följer:

فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً ﴿٤﴾

...Sedan [kommer den tid] då ni skall ge dem fria, godvilligt eller mot lösen... (Quranen, 47:4)

Här inkluderas alltså ett område som tillåter lösen och det var därför som inget straff utmättes. De tillrättavisades endast för att de tog krigsfångar innan de hade underkuvat hela det icketroende området. Bortsett från detta var de polyteister som togs till Medina inte bara krigsfångar utan snarare ärkekrigsförbrytare vilka en modern brottsbalk för till rättvisan för att motta sina vederbörliga straff i form av döden eller livstids fängelse.

Lösen för fångarna varierade mellan ettusen och fyratusen dirham och var i enlighet med respektive fånges finansiella situation. En annan slags lösen antog formen av utbildning; till skillnad från medinensarna var de flesta meckaner litterata och varje fånge som inte kunde betala sin lösen anförtroddes tio barn för att lära dem konsten att läsa och skriva. Så fort barnen var tillräckligt duktiga försattes instruktören på fri fot. En del andra fångar släpptes utan lösen därför att de hade det dåligt ställt. Profetens dotter Zainab زينب betalade lösen för sin man Abul-'As med ett halsband. Muslimerna släppte fången och återlämnade av aktning för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - halsbandet på villkor att Abul-'As tillät Zainab att utvandra

till Medina, vilket han faktiskt gjorde. I fångenskap fanns också en vältalig orator vid namn Suhail bin 'Amr. 'Umar föreslog att man skulle dra ut hans framtänder för att göra honom oförmögen att tala, men Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - nobbade hans förslag av å ena sidan en rädsla för att Quraish skulle svara med samma mynt, och å andra sidan en rädsla för Allâhs vrede på Uppståndelsens Dag.

Sa'd bin an-Nu'man, en pilgrim som hölls kvar i Mecka, släpptes mot att Abu Sufyans son gavs friheten.

Slaget vid Badr i sitt quraniska sammanhang

Suran al-Anfâl سورة الأنفال (Krigsbyte) uppenbarades i samband med slaget vid Badr den sjuttonde Ramadan år 2 A.H och utgör en unik gudomlig kommentar till slaget.

Allâh, den Högste, berör här centrala frågor som är relaterade till hela islamiseringsprocessen. Han fäster muslimernas uppmärksamhet på de ännu kvardröjande etiska tillkortakommandena i deras karaktärer. Han vill att de ska bygga ett integrerat och renat samhälle. Han talar om den osynliga assistans som Han har nedsänt till sina lydiga tjänare för att sätta dem i stånd att uppnå sina ädla mål. Han vill att muslimerna ska göra sig av med alla spår av högmod och arrogans som kan smyga sig på. Han vill att de ska vända sig till Honom för att få hjälp, och lyda honom och Hans sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser -.

Efter det skisserar Han de ädla mål för vilka sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - utkämpade det blodiga slaget och vägledde sina styrkor till de förtjänster och egenskaper som framkallade den stora segern.

Polyteisterna, hycklarna, judarna och krigsfångar nämns också och förmanas att underkasta sig Sanningen och hålla fast endast vid den.

Oklarheterna kring krigsbyte löses och de för denna fråga principiella och relevanta grunderna kungörs klart och tydligt.

I detta framskridna skede av den islamiska aktiviteten lagfästs och kodifieras lagar och regler tillämpliga för krig och fred. Allâh vill att muslimerna ska följa en krigsetik olik de förislamiska vanorna. Muslimerna är menade att överglänsa andra då det gäller etik, värderingar och höga ideal. Allâh vill visa

världen att islam inte bara är en teoretisk livsfilosofi utan snarare handlar om medvetandeutvecklingsorienterade praktiska principer. I detta sammanhang etablerar Han inomstatliga och mellanstatliga relationer.

Fastan under Ramadan inrättades som ett obligatoriskt bruk under det andra året A.H, följt av plikten för muslimer att betala zakat الزكاة (den religiösa skatten) för att lätta på de behövande utvandrarnas bördor.

Ett fantastiskt och slående sammanträffande utgjorde inrättandet av Shawwal Eid العيد (den högtid som infaller vid fastemånadens slut) direkt efter den klara segern vid Badr. Det var faktiskt det finaste skådespel som dittills bevittnats med muslimer som lämnade sina hem bedjande, åkallande Allâhs Namn och sjungande Hans lov med hög röst i underkastelse inför Hans Nåd och Majestät och, sist men inte minst, det bistånd Han gav dem och genom vilket sanningens trupper besegrade det ondas.

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ
أَن يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُم بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُم
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾

Kom ihåg den tid då ni var få och svaga och levde i rädsla för övergrepp från andras [sida]; då skänkte Han er en fristad, gav er hjälp och försörjde er med goda ting - kanske visar ni tacksamhet. (Quranen, 8:26)

De militära aktiviteterna mellan Badr och Uhud

SLAGET VID BADR var den första väpnade sammandrabbningen mellan muslimerna och Quraish. Det utgjorde i själva verket en avgörande drabbning som gav muslimerna en historisk seger erkänd av alla araber, och utdelade ett tungt slag mot polyteisternas religiösa och ekonomiska intressen. Också judarna betraktade varje muslimsk framgång som ett hårt slag mot deras ekonomisk-religiösa enhet. Båda dessa grupper brann av harm och ursinne sedan muslimerna fått den stora framgången:

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ
أَشْرَكُوا ﴿٨٢﴾

Helt visst skall du finna att bland alla människor är judarna och avgudadyrkarna de hätskaste fienderna till dem som tror [på denna Skrift] (Quranen, 5:82)

Båda de förbittrade grupperna hade sina mycket mer uppbragta följen i form av hycklare som simulerade islam bara för att rädda sina ansikten. I spetsen för dem fanns 'Abdullah bin Ubai och hans anhang. De ökenbeduiner som bodde i tält uppslagna i Medinas utkanter och som var beroende av plundring och rov som ett sätt att försörja sig, var fullkomligt likgiltiga inför den axiella frågan om tro och icketro. Deras oro härrörde ur en ängslan att

i händelse av att en mäktig muslimsk stat skulle uppstå och sätta stopp för sådana missförhållanden förlora sin förvända väg till utkomst; härav det agg de hyste gentemot islam och muslimer i allmänhet, och mot Muhammads person i synnerhet.

Med fyra ursinniga grupperingar som var och en på sitt sätt lade sig i bakhåll för den nya religionen stod således hela trons sak på spel. Anspråk på islam inbäddade i konspirationer och provokativa handlingar inom Medina avslöjade vad gäller judarna en explicit fientlighet fylld av harm och ursinne, och i Mecka allmänna och ihärdiga rop efter vedergällning parade med öppna avsikter att mobilisera alla tillgängliga resurser för att en gång för alla tysta islams röst. Senare tog sig detta uttryck i militär handling i form av slaget vid Uhud som lämnade ett mycket dåligt avtryck på det goda namn och rykte som muslimerna flitigt arbetade för att förtjäna och bevara.

Muslimerna var tvungna att ständigt hålla utkik efter fientliga förflyttningar och det var avgörande för dem att företa förebyggande tillslag i alla riktningar för att kunna upprätthålla en godtagbar grad av säkerhet i denna ofantliga och instabila ocean av oro. Följande är en lista på militära aktiviteter under tiden efter Badr.

Tillslaget vid al-Kudr غزوة بني سليم بالكُدْر

Medinas spaningsenhet rapporterade att Banu Salîm från Ghatafan var i färd med att uppbåda trupper för att angripa muslimerna. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog själv initiativet och iscensatte en överraskningsattack mot dem i deras egen hemtrakt vid ett vattenhål som kallades al-Kudr الكدر. Då Banu Salîm nåddes av nyheterna flydde de innan muslimerna anlände dit. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - stannade tre dagar, tog deras 500 kameler som byte och efter att ha avsatt den vanliga femtedelen distribuerade han dem till krigarna. Var och en fick två kameler.

Tillslaget ägde rum i Shawwal år 2 A.H. sju dagar efter händelserna vid Badr.[247]

---

247 Zâd al-Ma'ad, 2/90; Ibn Hisham, 2/43,44; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 236.

Ett mordförsök på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser

Effekten av nederlaget vid Badr var så stor att meckanerna började brinna av harm och förbittring över sina fruktansvärda förluster. För att råda bot på situationen anmälde sig två polyteister frivilligt för att släcka sin törst och tysta källan till förödmjukelsen, dvs. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser.

'Umair bin Wahab al-Jumahi och Safwan bin Omaiyah satt tillsammans i avskildhet och sörjde sina förluster och mindes sina döda och tillfångatagna. 'Umair gav uttryck för en glödande önskan att döda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och frita sin fångna son i Medina, om det inte var för det ok av skulder han tyngdes under och den stora familj han var tvungen att försörja. Safwan hade också goda skäl att få Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - dödad och erbjöd sig att betala 'Umairs skulder och försörja hans familj om denne satte sin plan i verket.

'Umair samtyckte och bad Safwan att vara förtegen om hela saken. Han gav sig av mot Medina med ett svärd som han smetat in med ett dödligt gift. 'Umar bin al-Khattab fick syn på honom vid ingången till Moskén och förstod att han hade kommit i onda avsikter. Han gick omedelbart in i Moskén och informerade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. 'Umair släpptes in och hälsade genom att säga "god morgon" på vilket Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade att Allâh hade varit nåderik och lärt dem den hälsning som paradisets invånare använder: "frid vare över dig!" På en fråga från Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om hans ärende svarade 'Umair att han hade kommit för att försäkra sig om att hans fångne son behandlades väl. Angående svärdet som Profeten frågade honom om förbannade han det och sa att det inte gav dem någonting. Då han uppmanades att avslöja sitt verkliga ärende bibehöll han fattningen och röjde inte det hemliga mötet med Safwan. I detta ögonblick blev Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - otålig och upplyste själv 'Umair om hans hemliga uppdrag. 'Umair togs med överraskning och vittnade omedelbart om Muhammads budbärarskap. Han började sedan sjunga Allâhs lov för att ha blivit ledd till den "raka vägen". Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var nöjd och bad sina följeslagare att undervisa 'Umair i islams grunder, recitera den heliga Quranen för honom och släppa hans son ur fångenskapen.

Samtidigt gjorde sig Safwan ännu falska föreställningar om en annalkande återupprättelse av hedern och ett förpassande av Badr till glömskan. Han väntade otåligt på nyheter från 'Umair men fick till sin stora förvåning besked om att denne hade antagit islam och blivit en hängiven troende. 'Umair återvände senare till Mecka där han började kalla människor till islam och också faktiskt lyckades omvända många meckaner.[248]

Tillslaget mot Bani Qainuqa' غزوة بني قينقاع

Vi har redan talat om det fördrag som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - slöt med judarna. Han var mycket noga med att följa det till punkt och pricka, och muslimerna gav inte prov på minsta överträdelse av någon av dess föreskrifter. Judarna däremot, som ofta har visat sig vara benägna till förräderi, svek och förbundsbrott, hade inte förmåga att bryta den traditionen utan satte igång en process av intrigerande och problemskapande i syfte att frambringa en schism i de växande och solida muslimska leden. Följande beskriver på ett relevant sätt deras beteende: Shas bin Qais, som var en äldre jude, en fruktansvärd icketroende och en på muslimerna högeligen avundsjuk man, passerade en grupp av Muhammads efterföljare bland Aws och Khazraj. Han förnam en förhärskande anda av förlikning och en atmosfär av goda relationer och samförstånd som omslöt hela gruppen, vilket var en ovanlig situation kategoriskt i konflikt med den fientliga och hatfyllda attityd som präglat deras förislamiska beteende. Han skickade därför en av sina unga män att sitta med dem, påminna dem om Bu'athkriget يوم بُعاث som de utkämpat mot varandra och citera några av de verser som de brukade författa för att håna varandra - allt med avsikt att så split och oenighet och underminera de nya islamiskt orienterade stamrelationerna. Den unge mannen lyckades faktiskt i sitt uppsåt och de två grupperna återkallade omedelbart gamla tider, vilket ledde till att förislamisk stamfanatism kom i frontlinjen och frambringade ett krigstillstånd.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick rapport om detta och gav sig i spetsen för en grupp utvandrare genast iväg för att ta itu med situationen. Han började tillrättavisa dem på det sätt som anstår en stor lärare och i den förstående vägvisarens toleranta anda.

Muslimer! Tar ni ännu till förislamiska argument efter att jag har sänts till er (som ett sändebud)? Minns att det inte är rätt för er att vända tillbaka efter

[248] Ibn Hisham, 1/661-663.

att Allâh har lett er till den raka vägen, förlöst er från icketro och skapat samförstånd mellan er.

Muslimerna insåg raskt att det handlade om en satanisk nyck och en ränk smidd av fienden. De omfamnade genast varandra och återvände hem nöjda och i full lydnad inför Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser.[249]

Sådana var judarnas handlingar - problemskapande, splitsående, lögnfabrikation och att simulera tro på dagen och praktisera icketro på natten. I vardagslivet brukade de dra åt tumskruvarna då det gällde finansiella göranden med muslimerna. Om de händelsevis var skyldig en muslim någonting drog de sig undan sina skyldigheter med argumentet att borgenären hade antagit en ny religion och anförde då att överenskommelsen inte längre gällde. Var förhållandet omvänt tröttades de aldrig i att dag och natt ansätta gäldenären för att skulden skulle betalas. Allt detta ingick i ett desperat försök att rasera den storslagna uppbyggnad som kännetecknade den nya religion som i raskt takt vann mark och tornade upp sig mot himlen.

Qainuqa's judar bryter förbundet

Vid anblicken av muslimernas massiva närvaro i Medina och att Allâh bistod de troende och skänkte dem en klar seger, kunde judarna inte längre tiga eller dölja sin förbittring. De inledde öppet en rad provokativa och farliga aktioner. De mest illvilliga av dem var Banu Qainuqa' som bodde i kvarter i Medina som var uppkallade efter dem. Deras yrken var guldsmide, grovsmide och hushållshantverk vilket var ett skäl till att vapen fanns tillgängliga i stor kvantitet i deras hem. De uppgick till 700 krigare och var de mest oförskräckta bland Arabiens judar, och nu också de första att bryta mot det samarbets- och icke aggressionsförbund som de hade slutit med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Deras beteende blev med tiden alltför opolerat och oacceptabelt. De inledde en process av allmänt problemskapande, gjorde narr av muslimerna, angrep dem som besökte deras basarer och terroriserade också deras kvinnor. Sådana saker började förvärra situationen och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - samlade dem till ett möte, förmanade dem och uppmanade dem att vara rationella, resonliga och varnade för fler överträdelser. De förblev emellertid förhärdade och fäste inget avseende vid hans varning utan sa: "Låt dig inte förledas av att ha besegrat

---

[249] Ibn Hisham, 1/555, 556.

några quraishiter oerfarna i krigets konst. Om du drar in oss i strid kommer du bli varse att vi är genuina krigsexperter."

I detta sammanhang uppenbarades Allâhs Ord som sa:

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ
﴿١٢﴾ قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ
مَن يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾

Säg till förnekarna av sanningen: "[En dag] skall ni bli besegrade och då skall ni föras samman i helvetet - en eländig rastplats!" Ni har redan fått ett tecken i de två härarna, som möttes [på slagfältet], varav en stred för Guds sak och den andra [bestod av] dem som förnekade sanningen. De [troende] såg med egna ögon att de andra var två gånger så talrika som de. Men Gud ger Sin hjälp åt den Han vill. I detta ligger helt visst en lärdom för de klarsynta. (Quranen, 3:12-13)[250]

Banu Qainuqa's svar var detsamma som en krigsförklaring. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - undertryckte sin vrede och rådde muslimerna att vara tålmodiga och fördragsamma och vänta ut vad tiden skulle kunna utvisa.

Judarna gick för långt i sina förseelser, sitt förmätna beteende och sina fräcka aktioner. En dag provocerade en judisk guldsmed en muslimsk kvinna vars genitalier blottades då han fäste hennes klädnad på hennes rygg. En muslimsk man som råkade vara där slog ihjäl mannen och judarna svarade med att döda den muslimen. Mannens familj kallade på muslimernas hjälp och krig utbröt.[251]

På lördagen den femtonde Shawwal år 2 A.H. marscherade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut med sina soldater och Hamzah bin 'Abdul Muttalib som fanbärare och belägrade judarnas fäste under femton dagar. Allâh lade fruktan i deras hjärtan och de tvingades att böja sig för Sändebudets dom över deras liv, rikedom, kvinnor och barn. Deras händer var bakbundna.

---

250 Sunan Abu Da'ûd med 'Aunul-Ma'bûd, 3/115; Ibn Hisham, 1/552.

251 Ibn Hisham, 2/47, 48.

I detta läge inledde 'Abdullah bin Ubai Salul sin hycklande roll och började på grund av en tidigare allians mellan judarna och hans egen stam Khazraj medla intensivt å de förras vägnar. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - bemötte denne man som en muslim - han hade vid den tiden simulerat islam endast en månad - och beviljade honom hans önskan, ty islam accepterar människor för vad de är. Banu Qainuqa' överlämnade allt materiel, all rikedom och all krigsutrustning till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som satte undan en femtedel och distribuerade resten bland sina män. Sedan förvisades Banu Qainuqa' från Arabien till Syrien där de slog sig ner en tid för att snart avtyna.

As-Sawiq-tillslaget غزوة السويق

Fientliga aktiviteter på två oberoende fronter riktades mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Intriger och ränker smidda av Safwan bin Omaiyah, hycklarna och judarna å ena sidan pågick parallellt med att militära aktioner förbereddes av Abu Sufyan för att rädda ansiktet på hans folk och visa andra araber att Quraish ännu var en militär makt att räkna med. I efterdyningarna till Badr brann Abu Sufyan av hämndbegär och avlade ett högtidligt löfte om att inte tvätta bort orenheter förrän han hade hämnats på Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och dennes följeslagare. I spetsen för 200 man gav han sig iväg mot Medina men vågade inte angripa i fullt dagsljus. Han hängav sig istället åt sjöröveri som utfördes i mörkret. Han försökte infiltrera Profetens stad och besökte en gammal allierad, Huyai bin Akhtab, som dock var för feg för att släppa in honom, varpå han gick till Salam bin Mashkam som var den judiska Bani Nadîrs ledare. Denne gav honom en utförlig redogörelse för situationen. Senare under natten skickade han ut en grupp av sina män i en räd mot al-'Uraid i Medinas utkanter. Där fällde de och brände palmerna, dödade två muslimer och tog sedan raskt till flykten.

Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick reda på detta samlade han sina män och gav sig ut efter dem men lyckades inte få tag på dem. Muslimerna förde med sig tillbaka de förnödenheter (Sawiq, en slags korngröt) som polyteisterna hade kastat ifrån sig för att lätta på packningen och påskynda sin flykt - härav namnet på denna expedition som skedde i Dhul-Hijjah år 2 A.H, två månader efter Badr.[252]

---

[252] Zâd al-Ma'ad, 2/90, 91; Ibn Hisham, 2/44, 45.

Attacken vid Dhi Amr غزوة ذي أمر under Muharram år 3 A.H.

Profetens underrättelsetjänst rapporterade att Banu Tha'labah och Banu Muhârib drog samman trupper i syfte att göra raider mot Medinas utkanter. I ledningen för 450 ryttare och fotsoldater gav sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut för att möta denna nya situation och 'Uthman bin 'Affan ombads sköta muslimernas angelägenheter i Medina. På vägen tillfångatog de en man som antog islam och fungerade som guide för armén. Då fienden fick vetskap om att muslimerna närmade sig skingrade de sig skyndsamt, gav sig upp i bergen och försvann. Muslimerna slog läger vid en oas som kallades Dhi Amr under hela Muharram år 3 A.H. Profetens syfte var att i områdets ökenbeduiner inpränta att muslimerna nu var tillräckligt mäktiga för att injaga fruktan och djup respekt i sina fienders hjärtan.[253]

Ka'b bin al-Ashrafs död

Ka'b bin al-Ashraf var den på islam och muslimerna mest förbittrade juden, den ivrigaste att tillfoga Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - skada och den mest nitiske förespråkaren för krig mot honom. Hans mor var från Banu Nadîr men själv tillhörde han stammen Tai', var en förmögen man känd för sin elegans och en poet som levde i lyx i sitt fäste sydöst om Medina på gränsen till Banu Nadîrs områden.

Då Ka'b bin al-Ashraf fick höra nyheterna om Badr blev han ohyggligt förtvivlad och svor att han föredrog döden framför livet om de var sanna. Då de blev bekräftade skrev han kväden som förhånade Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser -, lovprisade Quraish och hetsade dem mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han red sedan till Mecka och började nära krigsglöden och underblåsa hat mot muslimerna i Medina. Då Abu Sufyan frågade honom om vilken religion han lutade mest åt, meckanernas eller muslimernas, svarade han att hedningarna var bättre vägledda. Med hänvisning till denna situation uppenbarade Allâh sina Ord:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَٰؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

---

[253] Zâd al-Ma'ad, 2/91; Ibn Hisham, 2/46.

Har du inte lagt märke till hur de som [tidigare] fått ta emot något av uppenbarelsen nu tror på allehanda mysterier och trolldom och hyllar ondskans makter? De säger att de som förnekar sanningen har fått bättre vägledning än de troende. (Quranen, 4:51)

Han återvände sedan till Medina för att inleda en ny kampanj av förtalande propaganda i form av obscena sånger och erotiska sonnetter som syftade till att smäda muslimska kvinnor.

Situationen blev i detta läge ohållbar och omöjlig att tolerera. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - samlade sina män och sa: "Vem kan döda Ka'b bin al-Ashraf? Han har baktalat Allâh och Hans Sändebud." Muhammad bin Maslamah, 'Abbad bin Bishr, al-Harith bin Aws, Abu 'Abs bin Hibr och Salkan bin Salamah (Ka'bs fosterbror) anmälde sig frivilligt.

Muhammad bin Maslamah sa: "O, Allâhs Sändebud, vill du att jag ska döda honom?" Han sa: "Ja." Han sa: "Tillåt mig att tala (till honom på det sätt som jag finner lämpligt)." Han sa: "Tala som du vill." Så Muhammad bin Maslamah sökte upp Ka'b, talade med honom och sa: "Denne man (dvs. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -) har bestämt sig för att samla in välgörenhet (från oss) vilket har inneburit svåra umbäranden för oss." Då Ka'b hörde detta sa han: "Vid Allâh, ni kommer att utsättas för ytterligare svårigheter av honom." Muhammad bin Maslamah svarade: "Utan tvekan, men vi har nu blivit hans följeslagare och vi vill inte överge honom förrän vi ser vartåt hans projekt lutar. Jag skulle vilja be dig om ett lån." Han sa: "Vad ger du som säkerhet?" Muhammad svarade: "Vad vill du ha?" Den omoraliske och hjärtlöse juden krävde kvinnor och barn som säkerhet för lånet. Muhammad sa: "Ska vi pantsätta våra kvinnor då du är den stiligaste bland araber; och en av våra söner kan bli förolämpad genom att säga att han pantsattes för två wasq dadlar (ett viktmått)? Vi kan dock ge dig vapen som pant." Ka'b gick med på detta. Salkan bin Salamah (Abu Na'ilah) gick vid ett annat tillfälle för att besöka Ka'b i samma syfte. Konversationen förlöpte på ett liknande sätt med skillnaden att Abu Na'ilah skulle komma med några män. Planen var lyckosam och gav alltså utrymme för närvaro av både män och vapen. På natten den fjortonde Rabi' al-Awwal år 3 A.H. tog gruppen farväl av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och gav sig iväg för att i Allâhs Namn sätta den noga utarbetade planen i verket. Profeten

- över honom vare Guds frid och välsignelser - stannade hemma och bad för dem och åkallade Allâh för att skänka dem framgång. Gruppen knackade samma natt på hos Ka'b. Denne kom ner trots att hans hustru varnade honom för att ta emot dem: "Jag hör en röst som låter som mordets röst." Han sa: "Det är bara Muhammad bin Maslamah och min fosterbror Abu Na'ilah. Även om han skulle genomborras av ett spjut bör en gentleman som får besök på natten ta emot besöket." Abu Na'ilah sa till sina följeslagare: "Då han kommer ner sträcker jag ut min hand mot hans huvud för att lukta och när jag håller fast honom måste ni göra det ni ska göra." När Ka'b kom ner samspråkade de cirka en timme. De bjöd honom sedan att gå ut och njuta av månskenet. På vägen ut påpekade Abu Na'ilah: "Jag kan känna den finaste parfymdoft från dig." Ka'b sa: "Ja, jag har en älskarinna som är den mest välparfymerade av Arabiens kvinnor." Abu Na'ilah sa: "Tillåt mig att lukta på parfymdoften från ditt huvud." Han sa: "Ja, varsågod." Så Abu Na'ilah tog i det och luktade. Sedan sa han: "Tillåt mig att göra det en gång till." Han höll sedan Ka'bs huvud i ett fast grepp och sa till sina följeslagare: "Gör vad ni ska." Och de slog ihjäl honom. Gruppen återvände sedan efter att ha fullgjort sitt uppdrag. En av dem, al-Harith bin Aws, hade av misstag sårats av sina mäns svärd och blödde svårt. Då de nådde Baqî' al-Gharqad بقيع الغرقد ropade de "Allâh är stor". Profeten hörde dem och insåg att de hade dödat Allâhs fiende. Då de fick syn på honom sa han: "De glada ansiktena är era." De svarade: "Och ditt, o Sändebud från Allâh." De överlämnade tyrannens huvud till honom och han sjöng Allâhs lov för deras framgång. Han smorde sedan al-Hariths sår med sin saliv och läkningen var omedelbar.[254]

Då judarna fick kännedom om Ka'bs död blev de rädda och till och med deras stenliknande hjärtan greps av obeskrivlig panik. De insåg att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hädanefter inte skulle tveka att använda våld om inte goda ord och förmaningar hjälpte. De förhöll sig tysta och undergivna och simulerade trohet mot förbunden.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var nu fri att samla sina tankar, koncentrera sig på att ta itu med utrikesproblemen och möta faror förda av en fientlig vind som åter blåste från Mecka.

---

254 Ibn Hisham, 1/51-57; Sahih al-Bukhâri, 1/341, 425, 2/577; Zâd al-Ma'ad 2/91; Sunan Abû Da'ûd med 'Aun-ul-Ma'bûd, 2/42, 43.

Buhran-expeditionen غزوة بحران

I Rabi' ath-Thani ربيع الثاني år 3 A.H. ledde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - 300 krigare i en expedition till Buhran i al-Furu' och stannade där till Jumada al-Ula جمادى الأولى samma år. Det förekom inga stridigheter under denna patrullerande expedition.

Zaid bin Harithah leder en expedition mot Quraishs handelsrutter

Detta var den mest framgångsrika expeditionen före slaget vid Uhud och skedde i Jumada ath-Thaniyah جمادى الثانية år 3 A.H.

Sommaren var i antågande och det var hög tid för Meckas handelskaravaner att ge sig av mot Syrien. Quraishs folk, vars liv huvudsakligen berodde av en handelsekonomi i form av sommarkaravaner till Syrien och vinterkaravaner till Abessinien, var villrådiga om vilken rutt de skulle välja för att undvika de påfrestande militära attacker som muslimerna framgångsrikt utsatte polyteisterna för.

De hade ett möte för att diskutera möjligheterna att undkomma den ekonomiska blockaden och bestämde sig för att följa en handelsrutt som gick via Najd till Irak. Furat bin Haiyan utsågs till vägvisare för karavanen och Safwan bin Omaiyah ledde den. Information om mötet läckte ut via Nu'im bin Mas'ud al-Ashja'i under alkoholpåverkan, och fördades med hjälp av Sulit bin an-Nu'man snabbt till Medina. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - mobiliserade omedelbart 100 ryttare under befäl av Zaid bin Harithah al-Kalbi och sände iväg dem för att genskjuta och infånga karavanen. De hann upp kamelerna vid en plats kallad al-Qardah, tog polyteisterna med överraskning och tillfångatog vägvisaren och två andra. Safwan och hans vaktstyrka flydde utan minsta motstånd. Karavanen förde med sig silver och varor vars värde uppgick till 100 000 dirham. Bytet fördelades bland de muslimska krigarna efter att en femtedel avsatts åt Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Furat bin Haiyan antog islam av egen fri vilja.[255]

---

[255] Ibn Hisham, 1/50, 51; Fiqh as-Sîrah, s. 190; Rahamt-ul-lil'alamîn, 2/219.

Ett resultat av denna händelse var att muslimerna kullkastade Quraishs planer på att finna en ny handelsrutt. Den ekonomiska belägringen av Mecka konsoliderades sålunda och påverkade i väsentlig grad Meckas på handel baserade ekonomi. Meckanerna var oerhört bekymrade över att deras framtid nu stod på spel, och hade egentligen bara två mot varandra kontrasterande valmöjligheter för att kunna återupprätta det ekonomiska livet och rädda sitt forna sociopolitiska anseende - antingen ge upp all arrogans och allt högmod genom att förlika sig med den nya verkligheten och visa fridsamhet mot muslimerna, eller inleda ett avgörande krig i syfte att krossa Medinas militära styrkor. Uvecklingen gjorde det uppenbart att Quraish valt det senare alternativet. Överallt i Mecka hördes högljudda rop som krävde omedelbar vedergällning och snabba motåtgärder. Dessa förehavanden på alla nivåer utgjorde de omedelbara upprinnelserna till slaget vid Uhud.

Slaget vid Uhud

NEDERLAGET VID BADR var en nesa som den quraishitiska stoltheten inte kunde låta vara utan att företa hämndaktioner. Vedergällning var därför ledordet i hela Mecka. För att muslimerna inte skulle inse den djupa grad av sorg och känsla av tragedi som de upplevde, förbjöd meckanerna till och med sörjande av dödade anhöriga och friköp av tillfångatagna i slaget.

I bakvattnet efter Badr var Quraish eniga och inledde nya förberedelser i syfte att börja ett fullskaligt krig mot muslimerna för att återupprätta sin illa åtgångna prestige och sin sårade stolthet. De mest entusiastiska för att gå in i ett nytt krig var 'Ikrimah bin Abi Jahl, Safwan bin Omaiyah, Abu Sufyan bin Harb och 'Abdullah bin Abi Rabi'a. De var fast beslutna att en gång för alla krossa det islamiska samväldet, och emissarier skickades ut till alla stammar för att få dem att göra gemensam sak mot den uppstigande tron. Resultatet var att de vid sidan av en del ökenbeduiner, Ahabish أحابيش, lyckades värva stöd från de två välkända stammarna Kinana och Tihamah. Det beslutades också om att vinsten från den av Abu Suyan ledda karavan som undkommit och vars värde var 1000 kameler och 50 000 dinarer, skulle användas för att utrusta armén. Den Heliga Quranen alluderar på detta beslut i följande vers:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾

Med sina rikedomar försöker förnekarna hindra [människor] att följa Guds väg, och med det kommer de att fortsätta; men en dag skall de känna ånger och gräma sig [över dessa handlingar] och till sist skall de besegras (Quranen, 8:36)

De fann också på andra typer av rekryteringar som till exempel att anlita poeter för att förleda stammar till att bekämpa muslimerna. Safwan bin Omaiyah lockade poeten Abu 'Azza att arbeta på detta sätt i utbyte mot rikedomar efter kriget eller försörjning av hans döttrar om han skulle bli dödad. Denne poet blev för övrigt i samband med Badr krigsfånge hos muslimerna och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var då generös nog att släppa honom utan lösen på villkor att han inte skulle delta i strid mot muslimerna.

Abu Sufyan hyste mycket stort agg mot muslimerna eftersom han hade förlorat det mesta av sina förråd under as-Sawiq-tillslaget, för att inte tala om de tunga ekonomiska förluster som Quraish lidit i efterdyningarna av Zaid bin Harithahs styrkors aktioner.

I ljuset av dessa upprepade misslyckanden påskyndade Quraish sina förberedelser för en avgörande strid mot muslimerna och vid årsskiftet var allt klart för att agera. Meckanerna bestämde sig också för att ta med sig sina kvinnor för att de eventuellt också skulle kunna delta i striden. Sålunda marscherade en kontingent på tretusen regelrätta krigare, varav sjuhundra var bepansrade och tvåhundra beridna,[256] med tretusen kameler och femton kvinnor mot Medina. Överbefälhavare var Abu Sufyan bin Harb, kavalleriet leddes av Khalid bin al-Walîd assisterad av 'Ikrimah bin Abi Jahl och fanan fördes av Bani 'Abd ad-Dar.

Gamla djupt rotade känslor av hat och bottenlöst agg omsvepte hela processen och förebådade en bitter, blodig och av vedergällning laddad strid mellan de båda parterna.

Al-'Abbas bin 'Abdul Muttalib iakttog under tiden noggrant de militära aktiviteterna och krigsförberedelserna och skickade ett brådskande bud till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som tog emot det i Qubâ'moskén. Ubai bin Ka'b läste brevet för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som bad honom vara diskret med tanke på

---

256 Zâd al-Ma'ad, 2/92; Fath al-Bari, 7/346.

dess allvarliga innehåll. Han skyndade tillbaka till Medina, sammankallade ett möte med hjälparna الأنصار och utvandrarna المهاجرون och *höll allvarliga* överläggningar med dem angående vilka åtgärder som borde vidtas.

Hela Medina försattes i högsta beredskap och för att kunna möta alla nödsituationer var alla män tungt beväpnade också under bönen. En grupp hjälpare, bland dem Sa'd bin Mu'adh, Usaid bin Hudair och Sa'd bin 'Ubadah, anmälde sig som frivilliga för att vaka över Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och höll vakt hela nätterna vid hans dörr. För att undvika att bli överraskade började beväpnade medinensiska grupper patrullera infarter och vägar till staden. För att spana efter polyteisternas aktiviteter började muslimska enheter patrullera de färdvägar som kunde bli föremål för eventuella fientliga raider.

Den meckanska armén å sin sida fortsatte marschen längs den vanliga västliga vägen. Då de nådde fram till al-Abwâ' föreslog Abu Sufyans hustru Hind bint 'Utbah att de skulle gräva upp Profetens mors grav, men av rädsla för konsekvenserna vägrade arméns ledare att göra detta. Armén följde sedan Wadi al-'Aqîq och tog höger för att slå läger vid en plats kallad 'Ainain nära berget Uhud. Detta skedde fredagen den 6 Shawwal شوال år 3 A.H.

Ett konsultativt möte om en försvarsplan

Medinas spaningsgrupp förmedlade nyheter om den meckanska armén steg för steg. Sedan höll Allâhs Sändebud ett konsultativt militärt ledningsmöte för att utbyta tankar om situationen. Han berättade för deltagarna om en dröm han haft och sa: "Vid Allâh, jag har drömt - och jag bönfaller Allâh om att den drömmen är en gåva - om slaktade kor och att det var en skåra i spetsen av mitt svärd och att jag hade stuckit in min hand i en ogenomtränglig rustning."

Tolkningen av "korna" var att några av hans män hade dödats och "skåran i spetsen av svärdet" betydde att någon i hans släkt skulle såras. Rustningen betydde Medina. Han föreslog sedan att hans följeslagare inte skulle ge sig utanför Medina och att de skulle slå läger i staden. Han ansåg att fienden skulle lämnas ute i det fria för att trötta ut sig och för att muslimerna inte skulle riskera en sammandrabbning där. Om de emellertid funderade på att angripa Medina skulle muslimska män vara redo att bekämpa dem i gatumynningarna medan muslimska kvinnor skulle hjälpa till från hustaken.

'Abdullah bin Ubai bin Salul - ledaren för hycklarna som närvarade vid mötet i egenskap av al-Khazrajs ledare - stödde Profetens plan. Hans stöd var dock inte grundat på planens företräden utan på personlig vinning. Han ville inte slåss. Tvärtom planerade han i hemlighet att vara långt bort från stridens hetta. Det var icke desto mindre Allâhs vilja att han offentligt skulle avslöjas och vanhedras - för första gången. Det var Hans vilja att det draperi som dolde deras icketro skulle dras ifrån. Allâhs vilja gjorde det möjligt för muslimerna att upptäcka realiteten av dessa ormar som kröp innanför deras klädnader och uppför ärmarna. Tack vare Allâh upptäckte de dem i ett av deras livs mest kritiska ögonblick.

Några av de bästa och mest ärade följeslagarna som hade missat al-Jihâd vid Badr föreslog att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle ge sig ut från Medina och tillrådde honom enträget att acceptera deras ståndpunkt. En av dem sa: "O, Sändebud från Allâh - över honom vare Guds frid och välsignelser -, vi har länge sett fram emot den här dagen, och vi har bönfallit Allâh att göra en sådan dag nära. Tack vare Allâh är det tid att slåss. Så låt oss ge oss ut och bekämpa våra fiender på det att de inte ska tro att vi har förlorat modet och inte törs möta dem." Hamza bin Abdul Muttalib, som var Profetens farbror och som redan i slaget vid Badr hade dränkt ornamenten på sitt svärd med avgudadyrkares blod, ledde dessa entusiaster som enträget uppmanade honom att ge sig ut och möta de icketroende. Han sa till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser : "Vid Allâh som har sänt Skriften till dig, jag kommer inte att smaka någon föda förrän jag med mitt svärd har bekämpat dem utanför Medina."[257]

Efter att noga ha vägt för och emot i frågan beslutades att motstånd mot fienden skulle göras utanför staden vid Uhud.

Den islamiska armén delas upp i falanger och ger sig av mot slagfältet

Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - vid fredagsbönen steg upp på pulpeten manade han i sin predikan folket att kämpa tappert. "Om ni förblir ståndaktiga", sa han, "kommer ni få hjälp av den Allsmäktiges Kraft". Sedan beordrade han sina män att göra sig redo för striden. De flesta jublade stort.

---

257 as-Sîrah al-Halabiyah, 2/14.

Han ledde eftermiddagsbönen för mängder av människor och gick sedan hem i sällskap med sina två vänner Abu Bakr och 'Umar. De hjälpte honom att klä sig och ta på sin huvudbonad. Han beväpnade sig med sitt svärd, tog på två Anşâr över varandra och gick sedan ut för att möta folket.

De väntade otåligt på honom och Sa'd bin Mu'adh och Usaid bin Hudair klandrade dem för att stressa honom. De sa: "Ni har tvingat Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att bekämpa fienden utanför Medina." De var därför fast beslutna att överlämna avgörandet till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och klandrade sig själva för vad de redan gjort. Då Profeten kom ut sa de: "O, Sändebud från Allâh, vi skulle inte ha visat oss oeniga med dig. Du är fri att göra som du önskar. Föredrar du att stanna i Medina stannar vi med dig." Detta kommenterade Profeten med orden: "Det anstår inte en profet att när Anşâren en gång tagits på, ta av den innan Allâh har fastställt ett avgörande mellan honom och fienden."[258] Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - delade upp sina styrkor i tre bataljoner:

1. Al-Muhajirîn-bataljonen كتيبة المهاجرين under befäl av Mus'ab bin 'Umair al-'Abdari,
2. Al-Anşâri-Aws-bataljonen كتيبة الأنصار under befäl av Usaid bin Hudair samt
3. Al-Anşâri-Khazraj-bataljonen كتيبة الخزرج من الأنصار med al-Hubab bin al-Mundhir som befälhavare.

Armén bestod av ettusen krigare varav etthundra var bepansrade och ytterligare femtio beridna.[259] Profeten utsåg Ibn Umm Maktum att leda folket i bön i Medina. Avfärd annonserades och armén gav sig av norrut med de båda bepansrade Sa'd i täten.

Då de färdades längs al-Wada'-bergens led såg Profeten en välbeväpnad styrka som inte tillhörde arméns huvuddel. Han frågade vilka de var och fick svaret att de var judar och allierade till al-Khazraj som ville hjälpa till i kampen mot avgudadyrkarna. "Har de antagit islam?" frågade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. "Nej", svarade de. Han vägrade då att ta emot deras hjälp och sa att han inte skulle söka någon hjälp från icketroende mot avgudadyrkarna.

---

258 Återberättat av Ahmad, Nasâ'i, Hakim och Ibn Ishaq.

259 Al-Huda, 2, 92.

Så fort han nådde fram till en plats kallad ash-Shaikhan mönstrade han sin armé. Han sållade bort dem som han bedömde vara stridsodugliga eller för unga för att klara av striden. Bland dem märktes 'Abdullah bin 'Umar bin al-Khattab, Usama bin Zaid, Usaid bin Zahîr, Zaid bin Thabit, Zaid bin Arqam, 'Araba bin Aws, 'Amr bin Hazm, Abu Sa'îd al-Khudri, Zaid bin Haritha al-Anşâri, Sa'd bin Habba och al-Barâ' bin 'Azib. Sahih al-Bukhari påpekade att al-Barâ' bin 'Azib deltog i striden den dagen.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - lät både Rafi' bin Khadaij och Samura bin Jundub ta plats i armén, trots att de var alltför unga. Den förre visade sig vara en skicklig bågskytt; den senare brottade ner den förre och besegrade honom. Rafi's tillträde fick Samura att säga: "Jag är starkare än honom och kan besegra honom." Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hörde dessa ord gav han dem order att brottas. De gjorde så, Samura vann och togs också in.

Nattlägret mellan Medina och Uhud

Då natten föll på där förrättade de skymningsbönen och kvällsbönen och tillbringade också natten där. Femtio personer utsågs att vakta lägret och cirkulera runt det. Muhammad bin Maslama al-Anşâri förde befäl över vaktstyrkan, medan Dhakwan bin 'Abd Qais belades med ansvar att vaka över Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - särskilt.

'Abdullah bin Ubai och hans anhängares uppror

Mot slutet av natten strax innan gryningen gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - order om uppbrott och då han nådde fram till ash-Shawt förrättade han gryningsbönen. Han befann sig nu tillräckligt nära fienden för att de skulle kunna urskilja varandra. Det var där som 'Abdullah bin Ubai - hycklaren - gjorde uppror mot muslimerna. En tredjedel av styrkan, dvs. trehundra krigare, följde honom. Han sa, "Vi vet inte varför vi ska störta oss i döden." Han hävdade att hans avvikelse inte var något annat än en protest mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som redan hade förkastat hans åsikt och godtagit andras.

Detta var otvivelaktigt inte det verkliga skälet till hans frånfälle. Hade det varit förkastandet av hans åsikt - som han påstod - låg ingen logik i att han anslöt sig till den profetiska armén. Hade fallet varit så, hade han redan från början vägrat ansluta sig till marschen. Hans verkliga syfte med detta uppror i form

av avvikelse i ett så kritiskt läge, var i själva verket att framkalla häpenhet, sinnesförvirring och oordning hos den muslimska armén, eftersom den nu var inom syn- och hörhåll från den fiende som liksom han själv skulle glädjas åt att bevittna oenighet bland muslimerna. Han ville också bryta ner de troendes höga moral. Allt detta trodde man skulle påskynda ett sammanbrott för Muhammad, hans följeslagare och islam i sin helhet och också leda till att allt detta förintades. Vägen skulle då vara banad för ett återtagande av den överhöghet som hycklaren hade mist då islam kom till Medina.

Utan Allâhs Omsorg hade listen blivit lyckosam. Banu Haritha från al-Aws och Banu Salama från al-Khazraj tog delvis intryck av hycklarens beteende. Båda drabbades av förvirring och hade nästan inlett ett tillbakadragande då Allâhs Omsorg räddade dem från den vanäran. Om denna incident säger Allâh:

إِذْ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾

Två grupper bland dina män var nära att förlora modet, trots att de stod under Guds beskydd - det är till Gud som de troende måste lita. (Quranen, 3:122)

'Abdullah bin Haram, far till Jabir bin 'Abdullah, gjorde ett försök att stoppa deras avvikande. Han påminde förgäves hycklarna om deras plikt i en sådan här kritisk och avgörande situation. Han följde efter dem, förebrådde dem och uppmanade dem att vända tillbaka med orden: "Kom och kämpa på Allâhs väg eller ta åtminstone plats som försvarare." De sa: "Bara vi säkert visste att det skall bli strid, skulle vi gå med er." Han gav upp hoppet om dem och sa: "Må Allâh förskjuta er, ni Hans fiender. Allâh kommer att sörja för sin Profet." Om dessa hycklare säger Allâh:

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ
﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَوِ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ
أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِم مَّا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

Det som ni måste utstå den dag då de två härarna möttes, skedde enligt Guds vilja och för att det skulle stå klart vilka de sanna troende var, och stå klart vilka de var som hycklade tro. [När] de sistnämnda fick uppmaningen: "Kom och kämpa för Guds sak!" eller "Försvara er!" svarade de: "Bara vi säkert visste [att det skall bli] strid, skulle vi gå med er." Den dagen var de otron närmare än tron, när de yttrade ord som inte kom från hjärtat, fastän Gud väl visste vad de ville dölja. (Quranen, 3:166-167)

Återstoden av den islamiska armén beger sig mot Uhud

Allâhs Sändebud gav sig med återstoden av krigarna av mot fienden. Efter hycklarnas uppror och avvikelse var antalet soldater reducerat till endast sjuhundra.

Avgudadyrkarnas läger var beläget på en sådan plats att det blockerade i stort sett alla tillfartsvägar till Uhud. Så Allâhs Sändebud sa till sina män: "Vem av er kan längs en kort väg som inte passerar avgudadyrkarna föra oss till dem?" Abu Khaithma sa: "O Sändebud från Allâh, jag är mannen du söker." Han ledde dem sedan på en kort väg mot Uhud längs Harrah Bani Harithah och deras gårdar, och med avgudadyrkarnas armé i väster.

På vägen passerade de Marba' bin Qaizis Ha'it حيط (dvs. fält). Marba' bin Qaizi var en blind hycklare som då han förnam att de var den profetiska armén började kasta jord på dem. Några rusade till för att slå ihjäl honom men Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa:

لا تَقْتُلوهُ فهذا أعْمَى القَلْبِ أعْمَى البَصَرِ

Döda honom inte. Han är blind i hjärta och ögon.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - fortsatte nerför Uhuds kulle fram till sluttningen mot dalen. Där slog han läger med Medina framför sig och Uhuds berg bakom sig. Fiendens armé stod alltså som en barriär mellan muslimerna och Medina.

Försvarsplanen

Allâhs Sändebud mobiliserade sin armé. Han ordnade den i två led, valde ut femtio skickliga bågskyttar att bilda en enhet under 'Abdullah bin Jubair bin an-Nu'man al-Anşâri al-Awsi al-Badris befäl. Han gav dem order att stanna på den plats de befann sig - dvs. på en bergssida på Qanat al-Wadis (en kanal i dalen) södra strand, sydöst om muslimernas läger och cirka etthundrafemtio meter från den islamiska armén. Senare kom berget att kallas Bågskyttarnas berg جبل الرماة.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tydliggjorde denna enhets uppdrag i de ord som han riktade till dem. Han sa: "Driv bort hästarna från oss med hjälp av pilar så att de inte angriper oss i ryggen. Vare sig vi segrar eller blir besegrade i slaget; stå kvar i er position och se till att vi inte angrips från ert håll.[260] Han tillade:

> احْمُوا ظُهُورَنَا ، فَإِنْ رَأَيْتُمُونَا نُقْتَلُ فَلا تَنْصُرونَا ، وإنْ رأَيْتُمُونَا قَدْ غَنِمْنَا فَلا تُشْرِكُونَا
>
> Försvara vår rygg! Om ni ser oss bli dödade - kom inte till vår undsättning, om ni ser oss vinna mark - anslut er inte till oss.[261]

I en återgivning hos al-Bukhâri säger Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser:

> إنْ رَأَيْتُمُونا تَخْطِفُنَا الطَّيرُ فلا تَبْرَحُوا مَكانَكُم هذا حتّى أُرسِلَ إلَيْكم، وإن رأَيْتُمونا هَزَمْنَا القومَ وَوَطاناهُمْ ، فلا تَبْرَحوا حتّى أُرسِلَ إليكم.
>
> Om ni ser oss hackade i bitar av fåglar - lämna inte denna er position förrän jag skickar efter er. Och om ni ser att vi har besegrat fienden och trampat ner dem - överge inte er position förrän jag skickar efter er.[262]

I och med denna enhets uppdrag, dess positionering på bergssidan och utfärdandet av de strikta militära orderna, blockerade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - den enda möjliga väg som

---

260 Ibn Hisham, 2/65, 66.

261 Fath al-Bari, 7/350.

262 Sahih al-Bukhari, Boken om jihad, 1/426.

oförmärkt skulle kunna föra avgudadyrkarna till de muslimska styrkornas bakre led, och till och med kunna möjliggöra för dem att inringa dem genom en kringgående rörelse.

Tilldelningen av ställningar och uppgifter för resten av styrkan gjordes av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - enligt följande: Befäl över den högra flanken gav han till al-Mundhir bin 'Amr. På den vänstra utsåg han az-Zubair bin al-'Awwam och gjorde al-Miqdad bin al-Aswad till dennes assistent. az-Zubairs uppgift var att hålla stånd mot Khalid bin al-Walîds ryttare. Allâhs Sändebud valde sedan ut de bästa och modigaste till att utgöra fronten. De utmärkte sig för sin målmedvetenhet, sin vakenhet och sitt mod och räknades som likvärdiga tusentals män.

Det var en klok och noggrant utarbetad plan som vittnade om den begåvade militära ledarskapsförmåga som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ägde. Ingen annan ledare kunde ha utarbetat en mer tillämplig eller klok plan. Trots att han anlände till platsen senare än fienden lyckades han inta bättre positioner. Han gjorde så att den klippiga bergssidan kom att fungera som skydd för arméns bakre led och högra flank. Genom att täppa till den enda sårbara luckan på sidorna förmådde han också skydda den vänstra flanken och ytterligare förstärka skyddet för de bakre leden. Av fruktan för ett möjligt nederlag och för att förhindra muslimerna att fly, i vilket fall de lätt skulle bli tillfångatagna av fienden, valde han en högt belägen lägerplats. En sådan strategisk placering skulle dessutom tillfoga polyteisterna svåra förluster om de kom på tanken att försöka gå till attack där. Han begränsade också fiendens valmöjligheter och tvingade dem att slå läger på geografiskt lågt belägna platser som gav dem lite fördel i händelse av seger, samtidigt som de vid ett nederlag hade små möjligheter att undkomma muslimerna. För att kompensera det personella numerära underläget placerade han en handplockad krigarelit i främsta ledet. Profetens armé var sålunda fullt mobiliserad den sjunde Shawwal شوال år 3 A.H.

Allâhs Sändebud ingjuter tapperhetens anda hos sina väpnade styrkor

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - förbjöd muslimerna att börja strida utan en order från honom. Sedan bepansrade han sig fram och bak. Han förmanade sina följeslagare att visa uthållighet och ståndaktighet i striden och började ingjuta en anda av djärvhet och mod

i dem. I syfte att elda upp sina följeslagare och få dem att stå stadigt i striden tog han ett vasst svärd, höll det i sin hand och ropade till sina följeslagare: "Vem är redo att ta detta svärd och ge det dess rätta användning?" Mången man ville ha det, bland dem 'Ali Abi bib Talib', az-Zubair bin al-'Awwam och 'Umar bin al-Khattab, men det gavs inte till någon av dem. Abu Dujana Sammak bin Kharsha frågade: "Sändebud från Allâh, vad är dess pris?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Det är att hugga ner fienden tills det är böjt." Abu Dujana sa då: "Sändebud från Allâh, jag tar det för det priset." Och han gavs svärdet.

Abu Dujana var en modets man som brukade visa mallighet i krigssituationer. Han hade ett rött band som han bar runt huvudet och närhelst detta var fallet visste alla att han var fast besluten att slåss till döden. Så fort Abu Dujana tog Profetens svärd knöt han bandet runt huvudet och började strutta omkring bland krigarna. Profeten betraktade honom och sa: "Det är en typ av gång som Allâh föraktar, utom i en sådan situation."

Rekrytering av den meckanska armén

Avgudadyrkarna tillämpade ett system av led i sin mobilisering av styrkor. Det övergripande befälet över armén anförtroddes åt Abu Sufyan Sakhr bin Harb, som skulle hålla sig i mitten av den. Khalid bin al-Walîd var på den högra flanken medan Abu Jahls son 'Ikrima var på den vänstra. Safwan bin Omaiya ledde infanteriet medan bågskyttarna stod under 'Abdullah bin Abi Rabi'as befäl.

Ansvar för att bära fanan hade en patrull från Bani 'Abd ad-Dar. Sådan var distributionen av uppgifter och befattningar i armén alltsedan 'Abd Manaf hade fördelat dem. Den fördelningen hade i sin tur gått i arv från Qusai bin Kilab - som vi redan har hänvisat till i ett tidigare avsnitt av boken - och ingen hade rätt att utmana någon om detta. Allt var i enlighet med de traditioner de bar med sig från sina förfäder.

Överbefälhavaren Abu Sufyan påminde sina män fanbärarna om vad som hänt Quraish i slaget vid Badr då deras fanbärare an-Nadr bin al-Harith tillfångatogs. I ett försök att rikta deras ilska och fientlighet mot muslimerna sa han: "Bani 'Abd ad-Dar! Ni har blivit utsedda till att bära vår fana och ni vet att fanan är det första som fienden angriper. Skulle den falla faller vi också. Därför säger jag att antingen garanterar ni dess säkerhet eller så överlämnar ni den till oss. Vi kommer säkerligen att fullgöra det uppdraget."

Abu Sufyans initiativ föreföll ge frukt, ty hans ord gjorde Bani 'Abd ad-Dar så oerhört rasande att de hotade honom och nästan attackerade honom för dem. Vända till honom sa de: "Du vill att vi ska överlämna ansvaret för fanan? I morgon när vi slåss mot dem ska du bli vittne till våra gärningar." De slogs faktiskt också tappert och ståndaktigt för att försvara fanan tills de alla blev dödade.

Quraishs politiska manövrar

En stund innan slaget bröt ut gjorde Quraish vissa ansträngningar för att så splitens och oenighetens frön bland muslimerna. Först skickade Abu Sufyan ett meddelande till hjälparna som löd: Lämna oss att bekämpa våra släktingar och blanda er inte i. Om ni ställer er vid sidan kommer vi inte att bekämpa er, det är inte ett mål för oss." Försöket visade sig dock fruktlöst. Vad kunde en sådan illvillig plan göra för skada hos dem vars tro var fast och solid som berget? Hjälparnas svar var utan tvekan en besvikelse och tvärtemot Abu Sufyans förväntningar.

Timme noll var i antågande och de två parterna närmade sig varandra. Obekymrade över det första misslyckade försöket gjorde Quraish ett nytt i samma avsikt men nu med hjälp av en förrädare kallad Abu 'Amir al-Fasiq vars verkliga namn var 'Abd 'Amr bin Saifi. Han kallades för en munk men Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav honom öknamnet al-Fâsiq (som betyder den fördärvade) Han var ledare för Aws under al-Jahiliya الجاهلية och kunde inte tolerera islam då den kom utan deklarerade offentligt sin motvilja mot Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han lämnade Medina för quraishiterna i Mecka för att samla dem mot Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och få dem att börja kampen mot honom. Han påstod sig vara åtlydd och högaktad av sitt folk och att de så fort de såg honom komma skulle förena sig med honom.

Han var den förste bland Quraishs anhängare som gav prov på motstånd. Han kallade på sitt folk, upptäckte dem och sa: "O avkomlingar av Aws! Jag är Abu 'Amir." Deras svar löd: "Inte någons öga blir lugnat av att se dig, o Fasiq يا فاسق." Då han hörde dem säga så sa han: "Mitt folk måste ha drabbats av något ont efter min avresa." När striden bröt ut bekämpade han dem därför ursinnigt och kastade också sten på sitt folk.

Sådant var Quraishs andra försök att så splitens frön bland trons folk. Det avslöjade emellertid den oerhörda skräck quraishiterna trots sitt överläge vad gäller antal och utrustning kände i sina hjärtan.

De quraishitiska kvinnornas försök att elda upp männen

Quraishkvinnor deltog i slaget under ledning av Abu Sufyans hustru Hind bint 'Utbah. De vandrade omkring bland avgudadyrkarna, slog på tamburiner, uppmanade männen att kämpa, eggade upp känslorna hos hjältar, lansiärer, svärdsmän och modiga krigare. Vid ett tillfälle vände de sig till fanbärarna:

ويها بني عبد الدار　　ويها حماة الأدبار
ضربا بكل بتّار

O Bani 'Abd ad-Dar! O hemmets försvarare,
Slå till med era skarpa svärd…

Vid ett annat tillfälle eldade de upp folk genom att sjunga:

إن تقبلوا نعانق　　ونفرش النمارق
أو تدبروا نفارق　　فراق غير وامق

Om ni kämpar (tappert) kommer vi att lägga ut mattor för
att välkomna er. Men om ni flyr slagfältet kommer vi att
lämna er, överge er och inte längre älska er.

Striden

De två parterna närmade sig och kom ytterst nära varandra. Striden startade och den förste kombattanten var fanbäraren Talha bin Abi Talha al-'Abdari som var en framstående avgudadyrkare och en av de modigaste bland Quraish. Muslimerna gav honom öknamnet "bataljonens bagge" كبش الكتيبة. Han kom fram ridande på en kamel och utmanade muslimerna på en envig. Av respekt för hans mod avstod folk från att bekämpa honom, men az-Zubair bin al-'Awwam förberedde sig för envigen. Han gav inte "baggen" någon möjlighet att slåss utan gav sig på honom som ett lejon på kamelens bakdel, drog ner honom på marken och högg ihjäl honom med sitt svärd.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som betraktade den fantastiska händelsen utropade "Allâhu Akbar" الله أكبر, dvs

"Allah är den störste", och muslimerna följde hans exempel. Han lovordade az-Zubair då han sa:

إِنَّ لِكُلِّ نَبِيٍّ حَوَارِياً وَحَوَارِيَّ الزُّبَيْرُ.

> Varje profet har en discipel och az-Zubair är en av mina disciplar.[263]

Snart följde den stora drabbningen. Striden mellan de båda parterna blev intensiv överallt på slagfältet och var centrerad kring fanbärarna. Efter att deras ledare Talha bin Abi Talha dödades växlade Banu 'Abd ad-Dar kontinuerligt uppdraget mellan sig. Talhas bror 'Uthman rusade fram, fick fatt i fanan som låg vid sidan av hans brors livlösa kropp och skanderade: "Fanbäraren har rätt att färga dess skaft i blod tills det slås ur hans hand." Hamzah bin 'Abdul Muttalib gick då till attack och tillfogade honom ett hugg som klöv hans arm och skuldra ner till naveln så att lungan blottlades.

Fanan restes åter av Abu Sa'd bin Abi Talha, men Sa'd bin Abi Waqqas träffade honom med en dödsbringande pil i halsen som fick hans tunga att hänga ut då han drog sin sista suck.

En annan version förtäljer att Abu Sa'd lyfte upp fanan och uppmanade muslimerna att angripa honom. 'Ali bin Abi Talib steg då fram och de utbytte två hugg. 'Ali utdelade sedan ett avgörande hugg som tog motståndaren av daga.

Sedan hissade Musafi' bin Talha bin Abi Talha fanan men träffades snart av en pil från 'Asim bin Thabit bin Abi al-Aqlah. Den förres bror Kilab bin Talha bin Abi Talha följde honom och plockade upp fanan, men az-Zubair bin al-'Awwam angrep honom och lyckades döda honom. Deras bror al-Jallas bin Talha bin Abi Talha tog upp fanan men Talha bin 'Ubaidu-Allâh högg honom till döds. De sa också att det var 'Asim bin Thabit som lyckades tillfoga honom det dödande hugget.

Alla dessa sex personer som dödades runt och i försvar av fanan tillhörde en och samma ätt - Abi Talha 'Abdullah bin 'Uthman bin 'Abd ad-Dars ätt. Ytterligare en man från Bani 'Abd ad-Dar vid namn Artat bin Sharhabeel bar fanan, men också han dödades av 'Ali bin Abi Talib. Andra sa att det var Hamzah och inte 'Ali som dödade honom. Sedan var det också Shuraih bin

---

263 As-Sîrah al-Halabiyah, 2/18.

Qariz som dödades av Quzman - en hycklare som endast slogs för presige och inte för islam. Abu Zaid 'Amr bin 'Abd Manaf al-'Abdari lyfte då upp fanan men också han dödades av Quzman. En son till Sharhabeel bin Hashim al-'Abdari hissade den igen och dödades också av Quzman.

Så vi ser att tio krigare från Bani 'Abd ad-Dar - fanbärarna - oskadliggjordes. Då Sawab صواب - en av deras slavar - såg att ingen av dem överlevde för att bära fanan kom han för att ta hand om den. Slaven gav prov på ett mer beundransvärt sorts mod och ståndaktighet än sina forna herrar. Sawab slogs tills hans hand höggs av, och böjde sig då ner, omfamnade fanan, lutade den mot sitt bröst och nacke så att den inte skulle falla till marken. Han fortsatte envist och träget att slåss tills han dödades. Under tiden upprepade han oupphörligt: "Allâh, har jag fått förlåtelse?" Efter Sawabs död föll fanan till marken och förblev där eftersom det inte fanns någon som kunde bära den.

Slaget var centrerat kring fanan, men intensiva strider pågick överallt på slagfältet. Trons inspiration kom över de muslimska leden, och de rusade omkring bland avgudadyrkarna som om de hade varit ett utbrott av en destruktiv översvämning som flödade över och forcerade alla fördämningar och hinder i dess väg. "Jag söker döden, jag söker döden" var deras uttalade motto på dagen för Uhud.

Abu Dujana, som kändes igen på det röda bandet runt huvudet, klev fram och slogs med Allâhs Sändebuds svärd. Han var fast besluten att betala dess pris. Han dödade alla avgudadyrkare som stod i hans väg för att splittra och skingra deras led. az-Zubair bin al-'Awwam sa:

"Jag kände mig vred och modfälld då Allâhs Sändebud inte gav mig utan Abu Dujana svärdet. Jag sa till mig själv: "Jag är hans fars kusin - hans faster Safiyas kusin - och quraishit. Jag var dessutom den förste som bad om det, och ändå föredrog han honom framför mig. Jag ska vid Allâh observera hur han kommer att använda det." Så jag följde honom och såg honom ta fram sitt röda band och knyta det runt huvudet. Då Hjälparna såg honom sa de: "Abu Dujana har tagit på sig dödens band." Han gav sig sedan iväg medan han högljutt skanderade: "Jag är den som min näre vän slöt ett avtal med, då vi var under palmerna vid bergens fot, avtalet som vi slöt gick ut på att jag inte skulle slåss på flanken utan heroiskt slåss i mitten med Allâhs och Hans Sändebuds svärd."

Ingen stod i vägen för Abu Dujana utan att bli dödad. Bland avgudadyrkarna fanns en man vars enda uppgift var att slå ihjäl sårade muslimer. Abu Dujana närmade sig den mannen och jag bad då Allâh om att de skulle inlåta sig i strid med varandra. Så skedde också och de utbytte två svärdshugg. Avgudadyrkaren gjorde ett utfall mot Abu Dujana som dock undkom hugget som istället trängde in i hans läderskköld. Avgudadyrkarens svärd satt nu fast i den och Abu Dujana kunde ta honom av daga med sitt svärd.[264] I stridens vimmel riktade han sedan in sig på en person som uppeggade fienden att bekämpa muslimerna. Personen skrek då i högan sky och se, det var en kvinna! Abu Dujana sparade hennes liv och sa: "Jag respekterar Profetens svärd alltför mycket för att använda det på en kvinna." Kvinnan var Hind bint 'Utbah.

Az-Zubair bin al-'Awwam beskrev samma incident genom att säga: "Jag såg Abu Dujana höja ett svärd över Hind bint 'Utbahs huvud för att sedan sänka det. Jag sa till mig själv: "Allâh och Hans Sändebud vet bäst (dvs. varför han agerade på det sättet)."[265]

Hamzah bin 'Abdul Muttalib gav mot överväldigande odds prov på fantastisk tapperhet som var utan motstycke och skapade förfäran och förvirring hos de icketroende massorna. Hjältar skingrades längs hans väg som vore de löv bortblåsta av en kraftig vind. Förutom sitt effektiva bidrag till oskadliggörandet av de avgudadyrkare som försvarade fanan, var han kanske än mer nyttig i kampen mot dödsföraktande och bemärkta ryttare. Det var Allâhs vilja att han mördades då han var på topp. Han dödades inte i kamp man mot man på slagfältet - som var det normala sättet för hjältar att dö på - utan togs av daga i lönndom på det sätt som ädelmodiga och framstående män som var omöjliga att döda i en ärlig kamp vanligen togs av daga.

Mordet på Asadullâh أسد الله (Allâhs lejon) Hamzah bin 'Abdul Muttalib

Hamzas baneman, Wahshi bin Harb وحشي, beskrev hur han dödade Hamzah: "Jag var en slav som arbetade åt Jubair bin Mut'im vars farbror Tu'aimah bin 'Adi sårades i slaget vid Badr. Då Quraish marscherade mot Uhud sa Jubair till mig: 'Om du dödar Muhammads farbror Hamzah ska du i hemlighet bli frigiven.' "

264 Ibn Hisham, 2/68, 69.
265 Ibn Hisham, 2/69.

Så jag marscherade med folket mot Uhud (han brukade beskriva sig själv som "en picador bra på att kasta spjut"). Då de båda parterna stred gav jag mig ut för att söka Hamzah. Jag fick syn på honom mitt bland stridande människor. Han var som en svart- och vitrandig kamel och slog häftigt med sitt svärd och ingen kunde stå honom emot. Vid Allâh! Då jag, gömd bakom ibland ett träd och ibland en klippa i hopp om att han skulle komma inom kasthåll, var i färd med att finna rätt tillfälle att spetsa honom, såg jag Siba' bin 'Abd al-'Uzza närma sig honom. Då Hamza blev medveten om honom sa han: 'Kom, du son till en klitorisskärare', ty hans mor var en omskärerska. Sedan måttade han ett hugg som knappast kunde missa Sibas huvud.

Sedan balanserade jag och skakade mitt spjut tills jag var nöjd med det. Jag kastade det mot honom och det gick in genom hans mage och kom mellan hans ben. Han gjorde ett försök att närma sig mig men betvingades av sin skada. Jag lämnade honom där med spjutet i sitt innanmäte tills han dog. Då kom jag tillbaka, drog ut mitt spjut och återvände till lägerplatsen. Jag stannade där och gick inte därifrån, ty han var den ende jag var ute efter. Jag dödade honom bara för att frigöra mig själv. Så snart jag kom tillbaka till Mecka blev jag en fri man.[266]

Ta kontroll över situationen

Även om hädangången för Allâhs och Hans Sändebuds Asad (lejon) - Hamzah bin 'Abdul Muttalib - var en stor förlust behöll muslimerna full kontroll över hela situationen på slagfältet. Den dagen kämpade Abu Bakr, 'Umar bin al-Khattab, 'Ali bin Abi Talib, az-Zubair bin al-'Awwam, Mus'ab bin 'Umair, Talha bin 'Ubaidullâh, 'Abdullah bin Jahsh, Sa'd bin ar-Rabî', Anas bin an-Nadr och andra så vildsint och effektivt att de bröt ner avgudadyrkarnas starka vilja och skingrade dem.

Från hustruns knä till svärdsstrider och sorg

En av de modiga äventyrarna den dagen var Hanthala al-Ghasîl eller Hanthala bin Abu 'Amir حنظلة بن أبي عامر. 'Amir var den munk som fått öknamnet "al-Fâsiq", dvs "den fördärvade", densamme som redan är omnämnd. Hanthala, som var nygift, lämnade i det ögonblick han fick höra om kallelsen till al-Jihâd الجهاد (Kamp på Allâhs Väg) sin hustrus säng. Då han mötte avgudadyrkarna på slagfältet banade han sig väg genom deras led ända fram till deras ledare

266 Ibn Hisham, 2/69-72; Sahih al-Bukhari, 2/583.

Abu Sufyan Sakhr bin Harb och hade sånär dödat honom om det inte hade varit för att han var bestämd att bli martyr. Ty i samma ögonblick högg Shaddad bin al-Aswad honom till döds.

Bågskytteenhetens bidrag till slaget

Den bågskytteenhet som Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade placerat på Bågskyttarnas berg spelade en avgörande roll för att styra krigsutvecklingen i den muslimska styrkans favör. De meckanska ryttarna - anförda av Khalid bin al-Walîd och Abu 'Amir al-Fâsiq - hade tre gånger angripit den muslimska arméns vänstra flank i syfte att bryta in i mitten och skapa förvirring och oordning i de muslimska leden. Tack vare bågskyttarnas skicklighet och omfattande insatser avvärjdes de tre attackerna.[267]

De intensiva krigshandlingarna fortgick och den militära utvecklingen kontrollerades helt och hållet av muslimerna tills avgudadyrkarna slutligen sviktade, drog sig tillbaka och lade all andragen heder och konstlad värdighet i glömska. Deras fana trampades av krigarnas fötter utan att någon hade tillräckligt mod att närma sig den. Det tycktes som om de tretusen avgudadyrkarna hade kämpat mot trettiotusen muslimer och inte blott några hundra.

Ibn Ishaq sa: "Då sände Allâh ner Sin Hjälp till muslimerna och bekräftade Löftet till dem. De jagade avgudadyrkarna och körde iväg dem från deras läger. Utan tvekan rörde det sig om ett säkert nederlag." I en version från 'Abdullah bin az-Zubair berättas att hans far hade sagt: "Vid Allâh, jag bevittnade Hind bint 'Utbahs och hennes väninnors tjänstefolk fly med sina kläder upplyfta. Det fanns ingen som hindrade oss från att fånga in dem."[268]

I en annan version av al-Barâ bin 'Azib البراء بن عازب - nämnd i Sahih al-Bukhâri - säger han: "Då vi slogs mot dem flydde de, och deras kvinnor kunde ses fly undan i bergen med anklarna och benen blottade."[269] Muslimerna förföljde fienden med svärd och samlade in krigsbytet.

---

267 Fath al-Bari, 7/346.

268 Ibn Hisham, 2/77.

269 Sahih al-Bukhari, 2/579.

Bågskyttarnas fatala misstag

Medan den lilla islamiska styrkan noterade sin andra totala och klara seger över meckanerna - vilken inte var mindre storslagen och ärofull än den första vid Badr - begick majoriteten av bågskyttarna på bergssidan ett fatalt misstag som vände upp och ner på hela situationen, och utgjorde en källa till stora förluster bland muslimerna. Det höll på att leda till att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - mördades och efterlämnade ett mycket dåligt intryck på den berömmelse och ära som bågskyttarna hade förtjänat vid Badr.

Vi har redan talat om de order om att hur än krigsutvecklingen fortlöpte stanna kvar på sina positioner som gavs till bågskyttarna. Trots dessa strikta order och deras ledares - 'Abdullah bin Jubair - varning övergav fyrtio bågskyttar sina positioner, förledda av såväl det alltför tidiga segervrålet som av världslig lystnad efter krigsbyte.[270] De andra däremot, nio stycken plus ledaren 'Abdullah, bestämde sig för att följa Profetens order och stanna där de var tills de antingen gavs tillåtelse att ge sig därifrån eller dödades. Klyftan lämnade således den muslimska armén otillräckligt försvarad.

Den sluge Khalid bin al-Walîd utnyttjade detta gyllene tillfälle för att hastigt ta sig runt bakom den muslimska hären och omringa den. Hans styrka utplånade Ibn Jubair och hans grupp och föll hastigt den muslimska armén i ryggen. Ryttarna utstötte ett rop som signalerade den nya situationen och avgudadyrkarna återvände för att göra ett motanfall. En kvinnlig avgudadyrkare vid namn 'Umra bint 'Alqama al-Harithiyah rusade fram till den på marken liggande fanan, tog upp den och hissade den. Avgudadyrkarna samlades runt fanan och kallade på varandra tills de hade omringat muslimerna och stod beredda att slåss igen. Muslimerna blev således fångade mellan två eldar.

Allâhs Sändebud befann sig vid detta tillfälle i en liten grupp krigare på nio man i härens bakre led och var i färd med att iaktta händelseförloppet och mana på de muslimska kämparna. Khalid och dennes män tog honom med fullständig övverraskning och ställde honom inför två möjligheter:

1. Att fly för sitt liv och lämna sin armé åt ett säkert slut, eller
2. Agera och riskera sitt eget liv, åter samla ihop de muslimska leden och arbeta sig fram över Uhuds höjder till den omringade hären.

---

[270] Sahih al-Bukhari, 1/426.

Allâhs Sändebuds geni och hans makalösa och oförlikneliga mod gjorde att han valde det andra alternativet. Han höjde rösten och ropade till sina Följeslagare: *"Allâhs tjänare! عباد الله" Han gjorde detta trots att han visste att* avgudadyrkarna skulle höra hans höga röst innan muslimerna gjorde det. I denna kritiska situation ropade han med risk för sitt eget liv till dem. Avgudadyrkarna kände mycket riktigt igen honom och nådde fram till hans position innan de andra muslimerna kunde göra det.

Inringningen av muslimerna avslöjade tre kategorier människor: Den första bestod av de som endast var intresserade av sig själva och som blev så hysteriska att de flydde. De lämnade slagfältet och visste inte vad som hände de andra. Vissa flydde så långt som till Medina medan andra begav sig upp i bergen.

Den andra var de som återvände till striden men som blandade sig med avgudadyrkarna på ett sådant sätt att de inte kunde känna igen varandra. Följaktligen dödades några av dem av misstag. Bukhari rapporterar att 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - sa: "I slaget vid Uhud besegrades avgudadyrkarna grundligt. Satan ropade då: 'Allâhs tjänare! Se upp bakom er (dvs. fienden närmar sig bakifrån).' Så de som befann sig i täten vände om och bekämpade de som var bakom."

Hudhaifah fick så syn på sin far 'al-Yaman' som var på väg att bli dödad av andra muslimer. Han sa då: "Allâhs tjänare! Se upp! Det är min far. Det är min far." 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - sa: "Men de lämnade honom inte förrän han var dödad." Hudhaifah sa då: "Må Allâh förlåta er." Och 'Urwa sa: "Vid Allâh, Hudhaifah har alltsedan den tiden fram till sin död varit välsignad och välbeställd."[271] Detta kom sig av att han förlät dem, vägrade ta emot blodspengar för mordet på fadern utan ville att de skulle användas för välgörande ändamål.

Denna muslimska grupp drabbades av stor förvirring, och oordning rådde bland dem. Många av dem kom på avvägar och visste inte vart de skulle ta vägen. I denna kritiska stund hörde de någon ropa: "Muhammad är dödad!" Nyheten gjorde dem än mer förvirrade och på gränsen till vanvett. Stridsmoralen bröt mer eller mindre samman hos ett stort antal av dem. Vissa av dem slutade slåss, tappade modet och lade ner sina vapen. Andra funderade på att ta kontakt med 'Abdullah bin Ubai - ledaren för hycklarna - och söka hans hjälp för att få ett löfte om säkerhet från Abu Sufyan.

---

[271] Sahih al-Bukhari, 1/539; Fath al-Bari, 7/351, 362, 363.

Anas bin an-Nadr nådde fram till dessa människor som skakade av fruktan och panik, och frågade: "Vad väntar ni på?" De sa: "Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser -har blivit dödad." Anas sa då: "Vad lever ni för efter Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser? Kom och dö för det som Allâhs Sändebud dog för." Sedan sa han: "Allâh, jag ber om ursäkt för vad dessa människor (dvs. muslimerna) har gjort, och jag frånsäger mig ansvaret för vad avgudadyrkarna har gjort sig skyldiga till." Han fortsatte sedan tills han stötte på Sa'd bin Mu'adh som frågade: "Vart, Abu 'Umar?" Anas svarade: "Hur god är inte doften av Paradiset! Jag kan känna den här i Uhud." Han fortsatte framåt och slogs mot avgudadyrkarna tills han dödades. Ingen utom hans syster kunde känna igen hans döda kropp som hade skurits och huggits av mer än åttio svärd, pilar och spjut. Det var hans fingertopp som hon efter slaget kände igen honom på.[272]

Thabit bin ad-Dahdah kallade på sitt folk och sa: "O, ni Hjälparnas folk, även om Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - dödas är Allâh Evig och dör aldrig. Kämpa och försvara er tro. Allâh kommer att hjälpa er och ni kommer att segra.

En grupp Hjälpare anslöt sig till honom och de gav sig alla iväg för att angripa en av Khalids ryttarbataljoner. Han fortsatte slåss tills han och hans följeslagare dödades."[273]

En Utvandrare passerade förbi en Hjälpare nersmetad med blod. Han sa: "Broder! Har du hört om mordet på Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser?" Hjälparen svarade: "Om Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - dödades måste han ha fullgjort förmedlandet av Budskapet. Kämpa och försvara din religion!"[274]

Sådan oförskräckthet och uppmuntran gjorde att muslimerna snart återfick sitt engagemang, kom till sans och motstod tanken på att ge upp eller kontakta hycklaren 'Abdullah bin Ubai. De tog åter till vapen, återgick till att slåss och försöka ta sig till högkvarteret, i synnerhet efter att ryktet om Profetens död hade dementerats. Det glada beskedet gav dem styrka och hjälpte dem att tämligen framgångsrikt bryta den militära blockaden, och samla sina styrkor på en skyddad plats i syfte att återuppta en obeveklig och vildsint kamp mot polyteisterna.

---

[272] Zâd al-Ma'ad, 2/93, 96; Sahih al-Bukhari, 2/579.

[273] As-Sîrah al-Halabiyah, 2/22.

[274] Zâd al-Ma'ad, 2/96.

Den tredje gruppen muslimer bestod av dem som inte brydde sig om någonting annat än Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. I ledningen för dem fanns framstående Följeslagare såsom Abu Bakr, 'Umar bin al-Khattab, 'Ali bin Abi Talib och andra som i ojämförlig hängivenhet skyndade till för att skydda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser.

Medan dessa grupper av muslimer drabbades av avgudadyrkarnas framstötar och enträget försvarade sig, flammade striden upp runt Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som blott hade nio man med sig. Vi har redan nämnt att endast nio personer fanns runt Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - då avgudadyrkarna började sin inringning, och att dessa så fort han ropade "Kom! Jag är Allâhs Sändebud" till muslimerna hörde hans röst och kände igen honom. De vände då tillbaka och angrep honom med full kraft innan någon av hans Följeslagare kom till undsättning.

En våldsamt intensiv kamp bröt ut mellan de nio muslimerna och avgudadyrkarna under vilken oförliknelig kärlek, självuppoffran, ståndaktighet och hjältemod kom i dagen.

Muslim rapporterade med stöd hos Anas bin Malik att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillsammans med sju Hjälpare och två Utvandrare fångades i en fälla när avgudadyrkarna angrep honom. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då: "Den som motar tillbaka dessa avgudadyrkare får sin boning i Paradiset" eller "... blir min Följeslagare i Paradiset". En av Hjälparna steg fram och slogs mot avgudadyrkarna för att försvara Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tills han dödades. De angrep då åter Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser. Skeendet upprepades åter och åter igen tills alla de sju Hjälparna var dödade. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då till sina två quraishiska Följeslagare: "Vi har inte gjort våra Följeslagare rättvisa."[275]

Den siste av dessa sju Hjälpare var 'Amara bin Yazîd bin as-Sakan som slogs tills hans skador neutraliserade honom och han föll död ner.[276]

---

275 Sahih Muslim, 2/107

276 Ibn Hisham, 2/81.

Den mest kritiska stunden i Sändebudets liv

Efter att Ibn as-Sakan stupat fanns Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - ensam kvar med blott dessa två quraishiter. I en version från Abu 'Uthman – bekräftad i as-Sahihain – sa han: "Vid den tidpunkten var ingen tillsammans med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förutom Talha bin 'Ubaidullâh och Sa'd bin Abi Waqqas."[277] Detta var den mest kritiska och farliga stunden för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och samtidigt en gyllene möjlighet för avgudadyrkarna som de beslutsamt utnyttjade. De koncentrerade sitt angrepp på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och såg fram emot att få döda honom.

'Utbah bin Abi Waqqas överöste honom med stenar och en träffade hans ansikte. Hans högra underskärtand Ruba'iya رباعيته (dvs. den tand som sitter mellan en hörntand och en framtand) och hans underläpp skadades. Han attackerades också av 'Abdullah bin Shihab az-Zuhri som högg honom i pannan. 'Abdullah bin Qami'a (Qami'a betyder "en förödmjukad kvinna"), en styvsint och kraftfull ryttare, träffade honom våldsamt över axeln med sitt svärd; ett hugg som gav Allâhs Sändebud en månadslång skada även om det inte var kraftigt nog för att tränga igenom hans två rustningar. Ibn Qami'a träffade också hans haka så hårt att två ringar i hans ringbeprydda hjälm trängde in. "Ta emot detta slag från mig, jag är Ibn Qami'a", sa han medan han högg efter Sändebudet med sitt svärd. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - torkade bort blodet som flödade över hans ansikte och svarade: "Jag ber Allâh att förödmjuka dig أقمأك الله."[278] I al-Bukhari slås det fast att hans skärtand bröts, hans huvud höggs och att han började torka bort blod från det och sa: "(Jag undrar) hur kan människor som hugger sin Profet - över honom vare Guds frid och välsignelser - i ansiktet och bryter hans skärtand – han som kallar dem att dyrka Allâh. Hur kan sådana människor blomstra eller nå framgång?" Angående denna händelse sände Allâh, Ärad vare Han, ner en quranisk vers som löd:

لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾

---

[277] Şahih al-Bukhari, 1/527, 2/581.

[278] Fath al-Bari, 7/373, 366. Allah lyssnade på sitt Sändebud "en dag begav sig Ibn Qami'a efter sina får, hittade dem i en bergenstopp, då en av gethanne knuffade omkull honom och han föll ner alldeles söndersliten"

Det ankommer inte på dig [Muhammad] att bestämma om [Gud] skall ta emot deras ånger eller straffa dem – de är orättfärdiga människor. (Quranen, 3:128)[279]

At-Tabarani rapporterar att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Allâhs Vrede är stor över dem som smutsar Hans Sändebuds ansikte", iakttog en kort stunds tystnad och sedan sa:

اللهم اغفر لقومي فانهم لا يعلمون

Allâh, förlåt mitt folk ty de har ingen kunskap.[280]

I Sahih Muslim slås fast att Allâhs Sändebud sa:

اللهم اغفر لقومي فانهم لا يعلمون

Min Herre, förlåt mitt folk ty de har ingen kunskap.[281]

I ash-Shifa – en bok av 'Ayad al-Qadi – återges att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa:

اللهم اهد قومي فانهم لا يعلمون

Allâh, vägled mitt folk ty de har ingen kunskap.[282]

Det råder inga tvivel om att avgudadyrkarnas primära mål var att döda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - men de två quraishiterna, Sa'd bin Abi Waqqas och Talha bin 'Ubaidaullâh, visade prov på ett sådant storslaget och sällsynt mod att de, trots att de bara var två, lyckades hindra dem från att nå sitt mål. De tillhörde de bästa och mest skickliga arabiska bågskyttarna och fortsatte försvara Allâhs Sändebud tills hela styrkan avgudadyrkare hade drivits iväg från honom.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tömde sitt pilkoger och sa till Sa'd bin Abi Waqqas: "Skjut en pil, Sa'd. Må min fader och min moder offras för dig." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade aldrig samlat sina föräldrar förutom i Sa'ds fall – ett privilegium förunnat honom för hans effektivitet.[283]

---

279 Şahih al-Bukhari, 2/582; Şahih Muslim, 2/108.

280 Fath al-Bari, 3/373.

281 Şahih Muslim, 2/108.

282 Ash-Shifa', 1/81.

283 Şahih al-Bukhari, 1/407, 2/580-81.

I en version från Jabir – rapporterad av an-Nasa'i النسائي – angående Talha bin 'Ubaidaullâhs hållning då avgudadyrkarna flockades kring Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - då endast en handfull Hjälpare fanns med honom, sa han: "Då avgudadyrkarna närmade sig sa Allâhs Sändebud – över honom vare Guds frid och välsignelser: 'Vem är redo att svara på deras ondska (dvs. slå tillbaka dem)?' Talha sa: 'Jag." Jabir gav därefter en redogörelse liknande Muslims för hur Hjälparna steg fram för att slåss och hur de dödades en efter en. "Då alla Hjälpare hade dödats steg Talha fram för att slåss lika mycket som de elva andra tills hans hand skadades och fingrar höggs av. Han sa: 'Låt dem vara avhuggna!' Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: 'Om du hade sagt 'I Allâhs Namn' hade änglarna lyft upp dig inför människornas blotta ögon'." Sedan sa han: "Allâh drev bort avgudadyrkarna från dem."[284] I al-Iklîl الاكليل – en bok av Hakim – sägs det att Talha hade fått trettionio eller trettiofem sår och att hans fingrar (pekfingret och långfingret) blev förlamade.[285]

I en version från Qais bin Abi Hâzim rapporterad av al-Bukhari säger han: "Jag såg Talhas hand förlamad. Det berodde på att han skyddade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med den i slaget vid Uhud."[286]

At-Tirmidhi skriver att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sedan sa om Talha: "Den som önskar se en levande martyr, låt honom titta på Talha bin 'Ubaidullâh."[287]

Med stöd hos 'Aishah – må Gud vara nöjd med henne – sa Abu Da'ûd: "Närhelst Uhud kom på tal brukade Abu Bakr säga: 'Det var Talhas dag (dvs. slag)'."[288] Abu Bakr deklamerade ett stycke poesi om honom:

"O, Talha bin 'Ubaidullâh! Paradiset tillkommer dig precis som vattenhålet tillkommer hjorten att dricka ur."[289] Under de mest kritiska och besvärliga omständigheter sänder Allâh, Ära tillkommer Honom, sin Hjälp. I en version från Sa'd – godkänd och återberättad i Sahih al-Bukhari och Muslim – sa

[284] Fath al-Bari, 7/361; an-Nasa'i, 2/52-53.

[285] Fath al-Bari, 7/361.

[286] Şahih al-Bukhari, 1/527, 2/581.

[287] Mishkat, 2/566; Ibn Hisham, 2/86.

[288] Fath al-Bari, 7/361.

[289] Mukhtasar Tarîkh Damishq, 7/82.

han: "Vid Uhud såg jag Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - med två vitklädda män som vildsint försvarade honom. Varken före eller efter Uhud har jag sett något liknande dem." I en annan version: "Det han vill säga är att det var Djibrîl (Gabriel) och Mîkâl (Mikael)."[290]

Alla dessa händelser ägde rum snabbt. Hade Profetens elitkompanjoner omedelbart insett situationens allvar hade de genast skyndat till och inte lämnat honom för att drabbas av dessa skador. Olyckligtvis kom de efter att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade sårats och sex av Hjälparna dödats medan den sjunde vacklade under sina skador och desperat kämpade för att försvara Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser. Så fort de nådde fram inringade de emellertid Sändebudet med sina kroppar och vapen, och var tillräckligt snabba i vändningarna för att hindra fienden att nå fram till honom. Den förste som återvände för att hjälpa var hans frände från grottan, Abu Bakr as-Siddiq – må Gud vara nöjd med honom.

I en version från 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - återgiven i Ibn Hibbans Sahih, berättar hon att Abu Bakr sa:

Vid Uhud och vid den tidpunkt då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hamnade i trångmål var jag den förste som vände tillbaka och fick syn på honom. Framför honom såg jag en man som slogs för att skydda honom från fienden. Jag sa till mig själv: "Jag önskar det vore Talha. Låt min fader och moder offras för dig. (O, Allâh) Låt det vara Talha! Låt mina föräldrar offras för dig!" På vägen blev jag upphunnen av Abu 'Ubaidah bin al-Jarrah som då rörde sig snabbt som en fågel. Vi skyndade båda fram för att ta hand om Profetens skador. Där fann vi framför Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Talha som drabbats av allvarliga skador. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Ta hand om er broder. Han är i större behov." Jag noterade att två ringar i den ringbeprydda hjälmen hade trängt in i hans kind. Jag var på väg att ta ut dem då Abu 'Ubaidah krävde: "Vid Allâh, o Abu Bakr – jag ber dig, låt mig göra det." Av rädsla för att skada Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - började han med munnen mycket långsamt och försiktigt dra ut en av de två ringarna. Sedan drog han ut pilen med munnen också, och som en följd föll hans framtand av. Jag gjorde då en ansats för att dra ut den andra men Abu 'Ubaida bad mig att lämna den: "O, Abu Bakr, vid Allâh uppmanar jag dig

290 Şahih al-Bukhari, 2/580.

att låta mig göra det." Han drog mycket försiktigt och långsamt också den andra ringen med munnen tills den åkte ut. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Ta hand om er broder. Han har visat sig värdig en boning i Paradiset." Vi närmade oss Talha för att hjälpa honom men fann att han hade ett tiotal svärdshugg i sin kropp (Vilket visar hur mycket Talha hade slagits och kämpat den dagen).[291]

I dessa svåra stunder den dagen samlades en grupp muslimska hjältar kring Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och formade en sköld för att skydda honom från avgudadyrkarna. Bland andra syntes Abu Dujana, Mus'ab bin 'Umair, 'Ali bin Abi Talib, Sahl bin Hanîf, Malik bin Sinan – far till Abu Sa'îd al-Khudri –, Umm 'Amara, Nusaiba bint Ka'b al-Mâziniya, Qataba bin an-Nu'man, 'Umar bin al-Khattab, Hatib bin Abi Balta'a och Abu Talha.

Antalet avgudadyrkare ökade stadigt och deras attacker blev givetvis allt allvarligare. Trycket från dem hade ökat till den grad att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - föll ner i en av de gropar som Abu 'Amir al-Fasiq grävt som fällor. Hans knä skrapades upp och 'Ali hjälpte honom genom att gripa efter hans hand. Talha bin 'Ubaidullâh tog honom i sitt knä tills han kunde stå upprätt. Nafi' bin Jubair sa: "Jag hörde en Utvandrare säga: 'Jag bevittnade slaget vid Uhud och såg hur pilar avfyrades från alla håll mot Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser. Ingen av dem träffade honom dock'." 'Abdullah bin Shihab az-Zuhri sa: "Led mig till Muhammad. Vid Allâh, om jag inte dödar honom kan jag inte hoppas på att leva." Trots att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - fanns ensam strax intill honom såg han honom inte. Safwan, en av hans medpolyteister, klandrade honom (för att inte översätta sina ord i handling), men 'Abdullah svor på att han inte såg Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, och tillade att han kanske var immun mot deras försök att ta hans liv. Han sa också att fyra av dem lovade att göra ett nytt försök att döda honom utan att lyckas.[292]

Muslimerna gav prov på ett sällsynt och aldrig tidigare skådat hjältemod och oerhörda uppoffringar. Abu Talha till exempel skyddade Allâhs Sändebud med sin kropp och använde bröstet för att ta emot fiendens pilar.

---

291 Zâd al-Ma'ad, 2/95.
292 Zâd al-Ma'ad, 2/97.

Anas berättar att vid Uhud då folk skingrades var Abu Talha en sådan skicklig typ av bågskytt som avlossade pilar så snabbt att han bröt två eller tre bågar den dagen. Då en man kom med ett koger fullt av pilar sa Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser: "Ge pilarna till Abu Talha!" Sedan när Profeten såg folk skjuta sa Abu Talha: "Jag offrar min moder och min fader för din säkerhet. Gå inte för nära så att en av deras pilar kan träffa dig. Jag dör hellre än ser dig sårad."[293]

Abu Dujana stod framför Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och skyddade honom från pilarna med sin rygg. Hatib bin Balta'a följde efter 'Utbah bin Abi Waqqas (som bröt av Profetens skärtand), högg honom med sitt svärd, spräckte hans skalle och tog hans häst och svärd. Sa'd bin Abi Waqqas var så ivrig att döda sin bror 'Utbah men kunde inte. Hatib, däremot, kunde.

Sahl bin Hunaîf – en hjältebågskytt – som hade lovat att dö för Allâhs sak – spelade också en framträdande roll i fientligheterna vid Uhud.

Allâhs Sändebud själv - över honom vare Guds frid och välsignelser - avlossade pilar. I en version från Qatadah bin an-Nu'man berättas att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sköt så många pilar att de två ändarna på hans båge planades ut. Så Qatadah bin an-Nu'man tog den för att behålla den för gott. Den dagen skadades hans öga så svårt att det föll ner på hans kind, men Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - stoppade tillbaka det i dess håla med sin hand, och det blev det bättre och mer skarpögda av de två.

Den dagen stred 'Abdur Rahman bin 'Awf så att hans mun skadades och sargades svårt. Han utstod mer än tjugo sår, varav några i benen som förlamade honom.

Malik bin Sinan, fadern till Abu Sa'îd al-Khudri, sög blodet ur Profetens kind tills den var rengjord. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Spotta ut det!" Malik svarade: "Vid Allâh, jag spottar aldrig ut det!" Sedan återgick han till striden. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då: "Den som vill se en som tillhör Paradisets folk, ta en titt på denne man." Han hade inte mer än återupptagit stridandet förrän han led martyrdöden i slagets tjocka.

---

293 Şahih al-Bukhari, 2/581.

Umm 'Umarah deltog också hon i striden. Hon mötte Ibn Qami'a i envig, fick ett lättare sår på axeln men träffade också honom med ett flertal svärdshugg som han dock överlevde tack vare två Anşâr. Hon fortsatte likafullt att slåss tills hennes skador kunder räknas till tio.

Mus'ab bin 'Umair å sin sida slogs häftigt och vildsint för att försvara Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - mot angreppen från Ibn Qami'a och hans anhängare. Han bar fanan i sin högra hand. Under stridens gång blev den avkapad, och han tog då fanan i sin vänstra hand tills den också höggs av. Han böjde sig då ner och skyddade den med bröst och nacke. Ibn Qami'a tog honom av daga i tron att det var Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som var lik Mus'ab till utseendet. Först då ropade Ibn Qami'a att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade dödats.[294] Han hade inte mer än yttrat denna illavarslande mening förrän bestörtningen spreds bland Muhammads efterföljare, och deras stridsmoral sjönk drastiskt. Följden blev att förvirring och en eländig oordning fick överhanden hos dem. Medan ryktet verkade negativt på muslimerna, mildrade det också häftigheten i attackerna från avgudadyrkarna som kom att tro att de verkligen var på väg att nå sitt slutliga mål, och sålunda istället började vanställa de döda kropparna.

Då Mus'ab dödades överlämnade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - fanan till 'Ali bin Abi Talib. Tillsammans med övriga Följeslagare fortsatte 'Ali att slåss modigt och gav lysande prov på hjältemod, tapperhet och ståndaktighet i såväl försvar som anfall.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog sig då fram till sin inringade armé. Ka'b bin Malik, som var den förste att upptäcka den annalkande Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, skrek så högt han kunde: "Muslimer, tappa inte hoppet! Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - är här." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tecknade dock åt honom att tystna så att nyheter om hans position inte skulle nå avgudadyrkarna. Då muslimerna hörde ropet skyndade de omedelbart mot dess källa och snart hade omkring trettio Följeslagare samlats runt Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser. Med detta antal samlade av sina Följeslagare började Allâhs Sändebud planera en ordnad reträtt till de närliggande kullarna.

---

[294] Ibn Hisham, 2/73, 80-83; Zâd al-Ma'ad, 2/97.

Fiendens krigsaktiviteter växte sig intensivare än någonsin och syftade till att kullkasta muslimerna reträttplan. På grund av de muslimska lejonens hjältemodiga ståndaktighet visade sig dock deras ansträngningar fruktlösa.

'Uthman bin 'Abdullah bin al-Mughîrah – en av de fientliga ryttarna – avancerade mot Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - medan han sa: "Antingen dödar jag honom (dvs. Muhammad – över honom vare Guds frid och välsignelser) eller blir jag dödad." Allâhs Sändebud begav sig för att möta honom men hans häst snubblade över några hål. Al-Harith bin as-Simma började då slåss med fienden, träffade honom över benen så att han blev lytt, tog honom sedan av daga, tog hans vapen och hann upp Allâhs Sändebud – över honom vare Guds frid och välsignelser.

Det muslimska militärlägret, Uhudbergen, Den väg Profeten tog för att nå dalen, den plats där Profeten sårades, den första platsen för Slaget, Här inringade Ibn Qami'a och hans anhängare Profeten, Khalids ryttare, muslimernas väg, Bågskyttarnas berg, det meckanska militärlägret, Khalid bin al-Walids ryttares väg.

- Den väg han tog för att nå Profeten.
- Den väg de besegrade sprang till Uhudbergens fot efter Sammanbrottet.
- Den väg de besegrade tog mot al-Madinah efter sammanbrottet.

Senare angreps al-Harith bin as-Simma av en annan meckansk ryttare vid namn 'Abdullah bin Jabir, som högg honom i axeln med sitt svärd. Al-Harith fördes till muslimernas läger med svåra skador. Hursomhelst undkom inte denne avgudadyrkare döden, ty Abu Dujana, den med rött huvudband försedda hjälten och äventyraren, träffade honom tungt och högg av honom huvudet.

Under denna bittra strid överväldigades muslimerna av en stark drift att sova – det handlade om en säkerhet och stillhet för att hjälpa Sina tjänande muslimer som Quranen sa i detta sammanhang. Abu Talha sa: "Jag var en av dem som vid Uhud fångades av en drift att sova. Den dagen tappade min hand flera gånger greppet om svärdet. Om och om igen föll det till marken och om och om igen plockade jag upp det."[295]

---

295 Şahih al-Bukhari, 2/582.

Genom en normal reträtt och med stort mod och beslutsamhet drog sig muslimerna slutligen tillbaka till Uhudbergens skydd. Sedan följde resten av styrkan efter dem till denna säkra position. På detta sätt besegrade Muhammads begåvning Khalid bin al-Walîds.

Ibn Ishaq berättade att:

Då Allâhs Sändebud klättrade upp för kullen följdes han av Ubai bin Khalaf som sa: "Var är Muhammad – över honom vare Guds frid och välsignelser? Antingen dödar jag honom eller blir jag dödad." Muhammads Följeslagare sa: "Allâhs Sändebud, har du något emot att någon av oss slåss mot honom?" Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Låt honom vara!" Då han närmade sig tog Allâhs Sändebud spjutet från al-Harith bin al-Simma. Han skakade våldsamt på ett sådant sätt som fick dem alla att hastigt och impulsivt spridas i alla riktningar. Allâhs Sändebud mötte sedan Ubai, såg hans nyckelben genom en öppning i Anşâret. Han kastade spjutet på det stället. Effekten av träffen var så våldsam att den fick Ubai att ramla av sin häst. Då han återvände till Quraish fann de att han bara hade en skråma på halsen. När blod samlades sa han: "Vid Allâh, Muhammad har dödat mig." Då de hörde honom säga så, sa de: "Vid Allâh, du är rädd för döden. Vid Allâh, du är besatt av en djävul." Han svarade: "Redan då vi var i Mecka sa han till mig: 'Jag kommer att döda dig.' Vid Allâh, hade han spottat på mig hade han dödat mig." Till slut drog Allâhs fiende sitt sista andetag på en plats kallad Sarif då de var på väg att föra honom till Mecka.[296]

I en version av Abul-Aswad, bekräftad av 'Urwa, sägs: "Han bölade som en tjur och sa: 'Vid Den i Vars Hand min själ ligger, om (den smärta) jag känner nu fördelades bland al-Majaz folk skulle den bli deras död."[297]

Under Profetens reträtt upp till bergens skydd blockerades hans väg av en stor sten. Han försökte klättra över den men med sin korta tunga rustning och allvarligt skadad klarade han det inte. Talha satte sig genast i en position så att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kunde stå på hans rygg. Han lyfte upp honom tills han stod på stenen. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa sedan: "Efter detta arbete är Talha kvalificerad för Trädgården (dvs. Paradiset)."[298]

---

296 Ibn Hisham, 2/84; Zâd al-Ma'ad, 2/97.

297 Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s 250.

298 Ibn Hisham, 2/86.

När Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - nådde sitt högkvarter på kullen inledde avgudadyrkarna sin sista attack mot muslimerna. Ibn Ishaq berättade att:

Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var på väg mot kullen besteg en grupp av quraishiska elitkrigare berget. De leddes av Khalid bin al-Walîd och Abu Sufyan. Allâhs Sändebud åkallade sin Herre och sa: "Allâh, de (dvs. avgudadyrkarna) bör inte vara högre (dvs. vad gäller ställning och makt) än oss (dvs. muslimerna)." Därför bekämpade 'Umar bin al-Khattab och några av Utvandrarna avgudadyrkarna tills de hade drivit dem ner från berget.[299]

I al-Maghazi – en bok av al-Umawi – berättas att avgudadyrkarna begav sig upp i bergen. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då till Sa'd: "Driv iväg dem." "Hur kan jag driva iväg dem själv?" Allâhs Sändebud upprepade emellertid sina ord tre gånger, och Sa'd tog då en pil ur sitt koger, avfyrade den mot en av dem och dödade honom. Han sa: "Sedan tog jag ytterligare en som jag kände (dvs. visste var bra) och sköt med den en annan man. Sedan tog jag en tredje jag kände och dödade en tredje man. Som en följd började de bege sig ner från berget och jag sa till mig själv, 'detta måste vara en välsignad pil.' Jag satte den i mitt koger." Han behöll den tills han dog och hans barn behöll den för all framtid.[300]

Martyrerna stympas

Detta var avgudadyrkarnas sista attack på Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser. Nästan säkra på hans död återvände de till sitt läger och förberedde sig för att vända tillbaka till Mecka. En del av dem inklusive deras kvinnor sysselsatte sig med att stympa de dödade muslimerna. Kvinnor och män skar av martyrernas öron, näsor och könsdelar. De fläkte till och med upp deras magar. Hind bin 'Utbah till exempel slet ut Hamzahs lever och tuggade den, men eftersom hon fann den oaptitlig spottade hon ut den. Hon gjorde även muslimernas öron och näsor till vrist- och halssmycken.[301]
Två incidenter under stridens sista timmar avslöjade definitivt hur mycket muslimerna var beredda att slåss och offra på Allâhs väg:

1. Ka'b bin Malik sa: "Jag var en av de muslimer som slogs vid Uhud

299 Ibn Hisham, 2/86.
300 Zâd al-Ma'ad, 2/95.
301 Ibn Hisham, 2/90.

och bevittnade polyteisternas barbariska stympande av de döda kropparna, men jag avlägsnade mig för att jag inte stod ut med det. Sedan såg jag en beväpnad bastant avgudadyrkare passera genom muslimerna och säga: 'Samla ihop dem och ställ samman dem på det sätt som får samlas ihop och slaktas.' Jag såg också en beväpnad muslim som väntade på honom, och då jag jämförde dem fann jag att den icketroende var bättre rustad såväl vad gäller fysik som vapen. Jag fortsatte att iaktta dem tills de var inbegripna i envig. Muslimen stötte mot den icketroende med sitt svärd som gick in i hans höft och klöv den i två. Då muslimen avtäckte sitt ansikte sa han: 'Vad säger du om det, Ka'b. Jag är Abu Dujana.''[302]

2. Några muslimska kvinnor kom till slagfältet då striden var över. Anas sa: "Jag såg 'Aishah bint Abu Bakr – må Gud vara nöjd med henne – tillsammans med Umm Sulaim. Deras klädnader satt så att jag kunde se deras vristsmycken. De bar vattensäckar på sina axlar och tömde dem i människors munnar.[303] De gick sedan för att åter fylla dem och kom tillbaka för att upprepa samma sak. 'Umar sa: 'Umm Salît bar vattensäckar till oss vid Uhud.''[304]

   En av de kvinnor, Umm Aiman, som bevittnade de besegrade muslimska krigarnas ankomst till Medina kastade jord i deras ansikten och sa tillrättavisande: "Här är en spinnrock, ta den! Och sluta bära svärd." Sedan rusade hon mot slagfältet där hon hjälpte de skadade med vatten. Hibban bin al-'Arqa sköt en pil mot henne, hon föll till marken och hennes kläder drogs upp. Då Allâhs fiende såg detta brast han ut i skratt. Den synen upprörde Allâhs Sändebud som gav Sa'd bin Abi Waqqas en pil som saknade spets och sa: "Skjut." Sa'd sköt och pilen genomborrade avgudadyrkarens hals. Han föll till marken och några delar av hans kropp blev synliga. Allâhs Sändebud skrattade då så mycket att hans kindtänder syntes och sade "Sa'd hämnades henne, må Allâh besvara hans åkallan."[305]

Så snart Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - nådde passet gick 'Ali bin Abu Talib iväg för att fylla hans vattenbehållare från al-Mihras المهراس. Al-Mihras sägs vara en urholkad klippa som innehåller

302 Al-Bidaya wan Nihaya, 4/17.

303 Şahih al-Bukhari, 1/403, 2/581.

304 Şahih al-Bukhari, 1/401.

305 As-Sîrat al-Halabiyah, 2/22.

rikligt med vatten. Det sades också att det var en vattenkälla i Uhuds berg. 'Ali tog hursomhelst vattnet till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att dricka. Eftersom det luktade illa vägrade han att dricka det och tvättade bara bort blodet från sitt ansikte och hällde lite över huvudet och sa: "Allâhs Vrede är väldig över dem som besmetade Hans Sändebuds ansikte med blod".[306]

Sahl sa: "Vid Allâh vet jag vem som tvättade Allâhs Sändebuds - över honom vare Guds frid och välsignelser - sår, vem som hällde upp vatten åt honom och vilka substanser hans sår behandlades med. Det var hans dotter Fatimah som tvättade och 'Ali som hällde vatten från behållaren. Då Fatimah insåg att vatten ökade blodflödet tog hon en bit av en halmmatta, brände den lite och satte fast den i såret så att blodet slutade flöda."[307]

Muhammad bin Maslamah hämtade friskt vatten att dricka. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - drack och bad Allâh att ge honom goda saker.[308] På grund av sina skador och de dåliga effekter de hade på hans kropp ledde Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sina följeslagare i bön i en sittande position och så gjorde också muslimerna.

Då förberedelserna för avgudadyrkarnas avtåg gick mot sitt slut begav sig Abu Sufyan upp på berget och ropade: "Finns Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - bland er?" De svarade honom inte. Han frågade sedan "Finns Ibn Abi Quhafah (dvs. Abu Bakr) bland er?" De svarade inte. Han frågade igen: "Finns 'Umar bin al-Khattab bland er?" De svarade honom inte, ty Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förbjöd dem att svara honom. Han frågade bara om dessa tre. Det berodde på att han och hans folk mycket väl kände till att kallelsen till islam i hög grad var beroende av dessa män. Abu Sufyan sa då: "Vad gäller dessa tre, så har vi befriat er från dem." 'Umar kunde inte avhålla sig från att tala utan sa, "O du fiende till Allâh, dessa som du just nämnt, jag säger dig att de ännu är i livet. Allâh har bevarat det som du hatar." Abu Sufyan svarade: "Stympandet av era döda är ingenting som jag beordrade, men det misshagade mig inte." Sedan skrek han: "Hubal هبل (en avgud), låt det bli storslaget!" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Varför svarar ni inte?" "Vad ska vi säga?" frågade de honom. "Säg: Allâh är mer Storslagen, Upphöjd och Mäktig."

306 Ibn Hisham, 2/85.

307 Şahih al-Bukhari, 2/584.

308 As-Sîrat al-Halabiyah, 2/30.

Han sa: "al-'Uzza العزى (en avgud) är vår, men ni har ingen 'Izza." "Varför svarar ni inte?" sa Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser. "Vad ska vi säga?" frågade de. Han sa: "Säg: Allâh är vår Beskyddare, men ni har ingen beskyddare."

Abu Sufyan sa: "Bra gjort! Idag är en vedergällning för Badr. Det här för det där. Krig genererar alternerande framgång." 'Umars svar var: "Nej. De är inte desamma. Våra döda tar plats i Paradiset, medan era är i Elden."

Abu Sufyan sa då: "Kom, 'Umar!" Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Gå och ta reda på vad han vill." Han gick dit. Abu Sufyan frågade honom: "I Allâhs Namn ber jag dig säga mig sanningen; har vi dödat Muhammad – över honom vare Guds frid och välsignelser?" 'Umar sa: "O Allâh, nej, och nu lyssnar han till dina ord." Han sa: "För mig är du mer sannfärdig än Ibn Qami'a, och också mer pålitlig."[309]

Ibn Ishaq sa:

Då Abu Sufyan och de som var med honom gav sig iväg ropade han: "Vi ses igen vid Badr nästa år!" Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa till en av sina män: Ja, det är ett avtalat möte för oss båda."[310] Lite senare skickade Allâhs Sändebud iväg 'Ali bin Abi Talib för att spåra dem. Han sa till honom: Följ efter dem och ta reda på vad de tänker göra, och vad de har i sikte. Om de sitter av hästarna och rider på kamelryggar betyder det att de är på väg mot Mecka. Om de rider hästar och leder kamelerna oberidna är de på väg mot Medina. Vid Den i Vars Hand min själ finns, om de skulle angripa Medina skulle jag tåga mot dem där och bekämpa dem." 'Ali sa: "Jag gav mig ut för att spåra dem för att ta reda på deras planer. Jag såg dem sitta på kamelerna och låta hästarna vara oberidna. De var på väg mot Mecka."[311]

Efter quraishiternas avfärd gav sig folk ut för att ta reda på de dödades och skadades identiteter. Zaid bin Thabit sa: "Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickade på dagen för Uhud mig för att söka efter Sa'd bin ar-Rabî' och sa: 'Då du finner honom, säg: 'frid vare över dig från mig', och säg till honom: 'Allâhs Sändebud säger: 'Hur känner du dig?"

---

[309] Ibn Hisham, 2/93, 94; Zâd al-Ma'ad, 2/94; Şahih al-Bukhari, 2/579.

[310] Ibn Hisham, 2/94.

[311] Ibn Hisham, 2/94.

Zaid sa: "Jag började gå omkring och söka bland de döda tills jag stötte på en döende Sa'd – med omkring sjuttio hugg och stick från svärd, ett spjut och en pil i kroppen. Så jag sa: 'O, Sa'd, Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickar dig sina hälsningar och säger: 'frid vare över dig, säg mig, hur känner du dig?"

Sa'd sa: "Och låt frid vara också över Allâhs Sändebud – över honom vare Guds frid och välsignelser. Säg honom att jag känner doften från Paradiset. Och säg Hjälparna, mitt folk, att de inte kommer att förlåtas inför Allâh om Allâhs Sändebud skadas och deras ögon fortfarande rör sig (dvs. om de fortfarande lever och inte är döda)." Sedan dog han.[312]

De stötte på al-Usairim – 'Amr bin Thabit, som de redan hade uppmanat att anta islam men som hade vägrat. De fick syn på honom bland de sårade på randen till döden. "Varför har han kommit hit? Vi tog hans parti men han var alltför förhärdad för att acceptera islam som sin religion." De frågade honom: "Varför kom du hit? Är det på grund av en vilja att försvara ditt folk eller är det på grund av att du lutar åt islam?" Han sa, "Det är helt säkert på grund av att jag lutar åt islam. Jag tror på Allâh och Hans Sändebud. Jag har slagits med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tills jag har fått det ni ser", och dog sedan omedelbart. De berättade om honom för Allâhs Sändebud – över honom vare Guds frid och välsignelser. Då han lyssnat sa han: Han är en av Paradisets invånare. Trots att han inte har förrättat en enda bön," berättade Abu Hurairah أبو هريرة.[313]

Qazman, som hittades bland de sårade, slogs heroiskt och dödade sex eller sju avgudadyrkare. Han var försvagad av de skador han ådragit sig och de förde honom till Bani Zufrs område. Muslimerna gav honom glada nyheter om Paradiset men han sa: "Vid Allâh, jag slogs blott för mitt folk. Hade det inte varit för det hade jag aldrig slagits." Då hans skador förvärrades begick han självmord. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade var gång han förts på tal redan sagt: "Han är en av invånarna i Elden."[314] Sådant är slutet för de som slåss för en nationalistisk sak eller på ett sätt annat än att upphöja Allâhs Ord, även om de slogs i islams namn eller i Allâhs Sändebuds eller hans Följeslagares armé.

---

312 Zâd al-Ma'ad, 2/96.

313 Zâd al-Ma'ad, 2/94; Ibn Hisham, 2/90.

314 Zâd al-Ma'ad, 2/97; Ibn Hisham, 2/88.

I motsats till Qazman fanns en jude från Bani Tha'labah bland de dödade. Han sa till sitt folk, "O judiska folk! Vid Allâh, ni vet redan att det är av yttersta vikt att stödja Muhammad – över honom vare Guds frid och välsignelser." De sa: "Det är lördag idag." Han sa: "Det finns ingen lördag för er." Han tog sitt svärd och krigsutrustning och sa: "Om jag dödas ska min egendom komma Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillhanda." Följande morgon fortsatte han att slåss tills han dödades. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa om honom: "Mukhaireeq är den bäste juden."[315]

Martyrerna begravs

Allâhs Sändebud övervakade martyrernas begravning och sa: "Jag vittnar om att vemhelst som såras på Allâhs väg kommer Allâh återkalla till livet med sitt sår blödande en vätska som är blodlik till färgen men mysklik till doften."[316]

Några av Följeslagarna förde sina stupade i kriget till Medina men Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav order om att de skulle skickas tillbaka för att begravas där de blivit dödade. Han gav order om att de inte skulle tvättas utan begravas som de var efter att deras rustningar och läderdräkter avlägsnats. Han lade två eller tre martyrer tillsammans i samma grav och kunde till och med lägga två män i samma svepning och sa: "Vem är mest kunnig i Quranen?" och han jordfäste honom först. Han sa: "Jag vittnar för dem på Återuppståndelsens Dag." Han begravde 'Abdullah bin 'Amr bin Haram och 'Amr bin al-Jamuh i en grav på grund av den tillgivenhet de hade för varandra.[317]

De saknade Hanzalahs kista, sökte efter den och fann den droppande av vatten på en plats i närheten. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - berättade för sina Följeslagare att änglarna tvättade honom och sa sedan: "Fråga hans hustru om det." De frågade henne och hon bekräftade att han hade befunnit sig i ett tillstånd av ceremoniell orenhet.

[315] Ibn Hisham, 2/88, 89.

[316] Ibn Hisham, 2/98.

[317] Zâd al-Ma'ad, 2/98; Şahih al-Bukhari, 2/584.

Detta var skälet till att Hanzalah kom att kallas Ghasîl al-Malâ' ikah' غسيل الملائكة (den som änglarna tvättade).[318]

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg hur hans farbror och fosterbror Hamzah hade blivit stympad blev han ytterligt sorgsen. Då hans faster Safiyah kom för att få se sin bror Hamzah instruerade Allâhs Sändebud hennes son az-Zubair att skicka iväg henne så att hon skulle slippa se vad som hänt hennes bror. Hon vägrade och sa:

Men varför skulle jag gå? Jag har fått reda på att de har stympat honom. Men så länge det är på Allâhs väg är vi nöjda vad som än händer honom. Jag säger: Allâh är Tillräcklig och jag kommer med Guds vilja att vara ståndaktig.

Hon gick fram, tittade på honom, anropade Allâh för hans skull och sa: "Vi tillhör alla Allâh och till Honom ska vi sannerligen återvända," och hon bönföll Allâh att förlåta honom. Allâhs Sändebud gav sedan order om att han skulle begravas med 'Abdullah bin Jahsh – som var hans nevö såväl som hans fosterbror.

Ibn Mas'ud sa:

Vi har aldrig sett Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gråta så mycket som han gjorde för Hamzah bin 'Abdul Muttalib. Han vände honom mot al-Qiblah القبلة och stod sedan vid hans grav och lät sin sorg välla fram.

Åsynen av martyrerna var obeskrivligt förfärlig och hjärtskärande. I en beskrivning av Hamzahs begravning sa Khabbab:

Ingen skrud som var tillräckligt lång fanns tillgänglig för Hamzah förutom en vitgrå klädnad. Då de täckte hans huvud med den räckte den inte för att täcka hans fötter, och om de täckte hans fötter syntes hans huvud. Till slut täckte de hans huvud med den och lade några växter kallade al-Idhkhir الاذخر för att täcka hans fötter.

Al-Imam Ahmad rapporterade att på dagen för Uhud och vid tiden då avgudadyrkarna avtågade sa Allâhs Sändebud:

استووا حتى أثني على ربي عز وجل

318 Zâd al-Ma'ad, 2/94.

Istawoo (dvs. forma rader som inför bön) så att jag kan framsäga tacksägelser och lovprisningar till min Herre, den Störste och Allsmäktige.

De ställde sig i rader bakom honom. Han sa sedan:

اللهم لك الحمد كله ، اللهم لا قابض لما بسطت ، ولا باسط لما قبضت ، ولا هادي لمن أضللت ، ولا مضل لمن هديت ، ولا معطي لما منعت ، ولا مانع لما أعطيت ، ولا مقرب لما باعدت ، ولا مبعد لما قربت . اللهم ابسط علينا بركاتك ورحمتك وفضلك ورزقك .

Allâh vi tackar Dig för allt, ingen kan undanhålla eller hindra det som Du tillåter eller tillåta det som Du undanhåller eller hindrar. Ingen kan vägleda den som Du påbjuder att gå vilse eller låta gå vilse den som Du vägleder. Ingen kan medge gåvor som Du undanhåller och ingen kan undanhålla det som Du medger. Ingen kan föra närmare det som Du påbjuder ska vara avlägset eller avlägsna det som Du påbjuder ska vara nära. O, Allâh, sprid över oss alla Din Barmhärtighet, Din Nåd och Dina Gåvor.

"اللهم إني أسألك النعيم المقيم ، الذي لا يحول ولا يزول . اللهم إني أسألك العون يوم العيلة ، والأمن يوم الخوف . اللهم إني عائذ بك من شر ما اعطيتنا وشر ما منعتنا . اللهم حبب إلينا الايمان وزينه في قلوبنا ، وكره إلينا الكفر والفسوق والعصيان ، واجعلنا من الراشدين . اللهم توفنا مسلمين وأحينا مسلمين ، والحقنا بالصالحين غير خزايا ولا مفتونين ، اللهم قاتل الكفرة الذين يكذبون رسلك ، ويصدون عن سبيلك ، واجعل عليهم رجزك وعذابك . اللهم قاتل الكفرة الذين أوتوا الكتاب إله الحق".

Allâh, jag bönfaller Dig om att bevilja mig ständig sällhet som varken förändras eller försvinner. Allâh, endast Dig söker vi Hjälp hos i svårigheter. Dig Ensam tar vi vår tillflykt till på en terrorns dag. Allâh, till Dig Ensam söker jag min tillflykt från Dina gåvors onda (dvs. det onda som de kan

få oss till) och från det onda i Din förvägran. Allâh, låt oss älska Tron och gör den ljuv och helhjärtat älskad av oss! Gör otro, ogudaktighet och olydnad frånstötande för oss. Låt oss vara bland dem som är rätt vägledda. Allâh, låt oss leva som muslimer och låt oss dö som muslimer, och gör så att vi följer de rättfärdiga och inte de vanärade och förledda. Allâh, låt Din fiendskap drabba de icketroende, som handlar i strid med Ditt Sändebud och avviker från Din rättfärdiga väg. Allâh, låt Din vrede, Din straffdom och Din fiendskap drabba de icketroende, och dem över vilka Du nedsänt Boken som sprider lögner om dina profeter och hindrar att Allahs ord kommer fram. Låt dem hemsökas av krig påbjudet av Dig. Allâh, Sanninges Herre.[319]

Efter att ha jordfäst alla martyrer, och efter att ha lovprisat och åkallat Allâh, återvände Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - till Medina. På hans väg tillbaka gavs prov på exempellös kärlek och hängivenhet från de sannfärdiga troende kvinnorna; på intet sätt mindre storslaget än männens heroiska gärningar i striden.

Hamnah bint Jahsh mötte Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - på väg tillbaka, och han gav besked till henne om hennes brors – 'Abdullah bin Jahsh – död. Hon sa: "Allâh tillhör vi och till Honom ska vi förvisso återvända. Jag ber om Allâhs förlåtelse." Han meddelade sedan hennes morbror Hamzah bin 'Abdul Muttalibs död. Hon sa: "Allâh tillhör vi och till Honom ska vi förvisso återvända. Jag ber om Allâhs förlåtelse." Då han gav henne besked om hennes man Mus'ab bin 'Umairs död skrek och jämrade hon sig dock. Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg henne göra det sa han: "Den kvinnans man är henne ytterligt kär."[320]

Han kom förbi en kvinna från Bani Dinar vars man, far och bror alla dödades vid Uhud. Då deras död tillkännagavs sa hon: "Hur är det med Allâhs Sändebud – över honom vare Guds frid och välsignelser?" De sa: "Välbehållen, o mor till den och den… Tack till Allâh; han är välbehållen och så som du kan önska." Hon sa: "Låt mig se honom." De pekade på

319 Musnad Imam Ahmad, 3/424.
320 Ibn Hisham, 2/98.

honom. Då hon såg honom sa hon: "Alla olyckor är ingenting så länge du är välbehållen."[321]

Umm Sa'd bin Mu'adh kom springande för att möta Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hennes son höll då in sin häst och sa till Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser: "Sändebud från Allâh, Det här är min mor." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Hon är välkommen," och stannade och väntade på henne. Då hon kom nära tröstade han henne för hennes dödade son 'Amr bin Mu'adh. Hon sa dock: "Så länge jag ser att du är välbehållen kommer min olycka falla i glömska."

Allâhs Sändebud åkallade sedan Allâh för släktingarna till de som dödades vid Uhud och sa: "Upp med humöret Umm Sa'd, och för vidare goda nyheter till deras anhöriga om att alla som dödades i slaget är kamrater i Paradiset och medlare för alla deras anhöriga." Hon svarade: "Sändebud från Allâh, vi är tillfreds. Vem skulle begråta dem efter dessa glädjande nyheter?" Hon fortsatte sedan: "Sändebud från Allâh, åkalla Allâh (för dem som blev lämnade)." Han sa: "Allâh, håll sorgen borta från deras hjärtan. Och trösta dem i deras olycka. Kompensera dem som blev lämnade med godhet och välfärd."[322]

På kvällen den dagen, lördagen den sjunde Shawwal år 3 A.H, anlände Sändebudet till Medina. Så fort han kom hem räckte han över sitt svärd till sin dotter Fatimah och sa: "Min dotter, skölj bort blodet från detta svärd. Det har vid Allâh varit mig behjälpligt idag." 'Ali bin Abi Talib räckte henne sitt svärd och sa: "Och tvätta bort blodet från det här svärdet också. Det har vid Allâh varit mig behjälpligt idag." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Sahl bin Hanîf och Abu Dujana har varit lika tappra som du i striden."[323]

De flesta skildringar bekräftar att sjuttio muslimer dödades och att de flesta av dem, sextiofem stycken, var Hjälpare – fyrtioen från Khazraj och tjugofyra från Aws. Av övriga var en jude och fyra Emigranter.

Av polyteisterna dödades tjugofyra, men vissa versioner talar om trettiosju; trots allt vet Allâh bäst.[324]

[321] Ibn Hisham, 2/99.

[322] As-Sîrat al-Halabiyah, 2/47.

[323] Ibn Hisham, 2/100.

[324] Ibn Hisham, 2/122-129; Fath al-Bari, 7/351.

Natten mot söndagen den åttonde Shawwal efter återkomsten från Uhud tillbringade muslimerna i ett kristillstånd – trots att de var dödströtta och extremt utmattade. De förhöll sig på helspänn och tillbringade natten med att vakta all Medinas områden. I synnerhet bevakade de sin ledare, Allâhs Sändebud – över honom vare Guds frid och välsignelser, av rädsla för att någon skulle begå en oväntad dårskap.

Expeditionen till Hamrâ' al-Asad غزوة حمراء الأسد

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillbringade för sin del natten med att begrunda situationen. Han fruktade att avgudadyrkarna – medan de fortfarande var på väg mot Mecka – skulle inse att de inte hade uppnått något med sin triumf, kanske ändra planer och tåga mot Medina. De kanske skulle beklaga sig och bestämma sig för att invadera Medina som kompensation. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var därför fast besluten att ge sig ut efter den meckanska armén.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kallade samman sitt folk och gav dem order att tåga för att möta islams fiende. Detta hände sig söndag morgon den åttonde Shawwal – dagen efter Uhud. Han sa: "Ingen utom de som deltog i slaget vid Uhud går ut." 'Abdullah bin Ubai sa: "Jag går ut med dig." "Nej," sa Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser.

Även om muslimerna led mycket av smärtsamma erfarenheter och djup oro reagerade de positivt på hans anmodan. Jabir bin 'Abdullah bad enträget Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om att få tillåtelse att delta i den kommande drabbningen och angav som skäl att han alltid velat delta i alla strider som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - varit inblandad i. Han hade inte deltagit vid Uhud eftersom hans far bett honom stanna i Medina med sina systrar. Han beviljades sin önskan.

Muslimerna marscherade iväg till en plats kallad Hamra' al-Asad cirka åtta engelska mil från Medina där de slog läger. På denna plats kom Ma'bad bin Abi Ma'bad till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och bekände sig till islam. Vissa sa att han fortfarande var en avgudadyrkare och att han på grund av ett fasthållande vid ett förbund mellan sin egen stam Khuza'ah och Bani Hashim endast ville ge Sändebudet några råd. Han sa:

"O Muhammad, Sändebud från Allâh! Vid Allâh, vi känner stor sorg över vad som hänt dig och dina Följeslagare. Vi hoppas verkligen att ni inte ska lida igen." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - föreslog då att han skulle överraska Abu Sufyan och hindra honom från att förverkliga sina onda avsikter.

Sändebudets farhågor om avgudadyrkarnas eventuella återkomst visade sig helt riktiga. Ty så snart de hade sadlat av och slagit läger vid ar-Rawhâ' الروحاء – en plats trettiosex engelska mil från Medina – började de förebrå varandra. En grupp bland dem sa till en annan: "Ni gjorde ingenting. Ni bröt ner deras styrkor men ni lämnade dem. Det finns ännu bemärkta män bland dem som sannolikt kommer att samla ihop folk för att åter bekämpa er. Så låt oss återvända och bryta ner deras styrkor och förinta dem."

Detta var faktiskt ett förhastat beslut fattat av enfaldiga människor som felbedömde båda sidors potentiella styrka och kampvilja, och orsaken till att en av Quraishs framstående ledare, Safwan bin Omaiyah, försökte avråda sitt folk från att driva igenom företaget. Han sa: "Folk! Gör det inte! Ty jag fruktar att han har samlat ihop dem som stannade hemma och inte deltog vid Uhud. Återvänd hem som segrare. Ty jag vågar inte svara för konsekvenserna av ert deltagande i en sådan strid. I sista rummet kan det bli till ert förfång." Oaktat detta tunga argument var majoriteten av polyteisterna fast beslutna att genomföra det riskfyllda företaget.

Ma'bad bin Abi Ma'bad dök under tiden upp på platsen, och i ett försök att gäcka deras plan försökte han överdriva den fara som väntade dem. Han sa: "Muhammad har gått ut för att möta er med en enorm mängd krigare – jag har aldrig sett något liknade förr. Han har uppbådat alla trupper som stannade hemma och inte deltog vid Uhud. De ångrar sannerligen vad de har missat och vill ta igen det nu. Deras hjärtan är fyllda av hat och förbittring." Abu Sufyan sa: "Ve dig! Vad föreslår du?" Han sa: "Vid Allâh, jag ser att ni inte kommer att ge er av förrän han kommer och ni ser huvudena på deras hästar; eller förrän hans armés förtrupp dyker upp bakom den där kullen."

Abu Sufyan sa: "Vid Allâh, vi har kommit fram till en gemensam vilja om att slå till mot muslimerna och deras makt." Mannen, åter med en antydd varning, rådde honom att sätta stopp för det.

I ljuset av dessa nyheter dog den meckanska arméns beslutsamhet och viljekraft, och istället tog panik och skräck ett fast grepp om dem. De bedömde

det följaktligen som säkrast att fullfölja sitt tillbakadragande till Mecka. Som ett alternativ inledde de emellertid en fientlig nervpropaganda i syfte att få den muslimska styrkan att inte förfölja dem. En karavan som tillhörde 'Abd Qais råkade passera på väg mot Medina och Abu Sufyan bad dem i enlighet med sin propaganda att framföra ett budskap till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med innehållet att meckanerna hade uppbådat sina styrkor för att förgöra Sändebudet och hans Följeslagare. I utbyte lovade Abu Sufyan att ge karavanens folk mängder med russin vid följanden års marknad vid 'Ukaz.

Karavanens folk framförde budskapet till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - vid Hamrâ al-Asad, dock till ingen nytta utan Abu Sufyans ord stärkte dem tvärtom i tron. Allâh säger:

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ
فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ {١٧٣} فَانقَلَبُوا
بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللهِ وَاللهُ
ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾

...och de sa: "Vi behöver ingen annan hjälpare än Gud. Var finns en mäktigare beskyddare?" Och de återvände [styrkta av] Guds välsignelse och Hans nåd; det onda hade inte rört vid dem. Deras mål var att vinna Guds välbehag och Guds nåd är en outsinlig källa. (Quranen, 3:173-174)

Efter karavanens ankomst på söndagen stannade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tre dagar vid Hamrâ al-Asad – måndag, tisdag och onsdag 9-11 shawwal år 3 A.H. och återvände sedan till Medina. Innan återresan tog han Abu 'Azza al-Jumahi som krigsfånge. Denne man hade för övrigt också tillfångatagits vid Badr, men på grund av hans fattigdom och stora familj att försörja hade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - varit storsint nog att frige honom på villkor att han inte skulle inlåta sig i stridigheter mot muslimerna mer. Abu 'Azza höll inte sitt löfte utan deltog vid Uhud på avgudadyrkarnas sida. Han bad åter Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - om benådning men den senare sa honom att en troende inte lät sig fångas två gånger i samma snara. Han utdömde sedan på goda grunder dödsstraff vilket verkställdes av az-Zubair eller, i en annan version, av 'Asim bin Thabit.

En spion från Mecka vid namn Mu'awiyah bin al-Mughîrah bin Abi al-'As dömdes också till döden. Denne spion var 'Abdul Malik bin Marwans morfar. Då avgudadyrkarna gav sig av efter Uhud kom Mu'awiyah till sin kusin på fädernet 'Uthman bin 'Affan – må Gud vara nöjd med honom. 'Uthman gav honom skydd – efter att ha fått Profetens tillåtelse – på villkor att han skulle dödas om han blev ertappad där efter tre dagar. Han efterkom inte detta utan då den muslimska armén lämnade Medina stannade han mer än tre dagar under vilka han spionerade för Quraish. Då armén återvände flydde Mu'awiyah från Medina. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - beordrade å sin sida Zaid bin Harithah och 'Ammar bin Yasir att ge sig ut efter honom och döda honom. Så han dödades.[325]

Expeditionen till Hamrâ' al-Asad är tveklöst inte en enskild expedition utan snarare en del av, eller riktigare, en fortsättning på Uhud.

Så var slaget vid Uhud med alla dess stadier och detaljer. Det har länge diskuterats av lärde och forskare. Var det ett nederlag eller inte? Utan tvivel låg det militära övertaget i slagets andra fas hos polyteisterna som med framgång styrde fientligheternas drivande mekanismer och åsamkade muslimerna svåra förluster i människoliv. Det kan inte förnekas att en del av de troende uppenbarligen besegrades, men detta kunde aldrig betraktas som en meckansk triumf.

Den meckanska armén lyckades aldrig ockupera muslimernas högkvarter. Lejonparten av den medinensiska armén tog kaoset och förvirringen till trots aldrig till flykten, utan visade tvärtom prov på ett ojämförligt och hjältemodigt motstånd och lyckades samla ihop sig runt sitt högkvarter och slåss oförväget och dristigt. De lät dessutom inte meckanerna förfölja dem och varken fångar eller krigsbyte togs av dem. Islams fiender var också alltför modlösa för att genomföra krigets tredje fas och prägla slagfältet med sitt övertag, utan lämnade detsamma i stor hast redan före muslimerna. Själva Medina, muslimernas huvudstad, låg sårbart exponerat blott ett stenkast från fiendens linjer, men polyteisterna var inte djärva nog att storma den för plundring eller för att tillfångata de muslimska kvinnorna där.

Dessa talande uppgifter stöder i själva verket vårt argument om att händelserna vid Uhud bara utgjorde ett särskilt tillfälle då meckanerna endast lyckades

325 Ibn Hisham, 2/60-129; Zâd al-Ma'ad, 2/91-108; Fath al-Bari, 7/345-377; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 242-275.

tillfoga muslimerna svåra förluster men misslyckades med att uppnå sitt slutliga mål att i sin inringningsoperation utplåna den muslimska armén. Det är när allt kommer omkring inte ovanligt för erövrare att lida sådana förluster, utan att de för den skull under några omständigheter kan betraktas som en seger för den fientliga parten.

Skeendet vid Hamrâ' al-Asad är i detta avseende tankeväckande. Det är sannerligen en märklig syn då en framgångsrik armé retirerar av rädsla för förödmjukelse och nederlag, och den modfällda och lamslagna gruppen av muslimer förföljer den.

Ett slutligt omdöme om slaget vid Uhud ger vid handen att det endast var en fas av militära handlingar i en hel krigsprocess mellan två fientliga parter som båda erhöll sin beskärda del av framgång och misslyckande, och som avstod från ytterligare inblandning utan en feg flykt eller en uppgiven kapitulation. I denna mening kan slaget med rätta betraktas som ett sammansatt krig.

I detta sammanhang säger Allâh:

وَلَا تَهِنُوا۟ فِى ٱبْتِغَآءِ ٱلْقَوْمِ ۖ إِن تَكُونُوا۟ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ ۖ وَتَرْجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

Låt inte er iver mattas när ni förföljer fienden. Om ni utstår smärta, utstår de precis som ni. Men ni hoppas få av Gud det som de inte hoppas på. Gud är allvetande, vis. (Quranen, 4:104)

Versen identifierar uttryckligen bådas attityder till förluster och umbäranden som identiska. Båda parter inställde krigsoperationerna och drog sig tillbaka varken segerrika eller besegrade.

Den Heliga Quranens iakttagelser om slaget vid Uhud

Vissa quraniska verser uppenbarades för att sprida ljus över slagets mest avgörande faser, i tämligen klara ordalag anföra skälet till den svåra förlusten, samt identifiera de sårbara områden som ännu levde kvar i själarna hos några av de troende, vad gäller deras skyldighet att kämpa sig fram till en bestämd attityd med avseende på de högtstående mål för vilka det muslimska samfundet hade skapats och förväntades ernå.

Den Heliga Quranen talade också om trons hycklares attityd och klargjorde den fientlighet och det hat som de hyste mot Allâh och Hans Sändebud. Allâhs Ord lyckades dessutom undanröja alla spår av otydligheter och insinuationer resta av hycklarna och deras anhängare, samt judarna – konspirationens och intrigmakandets upphovsmän – och som ännu var levande i en del svagsinta muslimers hjärtan.

De lovvärda bedömningar och länge sökta mål som kan hänföras till slaget vid Uhud är ett annat ämne som Den Heliga Quranen ägnar mycket utrymme åt. Sextio verser relevanta för slaget uppenbarades för att ge en fullständig redogörelse för dess första fas:

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

Minns [Muhammad] att du en tidig morgon lämnade ditt hem för att gruppera de troende till strid (Quranen, 3:121)

Och slutar i en fullständig kommentar till dess resultat och lärdomar:

مَّا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ
مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ
اللَّهَ يَجْتَبِي مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا
فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

Det är otänkbart att Gud skulle låta de troende [leva] i de former som ni [förnekare] lever, längre än till dess Han skilt mellan de onda och de goda. Men Gud låter er inte få insikt i det som är dolt för människor; [för detta] utser Gud den Han vill bland Sina sändebud. Tro därför på Gud och Hans sändebud; om ni tror [på Gud] och fruktar Honom, väntar er en rik belöning. (Quranen, 3:179)

Erfarenheter och lärdomar

Ibn al-Qaiyim ابن القيم har gjort en noggrann referens till slaget vid Uhud och givit en uttömmande förklaring av de gudomliga välsignelser och lärdomar som det resulterat i. Vissa muslimske lärde har med stöd hos Ibn Hajar ابن حجر sagt att motgången vid Uhud berodde på att bågskyttarna

negligerade Profetens uttryckliga order och lämnade den plats som de beordrats att försvara till slutet. Muslimernas framgång var med andra ord avhängig lydnad mot Profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser. Så länge de utför hans befallningar hjälper Allâh dem att möta alla slags odds. Åsidosätter de däremot hans order i jakten på världsliga vinster är de destinerade till bedrövelse. En annan aktuell fråga av stor betydelse säger att det är normalt att profeter prövas med olika motigheter, men att den slutliga effekten inte desto mindre är i deras favör. Skulle muslimerna å ena sidan, ständigt vara segerrika skulle många hycklare rätta in sig i islams led, vilket skulle få till följd att den tydliga demarkationslinjen mellan sanna troende och hycklare skulle bli otydlig. Skulle muslimerna å andra sidan ständigt besegras skulle profetskapets slutliga mål aldrig effektueras. Sålunda är det klokt att kombinera framgång och misslyckande så att en sållning mellan sanna muslimer och hycklare kan verkställas.

I efterspelet till slaget vid Uhud avslöjade hycklarna i ord och handling sina verkliga avsikter vilket följdriktigt gjorde muslimerna medvetna om existensen av dessa illasinnade element som i hemlighet verkade i deras eget hemland. I sinom tid skulle givetvis lämpliga åtgärder vidtas.

En tredje punkt i detta sammanhang handlar om ett avsiktligt uppskjutande av seger i vissa områden i syfte att kontrollera själens stolthet och undervisa de troende i hur ett fullödigt tålamod iakttas i tider av motgång. Tester och prövningar tillhandahålls av Allâh för att de sanna troende välförtjänt kan inta sin boning i det välsignade Efterkommande livet. Martyrskapet som är den högsta rang Allâhs sanna vänner kan erhålla, tillhandahålls av Honom i funktion av ett pass, utfärdat av Herren, som ger tillträde till Paradiset. I korthet är kamp för Allâhs sak ett gyllene tillfälle för den sanne troende att få sina synder utsuddade och ett gudomligt planerat tillfälle för de icketroende och Allâhs fiender att möta förstörelse och förgörelse som lön för sin icketro, sitt tyranni och sitt överskridande av gränser.[326]

[326] Zâd al-Ma'ad, 2/99-108.

Militära uppdrag och expeditioner mellan slaget vid Uhud och de Sammansvurnas angrepp

MOTGÅNGARNA VID UHUD hade en ogynnsam inverkan på muslimernas trovärdighet och militära rykte. I människors ögon hade deras värdighet och makt försvagats. Svårigheter och faror dök upp överallt i och utanför Medina. Judar, hycklare och beduiner deklarerade offentligt sin fientliga inställning till muslimerna och var och en av dem var ivriga att fördärva och i sista rummet utplåna hela deras existens.

Nära två månader hade gått efter slaget då Banu Asad förberedde en attack på Medina. 'Udal عضل och Qarahs قارة stammar konspirerade mot muslimerna i safar månad år 4 A.H. och dödade tio av Profetens Följeslagare. På samma sätt smidde också Banu 'Amir ränker mot dem och sjuttio Följeslagare dödades i slaget vid Ma'unas källa بئر معونة. Under denna period annonserade Banu an-Nadîr بنو النضير ideligen sin fientlighet och var inblandade i en sammansvärjning för att mörda Profeten Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - i rabi' al-awwal månad ربيع الأول år 4 A.H. Banu Ghatfan بنو غضفان var i jumada al-ula månad جمادى الأولى samma år i färd med att angripa Medina.

Vi ser således att muslimerna efter förlusten av sin militära trovärdighet i slaget vid Uhud blev ett lockande mål för ett antal presumtiva faror. Med stor klokskap lyckades Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser -

hålla alla dessa hotande strömningar stången, och också återupprätta muslimernas förlorade värdighet och ännu en gång vinna nytt renommé och högt anseende. Hans första initiativ i den processen var operationen vid Hamra' al-Asad, genom vilken han återvann muslimernas militära rykte. Han lyckades återupprätta sina Följeslagares anseende och respektinjagande ställning på ett sätt som förvånade eller till och med förbluffade såväl judarna som hycklarna, för att sedan kröna sin framgång genom att sända ut militära delegationer och expeditioner.

Abi Salamahs expedition

Det första folk som i efterdyningarna till Uhud tog till vapen mot muslimerna var Banu Asad bin Khuzaimah. Medinas "underrättelsetjänst" rapporterade att Khuwailids söner Talhah och Salamah hade uppbådat några frivilliga för att slåss mot Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sände genast ut en etthundrafemtio man stark styrka av Hjälpare och Emigranter under ledning av Abu Salamah. Den muslimske ledaren tog Bani Asad bin Khuzaimah med överraskning i deras eget hemland, neutraliserade deras ansats, skingrade dem och tog deras boskap. Vid återkomsten hade en skada som Abu Salamah hade ådragit sig vid Uhud blivit inflammerad vilket orsakade hans död en kort tid därefter. Expeditionen skedde den förste muharram år 4 A.H.[327]

Ett uppdrag under 'Abdullah bin Unais ledning

Den femte dagen i samma månad, muharram, år 4 A.H, rapporterades att Khalid bin Sufyan al-Hudhali var i färd med att samla en mobb för att plundra de muslimska positionerna. På Profetens order gav sig 'Abdullah bin Unais ut för att förgöra fienden.

Den muslimske militäre ledaren blev borta arton dagar under vilka han framgångsrikt fullgjorde sitt uppdrag, dödade rebellernas ledare och förde hans huvud tillbaka till Medina på lördagen, sju dagar före muharram månads utgång. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav honom som belöning en stav med orden: "Denna kommer att fungera som ett igenkänningstecken för dig och mig på Uppståndelsens dag." På sin dödsbädd bad 'Abdullah att staven skulle vare med honom i svepningen.[328]

---

327 Zâd al-Ma'ad, 2/108.

328 Zâd al-Ma'ad, 2/109; Ibn Hisham, 2/619, 620.

Händelsen vid ar-Raji‘ الرجيع

I safar månad det fjärde året efter Hijra kom en delegation från stammarna ‘Udal och Qarah och bad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sända en grupp Följeslagare för att instruera dem i religion, och påstod att det fanns ett antal muslimer bland dem. Han skickade sex av sina Följeslagare, eller i en annan version tio, under ledning av Murthid bin Abi Murthid al-Ghanawi eller, enligt al-Bukhari, ‘Asim bin Thabit, ‘Asim bin ‘Umar bin al-Khattabs farfar. Då de nådde fram till en plats kallad ar-Raji‘ mellan Rabigh och Jeddah, omringade ett hundratal bågskyttar från Banu Lihyan dem och gick till attack. Den muslimska delegationen tog skydd på en höjd och beduinerna gav dem ett löfte om att inte bli dödade. ‘Asim vägrade komma ner och bekämpade dem istället tills han och sex av hans följeslagare dödades. Tre män, Khubaib, Zaid bin ad-Dathna och en till fanns kvar. Beduinerna gav dem ännu en gång löfte om säkerhet och de accepterade. Då de kom ner band beduinerna dem svekfullt. Den tredje mannen tillrättavisade dem för deras oärlighet och gjorde motstånd så de dödade honom. De andra två som hade dödat några bemärkta personer ur Quraish vid Badr togs till Mecka och såldes. Den förste var Khubaib خبيب som hölls fången under en tid och sedan beslutades det enhälligt att han skulle korsfästas. Han bad om en respit för att förrätta två rak‘a ركعة i bön. Efter den avslutande hälsningen vände han sig till sina bödlar och sa: "Hade jag inte varit rädd för att ni skulle tro att jag är rädd för döden skulle jag ha förrättat en lång bön." Det var här som Khubaib instiftade traditionen att förrätta två rak‘a före sin avrättning. Han sa sedan:

اللهم أحصهم عددا ، واقتلهم بددا ، ولا تبق منهم أحدا

Herre! Räkna dem en efter en, utplåna dem till siste man.

Han läste sedan några verser poesi som vältaligt berättar om de ogärningar som han genomlidit och vittnar om hans tro på Allâh i denna lidandets stund:

لقد أجمع الأحزاب وألبوا　　قبائلهم واستجمعوا كل مجمع

De sammansvurna har dragit samman sina stammar kring mig, och uppbringat alla dem som kunde komma.

وقد قربوا أبناءهم ونساءهم وقربت من جذع طويل ممنع

De har samlat sina kvinnor och barn, jag är hårt fjättrad vid ett ståtligt träd.

إلى الله أشكو غربتي بعد كربتي وما جمع الأحزاب لي عند مضجعي

Endast inför Allâh beklagar jag mig över min hjälplöshet och mina lidanden, och över den död som de sammansvurna har förberett för mig.

فذا العرش صبرني على ما يراد بي فقد بضعوا لحمي وقد بؤس مطعمي

Tronens Herre! Ge mig uthållighet mot deras anslag, de har skurit i mitt kött bit för bit, och jag har förvägrats föda.

وقد خيروني الكفر والموت دونه فقد ذرفت عيناي من غير مدمع

De lät mig välja icketro men döden är att föredra, tårar tränger fram i mina ögon, men inte av fruktan.

ولست أبالي حين أقتل مسلماً على أي شق كان في الله مضجعي

Vid Allâh! Jag fruktar inte, om jag dör som muslim, på vilken sida jag hamnar för Allâhs skull.

وذلك في ذات الإله وإن يشأ يبارك على أوصال شلو ممزع

Jag kommer inte visa undergivenhet inför fienden, om Herren så önskar, kommer Han välsigna mina sönderslitna lemmar och brutna leder.

Abu Sufyan vände sig sedan till honom och sa: ”Vid Allâh uppmanar jag dig, önskar du inte att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var här i ditt ställe så att vi kunde hugga av honom huvudet, och att du var med din familj?” Khubaib svarade: ”Vid Allâh, jag önskar inte att Muhammad var i mitt ställe eller att ett hårstrå kröktes på hans huvud, och att jag satt tillsammans med min familj.” Quraish gav ‘Uqbah bin al-Harith vars far

hade dödats av Khubaib själv order om att korsfästa honom. De utsåg också någon som skulle vakta hans lik. 'Amr bin Omaiyah ad-Damari spelade dem ett listigt spratt och bar under natten oförmärkt bort liket för att begrava det någon annanstans. Senare rapporterades att han strax före korsfästelsen sågs äta en klase druvor trots att det i Mecka vid den tiden inte fanns en enda dadel tillgänglig. [Detta var i själva verket uppehälle för honom skänkt av Allâh].

Safwan bin Omaiyah letade upp den andre mannen, Zaid bin ad-Dathna, och dödade honom som hämnd för mordet på sin far.

Quraish som förlorat en av sina bemärkta för 'Asims hand sände någon för att hämta en del av hans kropp, men till deras besvikelse var hans lik inte tillgängligt på grund av att en svärm bålgetingar skyddade honom från alla illvilliga hanteringar. 'Asim hade redan givit sin Herre löfte om att förbli immun mot alla polyteistiska försök att mixtra med hans kropp, och också att hålla sig borta från kontakt med Allâhs fiender. Då 'Umar bin al-Khattab hörde denna nyhet utbrast han, "Allâh skyddar sannerligen sin troende tjänare efter döden precis som Han gör under dennes livstid."[329]

Tragedin vid Ma'unas källa بئر معونة

Tragedin vid Ma'unas källa var än mer ohygglig än den vid ar-Raji' och hände sig i samma månad.

Abu Bara' - 'Amr bin Malik - med smeknamnet "Spjutbäraren" ملاعب الأسنّة kom till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - i Medina. Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - kallade honom till islam men han varken accepterade eller avslog. Han sa: "Sändebud från Allâh, om du sänder iväg några av dina Följeslagare till Najds folk för att kalla dem till islam förväntar jag mig att de accepterar." "Jag fruktar att Najds folk kommer att döda dem," sa Sändebudet. Han svarade dock: "Jag kommer att skydda dem." Ibn Ishaq bekräftar att fyrtio män sändes till dem - as-Sahih säger att de var sjuttio - och al-Mundhir bin 'Amr från Bani Sa'ida med smeknamnet "Befriad för att dö" المعتق ليموت ledde gruppen som var den bästa och mest kunniga i Quranen och rättsvetenskapen.

---

329 Ibn Hisham, 2/169-179; Zâd al-Ma'ad, 2/109; Şahih al-Bukhari, 2/568, 569, 585.

På vägen till Najd samlade de ved för att köpa mat till "ahl as-Suffah" أهل الصفة som välgörenhet på dagen, och studerade och begrundade Quranens innebörder på natten. Så höll de på tills de anlände till Ma'unas källa som låg mellan Bani 'Amir, Harra och Bani Salîm. De gjorde halt där och skickade Profetens Budskap med Haram bin Milham, Umm Sulaims bror, till Allâhs fiende 'Amir bin at-Tufail. 'Amir fäste inget avseende vid Budskapet utan beordrade en man att sticka ett spjut i Harams rygg. Då spjutet genomborrade Harams kropp såg han blodet och sa: "Allâhu Akbar الله أكبر, vid al-Ka'bahs Herre, jag har segrat!"

Allâhs fiende kallade sedan omedelbart ut Bani 'Amir för att bekämpa resten. Bani 'Amir beskyddades av Abu Bara' och vägrade därför. Han vände sig då till Bani Salîm för hjälp. 'Usaiyahs, Ri'als och Dhakwans folk tillhörde Bani Salîm och besvarade hans kallelse. Profetens Följeslagare som var omringade av avgudadyrkare fortsatte slåss tills de alla hade blivit dödade. Den ende överlevande var Ka'b bin Zaid bin an-Najjar som sårad bars bort från de döda. Det var i slaget vid Löpgraven الخندق (al-Khandaq) som han dödades.

'Amr bin Omaiyah ad-Damari och al-Mundhir bin 'Uqbah bin 'Amir som på behörigt avstånd ansvarade för muslimernas djur såg fåglar cirkla i luften ovanför slagfältet. Al-Mundhir skyndade för att delta i striden och dödades, medan 'Amr bin Omaiyah tillfångatogs. 'Amir frigav honom då han fick veta att han tillhörde Mudars stam, dock efter att han hade klippt hans hår. Han gjorde så för att infria ett löfte till sin mor om att frige en slav.

Vid sin återkomst framförde 'Amr bin Omaiyah till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - nyheten om den smärtsamma olycka som slutade i att sjuttio av de mest framstående troende mördades, och påminde om tragedin vid Uhud. Skillnaden var bara att de i Uhud dödades i ett regelrätt krig medan de i Ma'una dödades till följd av ett vanhedrande svek. På sin väg tillbaka till Qarqara القرقرة rastade 'Amr bin Omaiyah i skuggan av ett träd vid vilket två män från Bani Kilab gjorde honom sällskap. 'Amr dödade dem då de sov och trodde sig därmed hämnas några av sina dödade följeslagare. Han fick senare veta att de av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fått löfte om beskydd och berättade då för denne vad han gjort. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa till 'Amr: "Du har dödat två personer och deras blodspengar blir en skuld jag måste betala." Han ingav sig sedan på att samla in blodspengarna från

muslimerna och deras allierade judarna,[330] ett förfarande som senare skulle utlösa angreppet på Bani an-Nadîr.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - rördes så djupt av denna tragedi och den vid ar-Raji' att han åkallade Allâhs Vrede mot de människor och stammar som dödade hans Följeslagare. Anas rapporterade att han under trettio dagar anropade Allâh mot dem som dödade hans Följeslagare vid Ma'unas källa. Vid varje morgonbön bad han om Allâhs Vrede mot Ri'l, Dhakwan, Lihyan och 'Usaiyah. Han sa: "'Usaiyah lydde inte Allâh och Hans Sändebud." Allâh skickade därför en quranisk vers till sitt Sändebud som reciterades tills den senare upphävdes: "Informera ditt folk om att vi har mött vår Herre och att Han är nöjd med oss och att vi är nöjda med Honom." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - upphörde då med sin åkallan.[331]

Angreppet på Bani an-Nadîr غزوة بني النضير

Vi har redan nämnt judarnas vanhedrande uppträdande och hur de trots alla avtal och löften alltid törstade efter att spilla muslimernas blod och underminera islams sak. Efter Banu Qainuqa-incidenten بنو قينقاع och mordet på Ka'b bin al-Ashraf pendlade deras hållning mellan uppgivenhet och slakhet, och uppror parat med svekfulla lönnliga kontakter med Quraish och hycklarna i syfte att etablera en allians mot muslimerna efter slaget vid Uhud.[332] På grund av krigisk oerfarenhet hemföll de åt konspirationsmakeri och ränksmideri. Först och främst deklarerade de öppet sitt hat och sin fientlighet och använde all slags list som skulle kunna skada muslimerna, men var samtidigt mycket noga med att inte inleda någon slags fientligheter som skulle kunna dra in dem i öppet krig.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - å sin sida hade högsta tålamod med dem, men särskilt efter händelserna vid ar-Raji' och Ma'unas källa gick de för långt i sitt provokativa beteende och gjorde rentav en attack mot hans liv.

---

330 Ibn Hisham, 2/183-188; Zâd al-Ma'ad, 2/109-110; Şahih al-Bukhari, 2/584-586.

331 Şahih al-Bukhari, 2/586-588.

332 'Aunul Ma'bûd, 3/116-117.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav sig som sagt en gång tillsammans med sina Följeslagare ut för att träffa Banu an-Nadîr och be om deras hjälp för att samla in de blodspengar han var tvungen att betala till Bani Kalb för de två män som 'Amr bin Omaiyah ad-Damari hade dödat av misstag. Allt detta var i enlighet med klausulerna i det avtal som de båda parterna redan tecknat. Då de hört hans historia sa de att de skulle delta i betalningen av blodspengarna och bad honom och hans Följeslagare Abu Bakr, 'Umar, 'Ali och andra att sitta ner vid en mur till deras hus och vänta. Judarna höll ett kort internt möte och beslöt att döda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Den mest illasinnade bland dem, 'Amr bin Jahsh, anmälde sig som frivillig för att klättra upp på muren och släppa en stor kvarnsten i huvudet på honom. En av dem, Salam bin Mashkam, varnade för genomförandet av ett sådant brott och förutsade att Allâh skulle avslöja sammansvärjningen för Sändebudet, och tillade att en sådan handling utgjorde en uppenbar överträdelse av den pakt som slutits med muslimerna.

Djibrîl (Gabriel) kom faktiskt ner till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att avslöja deras onda avsikter, och han skyndade då tillsammans med sina Följeslagare tillbaka till Medina. På vägen berättade han för dem om den gudomliga uppenbarelsen.

Kort därpå gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Muhammad bin Maslamah i uppdrag att till Bani an-Nadîr framföra ett ultimatum med innebörden att om de inte lämnade Medina inom tio dagar skulle de få huvudena avhuggna. Hycklarnas ledare 'Abdullah bin Ubai uppmanade judarna att inte efterfölja Profetens ord utan stanna på sina boplatser, och han erbjöd dem att bistå med tvåtusen av sina anhängare och försäkrade dem om hjälp från Quraithahs stam och de förra allierade Banu Ghatfan. Om detta säger Allâh:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ
أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾

...Om ni blir bortdrivna lovar vi att lämna [staden] med er och vi kommer aldrig att följa någon [som vill gå hårt fram] mot er; och om ni blir angripna skall vi helt säkert stå på er sida... (Quranen, 59:11)

Judarna återfick sitt självförtroende och var fast beslutna att slåss. Deras ledare Huyai bin Akhtab förlitade sig hoppfullt på vad hycklarnas ledare sa och skickade sålunda följande bud till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser: ”Vi lämnar inte våra hem. Gör vadhelst du önskar göra.”

Situationen var tveklöst besvärlig för muslimerna. Att gå i krig med sina motståndare i detta kritiska läge skulle kunna få allvarliga och långtgående följder, inte minst med tanke på de ogynnsamma omständigheter de för närvarande levde under och den fientliga omgivning vars hat och makt växte runt dem, såsom förebuden i form av dödandet av muslimska utsände skvallrade om.

Judarna i Banu an-Nadîr var också en makt att räkna med och utsikterna att besegra dem militärt mycket osäkra; att ständigt vara inbegripen i krigsaktiviteter innebar stora risker. Å andra sidan förde de oupphörliga lönnmorden och sveken mot muslimerna såväl individuellt som kollektivt med sig en olidlig huvudvärk för Muhammads efterföljare. Efter att ha tagit i beaktande situationen ur detta perspektiv och i ljuset av det lömska försöket att mörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fattade muslimerna det avgörande beslutet att gripa till vapen vilken form följderna än skulle anta.

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - mottog Huyai bin Akhtabs svar sa han: ”Allâhu Akbar, Allâhu Akbar,” och hans Följeslagare upprepade orden efter honom. Han gav sig därpå ut för att bekämpa dem och utsåg Ibn Umm Maktum att sköta Medinas angelägenheter under hans frånvaro. Fanan anförtroddes ‘Ali bin Abi Talib. Han belägrade deras fäste under sex nätter - i en annan version femton.

Banu an-Nadîr drog sig tillbaka till sina slott, befäste dem och började skjuta pilar och slunga stenar mot muslimerna med den strategiska fördel som deras lummiga palmträdsfält erbjöd. Muslimerna fick därför order om att fälla och bränna dessa träd. Om detta säger Allâh, den Allsmäktige, i Quranen:

مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ
وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

När ni [troende] högg ned deras palmer eller lät dem stå, [skedde allt] enligt Guds vilja… (Quranen, 59:5)

Quraithahs stam förhöll sig neutral och varken hycklaren 'Abdullah bin Ubai eller Ghatfan höll sina löften om hjälp. Om detta säger Allâh:

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

Se hur Djävulen [beter sig]: först säger han till människan: "Förneka sanningen!" och när hon förnekar sanningen, säger han: "Jag är inte ansvarig för dig; jag fruktar Gud, världarnas Herre!" (Quranen, 59:16)

Belägringen varade inte länge ty Allâh, den Allsmäktige, ingöt skräck i judarnas hjärtan, och de erbjöd sig villigt att efterkomma Profetens order och lämna Medina. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - accepterade deras begäran och tillät dem att bära med sig så mycket bagage, vapen undantagna, som deras kameler klarade. De hade givetvis inget annat val än att lyda så de tog med sig allt de kunde bära inklusive bultar och bjälkar till taken. Deras karavan uppgick till 600 kameler, inräknade deras ledares Huyai bin Akhtab och Salam bin Abi al-Huqaiq, som begav sig mot Khaibar medan en annan grupp gick mot Syrien. Två av dem, Yamîn bin 'Amr och Abu Sa'd bin Wahab, antog islam så de behöll sin personliga egendom.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - beslagtog deras vapen, mark, hem och annan egendom. Bland det byte som han tog fanns 50 rustningar, 50 hjälmar och 340 svärd.

Bytet tillhörde exklusivt Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - eftersom inga krigshandlingar hade föregått dess tagande. Han fördelade det efter eget omdöme bland de tidiga Emigranterna och två fattiga Hjälpare, Abu Dujana och Suhail bin Hanîf. En del av det användes för att ge hans egen familj uppehälle året om medan återstoden spenderades för att utrusta den muslimska armén inför framtida krig på Allâhs väg.

Angreppet på Bani an-Nadîr skedde under Rabi' al-Awwal ربيع الأول år 4 A.H, dvs. augusti år 625 e.Kr. Nästan alla verser i Sûrah al-Hashr سورة الحشر (sura 59 - Mönstringen) beskriver judarnas förvisning och avslöjar hycklarnas skamliga uppträdande, och lägger i dagen de regler som är relevanta för krigsbyte. I suran prisar Allâh, den Allsmäktige, Emigranterna och Hjälparna och den visar också det legitima i att av militära skäl bränna fiendens mark och träd.

Sådana handlingar kan inte betraktas som ett sedefördärvande fenomen så länge det verkligen görs på Allâhs väg.

I suran uppmanar Allâh de troende att vara gudfruktiga och förbereda sig för den kommande världen, och Han avslutar den med att ära Sig Själv och manifestera Sina Heliga Namn och Attribut.

Eftersom suran lägger fokus på Bani an-Nadîr och förvisningen av dem brukade Ibn 'Abbas kalla den "an-Nadîr-suran".[333]

Invasionen av Najd غزوة نجد

Den fredliga triumf som muslimerna åstadkom vid angreppet på Bani an-Nadîr gjorde att deras överhöghet över Medina fast etablerades, samt att hycklarna drog sig tillbaka i tystnad och offentligt upphörde med sitt förfarna ränksmideri. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick sålunda rikligt med tid att rikta in all sin energi och alla sina mänskliga resurser mot att kuva ökenbeduinerna och kväsa deras skadliga provokationer och illasinnade vana att döda hans emissionärer och till och med umgås med planer på en invasion av självaste Medina.[334] Muslimska rekognoseringsenheter rapporterade en mobilisering runt Medina av beduintrupper från Bani Muharib och Tha'labah från Ghatfan. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav sig skyndsamt tillsammans med muslimerna ut för att bestraffa dessa nya laglösa, ingjuta fruktan i deras hjärtan och hindra dem från att begå fler illvilliga gärningar. Dessa avskräckningsoperationer genomfördes upprepade gånger och medförde påtagliga resultat. De rebelliska och hårdhjärtade ökenbeduinerna skrämdes iväg upp i bergen och Medina förblev helt opåverkat av deras attacker.

I detta sammanhang kan det vara intressant att fästa lite extra vikt vid en betydande sådan operation - Dhat ar-Riqa' ذات الرقاع (trasor)-expeditionen - vilken enligt vissa lärde ägde rum i Najd (ett omfattande högslättsområde på den arabiska halvön) i Rabi' ath-Thani eller Jumada al-Ula månad år 4 A.H. De styrker sitt påstående med att expeditionen för att kuva de upproriska beduinerna var strategiskt nödvändig att genomföra för att möta kraven på den överenskomna drabbningen med polyteisterna, dvs. det mindre slaget vid Badr år 4 A.H. Den mest tillförlitliga uppfattningen säger emellertid att

[333] Ibn Hisham, 2/190-192; Zâd al-Ma'ad, 2/71, 110; Şahih al-Bukhari, 2/574-575.
[334] Fiqh as-Sîrah, s. 214.

Dhat ar-Riqa'-expeditionen ägde rum efter Khaibars fall. Detta stöds av det faktum att Abu Hurairah och Abu Musa al-Ash'ari أبو موسى الأشعري - må Gud vara nöjd med dem - bevittnade slaget. Abu Hurairah antog islam bara några dagar före Khaibar, och Abu Musa al-Ash'ari återvände från Abessinien الحبشة och slog följe med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - vid Khaibar. Föreskrifterna rörande den fruktans bön som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förrättade vid Dhat ar-Riqa'-expeditionen uppenbarades vid 'Asfan-expeditionen vilken utan ett uns osäkerhet ägde rum efter slaget vid al-Khandaq (vallgraven) sent år 5 A.H.

Den andra Badr-expeditionen

Då muslimerna hade gjort slut på ökenarabstammarnas makt och skyddat sig mot deras illvillighet inledde de förberedelser för att möta huvudfienden. Ett år hade förflutit sedan de slogs mot dem vid Uhud, och det var nu hög tid att åter starta kriget för att avgöra vilken av de två parterna som var värdiga överlevnad.[335]

I sällskap med ettusenfemhundra krigare och tio ryttare och med 'Ali bin Abi Talib som fanbärare gav sig Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - i Sha'ban månad år 4 A.H. (januari år 626 e.Kr.) iväg mot Badr. 'Abdullah bin Rawahah gavs befälet över Medina under Profetens bortavaro. Då muslimerna nådde fram till Badr stannade de för att invänta avgudadyrkarnas ankomst.

Abu Sufyans styrkor uppgick till tvåtusen fotsoldater och femtio ryttare. De nådde Mar az-Zahan مر الظهران en bit från Mecka och slog läger vid ett vattenhål kallat Mijannah. Fylld av tvekan och modfälldhet och ytterligt orolig för den annalkande stridens följder, vände sig Abu Sufyan till sitt folk och började föra fram klena på räddhågsenhet baserade förevändningar i syfte att förmå sitt folk att avstå från att gå ut i krig. Han sa: "O, Quraishs stam! Ingenting utom ett fruktbart år kan förbättra den situation ni befinner er i - ett år under vilket era djur livnär sig på växter och buskar och ger er mjölk att dricka. Och jag ser att detta blir ett regnlöst år, och vänder därför tillbaka nu och jag uppmanar er att vända tillbaka med mig."

Det förefaller som om hans styrkor också var uppfyllda av samma farhågor och onda aningar, ty de lydde honom beredvilligt och utan minsta tvekan.

335 Fiqh as-Sîrah, s. 315.

Muslimerna som redan befann sig vid Badr väntade åtta dagar på sin fiende. De utnyttjade vistelsen genom att sälja varor och förtjäna det dubbla utgångspriset på dem. Då avgudadyrkarna vägrade slåss vägde maktbalansen över till muslimernas fördel, och de återupprättade sålunda sitt militära rykte, sin värdighet och lyckades dra fördel av sin respektinjagande närvaro över hela Arabien. De behärskade och kontrollerade kort sagt situationen fullständigt.

Denna expedition fick många namn, bl.a. "Badr, det avtalade mötet", "Det andra Badr", "Det senare Badr", och "Det mindre Badr".[336]

Invasionen av Doumat al-Jandal غزوة دومة الجندل

Sändebudets återkomst från Badr förde med sig att lugn och säkerhet rådde i hela regionen; och det islamiska högkvarteret, Medina, åtnjöt full säkerhet. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg det då som lämpligt och passande att ge sig ut till de mest avlägsna av Arabiens områden för att kuva alla fientliga element och tvinga fram ett oantastat erkännande från fiender såväl som vänner.

Efter sex månader utan militära aktiviteter kom rapporter till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om att några stammar i Doumat al-Jandals omgivningar vid gränsen mot Syrien var inblandade i stråtröveri och plundring, och också var i färd med att mobilisera trupper för att angripa själva Medina. Han utsåg genast Siba‘ bin 'Arfatah al-Ghifari att sköta Medinas angelägenheter under sin frånvaro, och gav sig i slutet av Rabi‘ al-Awwal år 5 A.H. iväg i spetsen för ettusen muslimer och en man vid namn Madhkur från Bani ‘Udhrah som vägvisare.

För att om möjligt kunna ta fienden med överraskning marscherade de under färden mot Doumat al-Jandal på natten och gömde sig på dagen. Då de närmade sig färdmålet erfor de att stråtrövarna hade flyttat till en annan plats, så de beslagtog deras boskap och herdar. Doumat al-Jandals invånare hade även de flytt för sina liv i alla riktningar och utrymt sina boplatser. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - stannade i fem dagar under vilka han sände ut expeditionsstyrkor för att jaga fiendestyrkor men de fick inte tag i någon. Han återvände sedan till Medina och ingick på vägen ett fredsavtal med ‘Uyainah bin Hisn. Doumat al-Jandal ligger på omkring femton dagsmarscher från Medina och fem från Damaskus.

---

336 Ibn Hisham, 2/209-210; Zâd al-Ma‘ad, 2/112.

Med hjälp av detta avgörande och stadigvarande framskridande och kloka och noggranna planer lyckades Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sprida säkerhet, kontrollera situationen och låta lugn prägla hela regionen. Genom att reducera de ständiga interna och externa svårigheterna lyckades han också få händelseutvecklingen att löpa i muslimernas intresse. Hycklarna hade tystats, en judisk stam hade fördrivits medan de andra fortsatte att utåt eftersträva god grannsämja och visa trohet mot avtalen, ökenbeduinerna hade kuvats och slutligen hade ärkefienden Quraish inte längre någon önskan att angripa muslimerna. Denna säkerhetsstrategiska hållning gav optimala förhållanden för muslimerna att återuppta sin normala aktivitet att tala för islam och förmedla Herrens Budskap till alla världar.

Al-Ahzabs (de Sammansvurnas) angrepp

غزوة الأحزاب

ÅTER INNESLÖTS DEN ARABISKA HALVÖN av lugn och säkerhet och denna turbulenta region fick uppleva en tid av lugn efter ett helt år av krig. Judarna vars förräderi, intrigmakande och illojalitet fick dem att smaka på alla typer av förödmjukelse och vanära lät sig emellertid inte tillrättavisas. Efter att de blivit förvisade till Khaibar خيبر väntade de ängsligt på följderna av de skärmytslingar som pågick mellan muslimerna och avgudadyrkarna. Tvärtemot deras förhoppningar gick krigshändelserna muslimernas väg och därför inledde de en ny fas av konspiration och förberedde sig för att rikta en avgörande attack mot muslimerna. De var alltför fega för att agera direkt mot dem utan de utarbetade en fasansfull plan för att nå sina mål. Tjugo judiska ledare begav sig tillsammans med några bemärkta personer från Bani an-Nadîr till Mecka för att förhandla fram en ohelig allians med Quraish. De började egga folket där till att angripa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och lovade dem fullt bistånd och understöd. Quraishs folk, som vid Badr hade varit kraftlöst och visat sig alltför svagt för att utmana muslimerna, grep detta tillfälle att återupprätta sitt befläckade anseende och vanärade rykte. Samma delegation fortsatte till Ghatfan, manade dem att göra detsamma, på vilket de gav ett positivt gensvar. Den judiska delegationen gjorde sedan ett nytt försök, reste runt i delar av Arabien och lyckades uppvigla de sammansvurna icketroende mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, hans Budskap och de som trodde på Allâh. Quraish, Kinanah och andra allierade från Tihama i söder

samlade rekryterade fyratusen män under Abu Sufyans befäl. Från öst kom stammar från Banu Salîm, Ghatfan, Bani Murrah etc. De begav sig alla till Mecka och samlades i dess utkanter vid en redan överenskommen tidpunkt. Det rörde sig om en enorm armé på tiotusen krigare som i antal översteg alla muslimer i Medina; kvinnor, barn och äldre inräknade. Sanningen att säga - om de hade iscensatt en överraskningsattack mot Medina hade de kunnat förgöra alla muslimer där. Ledarskapet i staden var emellertid vakna och underrättelsepersonalen lyckades sondera fiendens områden och rapportera dess rörelser. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - kallade samman ett högsta rådgivande organ för att ingående diskutera och planera försvaret av Medina. Efter långa överläggningar mellan militära ledare och personer kända för sina kloka råd, kom man överens om att följa den redbare följeslagaren Salman al-Farisis سلمان الفارسي förslag om att gräva löpgravar som försvarslinjer. Med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i spetsen uppmuntrande, hjälpande och påminnande dem om belöningen i det efterkommande livet påbörjade muslimerna ivrigt och träget byggnationen av en löpgrav runt Medina. Allvarlig hungersnöd på gränsen till svält kunde inte verka hindrande eller avhålla dem från att nå sina högt eftersträvade mål. Salman sa: "Sändebud från Allâh! Då vi belägrades i Persien grävde vi löpgravar för att försvara oss. Det var sannerligen en utan motstycke klok plan." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav skyndsamt order om att sätta planen i verket. Varje lag om tio man fick sig tilldelat fyrtio meter att gräva ut. Sahl bin Sa'd sa: Vi var i sällskap med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Männen grävde och vi forslade bort jorden på våra ryggar.

En del övernaturliga profetiska tecken visade sig under grävandets gång. Då Jabir bin 'Abdullah såg Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svälta slaktade han ett får, kokade lite korngryn och bad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och några Följeslagare att acceptera hans inbjudan. Profeten- över honom vare Guds frid och välsignelser - samlade då ihop det tusental människor som var i färd med att gräva. De åt tills de var helt mätta och ändå fanns då fårets bog och den deg som gjorts kvar. En kvinna kom med en handfull dadlar som hon gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som tog dadlarna, lade dem på sin mantel och bjöd sina efterföljare att äta. Dadlarna ökade i antal tills de ramlade över mantelns kant. Ett annat talande övernaturligt exempel mynnade ur att ett besvärligt stenblock föreföll vara ett oöverkomligt hinder i löpgraven. Profeten - över

honom vare Guds frid och välsignelser - tog spaden och slog till, på vilket stenblocket strax blev till en lös sanddyn. I en annan version säger al-Bara': "På Vallgravens Dag الخندق stötte vi på en sten alltför besvärlig för våra spadar att rå på. Vi sökte därför upp Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att be om råd. Han tog spaden, slog till stenen medan han sa, "i Allâhs Namn, Allâh är Stor, nycklarna till ash-Shâm (Syrien) är mina, vid Allâh svär jag att jag i detta nu ser dessa röda palats;" vid det andra slaget sa han, "Allâh är Stor, Persien är mitt, vid Allâh svär jag att jag nu kan se städernas vita palats;" vid det tredje slaget som förvandlade stenen till småbitar sa han, "Allâh är Stor, jag har givits nycklarna till Jemen, vid Allâh svär jag att jag medan jag står här kan se San'as portar (Jemens huvudstad)." Samma version återberättades av Ishaq.[337] Medinas norra del var den mest sårbara medan alla andra sidor omgavs av berg och palmträdgårdar, och som den skicklige militära expert han var förstod Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att de Sammansvurna skulle komma den vägen och beordrade därför att löpgraven skulle vara på den sidan. Muslimerna fortsatte att gräva åtskilliga dagar - de arbetade under dagen och vilade under natten - tills löpgraven hade antagit sina rätta militära dimensioner innan avgudadyrkarnas enorma styrka som uppgick till så många som tiotusen krigare anlände och slog läger vid al-Asyal och Uhud i Medinas utkanter.

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

Och när de sant troende såg de sammansvurna [rycka fram], sade de: "Detta är vad Gud och Hans Sändebud har lovat oss" och "Gud och Hans Sändebud har sagt sanningen" - och därigenom stärktes ytterligare deras tro och deras underkastelse [under Guds vilja]. (Quranen, 33:22)

Med Allâhs Löfte om seger djupt inpräntat i sina sinnen kom tretusen muslimer med Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - i spetsen ut för att möta avgudadyrkarna. De förskansade sig i Sila'-bergen med löpgraven som en barriär mellan sig och de icketroende.

Då avgudadyrkarna var i färd med att angripa muslimerna och tränga in i Medina blev de överraskade av att se en bred löpgrav - en i Arabien dittills

[337] Ibn Hisham, 3/330, 331.

okänd krigslist - som ett besvärligt hinder att ta sig förbi. Som en följd bestämde de sig för att belägra Medina och började utforska löpgraven för att finna en sårbar punkt genom vilken de skulle kunna infiltrera Medina. För att hindra sina fiender från att närma sig eller utnyttja någon lucka i deras försvar sköt muslimerna pilar mot dem och ingav sig i skärmytslingar med dem. Quraishs veteraner var inte glada över en situation som kunde innebära en väntan förgäves på vad belägringen skulle leda till. De beslutade därför att en grupp krigare ledd av 'Amr bin 'Abd-e-Wudd, 'Ikrima bin Abi Jahl och Dirar bin al-Khattab skulle bana sig väg genom löpgraven. Detta lyckades de också de facto med och deras ryttare erövrade ett träskområde mellan löpgraven och Sila'-bergen. 'Amr utmanade muslimerna på en duell till vilken 'Ali bin Abi Talib utsågs. Efter en kort men intensiv kamp dödade 'Ali 'Amr och tvingade de andra att dra sig tillbaka i panik och förvirring. Några dagar senare gjorde polyteisterna likväl nya desperata försök som misslyckades tack vare muslimernas ståndaktighet och heroiska motstånd.

I samband med händelserna under Löpgravsslaget försummade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att förrätta några böner i rätt tid. Jabir - må Gud vara nöjd med honom - berättade:

På dagen för Löpgravsslaget kom 'Umar bin al-Khattab, förbannade Quraishs icketroende och sa: "Sändebud från Allâh! Jag har inte förrättat eftermiddagsbönen och solen har redan gått ner." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Vid Allâh! Jag har heller inte förrättat bönen än." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gick därefter till Buthan, tvagade sig, förrättade eftermiddagsbönen efter att solen gått ner och förrättade sedan skymningsbönen.[338]

Han var så upprörd över denna försummelse att han åkallade Allâhs Vrede över sina fiender och bönföll Honom att som påföljd för att de avlett hans uppmärksamhet från att förrätta eftermiddagsbönen fylla deras hem och gravar med eld. Det berättas från Ahmed och Shafa'i att händelseutvecklingen i samband med slaget uppehöll honom från middags-, eftermiddags-, skymnings- och kvällsbönen men att han förrättade dem sammanslagna. Berättelserna pekar på det faktum att situationen var för handen några dagar.[339]

338 Şahih al-Bukhari, 2/590.

339 Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s.287; Sharh Muslim, 1/227.

Det står klart att på grund av att löpgraven stod emellan de båda parterna "ägde inga direkta konfrontationer rum." De militära aktiviteterna var istället begränsade till pilskjutande och striderna krävde liven av ett litet antal krigare, sex muslimer och tio polyteister, varav en eller två dödades av svärd.

Under stridens gång träffades Sa'd bin Mu'adh av en pil som punkterade hans pulsåder. Då han kände slutet närma sig åkallade han Allâh och sa: "Allâh, Du vet att ingenting ligger mig varmare om hjärtat än att sträva på Din väg mot de människor (icketroende) som bekämpade Ditt Sändebud och förvisade honom från hans hemstad. Allâh, jag tror djupt och innerligt på att Du har påbjudit att vi ska bekämpa dem, så om det ännu pågår stridigheter med dem, låt mig bli vid liv för att slåss mer mot dem. Om det har lugnat sig ber jag Dig att låta dem blossa upp igen så att jag drar mitt sista andetag i samband med dem."[340] Han avslutade sin åkallan med att be Allâh om att inte låta honom dö förrän han fått fullständig hämnd på Banu Quraitha. Mitt i dessa svåra omständigheter var konspirationsmakeri och ränksmideri mot muslimerna flitigt förekommande. Banu an-Nadîrs värste brottsling Huyai begav sig till Banu Quraithas bosättningar för att försöka få deras ledare Ka'b bin Asad al-Qurazi, som hade ingått en pakt med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser, att komma till hans hjälp i tider av krig. Ka'b motstod till en början Huyais alla frestelser, men denne var dock klok nog att lyckas manipulera honom. Han talade om Quraish och deras bemärkta i al-Asyal så väl som om Ghatfan och deras ledare befästa vid Uhud som enade i en tanke och fast beslutna att förgöra Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans efterföljare. Han lovade dessutom att stanna i Ka'bs fäste och utsätta sig för eventuella faror om Quraish och Ghatfan skulle dra sig tillbaka. Den onde mannen gick på i dessa banor tills han lyckades vinna över Ka'b till sin sida och övertala honom att bryta sitt förbund med muslimerna.[341] Banu Quraitha inledde sedan krigshandlingar riktade mot muslimerna och i synnerhet de avskilda förläggningar som hyste muslimska barn och kvinnor. Med stöd hos Ibn Ishaq berättas att Safiyah - må Gud vara nöjd med henne, 'Abdul Muttalibs dotter, befann sig på en förläggning tillsammans med Hassan bin Thabit och en del kvinnor och barn. Safiyah sa: "En jude sågs stryka omkring runt vårt tillhåll som var sårbart för fiendeattacker eftersom inga män fanns för att försvara det. Jag meddelade

340 Şahih al-Bukhari, 3/591.
341 Ibn Hisham, 3/337.

Hassan att jag var misstänksam mot den mannens närvaro. Han kan ta oss med överraskning nu när Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och muslimerna är alltför upptagna för att komma till vår hjälp. Varför går du inte ut och slår ihjäl honom? Hassan svarade att han inte tänkte göra det, så jag tog en bjälke av trä, gick ner och slog ihjäl juden. Jag återvände och bad Hassan att plundra honom, men han vägrade åter.[342] Incidenten fick långtgående konsekvenser och avskräckte judarna från att utföra flera attacker eftersom de trodde att tillhållen var befästa och skyddade av muslimska krigare. Som ett bevis på deras stöd mot muslimerna fortsatte de likväl att förse avgudadyrkarna med förnödenheter.

Sjö, norr, flodvattnets sammanflöde, Quraishs armé, Uhudbergen, Banu Ghatfans och andras arméer, Qanâtdalen, Aqiqdalen, löpgrav, löpgrav, Harratul waqim, Sil'bergen, Harratul Wabarah, Medina, Banu Qainuqâ's hus som tidigare ockuperats av muslimer, Aqiqdalen, palmträdgårdar, palmträdgårdar, Qubâ, Banu Quraithas hus, palmträdgårdar, Dhul-Hulaifah, Asirbergen, Bani an-Nadîrs hus som ockuperades av muslimer för al-Ahzabs angrepp, Harrat.

Då Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick vetskap om dessa illavarslande nyheter skickade han fyra prominenta muslimska ledare, Sa'd bin Mu'adh, Sa'd bin 'Ubada, 'Abdullah bin Rawaha och Khawat bin Jubair för att undersöka saken men varnade för att sprida panik bland muslimerna och bad dem att offentligt tillkännage att ryktena var grundlösa om det skulle visa sig att de var det. Olyckligtvis fann de fyra männen att nyheterna var sanna och att judarna öppet annonserade att ingen allians med Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - längre existerade. Allâhs Sändebud informerades om saken och muslimerna insåg situationens allvar och den ohyggliga fara den innebar. Deras rygg var sårbar för Banu Quraithas attacker medan de i fronten stod inför en enorm armé som inte kunde ignoreras, och mitt emellan stod deras kvinnor och barn oskyddade. Om detta säger Allâh:

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾
هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾

342 Ibn Hisham, 3/337.

> *...Och era blickar flackade hit och dit och hjärtana stod stilla och [alla] tänkte ni stridiga tankar om Gud. Här fick de troende utstå en [hård] prövning, ja, det blev en djupt skakande upplevelse för dem.* (Quranen, 33:10-11)

När nu muslimerna var på defensiven instängda innanför löpgraven, smädade hycklarna dem för att ha hängett sig åt bedrägliga hopp om att besegra Persiens kejsare Kisra och romarnas kejsare Caesar. De började så defaitismens frön och gav sken av att dra sig tillbaka för att försvara sina hem trots att dessa inte på något sätt var utsatta för fara. Här säger Allâh:

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ
لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ
بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

> *Och [minns] att hycklarna och de som hade tvivlets sjuka i sina hjärtan sade: "Vad Gud och Hans Sändebud lovar är för oss bara sken och självbedrägeri!" Och att några av dem sade: "Invånare i Yathrib! Ni kan inte hålla stånd här [mot fienden]. Återvänd därför [till staden]!" Och några av dem bad Profeten [att låta dem återvända och] sade: "Våra hem är utan skydd." Men de var inte utan skydd - vad de ville var att komma bort [från striden].* (Quranen, 33:12-13)

Allâhs Sändebud svepte in sig i sin mantel och begrundade Banu Quraithas svekfullhet. En anda av hoppfullhet hade överhanden hos honom och han reste sig och sa:

اللّه أكبر ، أبشروا يا معشر المسلمين بفتح اللّه ونصره .

> Allâh är Större. Lyssna ni muslimer, till Allâhs goda nyheter om seger och stöd.

Han började sedan utforma konkreta planer i syfte att skydda kvinnorna och barnen och skickade några krigare tillbaka till Medina för att skydda dem mot överraskningsattacker från fienden. Ett andra steg var att agera för att försvaga de icketroende sammansvurnas led. Han hade då i åtanke att

baserad på en donation av en tredjedel av Medinas fruktskörd till Ghatfans ledare uppnå en slags förlikning med dem. Han sökte råd av sina ledande Följeslagare, dvs. Sa'd bin Mu'adh och Sa'd bin 'Ubadah, vars svar löd enligt följande:

Sändebud från Allâh! Är detta Allâhs befallning måste vi lyda, men är det en ny linje som du vill följa för att ge oss säkerhet så behöver vi inte det. Vi har upplevt dessa människor i polyteism och avgudadyrkan och vi kan lugnt säga att de inte behöver våra trädgårdars frukt, de behöver snarare utplåna oss fullständigt. Nu när Allâh har ärat oss med islam tror jag att den bästa utvägen är att möta dem med svärd.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - korrigerade då deras tro och sa: "Min nya policy utformas för att ge er säkerhet efter att alla araber har enats för att utplåna er muslimer."

Allâh, Den Lysande, Den Upphöjde, prisad vare Han skapade något som ledde till oenighet bland islams fiender och senare till deras fullständiga nederlag. En man från en av Ghatfans stammar vid namn Nu'im bin Mas'ud bad om att få träffa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han tillkännagav att han i hemlighet hade antagit islam och bad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att ge honom något uppdrag som kunde gagna muslimerna. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad honom att göra vad som helst som kunde hjälpa muslimerna i rådande trångmål och använda vilken list som helst som kunde vara till gagn. Mannen lyckades genom en pendelrörelse mellan judarna, Quraish och Ghatfan locka var och en av parterna att svika de andra. Han begav sig för att träffa Banu Quraithas ledare och viskade i deras öron att inte lita på Quraish eller slåss på deras sida om de inte lämnade några gisslan som säkerhet. Han försökte ge substans åt sina råd genom att påstå att Quraish skulle överge dem om de upplevde att segern över Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var avlägsen, och att muslimerna då skulle ta gruvlig hämnd på dem. Nu'im gav sedan av till Quraishs läger och lyckades där med en till resultatet liknande men till innehållet olikartad list. Han påstod att han kände att judarna ångrade att de brutit förbundet med Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och dennes efterföljare. Han sa dem att judarna upprätthöll en regelbunden korrespondens med muslimerna till den grad att quraishitiska gisslan skickades till muslimernas läger och att judarna såsom tidigare överenskommits svor fullständig trohet till dem.

Nu'im uppmanade sedan Quraish att inte skicka några gisslan till judarna. Under en tredje utflykt gjorde han samma sak med Ghatfans folk.

En lördag kväll i shawwal månad år 5 A.H. sände både Quraish och Ghatfan bud till judarna som uppmanade dem att gå i krig med Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Judarna sände bud tillbaka om att de inte skulle slåss på lördagen. De tillade att de behövde gisslan från dem som en garanti på deras konsekvens. Judarnas genmäle fick Quraish och Ghatfan att genast tro Nu'ims ord fullständigt. De sände därför åter ett meddelande till judarna som bjöd in dem till krig och bad dem att utesluta villkoret om gisslan. Nu'ims list visade sig framgångsrik och ett tillstånd av misstro och misstänksamhet bland de icketroende allierade härskade och reducerade deras stridsmoral till en bedrövlig nivå.

Muslimerna var under tiden upptagna med att be sin Herre om att skydda deras hem och tillhandahålla säkerhet för deras familjer. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - å sin sida åkallade Allâhs Vrede över de Sammansvurna:

اللهم منزل الكتاب ، سريع الحساب ، اهزم الأحزاب ، اللهم اهزمهم وزلزلهم .

> Allâh! Du är den som sänt ner Boken, Du är snabb med räkenskaperna, vi bönfaller dig att besegra de sammansvurna.[343]

Allâh, Den Lysande, Den Upphöjde svarade omedelbart på muslimernas vädjan. I anslutning till den splittring och de motsättningar som fann sin väg till de icketroende hjärtan tröttade naturens krafter - vind, regn och kyla - ut dem, tält blåste ner och kokkärl och annan utrustning kastades omkull.

Denna kalla natt sände Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut Hudhaifa bin al-Yaman för att nosa upp nyheter om fienden. Han fick reda på att de var i färd med att ge sig av, frustrerade av sin oförmåga att nå sitt mål. Allâh uppfyllde sannerligen Sitt Löfte, besparade muslimerna en strid med en formidabel armé, stödde sin tjänare (Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser) och åsamkade de Sammansvurna ett tungt slag.

---

[343] Şahih al-Bukhari, 1/411, 2/590.

Slaget vid löpgraven ägde rum i Hijras femte år. Belägringen av Medina inleddes i shawwal och avslutades i dhul qa'dah och pågick alltså en månad. I själva verket handlade det om ett nervernas krig och inte ett förlusternas. Ingen bitter krigföring finns noterad, men det rörde sig ändå om ett av de mest avgörande slagen i islams tidiga historia, och visade utan skymten av ett tvivel att ingen makt, hur mäktig den än var, någonsin kunde utplåna den islamiska makten i vardande som stadigt växte i Medina. Då Allâh tvingade de Sammansvurna att ge sig av kunde Hans Sändebud tryggt deklarera att han från det tillfället skulle ta initiativen till krig och inte vänta på att islamisk mark skulle invaderas.[344]

[344] Şahih al-Bukhari, 2/590.

Banu Quraitha invaderas

غزوة بني قريظة

SAMMA DAG ALLÂHS SÄNDEBUD - över honom vare Guds frid och välsignelser - återvände till Medina efter föregående slag och medan han tvättade i Umm Salamas hus, besökte ärkeängeln Djîbrîl (Gabriel) honom och bad att han skulle dra sitt svärd, bege sig till de upproriska Banu Quraithas bosättningar och bekämpa dem. Djîbrîl (Gabriel) påpekade att han gav sig av i förväg med en skara änglar för att rubba deras befästningar och ingjuta fruktan i deras hjärtan.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - kallade genast till sig böneutroparen och beordrade honom att utannonsera nya fientligheter mot Banu Quraitha, utsåg Ibn Umm Maktum till Medinas ledare och anförtrodde 'Ali bin Abi Talib krigsfanan. Denne marscherade mot det utsedda målet och kom nära nog för att höra judarna förolämpa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han å sin sida gav sig ut i spetsen för tretusen fotsoldater och trettio ryttare från Anşâr (Hjälparna) och Muhajirîn (Emigranterna). Under deras väg för att möta fienden inföll eftermiddagsbönen. En del muslimer ville inte förrätta den förrän fienden var besegrad medan andra förrättade den i rätt tid som vanligt. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - opponerade sig inte mot någon av dem. Då de nådde fram till Banu Quraithas bosättningar inledde de en sträng belägring av deras befästningar. Då judarnas ledare Ka'b bin Asad insåg den prekära situationen gav han sitt folk tre alternativ: att anta islam och då alltså följaktligen bringa säkerhet till sina liv, tillgångar, kvinnor och barn, och påminde dem att en sådan handling inte vore oförenligt med vad de i sina

böcker hade läst om trovärdigheten i Muhammads Profetskap; att döda sina kvinnor och barn och sedan med svärd utmana Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans efterföljare till att antingen utplåna dem eller bli utplånade; eller som en tredje möjlighet ta Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans folk med överraskning på lördagen - en dag man enats om inte skulle innefatta några stridigheter.

Inget av alternativen lockade dem och deras ledare vände sig arg och förtörnad till dem och sa: "Sedan ni föddes har ni aldrig varit resoluta i ert beslutsfattande." Med en dyster framtid i sikte tog de kontakt med muslimer som de hade bibehållit goda relationer med för att få information om sitt öde i ljuset av rådande omständigheter. De bad att Abu Lubaba skickades till dem för råd. Då han anlände började männen bönfalla och kvinnorna och barnen gråta desperat. Som svar på deras krav på råd pekade han mot sin strupe och sa att det var döden som väntade dem. Han insåg genast att han hade missbrukat Profetens förtroende och begav sig därför omedelbart till moskén i Medina och band sig fast vid en hög träpåle. Han svor att ingen utom Allâhs Sändebud fick släppa loss honom och tillade att han aldrig skulle gå in i Banu Quraithas bosättningar för att sona det allvarliga misstag han begått. Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - delgavs denna händelse sa han, "Jag skulle ha bönfallit Allâh att förlåta honom om han bett mig om det, men eftersom han av egen fri vilja har bundit sig fast är det Allâh som vänder sig till honom med förlåtelse."

Eftersom mat och dryck fanns tillgängligt i överflöd och judarnas fästen var väl befästa, medan muslimerna befann sig i det fria och led av kyla och hunger, för att inte tala om alltför stor trötthet till följd av ändlösa krigsoperationer som hade inletts före striden mot de Sammansvurna, hade de förstnämnda kunnat klara belägringen mycket längre tid. Detta var dock ett nervkrig, ty Allâh hade ingjutit fruktan i judarnas hjärtan och deras kampvilja hade nästan kollapsat, något som blev särskilt tydligt då två muslimska hjältar, 'Ali bin Abi Talib och az-Zubair bin 'Awwam - må Gud vara nöjd med dem - trädde fram och 'Ali svor att inte sluta förrän han antingen hade stormat deras befästningar eller blivit martyr som Hamza (en tidigare muslimsk martyr).

I ljuset av denna tveksamhet hade de inget val annat än att rätta sig efter Sändebudets dom. Han - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav order om att männens händer skulle bindas vilket skedde under överinseende av Muhammad bin Salamah al-Anşâri, medan kvinnorna och barnen togs i

förvar. Då medlade al-Aws stam och bad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att visa mildhet mot dem. Han föreslog då att Sa'd bin Mu'adh, en tidigare allierad, skulle utses för att döma över dem, och de accepterade detta.

På grund av en skada som han ådragit sig i slaget med de Sammansvurna befann sig Sa'd i Medina. Man kallade på honom och han kom på en åsna. På sin väg till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - manade judarna honom att på grund av tidigare vänskap vara mild i sin dom. Sa'd teg men då de framhärdade sa han: "Det är tid för Sa'd att inte frukta de anklagandes anklagelser." Då de hörde denna beslutsamma attityd återvände en del av dem till Medina och inväntade ett ohyggligt domslut.

Vid ankomsten satt han av med hjälp av några män. Han fick veta att judarna hade gått med på att acceptera hans dom över dem. Han undrade genast om hans domslut också skulle respekteras av alla närvarande inklusive Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som vände bort sitt ansikte i respekt för honom. Svaret var jakande.

Han beslöt att alla friska män som tillhörde stammen skulle dödas, och att kvinnor och barn skulle tas till fångenskap och deras egendom fördelas bland de muslimska krigarna. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - accepterade hans domslut och sa att Sa'd hade dömt efter Allâhs Befallning. Faktum är att judarna på grund av det svåra förräderi de begått mot islam och den stora arsenal av vapen de samlat på hög förtjänade den stränga straffdomen. Vapnen, som uppgick till ettusenfemhundra svärd, tvåtusen spjut, trehundra rustningar och femhundra sköldar, togs alla om hand av muslimerna. Löpgravar grävdes i Medina och ett antal judar mellan sex och sjuhundra personer halshöggs däri. Heta källor till ränksmideri och förräderi förgjordes sålunda en gång för alla.

Huyai, en av de värsta krigsförbrytarna, en djävul från Bani an-Nadîr och också Safiyahs far, som hade anslutit sig till Banu Quraitha då Quraish och Ghatfan avföll, tilläts med armarna knutna till halsen stiga fram inför Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. På ett fräckt trotsigt sätt deklarerade han en envis fiendskap med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - men medgav att Allâhs Vilja var på väg att uppfyllas och tillade att han hade accepterat sitt öde. Han beordrades sitta ner och halshöggs på stället.

Endast en judisk kvinna dödades och skälet var att hon hade dödat en muslimsk krigare genom att slunga en roterande sten på honom. Ett fåtal bland fienden antog islam och deras liv, egendom och barn sparades. Vad gäller krigsbytet så fördelade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - efter att ha lagt en femtedel åt sidan det i enlighet med Allâh påbud. Tre delar gick till ryttaren och en del till fotsoldaten. Kvinnliga fångar sändes till Najd för att bytas mot hästar och vapen. För sig själv valde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Rehana bint 'Amr bin Khanaqah, frigav henne och äktade henne år 6 A.H. Hon dog kort efter avskedsvallfärden och begravdes i al-Baqi'.[345]

Efter att kriget med Banu Quraitha var avslutat och de hade besegrats hade Sa'd bin Mu'adhs önskan uppfyllts och han drog sitt sista andetag. Som svar på hans bön, berättade 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne, började Sa'ds sår blöda från framsidan av halsen medan han befann sig i det tält som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - rest i moskén för att kunna vara nära honom och höra sig för om och vaka över hans hälsa. Folket var inte rädda utom då blodet flödade mot dem. I moskén bredvid Sa'ds tält fanns Banu Ghifars tält. De sa: "O ni i tältet, vad är det som kommer mot oss från er?" Se, det var Sa'ds sår som blödde och han dog av det.[346]

Jabir berättade att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade sagt: "Den Medkännandes Tron skakade över Sa'd bin Mu'adhs död."[347] När hans likbår bars, berättar at-Tirmidhi, påstod hycklarna att den var alltför lätt. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - genmälde:

إن الملائكة كانت تحمله .

Änglarna bär honom.

Under belägringen av Banu Quraitha dödades en muslim, Khallad bin Suwaid, då en judisk kvinna släppte den roterande stenen på honom, och en annan, Abu Sinan bin Mihsan, bror till 'Ukasha, dog.

Abu Lubaba var bunden i sex nätter. Hans hustru släppte loss honom vid bönetiderna och sedan band han sig åter vid pålen. En tidig morgon

345 Ibn Hisham, 2/245; Talqîh Fuhum Ahl al-Athar, s. 12.

346 Şahih al-Bukhari, 2/591.

347 Şahih al-Buhkari, 1/536; Şahih Muslim, 2/294; Jami' at-Tirmidhi, 2/225.

uppenbarade Allâh, den Förlåtande, en vers för Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - med innebörden att Han hade vänt sig mot Abu Lubaba i förlåtelse. Muslimerna rusade till för att knyta loss honom men han insisterade på att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - själv skulle göra det. Och det gjordes kort före morgonbönen.

Denna Ghazwah ägde rum i Dhul Qa'dah år 5 A.H,[348] och belägringen av Banu Quraithas fästen varade 25 dagar. Suran De Sammansvurna uppenbarades innehållande Allâhs Ord rörande de grundläggande frågorna kring troende och hycklare under striden med de Sammansvurna, samt konsekvenserna av judarnas förräderi och förbundsbrott.

---

[348] Ibn Hisham, 2/237, 238; Şahih al-Bukhari, 2/590, 591; Zâd al-Ma'ad, 2/72-74; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 287-290.

Fortsatta militära aktiviteter

Salam bin Abi al-Huqaiq (Abu Rafi') var en förfärlig judisk brottsling som å ena sidan hade dragit samman de Sammansvurnas trupper och försett dem med mängder av resurser och förnödenheter,[349] och å den andra baktalat Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Då muslimerna hade avslutat sitt inlåtande med Banu Quraitha bad al-Khazrajs stam, en rival till al-Aws, om Profetens tillåtelse att döda denne brottsling för att nå samma status som al-Aws som dödat en annan judisk brottsling, Ka'b bin al-Ashraf. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav dem sin tillåtelse på villkor att inga kvinnor och barn dödades.

En grupp på fem personer med 'Abdullah bin 'Atîq i spetsen gav sig av mot Khaibar där Abu Rafi's fäste var beläget. Då de närmade sig platsen gav 'Abdullah sina män rådet att hålla sig lite i bakgrunden medan han själv fortsatte framåt dold i sin mantel som om han hade förrättat sina behov. Då folket gick in bad portvakten också honom att gå in i tron att han var en av dem. 'Abdullah gick in och höll sig dold. Han reglade sedan upp de dörrar som ledde till Salams rum. Där var det helt mörkt men han lyckades ta honom av daga och sedan ge sig av i säkerhet. På tillbakavägen skadade han sitt ben, så han förband det och gömde sig tills morgonen grydde och någon ställde sig på muren och officiellt tillkännagav Salam bin Abi al-Huqaiqs död. Då han hörde den glada nyheten gav han sig av för att träffa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som lyssnade till hela historien, sedan bad 'Abdullah att sträcka ut sitt ben, torkade det, och frakturen läkte på fläcken.[350]

349 Fath al-Bari, 7/343.

350 Şahih al-Bukhari, 2/577.

I en annan version deltog alla fem i gruppen i dödandet av denne islams fiende. Händelsen skedde i dhul qa'dah eller dhul hijjah år 5 A.H.[351]

Kort efter att konflikterna med de Sammansvurna och Banu Quraitha var avklarade började Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sända ut straffexpeditioner för att tvinga aggressiva stammar och upproriska araber att komma på fredlig fot med den uppstigande islamiska makten.

En styrka på trettio troende under Muhammad bin Maslamahs befäl sändes i muharram månad år 6 A.H. ut på ett militärt uppdrag. Målet var Bani Bakrs klan. Muslimerna angrep den och splittrade den i alla riktningar. Stora mängder byte föll på muslimernas lott som återvände hem med en fruktansvärd icketroende, Thumamah bin Uthal al-Hanafi, Bani Hanifas ledare, som på order från Musailama, lögnaren مسيلمة الكذاب,[352] hade gett sig ut för att lönnmörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Profetens följeslagare band honom vid en påle till den profetiska moskén. På en fråga ställd av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade Thumamah: "Om du ska döda någon, välj då någon av ädel börd; om du ska vara ädelmodig, var det då mot en tacksam man; och om du ska be om pengar, gör det då av en givmild man." Detta upprepade han tre gånger vid tre olika tillfällen. Vid det tredje gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - order om att han skulle släppas. Han gick snart iväg en bit, tvättade sig och kom sedan tillbaka för att bekänna den nya tron och säga till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Inget ansikte har varit mig mer avskyvärt än ditt men nu ligger det mig varmast om hjärtat, ingen religion har varit mig mer frånstötande än din, men nu är den mitt hjärta kärast. Jag vill nu genomföra 'Umrah (den mindre vallfärden)." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav honom goda nyheter och bad honom göra det. Vid ankomsten till Mecka anklagade quraishiterna honom för avfall. Han förnekade det och bekräftade att han hade antagit islam, och svor sedan att de aldrig skulle få något från Yamama, ett till Mecka anslutande område, förrän Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillät det. Han gjorde också så och vägrade skicka förnödenheter till Mecka tills Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - medlade efter att meckanerna vädjat till honom.[353]

---

351 Rahmat-al-lil'alamîn, 2/223.

352 As-Sîrah al-Halabiyah, 2/297.

353 Zâd al-Ma'ad, 2/119; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 292-293.

Angreppet på Bani Lihyan

Bani Lihyan hade betett sig förrädiskt mot tio av Profetens Följeslagare och fått dem hängda. Eftersom deras bosättningar låg djupt in i hjärtat av Hijaz på gränsen till Mecka och eftersom det pågick en djupt rotad blodskonflikt mellan muslimerna och Quraish, gjorde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bedömningen att det vore oklokt att tränga djupt in och komma så nära den störste fienden Quraish. Då de allierade Sammansvurnas makt kollapsade och de försvagades och resignerade inför den rådande ofördelaktiga maktbalansen tog emellertid Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - det sällsynta tillfället i akt och beslöt att det var dags att ta hämnd på Bani Lihyan. I rabi' al-awwal eller jumada al-ula år 6 A.H. gav han sig i spetsen för tvåhundra muslimska krigare iväg, och efter att ha gett sken av att gå mot Syrien ändrade han riktning och satte kurs mot Batn Gharran, platsen för Följeslagarnas tragedi, och bad där om Allâhs barmhärtighet för dem. Nyheter om hans marsch nådde Bani Lihyan som omedelbart flydde till de närliggande bergstopparna där de höll sig undan honom. För att indirekt bekräfta sin växande militära makt sände Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - på vägen tillbaka ut en grupp på tio ryttare till en plats kallad Kura' al-Ghamim i närheten av Quraishs bosättningar. Hela expeditionen tog fjorton dagar i anspråk efter vilka han återvände hem.

Fortsatta expeditioner och delegationer

År 6 A.H. skickades en styrka under 'Ukasha bin Mihsans ledning ut till en plats kallad al-Ghamir bebodd av Bani Asad. Fienden flydde genast och lämnade efter sig tvåhundra kameler som togs till Medina.

En styrka ledd av Muhammad bin Maslamah gav sig ut mot Bani Tha'labahs bosättningar i Dhil Qassa. Etthundra man från fienden lade sig emellertid i bakhåll och dödade hela styrkan med undantag för Muhammad bin Maslamah som svårt sårad lyckades undkomma.

Som vedergällning mot Bani Tha'labah skickades Abu 'Ubaidah bin al-Jarrah ut i spetsen för fyrtio man. De marscherade under natten och tog på morgonen fienden med överraskning. Dessa flydde till bergen förutom en som sårades och senare antog islam. En stor mängd byte tillföll muslimerna i denna incident.

Samma år sändes en styrka under Zaid bin Harithas befäl till al-Jumum, Bani Salîms hemvist. En kvinna från Bani Muzaina visade dem vägen till fiendens läger där muslimerna tog ett antal fångar och en hel del byte. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav senare kvinnan fri och gifte bort henne med en av sina efterföljare.

År 6 A.H. begav sig Zaid bin Haritha i spetsen för etthundrasjuttio ryttare till en plats kallad al-'Ais, hejdade en quraishisk karavan ledd av Abul-'As, en släkting till Profeten, och tog dess kameler. Abul-'As flydde och tog skydd i Zainabs (hans hustru och Profetens dotter) hem. Han bönföll henne att be Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att återlämna hans egendom. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - rekommenderade, utan att tvinga, sitt folk att göra det. De gav strax mannen tillbaka all hans egendom. Han återvände till Mecka, gav tillbaka anförtrodda medel till dem som hade rätt till dem, antog islam och emigrerade till Medina där Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tre och ett halvt år efter deras första äktenskapskontrakt återförenade honom med hustrun Zainab. Den vers i Quranen som förbjuder äktenskap mellan muslimska kvinnor och icketroende hade ännu inte uppenbarats vid denna tidpunkt.

Samma år i jumada ath-thania attackerade Zaid i ledningen för femton män Bani Tha'labah och tog tjugo av deras kameler. Folket hade dock redan flytt.

I rajab samma år ledde Zaid tolv män till en plats kallad Wadi al-Qura i ett rekognoseringsuppdrag för att utforska fiendens förflyttningar. Folket där angrep muslimerna, dödade nio av dem medan resten inklusive Zaid bin Haritha lyckades undkomma.[354]

Al-Khabts الخبط (trädblad) expeditionen ägde rum år 8 A.H. före al-Hudaibiyah-fördraget. Abu 'Ubaidah bin al-Jarrah ledde trehundra män för att ta en titt på en karavan tillhörig Quraish. På grund av otillräckliga förråd av förnödenheter svalt de så mycket att de bara hade Khabt (utspädd yoghurt), härav benämningen "al-Khabts armé". En av männen slaktade nio kameler vid tre tillfällen, tre åt gången vid olika stadier under uppdraget. Abu 'Ubaidah förbjöd honom att göra så. Havet var generöst och försåg dem med ett djur kallat al-'Anbar العنبر (kaskelot) så fettrikt att de levde på det under en halv månads tid. Då de återvände hem återgav de händelsen för Profeten

354 Rahmat-al-lil'alamîn, 2/226; Zâd al-Ma'ad, 2/120-122.

- över honom vare Guds frid och välsignelser - som påpekade att det rörde sig om försörjning given av Allâh och bad dem att dela något av dess kött med honom.[355]

Denna expedition ägde rum före al-Hudaibiyah-fördraget efter och på grund av vilket muslimerna upphörde med att hejda quraishiska karavaner.

355 Şahih al-Bukhari, 2/625, 626; Şahih Muslim, 2/145-146.

Ghazwahn mot Bani al- Muşţaliq (Muraisi‘)

غزوة بني المصطلق أو غزوة المريسيع

ÄVEN OM DENNA GHAZWAH militärt sett inte antog fulla dimensioner hade den särskilda följder som förde med sig en turbulens i den islamiska staten och klädde hycklarna i vanheder. Dessutom innebar den att en lagstiftning genomfördes och konsoliderades som vidfogade ett intryck av själarnas förfining, värdighet och renhet i det islamiska samhället.

Den andra sha‘ban nåddes Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - av nyheter om att Bani al-Muşţaliqs ledare al-Harith bin Dirar hade mobiliserat sina män och några araber för att angripa Medina. Buraidah al-Hasîb al-Aslami sändes utan dröjsmål ut för att verifiera rapporterna. Han talade med Ibn Dirar som bekräftade sin krigiska avsikt. För att utforska muslimernas positioner skickade den senare därefter ut en spanare som dock infångades och dödades. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kallade samman sina män och gav dem order att förbereda för krig. Innan avfärd gavs Zaid bin Haritha mandat att ta hand om Medinas angelägenheter. Då de icketroende fick höra om muslimernas ankomst blev de rädda och de araber som hade anslutit sig till dem avföll och flydde till sina hem. Abu Bakr anförtroddes utvandrarnas fana och hjälparnas togs om hand av Sa‘d bin ‘Ubaida. De två styrkorna stod vid en källa kallad Muraisi‘ المريسيع. Pilar sköts under någon timme och sedan anföll muslimerna och ett slag stod som slutade i en fullständig muslimsk seger. Några män dödades, icketroende kvinnor och barn togs som fångar och ett omfattande byte tillföll muslimerna.

Endast en muslim dödades och det skedde av misstag för en hjälpares hand. Bland fångarna fanns Juwairiyah جويرية, dotter till de icketroendes ledare al-Harith. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - äktade henne och som kompensation frigav muslimerna etthundra fiendefångar, som antog islam och hädanefter kom att kallas Profetens ingifta släktingar.[356]

De icketroendes subversiva roll före ghazwahn mot Bani al-Muṣṭaliq

'Abdullah bin 'Ubai var en fruktansvärd hycklare som var full av agg mot islam och muslimerna. Han menade att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade bestulit honom på ledarskapet över al-Aws och al-Khazraj, två klaner som redan hade accepterat Muhammads profetskap och hans överhöghet över dem.

'Abdullahs agg hade uppträtt innan han låtsades vara muslim. Efter slaget vid Badr gjorde han anspråk på att vara det men djupt i sitt hjärta förblev han denne fruktansvärde fiende till Allâh, Hans Sändebud och till alla troende i allmänhet. Hans enda mål hade alltid varit att så splittringens frön i det muslimska samhället och underminera dess religions himmelska uppdrag. Hans förrädiska beteende kunde bevittnas överallt men var slående närvarande i hans illvilliga försök att under slaget vid Badr skapa förvirring och oordning bland muslimerna. Hans hyckleri och svekfullhet antog allvarliga och otäcka dimensioner då han kort före Profetens fredagspredikan ställde sig upp bland muslimerna och spefullt sa: "Detta är Allâhs Sändebud som har hedrat er med Allâh. Så ni måste stödja, lyda och lyssna till honom." Sedan satte han sig.

Han upprepade sig på fredagen efter slaget vid Uhud. Han var så ohyfsad och förmäten att hans ord omisskännligen hade en anstrykning av djupt rotad avoghet, och några av muslimerna tog honom förebrående i manteln och tystade honom. Han gick genast sin väg under det att han kastade ur sig ohyfsade och hånfulla ord. En hjälpare träffade honom vid ingången till moskén och manade honom att gå tillbaka och be Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - om förlåtelse, men han svarade att han aldrig hade velat be om det.[357] Han höll dessutom hemlig kontakt med Bani an-Nadîr, uppmanade dem att gå i allians med honom och lovade

[356] Zâd al-Ma'ad, 2/112, 113; Ibn Hisham, 2/289, 290, 294, 295.

[357] Ibn Hisham, 2/105.

dem sitt stöd - allt detta i hans ändlösa ansträngningar i en lång process av konspiration och intrigmakeri riktat mot muslimerna. Allâhs Ord om hans subversiva gärning och respektinjagande tilltag under slaget vid löpgraven kom att klart och tydligt vittna om denna typ av hyckleri:

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

Och [minns] att hycklarna och de som hade tvivlets sjuka i sina hjärtan sade: "Vad Gud och Hans Sändebud lovar är för oss bara sken och självbedrägeri!" (Quranen, 33:12)

Versen fortsätter i samma sammanhang att beskriva hycklaren som feg och defaitistisk. Han är en lögnare och bryr sig inte om högtidligt utfästa löften. Han är subversiv, illojal och svekfull. Han är njugg och girig. Han är kort sagt antitesen till en sann troende.

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِن يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُم بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُم مَّا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

De tror att de sammansvurna i själva verket inte har dragit sig tillbaka; och om de återkommer skulle dessa [hycklare] helst vilja vara bland nomaderna i öknen och [där på betryggande avstånd] höra sig för [hur det till sist går för] er. Och om de då skulle befinna sig tillsammans med er, skulle de försöka hålla sig undan från striderna. (Quranen, 33:20)

Alla islams fiender bland judar, hycklare och polyteister medgav att islams överläge inte var avhängigt materiell nivå, mångfald av trupper eller mängd utrustning, utan snarare berodde på de höga värden, den förfinade etik och de högtstående egenskaper som genomsyrade det muslimska samfundet och den som var knuten till det. Islams fiender var redan medvetna om det flödande ljus som härrörde från Profetens person allena, som alltid framstod som ett excellent föredöme för män att imitera och följa.

Efter att under fem års tid ha bedrivit en fruktlös krigföring mot den nya religionen, kom islams fiender att till fullo inse att islams utplåning inte kunde uppnås på slagfältet, och man tog till andra strategier. Välkända ryktesspridare som de var beslöt de att iscensätta en genomgripande propagandakampanj i syfte att baktala Profetens person på ett synnerligen känsligt område i den arabiska kulturen, nämligen etik och traditioner. Efter striden mot de Sammansvurna (al-Aћzâb الأحزاب) äktade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Zainab bint Jahsh efter att hennes äktenskap med hans adopterade son Zaid bin Haritha hade upplösts. De grep detta tillfälle och med grund i ökenarabernas tradition som förbjuder äktenskap med en adopterad sons före detta hustru, började de runtom i Arabien sprida löst tal mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. De gjorde gällande att äktenskapet borde betraktas som en vidrig synd. De baserade också sin illvilliga propaganda på det faktum att Zainab var Profetens femte hustru och att den heliga Quranen begränsade det tillåtna antalet till fyra. Äktenskapets giltighet måste alltså ifrågasättas, menade de.

Ryktena och skvallret hade en negativ inverkan på en del svaghjärtade muslimer ända tills de avgörande verser ur Quranen uppenbarades som friade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och ogiltigförklarade alla illasinnade planer och förhatliga ränker:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾

Profet! Frukta Gud och gör inga eftergifter för dem som förnekar sanningen och för hycklarna! Gud är allvetande, vis. (Quranen, 33:1)

Deras skamliga roll under ghazwahn mot Bani al-Muşţaliq

Under denna ghazwah lyckade hycklarna i anslutning till ett allvarligt och otäckt förtal av Profeten själv - över honom vare Guds frid och välsignelser - nästan utverka en slags oenighet bland muslimerna själva. Deras uppträdande var kort sagt en autentisk tillämpning av Allâhs Ord:

لَوْ خَرَجُوا۟ فِيكُم مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا۟ خِلَٰلَكُمْ
يَبْغُونَكُمُ ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾

Om de hade gått med er skulle de inte ha gjort annat än ställt till oreda för er och sprungit runt [med rykten] från den ene till den andre för att skapa missnöje (Quranen, 9:47)

Som en följd av intriger och illvilliga avsikter utformade av hycklarna var ett bråk mellan utvandrarna och hjälparna nära förestående. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav dem en uppsträckning genom att beskriva deras beteende som något som stank av förislamiska bruk. Hycklarna med 'Abdullah bin 'Ubai i spetsen var rasande över hur muslimerna mötte de fientliga planer och illasinnade intriger som vävts ihop bakom lyckta dörrar, och de svor att "de mest ärbara kommer att köra ut de sämsta från Medina," och tillade: "De (muslimerna) har överträffat oss i antal och tagit vårt land. Om du föder din hund kommer den att äta dig." Då detta tal rapporterades till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad 'Umar, en högt ärad Följeslagare, om tillåtelse att se till att Ibn 'Ubai dödades. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - avslog naturligt nog hans begäran på grundval av att det inte passar en profet att anklagas för att döda sitt folk. Med ett oväntat drag bad han istället 'Umar att ge order om uppbrott. Han marscherade med sina män i två dagar tills solen blev alltför het. De gjorde halt och somnade, ett slugt drag för att avleda sitt folks uppmärksamhet från den tidigare händelsen. 'Abdullahs son fick vetskap om sin fars lumpenhet och då gruppen nådde Medina drog han sitt svärd och hindrade faderns intåg i staden tills den senare hade erkänt och tillkännagivit att han själv var den sämste medborgaren och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - den mest ärbare av dem. På det sättet slog hans skryt tillbaka mot honom själv. Det rapporterades också att sonen hade varit redo att döda fadern om Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade velat det.

BAKTALERIET حديث الإفك

Denna ytterligt smärtsamma händelse inträffade under Profetens återresa från expeditionen mot al-Muṣṭaliq. Den muslimska armén tvangs göra halt vid en plats inte långt från Medina. Vid denna expedition gjorde Profetens högsinta

och begåvade hustru 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - honom sällskap. Det hände sig så att 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - avlägsnade sig en bit från lägret för att uträtta sina naturliga behov. Då hon återvände blev hon varse att hon tappat sitt halssmycke någonstans. Halssmycket i sig var inte av mycket värde, men eftersom det var ett lån från en vän gav sig 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - ut för att leta efter det. Eftersom hennes beledsagare tog för givet att hon fanns i bärstolen, mager, lättviktig och mycket ung som hon då var, hade armén till hennes stora sorg och harm då hon återvände redan brutit upp med den kamel som hon red. I sin hjälplöshet satte hon sig ner och grät tills sömnen överväldigade henne. Safwan bin Mu'attal, en Utvandrare som gick som eftertrupp, kände igen henne eftersom han sett henne innan versen som påbjöd slöja hade uppenbarats, och utan att yppa en enda stavelse till henne förde han henne på sin kamel till Medina, medan han själv gick bakom djuret. Medinas hycklare ledda av 'Abdullah bin 'Ubai bin Salul sökte få ut det mesta av denna händelse och iscensatte en ondskefull skandal riktad mot 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - som tråkigt nog också en del muslimer blev inblandade i. Vid ankomsten till Medina höll Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - rådslag med sina Följeslagare som gav uttryck för olika åsikter från skilsmässa till kvarhållande. Händelsen ledde nästan till handgemäng mellan två rivaliserande parter, al-Aws och al-Khazraj, men Profetens ingripande tystade ögonblickligen båda parter. Ovetande om de rykten som cirkulerade insjuknade 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - och var sängliggandes under en månads tid. Då hon var på bättringsvägen hörde hon om baktaleriet och skaffade tillåtelse att gå till sina föräldrar för att få tillförlitlig information. Hon brast sedan ut i gråt och under två dagar och en sömnlös natt grät hon så hejdlöst att hon kände att hennes hjärta var på väg att brista. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - besökte henne i den situationen och efter att ha vittnat om Allâhs Enhet sa han henne: "Om du är oskyldig kommer Allâh att frikänna dig, annars måste du be om Hans förlåtelse och nåd." Hon slutade gråta och bad sina föräldrar tala för henne. De hade ingenting att säga så hon tog själv initiativet och sa: "Om jag säger dig att jag är oskyldig - och Allâh vet med säkerhet att jag är oskyldig - och du inte tror mig; och om jag skulle erkänna något som Allâh vet jag är oskyldig till, och du tror mig; då har jag ingenting att ta min tillflykt till annat än profeten Yûsûfs (Josef) faders ord:

فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

> *... Tålamod, du sköna [dygd, är vad jag nu måste visa: ingen klagan och inga förebråelser]! Jag ber Gud om styrka att bära det svåra som ni påstår [har hänt].* (Quranen, 12:18)

Hon vände sig sedan bort och lade sig nerför att vila. I detta avgörande ögonblick kom den uppenbarelse som frikände 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - från allt baktaleri som producerats i detta ärende. 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - var naturligtvis hjärtans glad och lovprisade tacksamt Allâh, Vars Ord i detta sammanhang löd:

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُو بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ
هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُم مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي
تَوَلَّىٰ كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

> *Det var en grupp av era egna som spred det illvilliga förtalet...* (Quranen, 24:11)

De mest inblandade i affären, Misṭah bin Athatha, Hassan bin Thabit och Hamnah bint Jahsh, piskades med åttio rapp.

Vad gäller den man som innehade huvudrollen, 'Abdullah bin 'Ubai, piskades han inte, antingen på grund av att prygelstraffet skulle ha ersatt det straff som förberetts för honom i det efterkommande livet och att han inte förtjänade detta, eller på grund av samma allmänhänsyn för vilket han vid ett tidigare tillfälle inte heller dödades. Dessutom blev han efter att hans verkliga avsikter otvetydigt exponerats för allmänheten måltavla för klander och förödmjukelser.[358]

Närmare en månad senare hade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och 'Umar bin al-Khattab följande samtal: "Förstår du inte 'Umar, att om jag hade låtit döda honom ('Abdullah bin 'Ubai) hade en mängd bemärkta personer skyndat för att slåss för honom. Om jag nu tvärtom ber dem att döda honom kommer de att göra det av egen fri vilja." 'Umar svarade: "Vid Allâh svär jag att Profetens omdöme är så mycket sundare än mitt."[359]

---

358 Ṣahih al-Bukhari, 1/364, 2/696-698; Zâd al-Ma'ad, 2/113-115; Ibn Hisham, 2/297-307.

359 Ibn Hisham, 2/293.

Delegationer och expeditioner efter ghazwahn mot al-Muraisi'

En militär expedition under 'Abdur Rahman bin 'Aufs عبد الرحمن بن عوف ledning skickades i sha'ban år 6 A.H. ut till Bani Kalbs hemvist i Doumat al-Jandal. Innan de gav sig iväg kallade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till sig 'Abdur Rahman, lade sin hand på den senares medan han bad om Allâhs välsignelser och gav honom order om att agera storsint under kriget. Han sa till honom att äkta kungens dotter om de skulle lyda honom. 'Abdur Rahman stannade bland dessa människor under tre dagar, bjöd dem till islam och erhöll ett positivt gensvar. Han äktade sedan kungens dotter Tamadur bint al-Asbagh.

Samma månad och år sändes 'Ali bin Abi Talib i spetsen för en styrka ut till Bani Sa'd bin Bakrs bosättningar vid en plats kallad Fadk. Profet Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade fått rapporter om att de hade mobiliserat till stöd för judarna. Muslimerna marscherade på dagarna och höll sig dolda på nätterna. På vägen tog de en fiendespanare till fånga som medgav att han sänts till Khaibars stam för att i utbyte mot deras dadlar ge dem stöd. 'Ali och hans följeslagare angrep deras läger, tog femhundra kameler och tvåtusen getter, men Banu Sa'd med sin ledare Wabr bin 'Alîm hade flytt.

En expedition ledd av Abu Bakr as-Siddiq eller Zaid bin Haritha skickades i ramadan رمضان år 6 A.H. ut till Wadi al-Qura efter att Fazaras klan hade gjort en attack mot Profetens liv. Efter morgonbönen fick detacheringen order att angripa fienden. En del av dessa dödades och andra tillfångatogs. Bland

dessa fanns Umm Qirfa och hennes vackra dotter som sändes till Mecka som lösen för att släppa några muslimska fångar där.[360] Umm Qirfas attack mot Profetens liv slog tillbaka mot henne och de trettio ryttare som hon mobiliserat och försörjt för att kunna sätta sina onda planer i verket blev alla dödade.

Anas bin Malik rapporterade att några medlemmar från 'Urainas stam kom till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och gjorde anspråk på islam. De slog sig ner i Medina men fann klimatet osympatiskt och ombads att slå upp sina tält på betesmarkerna i närheten. De gjorde så och hade det bra. Senare angrep de Profetens herde och dödade honom, avföll från islam och drev bort kamelerna. Händelsen rapporterades till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som sände ut en styrka på tjugo muslimer under Karz bin Jabir al-Fihri efter dem. De infångades och fördes inför honom. Han lät hugga av deras händer och fötter och trycka ut deras ögon som straff för vad de gjort, och de kastades sedan på den steniga marken tills de dog.[361]

Levnadstecknare har också rapporterat att 'Amr bin Omaiya ad-Damari och Salamah bin Abi Salamah sändes ut för att döda Abu Sufyan, Quriashs ledare, som tidigare skickat en beduin för att döda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Tvåmansuppdraget misslyckades men tre polyteister dödades på vägen. Värt att notera är att alla dessa expeditioner inte innefattade verkliga strider utan snarare var skärmytslingar eller militära straffmanövrar utförda för att avskräcka ännu inte kuvade fiender. En djupare betraktelse över krigsutvecklingen avslöjar islams fienders stridsviljas fortgående kollaps, och att de hade kommit att inse att de inte längre var kapabla att förhindra den islamiska kallelsen eller försvaga dess aktiva drivkraft. Detta sakernas tillstånd nådde sitt klimax i al-Hudaibiyah-fördraget då de två krigförande parterna, troende och icketroende, ingick ett fredsavtal som i påtaglig grad pekade mot den alltigenom växande styrkan hos islam, och otvetydigt noterade denna himmelska religions beständighet i pan-Arabien.

---

360 Ṣahih Muslim, 2/89.

361 Zâd al-Ma'ad, 2/122.

Al-Hudaibiyah-fördraget (dhul qa'dah år 6 A.H.)

وقعة الحديبية

NÄR ARABIEN BÖRJADE BEVITTNA den omfattande och imponerande vågen till förmån för muslimerna började förelöparna till den stora erövringen och den islamiska kallelsens framgång torna upp sig vid den demografiska horisonten, och de sanna troende återställde sin odiskutabla rätt till religionsutövande i den heliga helgedomen.

Det var cirka år 6 A.H. som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - medan han ännu var i Medina i en dröm såg att han i trygghet tillsammans med sina efterföljare hade trätt in i helgedomen الحرم i Mecka och utförde ritualerna i samband med 'Umrah عمرة (den mindre vallfärden). Deras huvuden rakades och deras hår klipptes. Så snart han informerat några av sina Följeslagare om drömmens innehåll fylldes deras hjärtan av glädje, ty de fann i den en aktualisering av sin djupa längtan att efter sex års exil delta i vallfärden och dess heliga riter.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick sina kläder tvättade, sadlade sin kamel och marscherade mot Mecka i spetsen för femtonhundra muslimer inklusive sin hustru Umm Salamah. Ett antal ökenbeduiner vars tro ännu var ljummen stannade hemma och kom med ursäkter. Förutom slidsvärd bar de som gav sig iväg inga vapen eftersom de inte hade för avsikt att hamna i strid. Ibn Umm Maktum ابن ام مكتوم anförtroddes att sköta Medinas angelägenheter under Profetens bortavaro. Då de närmade

sig Mecka gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - order om att offerdjuret skulle bekransas och att alla pilgrimer skulle ikläda sig al-Ihrâm الاحرام, pilgrimsklädseln. Han sände ut en spanare för att söka nyheter om fienden. Mannen kom tillbaka för att säga Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att ett stort antal slavar och en enorm armé hade samlats för att stå honom emot, och att vägen till Mecka var helt blockerad. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - rådgjorde med sina Följeslagare vilka var av åsikten att de inte skulle slåss mot någon såvida de inte hindrades att genomföra vallfärden.

Quraishiterna å sin sida höll ett möte under vilket de övervägde hela situationen och beslöt att till vilket pris som helst stå emot Profetens delegation. Två hundra ryttare under Khalid bin al-Walîds befäl skickades ut för att under dhuhr (middagsbönen) ta muslimerna med överraskning. Reglerna för hur bön förrättas i ett tillstånd av fruktan uppenbarades emellertid under tiden och tillfället gled således Khalid och hans män ur händerna. Muslimerna undvek att ta den vägen och beslöt att istället följa en oländig och klippig en. Khalid begav sig i detta läge tillbaka till Quraish för att informera dem om den senaste utvecklingen.

Då muslimerna nådde fram till en plats kallad Thaniyat al-Marar snavade Profetens kamel, sjönk ner på knä och vägrade envist att röra sig. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - svor att han villigt skulle gå med på vilken plan de än föreslog som skulle ära Allâhs helgedomar. Sedan sporrade han förebrående sin kamel som reste sig. De återupptog sin marsch och kom att slå upp sina tält på den bortersta delen av al-Hudaibiyah vid en källa med otillräcklig tillgång på vatten. Muslimerna rapporterade törst till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som då tog en pil ur sitt koger och satte den i vattendraget. Vatten forsade genast fram och hans efterföljare drack sig otörstiga. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade vilat kom Budail bin Warqa' al-Khuza'i tillsammans med några framstående personer ur Khuza'ahs stam, Profetens förtrogna, och frågade varför han kommit. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade att han inte kommit för krig: "Jag har ingen annan plan," sa han, "än att genomföra 'Umrah (den mindre vallfärden) i Helgedomen. Om Quriash skulle anta den nya religionen, som en del folk har gjort, är de högst välkomna, men om de står i min väg eller hindrar muslimerna att genomföra vallfärden kommer jag att bekämpa dem till siste

man. Allâhs Order måste uppfyllas." Den utsände förde budskapet tillbaka till Quraish som sände ytterligare en vid namn Mikraz bin Hafs. Vid åsynen av honom sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att det var en svekfull man, och han gavs samma budskap att förmedla till sitt folk. Han följdes av en annan ambassadör känd som al-Hulais bin 'Alqamah som var mäkta imponerad av den hängivenhet som muslimerna visade för den Heliga Ka'bah الكعبة. Han vände åter till sina män och varnade dem för att om de hindrade Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans Följeslagare att ära Allâhs hus riskerade de att alliansen med honom bröts. Hulais efterträddes av 'Urwa bin Mas'ud ath-Thaqafi för att förhandla med Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Under diskussionens gång sa han till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Muhammad! Har du omkring dig samlat folk av blandat ursprung och sedan drivit dem mot dina släktingar för att utplåna dem? Jag tror vid Allâh att jag i morgon kommer att se dig övergiven av dessa människor." I detta läge reste sig Abu Bakr och gav uttryck för sin förtrytelse över denna beskyllning. Al-Mughîrah bin Shu'ab uttryckte samma attityd och förbjöd honom förebrående att röra vid Profetens skägg. Quriashs utsände anmärkte då harmset och hänsyftade på den senares svekfulla handlande då han dödade och plundrade sina följeslagare innan han antog islam. Under tiden hade 'Urwa under sin vistelse i muslimernas läger på nära håll sett den bottenlösa kärlek och djupa respekt som Muhammads efterföljare visade honom. Han återvände och förmedlade till Quraish sitt intryck av att dessa människor inte under några omständigheter kunde överge Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han uttryckte sina känslor med följande ord:

Jag har varit hos Chosroes, Caesar och Negus i deras riken, men aldrig har jag sett en härskare bland sitt folk som Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - bland sina Följeslagare. När han tvagar sig, låter de inte vattnet därifrån falla till marken; när han hostar gnider de ansiktet med slemmet; när han talar sänker de sina röster. De kommer inte att överge honom för någonting någonsin. Han erbjuder er nu en rimlig överenskommelse, så gör som ni vill.

Ett antal obetänksamma och stridslystna quraishiska ungdomar tog då de iakttog den överväldigande tendensen till förlikning bland sina ledare initiativ till en illvillig plan som kunde ha stoppat fredsöverenskommelsen. De beslöt

sig för att infiltrera muslimernas läger och framkalla avsiktliga skärmytslingar som skulle kunna antända krigets stubin. Muhammad bin Maslamah som ledde den muslimska vaktstyrkan tog dem till fånga, men i ljuset av de långtgående och nära förestående resultat som var på väg att åstadkommas försatte Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - dem på fri fot. I detta sammanhang säger Allâh:

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُم بِبَطْنِ
مَكَّةَ مِن بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرًا ﴿٢٤﴾

> *Det är Han som i Mekka-dalen höll deras händer borta från er och era händer borta från dem, sedan Han låtit er få övertaget över dem; och Gud såg vad ni gjorde.* (Quranen, 48:24)

Tiden gick. Förhandlingar fördes men utan några resultat. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad då 'Umar att å hans vägnar besöka Quraishs främste. 'Umar ursäktade sig med hänvisning till personligt fiendskap med Quraish. Han hade dessutom inga inflytelserika släktingar i staden som kunde skydda honom från fara, och han pekade ut 'Uthman bin 'Affan som den lämpligaste utsände eftersom han tillhörde en av Meckas mäktigaste släkter. 'Uthman besökte Abu Sufyan och andra ledare och sa dem att muslimerna endast hade kommit för att betyga Helgedomen sin vördnad, utöva gudsdyrkan där, och att de inte hade för avsikt att slåss. Han hade också ombetts att kalla dem till islam, och framföra glada nyheter till troende kvinnor och män i Mecka om att erövringen närmade sig och att islam tvivelsutan skulle härska eftersom Allâh förvisso skulle befästa Sin religion i Mecka. 'Uthman försäkrade dem också om att de efter ceremoniernas utförande snart skulle ge sig av i fred, men quraishiterna var orubbliga och inte redo att ge dem tillåtelse att besöka al-Ka'bah. De erbjöd emellertid 'Uthman att om han så önskade i egenskap av privatperson genomföra vallfärden, men han avböjde och sa: "Hur skulle det vara möjligt att jag begagnade mig av denna möjlighet då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förnekas den?" Muslimerna inväntade ängsligt och med blandade känslor av fruktan och oro 'Uthmans ankomst. Han blev dock avsevärt försenad och man började misstänka falskspel från Quraishs sida. Muslimerna blev

mycket oroade och gav ett högtidligt löfte till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om att hämnas sin Följeslagares död och under alla omständigheter stå stadigt vid sin ledare Muhammads sida. Denna ed går under namnet Bay'at ar-Ridwan بيعة الرضوان (Trohetspakten). De första som svor eden var Abu Sinan al-Asadi och Salamah bin al-Akwa' som tre gånger, i arméns front, mitt och rygg, gav ett högtidligt löfte om att dö för Sanningen. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sträckte till och med sin egen hand och sade: "Detta är för 'Uthman". Efter att resten av armén givit samma löfte, dök 'Uthman själv upp och gav även sitt löfte". Pakten svors in under ett träd där 'Umar höll Profetens hand och Ma'qil bin Yasar höll upp en gren av trädet. Den Heliga Quranen har refererat till detta med följande ord:

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾

Gud såg med välbehag på de troende när de svor dig trohetsed under trädet... (Quranen, 48:18)

Då Quraish förstod med vilken orubblig målmedvetenhet muslimerna var beredda att utgjuta den sista droppen blod för sin tro, tog de sitt förnuft till fånga och insåg att Muhammads efterföljare inte kunde kuvas med dessa metoder. Efter en del ytterligare samtal gick de med på att sluta ett avtal om förlikning och fred med muslimerna. Avtalets klausuler ser ut som följer:

- Muslimerna ska denna gång återvända hem och komma tillbaka följande år, dock ska de inte stanna i Mecka längre än tre dagar.
- De ska inte komma tillbaka beväpnade, men de kan ta med sig slidsvärd som förvaras i väskor.
- Krigshandlingar ska inställas under en tioårsperiod under vilken båda parter ska leva i full säkerhet och ingen av dem ska resa svärd mot den andre.
- Om någon från Quraish går över till Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - utan sin förmyndares tillåtelse ska han skickas tillbaka till Quraish, men om någon av Muhammads efterföljare återvänder till Quraish ska han inte skickas tillbaka.

- Vem helst som önskar sluta sig till Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - eller ingå ett avtal med honom ska ha frihet att göra så; och på samma sätt ska den som önskar sluta sig till Quraish eller ingå avtal med dem tillåtas göra så.

Viss oenighet uppstod kring inledningen. Då avtalet skulle sättas på pränt inledde 'Ali bin Abi Talib, som agerade som skrivare, med orden "Bismillâh ir-Rahmân ir-Rahîm" بسم الله الرحمن الرحيم, dvs. "I Guds den Nåderikes, den Barmhärtiges Namn." Meckas ombud Suhail bin 'Amr deklarerade att han inget visste om ar-Rahmân och insisterade på den brukliga frasen "Bi-ismika Allâhumma" باسمك اللهم, dvs. "I Ditt Namn, o Allâh!" Muslimerna muttrade av olust men Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav sitt samtycke. Han fortsatte att diktera: "Detta är vad Muhammad, Allâhs Sändebud, har kommit överens om med Suhail bin 'Amr. Suhail protesterade då åter: "Om vi hade erkänt dig som Profet hade vi inte utestängt dig från Helgedomen eller slagits mot dig. Skriv ditt eget namn och din faders namn." Muslimerna muttrade som tidigare och vägrade att ge sitt samtycke till ändringen. Till förmån för ett långsiktigt islamiskt intresse fäste Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - emellertid ingen vikt vid en sådan obetydlig detalj, strök själv orden och dikterade istället: "Muhammad, 'Abdullahs son." Kort efter att avtalet slutits anslöt sig Khuza'as klan, som tidigare varit en av Banu Hashims allierade, till Muhammads led medan Banu Bakr tog parti för Quraish.

Det var under denna tid då avtalet skrevs som Suhails son Abu Jandal gjorde entré på scenen. Han var brutalt kedjad och stapplade av umbäranden och utmattning. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans Följeslagare rördes av medlidande och försökte få till stånd hans frigivning, men Suhail var orubblig och sa: "För att markera att ni är trogna kontraktet har ett tillfälle precis uppenbarat sig." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Men avtalet var inte undertecknat när din son steg in i lägret." I detta läge avbröt Suhail och sa: "Men avtalets villkor var överenskomna." Detta var sannerligen ett bekymmersamt ögonblick. Å ena sidan Abu Jandal som i falsett jämrade sig, "muslimer, ska jag återlämnas till polyteisterna så att de ska kunna locka mig bort från min tro!", men å den andra ett plikttroget engagemang som ansågs högre prioriterat än allt annat. Profetens hjärta svämmade över av sympati men han ville till varje pris stå vid sitt ord. Han tröstade Abu Jandal och sa: "Var tålmodig och överlämna

dig åt Allâhs Vilja. Han kommer att ge dig och dina hjälplösa följeslagare lindring och möjligheter till flykt. Vi har ingått ett fredsavtal med dem och förbundit oss för detta i Allâhs Namn. Vi kommer därför inte att under några omständigheter bryta det." 'Umar bin al-Khattab kunde inte avhålla sig från att ge utlopp för sitt hjärtas djupa kval. Han kom på fötter yttrandes ord som uttryckte djupt hat och ytterlig harm och begärde att Abu Jandal skulle ta sitt svärd och döda Suhail, men sonen skonade sin far. Abu Jandal fördes i tyst resignation bort i sina kedjor.

Då fredsavtalet var ingått gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sina Följeslagare order om att slakta sina offerdjur, men de var alltför betryckta för att kunna göra det. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav tre gånger instruktioner utan positiv respons. Han berättade om sina Följeslagares attityd för sin hustru Umm Salamah, som gav honom rådet att själv ta initiativet, slakta sitt djur och låta raka sitt huvud. Då muslimerna såg detta började de med tunga hjärtan slakta sina djur och raka sina huvuden. De kom till och med nära att döda varandra på grund av sin bedrövelse. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad tre gånger för dem som rakade sina huvuden och en gång för dem som klippte sitt hår. En kamel offrades å sju mäns vägnar och en ko å samma antal personers vägnar. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - offrade en kamel som en gång hade tillhört Abu Jahl och som muslimerna hade tagit som krigsbyte vid Badr, och gjorde på så sätt polyteisterna ursinniga. Under händelserna vid al-Hudaibiyah tillät Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Ka'b bin 'Ujrah, som befann sig i ett tillstånd av Ihram (pilgrimens tillstånd av rituell renhet) för 'Umrah, att på grund av sjukdom raka sitt huvud på villkor att han betalade kompensation genom att offra ett får, fasta tre dagar eller utfodra sex behövande. Angående detta uppenbarades följande vers:

فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِۦٓ أَذًى مِّن رَّأْسِهِۦ فَفِدْيَةٌ مِّن
صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ ﴿١٩٦﴾

...men för den av er som är sjuk eller har en huvudskada får offret bestå i fasta, allmosor eller [annan] religiös handling...
(Quranen, 2:196)

Under tiden emigrerade några troende kvinnor till Medina och bad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om skydd vilket de fick. Då deras familjer krävde att de återvände skickade han inte tillbaka dem på grund av att följande vers uppenbarades:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ
فَامْتَحِنُوهُنَّ اللهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ
إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآتُوهُم مَّا أَنفَقُوا
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَلَا
تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْأَلُوا مَا أَنفَقُوا
ذَلِكُمْ حُكْمُ اللهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

Troende! När troende kvinnor som har utvandrat till er, förhör dem! Ingen utom Gud känner deras tro, men om ni har övertygat er om att de är troende, sänd då inte tillbaka dem till förnekarna av sanningen; deras män har inte längre rätt att leva med dem och de har inte rätt att leva med sina män. Men ge tillbaka männen vad [brudgåvan] har kostat dem. Och ni begår ingen synd om ni sedan tar dem till hustrur efter att ha gett dem deras brudgåva. Håll inte fast vid det äktenskapliga bandet med kvinnor som förnekar sanningen (Quranen, 60:10)

Anledningen till att kvinnorna inte skickades tillbaka var antingen att de inte ursprungligen var inkluderade i avtalsvillkoren som endast nämnde män, eller för att Quranen upphävde alla villkor som gällde kvinnor i versen:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَن لَّا
يُشْرِكْنَ بِاللهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا
يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي
مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللهَ إِنَّ اللهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

Profet! När troende kvinnor kommer till dig för att avlägga trohetsed - [och lovar] att inte sätta något, vad det än är, vid Guds sida, att inte stjäla, att inte begå äktenskapsbrott, att inte döda sina egna barn, att inte sprida förtal som de själva diktat upp och att aldrig vägra dig lydnad i det som är rätt

och rimligt - tag då emot deras trohetsed och be Gud förlåta dem deras synder...(Quranen, 60:12)

Versen ovan är den som förbjöd muslimska kvinnor att äkta icketroende män. På samma sätt beordrades muslimska män att avsluta sina äktenskap med icketroende kvinnor. I enlighet med detta bud skilde sig 'Umar bin al-Khattab från två av de hustrur han äktat innan han antog islam. Mu'awiyah gifte sig med den första och Safwan bin Omaiyah med den andra.

Al-Hudaibiyah-fördraget - dess sociopolitiska betydelse

En serie händelser bekräftade den djupa visdom och de lysande resultat som det fredsfördrag som Allâh kallade "en omisskännlig triumf" innehöll och förde med sig. Hur kunde det vara annorlunda då Quraish hade erkänt och legitimerat muslimernas existens på den politiska arenan i Arabien och börjat behandla de troende på lika villkor. I ljuset av fördragets artiklar hade Quraish indirekt avsagt sig sitt krav på religiöst ledarskap, gått med på att inte längre intressera sig för andra än Quraish, samt tvått sina händer vad gäller alla former av inblandning i den arabiska halvöns religiösa framtid. Muslimerna å sin sida hade inga tankar på att ta över människors egendom eller döda dem i blodiga krig. Inte heller hade de för avsikt att tillämpa några tvångsåtgärder i sin strävan att sprida islam utan deras enda mål var tvärtom att med avseende på religion och ideologi frambringa en frihetlig atmosfär:

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيَكْفُرْ ﴿٢٩﴾

...Låt därför den tro som vill tro, och låt den förneka tron som vill förneka den. (Quranen, 18:29)

Å andra sidan hade muslimerna nu möjlighet att sprida islam till ännu inte kartlagda områden. Där det rådde vapenvila upphävdes krigstillståndet, män träffades och samtalade och ingen talade om islam på ett sansat sätt utan att anta tron. Inom loppet av två år efter att fördraget slutits hade dubbelt så många som tidigare antagit islam. Detta stöds av det faktum att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav sig iväg till al-Hudaibiyah med endast 1 400 män, medan han två år senare då han gav sig ut för att befria Mecka hade 10 000 man med sig.

Den artikel i fördraget som rör inställda krigshandlingar under tio år pekar direkt på att den politiska högdragenhet som Quraish och dess allierade dittills praktiserat fullständigt hade misslyckats, samt på krigshetsarnas oförmåga och sammanbrott.

Quraish hade förbundit sig att göra avkall på dessa förmåner i utbyte mot något som föreföll gynna dem men som i praktiken inte egentligen skadade muslimerna; dvs. den artikel som reglerar behandlingen av de män som söker skydd hos muslimerna utan sina förmyndares samtycke. Vid första anblicken föreföll det vara en ytterligt plågsam klausul och betraktades i det muslimska lägret som mycket beklaglig. Under kommande utveckling skulle den dock visa sig vara en välsignelse. Det var inte troligt att de muslimer som skickades tillbaka till Mecka skulle avsäga sig islams välsignelser, utan visade sig tvärtom bli medelpunkter för islamiskt inflytande. Det var omöjligt att tänka sig att de skulle bli avfällingar eller överlöpare. Visdomen bakom stilleståndet antog sina fulla dimensioner i några efterföljande händelser. Efter att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade nått Medina kom Abu Basir, som hade flytt från Quraish, till honom som muslim. Quraish skickade två män för att kräva hans återvändande, och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - överlämnade honom till dem. Under resan till Mecka lyckades Abu Basir döda en av dem medan den andre flydde till Medina med Abu Basir efter sig. Då den senare kom till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa han: "Ditt åtagande är över och Allâh har befriat dig från det. Du lämnade i laga ordning över mig till dem och Allâh har räddat mig från dem." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Sorg över hans moder, han hade kunnat utlösa ett krig om han hade haft andra med sig." Då Abu Basir hörde detta visste han att han åter skulle överlämnas till Quraish och flydde från Medina ända till Saif al-Bahr. Andra muslimer som förtrycktes i Mecka började nu fly till Abu Basir. Han fick sällskap av Abu Jandal och andra tills en tämligen stor koloni uppstod som sökte hämnd på Quraish och började ge sig på deras karavaner. Meckas hedningar fann sig själva oförmögna att kontrollera kolonisterna och bönföll Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om att överge den artikel som reglerade utlämningen. De bad honom vid Allâh och de släktband som fanns mellan dem att skicka efter gruppen, och sa att vem som än anslöt sig till muslimerna i Medina var säker för dem. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickade då efter gruppen som som förväntat reagerade positivt.

Så ser verkligheten bakom fredsfördragets artiklar ut och det förefaller som om de alla spelade en gynnsam roll för den gryende islamiska staten. Två punkter i det gjorde det likväl osmakligt för vissa muslimer; nämligen att det inte gav tillträde till Helgedomen det året samt den skenbara förödmjukande attityd som präglade förlikningen med Quraishs hedningar. 'Umar kunde inte behärska all den vånda som bemäktigat sig hans hjärta utan sökte upp Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sa: "Är inte du Allâhs sanne Sändebud?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade lugnt: "Varför inte?" 'Umar talade igen och frågade: "Är vi inte på rättfärdighetens väg och är inte våra fiender fel ute?" Utan att visa någon förtrytelse svarade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att det var så. Då 'Umar fick detta svar fortsatte han och krävde: "Då ska vi inte utsättas för några förödmjukelser i tron." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förblev oberörd och med fulländat självförtroende sa han: "Jag är Allâhs sanne Sändebud, jag trotsar Honom aldrig, Han kommer att hjälpa mig." "Har du inte sagt oss," genmälde 'Umar, "att vi ska genomföra vallfärden?" "Jag har aldrig sagt," svarade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - "att vi ska göra det i år." 'Umar tystnade, men hans sinne var upprört. Han sökte upp Abu Bakr och förklarade sina känslor för denne. Abu Bakr som aldrig hade tvivlat på Profetens sannfärdighet och trovärdighet bekräftade det som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sagt honom. I sinom tid uppenbarades sura 48 (Segern):

﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحاً مُّبِيناً ﴿١﴾﴾

Vi har öppnat vägen för dig [Muhammad] till en klar seger (Quranen, 48:1)

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - kallade till sig 'Umar och framförde till honom de goda nyheterna. 'Umar blev överförtjust och ångrade innerligt sin tidigare inställning. Som bot för den obetänksamma attityd han tidigare antagit idkade han välgörenhet, fastade, bad och gav fri så många slavar som möjligt.[362]

---

362 Fath al-Bari, 7/439-458; Şahih al-Bukhari, 1/378-381.

Den tidiga delen av år 7 A.H. såg omvändelsen av tre bemärkta män från Mecka, 'Amr bin al-'As, Khalid bin al-Walîd och 'Uthman bin Talhah. Då de anlände och trädde in under islams tak sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Quraish har gett oss sitt eget blod."

Den andra fasen
Ett nytt stadie av islamisk handling

AL-HUDAIBIYAH-FÖRDRAGET innebar en ny fas i muslimernas liv och gärning. Quraish, som hade varit en bitter fiende till islam, drog sig nu tillbaka från krigets arena och valde en fredlig uppgörelse med muslimerna. Den tredje länken i en trehövdad fiende (Quraish, Ghatfan och judar) var därmed bruten, och de aggressiva stämningar som fanns hos de andra hedningar som nu blev anförare av hedendomens fana i Arabien stillnade avsevärt. Ghatfans stam utgjorde inte längre något allvarligt hot och deras provokationer var huvudsakligen anstiftade av judar. De judar som hade utvisats från Medina tog sin tillflykt till Khaibar som blev en drivbänk för intriger mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Där smidde de sina ränker, antände oenighetens eld och lockade de araber som bodde i Medinas omgivningar att göra gemensam sak med dem med målet att utplåna den nya islamiska staten eller åtminstone tillfoga muslimerna svåra förluster. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var inte obekymrad över deras illvilliga planer och placerade kort efter att ovan nämnda fördrag bekräftats ett avgörande krig mot dem som första prioritet på sin agenda. Al-Hudaibiyah-fördraget gav muslimerna möjlighet att intensifiera sin islamiska utveckling och öka sina ständiga ansträngningar att föra fram sin da'wah الدعوة (kallelse), och följaktligen ge den typen av handlande företräde framför de militära aktiviteterna. Vi ser det därför som nödvändigt att dela in denna post-fördragsliga fas i två sektioner:

1. Oupphörliga fredliga ansträngningar för att föra fram den islamiska kallelsen och inleda en korrespondens med kungar och prinsar i angränsande politiska entiteter.
2. Militära aktiviteter.

Profetens planer på att sprida islams budskap bortom Arabien

SENT ÅR 6 A.H. DÅ PROFETEN återvänt från Hudaibiyah beslöt han att sända bud till härskare bortom Arabien och kalla dem till islam. För att ge legitimitet åt sina sändebuds kreditiv tillverkades ett silversigill i vilket graverades orden "Muhammad, Allâhs Sändebud" i följande formation:[363]

الله
رسول
محمد

Sändebud utsågs på grundval av deras erfarenhet och kunskap och skickades ut på sina uppdrag i Muharram år 9 A.H. några dagar innan avfärden mot Khaibar.[364]

1. EN DEPUTATION TILL ABESSINIEN (ETIOPIEN) النجاشي ملك الحبشة

Abessiniens kung Negus (An-Nadjâshî النجاشي) vars namn var Ashama bin al-Abjar, tog emot Profetens budskap framfört av Amr bin Omaiyah ad-Damari, som at-Tabari hänvisar till, antingen sent år 6 eller tidigt år 7 A.H. En noggrann undersökning av brevet visar att det inte rörde sig om det

363 Şahih al-Bukhari, 2/872, 873.
364 Rahmat-al-lil'alamîn, 1/171.

brev som skickades efter al-Hudaibiyah. Innehållet i det antyder snarare att det skickades till den kungen då Ja'far och hans följeslagare utvandrade till Abessinien under Mecka-perioden. En mening lyder "Jag har skickat min kusin Ja'far med en grupp muslimer till dig. Var generös mot dem och ge upp högdragenheten."

Al-Baihaqi gav enligt Ibn Ishaq följande redogörelse för Profetens brev som skickades till Negus:

Detta brev är skickat från Muhammad, Profeten, till Negus al-Ashama, Abessiniens kung.

Frid vare över den som följer den sanna vägledningen och tror på Allâh och Hans Sändebud. Jag bär vittne om att det inte finns någon gudom förutom Allâh Ensam utan någon medhjälpare - Han har inte tagit sig någon hustru eller fått en son - och att Muhammad är Hans tjänare och Sändebud. Jag kallar dig till islams led, om du antar islam kommer du att finna säkerhet.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْاْ إِلَى كَلَمَةٍ سَوَاء بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلاَّ نَعْبُدَ إِلاَّ اللّهَ وَلاَ نُشْرِكَ بِهِ شَيْئاً وَلاَ يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضاً أَرْبَاباً مِّن دُونِ اللّهِ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُولُواْ اشْهَدُواْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

Säg: "Efterföljare av äldre tiders uppenbarelser! Låt oss samlas kring en regel, gemensam för oss och för er - att vi inte skall dyrka någon utom Gud och inte sätta något vid Guds sida och inte erkänna andra människor som våra herrar och beskyddare i Guds ställe." Och säg, om de vänder er ryggen: "Vittna då, att det är vi som har underkastat oss Hans vilja." (Quranen, 3:64)

فَإن أبيت فإن عليك إثمُ النصارى من قومِك .

Om du avvisar denna inbjudan kommer du att hållas ansvarig för allt ont som de kristna bland ditt folk gör.

Dr Hamîdullah (Paris), en tillförlitlig källa, har andragit en version av brevet som uppdagats för en kort tid sedan och som är identisk med Ibn al-Qayims återgivning. Dr. Hamîdullah uppbjöd stora ansträngningar och använde alla den moderna teknologins medel för att verifiera brevets text som lyder som

följer:

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn

Från Muhammad, Allâhs Sändebud, till Negus, Abessiniens kung.

Frid vare över den som följer sann vägledning. Var hälsad, jag prisar Allâhs lov, det finns ingen gud utom Han, den Allsmäktige, den Helige, fredens Källa och Givare, trons Väktare, trygghetens Bevarare. Jag bär vittne om att Jesus, Marias son, är Allâhs ande och Hans Ord varigenom Maria, jungfrun, den goda och rena, kunde bli havande med Jesus. Allâh skapade honom från Sin ande och Sin andedräkt såsom Han skapade Adam med Sin Hand. Jag kallar dig till Allâh Ensam utan några medhjälpare och till lydnad under Honom och till att följa mig och tro på det som kom till mig, ty jag är Allâhs Sändebud. Jag bjuder dig och dina män till Allâh, Den Strålande, Den Allsmäktige. Jag bär härmed vittne om att jag har förmedlat mitt budskap och råd. Jag bjuder dig att lyssna och följa mitt råd. Frid vare över den som följer sann vägledning.[365]

Texten i detta brev är utan tvekan äkta, men till att slå fast att det skrevs efter al-Hudaibiyah finns ännu inte tillräckliga belägg.

Då 'Amr bin Omaiyah ad-Damari förmedlade det apostoliska brevet till Negus tog den senare pergamentet och placerade det på sitt öga, klev ner på golvet, bekände sin tro på islam och skrev följande svar till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser:

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn

Från Negus Ashama till Muhammad, Allâhs Sändebud. Frid vare över dig, Sändebud från Allâh och nåd och välsignelse från Allâh vid Vars sida ingen annan gud finns. Jag har tagit emot ditt brev i vilket du berättar om Jesus, och vid Herren över himlen och jorden, Jesus är inte mer än vad du säger.

365 Zâd al-Ma'ad, 3/60.

> Vi erkänner fullt ut det som du har kommit till oss med och vi har tagit hand om din kusin och hans följeslagare. Jag bär vittne om att du är Allâhs Sändebud, sann och bekräftande (de som har kommit före dig), jag ger dig mitt ord genom din kusin och underkastar mig världarnas Herre.[366]

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade bett Negus att skicka Ja'far och hans följeslagare, utvandrarna till Abessinien, tillbaka hem. De kom tillbaka för att träffa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i Khaibar. Negus dog senare i rajab år 9 A.H. kort efter ghazwan mot Tabuk. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillkännagav hans död och förrättade bön in absentia för honom. En annan kung efterträdde Negus på tronen och ett nytt brev från Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sändes till honom men huruvida denne kung antog islam är en fråga som ännu inte besvarats.[367]

2. Brev till Egyptens ståthållare, kallad Muqawqas المقوقس ملك مصر

Till Juraij bin Matta,[368] kallad Muqawqas och Egyptens och Alexandrias ståthållare, skrev Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser:

> I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn
>
> Från Muhammad, Allâhs Sändebud och tjänare, till Muqawqas, Egyptens ståthållare.
> Frid vare över den som följer sann vägledning. Jag bjuder dig att anta islam. Om du vill ha säkerhet bör du anta islam. Om du antar islam kommer Allâh, den Upphöjde, att belöna dig tvåfaldigt. Om du vägrar får du bära bördan av alla kopters ohörsamhet.
>
> قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا
> نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا
> مِّن دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

366 Zâd al-Ma'ad, 3/61.

367 Şahih Muslim, 2/99.

368 Rahmat-al-lil'alamîn, 1/178; Dr. Hamîdullah sa att hans namn var Binyamin.

Säg: "Efterföljare av äldre tiders uppenbarelser! Låt oss samlas kring en regel, gemensam för oss och för er - att vi inte skall dyrka någon utom Gud och inte sätta något vid Guds sida och inte erkänna andra människor som våra herrar och beskyddare i Guds ställe." Och säg, om de vänder er ryggen: "Vittna då, att det är vi som har underkastat oss Hans vilja." (Quranen, 3:64)

Hatib bin Abi Balta'a, som utsågs att förmedla budskapet, bad om audiens hos Muqawqas innan han vidarebefordrade brevets innehåll. Han vände sig sedan till ståthållaren och sa: "Någon före dig har gjort anspråk på den Högste Herrens status, så Allâh straffade honom och gjorde honom till ett exempel i det efterkommande livet och i detta liv. Ta därför varning och gör er inte till ett dåligt exempel för andra." Muqawqas svarade: "Vi byter inte ut vår religion annat än mot en som är bättre." Hatib fortsatte: "Vi bjuder dig att anta islam som kommer att ersätta allt som du kan förlora. Vår Profet har kallat människor att bekänna sig till denna tro, Quraish och judar stod emot honom som bittra fiender medan kristna stod närmast hans kallelse. Vid mitt liv, Moses bud om Kristus är identiskt med den senares goda nyheter om Muhammads framkomst; likaledes är denna vår inbjudan till dig att anta islam lik er invit till Torans folk att acceptera Nya Testamentet. Då en Profet stiger fram bland ett folk är han berättigad ett positivt gensvar. Följaktligen lyder ni under samma Gudomliga Lag. Bär i minnet att vi inte har kommit för att locka er bort från Kristus religion utan snarare bjuda er att följa dess läror." Muqawqas begrundade djupt brevets innehåll och sa sedan: "Jag har nått fram till en övertygelse om att denne Profet inte bjuder oss till något förhatligt; han är varken en kringvandrande magiker eller en förljugen spåman. Han bär på profetskapets sanna och omisskännliga frön, och jag kommer att överväga hela saken noga." Han tog pergamentet och gav order om att förvara det i ett skrin av elfenben. Han kallade på en skrivare och författade följande svar på arabiska:

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn

Från Muqawqas till Muhammad bint 'Abdullah.

Frid vare över dig. Jag har läst ditt brev och förstått innehållet och vad du kallar till. Jag känner redan till att en profet är i antågande men jag trodde att han skulle födas i Syrien. Som

presenter skickar jag dig två jungfrur från bemärkta koptiska familjer, kläder och en springare att rida på. Frid vare över dig.

Det är värt att notera att Muqawqas inte begagnade sig av det ovärderliga tillfället och att han inte antog islam. Presenterna accepterades och en av jungfrurna, Maria, stannade hos Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och gav honom sonen Ibrahîm, medan den andra, Sirin, gavs till Hassan bin Thabit al-Anşâri.

3. Brev till Chosroes, Persiens härskare
كسرى ملك فارس

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn

Från Muhammad, Allâhs Sändebud, till Chosroes, Persiens kung.
Frid vare över den som följer sann vägledning, tror på Allâh och Hans Sändebud och vittnar om att det inte finns någon gudom utom Allâh Ensam utan medhjälpare, och att Muhammad är Hans tjänare och Sändebud. Jag bjuder dig att anta Allâhs religion. Jag är Allâhs Sändebud som sänts till alla folk så att jag ska kunna ingjuta fruktan för Honom i alla levande personer, och så att saken ska kunna beläggas inför dem som avvisar Sanningen. Anta islam som er religion så att ni kan leva i trygghet, annars blir ni gjorda ansvariga för alla magernas synder.

'Abdullah bin Hudhafa as-Sahmi utsågs att förmedla brevet. Denne utsände förde det till Bahrains kung men vi vet inte om han sände det till Chosroes med en av sina egna män eller om han valde 'Abdullah själv.

Den stolte monarken blev ursinnig över brevets innehåll som placerade Profetens namn över hans eget. Han rev brevet i bitar och dikterade genast en order till sin ståthållare i Jemen att skicka trupper för att gripa Profeten och föra denne till honom. Guvernören som hette Bazan sände omedelbart två män till Medina i det syftet. Så snart de nådde staden fick Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - via en uppenbarelse veta att Persiens härskare Chosroes II Pervez hade mördats av sin son. Han avslöjade nyheterna

för dem och de häpnade. Han bad dem sedan att säga sin nye monark att islam skulle komma att segra överallt och undanröja också Chosroes suveränitet. De skyndade tillbaka till Bazan och rapporterade vad de fått höra. Under tiden hade Sherweh, den nye härskaren i Persien, sänt ett brev till Bazan och bekräftat nyheten och beordrat honom att tills vidare inställa alla åtgärder mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. I sällskap med perserna i Jemen antog Bazan islam och tillkännagav villigt sitt stöd för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser.[369]

4. Budet till Herakleios, Bysans härskare
قيصر ملك الروم

I en lång berättelse återger al-Bukhari innehållet i det brev som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickade till Bysans härskare Herakleios:

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn

> Från Muhammad, Allâhs tjänare och Sändebud, till Herakleios, Bysans kung.
> Välsignade är de som följer sann vägledning. Jag bjuder dig att anta islam så att du kan leva i trygghet. Om du rättar in dig i islams led kommer Allâh ge dig dubbel belöning. Om du däremot vänder islam ryggen kommer bördan av ditt folks alla synder att falla på dina axlar.
>
> قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾
>
> *Säg: "Efterföljare av äldre tiders uppenbarelser! Låt oss samlas kring en regel, gemensam för oss och för er - att vi inte skall dyrka någon utom Gud och inte sätta något vid Guds sida och inte erkänna andra människor som våra herrar och beskyddare i Guds ställe." Och säg, om de vänder er ryggen: "Vittna då, att det är vi som har underkastat oss Hans vilja."* (Quranen, 3:64)[370]

369 Fath al-Bari, 8/127, 128.

370 Şahih al-Bukhari, 1/4, 5.

Det muslimska sändebudet Dihyah bin Khalifah al-Kalbi fick order om att lämna över brevet till Busras härskare som i sin tur skulle ge det till Bysans härskare.

Av en händelse kallades Abu Sufyan bin Harb, som vid denna tid inte hade antagit islam, till hovet och Herakleios ställde ett flertal frågor om Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och den religion han predikade. Det vittnesmål som denne Profetens erkände fiende gav om den förres karaktär och det goda som islam gjorde för mänskligheten gjorde Herakleios förbluffad.

Med stöd hos Ibn Abbas berättar al-Bukhari att Herakleios skickade efter Abu Sufyan och dennes följeslagare som då bedrev handel i ash-Shams (Jerusalem). Detta skedde under den vapenvila som ingåtts mellan Quraishs polyteister och Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Herakleios som satt tillsammans med sina närmaste rådgivare frågade, "Vem av er är närmast släkt med den man som påstår sig vara en profet?" Senare berättade Abu Sufyan att:

Jag (Abu Sufyan) svarade: "Av de närvarande är jag den närmaste släktingen." Så de lät mig sitta framför honom med mina följeslagare bakom mig. Han kallade sedan fram sin tolk och sa till denne: "Säg dem (dvs. Abu Sufyans följeslagare) att jag kommer att fråga honom (dvs. Abu Sufyan) om den man som påstår sig vara en profet. Om han ljuger ska de genast rätta honom." Vid Allâh säger jag att hade jag inte varit rädd att mina följeslagare skulle betrakta mig som en lögnare hade jag kommit med lögner.

Abu Sufyans vittnesmål löd som följer:

Muhammad härstammar från en förnäm familj. Ingen ur hans familj kom att inneha kungavärdighet. Hans följeslagare är de som uppfattas som svaga och deras antal ökar oupphörligt. Han kommer inte med lögner eller förråder andra. Vi bekämpar honom och han bekämpar oss med varierande framgång. Han bjuder folk att dyrka Allâh Ensam utan medhjälpare och att överge sina fäders tro. Han beordrar oss att förrätta bön, vara ärliga, nyktra och odla starka familjeband.

Efter att ha hört detta vände sig Herakleios till sin tolk och bad honom förmedla följande intryck som avslöjar en total övertygelse om sanningen i Muhammads profetskap:

Jag är fullkomligt medveten om att profeter kommer från förnäma *familjer*, och han påverkar inte tidigare exempel på profetskap. Eftersom ingen av hans anfäder var kung kan vi inte utgå ifrån att han gör anspråk på kungavärdighet. Så länge han inte ljuger för människor är han immun mot att komma med lögner om Allâh. Vad gäller att hans följeslagare tillhör dem som bedöms som svaga men vars antal ständigt växer, är det något som står i samklang med frågor om tron tills denna antar sina fulla dimensioner geografiskt och demografiskt. Jag har förstått att inget fall av avfall från tron ännu har konstaterats bland hans följeslagare, och detta pekar på lycksaligheten hos den tro som tar plats i människors hjärtan. Förräderi är som jag ser det främmande för honom, ty verkliga profeter ser förräderi som avskyvärt. Påbud om att dyrka Allâh utan medhjälpare, att förrätta bönen, att vara ärlig och nykter, samt om förbud mot hedendom är kännetecken som kan få mig att till honom överlämna alla mina tillgångar. Jag känner redan till att en profet måste komma, men det har aldrig kommit för mig att han skulle vara en arab från er. Om jag var säker skulle jag vara lojal mot honom, jag kan hoppas på att träffa honom och om jag skulle vara med honom skulle jag tvätta hans fötter.

Herakleios begärde sedan att Profetens brev skulle läsas. Härskarens observationer och den slutliga och klara framställningen av det islamiska budskapet kunde inte annat än skapa en spänd atmosfär bland hovets religiösa funktionärer. "Vi beordrades gå ut", berättade Abu Sufyan. "Då vi kom ut sa jag till mina följeslagare, 'Affären med Ibn Abi Kabshah (dvs. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser) har blivit så framträdande att till och med kungen av Banu al-Asfar (dvs. bysantinerna) är rädd för honom.' Så jag fortsatte tro att Allâhs Sändebud skulle segra, tills Allâh fick mig att anta islam."

Kungen antog inte islam, ty det var bestämt på ett annat sätt. Det muslimska sändebudet skickades dock tillbaka till Medina med härskarens lyckönskningar.

På vägen tillbaka till Medina gensköts Dihyah al-Kalbi av folk från Judhams stam i Hasmi och de rövade bort de presenter som skickats till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Zaid bin Haritha skickades i spetsen för femhundra man ut till platsen, tillfogade det folket tunga förluster, tog ettusen kameler och femhundra boskapsdjur samt etthundra kvinnor och barn. Judhams ledare som hade antagit islam inkom med ett klagomål till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som gav ett positivt svar och gav order om att allt byte och alla fångar skulle lämnas tillbaka.

5. Brev till Mundhir bin Sawa, Bahrains härskare

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sände 'Al-'Ala' bin al-Hadrami till Bahrains härskare med ett brev som bjöd honom att anta islam. Som svar skrev al-Mundhir bin Sawa följande brev:

> Sändebud från Allâh! Jag har tagit emot dina ålägganden. Före det läste jag ditt brev i vilket du skrev till Bahrains folk och bjöd dem till islam. Islam tilltalade en del av dem och de har rättat in sig i islams led medan andra inte fann detta tilltalande. I mitt land bor mager och judar och därför ber jag dig om instruktioner för hur de ska behandlas.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skrev följande svar:

> I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn
>
> Från Muhammad, Allâhs Sändebud, till Mundhir bin Sawa. Frid vare över dig. Jag prisar Allâh utan medhjälpare, och jag bär vittne om att Muhammad är hans tjänare och Sändebud.
>
> Därefter påminner jag dig om Allâh, den Mäktige, den Upphöjde. Vemhelst som tar emot råd gör det för sin egen skull. Vemhelst som följer mina sändebud och handlar i enlighet med deras vägledning, godtar faktiskt mina råd.
>
> Mina sändebud har högt prisat ditt beteende. Du ska fortsätta i ditt nuvarande ämbete. Ge de nya muslimerna fullständiga möjligheter att predika sin religion. Jag godtar din rekommendation angående Bahrains folk och jag förlåter överträdarnas överträdelser, och du kan därför också förlåta dem.
>
> De bland Bahrains folk som vill fortsätta i sin judiska tro eller som mager bör betala Jizya الجزية (mantalsskatt).[371]

---

[371] Zâd al-Ma'ad, 3/61, 62.

6. Brev till Haudha bin 'Ali, Yamamas härskare

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn

Från Muhammad, Allâhs Sändebud, till Haudha bin 'Ali. Frid vare över den som följer sann vägledning. Var medveten om att min religion kommer att segra överallt. Du bör anta islam, och allt som står under ditt befäl ska förbli ditt.

Det sändebud som utsetts var Sulait bin 'Amr al-'Amiri som efter att ha framfört budskapet återvände till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med följande svar:

> Den tro till vilken du bjuder mig är mycket bra. Jag är en känd talare och poet - araberna håller mig högt i respekt och jag är av betydelse bland dem. Om du tar in mig i ditt styre är jag beredd att följa dig.

Härskaren skänkte sedan Sulait en gåva och gav honom tyger av märket Hajr. Alla dessa presenter lät han givetvis Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ta hand om.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - accepterade inte Haudhas krav. Han gjorde vanligen tummen nerför en så högfärdig ton och brukade säga att hela saken låg i Händerna på Allâh, Som gav Sitt land till vem Han önskade. Djibrîl (Gabriel) kom senare med en uppenbarelse om att Haudha hade dött. I sin kommentar till dessa nyheter sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Yamama kommer att ge upphov till en lögnare som gör anspråk på profetskapet för egen del, men han kommer så småningom att dödas." Som svar på en fråga om dräparens identitet sa Profeten: "Han är en av er, islams efterföljare."[372]

[372] Zâd al-Ma'ad, 3/63.

7. Brev till Harith bin Abi Shamir al-Ghassani, Damaskus härskare

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn

Från Muhammad, Allâhs Sändebud, till al-Harith bin Abi Shamir.
Frid vare över den som följer sann vägledning, tror på den och betraktar den som sann. Jag bjuder dig att tro på Allâh Ensam utan medhjälpare, därefter förblir ditt kungadöme ditt.

Shuja' bin Wahab fick äran att ta brevet till Harith som då det lästes upp för honom blev topp tunnor rasande och yttrade, "Vem vågar avhända mig mitt land, jag ska bekämpa honom," och arrogant avslog Profetens inbjudan till islam.[373]

8. Brev till Jaifer, 'Omans kung, och dennes bror 'Abd bin al-Jalandi

I Allâhs, Den Nåderikes, Den Barmhärtiges Namn

Från Muhammad bin 'Abdullah till Jaifer och 'Abd bin al-Jalandi.
Frid vare över den som följer sann vägledning. Jag bjuder er båda till islams kallelse. Anta islam. Allâh har skickat mig som en Profet till alla sina skapelser för att jag ska ingjuta fruktan för Honom i deras hjärtan, så att det inte längre ska finnas någon ursäkt för dem som förnekar Honom. Om ni båda antar islam kommer ni att fortsätta leda ert land, men om ni avvisar kallelsen bör ni minnas att alla era tillgångar är förgängliga. Mina ryttare kommer att tillägna sig ert land och mitt profetskap kommer att tillvälla sig makten över er kungavärdighet.

---

373 Zâd al-Ma'ad, 3/62; Muhadarat Tarîkh al-Umam al-Islamiyah, 1/146.

'Amr bin al-'As som utsågs att befordra brevet berättade följande om vad som hände innan han fick audiens hos Jaifer:

Då jag anlände till 'Oman tog jag kontakt med 'Abd som ansågs mildare i temperamentet än sin bror.

'Amr: Jag är Allâhs Profets sändebud som har kommit för att träffa dig och din bror.

'Abd: Du måste träffa min bror och läsa det brev du för med dig för honom. Han står över mig såväl vad gäller ålder som kungavärdighet. Vad är förresten syftet med ditt uppdrag?

'Amr: Profeten kallar er att tro på Allâh Ensam utan medhjälpare, överge alla andra gudar och vittna om Muhammads status som tjänare och Sändebud.

'Abd: 'Amr! Du är av fin familj. Kan du först säga mig vad din fars attityd var till denna tro? Du vet, vi följde i hans spår.

'Amr: Döden tog honom innan han trodde på Muhammads uppdrag och jag önskar nu att han hade antagit islam och varit den tron trogen innan han dog. Jag själv intog samma attityd tills Allâh vägledde mig till islam.

'Abd: När antog du islam?

'Amr: Då jag var vid Negus hov. Han rättade förresten också in sig i islams led.

'Abd: Hur reagerade hans folk?

'Amr: De godkände hans beslut och följde honom.

'Abd: Biskoparna och munkarna?

'Amr: De också.

'Abd: Ta dig i akt för att ljuga, 'Amr, ty det kommer snart i dagen.

'Amr: Jag far aldrig med lögner, och dessutom tillåter vår religion inte det.

'Abd: Har Herakleios informerats om Negus islamisering?

'Amr: Givetvis.

'Abd: Hur vet du det?

'Amr: Negus betalade markskatt till Herakleios men svor då han antog islam att avbryta de betalningarna. Då dessa nyheter nådde Herakleios uppmanade hans hovmän honom att agera mot Negus, men han vägrade och tillade "En man tyckte om en religion och valde den till sig. Vad skall vi göra åt honom" att han själv skulle göra samma sak om han inte var rädd om sitt kungaämbete.

'Abd: Vad uppmanar er Profet er att göra?

'Amr: Han uppmanar oss att dyrka Allâh - den Allsmäktige, den Upphöjde - vara gudfruktiga och odla goda relationer med släkten; han förbjuder olydnad, aggression, äktenskapsbrott, vin, avgudadyrkan och hängivenhet för korset.

'Abd: Rimliga ord och rimliga trosuppfattningar är vad ni kallar till. Jag önskar att min bror skulle följa mig i tron på Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och bekänna hans religion, men min bror är alltför rädd om sin kungavärdighet för att bli undersåte.

'Amr: Om din bror underkastar sig islam ger Profeten honom makten över sitt folk och tar ut allmoseskatt från de välbärgade för att ge till de behövande.

'Abd: Det är ett rättvist handlande. Men vad är den här allmoseskatten som du talar om?

'Amr: Det finns ett gudomligt påbud om att en allmoseskatt tas ut från de välbärgade som har ett överskott, och som sedan distribueras bland de fattiga.

'Abd: Jag tvivlar på att det kan fungera bland vårt folk.

'Amr stannade några dagar för att få tillträde till Jaifers hov och lyckades slutligen. "Han bad mig att överlämna brevet så att han kunde läsa det. Efter det frågade han hur Quraish reagerat och jag svarade att de hade följt honom, en del av fri vilja och en del efter att ha besegrats militärt. Så, människor har valt islam framför andra kredon och har genom mental insikt insett att de har levat i mörker. Ingen utom du finns nu utanför islams domäner, så jag råder dig att anta islam så att du kan ge dig själv och ditt land trygghet."

I detta skede bad han mig att besöka honom följande dag. Han visade då viss tvekan mot att ta emot mig men hans bror 'Abd ingrep och jag fick chansen att träffa honom igen, denna gång talade han dock till mig i en arrogant

och hotfull ton. Efter ett enskilt samtal med sin bror och efter att ha tänkt igenom hela situationen antog emellertid båda bröderna islam och visade sig också trogna den religion som hade börjat bana sin väg i detta nya område.

Sammanhanget säger oss att detta brev sändes långt senare än de andra, förmodligen efter erövringen av Mecka.

Via dessa brev lyckades Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - delge de flesta av den tidens härskare sitt budskap. Vissa trodde medan andra var obevekliga och framhärdade i sin icketro. Tanken om att anta islam och om framkomsten av en ny Profet sysselsatte likväl dem alla.

Stridigheter efter Hudaibiyah

Invasionen av Dhi Qarad (skogen)

Det rörde sig i själva verket inte om ett regelrätt slag utan om en mindre skärmytsling med en styrka från Bani Fazarah. Platsen för den är känd under namnet Dhu Qarad, ett vattenhål en dagsresa från Medina. Enligt en majoritet av de lärde tilldrog sig denna incident tre dagar innan slaget vid Khaibar.

Med stöd hos Salamah bin al-Akwa', slagets hjälte, har det berättats att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sände sitt legohjon Rabah med sina kameler till en betesmark i närheten.

På Talhas häst begav jag mig dit i samma syfte. Då dagen grydde gjorde 'Abdur Rahman al-Fazari en räd, drev iväg alla kameler och dödade den man som hade hand om dem. Jag sa åt Rabah att ta hästen, bege sig till Talha och ge Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - besked om att polyteisterna hade försvunnit med hans kameler. Därefter ställde jag mig på en höjd, vände mig mot Medina och ropade tre gånger: "Kom till vår hjälp!" Jag satte sedan efter förövarna, sköt efter dem med pilar medan jag mässade:

أنا ابن الأكوع   واليوم يوم الرضع

Jag är al-Akwa's son

Idag är dagen för de ondas nederlag

Jag fortsatte vid Allâh att skrika på dem och lamslå deras djur. Närhelst en ryttare vände sig mot mig tog jag skydd vid ett träd, sköt mot honom och oskadliggjorde hans häst. Till sist nådde de ett trångt bergspass. Jag tog mig upp på berget och höll dem i schack genom att kasta sten på dem. Jag fortsatte ansätta dem på detta sätt tills jag fick alla kameler släppta utan att någon blev kvar hos dem. De flydde i alla riktningar och jag förföljde dem och skrek efter dem oupphörligt tills de gjorde sig av med mer än trettio mantlar och trettio lansar för att lätta på sin börda. På allt de lämnade efter sig lämnade jag ett märke med en sten så att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans Följeslagare skulle känna igen dem (som byte lämnat av fienden). De fortsatte tills de kom till en liten dal. Jag satte mig på toppen av en spetsig klippa. Fyra av dem gick uppför berget och kom mot mig. Då de var nära nog för att höra mig ropade jag: "Känner ni igen mig?" De svarade: "Nej. Vem är du?" Jag sa: "Jag är Salamah, al-Akwa's son. Jag kan döda den av er som jag vill, men ingen av er kan döda mig." De återvände då. Jag rörde mig inte ur fläcken förrän jag såg Allâhs Sändebuds ryttare komma ridande bland träden. Främst red Akhram, bakom honom kom Abu Qatadah al-Anşâri följd av al-Miqdad bin al-Aswad. Akhram och 'Abdur Rahman al-Fazari möttes i envig. Akhram lyckades skada 'Abdur Rahmans häst men den senare träffade den förre med sin lans och dödade honom. 'Abdur Rahman vände sig om ridande på Akhrams häst. Då Abu Qatadah såg detta gav han sig in i en häftig strid med 'Abdur Rahman, träffade honom med en stöt av sin lans som blev dödlig. Polyteisterna flydde då följdriktigt och jag förföljde dem tills de före solnedgången nådde fram till en dal med en källa som kallades Dhu Qarad. De vilade där för att dricka. I min förföljelseiver drev jag dem emellertid ut ur dalen innan de hade hunnit dricka en droppe vatten. Senare hann Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillsammans med sina Följeslagare upp mig och jag vände mig till honom med orden: "Sändebud från Allâh, låt mig ta etthundra man från vårt folk för att förfölja marodörerna och göra slut på dem." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Ibn al-Akwa', du har tagit tillräckligt och bör nu visa storsinthet; de har nu nått Ghatfans bosättningar där de kommer att besegras." Han tillade: "Vår bäste ryttare idag var Abu Qatadah, och vår bäste fotsoldat var Salamah." Han tilldelade mig två delar av bytet - en som var avsedd för en ryttare och en som var avsedd för en fotsoldat - och slog ihop dem till mig. Med riktning mot Medina lät han mig sitta upp bakom honom på sin kamelhona som kallades al-'Adba'.

Erövringen av Khaibar (muharram år 7 A.H.)

KHAIBAR VAR ETT VIDSTRÄCKT och starkt befäst territorium med en mängd slott och gårdar som låg 60-80 engelska mil norr om Medina, och är numera en by känd för sitt ogästvänliga klimat. Efter al-Hudaibiyah-fördraget var den största parten i den tredelade antiislamska koalitionen - Quraish, Najds stammar och judarna - neutraliserad. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg därför denna tid som lämplig för att ta itu med de båda andra parterna - judarna och Najds stammar - så att fred och säkerhet skulle inträda och så att muslimerna skulle kunna ägna sin tid åt att sprida Allâhs Budskap och kalla människor att ta det till sig. Khaibar hade alltid varit en drivbänk för intriger och konspirationer, och judarna hade alltid gjort det till en källa för militära provokationer och ett centrum för krigshets, så det gavs högsta prioritet på agendan för Profetens tvingande angelägenheter. Khaibars judar var genom en gammal allians enade med de Sammansvurna, hade eggat Bani Quraitha att begå förräderi, odlat kontakter med Ghatfan och araberna, och hade även legat bakom en attack mot Profetens liv. I själva verket kunde de ständiga olyckor som muslimerna utstod i första hand härledas till judarna. Sändebud skickades oupphörligt men förgäves till dem för nå fredliga överenskommelser. Under sådana förhållanden drog Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - slutsatsen att en militär insats var nödvändig för att förekomma deras fientligheter.

Uttolkare av den Heliga Quranen menar att en erövring av Khaibar var ett Gudomligt löfte antytt i Allâhs Ord:

وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِ
وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ
وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

Gud har gett er löfte om [många segrar och att] rikligt byte skall tillfalla er - ja, detta har redan kommit er till del... (dvs. al-Hudaibiyah-fördraget och Khaibars kapitulation) (Quranen, 48:20)

Hycklarna och de med vacklande hjärtan hade undvikit att göra de sanna muslimerna sällskap i al-Hudaibiyah-kampanjerna, och nu präntade Allâh, den Allsmäktige, in följande ord i öronen på Sin Profet:

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا
نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا
كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ
كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

När ni beger er ut på krigståg där byte kan väntas, säger de som [förut] höll sig borta: "Låt oss gå med er" - de vill alltså ändra på Guds ord. Säg: "Ni skall inte gå med oss! Gud har redan sagt så." Då kommer de att svara: "Ni missunnar oss [del i bytet]!" Nej, de förstår inte mycket! (Quranen, 48:15)

Av det skälet bjöd Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - endast dem som var villiga att slåss för Allâhs sak att följa honom i marschen mot Khaibar. Endast ettusenfyrahundra man uppgick de till, de som i svaromål på hans kallelse hade svurit honom lydnad och lojalitet.

Siba' bin 'Artafah al-Ghifari utsågs att under tiden sköta Medinas angelägenheter. En annan notervärd händelse av stor betydelse var Abu Hurairas أبو هريرة islamisering. Abu Huraira blev sedermera en högt respekterad lärd och förmedlare av profetiska traditioner.

Arabiens hycklare noterade de nya islamiska avsikterna och larmade judarna om de hotande militära aktiviteterna. Deras ledare 'Abdullah bin Ubai skickade ett sändebud till judarna i Khaibar, varnade dem för den annalkande faran

och intalade dem att ha modet att göra motstånd mot muslimerna eftersom de var fler än dem och också bättre utrustade. Då de fick höra budet sände judarna Kinanah bin Abi al-Huqaiq och Haudha bin Qais till sina forna allierade i Ghatfan och bad om militärt stöd mot löfte om halva den skörd som deras gårdar gav om de lyckades besegra muslimerna.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - marscherade via Israberget جبل عصر och fortsatte sedan vidare till en dal kallad ar-Raji' الرجيع där han gjorde halt och slog läger mellan Khaibar och Ghatfan i syfte att hindra den senare från att förena sig med judarna. De vägvisare som var med honom ledde honom till en förgrening från vilken tre vägar med olika benämningar utgick som alla ledde till samma adress. Han avstod från att följa de första två på grund av deras ominösa benämningar och valde den tredje på grund av dess gynnsamma kännetecken.

Intressant att notera är några händelser som präglade muslimernas marsch mot Khaibar, av vilka vi nämner följande:

Det har berättats med stöd hos Salamah bin al-Akwa' som sa: Vi marscherade mot Khaibar med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Vi färdades nattetid. En av männen sa till min bror 'Amir: "Kan du inte recitera några av dina verser för oss, 'Amir?" Så han började mässa sina verser för att driva på kamelerna:

اللهم لولا أنت ما اهتدينا ولا تصدقنا ولا صلينا
فاغفر فداء لك ما اتقيـنا وثبت الأقدام إن لاقينا
وألقين سكينة عليـــنا إنا إذا صح بنا أبينا
وبالصياح عولوا علينا

Allâh, om Du inte hade väglett oss, skulle vi varken ha varit rätt vägledda eller utövat välgörenhet eller förrättat böner.

Vi vill ge våra liv för Dig; så förlåt Du våra felsteg, och gör oss ståndaktiga då vi drabbar samman (med fienden).

Skänk oss frid och ro, Se, då de med ett rop kallade på vår hjälp.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: ”Vem är (kamel) föraren?” De sa: ”Det är ‘Amir.” Han sa: ”Allâh kommer att visa honom barmhärtighet.” En man sa: ”Martyrskapet är reserverat för honom. O Sändebud från Allâh, om du ändå hade tillåtit oss att själva dra fördel av hans liv.”[374] Profetens Följeslagare visste redan att han inte skulle nedkalla Allâhs nåd över en nära Följeslagare utan att välja ut honom till martyrskap.[375]

På sin väg ner i en dal började muslimerna prisa Allâhs Storhet och skrek för full hals: ”Allâh är Störst, Allâh är Störst, det finns ingen gud utom Allâh.” Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad dem sänka sina röster och sa: ”Den som ni åkallar är varken frånvarande eller döv; Han är er nära, den Allhörande.”[376]

På en plats kallad as-Sahba’ inte långt från Khaibar förrättade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - eftermiddagsbönen och sa sedan till sina Följeslagare att inta den mat de hade med sig. Vad de hade med sig var emellertid alltför knappt för att tillfredsställa dem alla. Profeten tog det då i sin hand på vilket det genast växte i kvantitet så att de alla fick äta sig mätta. Kort därpå sköljde han och de andra sina munnar och förrättade skymningsbönen utan att tvaga sig.[377] Detsamma skedde för nattbönen.[378]

Följande morgon i gryningen mötte muslimerna judarna på väg till sina arbeten bärande på yxor, spadar och drivande sin boskap. De ropade häpet: ”Muhammad har kommit med sin styrka!” Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: ”Allâh är Stor, Khaibar står inför förstörelse. Se! Då vi tränger in i stadens centrum kommer det att vara en dålig dag för dem som har varnats (utan att bry sig om det).”[379]

Till lägerplats hade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - valt en bit land som han bedömt som lämplig som högkvarter för sina styrkor. En krigsveteran vid namn Hubab bin al-Mundhir föreslog dock att de för att få maximala logistiska möjligheter bytte till en annan plats. Då de närmade sig Khaibars utkanter gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - order till styrkorna att göra halt och anropade sin Herre:

374 Şahih al-Bukhari, 2/603; Şahih Muslim, 2/115.

375 Şahih Muslim, 2/115.

376 Şahih al-Bukhari, 2/605.

377 Şahih al-Bukhari, 2/603.

378 Maghazi al-Waqidi, s. 112.

379 Şahih al-Bukhari, 2/603, 604.

"Allâh! Herre över de sju himlarna och det som finns under dem, Herre över de sju jordarna och det som finns i deras sköte, Herre över djävlar och vem de än har vilselett - vi bönfaller Dig om att skänka oss det goda hos denna by (Khaibar), det goda hos dess invånare och det goda som finns i detta. Vi söker skydd hos Dig från det onda i denna by, det onda hos dess invånare, och det onda som finns i detta." Sedan beordrade han: "Tåga nu (mot byn) i Allâhs Namn."[380]

"Fanan", förklarade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, "anförtros åt en man som älskar Allâh och Dennes Sändebud och som älskas av dem (Allâh och Hans Sändebud)." Följande morgon steg alla muslimer fram i hopp om att ges äran att bära fanan. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kallade på 'Ali bin Abi Talib, vars ögon brukade smärta, och gav honom det. 'Ali deklarerade å sin sida att han skulle bekämpa fienden tills de antog islam. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade honom genom att säga: "Gå varsamt fram och bjud dem till islam och förklara för dem deras förpliktelser mot Allâh. Vid Allâh svär jag att om bara en av dem skulle vägledas genom ditt exempel, skulle det sannerligen väga mer än de bästa av våra kameler."[381]

Khaibar var, förefaller det, delat i två delar med fem befästningar i den ena: Nu'im, as-Sa'b bin Mu'adh, az-Zubairs slott, 'Abi-slottet samt an-Nizar i ash-Shiqq. I den andra delen fanns ytterligare tre: al-Qamus, al-Watîh och as-Salalim.

De egentliga operationerna börjar

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - inledde fälttåget genom att ett efter ett ta udden av de mindre fästena. Den första befästning han angrep var Nu'im, som var den första försvarslinjen med en fördelaktig strategisk position. Fortets ledare Marhab bjöd 'Amr bin al-Akwa' att möta honom i envig och den senare antog utmaningen. Då 'Amr träffade juden studsade hans svärd tillbaka och skadade hans knä. Skadan tog också 'Amrs liv. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa senare: "För honom ('Amr) finns en dubbel belöning i det efterkommande livet." Han markerade detta genom att föra samman två av sina fingrar. 'Ali bin Abi Talib tog sig sedan an Marhab i envig och lyckades döda honom. Marhabs

380 Ibn Hisham, 2/329.

381 Şahih al-Bukhari, 2/505, 506.

bror Yasir dök då upp och utmanade muslimerna att slåss. az-Zubair var jämbördig och tog honom av daga på fläcken. Verkliga strider bröt sedan ut och pågick några dagar. Judarna gav prov på tapperhet och visade sig alltför starka också för de upprepade angreppen från de muslimska veteranerna. Senare insåg de emellertid det lönlösa i att göra motstånd och började överge sina positioner i an-Nu'im och tränga in i as-Sa'bs befästning.

Al-Hubab bin al-Mundhir al-Anşâri ledde attacken mot as-Sa'bs befästning, och efter tre dagars belägring stormade muslimerna det varpå en mängd krigsbyte, förnödenheter och mat föll på deras lott. Denna triumf kom i spåren av Profetens bön till Allâh om att hjälpa Banu Aslam i deras oförtröttliga och tappra försök att ta fortet.

Under krigsoperationerna drabbades muslimerna av extrem hunger. De tände eldar, slaktade domesticerade åsnor och började laga till dem. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - frågade dem om eldarna och matlagningen, gav dem sedan order om att slänga köttet och rengöra kokkärlen, samt förbjöd förtärandet av sådant kött.

Judarna evakuerade under tiden an-Natat och barrikaderade sig i az-Zubairs fort, en stark försvarsposition oåtkomlig för såväl kavalleri som infanteri. Muslimerna belägrade det under tre dagar utan framgång. En judisk spion underrättade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om en underjordisk vattenreservoar som förság dem med vatten, och gav rådet att skära av den för att underminera motståndet. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gjorde så och tvingade ut judarna. Intensiva strider ledde till att några muslimer och tio judar dödades och att fortet till sist intogs.

Kort efter detta slag flyttade judarna till 'Abi-slottet och barrikaderade sig i det. Samma händelser upprepades och den muslimske hjälten Abu Dujana Sammak bin Kharshah al-Anşâri - av det röda bandet - ledde den muslimska armén och bröt in i slottet, företog intensiva militära operationer därinne och tvingade de återstående judarna att fly för sina liv till ett annat ort - an-Nizar.

An-Nizar var den starkaste fästningen och judarna närde en djupt rotad övertygelse om att den var omöjlig att storma och därmed en säker plats för deras kvinnor och barn. Muslimerna lät sig likväl inte nedslås utan drog igång belägringen, men eftersom fästningen var belägen på en höjd med

fri och öppen utsikt föreföll det ointagligt. Judarna därinne ville inte möta muslimerna i öppen strid utan överöste angriparna med ett regn av pilar och stenar. Inför denna situation gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - order om att använda murbräckor vilket visade sig effektivt eftersom det orsakade öppningar i förskansningarna och gav fri väg in i fortets inre där judarna led ett fullständigt nederlag, flydde i alla riktningar och lämnade efter sig sina kvinnor och barn.

Med dessa militära segrar kuvades Khaibars första krets fullständigt och judarna i de mindre fästningarna evakuerade dem och flydde till den andra kretsen.

Khaibars andra del erövras

Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med sin armé förflyttade sig till den del av Khaibar som kallades al-Katiba barrikaderade sig judarna i sina fästningar och en två veckor lång belägring inleddes. Då han var i färd med att ta till murbräckorna insåg judarna att de var förlorade och bad därför om att fredsförhandlingar skulle inledas.

I detta sammanhang finns en omstridd sak. Erövrades denna del av Khaibar (med sina tre fästningar) med våld? Ibn Ishaq ابن اسحاق slår klart och tydligt fast att al-Qamus fästning togs med våld. Al-Waqidi الواقدي vidhåller å andra sidan att de tre forten togs över via fredsförhandlingar och att våld, om det överhuvudtaget användes, endast togs till då fortet överlämnades till muslimerna, medan de andra två forten kapitulerade utan strider.

Förhandlingar

Ibn Abi al-Huqaiq sändes till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att förhandla fram ett avtal om kapitulation. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gick med på att spara deras liv på villkor att de lämnade Khaibar och intilliggande områden, och lämnade kvar allt guld och silver de hade i sin ägo. Han förbehöll sig emellertid rätten att avstå alla åtaganden om det visade sig att de dolde någonting. Kort därefter lämnades fästningarna över till muslimerna och hela Khaibar var därmed besegrat och införlivat i den islamiska inflytandesfären.

Avtalet till trots dolde Abi al-Huqaiqs två söner en läderväska fylld med smycken samt pengar tillhöriga Huyai bin al-Akhtab som hade burit dem med sig då Banu an-Nadîr hade förvisats. Kinanah bin ar-Rabi', som hade gömt mysken någonstans, var förhärdad i sitt förnekande, så han dödades då man fann mysken och hans oärlighet uppdagades. Abi al-Huqaiqs två söner dödades som vedergällning för förbundsbrottet och Huyais dotter Safiyah togs som fånge.

Distribution av krigsbyte

Judarna var enligt den överenskommelse som träffats ålagda att ge sig av från Khaibar, men de ville gärna fortsätta odla den bördiga jord och de fina fruktträdgårdar för vilket Khaibar var berömt. Därför vände de sig till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och bad att få odla sina marker mot att ge hälften av avkastningen till muslimerna. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var tillmötesgående nog att gå med på deras begäran.

Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - delade Khaibars marker i två. Ena hälften skulle förse lagren med livsmedel för eventuella framtida katastrofer som kunde drabba muslimerna, samt för att livnära de utländska delegater som nu i ökande grad började komma till Medina. Den andra hälften förbehölls de muslimer som, vare sig de närvarat eller frånvarat, hade varit inblandade i händelserna vid al-Hudaibiyah. Det totala antalet delar uppgick till trettiosex, varav arton tillföll nämnda personer. Armén bestod av 1400 man varav 200 ryttare. Ryttarna gavs tre delar medan fotsoldaterna fick en.[382]

Det byte som togs vid Khaibar var så omfattande att Ibn 'Umar sa: "Vi åt oss aldrig mätta före erövringen av Khaibar." 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - lär ha sagt: "Nu kan vi äta oss mätta på dadlar."[383]

Då utvandrarna återvände till Medina kunde de till hjälparna återlämna alla de gåvor de tagit emot. Allt detta välstånd uppstod efter Khaibars erövring och de omfattande ekonomiska vinster som muslimerna började skörda.[384]

---

382 Zâd al-Ma'ad, 2/137, 138.

383 Şahih al-Bukhari, 2/609.

384 Zâd al-Ma'ad, 2/148; Şahih Muslim, 2/96.

Erövringen av Khaibar sammanföll med att Profetens kusin Ja'far bin Abi Talib, hans följeslagare, Abi Musa al-Ash'ari och några muslimer från Abessinien anlände.

Abi Musa al-Ash'ari berättade att han och mer än femtio följeslagare då de befann sig i Jemen tog en båt som förde dem till Abessinien där de råkade stöta på Ja'far och hans följeslagare. Han sa: "Vi bodde tillsammans tills Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickade ett bud som bad oss komma tillbaka. Då vi återvände fann vi att han redan hade tagit Khaibar men han gav oss ändå vår del av krigsbytet." Dessa mäns ankomst skedde efter en begäran från Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - till Abessiniens kung Negus via en av Profetens utsände, 'Amr bin Omaiya ad-Damari. Negus skickade tillbaka sexton män med familjer, på två båtar. Resterande emigranter hade anlänt till Medina tidigare.[385]

I samma veva togs Safiyah, vars make Kinanah bin Abi al-Huqaiq dödades till följd av förräderi, som fånge och fördes med tillsammans med andra krigsfångar. Efter att ha sökt Profetens samtycke valde Dihyah al-Kalbi en av dem som råkade vara Safiyah. Övriga muslimer gav emellertid rådet att Safiyah i egenskap av dotter till ledaren för Banu Quraitha och Banu an-Nadîr skulle gifta sig med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han instämde i deras uppfattning, bjöd henne till islam, gav henne friheten och tog då hon antog islam henne till hustru. Bröllopsfesten bjöd på dadlar och fett och hölls på vägen tillbaka till Medina vid en plats kallad as-Sahba'.

Efter erövringen av Khaibar erbjöd en judisk kvinna vid namn Zainab bint al-Harith Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ett stekt får som hon förgiftat. Han tog en munfull, men eftersom det inte smakade honom spottade han ut det. Efter att ha undersökt saken bekände kvinnan att hon hade preparerat köttet med gift och androg att om den som åt av det var en kung skulle hon göra sig av med honom, men om han däremot var en Profet skulle han få vetskap om det. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg genom fingrarna på hennes lömska försök, men gav order om att döda henne efter att Bishr bin al-Bara' hade dött av giftet.

Antalet muslimer som blev martyrer är omstritt men ligger mellan sexton och arton personer, medan antalet dödade judar uppgick till 93.

---

385 Muhadarat Tarîkh al-Umam al-Islamiyah, 1/128.

Resten av Khaibar föll också under muslimerna. Allâh ingav fruktan i hjärtana på folket i Fadak, en by i Khaibars norra del, och de bad skyndsamt om fred och om att få ge sig av i säkerhet mot att de gav upp sina tillgångar. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ingick med dem ett liknande avtal som tidigare med Khaibars folk. Fadak blev exklusivt Profetens, eftersom varken muslimskt kavalleri eller kamelrytteri var inblandat i strider där.

Inte långt efter att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade avslutat angelägenheterna i Khaibar gjorde han ett nytt drag mot Wadi al-Qura, en annan judisk koloni i Arabien. Han mobiliserade sina styrkor och delade in dem i tre regementen med fyra fanor anförtrodda Sa'd bin 'Ubada, al-Hubab bin Mundhir, 'Abbad bin Bishr och Sahl bin Hanîf. Innan striderna inleddes bjöd han judarna till islam men alla hans ord och maningar mötte döva öron. Elva av judarna dödades en efter en och efter var och en framfördes ännu en kallelse som bjöd dessa människor att anta den nya tron. Strider pågick oupphörligt i cirka två dagar och slutade med judarnas fullständiga kapitulation. Deras mark togs över och en mängd krigsbyte föll i muslimernas händer.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - stannade fyra dagar i Wadi al-Qura för att distribuera bytet bland de muslimska krigarna och nå en överenskommelse med judarna liknande den med Khaibar.[386]

Judarna i Taima' som hade hört om den muslimska arméns fortgående framgångar och de nederlag som deras bröder hade lidit gjorde inget motstånd då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - nådde fram till deras bosättningar. De tog tvärtom initiativet och erbjöd sig att underteckna ett försoningsfördrag som innebar att de tar emot beskydd men betalar tribut. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som nu hade nått sitt mål och underkuvat judarna fullständigt gav sig av hemåt och anlände till Medina sent i safar eller tidigt i rabi' al-awwal år 7 A.H.

Värt att notera är att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som var den främste av krigsexperter relativt snabbt insåg att en evakuering av Medina efter att de förbjudna månaderna (muharram, dhul qa'da och dhul hijja) var slut inte vore klokt med tanke på förekomsten av kringvandrande ökenbeduiner i dess närhet. En så vårdslös attityd trodde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle fresta den odisciplinerade

386 Zâd al-Ma'ad, 2/146, 147.

mobben att utöva sin favorithobby att plundra, skövla och begå allsköns brott. Med denna föraning i sinnet sände Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut Aban bin Sa'id i täten på en styrka för att avskräcka dessa beduiner, och förebygga varje försök att skövla den gryende islamiska statens högkvarter under hans bortavaro i Khaibar. Aban fullgjorde sitt uppdrag framgångsrikt och gjorde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sällskap i Khaibar efter att det erövrats.

Enstaka invasioner

Den expedition som kallas Dhat-ur-Riqa' (år 7 A.H.)

غزوة ذات الرقاع

Efter att ha underkuvat två mäktiga parter i de Sammansvurnas koalition påbörjade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förberedelser för att ta hand om den tredje parten, dvs. de ökenbeduiner som höll till i Najd och som fortsatte sina vanor att plundra och skövla. Till skillnad från Khaibars judar och Meckas befolkning levde de utspridda i vildmarken, och det var därför svårt att få dem under kontroll och fruktlöst att företa avskräckande kampanjer mot dem. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var likväl fast besluten att få ett slut på den ohållbara situationen och kallade muslimerna att förbereda sig för en avgörande attack mot dessa härjande upprorsmän. Under tiden rapporterades också att Bani Muharib och Banu Tha'lbah från Ghatfans stam mobiliserade sina arméer för att möta muslimerna. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ryckte fram mot Najd i spetsen för 400 eller 700 man efter att ha utsett Abu Dhar (eller, i en annan version, 'Uthman bin 'Affan) att ta hand om Medinas angelägenheter under hans bortavaro. De muslimska krigarna trängde djupt in i Ghatfans marker tills de nådde en plats kallad Nakhlah där de stötte på några beduiner från Ghatfan. Inga stridigheter förekom dock eftersom dessa hade gått med på att försonas med muslimerna. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ledde den dagen sina följeslagare i en bön av fruktan.

Med stöd hos Abu Musa al-Ash'ari berättar al-Bukhari att de gav sig ut på en expedition med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. "Vi var sex till antalet och hade (med oss) endast en kamel vilken vi red i omgångar. Våra fötter skadades. Mina fötter fick så svåra skador att naglarna föll av. Därför förband vi våra fötter med trasor, vilket är skälet till att expeditionen kallas Dhat-ur-Riqa' (dvs. "trasornas expedition")."[387]

Jabir berättade:

Under Dhat-ur-Riqa'-expeditionen kom vi till ett lövrikt träd under vilket Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - satt ner och skuggade sig från den brännande solen. De andra spred ut sig och tog skydd från hettan. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog en kort lur efter att ha hängt ifrån sig sitt svärd på trädet. En polyteist kom under tiden fram, tog svärdet och drog det ur slidan. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - vaknade upp och fann sitt svärd draget i mannens hand. Beduinen frågade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som i detta läge var obeväpnad: "Vem kan nu hindra mig från att döda dig?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Allâh."

I en annan version rapporteras att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog svärdet efter att det fallit till marken och att mannen sa: "Du är den främste i att hantera ett svärd." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - frågade mannen om han ville vittna om Guds Enhet och Muhammads status som Sändebud. Araben svarade att han aldrig skulle slåss mot honom eller gå tillsammans med dem som bekämpade muslimerna. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - försatte mannen på fri fot och lät honom gå till sitt folk för att berätta för dem att han hade träffat den bäste av alla människor.[388]

En arabisk kvinna togs i detta sammanhang som fånge. Hennes man svor då han fick höra detta att han inte skulle ge sig förrän han spillt en muslims blod. I hemlighet närmade han sig under natten muslimernas läger då han såg två vaktposter utplacerade. Han sköt den förste, Abbad bin Bishr, som var i färd med att förrätta bönen, med en pil. Han slutade dock inte att be utan drog bara ut pilen. Han sköts då med ytterligare tre pilar men slutade ändå inte be. Efter att ha genomfört den avslutande hälsningen uppmärksammade han

---

387 Ṣahih al-Bukhari, 2/592; Ṣahih Muslim, 2/118.

388 Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 264; Fath al-Bari, 7/416.

sin kollega 'Ammar bin Yasir på vad som hänt och att han skulle ha varnat honom. Den senare svarade att han var halvvägs genom ett kapitel och inte ville avbryta.[389]

Triumfen vid Dhat-ur-Riqa'-expeditionen hade en enorm inverkan på alla araber. Den ingöt fruktan i deras hjärtan och gjorde dem alltför svaga för att bekämpa det muslimska samhället i Medina. De började foga sig i de rådande förhållandena och förlikade sig med nya geopolitiska omständigheter som arbetade för den nya religionen. Vissa av dem antog också islam, tog aktiv del i erövringen av Mecka och slaget vid Hunain, och mottog sina andelar av krigsbytet.

Från denna tid och framåt var den antiislamiska tredelade koalitionen underkuvad, och fred och säkerhet härskade. Muslimerna började justera alla politiska obalanser och fylla i de små luckor som i ljuset av den kraftiga våg av islamisering som rullade över hela regionen ännu gav upphov till oro här och där. I detta sammanhang kan vi nämna några av dessa episodiska skärmytslingar som otvetydigt pekade mot det muslimska samhällets alltmer ökande makt.

- En styrka under ledning av Ghalib bin 'Abdullah al-Laithi skickades i safar eller rabi' al-awwal år 7 A.H. ut för att kväva Bani al-Muluhs provokativa beteende. Muslimerna lyckades döda ett stort antal fiendesoldater och tog en stor mängd byte. En stor styrka polyteister skyndade efter dem men översvämningar hindrade jakten och muslimerna kunde dra sig tillbaka i säkerhet.
- 'Umar bin al-Khattab gav sig i sha'ban år 7 A.H. i spetsen för en grupp på trettio soldater ut till en plats kallad Turbah för att kuva Hawazins folk. Han hann inte mer än nå fram till deras bosättning förrän de flydde för sina liv.
- Trettio män med Bashîr bin Sa'd al-Anşâri tog i sha'ban år 7 A.H. sikte på Bani Murrah i Fadakregionen. De dödade ett stort antal fiender och tog många av deras kameler och boskap. På tillbakavägen samlade fienden sina styrkor och överrumplade muslimerna på natten. De överöste Bashîr och hans män med pilar som dödade alla utom Bashîr själv, som tog sin tillflykt till Fadak och bodde hos judarna där tills hans sår hade läkt.

[389] Zâd al-Ma'ad, 2/112; Ibn Hisham, 2/203-209.

- Ghalib bin 'Abdullah al-Laithi gick i spetsen för en styrka på 130 man till attack mot Bani 'Awâl och Bani 'Abd bin Tha'lbah i ramadan år 7 A.H. De dödade en del fiender och tog deras boskap och kameler. 'Usama bin Zaid dödade polyteisten Mardas bin Nahik efter att han gett vittnesbörd om Allâhs Enhet. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kommenterade denna händelse inför sina Följeslagare: "Ska ni riva ut hans hjärta för att ta reda på om han är en lögnare eller inte?"

- En grupp på trettio ryttare under ledning av 'Abdullah bin Rawaha marscherade mot Khaibar efter att rapporter kommit om att Asîr (eller Bashir bin Razam) mobiliserade Ghatfan för att angripa muslimerna. De lyckades övertala den juden att följa dem till Medina genom att säga att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle installera honom som härskare över Khaibar. På vägen tilbaka uppstod någon form av missförstånd som gav upphov till intensiva strider mellan de båda parterna och slutade med att Asîr och hans trettio män dödades.

- I shawwal år 7 A.H. marscherade Bashîr bin Sa'd al-Anşâri mot Jemen och Jabar i spetsen för 300 muslimska krigare för att underkuva en stor mobb polyteister som samlats för att plundra Medinas utkanter. Bashîr och hans män marscherade på natten och höll sig dolda under dagen tills de nådde sitt mål. Då polyteisterna hörde om muslimernas ankomst flydde de och lämnade efter sig ett omfattande byte och två män som vid ankomsten till Medina antog islam.

- År 7 A.H. kort före den ersättande 'Umrah عمرة القضاء (den mindre pilgrimsfärden) kom en man vid namn Jashm bin Mu'awiyah till en plats kallad Ghabah däe han ville samla Qais folk och hetsa dem att gå i strid med muslimerna. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick vetskap om detta sände han Abu Hadrad och två män för att ta hand om situationen. Med en klok strategi lyckades Abu Hadrad driva fienden på flykt och ta en stor del av deras boskap.[390]

---

390 Zâd al-Ma'ad, 2/149-150; Rahmat-ul-lil'alamîn, 2/229-230; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 322-324.

Den ersättande 'Umrah

(den mindre vallfärden)

عمرة القضاء

DÅ DHUL QA'DA MÅNAD i slutet av det sjunde året A.H. närmade sig beordrade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sitt folk, och i synnerhet de män som varit delaktiga i fredsfördraget vid al-Hudaibiyah, att förbereda sig för att göra 'Umrah (den mindre vallfärden). Med tvåtusen man och en del kvinnor och barn,[391] samt sextio kameler för att offra, gav han sig iväg för att besöka Helgedomen i Mecka. Av fruktan för förräderi från Quraishs sida bar muslimerna sina vapen med sig, men lämnade dem med en grupp på tvåhundra man vid en plats cirka åtta engelska mil från Mecka. De gick in i staden med svärden i sina skidor,[392] och med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i täten på sin kamelhona al-Qaswa القصواء.

Följeslagarna runt honom fokuserade uppmärksamt sina blickar på honom medan de alla sa: "Här kommer jag! Till Din tjänst, o Allâh!" Quraishiterna hade lämnat platsen och dragit sig tillbaka till sina tält på de omgivande kullarna. Muslimerna genomförde den vanliga cirkulationen طواف livligt och energiskt. Eftersom polyteisterna hade spritt rykten om att de till följd av att en feber i Yathrib (Medina) hade berövat dem kraft var svaga, gjorde de på Profetens uppmaning sitt bästa för att framstå som starka och ståndaktiga. De fick order om att i de tre första cirkuleringarna springa för att sedan gå i

[391] Fath al-Bari, 7/700.

[392] Zâd al-Ma'ad, 2/151; Fath al-Bari, 7/700.

de resterande. Meckanerna som under tiden hade radat upp sig på toppen av berget Qu'aiqa'an för att titta på muslimerna, bevittade mållösa deras styrka och hängivenhet. Då de gick in i Helgedomen gick 'Abdullah bin Rawaha före Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och läste:

خلوا بني الكفار عن سبيله   خلوا فكل الخير في رسوله
قد أنزل الرحمن في تنـزيله   في صحف تتلى على رسوله
يا رب إني مؤمـن بقيله   إني رأيت الحق في قبـوله
بان خير القتل في سبيله   اليوم نضربكم على تنـزيله
ضرباً يزيـل الهام عن نصيله   ويذهل الخليـل عن خليله

> Ur vägen, ni icketroende, bered väg, med slag som kommer att avlägsna huvuden från axlar och göra vän omedveten om vän kommer vi att kämpa med er om dess uppenbarelse.

Efter den rituella promenaden och språngmarschen mellan de två höjderna utanför Mecka, Safa och Marwah, gjorde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och muslimerna halt vid den senare platsen för att slakta offerdjuren och raka sina huvuden.

De flesta pilgrimer hade nu genomfört riterna i den mindre vallfärden och återstod gjorde de som anförtrotts vapnen. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick dem avlösta och de genomgick samma procedur som de övriga.

På morgonen den fjärde vallfärdsdagen bad Quraishs bemärkta personer 'Ali bin Abi Talib att säga till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att lämna Mecka med sina Följeslagare. Han kunde naturligtvis inte tänka sig att bryta mot villkoren i al-Hudaibiyah-fördraget och beordrade därför sina män att bege sig till byn Sarif där han hade bott en tid.

Det var under detta besök i Mecka som Profetens farbror 'Abbas erbjöd honom sin svägerskas, Maimunas, Hariths dotters, hand. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var tillmötesgående nog att acceptera detta erbjudande eftersom det var ett effektivt steg mot att cementera banden mellan Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och Meckas inflytelserika män. Bröllopet ägde rum i Sarif.[393]

---

393 Zâd al-Ma'ad, 2/152.

Berättare har gett olika benämningar på denna mindre vallfärd. Vissa kallar den ersättande mindre vallfärden genomförd istället för den ofullständiga vid tiden för al-Hudaibiyah, medan en uppfattning given företräde av jurister ser den som en följd av särskilda villkor i ett fördrag som slutits.

På det hela taget är ersättande القضاء, judiciellt samtycke القضية, vedergällning القصاص samt försoning الصلح alla begrepp som är applicerbara på detta besök.

Vissa militära operationer riktade mot några ännu motsträviga ökenaraber företogs i samband med den mindre vallfärden av vilka vi kan nämna:

- En styrka på femtio man under ledning av Ibn Abi al-'Awja' sändes av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut till Bani Salîms bosättningar och bjöd dem till islam, något som tyvärr föll för döva öron. Intensiva strider bröt ut mellan de båda parterna under vilka den muslimske ledaren sårades och två fiender tillfångatogs.
- Ghalib bin 'Abdullah sändes i spetsen för tvåhundra man till Fadak där de dödade några rebeller och tog en mängd krigsbyte.
- Banu Quda'a hade samlat ihop ett stort antal män för att göra en räd mot de muslimska positionerna. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - nåddes av dessa nyheter skickade han ut Ka'b bin 'Umair al-Anşâri med befäl över femton man för att ta hand om situationen. De mötte armén och kallade dem att kliva in under islams mantel, men upprorsmännen gav ett negativt svar och överöste muslimerna med pilar som dödade alla utom en som senare fördes hem svårt sårad.[394]

En obetydlig skärmytsling inträffade också i rabi' al-awwal år 8 A.H. Shuja' bin Wahab al-Asadi marscherade tillsammans med tjugofem man mot Bani Hawazin där de inte mötte något motstånd men lyckades ta en del byte.[395]

---

394 Rahmat-ul-lil'alamîn, 2/231.

395 Talqîh Fulhûm Ahl al-Athar, s. 33; Rahmat-ul-lil'alamîn, 2/231.

Slaget vid Mu'tah

معركة مؤتة

UNDER PROFETENS LIVSTID var detta slag det mest betydande och intensiva, och en förberedelse inför de stora erövringarna av kristna områden. Det ägde rum i jumada al-ula år 8 A.H./september år 629 e.Kr. Mu'tah är en by belägen i gränsområdena mot Syrien.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade skickat al-Harith bin 'Umair al-Azdi med ett brev till Busras härskare. På vägen blev han hejdad av Sharhabîl bin 'Amr al-Ghassani som var al-Balqas' ledare och en nära allierad till den bysantinske kejsaren Herakleios. Al-Harith bands och halshöggs av al-Ghassani.

Att döda ambassadörer och sändebud betraktades normalt som ett av de värsta brotten och var likvärdigt med en krigsförklaring. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - chockades av nyheten och gav order om att en stor armé på tretusen man skulle mobiliseras och sändas norrut för att bestraffa gärningsmännen.[396] Det var den största muslimska armé som mobiliserats sedan krigen mot de Sammansvurna.

Zaid bin Haritha utsågs att föra befälet över styrkan. Ja'far bin Abi Talib skulle ersätta honom om han stupade, och 'Abdullah bin Rawaha skulle efterträda Ja'far om denne stupade.[397] En vit fana höjdes och lämnades till Zaid.[398]

---

396 Zâd al-Ma'ad, 2/155; Fath al-Bari, 7/511.

397 Şahih al-Bukhari, 2/611.

398 Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 327.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav order om att de då de nådde platsen för mordet på al-Harith skulle bjuda folket där att anta islam. Om de fick ett positivt gensvar skulle inget krig företas, annars fanns inget alternativ till att bekämpa dem.

Han gav dem följande order:

اغزوا بسم الله في سبيل الله من كفر بالله ، لا تغدروا ، ولا تغيروا ، ولا تقتلوا وليداً ولا امرأة ، ولا كبيراً فانياً ، ولا منعزلاً بصومعة ، ولا تقطعوا نخلاً ولا شجرة ، ولا تهدموا بناءً .

Bekämpa de icketroende i Allâhs Namn, bryt inte en överenskommelse eller begå svek, och under inga omständigheter får en nyfödd, en kvinna, en åldring eller en enstöring dödas. Dessutom ska inte träd huggas ner eller människors hem förstöras.

Då de militära förberedelserna var färdiga samlades Medinas invånare för att ta farväl. 'Abdullah bin Rawaha började i detta ögonblick gråta och då han fick frågan om varför han grät svor han att det inte berodde på kärlek till denna världs trollglans, utan snarare på Allâhs Ord som talade om Elden och som han hörde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - recitera:

﴿وَإِن مِّنكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾﴾

Ingen av er skall slippa ifrån denna [syn]. Det är din Herres fasta beslut. (Quranen, 19:71)

Den muslimska armén marscherade sedan norrut mot Ma'ân, en stad på gränsen till det geografiska Syrien. Där kom nyheter om att Herakleios hade mobiliserat etthundratusen man tillsammans med ytterligare etthundratusen från Lakham, Judham och Balqain - alla arabiska stammar allierade med Bysans. Muslimerna hade aldrig haft en tanke på att möta en så stor armé. De var villrådiga över vad de skulle göra och tillbringade två nätter i diskussioner kring dessa ofördelaktiga förhållanden. En del förordade att de skulle skriva ett brev till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att be om råd. 'Abdullah bin Rawaha motsatte sig deras tvekan och vände sig

till dem med orden: ”Vid Allâh svär jag att detta lilla som ni fasar för i själva verket är just det som ni söker, dvs. martyrskap. I vår kamp mäter vi inte antal soldater eller utrustning utan snarare den tro som Allâh har förärat oss. Kasta er ut för att vinna något av de två, segern eller martyrskapet.” Med dessa ord i bagaget rörde de sig för att möta fienden i Masharif, en av al-Balqa's städer, och ändrade sedan riktning mot Mu'tah där de slog läger. Den högra flanken leddes av Qutba bin Qatadah al-'Udhari och den vänstra av 'Ubadah bin Malik al-Anşâri. Bitter strid inleddes mellan de båda parterna, tretusen muslimer mot en fiende femtio gånger så talrik.

Zaid bin Haritha, som var den som fanns närmast Sändebudets hjärta, tog tag i taktpinnen och började ihärdigt och i en exempellös anda av mod slåss tills han stupade, dödligt huggen. Ja'far bin Abi Talib tog då över fanan och gjorde en mirakulös insats. I stridens tjocka satt han av, skadehögg sin häst och återupptog stridandet tills hans högra hand höggs av. Han fattade då fanan med vänster hand tills den också var borta. Han famnade då fanan med sina båda armar tills en bysantinsk soldat högg honom i två delar. Han kallades postumt ”den flygande Ja'far” eller ”Ja'far med två vingar” till följd av att Allâh har belönat honom med två vingar med vilka han kan flyga varhelst han önskar i den eviga Trädgården. Al-Bukhari rapporterar femtio hugg i hans kropp varav inget i ryggen.[399]

'Abdullah bin Rawaha tog då över fanan och medan han entusiastiskt reciterade verser slogs han tappert från hästryggen tills han också dödades. I det läget tog en man från Bani 'Ajlan, kallad Thabit bin al-Arqam, upp fanan och uppmanade muslimerna att välja en ledare. Äran tillföll enhälligt Khalid bin al-Walîd som var en skicklig krigare och en oöverträffad strateg. Al-Bukhari rapporterar att han använde och bröt sönder nio svärd medan han obevekligt och hjältemodigt bekämpade islams fiender. Med tanke på allvaret i den situation som muslimerna befann sig i ändrade han, som den fantastiske strateg som han rätteligen kallades, dock strategi för att möta fienden. Han kastade om den muslimska arméns högra och vänstra flank och lät en avdelning från de bakre leden rycka fram. Syftet var att genom att ge sken av att friska förstärkningar hade anlänt ingjuta fruktan i bysantinernas hjärtan. Muslimerna gav sig in i sporadiska skärmytslingar med fienden men gjorde gradvis och omdömesgillt en fullt organiserad och välplanerad reträtt.

---

399 Şahih al-Bukhari, 2/611.

Då bysantinerna blev varse denna nya strategi misstänkte de att de blev lurade i en fälla och lockade ut i öknen. De avbröt förföljandet och muslimerna lyckades dra sig tillbaka till Medina utan stora förluster.[400]

Muslimerna räknade till tolv martyrer medan antalet stupade bysantiner var okänt, även om slagets detaljer pekar mot ett stort antal. Även om slaget inte uppfyllde muslimernas mål, dvs. att vedergälla mordet på al-Harith, fick det långtgående följder och gav muslimerna ett storartat rykte på slagfälten. Den bysantinske kejsaren var vid den tiden en makt att räkna med och bara tanken på fientliga handlingar mot honom brukade betyda självutplåning, för att inte tala om en tretusenhövdad armé som går i strid mot tvåhundratusen soldater långt bättre utrustade och ymnigt försedda med allsköns luxuösa fördelar. Slaget utgjorde ett verkligt mirakel som visade att muslimerna var något alldeles särskilt och dittills inte skådat. Därtill gav det belägg för att Allâh stöttade dem och att deras Profet, Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser, verkligen var Allâhs Sändebud. I ljuset av dessa nya förhållanden började ärkefienderna bland ökenaraberna försona sig med den nya uppstigande tron, och flera bångstyriga stammar såsom Banu Salîm, Ashja', Ghatfan, Dhubyan, Fazarah och andra kom att anta islam av egen fri vilja.

När allt kommer omkring var slaget vid Mu'tah en förelöpare till den blodiga sammandrabbning med bysantinerna som skulle komma. Det pekade entydigt mot en ny epok i den islamiska erövringen av det bysantinska riket och andra mer fjärran länder som skulle följa senare.

Expeditionen till Dhat as-Salasil سرية ذات السلاسل

Dhat as-Salasil är beläget tio dagsmarscher norr om Medina. Muslimerna sägs ha slagit läger vid en källa kallad Salsal, därav termen Dhat al-Salasil. Med tanke på alliansen mellan bysantinerna och de arabiska stammarna i gränsområdena mot Syrien, såg Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - det som av högsta prioritet att göra en välplanerad manöver som skulle frambringa goda relationer till dessa beduiner och samtidigt fjärma dem från Bysans. För att genomföra planen valde han 'Amr bin al-'As vars farmor var från Bali, en stam som levde i det området. Detta motiv i kombination med provokativa militära förflyttningar av Bani Quda'a föranledde detta förebyggande tillslag som inleddes i jumada ath-thaniya år 8 A.H.

---

[400] Fath al-Bari, 7/513-514; Zâd al-Ma'ad, 2/156.

'Amr bin al-'As tilldelades en vit flagga med ett svart banér till. Han gav sig ut med trehundra utvandrare och hjälpare assisterade av ett kavalleri på trettio man, och manades att söka hjälp från stammarna Bali, 'Udhra och Balqain. Han marscherade på natten och höll sig dold på dagen. Då han närmade sig fiendens linjer och insåg den stora ansamlingen av män skickade han efter förstärkningar från Medina. Dessa anlände omedelbart och leddes av Abu 'Ubaidah bin al-Jarrah som hade tvåhundra män. Också andra styrkor anslöt, inklusive Abu Bakr och 'Umar bin al-Khattab. Alla fick stränga order om att samarbeta, verka i harmoni och aldrig lämna något område till följd av oenighet.

Vid middagstid ville Abu 'Ubaidah leda muslimerna i bön, men 'Amr invände med hänvisning till att den förre endast kom för att assistera. Ansvar att leda bönen gavs till 'Amr.

Den muslimska armén nådde fram till Quda'as bosättningar och trängde djupt in på deras område, förgjorde fienden och tvang andra att fly för sina liv i olika riktningar. I slutskedet av de militära operationerna sändes en kurir till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att informera honom om utvecklingen och den fullständiga seger som vunnits.

Expeditionen till Khadrah سرية أبي قتادة إلى خضرة

I sha'ban månad år 8 A.H. nåddes Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - av nyheter om en anhopning av styrkor tillhöriga Bani Ghatfan som ännu inte befann sig under islams tak. Han kallade snabbt på Abu Qutadah och skickade honom i spetsen för femton man för att ta hand om dessa laglösa.

Det tog femton dagar att lära dem en oförglömlig läxa. Några dödades medan andra tillfångatogs och all deras egendom konfiskerades.[401]

[401] Rahmat-ul-lil'alamîn, 2/233; Talqîh Fuhûm ahl al-Athar, s. 33.

Erövringen av Mecka

غزوة فتح مكة

IBN AL-QAYIM BESKREV Meckas erövring som den främsta med vilken Allâh ärade Sin religion, Sitt Sändebud, Sina soldater och den innerliga och uppriktiga sidan. Därmed räddade Han Helgedomen vars vägledning alla människor söker. Den var den främsta nådbringande händelse som förekommit i himlen och på jorden. Den var det mest betydelsefulla tecknet på en ny era vilken skulle bevittna islamiseringens massiva marsch och människors inträde i massor under islams tak. Den gav hela jorden ett evigt lysande ansikte och en glödande inspirationskälla.[402]

HÄNDELSER FÖRE ERÖVRINGEN

Enligt villkoren i al-Hudaibiyah-fördraget gavs de arabiska stammarna möjlighet att ingå fördragsallianser med antingen muslimerna eller Quraish. Om någon stam angreps hade den part med vilken en allians ingåtts rätt att svara. Följden blev att Banu Bakr anslöt sig till Quraish medan Khuza'ah slöt sig till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. De levde så i fred under en tid, men avlägsna motiv som kan härledas till den förislamiska eran antända av en oförsvagad hämndglöd ledde till nya fientligheter. Utan att bry sig det minsta om fördragets villkor angrep Banu Bakr i sha'ban år 8 A.H. Banu Khuza'ah vid en plats kallad al-Watîr. Med hjälp av nattens mörker bistod Quraish Banu Bakr med personal och vapen. Tillbakatryckta av sina fiender sökte sig Khuza'ahs folk till Helgedomen. Inte ens här sparades emellertid deras liv utan i konflikt med alla accepterade traditioner jagade

402 Zâd al-Ma'ad, 2/160.

Banu Bakrs ledare Nawfal dem in på det helgade området - där inget blod fick spillas - och massakrerade dem där.

Då den förfördelade parten sökte rättvisa från sina muslimska allierade krävde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som deras ledare en omedelbar gottgörelse, inte bara för att ha brutit mot fördraget utan också för att på det helgade området ha dödat till honom allierade. Tre krav restes vilka alla var oavvisliga:

1. att betala blodspengar för Khuza'ahs döda
2. att avsluta alliansen med Banu Bakr, eller
3. att betrakta vapenvilan som avbruten

Quraishs agerande var uppenbart ett fördragsbrott och en fientlig handling mot muslimernas allierade Banu Khuza'ah. De insåg genast situationens allvar och fruktade de förfärliga följder som lurade vid horisonten. Utan dröjsmål sammankallade de ett krismöte och beslöt att sända sin ledare Abu Sufyan bin Harb till Medina för att förnya vapenvilan. Han gav sig direkt av till sin dotter och Profetens hustru Umm Habibas أم حبيبة hem. Då han satt ner på Sändebudets matta vek hon dock ihop den. "Min dotter", sa han, "jag vet inte om du menar att mattan är för fin för mig, eller om jag är för fin för mattan." Hon svarade: "Det är Allâhs Sändebuds matta och du är en oren polyteist."

Upprörd över dotterns bryska bemötande lämnade Abu Sufyan bin Harb hennes hem och gick för att träffa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Denne var emellertid väl förtrogen med hans knep och satte ingen tilltro honom. Abu Sufyan närmade sig då Abu Bakr men denne var inte heller intresserad. Han tog kontakt med 'Umar för att få denne att medla men den framstående Följeslagaren vägrade blankt. Till sist gick han för att träffa 'Ali bin Abi Talib, bönföll honom i den mest ödmjuka ton och anspelade skickligt på utsikterna för herravälde över alla araber om 'Ali medlade för att få till en förnyelse av fördraget. 'Ali beklagade kort sin oförmåga att kunna göra något för honom.

I ett tillstånd av förbittrad besvikelse och fullständig förfäran styrde Abu Sufyan sina steg tillbaka till Mecka. Där rapporterade han sina möten med sin dotter, Abu Bakr och 'Umar, samt 'Alis reaktion och Profetens talande tystnad. Meckanerna blev bestörta men förväntade sig ingen omedelbar fara.

Förberedelser för angreppet på Mecka och Profetens försök att framkalla ett nyhetsstopp

at-Tabari berättar att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tre dagar innan nyheterna om fördragsbrottet mottogs bad sin hustru 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - att göra förberedelser för att gå ut i krig. Abu Bakr kom in och frågade henne vad som stod på och visade prov på förvåning över förberedelserna eftersom det, som han sa, inte var en normal tid för krig. Hon svarade att hon inte hade en aning. På den tredje dagens morgon kom 'Amr bin Sâlim al-Khuza'i tillsammans med fyrtio ryttare för att informera Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om sitt folks belägenhet och för att söka muslimernas hjälp för att vedergälla. Medinas invånare kom nu att veta att Quraish hade brutit mot fördraget. Efter 'Amr följde Budail och därefter kom Abu Sufyan och nyheten bekräftades otvetydigt.

I syfte att säkerställa ett fullständigt nyhetsstopp angående sina militära avsikter skickade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i ramadan år 8 A.H. ut en åtta man stark styrka under ledning av Qatadah bin Rabi' i riktning mot Edam en kort bit från Medina. Syftet var att avleda folks uppmärksamhet och dölja det primära mål med vilket han var sysselsatt.

Överallt fanns så mycket fruktan och skräck att Hatib, en av Profetens mest betrodda efterföljare, i hemlighet skickade iväg ett kvinnligt bud med ett brev till Mecka som innehöll antydningar om den kommande attacken. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick från himlen vetskap om Hatibs göranden och skickade 'Ali och al-Miqdad efter budet. De hann upp henne och upptäckte efter mycket letande brevet noga gömt i hennes lockar. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kallade till sig Hatib och frågade vad som fått honom till denna handling. Han svarade:

Sändebud från Allâh! Jag har inga blodsband med Quraish, utan det finns bara ett slags vänskapliga band mellan dem och mig. Min familj finns i Mecka och det finns ingen som kan ta hand om den eller ge den skydd. Min situation står i skarp kontrast till de flyktingars vars familjer på grund av sina blodsband med Quraish kan känna sig säkra. Jag kände att jag, eftersom jag inte är släkt med dem, för mina barns säkerhets skull borde göra dem tacksamma mot mig genom att göra något för dem. Jag svär vid Allâh att jag inte har handlat som jag gjort i egenskap av en avfälling som har lämnat

islam. Jag kände mig bara nödgad på grund av de överväganden som jag just förklarat.

'Umar ville halshugga honom som hycklare, men Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - godtog hans ursäkter och benådade honom. Sedan vände han sig till 'Umar: "Hatib är en av dem som kämpade vid Badr. Hur vet du att han är en hycklare? Allâh kommer sannolikt att se gynnsamt på dem som deltog i det slaget." Därpå vände han sig till Hatib och sa: "Gör som du vill, ty jag har förlåtit dig."

Efter minituösa förberedelser ryckte Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - den tionde ramadan år 8 A.H. fram mot Mecka i spetsen för tiotusen soldater. Han gav Abu Ruhm al-Ghifari mandat att ta hand om Medinas angelägenheter under hans bortavaro. Då de nådde al-Juhfa kom al-'Abbas bin 'Abdul Muttalib och hans familj för att ansluta sig till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Vid al-Abwa' stötte muslimerna på Abu Sufyan bin al-Harith och Profetens kusin 'Abdullah bin Omaiyah. På grund av den skada de hade åsamkat muslimerna och deras hånfulla språk var de inte välkomna. 'Ali uppmanade Abu Sufyan att gå och bönfalla Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om nåd och erkänna sitt dåliga uppträdande på samma sätt som Yûsûfs (Profeten Josef) bröder:

قَالُواْ تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِن كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾

[Bröderna] sade: "Store Gud! Gud har gett dig företräde framför oss och vi, vi var sannerligen syndare!" (Quranen, 12:91)

Abu Sufyan lydde 'Alis råd och Profeten citerade Allâhs ord:

قَالَ لاَ تَثْرَيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾

[Josef] sade "Idag skall ingen förebråelse riktas mot er och Gud, som är den Barmhärtigaste av de barmhärtiga, skall förlåta er synd." (Quranen, 12:92)

Abu Sufyan reciterade några verser som en generös tribut till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och bekände sedan islam som sin enda religion.

Muslimerna marscherade sedan fastande tills de nådde en plats kallad al-Qadîd där vatten fanns tillgängligt. De bröt fastan[403] och återupptog sin färd mot Mar az-Zahran. Quraishs folk var omedvetet om händelseutvecklingen men Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ogillade tanken på att ta dem med överraskning. Han gav därför sina män order om att av matlagningsskäl tända eldar på alla sidor. Tanken bakom detta var att ge Quraish möjlighet att rätt bedöma den situation de kastats in i och inte äventyra sina liv genom att blint ge sig ut på slagfältet. 'Umar bin al-Khattab anförtroddes ansvar för vakten. Under tiden gav sig Abu Sufyan i sällskap med Hakim bin Hizam och Budail bin Warqua', två fruktansvärda polyteister, ut för att spana. Innan de nådde lägret stötte de på Profetens farbror 'Abbas. Han underrättade Abu Sufyan om läget och rådde honom att anta islam och övertala sitt folk att ge sig inför Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Om inte skulle hans huvud rulla.

Under rådande tvingande omständigheter begav sig Abu Sufyan i sällskap med 'Abbas för att be om audiens hos Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Muslimerna var rasande över att se Abu Sufyan och ville slå ihjäl honom på fläcken. De två männen lyckades dock, inte utan besvär, träffa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som gav dem rådet att återkomma följande dag. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - vände sig till Abu Sufyan med orden: "Ve dig! Är det inte dags för dig att bära vittne om Allâhs Enhet och Muhammads Profetskap?" Islams ärkefiende började i detta läge att med de innerligaste ord som vittnade om Profetens generositet och milda temeperament bönfalla honom om nåd och förlåtelse, och av hela sitt hjärta bekänna den nya tron.

På 'Abbas begäran gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, i ljus av den allmänna amnesti han tillkännagivit, Abu Sufyan, som hade en förkärlek för skryt, ett särskilt privilegium. Han sa: "Den som tar sin tillflykt till Abu Sufyans hem är säker; vemhelst som stänger in sig i hans hem är säker, och den som träder in i Helgedomen är säker."

---

403 Şahih al-Bukhari, 2/613.

På morgonen tisdagen den 17 ramadan år 8 A.H. lämnade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - Mar az-Zahran. Han gav al-'Abbas order om att hålla kvar Abu Sufyan vid en plats med fri utsikt över den muslimska armén på väg mot Mecka, och därmed ge den senare tillfälle att se Allâhs lysande och mäktiga soldater. De olika stammarna passerade i succession med sina fanor i luften, tills utvandrarnas och hjälparnas tungt beväpnade bataljon med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i ledningen slutligen passerade. Abu Sufyan undrade vilka dessa människor var och al-'Abbas berättade för honom att de var Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - och dennes Följeslagare. Abu Sufyan sa att ingen armé, hur mäktig den än var, kunde stå emot dessa människor och vände sig sedan till al-'Abbas: "Vid Allâh svär jag att din brors sons oavhängighet har blivit alltför stark för att motstå." al-'Abbas svarade att "det är snarare profetskapets makt" och Abu Sufyan instämde.

Sa'd bin 'Ubadah förde hjälparnas fana. Då han passerade Abu Sufyan sa han "Idag bevittnar vi den stora striden, och du kan inte söka en fristad vid al-Ka'bah. Idag bevittnar vi Quraishs förödmjukelse." Abu Sufyan beklagade sig över detta till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som blev arg och sa, "idag ska al-Ka'bah helgas och Quraish äras." Sedan gav han snabbt order om att Sa'd skulle fråntas fanan som istället skulle anförtros dennes son Qais eller, i en annan version, az-Zubair.

Al-'Abbas uppmanade Abu Sufyan att skyndsamt ta sig in i Mecka och varna quraishiterna för alla slag av aggressivt beteende mot muslimerna. Väl där varnade han med hög röst för alla slags fientligheter och rådde dem att söka skydd i hans hem. Hans hustru blev upprörd, ryckte honom i mustaschen och förbannade och hånade hans fega ställningstagande. Meckas invånare okvädade Abu Sufyan och spreds åt olika håll, en del till sina hem, andra till Helgedomen medan några odiciplinerade och obetänksamma element ledda av 'Ikrimah bin Abi Jahl, Safwan bin Omaiyah och Suhail bin 'Amr barrikaderade sig på en plats kallad Khandamah med mordiska avsikter i sinnet.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - å sin sida gjorde lugnt de sista finjusteringarna inför det militära genombrott som med Allâhs Vilja väntade muslimerna. Han utsåg Khalid bin al-Walîd som ledare för arméns högra flank med Aslams, Sulaims, Ghifars, Muzainahs och Juhainahs stammar under sitt befäl, vars uppgift var att ta sig in i Mecka via dess nedre

infarter. Az-Zubair bin 'Awwam skulle leda den vänstra flanken och storma Mecka från den övre sidan med Sändebudets fana rest. Abu 'Ubaidah tog befäl över infanteriet och skulle tränga in i staden via en sidodal. De fick stränga order om att inte döda utom i självförsvar i vilket fall de skulle utplåna alla aggressiva element och kväva allt motstånd.

De muslimska avdelningarna marscherade enligt sina redan bestämda rutter för att fullfölja det uppdrag de fått. Khalid bin al-Walîd banade sig undan för undan väg in i stadens hjärta, dödade tolv av busarna och förlorade två martyrer. az-Zubair nådde sin bestämda destination vid al-Fath-moskén الفتح (Erövringens moské) där han hissade fanan och inväntade Profetens ankomst. Ett tält slogs upp åt honom i vilket han riktade böner av tacksamhet till Allâh, den Allsmäktige, Som utifrån sin oändliga Nåd gett honom en strålande seger. Han vilade dock inte länge. I sällskap med sina hjälpare och utvandrare bröt han upp och ryckte fram mot al-Ka'bah, Helgedomen, som utgör en symbol för Allâhs Enhet och Överhöghet. Dessvärre var den hemsökt av 360 avgudar. Han stötte omkull dem med sin båge medan han reciterade den Heliga Quranen:

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

Och säg: "Sanningen har kommit och då har lögnen vikit; ja, lögnen är dömd att vika!" (Quranen, 17:81)

Allâh säger vidare:

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾

Säg: "Sanningen har kommit [och lögnen måste vika] - lögnen skapar ingenting och den återställer ingenting." (Quranen, 34:49)

Till häst påbörjade han sedan den vanliga cirkuleringen. Han befann sig då inte i ett tillstånd av Ihram (rituellt helgad). Då han slutfört detta kallade han på 'Uthman bin Talhah, al-Ka'bahs fastighetsskötare, från vem han tog nyckeln. Han gick in och fick se bilder av profeterna Ibrâhîm (Abraham) och Ismâ'il (Ismael) - över dem vare frid - som kastade spåpilar. Han tog avstånd från dessa Quraishs handlingar och beordrade att alla avgudar skulle avlägsnas

och alla bilder och figurer förstöras. Han trädde sedan in i det helgade rummet, vände sig mot väggen mittemot ingången, genomförde hängivna prostrationer och gick runt och förkunnade Allâhs Storhet och Enhet. Kort därpå återvände han till dörröppningen, ställde sig på dess upphöjda steg, såg med tacksamhet på den myllrande folkmassan och höll följande firade tal:

Det finns ingen Gud utom Allâh Ensam. Han har inga medhjälpare. Han uppfyllde det löfte Han gett Sin tjänare och hjälpte honom att besegra alla de Sammansvurna. Håll i minnet att alla krav på privilegier, vare sig det handlar om blod eller egendom, är underställda mig, utom förmyndarskapet över al-Ka'bah och tillhandahållandet av vatten till pilgrimerna. Håll i minnet att för alla som dödas, även om det inte är helt överlagt, med påk eller piska, för honom är blodspengarna mycket höga: etthundra kameler varav fyrtio ska vara gravida.

يا معشر قريش ، إن الله قد أذهب عنكم نخوة الجاهلية وتعظيمها بالآباء ، الناس من آدم ، وآدم من تراب .

Quraish! Sannerligen har Allâh från er avlägsnat all högfärd från den förislamiska tiden och all fåfänga vad gäller er härstamning, ty alla människor härstammar från Adam och Adam skapades av lera.

Han läste sedan för dem versen:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

Människor! Vi har skapat er av en man och en kvinna, och Vi har samlat er i folk och stammar för att ni skall lära känna varandra. Inför Gud är den av er den bäste vars gudsfruktan är djupast. Gud vet allt, är underrättad om allt. (Quranen, 49:13)

Han tillade vidare:

يا معشر قريش ، ما ترون أني فاعل بكم؟

Quraish! Vad tror ni om den behandling jag är i färd med att bevilja er?

De svarade:

خيراً ، أخ كريم وابن أخ كريم .

Ädle broder och son till en ädel broder! Vi förväntar oss inget annat än godhet från dig.

Han sa då:

فإني أقول لكم كما قال يوسف لإخوته. "لا تثريب عليكم اليوم ، اذهبوا فانتم الطلقاء .

Jag talar till er med samma ord som Yûsûf (profeten Josef) använde till sina bröder: Han sa: "Idag skall ingen förebråelse riktas mot er, och Gud som är den barmhärtigaste av de barmhärtiga skall förlåta er synd" (Quranen, 12:92). Gå er väg, ty ni är befriade.

Vad gäller skötseln av al-Ka'bah och vattentillförseln till pilgrimer, gav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - order om att dessa uppgifter skulle ligga kvar på 'Uthman bin Talhah och att nyckeln för evigt skulle anförtros hans ättlingar.

Då tiden för bön inföll steg Bilal upp i al-Ka'bah och kallade till bön. Abu Sufyan bin Harb, 'Itab bin Usaid och al-Harith bin Hisham satt då på gården. 'Itab bin Usaid kommenterade den nya situationen (att Bilal steg upp i al-Ka'bah och kallade till bön) med att säga att Allâh hedrade hans far Usaid med att inte ha hört sådana ord. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - drog sig närmre och med hjälp av gudomlig uppenbarelse berättade han för dem att han fått vetskap om vad de talat om. Tagna med stor överraskning bekände sig al-Harith och 'Itab genast till islam och bar vittne om Muhammads Sändebudsstatus och tillade: "Vi svär vid Allâh att ingen har varit hos oss och kunnat informera dig."

Denna dag besökte Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - 'Umm Hanis hem där han tvättade sig och bad segerböner. 'Umm Hani hade hyst två meckanska släktingar i sitt hem, en handling som fått stöd av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser.

Att utgjuta blodet från nio ärkekriminella deklarerades som lagligt också bakom al-Ka'bahs förhängen. Endast fyra av dem dödades dock medan de andra benådades av olika skäl. Av dem som dödades kan nämnas 'Abdul 'Uzza bin Khatal, Miqyas bin Sababa, Al-Harith bin Nufail bin Wahab. Under ett raserianfall till följd av en blott bagatellartad dispyt dödade 'Abdullah hjälparens slav och anslöt sig som avfälling till de arabiska hedningarna. Han visade aldrig ånger över detta hemska brott utan anställde två sångerskor och manade dem att sjunga hånfullt om Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser.

En annan man som dödades var Miqyas bin Sababa. Han var muslim. En hjälpare dödade av misstag hans bror Hisham. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ordnade vedergällning via blodspengar som betalades till honom och som han accepterade. Hans hämndlystna natur blidkades emellertid aldrig utan han dödade hjälparen och begav sig som avfälling till Mecka.

Likaledes fick Al-Harith bin Nufail bin Wahab och en sångerska möta döden.

Utöver detta gjordes alla försök att benåda människor. 'Ikrimah bin Abu Jahl, som hade angripit Khalids grupp vid tiden för inmarschen i Mecka, förläts. Till Wahshi, som mördat Profetens farbror Hamza, och till Hind, som hade tuggat hans lever, utsträcktes Profetens generösa förbarmande. Samma frikostiga behandling fick Habar som då Profetens dotter var på väg från Mecka till Medina hade stuckit henne med ett spjut så allvarligt att hon till sist avled av de svåra skadorna.

I samma sammanhang av den storsinthet som var utmärkande för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - benådades två av Quraishs ledare då de hade antagit islam. Deras namn var Safwan bin Omaiyah och Fudalah bin 'Umair. Den senare hade försökt lönnmörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - då han cirkulerat kring Helgedomen. Profetens exempellösa tolerans och vidsynthet anstiftade av hans uppdrag som "en nåd till alla människor" gjorde en förskräcklig hycklare till en lojal och hängiven troende.

På den stora erövringens andra dag vände sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till folket med frågor som rörde Meckas heliga status. Efter att ha prisat Allâh slog han fast att Mecka var helig mark och

skulle så förbli till Domens dag. Ingen blodsutgjutelse var tillåten där. Om någon tar sig friheten att slåss i Mecka och hänvisar till händelserna vid erövringen, bör denne minnas att det hade rört sig om en tillfällig tillåtelse som getts endast Profeten och som inte gäller andra. Ibn 'Abbas - må Gud vara nöjd med honom - berättade: "Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: 'Allâh har gjort Mecka till en helig plats, så den var helig före mig och kommer att fortsätta vara helig efter mig. Det gjordes lagligt för mig (dvs. jag tilläts att slåss i den) några timmar av en dag. Det är inte tillåtet att rycka upp dess buskar eller hugga ner dess träd eller jaga (eller störa) dess vilt, eller att plocka upp dess fallna ting utom av en person som offentligt tillkännager (vad han plockat upp).' Al-'Abbas sa: 'Sändebud från Allâh! Förutom citrongräset, ty det används av våra guldsmeder och för våra hem.' Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då: 'Förutom citrongräset."

I detta sammanhang dödade Khuza'ahs stammedlemmar av hämndlusta en man från Laith. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - blev då mycket upprörd och beordrade Khuza'ah att upphöra med dessa förislamiska vanor. Han gav dessutom familjen till någon som blivit dödad rätten att välja mellan två alternativ; blodspengar eller bara vedergällning (dvs. mördaren dödas).

Efter sitt tal till folket red Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut till en liten höjd, Safa, inte långt från al-Ka'bah. Han vände ansiktet mot Helgedomen och mitt ibland en mångfaldig beundrande och hängiven skara lyfte han händerna i intensiv bön till Allâh. Medinas invånare som hade samlats runt honom kände oro, ty eftersom Allâh hade gett honom segern över sin hemstad kanske han skulle välja att stanna där. Han insisterade på att de skulle berätta om sin fruktan, så de talade öppet. Han skingrade genast deras farhågor och försäkrade dem att han hade levat med dem och skulle dö med dem.

Omedelbart efter den stora erövringen insåg Meckas invånare att den enda vägen till framgång låg i islam. De efterkom de nya realiteterna och samlades för att svära trohetsed till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Männen kom först och lovade total lydnad på alla områden de förmådde. Därefter kom kvinnorna för att följa männens exempel. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog emot trohetsederna tillsammans med 'Umar bin al-Khattab som kommunicerade med dem för hans räkning.

Abu Sufyans hustru Hind bint 'Utbah kom förklädd bland kvinnorna för att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - inte skulle känna igen henne och ställa henne till svars för att ha tuggat hans farbror Hamzas lever. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - godtog deras eder på villkor att de inte förband någon med Allâh, något som de genast gick med på. Han tillade att de inte skulle göra sig skyldiga till stöld. Hind beklagade sig i detta ögonblick över sin make Abu Sufyan som hon tyckte var gnidig. Hennes make avbröt då och gav alla sina materiella tillgångar till henne. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skrattade och identifierade kvinnan. Hon bönföll honom om att utsträcka sin nåd till henne och utradera alla hennes tidigare synder. Några andra villkor såsom förbud mot äktenskapsbrott, spädbarnsmord och falskt vittnesbörd bifogades. Hind reagerade positivt på allt detta och svor att hon inte skulle ha kommit för en trohetsed om hon hade haft minsta tanke på olydnad mot honom. Då hon återvände hem slog hon sönder sin avgud och erkände sin förvillelse vad gäller stengudar.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - stannade i Mecka nitton dagar. Under denna period ägnade han mycket tid åt att förklara vägen till islam och leda människor in på den ortodoxa banan. Han gav Abu Usaid al-Khuza'i order om att återställa Helgedomens pelare, skicka bud till alla kvarter och bjuda människor till islam, samt riva ner de beläten som ännu fanns i Meckas omgivningar. Han fick dem alla kasserade, och inpräntade i de troendes öron sina ord:

من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فلا يدع في بيته صنماً إلا كسره .

> Vemhelst som tror på Allâh och det efterkommande livet förväntas kassera de avgudabilder som kan tänkas finnas i hans hem.

Inte långt efter den stora erövringen började Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sända ut styrkor och sändebud vars syfte var att rensa bort de sista symboler som minde om förislamiska bruk.

I ramadan år 8 A.H. sände han Khalid bin al-Walîd till en plats kallad Nakhlah där det fanns en gudinna vid namn al-'Uzza som hölls i ära av Quraish och Kinanah. Den hade tillsyningsmän från Bani Shaiban. I ledningen för trettio ryttare kom Khalid till platsen och utplånade den. Vid återkomsten

tillfrågades han av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - om han hade sett något där, på vilket Khalid svarade nekande. Han blev då tillsagd att den inte hade förstörts och att han var tvungen att återvända för att slutföra uppgiften. Han red tillbaka och fick då syn på en svart kvinna, naken med sönderslitet hår. Khalid högg med sitt svärd henne i två delar. Han återvände och berättade historien för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som då bekräftade att uppgiften fullgjorts.

Senare samma månad skickades 'Amr bin al-'As för att förstöra en annan avgud, Suwa', som hölls i ära av Hudhail. Den stod tre kilometer från Mecka. På en fråga ställd av portvakten sa 'Amr att han hade fått order av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att slå omkull avguden. Mannen varnade 'Amr för att det inte var möjligt. 'Amr häpnade över att ha träffat någon som fortfarande levde i okunskap, närmade sig avguden och förstörde den. Sedan krossade han urnan bredvid men fann ingenting. Mannen antog genast islam.

Sa'd bin Zaid al-Ashhali skickades även han samma månad ut på samma uppdrag till al-Mashallal för att förstöra en avgud, Manat, som hölls i ära av både al-Aws och al-Khazraj. Också här uppträdde en svart kvinna, naken med tovigt hår, jämrande sig och slående sig på bröstkorgen. Sa'd slog utan dröjsmål ihjäl henne, förstörde avguden, krossade urnan och återvände då uppdraget var slutfört.

I ledningen för 350 ryttare från hjälparna, utvandrarna och Bani Salîm skickades Khalid bin al-Walîd samma år 8 A.H. åter till Banu Khuzaimahs beduiners bosättningar för att bjuda dem till islam. Han instruerades att genomföra sitt uppdrag i fred och för att skapa goodwill. Folket där var dock inte artikulerade nog då de förmedlade sina intentioner, så Khalid gav sina män order om att döda dem och ta de andra till fånga. Han avsåg även att döda fångarna men några Följeslagare motsatte sig detta. Nyheten om blodsutgjutelse nådde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han blev djupt betryckt, höjde sin hand mot himlen och yttrade två gånger följande: "Allâh! Jag är oskyldig till det som Khalid har gjort."[404] Han skickade ofördröjligen 'Ali för att göra allt som var möjligt för att reparera förhållandet till de förorättade stammarna. Efter en noggrann undersökning betalade 'Ali blodspengar till alla som lidit förluster. Återstoden fördelades också bland stammarnas medlemmar för att mildra deras lidande. Till följd

404 Şahih al-Bukhari, 1/450, 2/622.

av sitt irrationella handlande hade Khalid ett bråk med 'Abdur Rahman bin 'Awf. Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick höra detta blev han arg och beordrade Khalid att upphöra med ordväxlingen och tillade att hans Följeslagare (syftande på 'Abdur Rahman bin 'Awf) var för höga i rang för att behöva blandas in i sådana gräl.

Detta var berättelsen om Meckas erövring och den avgörande strid som en gång för alla utrotade hedendomen. Den arabiska halvöns övriga stammar väntade och följde noga den bittra kampen mellan muslimerna och avgudadyrkarna, redan övertygade som de var om att Helgedomen inte skulle falla i orätta händer. Detta var en övertygelse djupt rotad i deras sinnen ända sedan Abraha al-Ashrams elefantarmé femtio år tidigare hade ryckt fram från Jemen i syfte att förstöra Helgedomen.

Fredsfördraget vid al-Hudaibiyah var den naturliga förelöparen till den stora segern på vilken människor trodde djupt och om vilken de talade mycket. Meckas muslimer som varit rädda för att öppet deklarera sin tro, började nu träda fram och ivrigt arbeta för denna nya livsinriktning. Människor började gå över till islam i massor och den muslimska armé som i föregående Ghazwah uppgått till endast tretusen man bestod nu av tiotusen man. Denna avgörande förändring försåg människor med en skarp insikt som möjliggjorde för dem att uppfatta saker och ting samt den värld som omgav dem i sin helhet i ett annorlunda perspektiv. Muslimerna skulle komma att styra hela Arabiens politiska och religiösa angelägenheter. De hade monopoliserat såväl den religiösa överhögheten som den världsliga makten.

Hela den fas som följt på al-Hudaibiyah hade varit välgödd i den islamiska rörelsen favör. Strömmar av ökenaraber forsade nu in för att betyga tro och lydnad inför Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser, anta den nya tron och sedan föra den vidare till olika platser.

Den tredje fasen

DEN TREDJE OCH SISTA FASEN i Sändebudets liv inbegriper de fruktsamma resultaten av hans kallelse till islam, vilka var konsekvenser av långvariga heliga strider (Djihâd) الجهاد på Allâhs väg, svårigheter, mödor, motigheter, prövningar och en mängd blodiga konflikter och slag; allt pågående i över tjugo år.

Meckas erövring betraktades som den mest avgörande framgången som muslimerna nådde under dessa år. Den påverkade händelseutvecklingen och kom att förändra arabernas hela tillvaro. Därtill markerade den en avgörande åtskillnad mellan två perioder. Ty Quraish var vid den tiden i arabernas ögon just arabernas försvarare och beskyddare. Andra araber var endast deras underordnade. Quraishs underkastelse blir därför lika med hedendomens slutliga sammanbrott på den arabiska halvön.

Denna sista fas kan delas in i två huvuddelar:

1. heliga krig och stridande
2. stammar och folk tävlar om att anta islam

De två utvecklingslinjerna är mycket nära sammanflätade och går in i varandra såtillvida att ett skeende som hör den ena till äger rum samtidigt som den andra pågår. Av tydlighetsskäl har vi dock föredragit att behandla dem var för sig. Den stridande delen har prioriterats i ordningen eftersom den är mer väsentlig och passande.

Hunain-ghazwahn

غزوة حنين

Meckas erövring som kom till stånd som en följd av ett hastigt tillslag förbluffade araberna och andra stammar som insåg att de var förlorade och tvungna att underkasta sig den nya situationen som ett fait accompli. Några av de vildsinta, mäktiga och stolta stammarna underkastade sig inte utan förespråkade motstånd. I spetsen för dessa märktes klanerna Hawazin och Thaqif, samt Nasr, Jashm och Sa'd bin Bakr och Bani Hilals folk - alla tillhöriga Qais 'Ailan. De såg sig som alltför mäktiga för att erkänna eller underkasta sig en sådan triumf. De träffade därför Malik bin 'Aws an-Nasri och bestämde sig för att fortsätta bekämpa muslimerna.

Fiendens marsch och deras läger vid Awtas

Då Malik bin 'Awf - den samlande ledaren, beslöt marschera och bekämpa muslimerna fick han sina landsmän att ta sina tillgångar, kvinnor och barn med sig till Awtas - en dal i Hawazin دار هوازن relativt nära Hunain. Den skiljer sig från Hunain genom att ligga i omedelbar närhet till Dhi-al-Majaz som ligger omkring tio engelska mil från Mecka i riktning mot 'Arafat.[405]

Den krigserfarne mannen anmärker på ledarens omdöme

Så snart de slagit läger i Awtas samlades människor runt Malik. Den gamle kloke Duraid as-Simmah, en välkänd krigsveteran och en av dem som samlades, frågade: "Vilken dal är vi i?" "Awtas," sa de. "Vilken lämplig plats för hästar det är! Det är varken en brant höjd eller en lös och jordig slätt.

[405] Fath al-Bari, 8/27, 42.

Vad? Varför hör jag kameler brumma, åsnor skria, barn ropa och får bräka?" frågade Duraid. De sa: "Malik har fått folk att ta sina kvinnor, ägodelar och barn med sig." Han kallade då på Malik och frågade vad som fått honom att göra en sådan sak. Malik sa att hans syfte var att alla skulle ha sin familj och sina ägodelar i i närheten så att de skulle slåss frenetiskt för att försvara dem. "Vid Allâh svär jag att du inte är mer än en herde," svarade Duraid. "Tror du att det finns någotsomhelst som kan stå i vägen för en besegrad och hindra honom från att fly? Om du vinner slaget tjänar du inget annat än en man med ett svärd och ett spjut, men om du förlorar bringar du vanära över ditt folk och dina tillgångar." Han fortsatte sitt tal och ställde sig frågande inför vissa klaner och deras ledare. "Malik, att tvinga ut Hawazins framstående folk på slagfältet vinner dig ingenting. Ta dem dit där de kan känna sig säkra. Låt sedan de unga sitta upp på sina hästar och slåss. Om du segrar kommer de du lämnade kvar att följa dig, men om du slutar som förlorare betyder det att du förlorar ett slag utan att förlora dina stamfränder, ditt folk och din egendom."

Malik, ledaren, avslog dock hans förslag. "Vid Allâh," sa han, "jag kommer inte att göra något sådant. Du måste ha blivit förvirrad av ålder. Hawazin måste lyda mig, annars lutar jag min kropp mot detta svärd så att det tränger igenom min rygg." Han motsatte sig alla typer av bidrag från Duraid vad gällde den saken.

"Vi lyder dig," sa hans folk. Duraid sa då: "Idag är en dag som inte gått mig förbi men som jag sannerligen inte frestas att bevittna."

Sondera Allâhs Sändebuds vapen

De spioner som Malik sänt för att spana på de muslimska styrkorna återvände med sina lemmar avhuggna. "Elände! Vad har ni råkat ut för?" sa Malik. De svarade: "Vi har sett framträdande personer på fläckiga hästryggar. Det du ser hade inte hänt om vi hade hållit ihop ordentligt."

Sondera fiendens vapen

Nyheter om fiendens rörelser framfördes till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som då sände iväg al-Aslami med order om att blanda sig med folk och vara med dem för att få höra nyheter och framföra dessa till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - då han återvände. Just detta lyckades han med.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - lämnar Mecka för Hunain

Den sjätte shawwal år 8 A.H. lämnade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - Mecka i sällskap med tolvtusen muslimer. Tiotusen av dem hade tidigare deltagit i Meckas erövring. Ett stort antal av de övriga var från Mecka och hade nyligen antagit islam. Marschen ägde rum på erövringens nittonde dag. Han lånade etthundra rustningar med tillbehör från Safwan bin Omaiyah och utsåg 'Itab bin Usaid till ledare över Mecka. Då kvällen nalkades kom en ryttare till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sa: "Jag har klättrat i bergen och stötte på Hawazin med sina kameler, sin boskap och sina får. Hela stammen var samlad där." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - log då och sa: "I morgon blir de om Allâh vill alla muslimernas byte." Den natten anmälde sig Anas bin Abi Murthid al-Ghanawi som frivillig till vakten.[406]

På vägen mot Hunain såg de en stor grön Nabk-växt som kallades Dhat-Anwat ذات أنواط (den med hängslen). Det berodde på att araberna brukade hänga sina vapen på den, slakta djur under den och hålla sig till den. Några av soldaterna bad Allâhs Sändebud att åt dem göra en Nabk-växt som den de stod vid. "Allâh är Den Störste av alla!" sa han. "Jag svär vid Den i Vars Hand Muhammads själ ligger, att ni just har sagt det som Mûsâs (Moses) folk sa till honom. De sa: 'Gör oss en gud som den de har.' Sannerligen är ni okunniga människor. Detta är Sunnah (Sunan) سنن, men ni följer och rättar er efter de levnadssätt som de som föregick er hade."[407]

Då de såg hur stor armén var sa några av dem: "Vi kommer inte att besegras." Dessa ord föll tungt på Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser.

Den islamiska armén överraskas av bågskyttarna och angriparna

Onsdag kväll den tionde shawwal nådde den muslimska armén Hunain. Malik bin 'Awf, som tidigare natt hade tagit sig in i dalen gav sina styrkor order om att gömma sig i dalen och lura på muslimerna vid vägar, pass och trånga utrymmen. Orderna gick ut på att slunga stenar mot muslimerna var än de fick syn på dem och sedan göra enmansutfall mot dem.

406 Abu Da'ûd.

407 At-Tirmidhi.

I tidig gryning började Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser -förbereda sin armé och dela ut uppgifter och flaggor. Medan det ännu var mörkt rörde sig sedan muslimerna mot Hunaindalen, omedvetna om närvaron av en fiende som lurade på dem. I det ögonblick de slog läger började pilar regna över dem och fiendens styrka inledde en häftig attack som gjorde att muslimerna oordnat och förvirrat tvangs dra sig tillbaka. Nederlaget var så förödande att Abu Sufyan bin Harb, som nyligen antagit islam, sa att deras reträtt inte skulle upphöra förrän vid Röda havet. Detta kommenterade Jablah eller Kildah bin al-Junaid med: "Sannerligen har magin varit inaktiv idag."

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - vände sig till höger och sa: "Kom, mitt folk! Jag är Allâhs Sändebud. Jag är Muhammad, Abdullahs son." De som stod kvar vid hans sida var bara ett fåtal Utvandrare och några av hans stamfränder. Då lades Profetens enastående mod i dagen. Han fortsatte försöka få sin mula att stå still inför de icketroende medan han med hög röst sa:

أَنَا النَّبِي لا كَذِبَ أَنَا ابْنُ عَبْدِ المُطَّلِب

Sannerligen är jag Profeten, jag är Abdul Muttalibs (son) son.

Också Abu Sufyan som höll tömmarna och al-'Abbas som höll stigbygeln försökte få mulan att stå still. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - satt av och bad sin Herre om hjälp:

اللَّهُمَّ أَنْزِلْ نَصْرَكَ .

Allâh, skicka mig Din Hjälp!

Muslimernas återvändande till slagfältet och stridens intensitet

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav sin farbror al-'Abbas, som hade en klangfull stämma, att kalla på efterföljarna. Så högt han kunde ropade han: "Var är lansiärerna?" "Vid Allâh," sa al-'Abbas senare, "vid ljudet av min röst återvände de till slagfältet som om de hade varit oryxer som såg till sina kalvar."

"Här är vi, till din tjänst, här är vi."[408] De kunde ses försöka stoppa sina kameler och vända tillbaka till striden. Den som misslyckades med detta tog sin rustning på ryggen, satt hastigt av med vapen i hand, lät kamelen springa lös och rusade sedan mot röstkällan. Rösterna blev högre och högre tills ett hundratal hade samlats kring Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och återupptagit striden.

Därnäst kallades al-Anşâr, Hjälparna, tillbaka: "al-Anşârs folk! al-Anşârs folk!"

Den sista grupp som kallades var Bani al-Harith bin al-Khazraj. Muslimska styrkor strömmade successivt till slagfältet på samma sätt som de hade lämnat det. Uthålligheten hos båda parter var enastående. Båda stod upp och slogs frenetiskt. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - såg hetsigt och vredgat på striden och sa:

الآنَ حَمِيَ الوَطِيسُ .

Nu har striden blivit intensiv.

Han tog upp en handfull grus, slängde det mot dem och sa:

شَاهَتْ الوُجُوهُ .

Må era ansikten visa skam.

Deras ögon var fulla av damm och i total förvirring började fienden dra sig tillbaka.

Lyckan vänder och fienden besegras slutgiltigt

Få timmar hade hunnit gå efter att handfullen grus kastats i fiendens ansikten förrän de tillfogats ett förödande nederlag. Enbart hos Thaqif hade cirka sjuttio man dödats och muslimerna tog hand om deras kameler, vapen och boskap.

Allâh, Ärad vare Han, anspelar på denna plötsliga förvandling då Han i Quranen säger:

---

408 Şahih Muslim, 2/100.

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

Gud har kommit till er hjälp i många drabbningar och [så gjorde Han] under slaget vid Hunayn när er styrka gjorde er övermodiga, fastän den inte räckte till för att ge er segern; då kändes den vida jorden trång för er, och till sist gjorde ni helt om och flydde. Då lät Gud ett djupt lugn falla över Sändebudet och de troende och sände härskaror, osynliga för er, [till er hjälp]. Och Han straffade dem som förnekade sanningen; detta är förnekarnas lön. (Quranen, 9:25-26)

Intensiv jakt på fienden

Efter nederlaget gav sig några fiendetrupper av till Ṭa'if och andra till Nakhlah och Awtas. En grupp muslimer ledda av Abu 'Amir al-Ash'ari sändes ut för att ta upp jakten på fienden. Några skärmytslingar ägde rum under vilka Abu 'Amir dödades.

En liknande ryttarstyrka förföljde de avgudadyrkare som sökte sig till Nakhlah, kom ifatt Duraid bin as-Simmah som dödades av Rabi'a bin Rafi'. Efter att ha samlat ihop bytet begav sig Allâhs Sändebud till Ṭa'if för att ta hand om den största delen av de besegrade avgudadyrkarna. Bytet blev sextusen fångar, tjugofyratusen kameler, mer än fyrtiotusen får och åttahundra kilogram silver. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav order om att bytet skulle förvaras vid al-Ji'ranah och utsåg Mas'ud bin 'Amr al-Ghifari att ansvara för det. Det var först då han var helt färdig med fälttåget mot Ṭa'if som en av fångarna, al-Harith as-Sa'diyas dotter och Profetens fostersyster as-Shaimâ' الشيماء, fördes inför honom. Hon presenterade sig och då han kände igen henne ärade han henne och spred ut sin klädnad för henne att sitta på. Han släppte hennes sedan och lät henne återvända till sitt folk.

Fälttåget mot Ṭa'if

Faktum är att fälttåget mot Ṭa'if var en fortsättning på ghazwahn vid Hunain. Majoriteten av de försvarande styrkorna från Hawazin och Thaqif tog tillsammans med överbefälhavaren Malik bin 'Awf an-Nasri sin tillflykt till Ṭa'if och förskansade sig där. Så då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade avslutat aktiviteterna vid Hunain, samlade han bytet i al-Ji'ranah. Det skedde i shawwal år 8 A.H.

En förtrupp på ettusen man under ledning av Khalid bin al-Walîd marscherade mot Ṭa'if. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog sig fram genom Nakhlah al-Yamaniyah, Qarn al-Manazil och Laiyah. Vid Laiyah fanns ett slott som tillhörde Malik bin 'Awf, så Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav order om att det skulle förstöras. Han återupptog sedan sin marsch mot Ṭa'if. Väl där satt han av, slog läger nära slottet och belägrade det sedan. Hur länge detta varade råder det ännu delade meningar om, men det rörde sig om tio till tjugo dagar.[409]

En hel del pilar sköts och stenar slungades under belägringen, ty så snart muslimerna inlett den började slottets invånare avlossa pilar. Pilregnet var så intensivt och häftigt att det syntes som en gräshoppssvärm. Ett antal muslimer sårades och tolv dödades.

För att komma utom skotthåll tvangs muslimerna ta sig högre upp till den plats där nu at-Ṭa'if-moskén är belägen. Profeten satte upp en katapult och bombarderade slottet med sten. Så småningom uppstod ett hål i slottsmuren genom vilket ett antal muslimer i skydd av en träcistern lyckades ta sig in i slottet för att försöka sätta eld på det. Fienden hällde då flytande hett järn över dem vilket tvingade dem att ta sig ur cisternen. De utsattes åter för pilskjutandet och en del av dem dödades.

I syfte att tvinga fienden att ge upp tog Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till en krigstaktik som gick ut på att bränna och hugga ner fiendens grödor. Hans order var att ge sig på deras vingårdar och bränna dem. Då de såg muslimerna hastigt hugga ner och bränna deras druvodlingar bönföll de Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att upphöra med det och för Allâhs och släktbandens skull visa barmhärtighet. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - villfor dem. Hans språkrör ropade sedan till fienden: "Den som nu stiger ut ur slottet är fri."

---

[409] Ṣahih Muslim, återberättat av Anas; Fath al-Bari, 8/45.

Tjugotre man kom ut.[410] En av dem var Abu Bakrah som knöt sig själv vid en vägg och firade sig ner med hjälp av ett litet hjul som vanligen användes för att ta upp vatten ur en brunn. Det sätt på vilket han tog sig ner var skälet till att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav honom smeknamnet "Abu Bakrah" vilket betyder "mannen med hjulet." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav dem alla friheten och var och en av dem anförtroddes en muslim som skulle ta hand om deras livsbetingelser, vilket var alltför tungt för slottsinvånarna att bära.

Då Allâhs Sändebud- över honom vare Guds frid och välsignelser - såg att belägringen drog ut på tiden, att slottet var motståndskraftigt och kunde klara varje belägring (eftersom de hade lagt upp ett förråd som skulle räcka över ett år) och att muslimerna varje dag led av pilskjutande och upphettade järnkrokar rådgjorde han med Nawfal bin Mu'âwiyah ad-Daili angående detta. Han sa: "De är som en räv som gömmer sig i sitt gryt. Om du ståndaktigt står vid det kommer du att fånga den, men om du lämnar det drabbas du inte av någon skada." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - beslöt att bryta belägringen och ge sig av. 'Umar bin al-Khattab, som av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fått order att ge folket besked, sa till dem, "om Allâh vill lämnar vi i morgon slottet och drar oss tillbaka." Eftersom det kändes svårt för muslimerna att dra sig tillbaka och lämna slottet oerövrat klagade de och sa: "Ska vi ge oss iväg fastän slottet ännu är stängt?" Hans svar var: "Inled i så fall strider i morgon bitti." På morgonen stred de och ådrog sig skador, så då han upprepade sina ord: "Om Allâh vill lämnar vi i morgon slottet och drar oss tillbaka," blev de glada, verkställde undergivet ordern och började röra på sig, något som fick Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att skratta.

Så snart de suttit upp och börjat röra sig sa Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser:

قولوا: آيبون تائبون عابدون ، لربنا حامدون .

> Säg! Här är vi på väg tillbaka, ångrandes och dyrkandes (Allâh) och till vår Herre ger vi pris.

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - ombads att åkalla Allâh mot Thaqif sa han:

---

410 Şahih al-Bukhari, 2/620.

اللهم اهد ثقيفاً وأت بهم .

Allâh, vägled Thaqif och för dem till oss som muslimer.

Fördelningen av bytet vid al-Ji'ranah الجعرانة

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - bröt belägringen och begav sig därifrån stannade han tio nätter vid al-Ji'ranah innan han började fördela bytet. Förseningen berodde på att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hoppades att Hawazins delegation skulle dyka upp, tillkännage sin ånger och därmed återkräva sina förluster. Då ingen dök upp började han fördela bytet för att lugna stamhövdingarna och Meckas bemärkta personer. De som först fick ta emot byte och de som fick störst andel var de som nyligen antagit islam.

Abu Sufyan bin Harb gavs etthundra kameler och fyrtio uns guld, men sa ändå, "hur blir det med min son Yazîds andel?" Han gavs då samma andel också för sin son. Ändå utropade han: "och min andre son Mu'âwiyahs andel?" Så Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav Mu'âwiyah lika mycket som hans far och bror fått. Hakîm bin Hizam gavs etthundra kameler men fick på begäran ytterligare etthundra stycken. Safwan bin Omaiyah gavs trehundra kameler - etthundra vid varje tillfälle. Så beskrivs det i Shifâ' av Qadi Iyadh.[411] Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav al-Harith bin Harith etthundra kameler. Han gav också några hövdingar från Quraish och andra klaner etthundra kameler, andra fick femtio stycken och ytterligare andra fyrtio.

Så småningom spreds bland folk att "Muhammad ger frikostigt och fruktar inte att bli fattig." Detta fick beduiner att flockas kring honom och förvänta sig att ges något. De var så många att de tvang Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att ta skydd vid ett träd. De tog till och med hans klädnad. "Människor!" sa han, "ge mig tillbaka min klädnad! Vid Den i Vars Hand Muhammads själ ligger svär jag att om jag hade lika många kameler som Tihamas träd skulle jag fördela dem bland er. Ni vet mycket väl att jag varken är en ynkrygg eller en lögnare." Stående vid sin kamel drog han ett hår ur dess puckel, höll det mellan sina två fingrar, lyfte upp det och sa: "Människor, vid Allâh svär jag att jag inte får något annat än en femtedel av ert byte, och denna femtedel kommer er sedan till del."

---

411 Ash-Shifâ', 1/86.

Så snart han givit de nya konvertiterna sin del gav Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - Zaid bin Thabit order att hämta bytet och kalla samman folket. Sedan föreskrev han andelarna. En fotsoldats andel var fyra kameler och fyrtio får, medan en ryttare fick tolv kameler och etthundratjugo får. Denna fördelning av bytet var grundad på en klok policy. I denna värld finns många som endast känner igen sanningen då den kommer till deras magar och inte om den kommer via deras hjärnor. Motsvarigheten till sådana människor är lockandet av ett djur till sin hjord genom att på ett konstant avstånd från dess mun hålla ett knippe klöver. Djuret kommer oupphörligt att försöka få tag i det och så småningom åter vara i säkerhet i sin hjord. På samma sätt måste olika typer av frestelser till för att få vissa människor att lära känna islam och känna sig nöjda med den.[412]

Hjälparna (al-Anşâr) är rasande på Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser

Till en början förstod många inte Profetens fördelningsstrategi, och skarpa tungor började komma med invändningar. Hjälparna tillhörde dem som drabbades av policyn. De undanhölls gåvorna från Hunain trots att det var de som hade kallats samman vid svårigheterna där, och de som först skyndat till för att ståndaktigt kämpa vid Profetens sida tills nederlaget vändes till seger. Nu fick de bevittna de som flydde fylla sina händer med byte medan de själva inte gavs någonting.

Ibn Ishaq rapporterar: Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade givit Quraish och andra arabiska stammar dessa gåvor men inte anslagit något till Hjälparna kände sig en grupp bland dem så illa till mods över det att en mängd påståenden mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - spreds bland dem i sådan omfattning att en av dem sa: "Vid Allâh, Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - har förtalats av sina landsmän!" Påståendena fortsatte att sprida sig tills Sa'd bin 'Ubadah träffade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som efter en stund i sin tur vände sig till sitt folk.

Sa'd bin 'Ubadah sa: "Sändebud från Allâh, denna grupp Hjälpare är ursinnig på dig över fördelningen av det byte du tagit. Du har avsatt andelar till dina

412 Fiqh-us-Sîrah, s. 298, 299.

stamfränder och givit många gåvor till de arabiska stammarna, men denna grupp har inte fått någonting. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - frågade Sa'd: "Sa'd, vad tycker du om allt detta?" Sa'd svarade: "Sändebud från Allâh. Du vet att jag inte är något annat än en medlem av denna grupp." "Kalla på ditt folk och för dem hit till mig i detta skjul," sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser.

Sa'd gick åstad för att kalla på dem. Då en del Utvandrare kom släppte han in dem men inte andra. Då de alla var samlade gav han besked till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Denna grupp har i enlighet med dina order kommit för att träffa dig." Så snart Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - stod inför dem tackade han Allâh och prisade Honom, och vände sig sedan till dem och frågade, "jag har fått veta att ni är arga på mig. Kom jag inte till er då ni var vilseledda, och vägledde inte Allâh er? Ni var fattiga och Allâh gav er välstånd. Var ni inte fiender som Allâh fick att älska varandra?" "Ja," sa de, "Allâh och Hans Sändebud är bättre och mer nådiga." Sedan sa han: "Vad hindrar er att svara Allâhs Sändebud, ni Hjälparnas stam?" De sa, "vad kan svaret vara, Sändebud från Allâh, då all välvilja och härlighet tillhör Herren och Hans Sändebud."

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa åter:

أما والله لو شئتم لقلتم ، فلصدقتم ولصدقتم: أتيتنا مكذبا
فصدقناك ، ومخذولا فنصرناك ، وطريداً فآويناك ، وعائلا فآسيناك .

Men ni kunde vid Allâh ha svarat och svarat sanningsenligt, ty jag skulle själv ha vittnat om den sanningen: "Du kom till oss sviken och avvisad och vi tog emot dig; du kom till oss hjälplös och vi hjälpte dig; en flykting och vi tog in dig; fattig och vi tröstade dig."

Hjälpare, känner ni oro över de ting i denna värld med vilka jag har sökt leda dessa människor till den Tro i vilken ni redan är etablerade?

أوجدتم يا معشر الأنصار في أنفسكم في لعاعة من الدنيا تالفت بها
قوماً ليسلموا ، ووكلتكم إلى إسلامكم ؟ ألا ترضون يا معشر الأنصار
أن يذهب الناس بالشاة والبعير ، وترجعوا برسول الله إلى رحالكم؟
فوالذي نفس محمد بيده ، لولا الهجرة لكنت آمراً من الأنصار ، ولو

سلك الناس شعباً ، وسلكت الأنصار شعباً ، لسلكت شعب الأنصار ، اللهم ارحم الأنصار ، وأبناء الأنصار ، وأبناء أبناء الأنصار .

Är ni inte nöjda, ni Hjälparnas grupp, med att människor går iväg med tackor och kameler för att de skall bli muslimer, medan ni går till era boningar tillsammans med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser? Vid Honom i Vars Hand mitt liv ligger, om det inte hade skett någon utvandring hade jag varit en av Hjälparna. Om folket skulle gå genom en dal och ett pass, och Hjälparna genom en annan dal och ett annat pass, skulle jag gå genom Hjälparnas dal och pass. Allâh! Var barmhärtig mot Hjälparna, deras barn och deras barnbarn.

De församlade grät så att tårar rullade nerför deras skägg och de sa:

رضينا برسول الله قسماً وحظاً .

Ja, Allâhs Profet, vi är nöjda med vår (Allahs sändebud) lott och andel.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - lämnade då församlingen och folket bröt också upp.[413]

Hawazin-delegationens ankomst

Hawazins delegation anlände strax efter att bytet hade fördelats. De var fjorton män ledda av Zuhair bin Sard. Sändebudets fosterfarbror var en av dem. De bad honom att skänka dem lite av bytet, och yttrade ord så rörande att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa till dem: "Ni ser säkert vilka som är med mig. Det för mig mest tillfredsställande talet är det mest sannfärdiga. Vad är er kärast, er rikedom eller era kvinnor och barn?" De svarade: "Ingenting kan jämföras med släktskapet." "Då jag förrättar middagsbönen, stå upp och säg: 'vi gör förbön med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att mana de troende, och vi gör förbön med de troende för att mana Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att avstå från fångar från vårt folk som hamnat på deras lott." Så då Allâhs Sändebud - över honom vare

413 Ibn Hisham, 2/499, 500; och som det citeras av Bukhari, 2/620, 621.

Guds frid och välsignelser - förrättade middagsbönen stod de upp och sa det som de blivit tillsagda att säga. Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då: "vad gäller det som tillhör mig och Abdul Muttalibs barn, kan ni från denna stund betrakta det som ert. Och jag ska be mitt folk att lämna tillbaka deras." Då Hjälparna och Utvandrarna hörde detta sa de: "Det som tillhör oss erbjuds från denna stund Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser." Al-Aqra' bin Habis sa dock: "Vi skänker inget som tillhör mig och Bani Tamim;" och så gjorde också 'Uyaina bin Hisn som sa: "Vad mig och Bani Farazah anbelangar säger jag nej." al-'Abbas bin Mirdas vägrade också och sa: "Nej" för Bani Salîm och honom. Hans folk sa dock annorlunda: "Det byte som tillhör oss erbjuder vi till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser." "Ni har undergrävt min ställning," sa al-'Abbas bin Mirdas spontant. Sedan sa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Dessa människor har kommit till er som muslimer. För detta har jag redan dröjt med fördelningen av bytet. Jag har dessutom skänkt dem en rättvis möjlighet men de vägrade ta något annat än sina kvinnor och barn. Den som har något av deras och föredrar att frivilligt återlämna det, låt dem därför göra det. Den som föredrar att behålla sin andel för sig själv, låt den också skänka tillbaka och han ska ges kompensation sex gånger så mycket från det första byte som Allâh förser oss med." Folk sa då, "Vi kommer villigt att offra dem alla för Allâhs Sändebuds skull." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Men på det sättet kan vi inte ta reda på vem som är nöjd och vem som inte är det. Så gå tillbaka och vi väntar på att era ledare till oss ska framföra era beslut." Alla av dem gav tillbaka kvinnorna och barnen. Den ende som vägrade foga sig i Sändebudets önskan var 'Uyaina bin Hisn. Han vägrade först att låta en gammal kvinna gå tillbaka. Senare lät han henne gå tillbaka. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav varje fånge en klädnad som gåva.

Den mindre vallfärden (al-'Umrah) till Mecka och avfärd mot Medina

Efter att fördelningen av byte vid al-Ji'ranah slutförts lämnade han den platsen iförd al-'Umrah-klädsel och gav sig av mot Mecka för att genomföra al-'Umrah. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - återvände därifrån till Medina efter att ha utsett 'Itab bin Usaid till Meckas guvernör. Han nådde Medina under de sista sex dagarna i dhul-qa'dah år 8

A.H. I samband med detta sa Muhammad al-Ghazali:

Vilken enorm förändring som har skett om man jämför Muhammads nuvarande segerrika period som Allâh har krönt med en klar triumf, och den i det förflutna under vilken Muhammad först dök upp här för åtta år sedan.

Då han först kom till Medina var han jagad och eftersökt. Han letade efter en trygg fristad. Han var en ensam främling som sökte samverkan och hjälp. Medinas folk välkomnade honom, lät honom bosätta sig, bistod honom och omfamnade islams ljus som hade sänts ned till honom. För hans skull brydde de sig inte om andra folks fientliga inställning. Åtta år efter sitt första besök var han nu här igen. Medina, den stad som en gång tagit emot honom då han var en skärrad Utvandrare, tog åter emot honom då Mecka var i hans besittning. Det är Mecka som har gjort sig av med sin högdragenhet och sin Jahiliyah (den förislamiska tiden och dess traditioner). Den är nu åter stolt och mäktig i islam. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - förlät dess folk alla deras misstag och fel:

إِنَّهُۥ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾

Den som fruktar Honom och bär motgången med tålamod [skall se att] Gud inte låter den som gör det goda och det rätta gå miste om sin lön. (Quranen, 12:90)[414]

414 Fiqh-us-Sîrah, 303; Zâd al-Ma'ad, 2/160-201; Ibn Hisham, 2/389-501; Şahih Bukhari: kapitlen Fath Ghazwah, Hunain, Awtas och at-Ta'if, 2/612-622; Fath al-Bari, 8/3-58.

Delegationer och expeditioner efter erövringen

DÅ ALLÂHS SÄNDEBUD - över honom vare Guds frid och välsignelser - återvände från sin långa och framgångsrika resa bodde han i Medina där han tog emot delegater, sände ut representanter och utsåg förkunnare av islam på många ställen. De vars hjärtan ännu var fyllda av förutfattade meningar om islam och därför var alltför högdragna för att anta Allâhs religion, tystades i sitt misstycke på ett avgörande sätt av det vid denna tid förhärskande status quo i Arabien.

Nedan följer en tabell över dem som sändes ut. Vi har redan slagit fast att Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - ankom till Medina under de sista dagarna av det åttonde året av al-Hijra. Så snart månskäran för det nionde årets muharram visade sig sände Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - ut troende till stammarna enligt listan nedan:

1. 'Uyaina bin Hisn	till Bani Tamim
2. Yazîd bin Husain	till Aslam och Ghifar
3. 'Abbad bin Bishr al-Ashhali	till Sulaim och Muzainah
4. Rafi' bin Mukaith	till Juhainah
5. 'Amr bin al-'As	till Bani Fazarah
6. Ad-Dahhak bin Sufyan	tillBani Kilab
7. Bashîr bin Sufyan	till Bani Ka'b
8. Ibn al-Lutabiyah al-Azdi	till Bani Dhubyan

9. Al-Muhajir bin Abi Omaiyah	till Sana'a (al-Aswad al-'Ansi kallade honom då han var där)
10. Ziyad bin Labid	till Hadramout
11. 'Adi bin Hatim	till Tai' och Bani Asad
12. Malik bin Nuwairah	till Bani Hanzalah
13. Az-Zabraqan bin Badr	till Bani Sa'd (en del av dem)
14. Qais bin 'Asim	till Bani Sa'd (en del av dem)
15. Al-'Alâ' bin al-Hadrami	till al-Bahrain
16. 'Ali bin Abi Talib	till Najran (för att samla in Sadaqa och Jizya)

Några av dessa representanter sändes ut i Muharram år 7 A.H. medan andra gav sig iväg senare då de stammar de anförtrotts fullständigt hade antagit islam. En sådan åtgärd visar tydligt den stora framgång som som den islamiska Da'wahn (kallelsen) hade efter al-Hudaibiyah-fördraget. Kort efter erövringen av Mecka började människor att anta islam i massor.

De militära expeditionerna

På samma sätt som de pålitliga sändes ut till stammarna kan vi förstå att det för att garantera säkerheten i Arabiens alla områden var nödvändigt att skicka ut fler militära styrkor dit.

Nedan följer en redogörelse för dessa expeditioner

1. 'Uyaina bin Hisn al-Farazis expedition till Bani Tamim i muharram år 9 A.H. den bestod av femton ryttare varav ingen var Hjälpare eller Utvandrare.

Skälet till att expeditionen sändes ut var att Bani Tamim hade uppmanat andra stammar att inte betala tribut (al-Jizya) och också hindrat dem från att göra det.

'Uyaina bin Hisn gav sig därför ut för att bekämpa dem. Hela resan marscherade han på natten och lurade under dagen. Han fortsatte så tills han gensköt och angrep dem i öknen. De flydde för sina liv. Elva män, tjugoen kvinnor och trettio pojkar togs till fånga vid detta tillfälle. Han förde dem till Medina där de inkvarterades i Ramlah bint al-Hariths bostad. Tio av deras

ledare kom till Profetens dörr och kallade på honom: "Muhammad, kom ut och möt oss." Då han gick ut uppehöll de honom och började prata.

Han utbytte tankar med dem en liten stund och lämnade dem sedan för att gå och förrätta middagsbönen. Efter bönen satt han utanför moskén. De visade en vilja att ge uttryck för skryt och självgodhet och använde sig av sin orator 'Utarid bin Hajib som framförde sitt tal. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad den muslimske oratorn Thabit bin Qais bin Shammas att svara. Han gjorde så. Då svarade de med att ge sin poet az-Zabraqan bin Badr utrymme att framföra sin skrävlande poesi. Hassan bin Thabit, islams poet, svarade prompt. Då talen och poesin avtynade sa al-Aqra' bin Habis: "Deras orator är mer vältalig än vår och deras poet är mer poetiskt skolad än vår. Också deras röster och ordstäv överträffar våra." Slutligen tillkännagav de sin övergång till islam. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - godkände deras islamisering, belönade dem rikligt och gav dem tillbaka sina kvinnor och barn.

2. En expedition under ledning av Qutbah bin 'Amir sändes till en plats kallad Khath'am i Tabalah, ett stycke land inte långt från Turbah. Detta skedde i safar år 9 A.H. Åtföljd av tjugo män och bara tio kameler att alternativt rida på angrep Qutbah dem och slogs så intensivt att ett stort antal på båda sidor sårades och en del dödades. Muslimerna förde med sig tillbaka kameler, kvinnor och får till Medina.

3. Dahhak bin Sufyan al-Kilabis delegation till Bani Kilab i rabi' al-awwal år 9 A.H. för att kalla dem till islam. De vägrade och började istället slåss mot muslimerna men besegrades och fick en man dödad.

4. 'Alqamah bin Mujazziz al-Mudlajis trehundra man starka expedition till Jeddahs kust i rabi' al-akhir sändes ut för att bekämpa folk från (al-Habasha) Abbessinien (Etiopien) som samlats vid Jeddahs kust och utövade sjöröveri mot meckanerna. Han tog sig över havet till en ö, men så snart piraterna fick höra om muslimernas ankomst flydde de.[415]

5. 'Ali bin Abi Talibs expeditions uppdrag var att förstöra al-Qullus, en avgud som tillhörde Tai's stam. Den sändes ut i rabi' al-awwal år 9 A.H. med etthundrafemtio man. Etthundra av dem färdades på kameler, medan övriga femtio använde hästryggen. En svart flagga och en vit fana följde dem.

---

415 Fath al-Bari, 8/59.

I gryningen gjorde de en räd mot Mahallat Hatim, förstörde avguden och fyllde händerna med byte, kameler och får medan 'Adi flydde till ash-Sham. 'Adi bin Hatims syster var en av de tillfångatagna. Inuti al-Qullus fann muslimerna tre svärd och tre rustningar. På vägen fördelade de bytet och lade det bästa åt sidan till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Hatims fördelades inte.

Då den ankom till Medina bönföll 'Adi bin Hatims syster Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att visa barmhärtighet mot henne och sa: "Sändebud från Allâh, min bror är frånvarande och min far är död och jag är för gammal för att vara till någon nytta. Var välvillig mot mig så att Allâh är frikostig mot dig." Han sa: "Vem är din bror?" Hon sa: "'Adi bin Hatim." "Är det inte han som flydde från Allâh och Hans Sändebud?" sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och lämnade henne sedan. Nästa dag upprepade hon samma sak som dagen innan och fick samma svar. En dag senare yttrade hon liknande ord och denna gång gav han henne en gåva. Mannen bredvid Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som hon antog var 'Ali sa till henne: "Be honom om ett djur att rida på." Och hon fick sin begäran beviljad.

Hon återvände till ash-Shams där hon träffade sin bror och sa: "Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - har gjort en sådan ädel sak för mig som din far aldrig skulle ha gjort. Därför bör du vare sig du vill eller inte, rädd eller inte, gå för att träffa honom." Osäker, inte skyddad av någon och inte ens med ett rekommendationsbrev som trygghet, gick 'Adi för att träffa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog med honom hem till sig. Så snart de satt sig ner tackade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - Allâh och prisade honom och sa sedan: "Varför flyr du? Är det för att slippa säga att det inte finns någon gudom utom Gud? Känner du till någon annan gud än Allâh?" "Nej," sa han och talade en stund. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - fortsatte och sa "förvisso flyr du för att slippa höra proklamationen 'Allâh är Störst'. Känner du till någon som är större än Allâh?" "Nej," sa han. "Judarna är de vars lott är vrede och de kristna är de som hamnat på villovägar," svarade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. "Jag är muslim och jag tror på en Gud (Allâh)," tillkännagav till sist 'Adi med ett strålande ansikte. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav order om att han skulle

bo hos en av Hjälparna. Från den tiden började han göra visit hos Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - morgnar och kvällar.[416]

Enligt Ibn Ishaq sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - då han fick 'Adi att sitta ner mitt emot honom i hans hem: "'Adi, var du inte stöpt i icketro?" "Jo," sa 'Adi. "Fördelade du inte åt dig själv en fjärdedel av ditt folks vinster?" "Jo," sa 'Adi. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "I din religion är det syndfullt att göra något sådant och du bör inte tillåta dig det." "Ja, vid Allâh, det är sant," sa 'Adi. "Så drog jag slutsatsen att han var en Profet uppfylld av Allâh och sänd till människor. Han känner till det okända."[417]

I en annan version säger Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "'Adi, anta islam och du skall vara trygg." "Men jag är en religiös människa," sa 'Adi. "Jag känner din religion bättre än du själv," sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. "Känner du min religion bättre än jag själv?" frågade 'Adi. "Ja," svarade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han sa: "Är du inte stöpt i icketro för att du för dig själv avsätter en fjärdedel av ditt folks förtjänster?" "Ja," sa 'Adi. "I din religion är det olagligt att göra så," sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och 'Adi tillade: "Han behövde inte säga det ännu en gång ty jag fann mig genast i det."[418]

Al-Bukhari återger att 'Adi sa: "Medan vi var tillsammans med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - kom en man in och klagade över fattigdom. Sedan kom en annan man in och klagade på landsvägsröveri." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa sedan: " 'Adi, har du någonsin varit i al-Hirah? Om du skulle dömas till ett långt liv skulle du få se en kvinna ridande på en kamel på resa från Hira cirkulera runt al-Ka'bah och inte frukta någon annan än Allâh; och om du skulle leva tillräckligt länge skulle du få öppna Kisras skatt. Och om du fick leva länge skulle du kunna se människan erbjuda en handfull guld eller silver till andra utan att någon skulle ta emot det." I slutet av denna hadith säger 'Adi: "Jag har sett en kvinna ridande på en kamel på resa från Hira cirkulera runt al-Ka'bah och inte frukta någon annan än Allâh, jag har också varit en av dem som öppnade Kisra bin Hurmuz skatt. Om du fick leva länge skulle

416 Zâd al-Ma'ad, 2/205.

417 Ibn Hisham, 2/581.

418 Musnad Imam Ahmad.

du kunna se vad Profeten Abul Qasim - över honom vare Guds frid och välsignelser - redan sagt om att 'erbjuda en handfull guld eller silver till andra utan att någon skulle ta emot det," dvs. Profetens profetior slog in.[419]

[419] Şahih al-Bukhari; Mishkat al-Masabih, 2/524.

Invasionen av Tabuk i rajab år 9 A.H.

غـزوة تبـوك في رجب سنة ٩ هجري

INVASIONEN OCH ERÖVRINGEN av Mecka betraktades som en avgörande seger för det som är sant över det som är felaktigt. Resultatet var att araberna inte längre tvivlade på Muhammads uppdrag och vi ser att saker gick tvärtemot hedningarnas förväntningar. Folk började anta islam, Allâhs religion, i stora antal, vilket klart visas i kapitlet "Delegationerna" i denna bok. Det kan också härledas utifrån det stora antal människor som deltog i Hajjatul-Wadâ' حجة الوداع (avskedsvallfärden). Alla inhemska problem fick ett slut. Till sist kunde muslimerna slappna av och börja implementera Allâhs Lagars doktriner och intensifiera Kallelsen till islam.

De bakomliggande skälen

Den bysantinska militärmakten som vid denna tid betraktades som världens starkaste militärmakt gav prov på ett oförsvarligt motstånd mot muslimer. Som vi redan har nämnt började det med Sharhabeel bin 'Amr al-Ghassanis mord på Sändebudets ambassadör al-Harith bin 'Umair al-Azdi som vid det tillfället förde med sig ett meddelande till Busras härskare. Vi har också berättat att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - därför skickade en styrka under befäl av Zaid bin Haritha som hade en vildsint strid med bysantinerna vid Mu'tah. Trots att de muslimska styrkorna inte kunde ta hämnd på dessa högdragna och högmodiga tyranner gjorde sammandrabbningen i sig ett djupt intryck på araber i hela Arabien.

Den bysantinske kejsaren som varken kunde bortse från den stora vinst som slaget vid Mu'tah hade givit muslimerna eller de arabiska stammarnas förhoppningar om oberoende, deras hopp om att bli fria från hans inflytande och styre eller deras allians med muslimerna, var medveten om den växande fara som hotade hans gränser, i synnerhet den mot ash-Shams som var arabiskt land. Han drog slutsatsen att raserandet av den muslimska makten had blivit en trängande nödvändighet. Detta skulle enligt hans mening uppnås innan muslimerna blev alltför mäktiga för att besegra och skapade problem och oro i angränsande arabiska områden.

I syfte att ta itu med detta kritiska läge mönstrade kejsaren en kolossal armé bestående av bysantiner och vänligt sinnade ghassanidiska stammar som skulle gå ut i en avgörande blodig strid mot muslimerna.

Allmänna nyheter om de bysantinska och ghassanidiska förberedelserna för krig

Så snart nyheter om bysantinska förberedelser för en avgörande attack mot muslimerna nådde Medina spred sig fruktan bland invånarna. De började se den i minsta ljud de hörde. Detta kan tydligt utläsas av det som den dagen hände 'Umar bin al-Khattab.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade år 9 A.H. svurit att hålla sig borta från sina hustrur under en månads tid. Han övergav dem därför och uppehöll sig på hemlig ort. Först var Sändebudets Följeslagare förbryllade och kunde inte lista ut orsaken till ett sådant beteende. De trodde att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade skilt sig från dem och att han därför var nedstämd, uppriven och upprörd. I 'Umars version av historien säger han: Jag hade en vän bland Hjälparna som ofta informerade mig om vad som hände då jag inte var närvarande, och i gengäld gav jag honom alltid information om vad som hänt under hans bortavaro. De bodde båda i den högre liggande delen av Medina. Under denna tid av ovisshet brukade de omväxlande göra visit hos Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Så hörde jag en dag min vän knacka på dörren och säga: Öppna! Öppna! Undrande frågade jag, Vad står på? Har ghassaniderna kommit? "Nej, det är allvarligare än så. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - har övergett sina hustrur."[420]

---

[420] Şahih al-Bukhari, 2/730.

I en annan version sa 'Umar, "vi talade om ghassanidiska förberedelser för att invadera oss. Då det var hans tur att förmedla nyheterna till mig gick han iväg och återvände på kvällen. Han bultade våldsamt på dörren och sa, 'sover han?' Jag var skräckslagen men jag gick ut för att möta honom. 'Något allvarligt har skett,' sa han. 'Har ghassaniderna kommit?' frågade jag. 'Nej,' sa han, ' det är större och mer allvarligt. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - har skilt sig från sina hustrur."[421]

Detta tillstånd av alltför stor vaksamhet manifesterar tydligt allvaret i den situation som muslimerna levde i. Det bekräftades av hycklarnas beteende då nyheter om bysantinernas förberedelser nådde Medina. Det faktum att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - vann alla strider han utkämpade, att ingen makt på Jorden kunde göra honom rädd, och att han alltid hade visat sig klara av de svårigheter som kom i hans väg, hindrade inte hycklarna, som i sina hjärtan hyste onda avsikter, från att hoppas på att elände skulle drabba muslimerna och islam.

De hyste onda och illvilliga avsikter mot allt som hade med muslimerna och islam att göra. Med illusoriska förhoppningar om att förstöra detta storslagna religiösa bygge upprättade de en härd för konspiration och intrig i form av en moské - Masjid-Dirar (den ondskefulla moskén). De gick till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - med en anhållan om att han skulle komma och helga platsen genom att förrätta bön i den. Emedan han var i färd med att ge sig iväg mot Tabuk sköt han upp uppfyllandet av deras anhållan till sin återkomst. Under tiden fick han genom Gudomlig Uppenbarelse veta att det inte rörde sig om en moské för dyrkan och bön utan om en mötesplats för de antiislamiska sentimenten. Vid sin återkomst skickade han därför en grupp för att förstöra det nya bygget.

Särskilda nyheter om de bysantinska och ghassanidiska förberedelserna för krig

En uppblåst föreställning om den fara som hotade muslimskt liv fördes till dem av nabatenerna som fraktade olja från ash-Sham till Medina. De kom med nyheter om Herakleios förberedelser och utrustande av en jättelik armé på över fyrtiotusen krigare utöver Lukham, Judham och andra med Bysans allierade stammar. De påstod att förtrupperna redan var vid al-Balqâ'. Sådan var den allvarliga situation som väntade muslimerna. Den allmänna

[421] Şahih al-Bukhari, 1/334.

situationen förvärrades ytterligare av andra ogynnsamma faktorer som alltför hett väder, torka och den karga och bistra sträcka de var tvungna att tillryggalägga om de beslöt att möta den omedelbara faran.

Allâhs Sändebuds föreställning och bedömning av situationen och utvecklingen av den var mer precis och tillförlitlig än alla andras. Han menade att om han sölade eller agerade passivt på ett sådant sätt att bysantinerna kunde ta sig fram genom de islamiskt kontrollerade provinserna eller så långt som till Medina, skulle detta under rådande omständigheter lämna ett synnerligen ofördelaktigt avtryck på islam och den muslimska militära trovärdigheten.

I en sådan omgivning skulle de förislamiska trosföreställningarna och traditionerna الجاهلية, som vid den tiden var på utdöende på grund av det avgörande och tunga slag som drabbat dem vid Hunain, kunna finna en väg tillbaka till livet. Hycklarna konspirerade mot muslimerna för att kunna hugga dem i ryggen medan bysantinerna angrep dem framifrån. Om en sådan sak blev verklighet och de lyckades i sina onda uppsåt skulle Profeten och hans Följeslagares ansträngning att sprida islam kollapsa och de vinster som nåtts till följd av upprepade och ständiga strider och kampanjer skulle omintetgöras. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - insåg med klarhet allt detta. Så trots de umbäranden och den torka som muslimerna led under var Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - övertygad om att muslimerna måste utkämpa en avgörande strid vid Bysans egen gräns. I syfte att sätta stopp för varje bysantinskt försök att ta sig in på muslimskt område var han fast besluten att inte söla på något sätt.

Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade bestämt sig och fattat sitt slutliga beslut gav han order till Följeslagarna att göra sig redo för krig och skickade efter meckanerna och de andra arabiska stammarna och bad om deras hjälp.

I motsats till sin vana att dölja sina verkliga avsikter tillkännagav han denna gång öppet sin avsikt att möta bysantinerna och bekämpa dem. Han klargjorde situationen för sitt folk så att de skulle göra sig redo och uppmanade dem att slåss för Allâh. I det sammanhanget sändes en del av Surat at-Tawbâh (Ånger براءة - nionde suran) ned av Allâh som manade dem till ståndaktighet och uthållighet.

Dessutom bad Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - dem att utöva välgörenhet och spendera det bästa av deras tillgångar på Allâhs väg.

Så snart muslimerna hörde rösten från Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som kallade dem att slåss mot bysantinerna skyndade de till för att efterkomma hans order. Med stor snabbhet gjorde de sig klara för krig. Stammar och grupper från när och fjärran strömmade in i Medina. Så gott som alla muslimer reagerade positivt. Bara de med svaghet i sina hjärtan föredrog att stanna hemma. Det rörde sig om endast tre personer. Också de behövande och fattiga som inte hade råd med ett riddjur kom till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och bad om ett så att de skulle kunna delta i striden mot bysantinerna. Det var dem som då han sa:

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا
أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوا وَّأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا
مَا يُنفِقُونَ ﴿٩٢﴾

"Jag har inga riddjur att ge er," gick sin väg med tårar i ögonen därför att de inte själva kunde bekosta dem. (Quranen, 9:92)

Muslimerna tävlade om att spendera pengar och utöva välgörenhet för att möjliggöra denna militära expedition. 'Uthman, till exempel, som redan hade utrustat tvåhundra sadlade kameler för att resa till ash-Sham, donerade till dem alla tvåhundra uns (guld) som välgörenhet. Han hämtade också ettusen dinarer och slängde dem alla i knät på Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som vände på dem och sa: "Från och med denna dag ska ingenting skada 'Uthman oavsett vad han gör."[422] Oupphörligt skänkte 'Uthman tills hans välgörenhet uppgick till niohundra kameler och etthundra hästar utöver de pengar han skänkte.

Abdur Rahman bin 'Awf å sin sida betalade tvåhundra uns silver medan Abu Bakr skänkte allt han ägde och lämnade inget annat än Allâh och Hans Sändebud som förmögenhet till sin familj. 'Umar skänkte halva sin förmögenhet. Al-'Abbas gav bort en hel del pengar. Talhah, Sa'd bin 'Ubadah och Muhammad bin Maslamah gav pengar till expeditionen. 'Asim bin 'Adi erbjöd för sin del nittio kamellaster dadlar. Folk tävlade att ge bort så mycket som möjligt. En av dem gav den enda halvmått han ägde. Kvinnor deltog

[422] Jami' at-Tirmidhi, 2/211.

i denna tävling genom att skänka saker de ägde såsom parfym, armband, fotsmycken, örhängen och ringar. Ingen avstod från att spendera pengar utom hycklarna:

ٱلَّذِينَ يَلۡمِزُونَ ٱلۡمُطَّوِّعِينَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ فِي ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهۡدَهُمۡ فَيَسۡخَرُونَ مِنۡهُمۡ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنۡهُمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

Dessa [hycklare] talar föraktfullt om dem av de troende som i sina offergåvor ger mer än de är skyldiga att ge och hånar dem som inte har annat att ge än [det magra resultatet av] sitt eget arbete (Quranen, 9:79)

Den muslimska armén ger sig av mot Tabuk

Då armén var färdigutrustad gav Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - order om att Muhammad bin Maslamah al-Anṣâri skulle styra Medina, i en annan version var det Siba' bin 'Arftah. Till 'Ali bin Abi Talib anförtrodde han sin familjs säkerhet och angelägenheter och beordrade honom att stanna hos dem. Detta drag fick hycklarna att undervärdera 'Ali, så han följde efter Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hann upp honom. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick dock 'Ali att vända tillbaka till Medina efter att ha sagt: "Blir det inte tillräckligt för dig att bli min efterträdare på det sätt som Hârûn (Aron) هارون var i förhållande till Mûsâ (Moses)?" Han sa sedan: "Men ingen profet efterträder mig."

På torsdagen marscherade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - norrut mot Tabuk. Armèn som mätte trettiotusen krigare var jättelik jämfört med tidigare islamiska styrkor. Muslimer hade aldrig förr marscherat i sådant antal tidigare.

Trots alla gåvor var styrkan inte fullständigt utrustad. Bristen på förnödenheter och riddjur var så omfattande att arton man red en kamel växelvis. Vad gäller förnödenheter tvangs en del medlemmar av armén äta löven på träden tills deras läppar svullnade upp. Andra tvangs slakta kameler - trots att de var så få - för att kunna dricka vattnet från dem. Därför kallades armén "nödens armé".

På vägen mot Tabuk passerade den islamiska styrkan al-Hijr - hemland för Thamud ديار ثمود som högg ut (enorma) klippor i dalen; dvs. dagens "al-Qura-dal" وادي القرى. De tog vatten från dess källa men senare sa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - åt dem att inte dricka eller tvaga sig i det vattnet. Degen som de gjorde bad han dem att mata kamelerna med. Han förbjöd dem att äta något alls av den. Som ett alternativ sa han åt dem att ta vatten från den källa från vilken Profeten Şâlihs kamelhona ناقة صالح brukade ta vatten från.

Ibn 'Umar rapporterade: "Då Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - passerade al-Hijr sa han:

لا تدخلوا مساكن الذين ظلموا أنفسهم ، أن يصيبكم ما أصابهم ، إلا أن تكونوا باكين .

> För att undvika att påverkas av det som hänt dem som har avvikit från den rätta vägen ska ni inte gå in i deras hem, men om ni är tvungna till det, gör det då gråtande.

Sedan lyfte han huvudet och raskade på sina steg tills han var ute ur dalen."[423] Bristen på vatten och arméns behov av det fick dem att framkomma med klagomål om detta till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Så han åkallade Allâh som sände ett regntungt moln. Det regnade och alla drack och fyllde sina behov av vatten.

Då de närmade sig Tabuk sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Om Gud vill når ni Tabuks källa i morgon. Ni kommer inte vara framme förrän vid middagstid. Den som kommer fram ska inte röra dess vatten utan vänta tills jag kommer." Mu'adh sa: "Då vi kom fram till källan ur vilken det brukade forsa fram vatten fann vi att två män redan hunnit före. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - frågade dem: 'Har ni rört vattnet?' De svarade: 'Ja.' Han sa det som Allâh inspirerade honom att säga, tog sedan lite vatten av den tunna rännilen, tvättade ansikte och händer och hällde sedan tillbaka det. En häftig ström av vatten forsade då fram och folk kunde vattna sig. 'Mu'adh,' sa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser, 'om du är dömd till ett långt liv kommer du här att få se ymnig växtlighet."[424]

---

423 Şahih al-Bukhari, 2/637.
424 Şahih Muslim, 2/246.

På vägen till Tabuk, eller så snart de var framme vid Tabuk, sa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser: "I natt kommer det att blåsa hårt så ingen av er bör stå upp. Den som har en kamel bör binda den." Senare då den starka vinden blåste stod en av männen upp och vinden förde honom till Ta'i-berget.[425]

Hela vägen avsåg Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att slå ihop middags- och eftermiddagsbönerna, och han gjorde det också med skymnings- och kvällsbönerna. Båda var antingen före eller efter tiden.

Islams armé vid Tabuk

Redo för att möta fienden nådde den muslimska styrkan fram till Tabuk och slog läger där. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav ett elokvent tal som innehöll de mest allomfattande ord. Han manade muslimerna att söka denna och den kommande världens lycka. Han varnade dem och uppmuntrade dem och gav dem goda nyheter. På det sättet hade han omsorg om dem som hade tappat gnistan och fyllde den avgrund av nöd och oreda som de på grund av brist på förnödenheter, mat och andra saker led av.

Då bysantinerna och deras allierade fick höra om muslimernas marsch blev de så skräckslagna att ingen av dem vågade ge sig ut i strid. Tvärtom skingrades de på sitt eget område. Detta i sig gav de muslimska styrkorna ett gott anseende. De hade ernått militär ryktbarhet i de centrala och perifera delarna av den arabiska halvön. De stora och betydelsefulla politiska vinster som de muslimska styrkorna hade uppnått var långt bättre än de som de skulle ha förvärvat om de två arméerna drabbat samman militärt.

Ailahs ledare Yahna bin Rawbah kom till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser, mäklade fred med honom och betalade tribut (al-Jizya). Både Jarba's och Adhruhs folk betalade också tribut till honom. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav var och en av dem ett garantibrev liknande det Yahna fått i vilket han förklarar:

I Guds den Nåderikes, den Barmhärtiges, Namn

Detta är en garanti om beskydd från Allâh och Profeten

---

[425] Şahih Muslim, 2/246.

> Muhammad, Allâhs Sändebud, till Yahna bin Rawbah och Ailahs folk. Deras fartyg, deras karavaner på land och till sjöss står under Allâhs och Profeten Muhammads uppsikt, han och den bland ash-Shams folk och de från havet som är med honom. Den som handlar i strid med detta avtal ska inte räddas av sina tillgångar, vilka blir det rättvisa priset för den som tar dem. Nu är det inte lagligt att hålla männen borta från någon källa som de haft för vana att besöka, eller från någon resa de önskar företa, till lands eller sjöss.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sände Khalid bin al-Walîd till 'Ukaidir Dumat al-Jandal i spetsen för fyrahundrafemtio ryttare och sa till honom: "Du kommer att få se honom jaga oryxer." Då Khalid kom nära hans slott och befann sig inom synhåll såg han oryxerna komma fram och gnida sina horn mot slottsporten. Eftersom det var en natt med månsken kunde Khalid se 'Ukaidir komma ut för att jaga dem. Han tog honom då trots att han var omgiven av sina män till fånga och förde honom tillbaka till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som sparade hans liv och slöt fred med honom till priset av tvåtusen kameler, åttahundra boskapsdjur, fyrahundra rustningar och fyrahundra lansar. Han förpliktigade honom att erkänna skyldigheten att betala tribut och gav honom uppdrag att samla in den från Dumat, Tabuk, Ailah och Taima'.

De stammar som brukat alliera sig med Bysans blev tämligen övertygade om att deras beroende av sina forna herrar led mot sitt slut. De blev därför proislamiska istället. Den islamiska staten hade därmed flyttat fram sina gränder till den grad att de gränsade mot Bysans och dess ombud. Så vi kan se att de bysantinska ombudens roll var över.

Åter till Medina

Utan att ha blivit lurade eller förfördelade återvände den muslimska armén segerrik från Tabuk. Detta var för att Allâh hade besparat dem stridens onda.

På tillbakavägen på en bergsväg sökte tolv hycklare ta Profetens liv. Det skedde medan han tog sig fram på bergsvägen i sällskap med endast Ammar som höll hans kamelhonas tömmar samt Hudhaifa bin al-Yaman. Resten hade redan

tagit sig ner i dalen. Hycklarna grep tillfället att försöka ta Profetens liv. Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och hans två följeslagare färdades framåt hörde de stötar av folk som bakifrån kom mot honom med sina ansikten dolda. Hudhaifa som av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickades för att se vad som stod på såg dem och med en krok i sin hand träffade han deras riddjurs ansikten och Allâh ingöt fruktan i deras hjärtan. De flydde och överrumplade sitt folk.

Hudhaifa gav dock deras namn till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och informerade honom om deras avsikter. Detta var skälet till att Hudhaifa kom att kallas "Allâhs Sändebuds rådgivare." Om detta berättar Allâh, den Upphöjde:

... وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا ... ﴿٧٤﴾

... De hade nämligen satt sig något i sinnet som de inte kunde genomföra... (Quranen, 9:74)

Då hans högkvarter Medina blev synligt vid horisonten sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Detta är en glädjande syn. Detta är Uhud, som är ett berg, det tycker om oss och vi tycker om det." Då medinensarna fick höra om deras ankomst gav de sig ut för att möta armén. Kvinnor, ungdomar och små barn gick ut ur staden för att helhjärtat fira deras återvändande med sång:

طلع البدر علينا   من ثنيات الوداع
وجب الشكر علينا   ما دعا لله داع

Fullmånen lyste på oss genom al-Wada's bergformer.
Tacksägelse tillkommer oss så länge en åkallare åkallar Allâh.

Marshen till Tabuk gick av stapeln i rajab och han återvände i ramadan. Vi ser att denna ghazwah tog femtio dagar i anspråk, varav tjugo dagar tillbringades i Tabuk medan resten behövdes till och från platsen. Invasionen av Tabuk var den sista som Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gjorde.

De som sackade efter

Som en följd av särskilda omständigheter var denna invasion en märkligt svår prövning tillhandahållen av Allâh endast för att pröva trons sanna efterföjare och sortera ut dem från andra. Detta är Allâhs eviga Vilja i sådana omständigheter. Om detta säger Han:

مَّا كَانَ ٱللَّهُ لِيَذَرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ ٱلْخَبِيثَ
مِنَ ٱلطَّيِّبِ ﴿١٧٩﴾

> *Det är otänkbart att Gud skulle låta de troende [leva] i de former som ni [förnekare] lever, längre än till dess Han skilt mellan de onda och de goda.* (Quranen, 3:179)

Att sacka efter och undvika att delta fullt ut i den invasionen var en form av hyckleri. Närhelst Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick veta att någon sölade sa han: "Låt honom vara! Om Allâh vet att han är bra gör Han så att han följer er; om han inte är det befriar Allâh oss från honom."

Ingen drog sig ur utom de som hade godtagbara ursäkter eller hycklarna som kom med lögner om Allâh och Hans Sändebud.

En del av dessa hycklares sölande berodde på ursäkter grundade på falsarier och vanföreställningar. En del andra dröjde utan att omedelbart be om tillstånd. Det fanns dock tre troende som sölade utan rätt. Allâh prövade deras tro men vände sig sedan till dem i nåd och tog emot deras ånger.

Så snart Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade gått in i Medina bad han två rak'a ركعة och satt sedan nerför att ta emot sitt folk. Hycklarna som uppgick till mer än åttio man[426] kom med olika ursäkter och svor eder. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - godtog deras ursäkter och nedkallade Allâh förlåtelse över dem, men överlät deras inre tankar och deras tro åt Honom.

Vad gäller de tre trogna troende - Ka'b bin Malik, Murara bin ar-Rabi' och Hilal bin Omaiyah - som berättade sanningen, så bad Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sina Följeslagare att inte tala med dem.

---

[426] Fath al-Bari, 8/119.

Följden blev att de utsattes för en omfattande bojkott och utestängdes från det samhälleliga livet. Alla vände dem ryggen. De upplevde det som att hela landet trots sin vidsträckthet var begränsat för dem och de kände sig generade och obekväma. De hårda tider de gick igenom och som fortgick mer än fyrtio dagar nådde sin topp då en order om att de skulle lämna sina hustrur kom. Efter femtio dagars bojkott vände sig Allâh till dem och uppenbarade:

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا
إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾

Och [Han har visat] de tre Sin nåd, de tre som inte gick med [i fälttåget] men som [till sist], när jorden och dess vidder tycktes dem trång och de greps av djup beklämning, förstod att de inte kunde fly bort från Gud utan måste [finna en väg] tillbaka till Honom. Då inneslöt Han dem i Sin nåd, så att de i ånger kunde vända sig ifrån synden. Gud, den Barmhärtige, går den ångerfulle till mötes. (Quranen, 9:118)

Att Allâh vände sig till dem var till stor glädje både för muslimerna och de tre berörda vars glädje inte gick att mäta. Det var den lyckligaste dagen i deras liv. De goda nyheterna omhuldade dem och fyllde deras hjärtan med välbehag. Om dem som stannade hemma på grund av oförmåga, sjukdom eller någon annan godtagbar ursäkt sa Allâh, den Uphöjde:

لَّيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى الَّذِينَ
لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى
الْمُحْسِنِينَ مِن سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩١﴾

De svaga och de sjuka skall inte klandras [för att ha stannat hemma], inte heller de som inte kunde bekosta [sin utrustning], om de har varit uppriktiga mot Gud och Hans Sändebud; dessa rättsinniga människor kan inte klandras… (Quranen, 9:91)

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - närmade sig Medina sa han:

"إن بالمدينة رجالاً ما سرتم مسيراً، ولا قطعتم وادياً إلا كانوا معكم، حبسهم العذر"، قالوا: يارسول الله! وهم بالمدينة؟ قال: وهم بالمدينة."

I Medina finns de som trots att de stannat hemma med goda ursäkter hela tiden varit med er. Eftersläntrare som de är har de varit med er då ni har gått genom dalar och på vägar. "Menar du att de har varit det medan de har varit i Medina?" undrade de. "Ja, trots att de var i Medina," sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser.

Expeditionen till Tabuk och dess långtgående konsekvenser

Expeditionens effekt är omfattande då det gäller att utsträcka och bekräfta muslimernas inflytande och dominans på den arabiska halvön. För alla var det tämligen uppenbart att ingen makt utom islam skulle överleva länge bland araberna. Återstoden av jahiliyin och hycklarna - som regelbundet konspirerade mot muslimerna och som oupphörligen förlitade sig på bysantinsk makt då de var i behov av hjälp och stöd - tappade sina förhoppningar och önskningar om att någonsin återvinna sitt tidigare inflytande. Då de insåg att det inte fanns någon ytterligare möjlighet och att de var tvungna att underkasta sig fait accompli gav de upp sin aktivitet.

Från och med den tiden behandlades hycklare inte skonsamt eller milt längre. Allâh befallde inte bara muslimerna att behandla dem strängt utan förbjöd dem också att motta gåvor från dem, be för deras döda, be om Allâhs förlåtelse för dem eller ens besöka deras gravar. Han befallde muslimerna att förstöra den moské som de uppfört och använde som gömställe och i vilken de skulle kunna fortsätta med sitt ränksmideri och intrigerande. Några koranverser nedsändes som avslöjade dem offentligt och fullständigt så att alla i Medina fick kännedom om förekomsten av dem.

Den stora verkan som denna expedition fick kan avläsas ur det stora antal delegationer som kom för att träffa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Det var naturligt att deputationer kom för att

träffa honom efter en expedition och i synnerhet efter erövringen av Mecka,[427] men de var aldrig så många eller så frekventa som i kölvattnet efter Tabuk som sannerligen var den största.

Quraniska verser relaterade till expeditionen

Ett flertal av de verser i Surat at-Tawbah سورة التوبة som behandlar händelserna vid Tabuk uppenbarades. Vissa uppenbarades före marschen medan andra kom efter avmarschen mot Tabuk, dvs. i samband med slaget. Ytterligare andra uppenbarades vid Profetens ankomst till Medina. Verserna täcker de händelser som kännetecknade expeditionen: omständigheter kring slaget, fokuseringen på hycklarna, de förmåner och den speciella status som öronmärkts för dem som strävar på Allâhs väg, godtagandet av ångern från de troende som inte fullt ut deltog, etc.

Några betydelsefulla händelser under det året

Under detta år inträffade mycket av väsentlig betydelse:

1. Efter Sändebudets återkomst från Tabuk inträffade den oförsonliga anklagelsen för otro لعان mellan 'Uwaimir al-'Ajlani och hans hustru.[428]

2. Steningen av kvinnan från Ghamidiyah som bekände äktenskapsbrott. Straffet verkställdes först efter att hon slutat amma sitt barn.

3. Abbessiniens kung Negus Ashama avled och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förrättade bön in absentia för honom.

4. Profetens dotter Umm Kulthum أم كلثوم avled. Han kände sig ytterligt sorgsen över hennes död: "Hade jag haft en tredje dotter hade jag låtit dig gifta dig med henne," sa han till 'Uthman.

5. Hycklarnas ledare 'Abdullah bin Abi Salûl avled efter att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - återvänt från Tabuk.

[427] Ibn Hisham, 2/515-537; Zâd al-Ma'ad, 3/2-13; Şahih al-Bukhari, 2/633, 635-637, 1/252, 414; Fath al-Bari, 8/110-126; Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 391-407.

[428] I fall av en anklagelse för otro som saknar bevis svär både man och hustru vid Allâh att de är oskyldiga till otro. Den äkta mannen nedkallar Allâhs förbannelse över sig om han ljuger och hustrun nedkallar Allâhs vrede över sig om hon ljuger.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad om Allâhs förlåtelse för honom. Trots att 'Umar misstyckte och försökte hindra honom bad han för honom. Senare uppenbarades en koranvers som bekräftade riktigheten hos 'Umars syn.

Abu Bakr - må Gud vara nöjd med honom - genomför vallfärden

I DHUL-QA'DAH eller dhul-hijjah samma år (det nionde efter al-Hijra) sände Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - Abu Bakr den sannfärdige - må Gud vara nöjd med honom - som en förtroenderepresentant för al-Hajj (vallfärden) för att leda muslimerna i genomförandet av dess ritualer.

Kort efter muslimernas avfärd kom en uppenbarelse från Allâh: det inledande stycket ur sura 9 at-Tawbah - Ånger (vissa kallar den al-Barâ'ah - Uppsägningen) i vilken 'frihet från förpliktigande avtal' proklameras från Allâh gällande de avgudadyrkande stammar som inte hade visat någon respekt för de avtal de ingått med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Förmedlandet av denna nyhet var i linje med arabisk tradition att offentliggöra alla förändringar som har att göra med överenskommelser som gäller blod eller tillgångar.

'Ali bin Abi Talib utsågs att proklamera detta. Han hann upp Abu Bakr vid al-'Arj eller Dajnan. Abu Bakr frågade om Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade gett honom befälet eller om han bara fått uppdraget att sköta tillkännagivandet. "Jag har bara utsetts att göra proklamationen," svarade 'Ali. De två Följeslagarna fortsatte sedan med vallfärden. I ritualernas slutskede, på dagen för det rituella offret, ställde sig 'Ali vid al-Jamrah الجمرة (en plats där stenar kastas), läste högt för dem som trängdes runt honom och deklarerade befrielse från fördrag med avgudadyrkare samt gav dem fyra månaders respit för att begrunda situationen. För de avgudadyrkare med vilka

de troende hade ett avtal och som inte hade upphävt några av muslimernas rättigheter eller stött någon mot dem, skulle avtalet vara fortsatt gällande tills det löpte ut enligt överenskommelse.

Abu Bakr skickade några personer för att offentligt tillkännage att ingen icketroende i fortsättningen kunde genomföra vallfärden och att ingen heller var tillåten att göra Ṭawâf (cirkulationen) الطواف runt Helgedomen utan kläder.

Den proklamationen gjorde i praktiken alla aspekter av hedendom förbjudna i Arabien och slog entydigt fast att dessa förislamiska vanor inte längre var i bruk.[429]

429 Şahih al-Bukhari, 1/220, 415, 2/626, 671; Zâd al-Ma'ad, 3/25, 26; Ibn Hisham, 2/543-546.

Reflektioner över Ghazawat

ETT REFLEKTERANDE över Profetens ghazawat, expeditioner och de styrkor han formerade och skickade ut ger verkligen oss och alla andra ett genuint och klart intryck av att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var den störste militära ledaren i hela världen, och också den mest rättskaffens, den mest insiktsfulle och den mest skärpte. Inte bara i detta avseende var han en man med extraordinär förmåga, utan han var också den störste av alla Sändebud vad gäller profetskap och Gudomliga Budskap. Dessutom levde alla de slag han utkämpat upp till de krav på noggrannhet, mod och goda förberedelser som lämpade sig för krigets villkor. Ingen av de slag han utkämpade förlorades till följd av brist på visdom eller något tekniskt misstag vad gäller mobilisering av armén eller en placering i en felaktig strategisk position. Inget nederlag berodde på felaktig bedömning av bästa plats för slagen. Inte heller var de resultaten av felaktiga val av ledare, ty han hade visat sig vara en märklig slags ledare som skilde sig från alla de ledare som världen hade känt till och upplevt. Vad gäller Uhud och Hunain fanns militära svagheter i vissa enheter i Hunain och brott mot order i Uhud. Detta ickesamtycke med visdom och planen med slaget spelade en liten roll i de två slagens utveckling.

Hans geni visade sig tydligt i dessa båda slag i vilka muslimerna besegrades. Han stod upp och mötte fienden och med hjälp av sitt extraordinära klokskap lyckades han omintetgöra uppfyllandet av fiendens avsikter som fallet var i Uhud. Likaledes lyckades han i Hunain vända det muslimska nederlaget till seger. Detta skedde i motsats till det faktum att allvarliga misslyckanden i militära operationer vanligen får de militära ledarna att fly för sina liv.

Vi har hittills bara diskuterat de militära aspekterna av ledarskapet under dessa fälttåg. Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - kunde å andra sidan skapa trygghet, etablera fred, tunna ur meningsskiljaktigheter och genom obeveklig kamp mellan islam och hedendom utplåna fiendens militära makt.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade också en mycket djup förmåga till insikt och kunde skilja de troende från hycklare och intrigmakare.

Framstående var den grupp av militära ledare som slogs mot och i fråga om krigsstrategi och ledande av krigsoperationerna överglänste perser och bysantiner på slagfälten i ash-Shams och Irak. De ledare som efterträdde Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - lyckades driva bort islams fiender från sina marker och hemländer, sina trädgårdar och källor, och sina gårdar. De drev iväg dem från sina hem och från den nåd och de gåvor de åtnjöt. Dessa muslimska ledare var alla Muhammads män. De var med Profetens hjälp genomsyrade av islams ande.

Tack vare dessa fälttåg lyckades Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - säkra boende, mark och arbetsmöjligheter till alla muslimer. Han undersökte också situationen med de många flyktingar som vid den tiden varken hade bostäder eller ekonomiska medel. Han utrustade armén med vapen, hästar och ekonomiska medel. Allt detta åstadkom han utan att utöva någon slags orättvisa. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade förändrat de normer och ändamål som präglat de förislamiska krigen vilka inte var orienterade mot någonting annat än plundring, dödande, tyranni och aggression. De krigen var inriktade på att vinna segrar, förtrycka de svaga och förstöra deras byggnader och infrastruktur. För dem var krig en möjlighet att våldta och blotta kvinnor, utöva grymhet mot de svaga och små, förstöra odlingar och boskap, samt sprida fördärv på jorden. Islamiska krig skiljer sig från förislamiska krig. Ett "krig" i islam är ett Jihad. Det betyder en högtstående och helig kamp på Allâhs väg för att bekräfta ett muslimskt samhälle som söker befria människan från förtryck, tyranni och aggression. Ett samhälle som alla överallt vid alla tider borde vara stolta över. Förislamiskt tänkande och jahiliyah-traditioner har vänts uppochner av islam. De var så svåra för de svaga att de tvangs anropa Allâh för att komma undan denna förislamiska miljö:

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَـٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

Herre, rädda oss från denna stad vars folk är förtryckare, och uppres åt oss från Dig en som ska skydda, och uppres åt oss från Dig en som ska hjälpa. (Quranen 4:75)

Det fördärvets, slaktandets och plundrandets krig som tidigare förhärskade har nu blivit ett heligt, al-Jihad الجهاد. Ett av al-Jihads främsta syften är att befria människan från de mäktigas aggression, förtryck och tyranni. I islam är en mäktig man en vekling tills den fattiges rätt har tagits av honom. I islam är krig ett Jihad för att rena Allâhs område från villfarelser, svek, syndfullt beteende och aggression. Det är ett helgat krig i syfte att sprida trygghet, säkerhet, barmhärtighet och medlidande och samtidigt beakta rättigheter och storsinthet. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade utfärdat strikta regler för krig och befallde sina soldater och ledare att följa dem. Under inga omständigheter hade de lov att bryta mot dem. Sulaiman bin Buraidah refererar till sin fars ord om att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - då han utsåg en ledare för en militär styrka uppmanade denne att frukta Allâh, den Störste och Allvise, då han var i delo med dem som stod honom närmast, samt att bete sig gott mot alla muslimer. Sedan sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till honom:

اغزوا باسم الله ، في سبيل الله ، قاتلوا من كفر بالله ، اغزوا ، فلا تغلوا ولا تغدروا ، ولا تمثلوا ، ولا تقتلوا وليدا ...

Låt ditt fälttåg göras i Allâhs Namn och för Hans skull. Bekämpa dem som inte tror på Allâh. Invadera men överdriv inte och var inte svekfull. Lemlästa aldrig en död persons kropp och döda aldrig ett litet barn.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad folk att underlätta men förbjöd dem att gå för hårt fram mot andra eller tvinga. "Skapa lugn och ordning," sa han, "men inte straffa."[430] Då han kom till

[430] Şahih Muslim, 2/82, 83.

ett slagfält på natten angrep han aldrig fienden förrän på morgonen. Han förbjöd fullständigt att bränna (dvs. tortera folk) i eld, döda kvinnor och barn eller ens slå dem. Han förbjöd också stöld och rån och gick så långt som till att säga att det som förvärvats via plundring inte var mindre förbjudet än köttet från ett lik. Att förstöra odlingar, döda boskap och hugga ner träd var förbjudet såvida det inte var absolut nödvändigt och den enda utvägen:

لا تجهزن على جريح ، ولا تتبعن مدبراً ، ولا تقتلن أسيراً.

> Döda inte en sårad person eller jaga en flyende sådan eller döda en fånge.

Han påbjöd att envoyéer inte kan dödas. Han ansåg också att de som sluter fördrag inte kan dödas. Han sa till och med:

من قتل محارباً لم يرح رائحة الجنة ، وإن ريحها لتوجد من مسيرة أربعين عاماً.

> Den som dödar någon som lyder under ett fördrag kommer inte att få känna Paradisets doft, och då kan dess doft kännas på ett avstånd av fyrtio år.

Det fanns en del ytterligare högtstående föreskrifter som renade krigen från stanken av al-Jahiliyah och gjorde dem till helgade krig.[431]

[431] Zâd al-Ma'ad, 2/64-68; och för detaljer om *jihad* i islam, s. 216-262.

Folk antar
Allâhs Religion i massor

INTÅGET I OCH ERÖVRINGEN av Mecka var som vi redan har slagit fast att avgörande slag som fullständigt krossade hedendomen. Som ett resultat av den striden var nu araberna förmögna att skilja rätt från fel. Vanföreställningar existerade inte längre i deras liv. Således tävlade de om att anta islam. 'Amr bin Salamah sa: "Vi var vid en källa där många människor passerade. Då kamelryttare passerade förbi oss frågade vi dem: 'Vad är det med folk?' Vem är den här mannen (dvs. Profeten)? De sa: 'Han påstår att Allâh har uppenbarat så och så.' Jag brukade memorera orden som om de hade reciterats i mitt bröst. Sin islamisering brukade araberna tillskriva erövringen. De sa: 'Lämna honom att möta sitt folk. Om han var en sannfärdig profet skulle han bemästra dem.' Så då erövringen ägde rum skyndade människor att deklarera sin islam. Min far var snabbast av alla bland mitt folk att anta islam. Då han kom till sitt folk sa han: 'Jag har vid Allâh just varit hos Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han sa: 'Förrätta den bönen vid den tiden och de bönerna vid de tiderna. Då tiden för bön är inne, låt en av er göra böneutropet och utse den bland er som är mest bevandrad i Quranen till Imam (böneledare) إمام."[432] Denna profetiska tradition åskådliggör den stora effekt som erövringen av Mecka hade på händelseutvecklingen. Den visar verkligen erövringens inverkan på islams konsolidering och arabernas hållning och underkastelse inför islam. Den inverkan bekräftades slutligen och rotades djupt efter fälttåget till Tabuk. Ett klart och uppenbart belägg

[432] Şahih al-Bukhari, 2/615, 616.

för denna verkan kan härledas ur det stora antal delegationer som i al-Hijras nionde och tionde år kom till Medina. De enorma skaror människor som skyndade till för att anta Allâhs religion och sluta sig till den stora armé som under intåget i Mecka bestod av tiotusen krigare men som nu växte till att bestå av trettiotusen krigare vid tiden för Tabuk. Denna tillväxt av den islamiska armén hade skett mindre än ett år efter erövringen av Mecka. Etthundratusen eller etthundrafyrtiofyratusen muslimska pilgrimer deltog i Hajjatul-Wada' (Avskedsvallfärden) حجة الوداع, och de utgjorde ett så oerhört stort antal muslimer som - som ett hav av människor - svallade runt Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att horisonten återskallade deras röster och marken skakade då de sa Labbaik لبيك (Herre, här är vi i dyrkan) och förhärligade, lovsjöng och tackade Allâh.

Delegationerna

Det antal delegationer som listas i Ahl al-Maghazi أهل المغازي är över sjuttio. Att gå igenom ett så stort antal är inte möjligt här och inte heller till någon stor nytta. Jag ger därför endast en översikt över vad som är historiskt intressant och väsentligt. Läsaren bör också hålla i minnet att även om de flesta stammar kom till Medina efter erövringen kom också några delegationer före.

'Abdul Qais delegation

Denna stam kom två gånger. Först under al-Hijras femte år eller tidigare. En av dess medlemmar Munqidh bin Haiyan brukade handla i Medina. Så fort han hörde om islam antog han den nya tron och förde med sig en utfästelse från Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till sitt folk som så småningom också blev muslimer. Tretton eller fjorton av dem kom till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i en av de förbjudna månaderna الأشهر الحرم. Det var då de frågade om tron och drycker. Deras ledare var al-Ashaj al-Usri till vem Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Du har två egenskaper som Allâh tycker om: betänksamhet och mildhet."

Deras andra ankomst skedde under Delegationernas år. De var fyrtio män och al-Jarud al-'Alâ al-'Abdi, som var kristen men som blev en god muslim, fanns bland dem.[433]

---

433 Förklaring av Şahih Muslim av an-Nawawi, 1/33; Fath al-Bari, 8/85, 86.

Daws delegation

Denna stams ankomst skedde tidigt under det sjunde året och då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var i Khaibar. at-Tufail bin 'Amr ad-Dawsi, som vi redan har talat om och berättat hur han blev muslim under den tid då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var i Mecka, återvände till sitt folk och kallade människor till islam. De tvekade dock och till slut gav han upp om dem, återvände till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och bad honom att nedkalla Allâhs vrede över Daws. Sändebudet bad Honom istället att vägleda dem och senare antog de islam. I sällskap med sjuttio eller åttio familjer från sitt folk kom alltså at-Tufail till Medina tidigt år sju. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var som sagt i Khaibar då så at-Tufail sökte upp honom där.

Farwah Bani 'Amir al-Judhamis utsände

Farwah var en arabisk ledare i den bysantinska armén och befullmäktigad att leda de araber som var allierade med Bysans. Hans hem var vid Mu'an och ash-Shams omgivningar. Då han såg muslimernas ståndaktighet och mod blev han muslim. Slaget vid Mu'tah (år 8 A.H) tvingade fram hans beundran. Han sände en vit mula som gåva tillsammans med ett meddelande till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - om sin övergång till islam. Då bysantinerna fick vetskap om hans konversion kastade de honom i fängelse. Först gav de honom möjlighet att välja ett av två alternativ - antingen avfalla från islam eller dödas. Då han vägrade att lämna islam korsfäste de honom och högg av honom huvudet vid källan 'Afra' i Palestina.[434]

Sudâ'-delegationen

Denna delegation ankom efter att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gett sig av från al-Ji'ranah i al-Hijras åttonde år. Det berodde på Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - redan hade sänt ut en grupp bestående av fyrahundra muslimer och bett dem att bege sig till Sudâ'. Sudâ' var en färskvattenkälla i Jemen. Gruppen slog läger vid mynningen till en kanal. Ziyad bin al-Harith as-Sudâ'i fick kännedom om deras närvaro och kom till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sa: "Jag kommer till dig som en representant för mitt folk, så be din armé att dra sig tillbaka så går jag i god för mitt folk."

---

[434] Zâd al-Ma'ad, 3/45; Tafhîm-ul-Qur'ân, 2/169.

Armén skickades bort från kanalen. as- Sudâ'i i sin tur återvände till sitt folk och manade dem att komma och träffa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Till slut kom femton av dem och svor trohet till honom som sanna muslimer. De i sin tur manade då de återvänt hem resten att bli muslimer, och islam spreds bland dem. Senare gjorde ett hundratal Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sällskap i Hajjatul-Wada' (Avskedvallfärden).

Ka'b bin Zuhair bin Abi Sulmas ankomst

Ka'b kom från en poetfamilj och betraktades som en av de bästa arabiska poeterna. På den tiden då han inte var muslim brukade han göra satir på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Under det åttonde året av al-Hijra och vid den tid då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - redan var tillbaka från fälttåget mot at-Ța'if skrev Bujair bin Zuhair ett brev till sin bror Ka'b och varnade och gav honom råd: "Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - har dödat några av dem från Mecka som brukar göra satir på honom och skada honom. De överlevande flyr nu för sina liv i alla riktningar. Om du vill rädda ditt skinn råder jag dig att skynda till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han dödar aldrig någon som vänder sig till honom i ånger. Om du vägrar göra som jag säger är det din sak att försöka rädda ditt skinn". De två bröderna brevväxlade en längre tid tills Ka'b kände sig illa till mods och som om jorden hade tagit ett grepp om honom. Han gav sig av till Medina där han blev gäst hos en person från Juhainah. De förrättade gryningsbönen tillsammans men när han var i färd med att ge sig av föreslog mannen att han skulle gå till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han gick dit, satt med honom och tog hans hand. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som inte hade sett Ka'b tidigare kände inte igen honom. Ka'b sa: "Sändebud från Allâh! Ka'b bin Zuhair har kommit till dig som en botgörande muslim. Kommer han att vara säker och förlåten om jag hämtar honom?" Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Ja." "Jag är Ka'b bin Zuhair," sa han. Då en av Hjälparna hörde detta kom han på fötter och bad om Sändebudets tillåtelse att skära halsen av honom. "Låt honom vara!" sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. "Han har blivit en botgörande muslim efter att ha gjort upp med det förflutna." Ka'b reciterade sedan sitt välkända poem "Su'ad tycktes..." بانت سعاد i vilket han lovprisade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, tackade honom och bad om ursäkt för de fel han

gjort. Han erkände Muhammads uppdrag. Såväl Utvandrare som Hjälpare omnämndes i poemet, men på olika sätt. Han prisade Utvandrarna men kritiserade Hjälparna för att en av dem hade begärt Profetens tillåtelse att döda honom. Senare försökte Ka'b kompensera för detta genom att också prisa Hjälparna men det var i ett annat poem.

'Udharahs delegation

Denna delegation som bestod av tolv män ankom Medina i safar år 9 A.H och tillbringade tre dagar där. En av dem var Hamza bin an-Nu'man. Då de tillfrågades om vilka de var sa de: "Vi är Bani 'Udharah, Qusais fosterbröder, hans mors fosterbarn. Vi är dem som stödde Qusai och avlägsnade Khuza'a och Bani Bakr från Meckas sköte. Vi har med släktingar och stamfränder." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - välkomnade dem och gav dem goda nyheter om erövringen av ash-Shams, men förbjöd dem å andra sidan att konsultera en spåman eller att äta kötter från de ihjälslagna djur som de slaktade. Så småningom blev de muslimer, stannade flera dagar och gav sig sedan hemåt.

Balis delegation

De kom i rabi' al-awwal år 9 A.H. De antog islam och stannade tre dagar i Medina. Deras ledare Abu ad-Dahîb undrade om gästfrihet belönades av Allâh. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa:

نعم ، وكل معروف صنعته إلى غني أو فقير فهو صدقة

> Ja, och varje gåva av välgörenhet som du ger till fattigt eller rikt folk är Şadaqah.

Han frågade också om den tid som avsatts åt gästfrihet. "Tre dagar," sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. "Vad gör man med en herrelös tacka?" Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Den är antingen din eller din broders, annars går den till vargen." Han frågade också om den bortsprungna kamelen. "Det är inget som du har med att göra. Låt den vara! Dess ägare kommer att söka efter den."

Thaqifs delegation

De kom i ramadan det nionde året efter al-Hijra efter att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - återvänt från Tabuk. Hur de blev muslimer kan utläsas ur följande:

Deras ledare 'Urwa bin Mas'ud ath-Thaqafi kom för att träffa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - efter den senares återkomst från at-Ṭa'if i dhul-qa'dah år 8 A.H. 'Urwa blev muslim. Eftersom han alltid hade varit en herre som åtlöds förväntade han sig att hans folk då han berättade för dem och kallade dem att anta islam skulle lyda honom. Han var dem mer kär än deras egna förstfödda. Trots detta sköt de pilar mot honom och dödade honom då han kallade dem till islam. Situationen förblev på det sättet i flera månader innan de sinsemellan började diskutera saken. Då de insåg att de inte hade förmågan att bekämpa de arabiska grannar som hade svurit lojalitet mot Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och gått över till islam bestämde de sig för att skicka en man till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. De kom överens om att 'Abd Yalail bin 'Amr var den rätte att skicka. 'Abd vägrade att göra något sådant på det att de inte skulle döda honom som de hade dödat 'Urwa. "Jag gör det inte om ni inte skickar några andra med mig," sa han. De sände då två män från sina allierade och tre andra från Bani Malik. Av dessa sex var 'Uthman bin Abi al- 'As ath-Thaqafi den yngste.

Då de fick Profetens uppmärksamhet hade ett tält rests i ett hörn av moskén så att de skulle kunna lyssna till Quranen och se människor i bön. Under deras vistelse träffade de flera gånger Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som fortsatte att kalla dem till islam. Till slut bad deras ledare Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att ingå ett fredsavtal med Thaqif som tillät de senare att bedriva otukt, dricka vin och syssla med procenteri. De bad honom också att inte skada deras avgud al-Lat eller förpliktiga dem att förrätta bönen. Slutligen insisterade de på att inte heller själva slå sönder avgudabilderna. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa dock nej till alla deras villkor. De gick då avsides för att rådgöra med varandra. De insåg att inga alternativ fanns, fogade sig och antog islam. Det enda de insisterade på var att förstörandet av al-Lat skulle skötas av Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och att Thaqif inte på något sätt skulle blandas in i det. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gick med på detta och tog ett löfte av dem.

'Uthman bin Abi al- 'As var den mest intresserade och den ivrigaste att studera rättsvetenskap och lära sig Quranen, så Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - utsåg honom till prins över sitt folk. Hans flit och noggrannhet i studierna visade sig tydligt under hans vistelse i Medina.

Varje morgon gick gruppen delegater för att träffa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Eftersom 'Uthman bin Abi al- 'As var yngst lämnades han att se efter deras kameler och utrustning. Vid middagstid då de var tilbaka för att sova brukade 'Uthman gå till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att lära sig Quranen och komma med frågor om religiösa angelägenheter. Om det hände sig att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sov brukade han gå till Abu Bakr i samma ärende. Med tiden visade han sig vara en välsignelse för sitt folk. Under den period av avfall från islam (ar-Riddah) الردة som senare inträdde och då Thaqif var beslutet att lämna islam, vände sig 'Uthman till dem och sa: "O, människor från Thaqif! Ni är de senaste som har antagit islam, så bli inte de första att avfalla." De gav då upp tanken på avfall och hängde fast vid islam.

Gruppen delegater återvände hem men var fast beslutna att dölja sanningen en tid. De bad sitt folk att förvänta sig stridigheter närsomhelst, och gav sken av att vara sorgsna och betryckta. De påstod att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - med hot om att angripa dem krävde att de skulle anta islam och överge äktenskapsbrott, vindrickande, procenteri och en del andra saker. Fångade i al-Jahiliyahs (de förislamiska traditionerna) arrogans och nit var Thaqif i dagar beredda på strid. Allâh ingöt då fruktan och förfäran i deras hjärtan på ett sådant sätt att de gav upp kampen och avsåg att sända delegationen tillbaka för att tillkännage sitt samtycke. Gruppen delegater berättade då sanningen om sina fredssamtal med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och följden var att Thaqif antog islam.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickade under befäl av Khalid bin al-Walîd en grupp för att förstöra den avgud som kallades al-Lat. Väl där reste sig al-Mughîrah bin Shu'bah, höjde sin hacka och yxa och sa: "Vid Allâh ska jag få er att skratta åt Thaqif." Han högg mot bildstoden med sina redskap och låtsades falla medan han sprang iväg. Thaqifs folk darrade vid åsynen och sa: "Må Allâh avskräcka al-Mughîrah. Gudinnan har slagit ihjäl honom." Då al-Mughîrah hörde detta kom han

på fötter och sa: "Må Allâh dra skam över er. Al-Lat är ingenting annat än en hög jord och stenar." Sedan slog han mot dörren och högg sönder den. Han klättrade upp på de högsta väggarna tillsammans med de andra männen. De högg ner al-Lat till grunden och grävde sedan till Thaqifs stora häpnad upp dess ädelstenar och klädnader. Med detta återvände Khalid bin al-Walîd och hans grupp till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - som fördelade det och tackade Allâh för att Han hjälper Sin Profet och befäster Sin religion. [435]

De jemenitiska kungarnas budskap

Efter att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - återvänt från Tabuk kom ett bud till honom från kungarna i Himyar, al-Harith bin 'Abd Kilal, Na'îm bin 'Abd Kilal, an-Nu'man bin Qil Dhi Ra'in, Hamdan och Mu'afir. Deras utsände var Malik bin Murrah ar-Rahawi som till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - framförde att kungarna antagit islam och tagit avstånd från polyteism. I sitt svar gav Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - dem sitt eget och Allâhs löfte på villkor att de betalade tributen som redan var försenad. Han skickade några av sina Följeslagare under befäl av Mu'ad bin Jabal - må Gud vara nöjd med honom - till dem.

Hamdans delegation

Denna delegation kom år 9 A.H. efter att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - återvänt från Tabuk. Han gav dem ett löfte om att garantera uppfyllandet av deras krav. Han sände till dem Malik bin an-Namt som ledare och utsåg honom till ombud för dem som antog islam. Khalid bin al-Walîd utsågs för dem alla med uppgift att kalla dem till islam. Han blev hos dem i ett halvår men ingen svarade positivt på hans kallelse. Senare sändes 'Ali bin Abi Talib dit och Khalid fick order om att återvända. 'Ali förmedlade till dem ett budskap från Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och kallade dem till islam, varpå de svarade och blev muslimer. 'Ali skrev till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och berättade om de goda nyheterna. Då Sändebudet - över honom vare Guds frid och välsignelser - fick veta brevets innehåll föll han ner med pannan i marken, lyfte huvudet och sa: "Frid vare över Hamdan, frid vare över Hamdan."

---

435 Zâd al-Ma'ad, 3/26-28; Ibn Hisham, 3/357-542.

Bani Farazahs delegation

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - återvände från Tabuk kom Bani Farazahs delegation för att träffa honom. Detta skedde år 9 A.H. Delegationen uppgick till tio personer som kom för att bekänna sig till islam och klaga över torkan i deras region. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - klev upp i pulpeten, lyfte sin händer och bad Allâh att låta regn falla över dem och sa:

اللهم اسق بلادك وبهائمك ، وانشر رحمتك ،وأحي بلدك الميت ، اللهم اسقنا غيثاً ، مغيثاً ، مريئاً مريعاً ، طبقاً ، واسعاً ، عاجلاً ، غير آجل ، نافعاً غير ضار ، اللهم سقيا رحمة ، لا سقيا عذاب ، ولا هدم ، ولا غرق ، ولا محق ، اللهم اسقنا الغيث ، وانصرنا على الأعداء .

Allâh, låt regnet falla, och vattna Ditt land och Dina djur, och sprid Din nåd och bringa till liv de döda markerna. Allâh, sänd regn som kan ge frälsning, vederkvickelse, spirande växtlighet och förr eller senare nå vidsträckta områden. Låt det vara ett nyttigt och inte skadligt regn. Allâh, låt det vara ett nåderikt regn och inte ett plågande och straffande regn. Låt inte regnet bli destruktivt eller översvämmande. Allâh, sänd ner vatten till oss och hjälp oss att bekämpa fienden.[436]

Najrans delegation:

Najran är ett förhållandevis stort område som låg på ett avstånd av sju resefaser söder om Mecka i riktning mot Jemen. Det bestod av sjuttiotre byar och det tog en snabb ryttare en dag att ta sig dit.[437] Dess militära styrkor uppgick till ethundratusen krigare.

Deras ankomst skedde år 9 A.H, delegationen bestod av sextio man av vilka tjugofyra kom från finare familjer. Tre av dessa var vid den tiden ledare i Najran. Den förste var 'Abdul Masîh som var al-'Aqib العاقب, dvs. ansvarig för kungaskapet och regeringsfrågor. Den andre var as-Saiyid som skötte utbildnings- och politiska angelägenheter. Han hette al-Aiham الأيهم eller Shar habîl شرحبيل. Abu Haritha bin 'Alqamah var den tredje. Han var

436 Zâd al-Ma'ad, 3/48.
437 Fath al-Bari, 8/94.

biskop السيد och under hans ansvar låg alla religiösa ämbeten och det andliga ledarskapet.

Då delegationen kom till Medina träffade de Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, utbytte tankar med honom men när han kallade dem till islam och reciterade Quranen vägrade de blankt. De frågade honom om hans uppfattning om ‘Isa (Jesus) عيسى - över honom vare frid. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - dröjde en hel dag med svaret tills följande Koranstycke uppenbarades.

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِندَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ
لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ
﴿٦٠﴾ فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا
نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

Inför Gud är Jesus till sin natur att likna vid Adam. Han skapade honom av jord och sade till honom: ”Var!” och han är. [Det är] sanningen från din Herre; hys inte minsta tvivel om detta! Om någon vill tvista med dig om detta, sedan du tagit emot den kunskap som har kommit dig till del, säg då: ”Låt oss kalla våra söner och era söner, våra kvinnor och era kvinnor, ja, låt oss alla samlas och ödmjukt be Gud att Han avkunnar Sin dom, och låt oss nedkalla Guds fördömelse över alla som ljuger.”(Quranen, 3:59-61)

Då det blev morgon berättade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - i ljuset av de nyligen uppenbarade verserna vad ‘Isa (Jesus) var. Han lät dem sedan under en dag begrunda och fundera över detta. Då de följande morgon ännu visade sig vankelmodiga i att acceptera Allâhs Ord om ‘Isa eller i att anta islam föreslog Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - al-Mubahala المباهلة, dvs. att var och en bad Allâh att sända Sin Förbannelse över honom eller dem om det var så att någon for med lögn. Sedan klev Profeten fram och svepte in al-Hasan och al-Husein i sin kappa medan Fatimah gick bakom honom. Då de såg att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - menade allvar och var beredd att

stå upp mot dem gick de avsides för att överlägga med varandra. De två ledarna al-'Aqib och as-Saiyid sa till varandra: "Vi ska inte anropa Allâh. Vid Honom svär jag att om han verkligen är en profet och utbyter förbannelser med oss kommer vi aldrig att repa oss och inte heller våra efterkommande. Varken vi eller våra djur kommer att överleva." De bestämde sig slutligen för att följa Sändebudets bedömning om dem. De gick till honom och sa: "Vi går med på det du har begärt." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - stadfäste då överenskommelsen, beordrade dem att betala al-Jizya (tribut) och slöt fred med dem mot tvåtusen klädnader som skulle levereras i rajab och safar. För varje klädnad skulle de också betala ett uns guld. I gengäld kom de i förbund med Allâh och Hans Sändebud. Han gav dem ett avtal som tillät dem att fritt sköta sina religiösa angelägenheter. De bad Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - att utse en pålitlig man att ta emot de pengar man kommit överens om. Detta uppdrag gav han till Abu 'Ubaidah bin al-Jarrah.

Då islam sedan började spridas i Najran behövde de givetvis inte betala den al-Jizya som ickemuslimer normalt betalade. Det sägs att al-'Aqib och as-Saiyid antog islam så fort de kom tillbaka till Najran. Det sägs också att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - också sände 'Ali till dem för att samla in gåvor och ṣadaqat الصدقات.[438]

Bani Hanîfas delegation

De anlände till Medinah i det nionde året efter al-Hijra. De var sjutton till antalet och bland dem fanns Lögnens Mästare مسيلمة الكذاب Musailima bin Thummah bin Kabîr bin Habîb bin al-Harith. Delegaterna inkvarterades i en Hjälpares hem. De gick till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och tillkännagav sin islamisering. Vad gäller lögnaren Musailima divergerar redogörelserna för hans övergång till islam. En analys av dem visar klart att han gav uttryck för misstycke och röjde högdragenhet, en skrävlande attityd och förväntingar om att göras till furste.

Till en början sökte Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - behandla honom på ett korrekt och vänligt sätt, vilket dock inte hade någon effekt på honom. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - förnam ondska i hans själ och upptäckte att han var en av de två onda som han drömt om.

---

438 Fath al-Bari, 8/94, 95; Zâd al-Ma'ad, 3/38-40.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade redan drömt att han hade beviljats jordens skatter. Hans hand föll då på två guldarmband som oroade honom mycket. Genom ingivelse ombads han att göra sig av med dem vilket han också gjorde. De tolkades som två lögnare som skulle dyka upp efter Muhammads död. Då Musailima betedde sig som han gjorde och visade misstycke insåg Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att han var en av de två lögnarna. Musailima sa flera gånger: "Om Muhammad utser mig till sin efterträdare blir jag muslim." Senare gick Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - till honom med en bit av ett palmblad i sin hand och i sällskap med sin vältalare Thabit bin Qais bin Shammas. Musailima var i sällskap med några av sina vänner. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - försökte tala med honom men Musailima sa: "Om du går med på att överlåta allt på mig efter din död kommer jag inte att stå i din väg." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - svarade: "Om du så bad mig att ge dig detta (dvs. en bit av ett palmblad) skulle jag inte göra det. Du är dömd. Även om du ångrade dig och upphörde med ditt värv har Allâh beordrat din död. Vid Allâh svär jag att jag nu ser dig i det tillstånd som har uppenbarats för mig. Här är Thabit! Du får mitt svar via honom." Sedan gick han sin väg.[439]

Profetens förutsägelse för Musailima blev snart sanning. Då den senare återvände till Yamama fortsatte han att tänka på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och på hur han skulle kunna bli hans förtrogne. Hans drömmar och tankar gick så långt att han började se sig själv som en profet. För att bekräfta sitt profetskap började han komma med rimmade uttalanden. Han sa att det var tillåtet att dricka vin och begå äktenskapsbrott. Han bar dock vittne om att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var en äkta Profet. Hans folk som var fascinerade av vad han tillät dem att göra följde honom och gjorde överenskommelser med honom. Han växte sig så stor bland dem att de kallade honom al-Yamamas välgörare. Han skrev till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sa: "Jag har blivit utsedd till din förtrogne, så jag och Quraish får ansvaret för varsin halva av folkets angelägenheter." Sändebudets svar var:

إِنَّ الأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

439 Şahih al-Bukhari, 2/627, 628; Fath al-Bari, 8/87-93.

Jorden är Guds; Han ger den i arv till den Han vill av Sina tjänare. Den slutliga segern tillhör dem som fruktar Gud. (Quranen, 7:128)[440]

I Ibn Mas'uds ord: "Då Musailimas två utsände - Ibn an-Nawaha och Ibn Athal - kom till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - frågade han dem: 'Vittnar ni om att jag är Allâhs Sändebud?' Deras svar var: "Vi vittnar om att Musailima är Allâhs Sändebud.' 'Jag tror på Allâh och Hans Sändebud,' sa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser, 'och om jag någonsin hade tänkt på att döda utsända skulle jag ha dödat er två."[441]

Musailimas anspråk på profetskap skedde i det tionde året efter al-Hijra. Han dödades i al-Yamama under Abu Bakrs era i rabi' al-awwal år 12 A.H. Han dödades av Hamzahs baneman Wahshi. Nästa person som gjorde anspråk på profetskap var al-Aswad al-'Ansi i Jemen. Han dödades av Fairuz. Hans huvud höggs av en dag och en natt innan Profetens död. Då delegaterna kom berättade han för dem den nyhet som nått honom via Gudomlig Uppenbarelse. Nyheter om hans död nådde Abu Bakr - må Gud vara nöjd med honom - från Jemen.[442]

Bani 'Amir bin Sa'sa'as delegation

Bland delegaterna fanns Allâhs fiende 'Amir bin at-Tufail, Labids bror Arbad bin Qais, Khalid bin Ja'far och Jabbar bin Aslam. Alla var ledare och uppförde sig som tyranner över sina folk. 'Amir var den som spelade dubbelspel vid Ma'unas källa. Då denna delegation bestämde sig för att komma till Medina gjorde 'Amir och Arbad upp planer på att mörda Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Så då delegaterna anlände började 'Amir samtala med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - medan Arbad gick åt sidan för att dra sitt svärd. Han lyckades få upp en bit men Allâh stillade hans hand så att han var oförmögen att fortsätta. Allâh skyddade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som åkallade Honom mot dem. Då de var på hemväg sände Allâh följdriktigt en blixt mot Arbad och hans kamel som brände honom. 'Amir å sin sida besökte en kvinna från Bani Salul och fick körtelfeber. Han dog till slut och sa: "Vad är jag för

440 Zâd al-Ma'ad, 3/31, 32.

441 Mishkat al-Masabîh, 2/347.

442 Fath al-Bari, 8/93.

någon? Jag har körtlar så stora som kamelers och här ligger jag och dör hos en kvinna från Bani Salul."

I Sahih al-Bukhari berättas att 'Amir kom till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och sa: "Jag ger dig möjlighet att välja ett alternativ av två: Du får landsbygdens folk och jag stadsfolket; eller så efterträder jag dig. Om du inte väljer något invaderar jag dig med ettusen kameltjurar och ettusen kamelhonar." Senare blev han sjuk i en kvinnas hem. Han sa: "Vad! Jag har körtlar som liknar kamelers och här är jag i en kvinnas hem hos den och den stammen. Hämta min häst!" Han satt upp på den men dog i sadeln.

Tujîbs delegation

De kom till Medina med överskottet av välgörenhetsgåvor (şadaqah) från folket, dvs. det som återstod efter att de fattiga fått sin del. De var tretton man och de frågade om Quranen och Sunnah (det som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sagt, gjort och tillåtit eller förbjudit) så att de skulle kunna lära sig dem. De begärde saker av Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - om vilket han gav dem löfte. De stannade inte länge och då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - godkände deras krav och tillät dem att ge sig av skickade de en pojke till honom. Den unge mannen sa till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Vid Allâh svär jag att jag har lämnat mitt hem (för Medina) i syfte att be dig anropa Allâh, den Störste och Allsmäktige, för mig för att förlåta mig, visa mig nåd och göra mitt hjärta till en källa till belåtenhet och tillräcklighet." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - bad Allâh att ge honom det han begärde.

Från den tiden var han den mest belåtne person. Under ar-Riddah (tiden för avfall från islam) stod han fast vid att vara muslim, varnade sitt folk, påminde dem om Allâh och fortsatte predika för dem tills de höll fast vid islam. Gruppen delegater träffade åter Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - under Avskedsvallfärden det tionde året efter al-Hijra.

Tai's delegation

En av delegaterna i denna grupp som kom för att träffa Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var Zaid al-Khalil. De samtalade med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - som uppmanade

dem att anta islam. De samtyckte och blev goda muslimer. Om Zaid sa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Araberna är aldrig precisa då det gäller att bedöma människor. De berättar aldrig på ett korrekt sätt för mig om en människas företräden, ty när jag ser vederbörande inser jag att de är överskattade i alla fall utom i fallet Zaid al-Khalil. Då jag träffade honom visste jag att de hade underskattat honom." Han gav honom sedan namnet Zaid al-Khair زيد الخير - Zaid den givmilde.

Delegationerna anlände lyckligt till Medina under det nionde och tionde året efter al-Hijra. Biografer och historiker har tecknat ner något om några av de jemenitiska delegationerna. De var al-Azd, Bani Sa'd Hadhîm från Quda'ah, Bani 'Amir bin Qais, Bani Asad, Bahra', Khaulan, Muharib, Bani al-Harith bin Ka'b, Ghamid, Bani al-Muntafiq, Salaman, Bani 'Abs, Muzainah, Murad, Zabid, Kinda, Dhi Murrah, Ghassan, Bani 'Aish och Nakh' som var den sista gruppen delegater. Nakh'-delegationen bestod av tvåhundra man och ankom i mitten av muharram år 11 A.H. De flesta av dessa grupper kom under det nionde och tionde året men vissa dröjde till år 11.

Delegationernas omfattning indikerar den stora grad av acceptans som den islamiska kallelsen fått. De manifesterar dess inflytande och dominans i stora områden av Arabien. Araberna såg på Medina med sådan respekt och uppskattning att de inte kunde annat än ge upp och underkasta sig. Medina hade blivit hela Arabiens högkvarter och det var omöjligt att undvika den. Vi vågar inte påstå att alla araber var besatta och trollbundna av denna religion, ty det fanns många svårflörtade beduiner som endast underkastade sig och blev muslimer för att deras ledare gjorde det. Deras själar var ännu inte helgade, deras tendens till uppror var djupt rotad och de islamiska lärosatserna hade ännu inte erövrat dem. Om en del av dem säger Quranen:

الأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْراً وَنِفَاقاً وَأَجْدَرُ أَلاَّ يَعْلَمُواْ حُدُودَ مَا
أَنزَلَ اللهُ عَلَى رَسُولِهِ وَاللهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الأَعْرَابِ مَن
يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْرَماً وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ
السَّوْءِ وَاللهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

[Många] ökenaraber går längre i förnekandet av sanningen och hyckleriet [än de bofasta]; det är förklarligt att de inte så noga känner till de gränser som Gud har uppenbarat för Sitt Sändebud. Gud är allvetande, vis. Och det finns de bland

ökenaraberna som ser allt vad de ger ut [för Guds sak] som ett bötesstraff, och som väntar och hoppas att ett olycksöda skall drabba er. Men det är över dem som olycksmolnen [skockar sig]; Gud hör allt, ser allt. (Quranen, 9:97-98)

men prisade andra:

وَمِنَ الأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ قُرُبَاتٍ
عِندَ اللهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَّهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللهُ فِي
رَحْمَتِهِ إِنَّ اللهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

Men [även] bland ökenaraberna finns det de som tror på Gud och den Yttersta dagen, och då de ger något [för Guds sak vet de att] det närmar dem till Gud och [ger dem en plats i] Sändebudets böner. Helt visst närmar det dem till [Honom] - Gud skall innesluta dem i Sin nåd; Han är ständigt förlåtande, barmhärtig. (Quranen, 9:99)

De som fanns i Mecka, Medina, Thaqif och i många andra delar av Jemen och Bahrain var annorlunda, ty i deras själar hade islam fått ordentligt fäste. En del av dem var framstående Följeslagare och ledare bland muslimer.[443]

---

443 Muhadarat Tarîkh al-Umam al-Islamiya, 1/144; Şahih al-Bukhari, 1/13, 2/626-630; Ibn Hisham, 2/501-503, 510-514, 537-542, 560-601; Zâd al-Ma'ad, 3/26-60; Fath al-Bari, 8/83-103; Rahmat-ul-lil'alamîn, 1/184-217.

Kallelsens framgång och betydelse

INNAN VI GÅR VIDARE och begrundar de sista dagarna i Allâhs Sändebuds liv kastar vi en hastig blick tillbaka på den storslagna insats som var hans säregna kännetecken. Den säregenhet som gjorde honom utmärkande bland alla andra profeter och sändebud och som gjorde honom så superb att Allâh satte honom högre än alla tidigare profeter. Det var till honom följande ord riktades:

يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿١﴾ قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾

Du som täcker över dig [med din mantel]! Vaka [i bön] under natten, inte hela (Quranen, 73:1-2)

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾

Du som sveper in dig [i din ensamhet]! Stå upp och varna! (Quranen, 74:1-2)

Så han stod upp och fortsatte så i mer än tjugo år under vilka han för hela mänskligheten, för tron och för jihad på olika områden, på sina axlar bar bördan av alla förväntningar.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog ansvaret för kampen å mänsklighetens vägnar som vid den tiden drunknade i de bländverk som präglade al-Jahiliyah الجاهلية och dess avgudar. Han tog på sig att befria människans medvetande som var fjättrat vid begär och åtrå. Så snart han hade befriat sina Följeslagares medvetanden från al-Jahiliyahs och jordelivets bördor inledde han en annan kamp på ett annat område, eller snarare upprepade strider mot fiender till Allâhs kallelse och mot dem som motsatte sig den. Det var en kamp mot dem som konspirerade mot de troende och mot dem som omsorgsfullt skötte den spirande grodden innan den blommade, fäste sina rötter i jorden och sköt sina grenar upp i luften så att de också nådde andra områden. Kort efter att han avslutat striderna på den arabiska halvön förberedde sig Bysans på att utplåna denna nya nation.

Den första striden, dvs. striden om medvetanden, var ännu inte över. I själva verket var den en evig strid. Dess ledare Satan försatt inte en sekund för att utöva sin verksamhet i djupet av människors medvetanden. Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - var å andra sidan uppmärksam på att just där kalla till Allâhs religion och ihärdig i att, trots de svåra omständigheterna och världens motstånd mot honom, föra denna eviga kamp på alla områden. Omgiven av de troende som genom idog strävan och stort tålamod sökte trygghet fortsatte han effektivt och oförtröttligt att kalla.

Följeslagarna agerade oavbrutet och tålmodigt under dagen och tillbringade natten med att dyrka sin Herre, recitera och memorera Quranen, anropa, upphöja och förhärliga Allâh, allt på befallning av deras Herre, den Allsmäktige.[444]

I över tjugo år ledde Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - den pågående kampen utan att bry sig om något som kunde locka honom bort från den. Han fortsatte tills den islamiska kallelsen hade nått den storskaliga framgång som förbluffade alla som besatt ett gott förnuft.

Till slut segrade den islamiska kallelsen över hela Arabien och avlägsnade alla spår av al-Jahiliyah, vars sjuka sinnen tillfrisknade i islam. Inte bara blev de kvitt avgudadyrkan utan förstörde också avgudarna. Atmosfären genljöd av "det finns ingen gudom utom Allâh." Kallelsen till bön hördes fem gånger

---

[444] Fi Thilal Al-Qur'ân, 29/168, 169.

om dagen, trängde igenom rummet och bröt den döda öknens tystnad och bringade med hjälp av den nya tron livet tillbaka. Koranrecitatörer och -kunniga gav sig norrut och söderut medan de reciterade verser ur Quranen och verkställde Allâhs befallningar. Splittrade folk och stammare enades och människan gick från människans dyrkan av människan till människans dyrkan av Allâh. De var inte längre varken förtryckare eller förtryckta, herrar eller slavar, och inte heller folk bundna till andra folk eller angripare som utövade aggression. Alla folk var Allâhs tjänare. De var kärleksfulla börder som följde Allâhs bud. Tack Vare Allâh gjorde de sig av med arrogansen och den skrytsamma attityden:

ولم يبق هناك فضل لعربي على عجمي ، ولا لعجمي على عربي ، ولا لأحمر على أسود إلا بالتقوى ، الناس كلهم بنو آدم ، وآدم من تراب .

> En arab är inte bättre än en ickearab. I gengäld är en ickearab inte bättre än en arab. En rödskinnad man är inte bättre än en svart utom i gudsfruktan. Människorna är alla Adams barn och Adam skapades av stoft.

Tack vare den islamiska kallelsen hade arabisk och allmänmänsklig enighet och social rättvisa blivit verklighet såväl i det jordiska som i det hinsides. Tidens gång hade förändrats, jordytans kännetecken och historiens krökta linje hade rätats ut och mentaliteten hade korrigerats.

Al-Jahiliyahs anda, förvrängda värderingar och strukturer, samt människors fördärvade medvetanden hade under den perioden dominerat hela världen. Den allmänna förekomsten av slaveri, orättvisa, överdriven lyx, äktenskapsbrott, depression, demoralisering, icketro, avvikelse från den rätta vägen, samt mörker - allt detta fanns trots existensen av himmelska religioner. Dessas läror hade vuxit sig svaga och förlorat allt inflytande över människans själ och sinne och utvecklats till livlösa rituella traditioner.

Då kallelsen hade fyllt sin roll i mänskligt liv befriade den mänsklighetens ande från vidskepelser, illusioner, vitt slaveri, fördärv och människans dyrkan av människan. Islam hade befriat det mänskliga samhället från snusk, upplösning, orättvisa, och tyranni. Det fanns inte längre några sociala avskiljare, eller religiös eller värdslig despotism. Islam hade etablerat

en värld byggd på solida rättskaffens och oantastade fundament. Det var baserat på optimism, rättskaffenhet, frihet och förnyelse. Sanning, tro, värdighet, driftighet, utveckling och förbättring av levnadsförhållanden och återupprättelse av rättigheter utgjorde alla fundament på vilka den islamiska staten var byggd på.[445]

Tack vare den utvecklingen upplevde Arabien en exempellös och välsignad återuppståndelse. Aldrig tidigare hade dess historia varit så religiöst präglad, så gudfruktig och så lysande som den var under dessa unika dagar.

[445] Madha Khasira al-'Alam bi-Inhatil-Muslimîn, s. 14.

Avskedsvallfärden

حجة الوداع

EFTER KALLELSENS UPPFYLLANDE, proklamerandet av Budskapet och upprättandet av ett nytt samhälle på basis av "det finns ingen gudom utom Allâh" och på Muhammads uppdrag, steg en hemlig kallelse upp i Allâhs Sändebuds hjärta som sa honom att hans vistelse i den Lägre världen var på väg att upphöra. Det framstod klart och tydligt i hans samtal med Mu'adh som han sänt till Jemen år 10 A.H: "Mu'adh! Kanske blir det så att du inte kommer att träffa mig efter det år som vi har nu. Du kommer kanske till och med att passera denna min moské och min grav." Då Mu'adh hörde detta skrek han till av fruktan för att skiljas från Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser.

Allâhs omsorg var så väldig i att låta Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - se frukterna av den Kallelse för vilken han under tjugo års tid åsamkats olika slags svårigheter. Dessa tjugo år hade gått snabbt. Sina sista dagar brukade han tillbringa med att i Meckas utkanter träffa utsända och representanter för stammar som konsulterade honom. Från honom lärde de sig islams lagar och i gengäld brukade han avkräva dem vittnesmål om att han hade ingivit dem förtröstan, förmedlat Budskapet och väglett människorna.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillkännagav sin avsikt att själv företa den välsignade vallfärden. Kolossala mängder människor kom till Medina för att söka hans vägledning och Imâmah الإمامة under vallfärden (al-Hajj) الحج.[446] En lördag under de fyra sista dagarna i

[446] Şahih Muslim, 1/394.

dhul-qa'dah inledde Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förberedelseproceduren.[447] Han kammade sitt hår, tog på sig lite parfym, satte på sig sin klädnad, sadlade sin kamel och gav sig på eftermiddagen iväg. Han kom fram till Dhul-Hulaifa före eftermiddagsbönen. Han förrättade två rak'a och tillbringade natten där. Då det blev morgon sa han till sina Följeslagare:

أتاني الليلة آت من ربي فقال: صل في هذا الوادي المبارك ، وقل: عمرة في حجة .

> En som kommer, skickad av min Herre, besökte mig ikväll och sa: 'Be i denna välsignade dal och säg: Jag avser att göra 'Umrah i kombination med vallfärden.[448]

Innan han förrättade eftermiddagsbönen tog han det rituella badet för att nå Ihram (rituell renhet) och 'Aishah - må Gud vara nöjd med henne - parfymerade hans kropp och huvud med Dharira (en växt) och med en parfym som innehöll mysk. Det tjocka klibbiga lagret av parfym kunde ses i hans hår och skägg. Han lämnade dem osköljda, tog på sig sitt höftskynke och sin klädnad, och förrättade en förkortad middagsbön på två rak'a. Han uttalade de inledande orden för 'Umrah, och satt sedan upp på sin kamelhona 'al-Qaswa' och proklamerade: "Det finns ingen gudom utom Allâh." Då han gav sig ut i öknen hyllade han Allâhs Namn.

Han fortsatte sin resa till Dhi Tuwa, en liten bit utanför Mecka, där han tillbringade natten. Påföljande morgon efter morgonbönen reste han in i Mecka söndag morgon den fjärde dhul-hijjah år 10 A.H. Resan tog åtta dagar vilket var normalt. Så snart han kommit in i al-Haram-moskén الحرم cirkulerade han runt al-Ka'bah (Ṭawâf) الطواف och vandrade fram och tillbaka (Sa'i) السعي mellan as-Safa och al-Marwah. Han bröt sedan inte Ihram (den rituella renheten) eftersom han var Qarin, dvs. avsåg att göra både 'Umrah och al-Hajj. Därpå tog han al-Hadi (offerdjuren) الهدي för att slakta dem. Han hade sitt nattläger på en av Meckas höjder - al-Hajun, och vad gäller cirkuleringen genomförde han bara den som ingår i al-Hajj.

---

447 Fath al-Bari, 8/104.

448 Ṣahih al-Bukhari, 1/207.

De av hans Följeslagare som inte hade något offerdjur med sig fick order om att gå in i Ihram för 'Umrah, cirkulera runt al-Ka'bah, företa den rituella promenaden mellan as-Safa och al-Marwah och sedan gå ur Ihram. De tvekade dock att göra som de blivit tillsagda. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då: "Hade jag på förhand känt till det jag vet i efterhand hade jag inte tagit med mig något Hadi, och om jag inte hade haft något Hadi hade jag brutit Ihram." Då Följeslagarna hörde dessa ord gjorde de som de blivit tillsagda.

På dhul-hijjahs åttonde dag, dvs. Tarwiyah-dagen يوم التروية, begav han sig till Mina منى där han förrättade middags-, eftermiddags-, skymnings-, kvälls- och gryningsbönen - dvs. fem böner. Han stannade sedan en stund tills solen klättrat en bit och gav sig därpå iväg till 'Arafah عرفات där ett tält uppförts för hans räkning vid Namirah. Han satt i detta tills solen gick ner och gav sedan order om att hans kamel al-Qaswa' skulle göras i ordning. Den sadlades och gjordes färdig och Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - red ner i dalen där etthundratjugofyra eller etthundrafyrtiofyra tusen människor samlats. Han ställde sig upp och höll följande anförande:

> يا أيها الناس ! اسمعوا قولي ، فإني لا أدري لعلي لا ألقاكم بعد عامي هذا بهذا الموقف أبداً ، إن دماءكم وأموالكم حرام عليكم كحرمة يومكم هذا ، في شهركم هذا ، في بلدكم هذا .
>
> Människor! Lyssna noga till vad jag har att säga, ty jag vet inte om jag någonsin kommer att träffa er på denna plats efter innevarande år.[449] Det är förbjudet för er att utgjuta varandras blod eller att utan rätt bemäktiga er varandras tillgångar. Detta är lika förbjudet som att utgjuta blod på en sådan dag som idag och i en sådan månad som denna förbjudna månad och i en sådan helgad stad som denna (dvs. Mecka med omgivningar).
>
> ألا كل شيء من أمر الجاهلية تحت قدمي موضوع ، ودماء الجاهلية موضوعة ، وإن أول دم أضع من دمائنا دم ابن ربيعة بن الحارث - وكان مسترضعاً في بني سعد فقتله هذيل - وربا الجاهلية موضوعة ، وأول ربا أضع من ربانا ربا عباس بن عبد المطلب ، فإنه موضوع كله .

---

[449] Ibn Hisham, 2/603.

Se! All hedendom och okunskap finns nu under mina fötter. Okunskapens och den förislamiska tidens blodshämnd är efterskänkt och det första krav på blod som jag avskaffar är det som ligger hos Rabi'ah bin Harith, som fostrades i Sa'ds stam och dödades av Hudhail. Ränta är förbjudet och jag börjar med att efterskänka den ränta som 'Abbas bin 'Abdul Muttalib skulle ha tagit emot. Den efterskänks helt och hållet.

فاتقوا الله في النساء ، فانكم أخذتموهن بامانة الله ، واستحللتم فروجهن بكلمة الله ، ولكم عليهن أن لا يوطئن فرشكم أحداً تكرهونه ، فإن فعلن ذلك فاضربوهن ضرباً غير مبرح ، ولهن عليكم رزقهن وكسوتهن بالمعروف .

Människor! Frukta Allâh vad gäller kvinnor. I sanning har ni tagit dem under Allâhs beskydd och de har blivit lovliga för er genom Hans Ord! Det åligger er att högakta deras äktenskapliga rättigheter och dem att inte begå oanständiga handlingar för vilka, om de begår dem, ni har rätt att straffa dem, dock inte strängt. Om era hustrur avhåller sig från anstötligheter och är er trogna, föd och klä dem då efter deras behov.

وقد تركت فيكم ما لن تضلوا بعده إن اعتصمتم به ، كتاب الله .

Jag lämnar bland er efter mig Guds bok. Om ni håller fast vid den kommer ni aldrig på villovägar.[450]

أيها الناس إنه لا نبي بعدي ولا أمة بعدكم ، ألا فاعبدوا ربكم ، وصلوا خمسكم ، وصوموا شهركم ، وأدوا زكاة أموالكم ، طيبة بها أنفسكم ، وتحجون بيت ربكم ، وأطيعوا ولاة أمركم ، تدخلوا جنة ربكم .

Människor! Jag kommer inte att efterträdas av någon Profet och ni kommer inte att efterträdas av något folk. Så jag bjuder er att dyrka er Herre, förrätta de fem bönerna, fasta

450 Şahih Muslim, 1/397.

under ramadan och betala zakat utan att knota. Jag bjuder er att företa vallfärden till er Herres Helgedom och att lyda dem som ni lyder under, och ni kommer att belönas med att träda *in i er Herres Paradis.*[451]

وأنتم تسالون عني ، فما أنتم قائلون؟

Och om ni tillfrågas om mig, vad kommer ni att säga?

De svarade:

نشهد أنك قد بلغت وأديت ونصحت .

Vi bär vittnesbörd om att du har framfört ditt budskap och genomfört ditt uppdrag.

Han lyfte sitt pekfinger mot himlen och sänkte det sedan mot människorna medan han sa:

اللهم اشهد .

Allâh, bär vittnesbörd.
Han upprepade detta tre gånger.[452]

Den som med hög röst upprepade det som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa vid 'Arafat var Rabi'a bin Omaiyah bin Khalaf.[453]

Så snart Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade hållit sitt anförande uppenbarades följande koranvers för honom:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الإِسْلاَمَ دِيناً فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لإِثْمٍ فَإِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣﴾

Denna dag har jag fullbordat det religiösa regelverket för er och skänkt er Min välsignelse i fullaste mått. Jag har beslutat att underkastelse under Guds vilja skall vara er religion... (Quranen, 5:3)

451 Rahmat-ul-lil-'alamîn, 1/263.
452 Şahih Muslim, 1/397.
453 Ibn Hisham, 2/605.

Då 'Umar hörde denna vers brast han i gråt. Han tillfrågades då om orsaken och gav svaret: "På fulländning kan ingenting annat än ofullkomlighet följa."[454]

Efter talet kallade Bilal till bön, och gjorde sedan det andra utropet. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - förrättade både middags- och eftermiddagsbönen separat utan några andra böner mellan dem. Han satt sedan upp på sin kamel, närmade sig platsen där vakten stod, vände ansiktet mot al-Qiblah och fortsatte att stå fram till solnedgången då himlens gula färg och solskivan började försvinna. Osamah lade till att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fortsatte till Muzdalifa مزدلفة där han förrättade skymnings- och kvällsbön med en "första kallelse" och en "andra". Han utsade inga lovprisningar över Allâh mellan de båda bönerna. Därefter lade han sig ner fram till gryningsbönen, vilken han förrättade med ett första utrop och ett andra alldeles innan gryningen. På sin al-Qaswa' rörde han sig sedan mot al-Mash'ar al-Haram المشعر الحرام. Han vände sig mot al-Qiblah och lovprisade Allâh: "Allâh är Den störste. Det finns ingen gudom utom Allâh." Han stannade där tills det var full morgon men innan solen nått högt på himlen gav han sig iväg mot Mina. Han gick en liten bit och följde vägen till den stora Jamrah جمرة, varvid han stannade och kastade sju stenar. Vid varje kast sa han: "Allâh är Den störste". Det rörde sig om små stenar kastade från dalens botten. Sedan begav han sig till offerplatsen där han med sina egna händer offrade sextiotre kameler, och bad 'Ali att ta hand om resten, etthundratrettiosju stycken. Han gjorde därmed 'Ali delaktig i al-Hadi. En bit av köttet från varje slaktat djur tillagades i en skål från vilken de båda männen åt, och drack av soppan.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - satt sedan upp på sin kamel och återvände till Helgedomen där han förrättade middagsbönen. Han stötte också på 'Abdul Muttalibs barn som försåg människor med vatten vid Zamzams källa. "Ta upp vatten, barn till 'Abdul Muttalib, jag skulle göra det själv om jag inte fruktade att människor då skulle försöka ta det uppdraget från er. De gav honom ett ämbar vatten och han drack sig otörstig.[455]

Den tionde dhul-hijjah, Yaum an-Nahr يوم النحر (offerdagen), höll Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ytterligare ett tal. Det skedde mitt på förmiddagen medan han satt på en grå mula. 'Ali vidarebefordrade

454 Rahmat-ul-lil'alamîn, 1/265.

455 Şahih Muslim, 1/270.

hans ord till folket som antingen satt ner eller stod upp.[456] Talet innehöll en del upprepningar från dagen innan. De två framstående hadithtradenterna Bukhâri och Muslim rapporterar en version berättad av Abi Bakrah:

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - höll på Yaom an-Nahr (dagen för slakt) ett tal och sa:

ان الزمان قد استدار كهيئته يوم خلق السموات والأرض ، السنة اثنا عشر شهراً منها أربعة حرم ، ثلاث متواليات ، ذو القعدة وذو الحجة ومحرم ، ورجب مضر الذي بين جمادي وشعبان .

Vår tid har nu blivit lik hur den var då Gud skapade himlarna och jorden. Året består av tolv månader. Fyra av dem är heliga (Hurum), varav tre följer på varandra (dhul-qi'dah, dhul-hijjah, muharram och rajab) medan en, rajab mudar, uppträder ensam mellan jumada och shaban.

"Vilken månad är det nu?" frågade han. Vi sa: "Det vet Allâh och Hans Sändebud bäst av alla." Han var tyst en stund tills vi trodde att han skulle ge den en annan benämning. "Är det inte dhul-hijjah?" undrade han. "Jo," sa vi. Han frågade då, "Vad heter denna stad?" Vi sa: "Det vet Allâh och Hans Sändebud bäst av alla." Han var tyst en stund tills vi trodde att han skulle ge den ett annat namn. "Är det inte al-Baldah?" frågade han. "Jo," sa vi. Sedan frågade han igen, "Vilken dag är det idag?" Vi svarade: "Det vet Allâh och Hans Sändebud bäst av alla." Han var tyst en liten stund och sa sedan undrande: "Är det inte an-Nahr? "Jo," sa vi. Då sa han:

فان دماءكم وأموالكم وأعراضكم عليكم حرام كحرمة يومكم هذا ، في بلدكم هذا ، في شهركم هذا .

Det är förbjudet (Haram) att utgjuta varandras blod, olovandes äta eller ta varandras förnödenheter eller kränka varandras heder. Deras helighet är okränkbar. De måste för varandra vara lika heliga som denna helgade dag i denna helgade månad i denna helgade stad.

456 Abu Da'ûd, 1/270.

وستلقون ربكم ، فيسالكم عن أعمالكم ، ألا فلا ترجعوا بعدي ضلالاً
يضرب بعضكم رقاب بعض .

Ni kommer att återuppståndna efter döden föras åter till er Herre. Där kommer ni att ställas till svars för era gärningar. Så bli inte människor som går vilse och dödar varandra.

ألا هل بلغت" ؟ قالوا: نعم ، قال: "اللهم اشهد ، فليبلغ الشاهد
الغائب ، فرب مبلغ أوعى من سامع .

"Har jag inte förmedlat Budskapet (från min Herre)?" "Jo, det har du," sa de. "Allâh! Bär vittnesbörd! Låt den som är närvarande vidarebefordra det till den som är frånvarande, ty de frånvarande kanske förstår bättre och är mer uppmärksamma."

I en annan version sägs det att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i det talet sa:

ألا لا يجني جان إلا على نفسه ، ألا لا يجني جان على ولده ، ولا مولود
على والده ، ألا إن الشيطان قد يئس أن يعبد في بلدكم هذا أبداً ،
ولكن ستكون له طاعة فيما تحتقرون من أعمالكم ، فسيرضى به .

Den som slungas in i olycka kommer sannerligen att känna sig förorättad. Så låt ingen av er göra dens föräldrar något ont. Sannerligen har Satan gett upp om att bli dyrkad i detta vårt land, men han kommer att åtlydas då ni begår handlingar ni försmår. Satan kommer att vara tillfreds med sådana saker.[457]

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tillbringade at-Tashrîq-dagarna (den elfte, tolfte och trettonde dhul-hijjah) i Mina där han genomförde de islamiska ritualerna, bad till och mindes Allâh, följde Ibrâhîms (Abraham) exempel och gjorde sig av med alla spår av polyteism. Han höll också ytterligare några anföranden. I en version från Abu Da'ûd berättar Nabhans dotter Sira': "Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - höll ett tal till oss på Ru'us-dagen يوم الرءوس i vilket han sa:

---

[457] At-Tirmidhi, 2/38, 135; Mishkat al-Masabih, 1/234.

'Är inte detta den mellersta av at-Tashrîq-dagarna ?"[458]

Hans tal den dagen var snarlikt det som han höll på dagen för an-Nahr. Det skedde efter uppenbarelsen av Surat an-Nasr.

Den andra dagen av an-Nafr (avfärd) och den trettonde dhul-hijjah tog Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - avsked (an-Nafr) يوم النفر av Mina och red till en högt belägen plats på en bergssluttning vid Bani Kinanah från al-Abtah. Han tillbringade resten av dagen och natten där och förrättade middags-, eftermiddags-, skymnings- och kvällsbönerna.

Han sov sedan en liten stund innan han satt upp och red mot Ka'bah. Han genomförde avskedscirkuleringen (Ṭawâf al-Wada') طواف الوداع efter att ha gett sina Följeslagare order om att göra detsamma.

Då han slutfört de religiösa ritualerna skyndade han tillbaka till det renade Medina, inte för att söka vila utan för att återuppta strävan och kampen på Allâhs väg.[459]

De sista expeditionerna

Det bysantinska rikets högmod fick det att förneka muslimerna sin rätt att leva. I sin arrogans dödade man till och med de av sina allierade som antog islam. Mordet på Farwah bin 'Amr al-Judhami som var deras allierade vid Mu'an var ett bevis på detta. Denna bysantinska arrogans och förmätenhet fick Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att i safar år 11 A.H. mobilisera en enorm armé under ledning av Osama bin Zaid bin Haritha med order om att låta muslimernas hästar trampa gränsområdena vid al-Balqa' och ad-Darum i Palestina. Målet var att skrämma bysantinerna och ingjuta självförtroende i hjärtana hos de araber som var bosatta vid gränsen mot Bysans. Ett andra syfte var att framföra ett budskap till alla där så att ingen skulle våga påstå att Kyrkans brutalitet kunde försiggå ostraffad, samt att islamisering inte är lika med fruktan och sårbarhet.

Osamahs ledarskap var föremål för kritik. Eftersom han var väldigt ung tvekade folk att ansluta sig till hans expedition. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - vände sig då till dem och sa:

---

458 Abu Da'ûd, 1/269.

459 Ṣahih al-Bukhari, 1/631, 2/631; Ibn Hisham, 2/601-605; Zâd al-Ma'ad, 1/196, 218-220.

ان تطعنوا في امارته ، فقد كنتم تطعنون في امارة أبيه من قبل ، وايم الله إن كان لخليقاً للامارة ، وإن كان من أحب الناس إلي ، وإن هذا من أحب الناس إلي بعده .

> Det är inte konstigt att ni ifrågasätter hans ledarskap, ty ni ifrågasatte också hans fars ledarskap. Ja, vid Allâh, hans far, som var en av mina allra käraste, var också en duglig ledare, och denne hans son är efter sin far en av dem som är mig allra kärast.[460]

Folk började då acceptera Osamah och anslöt sig till hans här. Antalet frivilliga blev så stort att kön ringlade sig nerför en brant sluttning flera kilometer utanför Medina. De oroande nyheterna om Allâhs Sändebuds sjukdom fick emellertid hären att dröja för att få besked om vad Allâh hade i åtanke för Sitt Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser.

Det var Allâhs Vilja att Osamahs expedition skulle bli den första som sändes ut under den sannfärdige Abu Bakrs kalifskap.[461]

---

460 Şahih al-Bukhari, 2/612.

461 Ibn Hisham, 2/560, 606; Şahih al-Bukhari, 2/612.

Resan till Allâh - Den Upphöjde

إلى الرفيق الأعلى

Symptom på avsked

Då kallelsen till islam utvecklades till fullständighet och den nya tron dominerade hela situationen började Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - visa vissa symptom som indikerade ett tillbakadragande. De kunde uppfattas via hans uttalanden och handlande:

- Under ramadan år tio A.H. avskärmade han sig tjugo istället för normala tio dagar.
- Ärkeängeln Djîbrîl (Gabriel) repeterade Quranen två gånger med honom.
- Hans ord under avskedsvallfärden:

  إني لا أدري لعلي لا ألقاكم بعد عامي هذا بهذا الموقف أبداً .

  Jag vet inte om jag någonsin kommer att träffa er på denna plats efter innevarande år.
- Uppenbarelsen av an-Nasr under at-Tashrîq-dagarna. Då den sändes ner insåg han att tiden var inne och att den suran var ett tillkännagivande av hans annalkande död.
- Tidigt i safar år 11 A.H. begav sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till Uhud för att genomföra en avskedsbön till

martyrerna. Den föreföll säga adjö till såväl de döda som de levande. Han gick sedan upp i talarstolen och sa:

انى فرطكم ، وانى شهيد عليكم ، وانى والله لأنظر إلى حوضي الآن ، وانى أعطيت مفاتيح خزائن الأرض ، أو مفاتيح الأرض ، وانى والله ما أخاف أن تشركوا بعدي ، ولكني اخاف عليكم أن تنافسوا فيها .

Jag ska gå före er och jag har gjorts till ett vittne för er. Vid Allâh kommer ni mycket snart att träffa mig vid "Springvattnet" حوضي. Jag har givits nycklarna till världsliga skatter. Vid Allâh fruktar jag inte att ni ska bli polyteister efter mig. Jag fruktar dock att förvärv av världsliga rikedomar ska förleda er till att angripa varandra.[462]

- Vid ett tillfälle, vid midnatt, gick han till al-Baqî'`s gravplats och bad Allâh förlåta islams martyrer. Han sa: "Frid vare över er, ni gravens invånare! Må den morgon som gryr över er vara mer befriande än den som gryr över de levande. Elände närmar sig dem som mörka skuggor i en svart natt - av vilka den sista följer av den första. Den sista bär på mer ont än den första." Han tröstade dem genom att säga: "Vi kommer efter er."

Sjukdomens inledande fas

Måndagen den tjugonionde safar år 11 A.H. deltog han i en begravningsceremoni vid al-Baqî'. På vägen tillbaka fick han huvudvärk och kroppstemperaturen blev så hög att hettan kunde kännas över huvudbindeln.

Trots sin sjukdom ledde han under elva dagar muslimerna i bön. Det totala antalet sjukdagar var antingen tretton eller fjorton.

Den sista veckan

Då sjukdomen förvärrades frågade han sina hustrur: "Var ska jag vara i morgon?" "Var ska jag vara?" De förstod vad han syftade på och tillät honom att bo var han ville. Hängande på al-Fadl bin al-'Abbas och 'Ali bin Abi Talib flyttade han till 'Aishahs rum. Med huvudbandet på släpade han sig in i hennes boning där han skulle komma att tillbringa den sista veckan av sitt liv.

462 Şahih al-Bukhari, 2/585.

Under den perioden reciterade 'Aishah al-Mu'awwidhat (sura 113 och 114 i Quranen) och andra stycken och böner som han lärt henne.

Fem dagar före hans död

Onsdag fem dagar före döden steg Profetens feber och signalerade sjukdomens allvar. Han svimmade och led av smärtor. "Häll över mig sju qirab (lädersäckar) med vatten från olika källor så att jag kan gå ut för att träffa människorna och tala till dem." De satte honom så i en behållare (vanligen använd till tvätt) och hällde vatten över honom tills han sa: "Det räcker, det räcker."

Han kände sig nu tillräckligt bra för att gå in i Moskén. Med huvudbandet på satte han sig i predikstolen och höll ett tal till folket som samlats runt honom. Han sa:

لعنة الله على اليهود والنصارى ، اتخذوا قبور أنبيائهم مساجد .

> Allâhs förbannelse kommer att falla över judar och kristna, ty de har gjort sina profeters gravar till platser för tillbedjan.[463]

Sedan sa han:

لا تتخذوا قبري وثناً يعبد .

> Gör inte min grav till en dyrkad avgud.[464]

Han avslutade med att erbjuda människor upprättelse för eventuella orätter han utsatt dem för:

من كنت جلدت له ظهراً فهذا ظهري فليستقد منه ، من كنت شتمت له عرضاً فهذا عرضي فليستقد منه .

> Den vars rygg jag piskat erbjuder jag min rygg för vedergällning. Den vars heder jag någonsin kränkt erbjuder jag nu min heder för vedergällning.

Han steg därpå ner, förrättade middagsbönen och klev sedan åter upp i predikstolen och satte sig. Han återupptog sitt första tal om illvilja och en del andra saker.

463 Şahih al-Bukhari, 1/62; Muatta' Imam Malik, s. 360.
464 Muatta' Imam Malik, s. 65.

En man sa: "Du är skyldig mig tre dirham." Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: "Fadl, ge honom pengarna." Han fortsatte sedan:

أوصيكم بالأنصار ، فانهم كرشي وعيبتي ، وقد قضوا الذي عليهم ، وبقى الذي لهم ، فاقبلوا من محسنهم ، وتجاوزوا عن مسيئهم .

Jag manar er att behandla al-Anşâr (Hjälparna) väl. De tillhör min familj och hos dem fann jag skydd. De har på ett trovärdigt och ansvarsfullt sätt fullgjort det som ålades dem, och nu återstår det som ni måste göra. Ni måste till fullo erkänna och uppskatta den välvilja de har visat och ha överseende med deras brister.

I en annan version:

ان الناس يكثرون ، وتقل الأنصار ، حتى يكونوا كالملح في الطعام ، فمن ولي منكم أمراً يضر فيه أحد أو ينفعه فليقبل من محسنهم ، ويتجاوز عن مسيئهم .

Antalet troende kommer att öka, men antalet Hjälpare kommer att minska i sådan grad att de bland människorna kommer att vara som saltet i maten. De bland er som innehar förtroendepositioner och är mäktiga nog att tillfoga människor gott eller ont, ska fullt ut erkänna och uppskatta de tjänster dessa välgörare har gjort och ha överseende med deras brister.[465]

Och sa:

ان عبداً خيره الله أن يؤتيه من زهرة الدنيا ما شاء ، وبين ما عنده ، فاختار ما عنده .

Allâh, Den störste, har gett en av Sina tjänare möjlighet att välja mellan vadhelst han önskar av Allâhs gåvor i denna värld, och det som Han sparar för hans räkning, och han valde det senare.

465 Şahih al-Bukhari, 1/536.

Abu Sa'îd al-Khudri sa: "Då Abu Bakr hörde detta grät han och sa, 'vi offrar våra föräldrar för din skull.' Vi undrade varför Abu Bakr sa en sådan sak. Folk sa: 'Se på den gamle mannen! Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - talar om en av Allâhs tjänare som beviljades rätten till antingen denna världs bästa eller Allâhs gåvor i det efterkommande livet, men han säger: vi offrar våra föräldrar för din skull.' Det var senare som vi insåg vad han syftade på. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var den tjänare som fick välja. Vi erkände också att Abu Bakr var den mest lärde bland oss."[466]

Sedan sa Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser:

ان أمن الناس علي في صحبته وماله أبو بكر ، ولو كنت متخذاً خليلاً
غير ربي لاتخذت ابا بكر خليلاً ، ولكن أخوة الاسلام ومودته ، لايبقين
في المسجد باب إلا سد ، إلا باب أبي بكر.

> Den man i vars sällskap jag känner mig tryggast är Abu Bakr. Om jag skulle bygga upp en vänskap med någon annan än Allâh skulle jag göra det med Abu Bakr. För honom känner jag kärlek och islamiskt broderskap. Ingen dörr utom Abu Bakrs kommer att hållas öppen i Moskén.[467]

FYRA DAGAR FÖRE HANS DÖD

Torsdag fyra dagar före Sändebudets död och trots att han led av svåra plågor sa han till människorna: "Kom hit. Jag vill att ni skriver något så att ni aldrig hamnar fel." 'Umar bin al-Khattab sa då: "Allâhs Profet - över honom vare Guds frid och välsignelser - lider av svåra plågor och ni har Quranen med er; Allâhs Bok är tillräcklig för er." Andra ville dock att skrivandet skulle verkställas. Då Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - hörde dem diskutera detta sa han till dem att gå sin väg och lämna honom ensam.[468]

Den dagen rekommenderade han tre saker:

1. att judar, kristna och polyteister skulle förvisas från Arabien.

---

466 Mishkat al-Masabih. 2/546.

467 Şahih al-Bukhari, 1/22, 429, 449, 2/638; Mishkat al-Masabih, 2/548.

468 Şahih al-Bukhari, 2/637.

2. att delegationer skulle respekteras och bemötas på det sätt som han själv gjort.

3. det tredje har återberättaren glömt. Det kan ha handlat om att följa den Heliga Boken och Sunnah, att slutföra mobiliseringen av Osamahs här, eller att förrätta bönerna och behandla slavar väl.

Trots sjukdomen och plågorna brukade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - fram till den torsdagen, fyra dagar innan sin död, leda bönerna. Den dagen ledde han skymningsbönen och läste:

﴿وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾﴾

Jag kallar till vittnen [vindarna] (eller änglarna eller sändebuden) som sänds ut, en efter en. (Quranen, 77:1)[469]

På kvällen blev han så sjuk att han inte kunde behärska sjukdomen och gå ut till Moskén. 'Aishah sa: "Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa: 'Har folket förrättat bönen?' 'Nej, det har de inte. De väntar på dig.' 'Ös lite vatten i tvättstället,' sa han. Vi gjorde som han sa. Han tvättade sig och försökte ställa sig upp men svimmade. Då han kom till sans igen frågade han: 'Har folket förrättat bönen?' Sedan följde samma förlopp en andra och tredje gång, tills han till slut skickade Abu Bakr att leda bönen. Abu Bakr kom sedan att leda bönen under dessa sista dagar.[470] Det rörde sig om sjutton böner.

'Aishah talade vid tre eller fyra tillfällen med honom om att befria Abu Bakr från att leda bönen för att inte folk skulle ge upp om honom, men han vägrade och sa:

إنكن صواحب يوسف ، مروا أبا بكر فليصل بالناس

Ni (kvinnor) är som de kvinnor som försökte förleda Yûsûf (Josef) till oanständigheter. Vidarebefordra min önskan till Abu Bakr om att han ska leda bönen.

---

469 Mishkat al-Masabih, 1/102.

470 Şahih al-Bukhari, 1/99.

En eller ett par dagar innan döden

På lördagen eller söndagen kände sig Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - frisk nog att förrätta bönen, så stödd på två män gick han ut för att förrätta middagsbönen. Abu Bakr som stod redo att leda bönen drog sig tillbaka då han såg Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - komma, men den senare gjorde tecken till honom att stå kvar och sa: "Sätt mig bredvid honom." De satte honom på Abu Bakrs vänstra sida. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ledde bönen och Abu Bakr följde honom och höjde rösten vid varje Allâhu Akbar (Gud är Störst) som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - uttalade så att folket skulle kunna höra ordentligt.[471]

En dag före hans död

På söndag en dag innan han dog frigav Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - sina slavar, gav bort de sju dinarer han ägde som välgörenhet och gav sina vapen som present till muslimerna. Då natten föll på var 'Aishah därför tvungen att låna lite olja från grannen till sin oljelampa. Hans rustning intecknades även hos en jude för trettio Sa' (ett kubikmått) korn صاع.

Den sista dagen i livet

I en återgivning av Anas bin Malik säger han: "Då muslimerna under Abu Bakrs ledning på måndagen förrättade gryningsbönen överraskades de av att se Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - dra från förhänget till 'Aishahs rum. Han såg på dem då de i prydliga rader förrättade bönen och log muntert. Då Abu Bakr fick syn på honom drog han sig tillbaka för att ge plats åt honom att leda bönen, ty han trodde att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ville gå ut och be." Anas sa: "Muslimerna som bad var så förtjusta att de nästan blev för hänryckta i sina böner. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gjorde tecken åt dem att fortsätta sin bön, gick in i rummet igen och drog för förhänget."[472]

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - levde inte för att uppleva nästa bönetillfälle.

---

[471] Şahih al-Bukhari, 1/98, 99.

[472] Şahih al-Bukhari, 2/640.

Senare på förmiddagen kallade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - till sig Fatimah och sa henne något som fick henne att gråta... sedan viskade han något annat till henne som fick henne att skratta. Efter Profetens död frågade 'Aishah henne om detta gråtande och skrattande på vilket hon svarade: "Först avslöjade han för mig att han inte skulle repa sig från sin sjukdom, så jag grät. Sedan berättade han för mig att jag skulle bli den förste i familjen som skulle återförenas med honom, så jag skrattade."[473]

Han gav Fatimah den goda nyheten om att hon skulle bli den främsta kvinnan bland alla världens kvinnor.[474]

Fatimah såg den svåra plåga som drabbat hennes far, så hon sa: "Vilka svåra plågor min far har!" På detta svarade Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser:

ليس على أبيك كرب بعد اليوم .

Han kommer inte att lida mer då dagen är över.[475]

Han bad om att al-Hasan och al-Husain skulle föras inför honom. Han kysste dem och bad om att de skulle tas om hand. Han bad om att få träffa sina hustrur och de fördes till honom. Han predikade för dem och bad dem minnas Allâh. Smärtorna blev nu så svåra att han påmindes om det gift han utsatts för vid Khaibar. Det var så smärtsamt att han sa till 'Aishah: "Jag känner ännu den plågsamma effekten av den mat jag åt vid Khaibar. Jag känner att döden är i annalkande."[476] Han gav order om att man skulle förrätta bönen och behandla slavar väl. Detta upprepade han flera gånger.[477]

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - drar sitt sista andetag

Då dödskampen började lutade 'Aishah honom mot sig. Hon brukade senare berätta: "En av Allâhs nådegåvor till mig är att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - avled i mitt hem då jag ännu var i livet. Han dog liggande mellan min barm och hals. Allâh har vid hans död blandat

473 Şahih al-Bukhari, 2/638.
474 Rahmat-ul-lil'alamîn, 1/282.
475 Şahih al-Bukhari, 2/641.
476 Şahih al-Bukhari, 2/637.
477 Şahih al-Bukhari, 2/637.

hans saliv med min. Ty 'Abdur Rahman, Abu Bakrs son, kom in med en siwak (roten av en ökenplanta som används för att borsta tänderna) سواك i sin hand medan jag lutade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - mot mig. Jag noterade att han tittade på den, så jag frågade - ty jag visste att han ville att jag skulle göra det - 'Vill du att jag ska ta den?' Han nickade. Jag tog den och gav den till honom. Eftersom det var alltför svårt för honom frågade jag, 'Ska jag blöta den åt dig?'. Han nickade, så jag blötte den med min saliv och han använde den på sina tänder."

I en annan version berättas: "Så han borstade (istanna) sina tänder så fina han kunde." Det fanns en vattenbehållare (rakwa) vid hans hand med lite vatten i. Han stoppade ner handen, torkade ansiktet med den och sa:

لا إله إلا الله ، إن للموت لسكرات .

> Det finns ingen gudom utom Allâh. Döden är full av våndor.[478]

Så snart han var färdig med borstningen höjde han sin hand eller sitt finger, tittade upp mot taket och rörde sina läppar. 'Aishah lyssnade till honom och hörde honom säga: "Med dem vilka Du har skänkt Din Nåd, med profeterna och de sannfärdiga (as-siddîqîn) الصديقين, martyrerna och de goda. Allâh, förlåt mig och var barmhärtig mot mig och förena mig i Din upphöjda Samvaro."[479] Sedan upprepade han med jämna mellanrum följande: "Din upphöjda Samvaro. Till Allâh vänder vi oss och till Honom vänder vi åter för hjälp och den sista boningen." Detta skedde under morgonen måndagen den tolfte rabi' al-Awwal år 11 A.H. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var vid sin död sextiotre år och fyra dagar gammal.

Följeslagarnas oro över Profetens död

Den stora nyheten var snart känd av alla i Medina. Svår sorg lade sig tungt över allt och alla i staden. Anas sa:

ما رأيت قط كان أحسن ولا أضوأ من يوم دخل علينا فيه رسول الله صلى الله عليه وسلم ، وما رأيت يوماً أقبح ولا أظلم من يوم مات فيه رسول الله صلى الله عليه وسلم .

---

478 Şahih al-Bukhari, 2/640.
479 Şahih al-Bukhari, 2/638-641.

> Jag har aldrig upplevt någon bättre och ljusare dag än den då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - kom till oss; och jag har aldrig upplevt en mer ohygglig och mörk dag än den då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - dog.[480]

Då han dog sa Fatimah: "Min far, Herren besvarade din bön! Min far, vars boning är i Paradiset. Min far, vars död jag förkunnar för Djîbrîl (Gabriel)."[481]

'Umars reaktion

'Umar, som var så chockad att han nästan förlorade medvetandet, vände sig till folket: "En del hycklare påstår att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - är död. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - dog inte utan gav sig av till sin Herre på samma sätt som Moses bin 'Imran gjorde. Han var borta fyrtio dagar men kom slutligen tillbaka trots att de sagt att han var död. Vid Allâh, Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - kommer tillbaka och han kommer att hugga händer och ben av dem som påstår att han är död."[482]

Abu Bakrs reaktion

Abu Bakr lämnade sitt hem i as-Sunh och begav sig till Moskén till häst. Väl framme satt han av och gick in. Han talade inte med någon utan fortsatte till 'Aishahs boning och gick direkt till där Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - fanns. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var täckt med en täckelse från Jemen. Han avtäckte ansiktet, böjde sig ner, kysste honom och brast i gråt. Sedan sa han: "Jag offrar mina föräldrar för din skull. Sannerligen kommer inte Allâh låta dig dö två gånger. Den död du just erfarit är den som Allâh har föreskrivit."

Därpå gick han ut och fann 'Umar som talade till folk. Han sa, "'Umar, sätt dig." 'Umar vägrade göra så. Folk vände sig från honom och kom till Abu Bakr som sa:

> أما بعد ، من كان منكم يعبد محمداً فإن محمداً قد مات ، ومن كان منكم يعبد الله فإن الله حي لا يموت .

---

480 Mishkat-al-Masabih, 2/547.

481 Şahih al-Bukhari, 2/641.

482 Ibn Hisham, 2/655.

Och nu, till den som tillber Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser. Muhammad är död nu. Och till den som tillber Allâh. Han är Evigt Levande och dör aldrig. Allâh säger:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ انقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَن يَنقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

Muhammad är ingenting mer än ett sändebud och [andra] sändebud har kommit och gått före honom. Om han dör eller stupar i strid, kommer ni då att göra en helomvändning? Den som vänder helt om vållar inte Gud någon skada. Men Gud skall belöna dem som visar tacksamhet. (Quranen, 3:144)

Ibn 'Abbas sa: "Det tycktes vid Allâh som om människor aldrig hade hört en sådan koranvers förrän Abu Bakr reciterade den som en påminnelse. Så människor började recitera den tills det inte fanns någon som inte gjorde det."

Ibn al-Musaiyab sa att 'Umar hade sagt: "Vid Allâh, så fort jag hörde Abu Bakr säga detta föll jag till marken. Det kändes som om mina ben inte kunde bära mig så jag kollapsade. Först då insåg jag att Muhammad - över honom vare Guds frid och välsignelser - verkligen var död."[483]

Begravning och förberedelser för avsked av hans ärbara kropp

Dispyter om vem som skulle efterträda Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - bröt ut redan innan hans kropp förberetts för begravning. Mängder av ordväxlingar, diskussioner och samtal ägde rum mellan Hjälparna och Utvandrarna i Bani Sa'idas takförsedda passage. Slutligen godkändes Abu Bakr som kalif. De tillbringade hela måndagen fram till kvällen där. Folk var så upptagna med sina argument att hans välsignade kropp trots sen natt - kring gryning tisdag morgon - ännu låg kvar på sin säng övertäckt av ett färgat tyg. Han låstes in i rummet.

[483] Şahih al-Bukhari, 2/640, 641.

Under tisdagen tvättades hans kropp med kläderna på av al-'Abbas, 'Ali, al-Fadl och Qathm - al-'Abbas två söner, samt Shaqran - Sändebudets frigivne slav, Osamah bin Zaid och Aws bin Khauli. Al-'Abbas, al-Fadl och Qathm vände kroppen medan Osamah och Shaqran hällde vatten. 'Ali tvättade honom och Aws lutade honom mot sitt bröst.

De svepte honom i tre vita sahûli-bomullstyger som varken hade en huvudbekädnad eller var sydda.[484]

En slags oenighet uppstod om gravplats. Abu Bakr sa: ”Jag hörde Allâhs Sändebud säga: 'En död profet begravs där han dör.' Abu Talhah lyfte då sängen på vilken han avled, grävde därunder och gjorde en grav.

Människor kom in i rummet tio och tio och bad för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. De första var medlemmar ur hans egen klan, sedan Utvandrarna, sedan Hjälparna. Kvinnor bad för honom efter männen. De unga var de sista att be.

Denna process tog hela tisdagen och natten mot onsdagen i anspråk. 'Aishah sa: ”Vi visste inte att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - begrovs förrän vi under natten till onsdagen hörde ljudet av verktyg som grävde i marken.”[485]

---

[484] Şahih al-Bukhari, 1/169; Şahih Muslim, 1/306.

[485] Mukhtasar Sîrat ar-Rasûl, s. 471; Ibn Hisham, 2/649-665; Talqîh Fuhûm Ahl al-Athar, s. 38; Rahmat ul-lil'alamîn, 1/277-286.

Profetens hushåll

Khadijah bint Khuwailid خديجة بنت خويلد

I Mecka före al-Hijra bestod Profetens hushåll av honom själv och hans hustru Khadijah bint Khuwailid. Han var tjugofem år gammal och hon fyrtio då de ingick äktenskap. Hon var den första kvinna han gifte sig med och hans enda hustru tills hon dog. Han fick söner och döttrar med henne, varav ingen av sönerna levde länge. Döttrarna var Zainab, Ruqaiya, Umm Kulthum och Fatimah.

Zainab gifte sig med sin kusin Abu al-'As bin al-Rabi' och det skedde innan al-Hijra. Ruqaiya och Umm Kulthum gifte sig båda med 'Uthman bin 'Affan (den ena efter den andras död). Fatimah gifte sig med 'Ali bin Abi Talib i perioden mellan slagen vid Badr och Uhud. De fick fyra barn: al-Hasan, al-Husain, Zainab och Umm Kulthum.

Det är väl känt att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - av olika skäl hade rätt att ha fler än fyra hustrur. Han äktade sammanlagt tretton kvinnor varav nio överlevde honom. Två - Khadijah och de fattigas moder (Umm al-Masakîn) أم المساكين Zainab bint Khuzaima - dog under hans livstid, medan han med de övriga två inte fullbordade äktenskapen.

Sawdah bint Zam'a سودة بنت زمعة

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - äktade henne i shawwal under profetskapets tionde år några dagar efter Khadijahs död. Sawdah hade tidigare varit gift med sin kusin as-Sakran bin 'Amr.

'Aishah bint Abu Bakr عائشة بنت أبي بكر الصديق

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gifte sig med henne i profetskapets elfte år, ett år efter giftermålet med Sawdah och två år och fem månader före al-Hijra. Hon var sex år då han gifte sig med henne. Han fullbordade dock inte äktenskapet förrän i shawwal sju månader efter al-Hijra i Medina då hon var nio. Hon var den enda jungfru han äktade och hans mest älskade. Hon var också den i rättsvetenskap mest lärda kvinnan.

Hafsah bint 'Umar bin al-Khattab حفصة بنت عمر بن الخطاب

Hon var Aiyim (dvs. utan äkta man). Hennes tidigare make, Khunais bin Hudhafa as-Sahmi, var hon gift med mellan slagen vid Badr och Uhud. Allâhs Sändebud- över honom vare Guds frid och välsignelser - äktade henne år 3 A.H.

Zainab bint Khuzaimah زينب بنت خزيمة

Hon var från Bani Hilal bin 'Amir bin Sa'sa'a och gavs smeknamnet Umm al-Masakîn på grund av sin omsorg och omtanke om de fattiga. Hon var gift med 'Abdullah bin Jahsh som blev martyr vid Uhud, gifte sig med Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - år 4 A.H. men dog två eller tre månader senare.

Umm Salamah Hind bint Abi Omaiyah أم سلمة هند بنت أبي أمية

Hon var gift med Abu Salamah som dog i jumada al-akhir år 4 A.H. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - äktade henne i shawwal samma år.

Zainab bint Jahsh bin Riyab زينب بنت جحش

Hon var från Bani Asad bin Khuzaimah och var Sändebudets kusin. Hon var gift med Zaid bin Haritha som då betraktades som Profetens son. De skilde sig dock och Allâh nedsände några koranverser med anledning av detta:

فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا ﴿٣٧﴾

... Men då Zayd skilde sig från henne gav Vi henne som hustru åt dig (Quranen, 33:37)

Allâh har nedsänt några verser ur Surat al-Ahzâb som diskuterar adoptioner i detalj men vi ska dryfta det senare. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gifte sig med henne i dhul-qa'dah år 5 A.H.

Juwairiyah bint al-Harith جويرية بنت الحارث

Al-Harith var ledare för Bani al-Muşţaliq från Khuza'ah. Juwairiyah var en del av det byte som tillföll muslimerna från Bani al-Muşţaliq och som tillhörde Thabit bin Qais bin Shammas'. Han gjorde upp med henne om att frige henne efter en viss tid. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - tog över kontraktet och gifte sig med henne i sha'ban år 6 A.H.

Umm Habibah أم حبيبة

Ramlah, Abu Sufyans dotter. Hon var gift med 'Ubaidullah bin Jahsh och utvandrade tillsammans med honom till Abbessinien. Då 'Ubaidullah avföll och blev kristen stod hon fast vid sin religion och vägrade konvertera. 'Ubaidullah dog i Abbessinien och Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - skickade då 'Amr bin Omaiyah ad-Damri med ett brev till kung Negus och bad om Umm Habibas hand. Detta skedde i muharram år 7 A.H. Negus svarade jakande och skickade henne till Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - i sällskap med Sharhabîl bin Hasnah.

Safiyah bint Huyai bin Akhtab صفية بنت حيي بن أخطب

Från Israels barn var hon en del av det byte som togs vid Khaibar. Allâhs Sändebud tog henne själv, frigav henne och äktade henne år 7A.H.

Maimunah bint al-Harith ميمونة بنت الحارث

Al-Hariths dotter och syster till Umm al-Fadl Lubabah bint al-Harith. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gifte sig med henne efter 'Umrah (den mindre pilgrimsfärden) i dhul-qa'dah år 7 A.H.

Dessa var de elva kvinnor med vilka Allâhs Sändebud ingick och fullbordade äktenskap. Han överlevde två av dem, Khadijah och Zainab, medan de andra nio överlevde honom.

Av de två som han inte fullbordade äktenskapet med var en från Bani Kilab och den andra från Kindah. Hon kallades al-Jauniyah.

Vid sidan av dessa hade han två konkubiner. Den ena hette Maria, var koptisk kristen och en gåva från Egyptens härskare al-Muqaqis. Hon födde hans son Ibrâhîm som i späd ålder dog i Medina den 28 eller 29 shawwal år 10 A.H, dvs. den 27 januari år 632 e.Kr. Den andra hette Raihanah bint Zaid an-Nadriyah eller Quraziyah och var fånge från Bani Quraitha. En del hävdar att hon var en av hans hustrur. Ibn al-Qaiyim ger dock den första versionen större tyngd. Abu 'Ubaidah talar om ytterligare två konkubiner: Jamila, en fånge, och en slavinna från Zainab bint Jahsh.[486]

Den som begrundar Allâhs Sändebuds liv inser att hans äktande av detta stora antal kvinnor under de sista åren av sitt liv, och efter att under nära trettio av sina bästa ungdomsår hållit sig till en äldre hustru, inte på något sätt handlade om att tillfredsställa lust. Dessa äktenskap var i själva verket motiverade av syften långt mer högtstående en vad äktenskap vanligen är.

Äktenskapen med Abu Bakrs dotter 'Aishah och 'Umars dotter Hafsah, sina egna döttrars äktenskap, Fatimahs med 'Ali bin Abi Talib och Ruqaiyahs och Umm Kulthums med 'Uthman, pekar entydigt på att hans syfte var att bekräfta och konsolidera relationen mellan de fyra männen vars uppoffringar och insatser för islam är väl kända.

Därtill fanns den arabiska traditionen att vörda de ingiftas relationer. För dem var en svärson eller svärdotter ett medel som konsoliderade relationen mellan olika klaner. Fientligheter och strider mot allierade och släktingar bringade en oförglömlig skam, vanära och statusförlust över dem.

Genom att gifta sig med de troendes Mödrar ville Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - undergräva och bryta ner de arabiska stammarnas motstånd mot islam och släcka deras intensiva hat. Umm Salamah var från Bani Makhzum, Abu Jahls och Khalid bin al-Walîds klan och hennes äktenskap med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav goda resultat. Till exempel var Khalids försiktiga och obeslutsamma inställning vid Uhud en följd av äktenskapet med Umm Salamah. Khalid gick ännu längre och blev kort därefter en hängiven troende muslim.

Efter äktenskapet med Umm Habibah uppvisade hennes far Abu Sufyan inte längre något fientligt beteende gentemot Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. På samma sätt betydde äktenskapen med

[486] Zâd al-Ma'ad, 1/29.

Juwairiyah och Safiyah att de två stammarna upphörde med all provokation, aggression eller fientlighet mot islam. Än bättre var att Juwairiyah var en av de största källorna till välsignelse för sitt eget folk. I samband med hennes bröllop frigav Profetens Följeslagare etthundra familjer tillhöriga hennes folk. De sa: "Det beror på deras släktskap med Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser." Det behöver inte sägas vilket gott intryck denna välvilja gjorde på alla. Ett av de allra viktigaste motiven är Allâhs befallning till sin Profet att utbilda och rena de människor som inte har någon kunskap om hövlighet, bildning och kultur. Han fick lära dem att foga sig i civilisationens nödvändigheter och bidra till att upprätta och befästa ett nytt islamiskt samhälle.

En grundläggande regel i ett muslimskt samhälle är att inte blanda kvinnor och män. Direkt utbildning för kvinnor är tvingande men i ljuset av denna norm omöjlig. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - utsåg därför vissa kvinnor i olika ålder och med olika kompetenser och utbildade dem systematiskt för att de sedan skulle kunna utbilda beduin- och stadskvinnor i den sanna tron. De troendes Mödrar (dvs. Profetens hustrur) أمهات المؤمنين var i en sådan situation att de kunde förmedla Profetens tillstånd och angelägenheter till människor. Utbildade och lärda islams läror och regler spelade hans hustrur, i synnerhet de som överlevde honom, en mycket viktig roll för att förmedla de profetiska traditionerna, ahadith, till muslimerna. 'Aishah, till exempel, förmedlade ett stort antal av Profetens gärningar och uttalanden.

Äktenskapet med kusinen Zainab bint Jahsh utgjorde ett särskilt fall som syftade till att göra slut på en djupt rotad förislamisk tradition - barnadoption. Under al-Jahiliyah betraktade araberna en adopterad person på samma sätt som en biologisk son eller dotter i fråga om rättigheter och okränkbarhet. Traditionen var så djupt rotad i deras hjärtan att det inte var lätt att ändra eller upphäva den. Traditionen kränker islams grundläggande principer, särskilt de som gäller äktenskap, skilsmässa, arv och några ytterligare saker, och förde med sig en hel del fördärv och osedligheter. Islam accepterar självfallet inte sådana handlingar och söker avlägsna dem från det islamiska samhället.

I syfte att utrota denna tradition befallde Allâh, den Upphöjde, Sitt Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - att äkta sin kusin Zainab bint Jahsh som var Zaid exhustru. Hon var oense med Zaid i sådan omfattning att han av[illegible] att skilja sig från henne. Detta var samtidigt som de Sammansvurna

(al-Ahzab) ingick en allians mot Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - och mot muslimerna. Han fruktade att hycklarna, avgudadyrkarna och judarna skulle göra en stor sak av detta och försöka påverka svaga muslimer. Det var därför han uppmanade Zaid att inte skilja sig från henne för att undgå att bli inblandad i den saken.

Utan tvekan var denna obeslutsamhet och svaghet främmande för Profetens karaktär och rimmade illa med den beslutsamhetens och viljans kraft med vilken han hade blivit skickad. Allâh, Den Upphöjde, klandrade honom för detta genom att säga:

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ
وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ
أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ﴿٣٧﴾

Minns [Muhammad] vad du sade till honom som Gud visade Sin nåd och som du själv visade stor välvilja: "Behåll din hustru och frukta Gud!" Och av rädsla för människorna gömde du inom dig vad Gud skulle ge till känna, fastän du inte bör frukta någon utom Gud (Quranen, 33:37)

Till sist skilde sig Zainab och Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - äktade henne vid den tid då han belägrade Bani Quraitha. Det skedde efter att hon fullgjort sin Iddat (dvs. den period under vilken en änka eller frånskild kvinna inte kan gifta om sig). Allâh Själv hade redan föreskrivit det och gav honom inget annat val. Han startade till och med äktenskapet Själv genom att säga:

فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ
وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

...Men då Zayd skilde sig från henne gav Vi henne som hustru åt dig för att [visa att] ingenting hindrar en troende att ingå äktenskap med sin adoptivsons hustru, sedan bandet mellan har upplösts. Guds vilja måste ske. (Quranen, 33:37)

Detta var för att också i praktiken bryta traditionen av barnadoption efter att Han hade gjort det i ord:

ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِندَ اللَّهِ ﴿٥﴾

Ge [de barn som ni adopterar] det namn som deras fäder bar; detta är det rätta förfarandet inför Gud (Quranen, 33:5)

مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ اللَّهِ
وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

Troende! Muhammad är inte fader till någon av era män. Han är Guds Sändebud och Profetlängdens Sigill. Gud har kunskap om allt. (Quranen, 33:40)

Många djupt rotade traditioner kan inte ryckas upp och brytas eller ens justeras med endast ord, utan dessa måste kompletteras med handling från förespråkaren för Budskapet själv.

Vi kan se detta i muslimernas handlingar vid ʻUmrah i samband med al-Hudaibiyah, under vilken ʻUrwah bin Masʻud al-Thaqafi såg vissa muslimer ta upp alla upphostningar och utspottningar som kom från Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Han såg dem också rusa till det vatten som han tvagat sig i och nästan gräla om det. Det fanns andra som tävlade om att svära trohet till döden och andra som svor att inte fly (från slagfältet). Bland dessa märktes framstående Följeslagare som ʻUmar och Abu Bakr som, trots att de hängav sina liv åt Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - och islams sak, vägrade verkställa Sändebudets order i samband med slakten av offerdjur efter ratificeringen av al-Hudaibiyahs fredsavtal, något som djupt störde och oroade honom. Då Umm Salamah - må Gud vara nöjd med henne - rådde honom att ta initiativet och börja slakta sitt djur skyndade hans efterföljare att följa hans exempel. Detta var ett klart vittnesbörd till stöd för talesättet: handling talar högre än ord då det gäller att göra slut på en djut rotad tradition.

Hycklare hetsade fram en misstänksamhet och kom med en omfattande falsk propaganda mot det äktenskapet. Deras handlingar och ord inverkade

menligt på de muslimer vars tro var svag, särskilt då de påpekade att Zainab var den femte hustrun men att den Heliga Quranen begränsade antalet till fyra; att Zaid i traditionens ögon var hans son och att en far som gifter sig med en sons frånskilda hustru i arabernas ögon begår en fruktansvärd synd.

Surat al-Ahzâb uppenbarades för att bringa full klarhet i dessa två frågor, dvs. att islam inte accepterar barnadoption på det sätt som traditionen föreskrev, samt att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - för att kunna åstadkomma vissa saker av Allâh har fått större frihet än andra muslimer vad gäller antalet hustrur.

Sändebudets behandling av sina hustrur var av hedervärd, ädel och upphöjd natur. Hans hustrur var de bästa vad gäller heder, tillfredsställelse, tålamod, anspråkslöshet och service (dvs. vad gäller hushållsarbete och äktenskapliga plikter). Trots att Sändebudets tillvaro var svår och strapatsrik klagade aldrig någon av dem. Om Profetens liv sa Anas: ”Vad jag vet har Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - aldrig någonsin smakat tunt, platt bröd, eller med egna ögon sett rostat lamm.”[487]

'Aishah sa: ”Mer än två månader har gått, under vilka vi har sett tre halvmånar, och ännu har ingen eld tänts i Sändebudets hem (dvs. de lagade inte mat).” ”Vad har ni ätit för att överleva?” frågade 'Urwah. Hon sa: ”De två svarta; dadlar och vatten.”[488] En mängd information om Profetens svåra tillvaro har rapporterats.

Trots dessa umbäranden, svårigheter och motgångar i Profetens hem kom inte hans hustrur med klagomål värda att nämnas - utom en gång. Detta undantag kom sig av mänsklig instinktiv svaghet och var inte så allvarlig att den framkallade ett juridiskt påbud. Allâh gav dem, som framgår av följande vers, möjlighet att välja mellan två saker:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾
وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ
لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

487 Şahih al-Bukhari, 2/956.
488 Şahih al-Bukhari, 2/956.

Profet! Säg till dina hustrur: "Om ni längtar efter de glädjeämnen som livet i denna värld [kan erbjuda], kom då [till mig] så skall jag lösa er i godo från det äktenskapliga bandet som ni önskar. Men om ni har sinnet vänt mot Gud och Hans Sändebud och det eviga livets [goda], har Gud en rik belöning i beredskap för dem av er som vill göra det goda och det rätta." (Quranen, 33:28-29)

Profetens hustrur var så ädla och uppriktiga att ingen av dem föredrog "denna världs tillvaro, dess skimmer och glädjeämnen" i stället för tillvaron i det efterkommande livet.

Trots att de var många lyste de dispyter som vanligen uppstår mellan hustrur med sin frånvaro i Profetens hushåll. Några få undantag finns och Allâh klandrade dem för dem och de upphörde då. En incident omnämns i Surat at-Tahrîm:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١﴾

Profet! Varför pålägger du [dig själv] - i en önskan att vara dina hustrur till lags - förbud mot det som Gud har förklarat tillåtet för dig... (Quranen, 66:1-5)

En diskussion om polygami är i mina ögon inte nödvändig. Var och en som känner till européerna och deras oanständiga leverne förstår att just denna livsföring är ett belägg för det sunda och förnuftiga i polygamins principer. Det är i åsidosättandet av dessa principer som vi finner den direkta orsaken till européernas lidelser och moraliska dårskap, deras sorger och bedrövelser, de förfärliga brott mot sedlighet som de begår såväl som de stora olyckor och prövningar som de utsätts för. Denna bild av livet i Europa kan rättfärdiga förekomsten och utövandet av polygami. I detta finns Gudomliga tecken för alla med klara och öppna sinnen.

Profetens egenskaper och uppträdande

PROFETEN - över honom vare Guds frid och välsignelser - kombinerade skapelsens fullkomning med uppträdandets fullkomning.

Att Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - gav människor detta intryck kan man sluta sig till utifrån den lycksalighet som översvämmade deras hjärtan och fyllde dem med värdighet. Den värdighet, hängivenhet och uppskattning man visade Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var unik och exempellös. Ingen annan människa i världen har varit så högaktad och älskad. De som kände honom väl fascinerades och hänfördes av honom, och var redo att offra sina liv för att rädda en av hans naglar från skada. Särskilt gynnad och privilegierad av en fullkomning som ingen annan begåvats med som han var, fann Följeslagarna att han var utan sin like och älskade honom därför.

Nedan listar vi en kort summering av rapporterna om hans skönhet och fullkomning. Att omfatta alla står inte i vår makt..

SKAPELSENS SKÖNHET

Då Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - passerade Umm Ma'bad al-Khuza'iyahs tält under sin utvandring beskrev hon honom för sin man:

Han lyste av renhet och hans anlete utstrålade ett lugn. Hans uppträdande var gott. Hans mage putade inte ut och hans huvud hade inte förlorat något hår. Han hade mörka fina ögon fint välvda av oavbrutna ögonbryn. Hans hår

var långt, skinande svart och lätt vågigt. Hans röst var ytterligt dominerande. Hans huvud var stort, välformat och placerat på en finlemmad hals. Han uttryckte tankfullhet, eftertänksamhet, serenitet och sublimitet. Främlingen fascinerades på avstånd men så snart vederbörande lärt känna Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - övergick fascinationen i tillgivenhet och respekt. Hans uttryck var mycket älskvärt och tydligt. Hans tal var välbalanserat och fritt från överflödiga ord som om det hade varit ett radband. Han var varken för lång eller för kort eller frånstötande. Han var en gren mellan de två och unikt lysande och blomstrande. Han var alltid omgiven av sina Följeslagare. Närhelst han yttrade något lyssnade åhörarna uppmärksamt till honom och närhelst han gav en befallning tävlade de om att verkställa den. Han var en ledare och anförare. Hans uttalanden kännetecknades av sanning och uppriktighet och var befriad från alla slags osanningar och lögner.[489]

'Ali bin Abi Talib beskrev honom genom att säga:

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var varken alltför lång eller kort. I jämförelse med sina vänner var han av medellängd. Hans hår var varken lockigt eller vågigt utan något mellanting, inte alltför lockigt men inte heller spikrakt. Det var både lockigt och vågigt i kombination. Hans ansikte var inte svullet eller köttigt kompakt. Hakan var inte liten och pannan var inte smal. Det var relativt runt och munnen var vit. Han hade stora mörka ögon och långa ögonfransar. Hans lemmar och skuldror var ganska stora. Han hade lite hårväxt från bringan och ner till naveln men resten av hans kropp var så gott som hårlös. Han hade tjocka handflator, fingrar och tår. Då han gick lyfte han fötterna från marken på ett sätt som om han gick i lervatten. Då han vände sig vände han sig helt. Profetskapets Sigill fanns mellan hans skuldror. Han är Profeternas Sigill, den mest generösa och djärva bland dem alla.

Hans ord var helt tillförlitliga. Han var den mest entusiastiske och uppmärksamme vad gäller människors förtroenden och oerhört noga med att ge människor hela deras andel. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var den mest medgörlige och foglige följeslagare, medan den som oväntat stöter på honom fruktar och högaktar honom. Den som blir bekant med honom kommer att tycka om honom. Den som beskriver honom säger:

---

489 Zâd al-Ma'ad, 2/45.

لم أر قبله ولا بعده مثله .

Varken före eller efter att ha träffat honom har jag sett en sådan person."[490]

Jabir bin Samurah rapporterade att Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade ett öppet anlete med vida ögon och smala hälar.[491]

Abu at-Tufail sa: "Han var vit och stilig. Han var varken fet eller mager, varken lång eller kort."

Anas bin Malik sa: "Han hade öppna händer och var skärfärgad. Han var varken vit eller brun. I hans huvud och i hans skägg fanns så många som tjugo gråa hårstrån förutom de vid hans tinningar." I en annan version sägs: "...och några spridda vita hårstrån i huvudet."[492]

Abu Juhaifa sa: "Jag har sett lite grått under hans underläpp." al-Bara' sa: "Han var av medellängd, bredaxlad och hans hår räckte till örsnibbarna. Jag såg honom klädd i en röd klädnad och jag försäkrar er att jag aldrig sett någon stiligare människa. Först lät han håret falla fritt för att vara som Bokens folk, men senare brukade han bena det."[493]

Al-Bara' sa också: "Han hade det finaste av ansikten och den bästa karaktären." Då han tillfrågades om Sändebudets ansikte var svärdlikt, svarade han: "Nej, det var månlikt." I en annan version säger han dock: "Det var runt." ar-Rabi' bint Muawwidh sa: "Om ni hade sett honom hade ni upplevt det som att solen sken." Jabir bin Samurah sa: "Jag såg honom en natt då det var fullmåne. Jag tittade på honom. Han var klädd i en röd klädnad. Jag jämförde honom med månen och fann att han - för mig - var bättre än månen."[494]

Abu Huraira sa: "Jag har aldrig sett något skönare än Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser. Det tycktes som om solens sken rörde sig inne i hans ansikte. Jag har aldrig sett någon röra sig snabbare än honom. Det tycktes som om jorden hade veckat sig för att förkorta avståndet för honom. Ty vi brukade förta oss alldeles medan han ännu hade mycket krafter."[495]

490 Ibn Hisham, 1/401; Jami' at-Tirmidhi, 4/303.

491 Şahih al-Muslim, 2/258.

492 Şahih al-Bukhari, 1/502.

493 Şahih al-Bukhari, 1/502.

494 Mishkat al-Masabîh, 2/518.

495 Mishkat al-Masabîh, 2/518.

Ka'b bin Malik sa: "Då han var tillfreds lyste hans ansikte så starkt att man kunde tro att det var en månskiva."[496] "En gång svettades han ymnigt hemma hos 'Aishah och ansiktsdragen blänkte. Jag reciterade ett poem av Abu Kabîr al-Hudhali:

وإذا نظرت إلى أسرة وجهه برقت كبرق العارض المتهلل

> Den som betraktar hans ansiktes linjer, kommer att se dem blänka som blixtrandet i ett annalkande regn."[497]

Närhelst Abu Bakr såg honom brukade han säga:

أمين مصطفى بالخير يدعو كضوء البدر زايله الظلم

> Han är trogen och utvald (av Allâh), ber om förlåtelse och visar vägen till det goda. Han lyser som ljuset från en fullmåne långt från mörka moln.[498]

'Umar brukade recitera verser av Zuhair som beskrev Haram bin Sinan:

لو كنت من شيء سوى البشر كنت المضيء لليلة البدر

> Om du hade varit något annat än en människa, hade du varit en belyst månskiva vid fullmåne.

Sedan brukade han lägga till: "Sådan var Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser.[499]

Då han blev arg blev hans ansikte så rött att man kunde tro att det var "en av granatäpplekärnor förändrad röd hudfläck på bägge kinder."[500]

Jabir bin Samurah sa: "Hans ben var mjuka, fina och välkomponerade. Hans skratt var inte mer än ett leende. Att se på honom fick en att säga 'han ser ut att ha ett blått öga, men det har han inte."[501]

---

496 Şahih al-Bukhari, 1/502.
497 Rahmat ul-lil'alamîn, 2/72.
498 Khulasa as-Siyar, s. 20.
499 Khulasa as-Siyar, s. 20.
500 Mishkat al-Masabîh, 1/22.
501 Jami' at-Tirmidhi, 4/306.

Ibn al-'Abbas sa: "Hans två framtänder var skilda åt, så närhelst han talade trängde ljus in mellan dem. Hans hals var så fin och silvervit som en dockas hals. Hans ögonfransar var långa och hans skägg tjockt. Pannan var bred och ögonbrynen som den metallbit som fästs på en lans fast utan behorning. Hans näsa gick uppåt och var medelvälvd med smala näsborrar. Hans kinder var släta men han hade lite hår som växte från halsen ner till naveln. Han hade inte hår på magen eller bröstet men lite på armarna och axlarna. Hans bröstkorg var bred och jämn. Han hade långa underarmar med breda handflator. Hans ben var raka liksom hans armar. När han går försvinner han snabbt, men han smått framåtböjd då han inte har bråttom."[502]

Anas sa: "Jag har aldrig rört något sidentyg mjukare än Profetens handflata, och inte heller har jag någonsin känt någon ljuvare doft än hans." I en annan version "Jag har aldrig känt gråambra eller mysk eller något annat som doftar bättre än Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser."

Abu Juhaifa sa: "Jag tog hans hand och placerade den på mitt huvud och fann att den var kallare än is och doftade bättre än myskparfym."[503]

Jabir bin Samurah - som vid den tiden var ett litet barn - sa: "Då han smekte min kind kände jag att den var kall och doftade som om den kom direkt från en parfymhandel."[504]

Anas sa: "Hans svett var pärlliknande." Umm Sulaim sa: "Hans svett doftade bättre än den finaste parfym."

Jabir sa: "Den som beträder en väg vilken har beträtts av Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - kommer med säkerhet att känna hans doft och vara övertygad om att han har passerat där." Profetskapets Sigill, som till storleken var som ett duvägg, fanns mellan hans axlar på vänster sida med fläckar liksom födelsemärken.[505]

Själens och förfiningens fullkomnad

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var känd för sin vältalig och flyt i arabiska. Hans position och ställning var anmärkningsvärd. Han

502 Khulasa as-Siyar, s. 19, 20.

503 Şahih al-Bukhari, 1/503.

504 Şahih Muslim, 2/256.

505 Şahih Muslim, 2/259.

var en omsorgsfull, oförställd och rättfram talare. Han var kunnig i arabiska, väl bevandrad i varje stams dialekt och landsmål och talade med sina värdar på dessa. Han behärskade och var tämligen vältalig i såväl beduinspråkens styrka och talarkonst som stadsfolkens tydliga och förnäma språk. Framför allt fanns Allâhs hjälp till hands i form av de uppenbarade koranverserna.

Hans fysiska kondition, uthållighet och förlåtande attityd - utifrån sin ledande position - samt hans tålamod och ståndaktighet mot det som han föraktade, var alla egenskaper som Allâh Själv hade tillfört honom. Också visa män har sina brister, men Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - blev till skillnad från alla andra mildare och tålmodigare ju mer skador han tillfogades. Ju fler oförskämdheter någon okunnig slungade mot honom desto mer ståndaktig blev han.

'Aishah sa:

> ما خير رسول الله صلى الله عليه وسلم بين أمرين إلا اختار أيسرهما ما لم يكن إثماً ، فإن كان إثماً كان أبعد الناس عنه ، وما انتقم لنفسه إلا أن تنتهك حرمة الله فينتقم لله بها ، وكان ابعد الناس غضباً وأسرعهم رضاً . وكان من صفة الجود والكرم على مالا يقادر قدره . كان يعطي عطاء من لا يخاف الفقر .
>
> Närhelst Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - får möjlighet att välja mellan två alternativ väljer han alltid det lättaste och mest behändiga. Men om han vet att det är syndfullt kommer han att hålla sig så långt bort från det som han kan. Han har aldrig hämnats i egen sak, men om Allâhs helighet kränks kommer han att göra det, dvs. i Allâhs och inte sin egen sak. Han är den siste att bli arg och den förste att bli tillfreds. Hans gästfrihet och generositet saknar motstycke. Hans gåvor och donationer visar upp en man som inte fruktar fattigdom.[506]

Ibn 'Abbas sa: "Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var den mest generöse. Vanligen är han allra mest generös under ramadan då ängeln Djîbrîl (Gabriel) varje natt besöker honom och repeterar Quranen med honom. Sannerligen är Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid

---

[506] Şahih al-Bukhari, 1/503.

och välsignelser - mer generös med gåvor och välgörenhet än den blåsande vinden."

Jabir sa:

ما سئل شيئًا قط فقال: لا

> Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - skulle aldrig neka någon det han bad om.[507]

Hans mod, hans förmåga att ge bistånd och hans makt är utmärkande. Han var den djärvaste, upplevde besvärliga och svåra situationer och bemästrade dem. Modiga män flydde mer än en gång och lämnade honom ensam, men ändå stod han med fattningen i behåll vänd mot fienden utan att vända ryggen till. Alla modiga män med undantag för Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - har någon gång flytt eller drivits på flykt från ett slagfält. 'Ali sa: "Närhelst striden blev intensiv och krigarnas ögon blev röda förlitade vi oss på Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - för stöd. Han var alltid den som höll sig närmast fienden."[508]

Anas sa: "En kväll kände sig Medinas invånare uppskrämda. De begav sig skyndsamt i riktning mot ljudkällan men Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - hade gett sig iväg före dem. Han satt på Abu Talhahs sadellösa häst med ett svärd hängande runt halsen och sa till dem: 'Det är ingenting att vara rädd för."[509]

Han var den mest sedesamme och den förste att slå ner blicken. Abu Sa'îd al-Khudri sa: "Han var blygare än en jungfru i sin boudoir. När han hatar något kan vi läsa det i hans ansikte.[510] Han stirrar inte på någons ansikte, utan slår alltid ner blicken. Han tittar mer på marken än mot himlen. Han kastar mest flyktiga blickar på folk och åtlyds villigt av alla. Han namngav aldrig någon som han hört dåliga saker om - något han avskydde. Istället sa han: 'Varför gör vissa människor..."

Al-Farazdaqs poesi passar in bra på honom och den som passar bäst lyder:

يغضي حياء ويغضى من مهابته　　فلا يكلم إلا حين يبتسم

---

507 Şahih al-Bukhari, 1/503.

508 Ash-Shifa, 1/89.

509 Şahih al-Bukhari, 1/407; Şahih Muslim, 2/252.

510 Şahih al-Bukhari, 1/504.

Han slår ner sin blick, men andras blickar slås ner av hans allvar, och ord strömmar endast ur hans mun medan han ler.

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - är den mest rättvise, den mest hedervärde, den mest sannfärdige och den ärligaste av alla. De som har talat med honom, också hans fiender, bekräftar hans högtstående egenskaper. Redan före profetskapet kallades han al-Amîn (den sannfärdige). Också på den tiden - under al-Jahiliyah - brukade de vända sig till honom för råd och domslut. I en version från at-Tirmidhi säger han att 'Ali har sagt att han av Abu Jahl fått veta att han (Abu Jahl) sa till Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser: "Vi kallar dig inte lögnare men vi tror inte på det du har förmedlat."[511] I Sin Bok säger Allâh, Den Upphöjde, om dem:

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾

...det är inte dig de kallar för lögnare, nej, det är Guds budskap som de tar avstånd från, dessa orättfärdiga. (Quranen, 6:33)

Till och med då Herakleios frågade Abu Sufyan, "har du under perioden före profetskapet anklagat honom för att ljuga," svarade han "nej."

Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var synnerligen anspråkslös och långt ifrån att vara arrogant eller högmodig. Han förbjöd människor att, som andra vanligen gör inför kungar, stå upp för honom.

Att besöka de fattiga och de behövande och bjuda dem på förtäring tillhörde hans vanor. Om en slav bjöd in honom accepterade han inbjudan. Bland sina vänner satt han alltid som om han var en vanlig person. 'Aishah sa att han brukade laga sina skor, sy och laga sina kläder och göra det som vanliga män gjorde i sina hem. När allt kommer omkring var han en vanlig man som alla andra. Han brukade kontrollera sina kläder för att se om det var några insekter på dem. Att mjölka fåren och ordna med sin egen mat tillhörde hans normala uppgifter.[512] Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser -

511 Mishkat al-Masabîh, 1/521.

512 Mishkat al-Masabîh, 1/521.

var den mest trogne sina löften och en av hans egenskaper var att upprätta goda och varaktiga relationer med sina släktingar - Silat-ar-Rahim صلة الرحم. Han var den mest barmhärtige, milde och välvillige mot alla människor. Hans livsföring var den enklaste. Dåligt uppförande och osedlighet är två egenskaper som var honom fullständigt främmande. Han var väluppfostrad och gav inte någon öknamn. Han var inte den som förbannade eller förde oväsen på gatorna. Han utbytte inte förolämpningar med andra utan mötte en sådan eller ett dåligt uppförande med förlåtelse och överseende. Ingen tilläts gå bakom honom (dvs. som livvakt). Han kände sig inte mer värd än andra, inte ens än sina slavar (kvinnor och män), vad gäller mat och kläder.

Vemhelst som tjänade honom skulle också bli tjänad. "Uff" (som är ett uttryck för missnöje) är ett ord som han aldrig sagt till sin tjänare, och inte heller klandrades denne för något han eller hon gjort eller inte gjort. Att älska de fattiga och de behövande, bjuda dem på förtäring eller delta i deras begravningar var sådant som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - alltid gjorde. Han föraktade aldrig eller vanärade en fattig man på grund av dennes fattigdom. Vid ett tillfälle då han var på resa med sina Följeslagare och då de skulle tillreda mat bad han dem att slakta ett får. En man sa, "jag slaktar det," en annan sa, "jag flår det," och en tredje sa, "jag tillreder det." Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - sa då, "jag samlar ved till elden." De sa, "nej, vi gör det åt dig." "Jag vet att ni kan göra det åt mig, men jag avskyr att vara privilegierad. Allâh avskyr att se en av Sina tjänare privilegierad framför andra." Sedan gick han för att samla in ved.[513]

Låt oss se på Hind bin Abi Halahs beskrivning: "Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var kontinuerligt tungsint, oavbrutet försjunken i tankar. Han vilade aldrig (dvs. under längre tid) och talade aldrig annat än när det var nödvändigt. Han förblev tyst långa stunder och närhelst han talade avslutade han talet med sitt käkben och inte ute i munnens hörn (dvs. arrogant). Hans tal var allomfattande och bestämt. Det var varken överdrivet eller utan mening. Det var älskvärt och inte på något sätt disharmoniskt. Han lovprisade Allâhs gåvor även om de var små. Om han inte tyckte om den mat som tillretts åt honom varken berömde han eller kritiserade den."

513 Khulasa as-Siyar, s. 22.

Han hade alltid full kontroll över sitt humör och blev aldrig arg om det inte var absolut nödvändigt. Han blev aldrig arg i egen sak och tog aldrig hämnd i egen sak. Det var för Allâhs helighet och religion som han blev arg.

Då han pekade på något brukade han göra det med hela handflatan, och han vände den för att uttrycka förvåning. Om han var arg vände han både kroppen och ansiktet åt sidan. Då han var tillfreds sänkte han blicken. Hans skratt var för det mesta i form av leenden. Det var då som hans tänder, vilka var som hagelkorn, syntes.

Han talade aldrig om det inte rörde sig om något för honom mycket relevant. Han bekräftade broderskapsförbindelsen bland sina Följeslagare och förde dem på så sätt nära varandra och undvek att separera dem eller ingjuta illvilja bland dem. De som var rättvisa mot sina egna folk högaktades och respekterades av honom och utsågs till ledare för sina folk. Hans gladlynthet förvägrades aldrig någon, inte ens dem för vilka han varnade sitt folk och som han själv var på sin vakt mot. Han besökte vänner och hörde sig för om människors förhållanden. Han bekräftade det som var rätt och kritiserade det dåliga och försökte underminera det. Han var måttfull i allt. Han var jämlik andra och inte privilegierad. Han uppförde sig aldrig tanklöst för att andra inte heller skulle bete sig tanklöst. Varje situation togs om hand på det sätt som passade för just den situationen.

Rättskaffenhet var hans mål och han led aldrig brist på detta eller var likgiltig för det. Människor som satt bredvid honom var de bästa bland sina folk och de bästa av dem alla var för honom dem som erbjöd gemensamma överläggningar. För honom var de största och de högsta i ställning de som var bäst på att leverera trivsel, samordning och bistånd. Åminnelse (av Allâh) var något som han åsyftade och upprättade varhelst han stod eller satt ner. Ingen särskild plats fanns för honom att sitta på. Han kunde sitta ytterst i gruppen eller bredvid den sist ankomne och sa till människor att göra detsamma. Han underhöll deltagarna i sociala sammankomster lika så att den han vände sig till kände att ingen annan än han själv hedrades av Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser. Vemhelst som satt bredvid honom eller avbröt honom för att fråga honom till råds i någon angelägenhet blev den förste att tala och den som avslutade. Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - lyssnade tålmodigt till honom tills han avslutat sitt tal. Han nekade aldrig någon något. Om det var något han inte kunde uppfylla fick några uppmuntrande ord räcka istället.

Hans storsinthet, vidsynthet och tolerans kunde omsluta alla människor och få honom att bli betraktad som far till dem alla. Vad gäller rättvisa var de alla så gott som lika och ingen var bättre än någon annan utom i fråga om gudsfruktan. En favorit för honom var den som fruktade Allâh mest. Hans församling var ett möte för mildhet, blygsamhet, tålmodighet och ärlighet. Röster höjdes inte i bråk eller uppror. Okränkbara saker kränktes aldrig. Gudsfruktan och dyrkan var deras vägar till sympati och medlidande. De repekterade de äldre och var milda mot de unga. De bistod de behövande och tog emot främlingar.

Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - var alltid gladlynt, lugn, på bra humör och överseende. Han var aldrig ohyfsad, brutal, högljudd eller vulgär. Han var varken en som förebrådde eller prisade. Han hade överseende med det som han inte såg som önskvärt men han gav aldrig upp hoppet om den felande. Tre saker ogillade han särskilt mycket: Hyckleri, överdrift och inblandning i det som inte angår en. Människor fruktade honom inte i fråga om tre saker - ty de var inte egenskaper som han hade: Han talade aldrig nedsättande om andra, eller förebrådde eller letade efter andras fel och brister. Han sa bara saker som gav gudomlig belöning. Då han talade lyssnade åhörarna uppmärksamt med sänkta huvuden. De talade bara då han var tyst. De bråkade inte om eller diskuterade vem som skulle tala. Den som talade i hans närvaro lyssnades till tills han var färdig. Deras inlägg rörde det ämne som den förste talaren tagit upp. Allâhs Sändebud - över honom vare Guds frid och välsignelser - brukade skratta åt det de skrattade åt och beundra det som de beundrade. Han visade alltid tålamod med en främlings barska tal. Han brukade säga:

إذا رأيتم صاحب الحاجة يطلبها فارفدوه ، ولا يطلب الثناء إلا من مكافيء .

> Då du ser en människa som innerligt letar efter något, hjälp då den människan att få det den söker. Och be aldrig om någon belöning utom från Den som belönar, dvs. Allâh.[514]

Kharijah bin Zaid sa: ”Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - var den mest respekterade bland dem som han satt tillsammans med. Hans lemmar syntes knappt. Han var ofta tyst och talade sällan då det inte var

514 Ash-Shifa, 1/126.

nödvändigt. Han vände sig bort från dem vars tal var ohyfsat eller respektlöst. Hans skratt var inte mer än ett leende. Hans tal var bestämt och varken överdrivet eller ofullständigt. Av högaktning och respekt och iakttagande av sin Profets exempel var Följeslagarnas skratt i hans närvaro också leenden."[515]

På det hela taget kännetecknades Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - av exempellösa fullkomliga egenskaper. Det är inte att undra på eftersom han uppfostrades, utbildades och lärde sig Quranen av Allâh, av Vem han också prisades:

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

Ditt liv och ditt handlande är ett lysande [exempel]. (Quranen, 68:4)

Sådana var de kännetecken och egenskaper som Profeten - över honom vare Guds frid och välsignelser - ägde och som fick hjärtana hos de människor som fanns i hans närhet att komma honom nära och älska honom. Dessa kännetecken gjorde honom så populär att folkets återhållsamhet och illvilja minskade och de började anta islam i stora massor.

Denna beskrivning är i själva verket ingenting annat än en hastig genomgång i korta drag av alla aspekter av Muhammads fullkomnad. Ett försök att omfatta hela bilden av Profetens perfektion skulle slå fel och ingen kan någonsin göra anspråk på att äga fullständig kunskap om den störste mannen i universum. Ingen kan någonsin ge honom en beskrivning som gör honom rättvisa. Han var en man som alltid sökte Allâhs ljus i en sådan omfattning att han helt genomsyrades av en koranisk ansats.

اللهم صل على محمد وعلى آل محمد ، كما صليت على إبراهيم
وعلى آل إبراهيم ، إنك حميد مجيد .

Allâh! Sänd Dina välsignelser (och Dina Heliga Ord) över Muhammad och Muhammads familj, såsom Du har sänt välsignelser över Ibrâhîm (Abraham) och hans familj. Du är i sanning Lovprisad, fylld av lysande Härlighet.

---

515 Ash-Shifa, 1/107.

اللهم بارك على محمد ، وعلى آل محمد كما باركت على إبراهيم
وعلى آل إبراهيم ، إنك حميد مجيد .

Allâh! Ge Din Nåd till Muhammad, och ge Din Nåd till Muhammads familj, såsom Du gav Din Nåd till Ibrâhîm (Abraham) och hans familj, Du är i sanning Lovprisad, fylld av lysande Härlighet.

Förteckning över referenslitteratur

Al-Adab Al-Mufred, Muħammad Ben Ismâ'îl Al-Bukhârî (356H), Istanbul 1304H.

Al-A'lâm, KHairud-dîn Az-Ziriklî, 2. utgåva, Kairo 1954.

Al-Bidâyah Wan-Nihâyah, Ismâ'îl Ben Kathîr Ad-Dimashqî, As-Sa'âdah Press, Egypten 1932.

Al-Djihâd Fil-Islâm (Urdu), Al-Sayed Abul-A'lâ Al-Mawdûdî, Islamic Publications ltd., Lahore, Pakistan, 4. utgåva 1967.

Almawâhib Al-Laduniyah, Al-Qasţalânî, Ash-Sharafiyah Press, 1336H/1907.

Ar-Rawđul-Anif, Abul Qâsim 'Abdur-Raħmân Ben 'Abdullâh As-Suhaylî (508-581H), Al-Djamâliyah Press, Egypten, 1332H/1914.

Ash-Shifâ Beta'rîf Ħuqûq Al-Mustafâ, Al-Qâđî 'Ayâđ, 'Uthmâniyah Press, Itanbul, 1312H.

Assîrah Al-Ħalabiyah, Ibn Burhânud-Dîn.

Assîrah An-Nabawiyah, Abû Muħammad 'Abdul Malak Ben Hishâm Ben Ayûb Al-Ħumayrî (213 el. 218H), Mustafa Al-Bâbî Al-Ħalabî Press, Egypten, 2. utgåva, 1375H/1955.

At-Tirmidhî, Abû Îsâ Muħammad Ben Îsâ Ben Sûrah At-Tirmidhî (209H-279H), Ar-Rashîdiyah Press, Delhi, India.

'Awnul-Ma'bûd Sharħ Abî Dâwûd, Abû Aţ-Ţayeb Shamsul-Ħaq Al-'Azîm Abâdî, 1. utgåva, India.

Bulûgh Al-Marâm Min Adilat Al-Aħkâm, Aħmad Ben Ħadjar Al-'Asqalânî (773-853H), Qayoumî Press, India 1323H.

Fatħ Al-Bârî, Aħmad Ben 'Alî Ben Ħadjar Al-'Asqalânî (773-852), Salafî Press, Rawdah, Egypten.

Fiqh As-Sîrah, Muħammad Al-Ghazâlî, Dârul Kitâb Al-'Arabî, Egypten, 2. utgåva, 1375H/1955.

Fî Źilâl Al-Qurân, Sayed Quṭb, Dâr Iħyâ' At-Turâth Al-'Arabî, Beirut, Libanon, 3. utgåva.

Ibn Hishâm, Sharħ Shudhûr Adh-Dhahab, Abû Muħammad 'Abdullâh Djamâlud-Dîn Ben Yûsef Al-Anṣârî (708-761), As-Sa'âdah Press, Egypten.

Ikhbâr-ul Kirâm Biakhbâr Al-Masdjid Al-Ħarâm, Shihâbudîn Aħmad Ben Muħammad Al-Asadî Al-Makî (f. 1066 H), Salafî Press, India, 1396H/1976.

Korânen.

KHulâṣat As-Siyar, Muħibud-Dîn Abû Dja'far Aħmad Ben 'Abdulâh Aṭ-Ṭabarî, (f. 674H), Delhi printing Press, Delhi, India 1343H.

Madârik At-Tanzîl, An-Nasafî.

Mâdhâ KHasiral 'Âlam Binħiṭâṭ Al-Muslimîn, Assayed Abul-Hasan 'Alî Al-Ħasanî An-Nadawî, 4. utgåva, Dârul 'Urubah Press, Kairo, Egypten, 1381H/1961.

Muħâđarât Târîkh AlUmam AlIslâmiyah, Sheikh Muħammad Al-KHuđarî Bek, At-Tudjâriyah Press, Egypten, 8. utgåva 1382H.

Mishkât Al-Maṣâbîħ, Waliyud-Dîn Muħammad Ben 'Abdullâh At-Tabrîzî, Ar-Raħîmiyah Press, India.

Musnad Ad-Dârmî, Abû Muħammad 'Abdullâh Ben 'Abdur-Raħmân Ad-Dârmî, (181-255H).

Mukhtaṣar Sîrat Ar-Rasûl, Sheikh 'Abullâh Ben muħammad An-Nadjdî Âl Sheikh, (f. 1242H i Egypten), As-Salafiyah Press, Rawđah Press, Egypten, 1379H.

Mukhtaṣar Sîrat Ar-Rasûl, Sheikh Al-Islâm Muħammad Ben 'Abdul-Wahâb At-Tamîmî An-Nadjdî (f. 1206), As-Sunnah Al-Muħammadiyah Press, Kairo, 1. utgåva, 1375H/1956.

Musnad Aħmad, Imâm Aħmad Ben Muħammad Ben Ħanbal Ash-Shîbânî (f.264H).

Muwatâ' Imâm Mâlik, Imâm Mâlik Ben Anas Al-Aṣbaħî (f. 169H), Ar-Raħîmiyah Press, India.

Qalb Djazîrat Al-Arab, Fuâd Ħamzah, As-Salafiyah Press, Rawdah, Egypten 1352H/1923.

Raħmat-ul Lil'âlamîn, Muħammad Sulaimân Salmân Al-Manṣûrfûrî (f. 1930), Ħanîf Book, Delhi, india.

Rasûl Akram Ki Siyasi Zindeki, Dr. Hamîdullâh, Paris Salim Co., India 1963.

Şaĥîĥ Al-Bukhârî, Muĥammad Ben Ismâ'îl Al-Bukhârî (f. 256), Ar-Raĥîmiyah Press, India, 1384-1387H.

Şaĥîĥ Muslim, Muslim Ben Al-Ĥadjâdj Al-Qushayrî, Ar-Rashîdiyah Press, Delhi, India, 1376H.

Sharĥ Al-Mawâhib Al-Laduniyah, Az-Zurqânî.

Sharĥ Şaĥîĥ Muslim, Abû Zakariyâ Muĥie-Dîn Yaĥyâ Ben Sharaf An-Nawawî (676H), Ar-Rashîdiyah Press, Delhi, India 1376H.

Sunan Abî Dâwûd, Abû Dâwûd Sulaymân Ben Al-Ash'ath As-Sidjistânî, (202-275H), Bind 1, Al-Madjîdî Press, India 1375H. Ar-Raĥîmiyah Press, India.

Sunan An-Nisâ'î, Abû 'Abdur-Raĥmân Aĥmad Ben Su'ayb An-Nisâ'î (215-303H), Al-Maktabah As-Salafyah, Lahore, Pakistan.

Sunan Ibn Mâdjah, Abû Abdullâh Muĥammad Ben Yazîd Ben Mâdjah Al-Qazwînî (209-273H).

Ţabaqât Ibn Sa'd, Aţ-Ţabaqât Al-Kubrâ, Muĥammad Ben Sa'd, Leiden 1322H.

Tafhîmul-Qurân, Al-Sayed Abul-A'lâ Al-Mawdûdî, Markazi Maktabat, Djamâ'at Islâmî, India.

Tafsîr Ibn Kathîr, Ismâ'îl Ben Kathîr Ad-Dimashqî, Darul-Andalus, Beirut.

Talqîĥ Fuhûm Ahl Al-Athar, Abul-Faradj 'Abdur-Raĥmân Ben Al-Djûzî, (f. 597H), Djayed Barqî Press, Delhi, India.

Târîkh Al-Umam Wal Mulûk, Ibn Djarîr Aţ-Ţabarî, Al-Ĥusayniah Press, Egypten.

Târîkh Arđul-Qurân, As-Sayed Sulaimân An-Nadwî (1373H), M'aâref Press Azam, India 1955 (4. utgåva).

Târîkh Islâm, Shâh Akbar KHân Nadjîb Abâdî, Raĥmat Bookshop, India.

Târîkh 'Umar Ibn Al-KHaţţâb, Abul-Faradj 'Abdur-Raĥmân Ben Al-Djûzî, At-Tawfîq Adabiyah Press, Egypten.

Tuĥfatul-Aĥwazî, Abul-Alî Abdur-Raĥmân Al-Mubârakfûrî (1353H-1935), Djayed Barqî Press, Delhi, India 1346-1353H.

Zâd Al-Ma'âd, Shamsud-Dîn Abû 'Abdullâh Muhammad Ben Bakr Ben Ayûb (Ibnul-Qayem, 691-751), Al-Masriyah Press, 1. utgåva 1347H/1928.

1978 publicerade Michel H. Hart sin bok *"The 100: A Ranking of the Most Influential Persons in History"* och angav där Profeten Muhammad som det första namnet. Redan 1436 år tidigare hade dock Quranen uppenbarat detta: "I Guds Sändebud har ni ett gott föredöme" 33:21.

I en tid då mänskligheten står inför nya utmaningar och där de största bristerna återfinns i frågor om makt och ledarskap, är det värt att veta vem Muhammad var; som person, ledare och inte minst som profet. Baserad på de mest trovärdiga informationskällorna ger *"Den Förseglade Nektarn"* oss den kunskapen.

I vardagen möts vi, å ena sidan, av en lång västerländsk tradition av föraktfull och nedlåtande behandling av islam och islams profet. Hans biografi har fläckats med en rad svarta fläckar, ofta orsakad av avsiktlig spridning av desinformation.

Å andra sidan möts vi av den ivriga drivkraften för varje muslim; dvs. att återuppliva grundläggande realiteter om det förflutna och den eviga frälsningens budskap. Om vi tror på att Gud är Allah Den Störste och att Han har hedrat mänskligheten, tror vi också på att Han har ett gott och storslaget budskap till oss. Ett gott och storslaget budskap måste förmedlas av en god och storslagen människa. Denna människa är ingen annan än Muhammad, Budbäraren av nåd och barmhärtighet för alla varelser.

Sakifa bokförlag
P.O. Box 2614
2100 Köpenhamn

ISBN 87-91225-27-2
9788791225277